

เส้นใยแห่งความรักของแม่

โดย
นางเมตตา สุวรรณศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

เส้นใยแห่งความรักของแม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร

THREAD OF LOVE FROM MOTHER

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Doctor of Philosophy Program in Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “เส้นใยแห่งความรักของแม่” เสนอโดย นางเมตตา สุวรรณศรี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณพิชญ์ สุภนิมิตร
2. อาจารย์ ดร.สุธา ลีนะวัต

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กันจณา คำโสภี)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พัทยศ พุทธเจริญ)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณพิชญ์ สุภนิมิตร)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุธา ลีนะวัต)
...../...../.....

56007808 : สาขาวิชาทัศนศิลป์

คำสำคัญ : เส้นใยแห่งความรักของแม่ / ออทิสติก / โครเซต / การถัก / เส้น

เมตตา สุวรรณศร : เส้นใยแห่งความรักของแม่. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศ.เกียรติคุณพิษณุ ศุภนิมิตร และ อ.ดร. สุธา ลิ่นะวัต. 266 หน้า

การสร้างสรรคครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ผสมผสานกับศิลปะอินสตอลเลชั่น (Installation Art) ที่ใช้เทคนิคการถักโครเซต ร่วมกับลายเส้นของลูกออทิสติกที่ได้มาจากการทำศิลปะบำบัด 2) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความรักและความผูกพันของแม่กับลูกที่เป็นเด็กออทิสติก และการตระหนักถึงคุณค่าความเป็นเพศแม่ในงานศิลปะ 3) เผยแพร่จินตนาการทางรูปทรงและลายเส้นของลูกออทิสติก

โครงการสร้างสรรค์ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” (Thread of Love from Mother) เป็นการสร้างสรรค์ที่ต้องการแสดงออกให้เห็นถึงความรักของแม่ที่มีต่อลูก โดยใช้กระบวนการ (Technique Step Strategy) ถักด้วยเทคนิคโครเซต ที่ต้องใช้ความพยายามในการควักเข็มขึ้นลงนับล้านครั้ง เพื่อก่อรูปร่างจากเส้นด้ายที่อ่อนนุ่มเส้นเล็กๆ ที่เป็นดังสายใยรักของแม่ที่ผูกพันเชื่อมโยงกับลูก ในสายเลือดอย่างแยกไม่ออกโดยสร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ผสมผสานกับศิลปะอินสตอลเลชั่น (Installation Art) โดยเน้นการสร้างสรรครูปทรงที่เกิดจากภาพลายเส้นในจินตนาการของลูกออทิสติก อันเกิดจากการใช้ศิลปะบำบัดผสมผสานกับงานถักโครเซต ซึ่งมีส่วนในการช่วยลดความเครียดให้กับผู้สร้างสรรค์ โดยต้องการปลูกจิตสำนึกให้ผู้ชมตระหนักถึงคุณค่าของ “สายใยรัก” และ “ความผูกพัน” ภายในครอบครัว ที่เป็นพื้นฐานอันสำคัญของชีวิตมนุษย์ เปรียบดังการถักทอลูกขึ้นมาด้วยสองมือของแม่ จนทำให้เกิดความงามจากความไม่สมบูรณ์ รวมถึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น

ผลการสร้างสรรค์ จากผลงานชื่อ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” จำนวนทั้ง 1 ชุด จะนำเสนอผลงานเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ เพื่อเป็นการสร้างความเคลื่อนไหวให้แก่วงการศิลปะร่วมสมัย โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างกำลังใจให้แก่แม่ที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษ ให้เห็นถึงความสามารถของเด็กพิเศษรวมถึงเป็นการช่วยกระตุ้นให้เห็นถึงคุณค่าของการใช้ศิลปะบำบัด เพื่อให้พ่อแม่ที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติกได้ตระหนักถึงการกระตุ้นพัฒนาการ โดยใช้ศิลปะว่าสามารถเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารระหว่างพ่อแม่และลูกออทิสติกให้เข้าใจถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของลูก และกระตุ้นการเรียนรู้ในด้านทักษะสังคมได้ดีอีกทางหนึ่ง เพราะศิลปะเป็นภาษาแห่งทัศนศิลป์ ภาษาแห่งความงาม ภาษาแห่งอารมณ์ ความรู้สึกและภาษาแห่งความคิด ที่เป็นสื่อสากล ที่สามารถทำความเข้าใจในภาวะของโรคได้ อีกทางหนึ่ง การศึกษาเปรียบเทียบการวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก มีส่วนช่วยในการประเมินความสามารถทางพัฒนาการและการสังเกตเด็กได้ดี รวมทั้งเสริมสร้างความรักความผูกพัน และลดปัญหาทางจิตใจ ระหว่างแม่กับลูกและสร้างคุณค่าทางสังคมให้แก่เด็กพิการประเภทต่าง ๆ

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.....

56007808 : MAJOR : VISUAL ARTS

KEY WORD : THE THREAD OF LOVE FROM MOTHER / AUTISM / CROCHET / KNITTING / YARN

METTA SUWANASORN : THE THREAD OF LOVE FROM MOTHER. THESIS

ADVISORS : PROF. EMERITUS PISANU SUPANIMIT, AND SUTHA LEENAWAT, Ph.D. 266 pp.

The objective of creation 1) I create the mixing new style between soft sculpture and installation art with crochet that inspired by my autism son. I chose crochet knitting technique because it is such a good therapy art.2) I would like to show the power of love that I feel to my son. I would like to make people realize how beautiful mother is.3) I present the inspiration of shapes and drawings from my autism son.

The creation of ' Thread of love from mother' is such a great powerful of love from me to my son by crochet knitting to be strong and graceful soft sculpture. It is a unique and different from other art works because I have tried to knitted million times to do my work. It is more than take a pencil and paint color but I keep my heart to move my work on to show how much I love my son. A thread could be compared to my million love- my billion soul that I neatly did it. It is inspired by imagination- therapy of my autism son, who is special one and super creative in my life, he is so wonderful to me. In my opinion therapy art is excellent because it can makes you to relax. 'Love' and 'Relationship' are very important because they are like roots of family foundation to make you strong and graceful. I knitted my art like I knitted my son with two hands to let him perfection from imperfection. Now he is perfect one.

The thread of love from mother one set show to public for motion of modern art circle. The objection is making powerful of mother who had autism child. He or she is not strange but your child is unique and has very special gift from heaven. Parents will know and understand something in autism mind by therapy art. If autism child always practice and intend therapy art, he will be dare to show his feeling and when he grow up he will be strong when he learn for social skill. Art is the symbolic national language since ancient era of the world, it is amazing. When we know and understand what autism think and feel, we can estimate about his skills that he is ready for his everyday life or not. Include with relationship while you pay time with your autism child, it is love and beautiful.

Program of Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1. .... 2. ....

สารบัญ

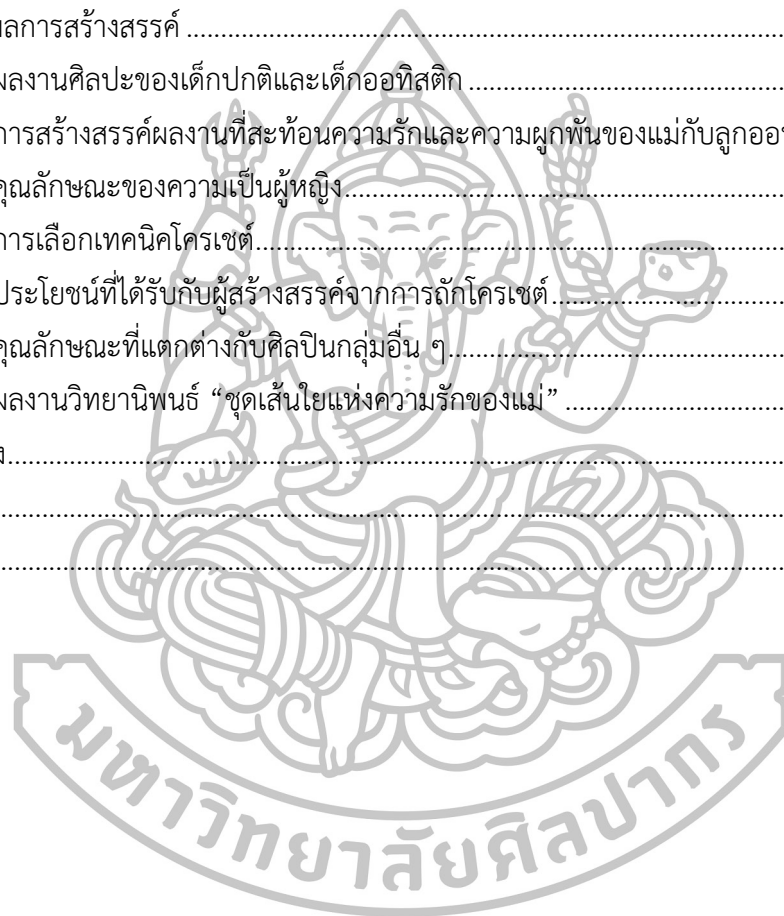
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	3
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการสร้างสรรค์และการเสนอผลงาน.....	3
ขั้นตอนของการศึกษาและการสร้างสรรค์.....	4
วิธีดำเนินการวิจัยและสร้างสรรค์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลงานสร้างสรรค์ชุดเส้นใยความรักของแม่.....	7
เด็กออทิสติกและการสร้างสรรค์ศิลปะของเด็กออทิสติก.....	7
พัฒนาการด้านการวาดภาพของเด็กปกติระดับปฐมวัย 4-7 ปี.....	9
ขั้นที่ 1: ขั้นขีดเขียน (Scribbling Stage).....	10
ขั้นที่ 2: ขั้นเริ่มขีดเขียน (Pre-Schematic Stage).....	10
ขั้นที่ 3: ขั้นขีดเขียน (Schematic Stage).....	11
ขั้นที่ 4: ขั้นวาดภาพของจริง (The Drawing Realism).....	11
ขั้นที่ 5: ขั้นตอนการใช้เหตุผล (The Stage of Reasoning).....	11
การศึกษาเปรียบเทียบผลงานวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย อายุ 4-7 ปี.....	11
สรุปผลจากการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี.....	80
ทฤษฎีเพศสภาพ (Gender) และความเป็นผู้หญิง (Femininity) กับความรัก ของแม่.....	86
ความสำคัญของเพศ “แม่”.....	89

บทที่	หน้า
ศิลปกรรมที่แสดงออกถึงความเป็น “แม่”	90
การใช้สัญลักษณ์และการแทนค่าด้วยเทคนิควิธีการ.....	97
เส้นด้าย.....	97
งานถักโครเชต์	99
การปฏิบัติอุตสาหกรรมงานถักโครเชต์	103
เครื่องมือถักโครเชต์	105
รูปแบบศิลปะที่เกี่ยวข้องกับผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่.....	107
อินสตอลเลชันอาร์ต (Installation Art).....	108
ผลงานศิลปะของศิลปินสมัยใหม่ที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากการถักโครเชต์.....	109
ศิลปินกลุ่ม Yarn bombing	109
Agata Oleksiak.....	110
Margaret and Christine Wertheim	113
Joana Vasconcelos	115
Toshiko HoriuchiMacAdam	118
Laura Splan	119
ผลการศึกษาศิลปินในกลุ่ม Fiber Art.....	121
3 วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน	128
ความเป็นมาแนวคิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	128
ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะลายเส้นของลูก เด็กชายฉัตรกร สุวรรณศร	131
การใช้ศิลปะบำบัดกับลูก เด็กชายฉัตรกร สุวรรณศร	134
พัฒนาการในการวาดของ เด็กชายฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 2-8 ปี.....	135
ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่.....	150
การรวบรวมข้อมูลจากภาพวาดลายเส้นของลูกออกทิสติก	151
สร้างภาพร่างจำนวน 16 ชิ้น.....	152
โครงสร้างจากเหล็กเส้น	154
วัสดุที่ใช้ในการทดลองในการทำโครงสร้าง.....	158
การสร้างสรรค์งานถักโครเชต์	163
อุปกรณ์ที่ใช้ในการถัก.....	166
เส้นด้ายแยกตามชนิดของวัตถุดิบที่นำมาผลิต	167
รายละเอียดของผลงานสร้างสรรค์.....	172
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 1 ภาพรถเข็นเด็ก.....	172

บทที่	หน้า
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 2 ภาพเปล่งล่อมนอนของลูก.....	172
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 3 ภาพม้าโยก.....	173
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 4 ภาพม้าโยกให้นมของคุณแม่.....	174
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 5 เปล่งล่อมนอนหลังให้นม.....	174
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 6 ภาพโต๊ะอาหาร.....	175
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 7 ภาพบ้านของฉัน.....	176
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 8 ภาพโต๊ะวาดรูป.....	177
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 9 ภาพโต๊ะวาด.....	178
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 10 ภาพโต๊ะวาด.....	179
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 11 ภาพแม่กับลูก.....	180
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 12 ภาพแม่กับลูก.....	181
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 13 ภาพประตูหน้าต่าง.....	181
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 14 ภาพนก.....	182
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 15 ภาพจานชามอาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้น.....	183
ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 16 ภาพกรอบรูป.....	184
การนำผลงานถักโครเชต์เข้าห่มคลุมโครงสร้าง.....	184
การนำผลงานมาจัดวางในแนวศิลปะจัดวาง (Installation Art).....	186
4 การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	191
การวิเคราะห์ที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	191
การวิเคราะห์ข้อมูลจากหลักทางสุนทรียศาสตร์.....	191
การวิเคราะห์ความงามในภาพของ ด.ช. ฉัตรกร สุวรรณศร.....	193
การวิเคราะห์ด้านการสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่.....	194
คุณสมบัติด้านเนื้อหา (Content Properties).....	195
คุณสมบัติด้านส่วนประกอบการรับรู้ (Elemental Properties).....	196
คุณสมบัติด้านโครงสร้าง (Structural Properties).....	197
คุณสมบัติด้านเทคนิควิธีการ (Technical Properties).....	197
คุณสมบัติด้านความรู้สึก (Expressional Properties).....	198
ลักษณะของผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่.....	198
ผลงานชุดที่ 1 ระยะเริ่มแรกของความคิด.....	199

บทที่	หน้า
ผลงานชุดที่ 2 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 การศึกษา 2557.....	208
ผลงานชุดที่ 3 เป็นผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ในระดับของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	215
การวิเคราะห์แนวคิดและกระบวนการวิธีการในการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์	227
5 สรุปผลการสร้างสรรค์	231
ผลงานศิลปะของเด็กปกติและเด็กออทิสติก	232
การสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความรักและความผูกพันของแม่กับลูกออทิสติก	233
คุณลักษณะของความเป็นผู้หญิง.....	233
การเลือกเทคนิคโครเซต.....	234
ประโยชน์ที่ได้รับกับผู้สร้างสรรค์จากการถักโครเซต.....	234
คุณลักษณะที่แตกต่างกับศิลปินกลุ่มอื่น ๆ.....	234
ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่”	237
รายการอ้างอิง.....	250
ภาคผนวก	253
ประวัติผู้วิจัย	264

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบผลงานศิลปะเด็กปกติกับเด็กออทิสติกระดับอายุ 4-7 ปี	12
2	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อรูปคน	15
3	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อรูปคน	20
4	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อรูปคน	23
5	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อรูปคน	26
6	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อรูปสัตว์.....	29
7	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อรูปสัตว์.....	32
8	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อรูปสัตว์.....	35
9	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อรูปสัตว์.....	38
10	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อรูปต้นไม้	41
11	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อรูปต้นไม้	44
12	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อรูปต้นไม้	47
13	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อรูปต้นไม้	50
14	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก เด็กอายุ 4 ปี หัวข้อรูปบ้าน ..	53
15	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อรูปบ้าน	56
16	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อรูปบ้าน	59
17	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อรูปบ้าน	62
18	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อสี.....	65
19	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อสี.....	69
20	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อสี.....	73
21	แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อสี.....	77
22	สรุปผลการเปรียบเทียบการวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี.....	81
23	การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงาน ศิลปะของข้าพเจ้ากับศิลปินที่นำมาศึกษา	122
24	แสดงขนาดของเหล็กเส้นกลม SR-24	157
25	การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1.....	201
26	การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1.....	204
27	การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 2.....	211

ตารางที่	หน้า
28 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 2	213
29 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3.....	219
30 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3.....	224

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ คน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี.....	14
2	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ คน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ ปี 5	18
3	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ คน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี	21
4	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ คน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี	24
5	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสัตว์ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี	27
6	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสัตว์ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี	30
7	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสัตว์ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี	33
8	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสัตว์ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี	36
9	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปต้นไม้ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี	39
10	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปต้นไม้ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี	42
11	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปต้นไม้ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี	45
12	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปต้นไม้ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี	48
13	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปบ้าน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี	51
14	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปบ้าน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี	54
15	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปบ้าน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี	57
16	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปบ้าน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี	60
17	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสี ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี	63
18	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสี ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี	68
19	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสี ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี	73
20	ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสี ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี	77
21	“พระแม่มารีทองแห่งเอสเซน” ประติมากรรมแกะสลักไม้ปิดทองคำเปลว ขนาด สูง 74 เซนติเมตร, ฐานกว้าง 27 เซนติเมตร ค.ศ .980 ออตโตเนียนมหาวิทยาลัยเอสเซน, เยอรมนี	91
22	“แม่พระและพระกุมาร”โดยฟิลลิปโปลิปปี้ (Filippo Lippi) ราว ค.ศ . 1440-1445พิพิธภัณฑ์ศิลปะแห่งชาติ, วอชิงตันดี.ซี., สหรัฐอเมริกา	92
23	Mary Cassatt Title: Mother and Child, 1897 Location: Musée D'Orsay, Paris, France Year: 1897 Dimensions: 17.72 inch wide x 20.87 inch high Orientation: Portrait	93

ภาพที่		หน้า
24	ผลงานแม่ (Motherhood) โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ ประติมากร ปีที่วาด พ.ศ 2496 .ประติมากรรมหล่อพลาสติก.....	95
25	ผลงานแม่และลูกสาว (Mother and Daughter) โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ ประติมากร ปีที่วาด พ.ศ. 2542 สีอะคริลิกบนกระดาษสาไทย ขนาด 51 x 37 ซม. ผลงานสะสมของศาสตราจารย์เกียรติคุณ ชูลูด นิ่มเสมอ คอลเลคชันแอนต์อาร์ไคฟ.....	95
26	ผลงาน ยืนกอดลูกโคนต้นไม้ โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ ประติมากร ปีที่วาด พ.ศ. 2544 สีอะคริลิกบนกระดาษดำ ขนาด 50 x 35 ซม. ผลงานสะสมของศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ คอลเลคชันแอนต์อาร์ไคฟ.....	96
27	ผลงาน จูงลูกลงบันได (Mother and Child Descending a Staircase) โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ ประติมากร ปีที่วาด พ.ศ. 2538 สีฝุ่นและดินสอบนกระดาษสาไทย ขนาด 75 x 53.5 ซม. ผลงานสะสมของ ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ คอลเลคชันแอนต์อาร์ไคฟ	96
28	การแสดงเส้นด้ายและการย้อมด้วยสีจากวัสดุธรรมชาติ.....	98
29	หลักฐานที่ถูกค้นพบในผลงานถักยุคโบราณ	100
30	เขียนโบราณที่แสดงให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ของการถัก.....	101
31	ภาพเส้นด้ายและกระบวนการถักโครเชต์	104
32	ภาพถ่ายจากการบันทึกการสอนการถักโครเชต์ทางโทรทัศน์และหนังสือ ตีพิมพ์สอนงานถักโครเชต์.....	105
33	ภาพไม้ถักโครเชต์มีอายุประมาณปี ค.ศ. 1800-1840.....	106
34	อุปกรณ์การถักโครเชต์.....	107
35	ศิลปินในกลุ่ม Yarn Bombing, การถักคลุมวัตถุและต้นไม้ตามสาธารณะ, 2011, Crochet.....	110
36	Agata Oleksiak,)false apartment), 2009 AD. Installation, Christopher Henry Gallery	111
37	Agata Oleksiak,)false apartment), 2009 AD.Installation, Christopher HenryGallery.....	112
38	Margaret and Christine Wertheim, Fohr Reef, a satellite of the Hyperbolic Crochet Coral Reef, 2012, Crochet, Installation.....	113
39	Margaret and Christine Wertheim, Fohr Reef, a satellite of the Hyperbolic Crochet Coral Reef, 2012, Crochet, Installation.....	114
40	Joana Vasconcelos, Ilha dos Amores ,2 006, Installation180 cm.	115

ภาพที่		หน้า
41	Joana Vasconcelos, I will survive, 2006, Installation.....	117
42	Joana Vasconcelos, The Bride “เจ้าสาว”, 2006, A Noiva Installation.....	118
43	Toshiko Horiuchi MacAdam, Crochet Playgrounds, 2012, Installation.....	119
44	Laura Splan, Doilies (SARS), 2004 รุ่น AP 10 + 2 คอมพิวเตอร์เครื่องเย็บปัก ถักร้อย ด้วยด้าย กำมะหยี่ ไม้เรียงราย คอลเลกชันของศิลปิน.....	120
45	ภาพลายเส้นของลูก “ชื่อภาพโต๊ะทานข้าวที่แสนอร่อย” วาดในวันที่ 8 กรกฎาคม 2557.....	133
46	ภาพวาดลายเส้นของลูกที่แสดงจินตนาการจากสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน	133
47	แสดงภาพวาดคนและสภาพแวดล้อม ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 6 ปี (พ.ศ. 2556) ขนาด 30X 20 เซนติเมตร.....	136
48	แสดงภาพลายเส้นยุ่งเหยิง สะเปะสะปะ ของ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรอายุ 3 ปี (พ.ศ. 2553).....	137
49	แสดงภาพลายเส้นแนวยาว ขีดเขียนซ้ำๆ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 3 ปี (พ.ศ. 2553).....	137
50	แสดงภาพวงกลม ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 4 ปี (พ.ศ. 2554).....	138
51	แสดงการขีดเขียนเริ่มมีความหมายขึ้น สามารถวาดคนในกรอบครีวได้ ด.ช. ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 4 ปี (พ.ศ. 2554).....	138
52	แสดงการขีดเขียนเริ่มมีความหมายขึ้น สามารถวาดคนในกรอบครีวได้ ด.ช. ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 4 ปี (พ.ศ. 2554).....	139
53	แสดงระยะเริ่มต้นการขีดเขียนภาพอย่างมีความหมายปรากฏเป็นรูปร่างขึ้น สัมพันธ์กับความเป็นจริงของโลกภายนอกมากขึ้นมี ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 5 ปี (พ.ศ. 2555).....	140
54	ภาพแสดงเรื่องราวและรายละเอียดที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 6-7 ปี (พ.ศ. 2556-2557).....	141
55	ภาพคน (พ.ศ. 2557-2558)	143
56	ภาพแสดงการใช้สีของที่มีความสดใสและเต็มไปด้วยจินตนาการเกินจริง ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรอายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558).....	143
57	ภาพแสดงการใช้สีของที่มีความสดใสและเต็มไปด้วยจินตนาการเกินจริง ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558).....	144
58	ภาพแสดงการใช้สีของที่มีความสดใสและเต็มไปด้วยจินตนาการเกินจริง ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558).....	145

ภาพที่		หน้า
59	การใช้พื้นที่ว่างภายในผลงาน ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558).....	146
60	ภาพการออกแบบที่ไม่มีหลักเกณฑ์ทางการจัดองค์ประกอบภาพ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรอายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558).....	147
61	ภาพการออกแบบที่ไม่มีหลักเกณฑ์ทางการจัดองค์ประกอบภาพ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรอายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558).....	148
62	ภาพการออกแบบที่ไม่มีหลักเกณฑ์ทางการจัดองค์ประกอบภาพ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรอายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558).....	149
63	ภาพวาดลายเส้นของลูกจำนวน 16 ภาพ ที่ได้คัดเลือกมาเป็นต้นแบบภาพร่าง	151
64	ภาพวาดลายเส้นของลูกจำนวน 16 ภาพ ที่ได้คัดเลือกมาเป็นต้นแบบภาพร่าง	152
65	ภาพร่างต้นแบบผลงานสร้างสรรค์.....	153
66	ภาพร่างต้นแบบผลงานสร้างสรรค์.....	154
67	แสดงการใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้าย.....	154
68	แสดงการใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้าย.....	155
69	แสดงการใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้าย.....	155
70	แสดงการใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้าย.....	156
71	ภาพโครงสร้างในระหว่างประกอบผลงานประติมากรรมเด็กเข้ากับโครงเหล็ก	158
72	ภาพศิลปินนอนหลับบนเตียงลวดเหล็กเป็นเวลา 36 วัน.....	158
73	ภาพโครงสร้างจากลวดของผลงาน.....	159
74	ภาพแมวในจินตนาการของลูก.....	159
75	ภาพส่วนประกอบต่าง ๆ เหล็กเส้นเล็ก ไม่แข็งแรงเพียงพอที่ทนต่อแรงดึงของ โคโรต	160
76	ภาพส่วนประกอบต่าง ๆ.....	160
77	ภาพส่วนประกอบต่าง ๆ.....	161
78	ภาพส่วนประกอบต่าง ๆ.....	162
79	ภาพการถักโครเชต์เข้าประกอบกับโครงสร้างผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของ แม่.....	163
80	ระยะที่ 1 การทดลองค้นหาหลักที่เป็นเอกลักษณ์.....	164

ภาพที่		หน้า
81	ระยะที่ 2 การพัฒนาลายถักโครเชต์เส้นฝ้าย เส้นใหญ่พิเศษ Cotton Jumbo เส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100%	164
82	ระยะที่ 3 การพัฒนาลายถักโครเชต์ทดลองใช้เส้นฝ้าย เส้นเล็ก 120 กรัม	165
83	ระยะที่ 4 การพัฒนาลายถักโครเชต์เลือกใช้เส้นใยที่มีสีอ่อนลง	166
84	ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการถักโครเชต์.....	166
85	ภาพเส้นด้ายจากเส้นใยฝ้ายธรรมชาติ.....	167
86	ภาพเส้นฝ้ายเส้นเล็ก 120 กรัม.....	167
87	เส้นฝ้ายเส้นใหญ่พิเศษ Cotton Jumbo เส้นฝ้ายพื้นเมืองcotton 100% เส้นใหญ่พิเศษขนาดใหญ่กว่าไหมพรม 4 ply	168
88	เส้นฝ้ายเส้นเล็ก 120 กรัม (handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก cotton 100%	168
89	เส้นฝ้ายเส้นใหญ่ 200 กรัม (handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นใหญ่ cotton 100%	169
90	เส้นฝ้ายเส้นเล็ก 75 กรัมเส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100%.....	169
91	เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นใหญ่ cotton 100%ขนาด 100 กรัม ถ้าผลิตด้วยฝ้าย 100 %.....	170
92	TM SOFT #5 ด้ายถักเส้นใหญ่ทำจากacrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศ ญี่ปุ่น	170
93	TM CHABA ทำจากacrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศไทยใช้วัสดุจากประเทศ ญี่ปุ่นเป็นเส้นใยสังเคราะห์ที่มีผิวมันน้อยแต่นุ่มนวลให้ความรู้สึกใกล้เคียง เส้นใยธรรมชาติ	171
94	ไหมพรม NPFashion ไหมถักโครเชต์ใช้สำหรับงานถักโครเชต์เป็นเส้นไหมพรม ที่ให้ความฟูตัวเวลาถัก	171
95	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 1 ภาพรถเข็นเด็ก.....	172
96	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 2 ภาพเปลกล่อมนอนของลูก.....	172
97	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 3 ม้าโยก	173
98	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 4 ม้าโยกให้นมของคุณแม่.....	174
99	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 5 เปลกล่อมนอนหลังให้นม	174
100	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 6 ภาพโต๊ะอาหาร	175
101	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 7 บ้านของฉัน	176
102	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 8 ภาพโต๊ะวาดรูป	177
103	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 9 ภาพห้องนอนของลูก.....	178

ภาพที่		หน้า
104	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 10 ภาพแมว	179
105	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 11 ภาพแม่กับลูก	180
106	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 12 ภาพเรือ	181
107	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 13 ภาพประตู หน้าต่าง	181
108	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 14 ภาพนก	182
109	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 15 ภาพจานชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้น.....	183
110	ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 16 ภาพกรอบรูป.....	184
111	การประกอบผลงานถักเข้ากับโครงสร้าง	185
112	การประกอบผลงานถักเข้ากับโครงสร้าง	185
113	การประกอบผลงานถักเข้ากับโครงสร้าง	185
114	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559	187
115	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559	188
116	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559	189
117	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติหอศิลป์เจ้าฟ้าวันที่ 16 มีนาคม 2559	190
118	ภาพร่างต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ชุด เส้นใยแห่งความรักของแม่.....	199
119	ผลงานชิ้นที่ 1 รถเข็นเด็กอ่อน.....	199
120	ผลงานชิ้นที่ 2 เปลกล้อมเด็กอ่อน	200
121	ผลงานชิ้นที่ 3 ม้าโยกสำหรับเด็ก	200
122	ผลงานชิ้นที่ 4 เปลกล้อมนอน	208
123	ผลงานชิ้นที่ 5 เก้าอี้ให้นมลูก.....	209
124	ผลงานชิ้นที่ 6 มุ้งกระโจม.....	209
125	ผลงานชิ้นที่ 7 บ้านแห่งความรักของ แม่กับเต้.....	210
126	ผลงานชิ้นที่ 8 โต้ะวาดรูปของดาเต้.....	215
127	ผลงานชิ้นที่ 9 โต้ะอาหารของดาเต้.....	215
128	ผลงานชิ้นที่ 10 ประตู.....	216
129	ผลงานชิ้นที่ 11 แมว.....	216
130	ผลงานชิ้นที่ 12 หน้าต่าง 2 บาน.....	217
131	ผลงานชิ้นที่ 13 คน แม่กับดาเต้.....	218

ภาพที่		หน้า
132	ผลงานชิ้นที่ 14 หนังสือนิทาน.....	218
133	ผลงานชิ้นที่ 15 ปลาผลงานชิ้นที่ 16 เรือผลงานชิ้นที่ 17 กรอบรูป.....	219
134	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559	227
135	ผลงานเสร็จสมบูรณ์ จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559	229
136	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์	237
137	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” (มุมสูง)	237
138	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายโต๊ะอาหารของลูก	238
139	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพมุมต่ำผลงานโต๊ะเรียนศิลปะ	238
140	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุดโต๊ะเรียนศิลปะ	239
141	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายผลงานชุดโต๊ะเรียนศิลปะ	239
142	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายลายถักของขาโต๊ะอาหารของลูก	240
143	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุดประตู	241
144	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายประตูบิดเบี้ยว	242
145	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” มุมต่าง ๆ	242
146	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุดรถเข็นเด็ก	243
147	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุดหน้าต่างห้องนอน	244
148	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุด มุ้งกระโจมกับเปลกล่อมลูกนอน และม้าโยกให้นม	245
149	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานแม่กับลูก	246
150	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานปลา	246
151	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานแมว	247
152	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายผลงานโต๊ะอาหาร	247
153	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” การติดตั้งผลงานศิลปะจัดวาง	248
154	ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559	249

บทที่ 1

บทนำ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์นี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรักความผูกพันที่มีต่อลูกที่เป็นเด็กออทิสติก โดยการนำผลงานวาดภาพของลูกที่เกิดจากจินตนาการอันบริสุทธิ์ นำมาสร้างสรรค์โดยผสมผสานกับงานถักโครเชต์ที่ผู้สร้างสรรค์มีความถนัด จนก่อเกิดเป็นกลุ่มรูปทรง ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหวังอันเปี่ยมไปด้วยความหมาย เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าและความสามารถของเด็กออทิสติก รวมถึงเป็นการสร้างกำลังใจให้กับครอบครัวที่มีลูกออทิสติกได้แสวงหาหนทางที่จะส่งเสริมสนับสนุนลูกไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โครงการสร้างสรรค์ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” (Thread of Love from Mother) เป็นผลงานศิลปะที่ต้องการแสดงออกถึงความรักของแม่ที่มีต่อลูกที่นับเป็นความรู้สึกผูกพันอันดับแรกที่เกิดจากสัญชาตญาณของมารดาผู้ให้กำเนิด ความรู้สึกของความเป็นมารดาเริ่มปรากฏขึ้นตั้งแต่วินาทีที่ตั้งครรภ์และเริ่มรู้ว่ามีชีวิตน้อย ๆ กำลังก่อเกิดขึ้นในตัวซึ่งนับเป็นความรู้สึกที่มหัศจรรย์แรกเกินคำบรรยาย ในเวลานั้นลูกคือทุกความรู้สึก เนื่องจากกว่าจะพบกับคำว่า “แม่” ได้นั้น ข้าพเจ้าต้องเพียรพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อรักษาภาวะการมีบุตรยากด้วยวิธีทำเด็กหลอดแก้ว ivf (In Vitro Fertilization) เป็นการปฏิสนธิภายนอกในร่างกายรูปแบบหนึ่งที่ใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดและกระทำตามคำสั่งและกระบวนการทางการแพทย์ทุกขั้นตอนอย่างเคร่งครัด จนเมื่อลูกในครรภ์ครบกำหนดและคลอดอย่างปลอดภัย หลังการคลอดได้เพียง 3 วัน ความรักลูกอย่างสุดหัวใจผนวกกับความเป็นห่วงลูกได้ปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อทราบข่าวลูกมีอาการหัวใจรั่ว pda (Patent Ductus Arteriosus) หรือภาวะเส้นเลือดไม่ปิดตัว ซึ่งลูกยังเล็กมากหมอจึงลงความเห็นว่า ควรผ่าตัดและให้ยากระตุ้นให้เส้นเลือดในหัวใจปิด การรักษาดำเนินมาจนลูกอายุได้ 2 ปี ปัญหาใหม่ก็ปรากฏขึ้นอีกครั้งแต่ใหญ่หลวงมากที่สุดในชีวิตของความเป็นแม่ คือ เมื่อหมอวินิจฉัยว่าลูกเป็น “ออทิสติก” เหมือนฟ้ามีมิติในใจแม่ คำถามมากมายทำไมต้องเกิดกับลูกของแม่ แทบไม่อยากจะเชื่อเลย แต่เมื่อหันมามองหน้าลูก กำลังใจเกิดอีกครั้ง และเชื่อเสมอว่า เราจะเรียนรู้และผ่านทุกอุปสรรคไปด้วยกัน แม่เชื่อว่าทุกอย่างในโลกล้วนเกิดมาตามกรรม เราทุกคนเวียนว่ายในกระแสแห่งโชคชะตา ฟ้าได้ส่งบททดสอบที่ยากนี้ให้กับแม่ เพื่อจะทดสอบว่าแม่ ควรค่าแก่คำที่ยิ่งใหญ่และมีความหมายนี้หรือไม่ เสียงเล็กๆ ประโยคแรกที่แม่ได้ยินและทำให้น้ำตาไหล ลูกเรียกข้าพเจ้าว่า “แม่” เมื่อลูกอายุได้ 3 ปี นี่คือแรงกระตุ้นและแรงบันดาลใจที่ยิ่งใหญ่ ให้แม่ก้าวเดินผ่านทุกปัญหาต่อไป และพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อพร้อมจะมาดูแลลูก อันเป็นที่สุดของทุกสิ่งในลมหายใจของ “แม่”

จากปัญหาดังกล่าวจึงเกิดเป็นโครงการสร้างสรรค์ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” (Thread of Love from Mother) เป็นการสร้างสรรค์ที่ต้องการแสดงออกให้เห็นถึงความรักของแม่ที่มีต่อลูกโดยใช้กระบวนการถักด้วยเทคนิคโครเชต์ที่ต้องใช้ความพยายามในการควักเข็มขึ้นลงนับล้านครั้ง เพื่อก่อรูปร่างจากเส้นด้ายที่อ่อนนุ่มเส้นเล็ก ๆ ที่เป็นดั่งสายใยรักของแม่ที่ผูกพันเกาะเกี่ยวเชื่อมโยงกับลูกในสายเลือดอย่างแยกไม่ออก ลูกคือทุกสิ่งของชีวิตแม่ แม่ลูกจะเกิดมาด้วยอาการผิดปกติทางสมองที่ระบุว่าเป็น “ออทิสติกระดับกลาง” เด็กออทิสติกประเภทนี้บกพร่องด้านการสื่อสาร จนไม่สามารถบอกความต้องการที่แท้จริงของตนเองได้ สิ่งเดียวที่เขาสามารถใช้สื่อสารถึงความรู้สึกภายในได้ชัดเจนได้แก่ การวาดภาพลายเส้นที่บิด ๆ เบี้ยว ๆ ในมุมมองที่แตกต่างจากเด็กปกติ พร้อมการโยกตัวไปมาจากอาการสมาธิสั้น ไม่สามารถจดจ่อต่อสิ่งที่อยู่ตรงหน้าได้ในระยะเวลาสั้น ภาพที่เกิดจึงเป็นภาพในลักษณะบิด ๆ เบี้ยว ๆ คล้ายกับมีความเคลื่อนไหว มีความพิเศษในรูปทรงและปรากฏเป็นความงามจากความไม่สมบูรณ์ของลายเส้น ดังเช่น แก้วอ้อ 5 ขา โต๊ะ 7 ขา บ้านโยโย่โยไปมา ผู้สร้างสรรค์จึงหยิบยก ความงามจากความไม่สมบูรณ์ ที่เกิดจากลายเส้น 2 มิติของลูกมาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นผลงาน 3 มิติ ที่เน้นรูปทรงที่เกิดจากจินตนาการของลูกออทิสติกผสมผสานกับความชอบส่วนตัวที่ชอบงานถักโครเชต์

การถักโครเชต์นั้นเป็นเทคนิคที่ต้องใช้สมาธิและความพยายามอย่างสูง ด้วยการถักให้เกิดลวดลายที่อ่อนช้อยงดงาม เหมือนดั่งการเลี้ยงลูกที่ผู้เป็นแม่นั้นต้องเอาใจใส่กับทุกรายละเอียด เมื่อลูกเป็นเด็กออทิสติกที่ต้องได้รับการเลี้ยงดูมากกว่าปกติ และต้องเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการต่าง ๆ แม่จึงต้องใช้ความอดทนอดกลั้นและมีความหวัง ห้ามท้อถอยแม้คำว่าแม่ของผู้สร้างสรรค์จะได้มาด้วยความยากลำบากและจะเลี้ยงดูเค้าให้เติบโตใหญ่ในโลกที่เต็มไปด้วยผู้คนหลากหลายนั้นยากกว่ามาก แต่บทพิสูจน์รออยู่ข้างหน้าว่าความรักจะนำพาให้เราทั้งสองก้าวข้ามผ่านไปนในกระแสธารของชีวิต ด้วยพลังใจอันเต็มเปี่ยมที่ว่า ลูกของแม่ต้องหายและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและไม่เป็นภาระต่อผู้อื่น

โครงการสร้างสรรค์ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” จะเป็นผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ผสมผสานกับแนวทางวิธีการของศิลปะจัดวาง (Installation Art) โดยเน้นการสร้างสรรครูปทรงที่เกิดจากภาพลายเส้นในจินตนาการของลูกออทิสติก อันเกิดจากการใช้ศิลปะบำบัด ผสมผสานกับความชอบของข้าพเจ้าในงานถักโครเชต์ ซึ่งมีส่วนช่วยในการช่วยลดความเครียดให้กับตัวผู้สร้างสรรค์ ผู้เป็นแม่ที่มีลูกออทิสติกได้ มีหนทางออก ปลดปล่อยความกดดันและปัญหาต่าง ๆ ในขณะที่ถักโครเชต์ที่ต้องใช้สมาธิ ทำให้หลุดพ้นจากปัญหาไปได้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผมนวกเข้ากับความรู้สึกแห่งความรักของแม่ที่มีต่อลูก เทคนิคโครเชต์เปรียบดั่งสายใยเล็ก ๆ ที่ถักทอเข้าด้วยกันเปรียบเสมือนการดูแลให้ลูกเติบโตใหญ่ตั้งแต่อยู่ภายในครรภ์ ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ต้องการปลุกจิตสำนึกให้ผู้ชมตระหนักถึงคุณค่าและสายใยรัก “ความผูกพัน” ภายในครอบครัว ที่เป็นพื้นฐานอันสำคัญของชีวิตมนุษย์ ผ่านการสร้างสรรครูปทรงและต้องการนำเสนอคุณค่าภาพลายเส้นของเด็กออทิสติกว่าสามารถเป็นสายสัมพันธ์เชื่อมความรักของแม่กับลูกที่ต้องใช้พลังความตั้งใจจนเกิดความลงตัว เปรียบดั่งการถักทอลูกขึ้นมาด้วยสองมือของแม่ จนทำให้เกิดความงามจากความไม่สมบูรณ์ รวมถึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น

2. วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

2.1 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ผสมผสานกับแนวทางวิธีการของศิลปะการจัดวาง (Installation Art) ที่ใช้เทคนิคการถักโครเชต์ร่วมกับลายเส้นของลูกอติสติก ที่ได้มาจากการทำศิลปะบำบัด

2.2 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความรักและความผูกพันของแม่กับลูกที่เป็นเด็กอติสติกและการตระหนักถึงคุณค่าความเป็นเพศแม่ในงานศิลปะ

2.3 เผยแพร่จินตนาการทางรูปทรงและลายเส้นของลูกอติสติก

3. สมมติฐานของการศึกษา

ภาพวาดของเด็กอติสติกสามารถเป็นภาษาภาพที่ช่วยผสมผสานความบกพร่องทางการสื่อสารและพฤติกรรมที่ขอบอยู่ในโลกส่วนตัวกับบุคคลรอบข้างได้ ภาพวาดของเด็กอติสติกมักเป็นภาพลายเส้นตามจินตนาการอันแปลกประหลาดไร้การควบคุมเกินคาดเดา อันเนื่องมาจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ในการมองและการแปลค่าของสิ่งที่เห็น ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่ใช้ศาสตร์ 2 ประเภท มาเชื่อมโยงกัน คือ 1. การแพทย์ทางเลือกศิลปะบำบัด 2. งานถักโครเชต์ของผู้เป็นแม่ การใช้แนวทางศิลปะมากระตุ้นให้ลูกสื่อสารจนเกิดเป็นภาพจินตนาการอันบริสุทธิ์ ไร้ขอบเขต แต่เป็นความงามจากความเข้าใจจากความตระหนักรู้ความพยายามแม่รูปทรงที่วาดจะผิดรูปผิดเหลี่ยมบิดเบี้ยว ส่วนไม่ใช่สาระสำคัญ หากลูกได้เริ่มต้นทำด้วยความรักด้วยความเข้าใจภายในหัวใจ จนสามารถทำให้เห็นได้ว่า การใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารให้กับแม่ที่ปกติและลูกที่เป็นอติสติกได้ลงลึกถึงความรู้สึกที่แท้จริงของลูก ศิลปะเปิดโลกที่สลับซับซ้อน จนเกิดเป็นภาพที่มีความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์จะสามารถเป็นการบูรณาการภาพลายเส้น 2 มิติของเด็กอติสติกให้เป็นโครงสร้างรูปทรง 3 มิติที่บิดเบี้ยว ไร้ทิศทาง และใช้เส้นใยเติมเต็มรูปทรง จนเกิดความสมบูรณ์ของผลงานการสร้างสรรค์จึงจะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างแม่กับลูกที่สื่อให้เห็นถึงสายใยรักระหว่างแม่สู่ลูก คล้ายดั่งสายรกตั้งแต่อยูในครรภ์

นอกจากนี้ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” จะคล้ายกับวิธีการของแพทย์ทางเลือกที่ใช้ศิลปะบำบัดจากงานถักโครเชต์และใช้เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการสื่อสารจินตนาการอันบริสุทธิ์ระหว่างแม่ที่ปกติและลูกที่เป็นเด็กอติสติกในวิชาการด้านศิลปะเชื่อว่า เด็กทุกคนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีคุณค่าในเชิงศิลปะอย่างตรงไปตรงมาผลงานชุดนี้ จะสามารถใช้เป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้ผู้คนยอมรับความสามารถของเด็กอติสติกและเติมเต็มช่องว่างของสังคมที่กำหนดให้กับเด็กกลุ่มนี้ว่าเป็นเด็กด้อยโอกาสให้กลายเป็นเด็กที่มีคุณค่าต่อวงการศิลปะได้

4. ขอบเขตการสร้างสรรค์และการเสนอผลงาน

การสร้างสรรค์ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” (THREAD OF LOVE FROM MOTHER) จะเป็นผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ในรูปแบบอินสตอลเลชัน (Installation Art)

ที่เกิดจากการถักโครเชต์ด้วยเส้นด้ายสีขาวหรือสีครีมหมักคลุมลงบนโครงโลหะรูปทรงปิดเบี้ยวจำนวน 1 ชุด โดยแสดงลักษณะเด่นดังต่อไปนี้

4.1 ผลงานแต่ละชิ้นเน้นแสดงถึงความรักความผูกพันระหว่างแม่กับลูกจากการใช้เส้นด้ายสีขาวแทนความรักที่บริสุทธิ์สื่อถึงสายรกที่ใช้ลำเรียงอาหารจากแม่สู่ลูก

4.2 ผลงานแต่ละชิ้น สร้างรูปทรงขึ้นจากภาพวาดลายเส้นของลูกโดยใช้โครงโลหะนำมาตัดให้เกิดเป็นรูปร่างปิดเบี้ยวที่เป็นการแสดงถึงการตระหนักถึงความงามในมุมมองของแม่ที่มีต่อผลงานลายเส้นของลูก

4.3 การถักโครเชต์จะเน้นลวดลายถักที่งดงามประณีตตามรูปแบบมาตรฐานของการถัก แต่จะสร้างสรรค์ให้ลวดลายที่ประณีตนี้ได้รับการจัดวางอย่างอิสระตามจินตนาการของศิลปิน เปรียบได้ดั่งการที่ผู้เป็นแม่ยอมต้องการมอบสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ลูก แต่จะไม่ตั้งกฎเกณฑ์ที่บังคับใจลูกให้เป็นไปตามความคิดของแม่

4.4 ผลงานจะเน้นจัดวางลงบนพื้นที่เฉพาะ (Site-Specific) เพื่อให้ผู้ชมเห็นถึงความพิเศษทั้งรูปทรง สีและบรรยากาศที่เน้นความอบอุ่นซึ่งเป็นการสร้างชีวิตให้กับผลงานวาดเส้นของลูก

นอกจากนี้ผลงานชื่อ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” จำนวน 1 ชุด จะนำเสนอผลงานเผยแพร่ออกสู่สาธารณะเพื่อเป็นการสร้างความเคลื่อนไหวให้แก่วงการศิลปะร่วมสมัย โดยมีจุดประสงค์ที่จะสร้างกำลังใจให้แก่แม่ที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษ เสริมสร้างความรักความผูกพันและลดปัญหาทางจิตใจระหว่างแม่กับลูกและสร้างคุณค่าทางสังคมให้แก่เด็กพิการประเภทต่าง ๆ กิจกรรมที่คาดว่าจะดำเนินการ ได้แก่

1. จัดนิทรรศการศิลปะในหอศิลป์ของสถาบันการศึกษาทางด้านศิลปะและจัดพิมพ์หนังสือสูจิบัตร
2. นำเสนอผลงานผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ เช่น รายการโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ
3. นำเสนอในรูปแบบของบทความทางศิลปะและการบรรยายในสถานศึกษา

5. ขั้นตอนของการศึกษาและการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ประกอบด้วย การศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการทางการแพทย์และวิชาการด้านศิลปะ เพื่อรวบรวมเป็นภาพรวมของข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานะและพัฒนาการของเด็กออทิสติก ศึกษาผลงานศิลปะเด็กปกติเพื่อเรียนรู้ความแตกต่างและลักษณะเฉพาะของภาพลายเส้นของเด็กออทิสติก และค้นคว้าติดตามความก้าวหน้าของผลงานสร้างสรรค์ในกลุ่มศิลปินในกลุ่มประติมากรรมประเภท Soft Sculpture และศิลปินในกลุ่มงานถัก Fiber Art, Crochet กลุ่มศิลปะอินสตอลเลชัน (Installation Art) และศิลปินในกลุ่มสื่อผสม (Mixed Media) ขั้นตอนของการศึกษาและการสร้างสรรค์จะเริ่มขึ้นจากการศึกษาเอกสาร บทความ และหนังสือทางวิชาการในภาคภาษาไทยและภาษาต่างประเทศการทดลองปฏิบัติงานสร้างสรรค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ และการนำเสนอผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ที่สมบูรณ์ในฐานะผลงานวิทยานิพนธ์ โดยสามารถจัดแบ่งขั้นตอนของการศึกษาและการสร้างสรรค์ได้ดังต่อไปนี้

5.1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ

5.1.1 ข้อมูลโรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิสซึม (Autism)

5.1.2 ศิลปะบำบัด (Art Therapy) และแนวคิดของศิลปะบำบัด

5.1.3 ศิลปะของศิลปินในกลุ่มงานถักโครเชต์ และ Fiber Art

5.2 เรียนรู้เทคนิคในการสร้างสรรค์

5.2.1 เก็บข้อมูลของการวาดเส้นของเด็กออทิสติก

5.2.1.1 ปฏิบัติจริงในเทคนิคการถักโครเชต์

5.2.1.2 ศึกษาเทคนิคการขึ้นรูปด้วยเหล็กเส้น (Steel Rod) และวัสดุประเภทต่าง ๆ

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นภาพร่างของผลงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์

5.4 สร้างสรรค์ผลงานจริง ตามภาพร่างในแบบ 3 มิติ

5.5 เสนอและเรียบเรียงผลงานการค้นคว้าในรูปแบบของงานวิจัย (เอกสาร)

5.6 นำเสนอผลงาน “เส้นใยแห่งความรักของแม่” (THREAD OF LOVE FROM MOTHER) ในพื้นที่สาธารณะ

6. วิธีดำเนินการวิจัยและการสร้างสรรค์

6.1 ศึกษาการสร้างสรรค์ศิลปะแบบ Soft Sculpture ด้วยลักษณะการนำผลงานศิลปะลายเส้นอันเกิดจากจินตนาการของลูกออทิสติกมาสร้างสรรค์โดยผู้เป็นแม่ ด้วยการถักโครเชต์ที่เน้นการสร้างบรรยากาศแห่งความรักความอบอุ่นและสายสัมพันธ์ที่แม่มีต่อลูกใช้บรรยากาศภายในแห่งความสัมพันธ์ และเปรียบดั่งเป็นการสร้างโลกในจินตนาการที่บิดเบี้ยวของลูกออทิสติกให้เกิดเป็นรูปธรรม จับต้องได้ โดยเน้นสร้างบรรยากาศ ให้มีลักษณะเฉพาะเจาะจง (Site Specific) เพื่อแสดงออกถึงพื้นที่ในจินตนาการของลูกออทิสติกนำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation Art)

6.2 ศึกษาความเป็นมาของเทคนิคการถักโครเชต์จากข้อมูลในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เห็นถึงความเป็นมาของเส้นด้าย การย้อมสี ประวัติและพัฒนาการของการถักประเภทต่าง ๆ ประวัติการถักโครเชต์ ผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์จากเส้นใยเส้นเล็ก ๆ จนเกิดเป็นผลงานที่งดงาม ประณีตและแสดงออกถึงความเป็นผู้หญิง

6.3 ศึกษาหลักทางเพศสภาวะ ปรัชญาความเป็นผู้หญิง (Femininity) โดยเฉพาะความเป็นเพศแม่ ความประณีตในการเลี่ยมดูและอบรมลูกความอดทนและอดกลั้นต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงและอิทธิพลปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมต่อสตรีเพศ

6.4 เรียนรู้อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ที่ประกอบด้วยอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลตรงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างภาพร่าง อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ งานถักโครเชต์ เช่น เข็มควักขนาดต่าง ๆ ไหมชนิดต่าง ๆ และเครื่องมือประกอบการถักอื่น ๆ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำโครงสร้างผลงาน 3 มิติ เช่น ลวดขนาดต่าง ๆ เหล็กเส้นเครื่องเชื่อมโลหะ ด้วยไฟฟ้า และสิ่งป้องกันหน้ากากนิรภัยในการเชื่อมเหล็ก

6.5 ศึกษาข้อมูลศิลปะจากศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคการถักโครเชต์และการแสดงออกที่เน้นให้เห็นถึงคุณค่าความเป็นหญิง ความรักของแม่กับลูก ที่แสดงออกในรูปแบบศิลปะประเภทต่าง ๆ รวมถึงศิลปะการจัดวาง (Installation Art) ที่แสดงออกถึงการสร้างพื้นที่เฉพาะที่ให้ความรู้สึเป็นพิเศษ

6.6 ศึกษาศิลปินที่สร้างงานในกลุ่ม Fiber art และศิลปินกลุ่ม yarn bombing ที่สร้างสรรค์ผลงานประเภท Soft Sculpture ผลงานสื่อผสมในรูปแบบศิลปะการจัดวาง (Installation Art) ที่น่าสนใจ อุตลักษณ์ของความเป็นสตรี เทคนิคโครเชต์การคิดค้นลวดลายที่งดงาม สีสันทึ่ถูกบรรจุเลือกใช้ในผลงานศิลปินที่ศึกษา ได้แก่ Agata Oleksiak, Margaret and Christine Wertheim, Joana Vasconcelos Toshiko และ Horiuchi MacAdam Laura Splan Mary Stevenson Cassatt ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิมเสมอ

6.7 นำผลงานที่สร้างสรรค์มาวิเคราะห์โดยใช้หลักทางปรัชญาและทฤษฎีทางศิลปะ เพื่อให้ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” มีคุณภาพและสามารถพัฒนาในระดับต่อไปได้

6.8 เผยแพร่ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” โดยการจัดนิทรรศการศิลปะออกสู่สาธารณชน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากผลงานชื่อ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” จำนวนทั้ง 1 ชุด จะนำเสนอผลงานเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนเพื่อเป็นการสร้างความเคลื่อนไหวให้แก่วงการศิลปะสมัยใหม่ โดยมีจุดประสงค์ที่จะสร้างกำลังใจให้แก่แม่ที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษ ให้เห็นถึงความสามารถของเด็กพิเศษ รวมถึงเป็นการช่วยกระตุ้นให้เห็นถึงคุณค่าของการใช้ศิลปะบำบัด เพื่อให้พ่อแม่ที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติกได้ตระหนักถึงการกระตุ้นพัฒนาการ โดยใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารระหว่างพ่อแม่และลูกออทิสติกให้เข้าใจถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของลูก และกระตุ้นการเรียนรู้ในด้านทักษะสังคมได้ดีอีกทางหนึ่ง เพราะศิลปะเป็นภาษาภาพ ฯลฯ ที่เป็นสื่อสากลที่สามารถทำความเข้าใจในภาวะของโรคได้ การศึกษาเปรียบเทียบการวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติกมีส่วนช่วยในการประเมินความสามารถทางพัฒนาการและการสังเกตสภาพแวดล้อมของเด็กได้ดี รวมทั้งเสริมสร้างความรัก ความผูกพันและลดปัญหาทางจิตใจระหว่างแม่กับลูกและสร้างคุณค่าทางสังคมให้แก่เด็กพิการประเภทต่าง ๆ

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลงานสร้างสรรค์ชุดเส้นใยความรักของแม่

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ ผลงานชุดเส้นใยความรักของแม่นั้น เป็นการมุ่งเน้นการสร้างสรรค์ ที่นำเสนอผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน และไม่เคยมีการสร้างสรรค์ผลงานในแนวทางนี้มาก่อน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจ เพื่อหาจุดร่วม จุดต่างและนำมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์ดังต่อไปนี้

การที่ผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” เป็นผลงานทางศิลปะที่แสดงออกถึงความรักของแม่ที่มีต่อลูกเน้นความรู้สึกผูกพันจากสัญชาตญาณของมารดาผู้ให้กำเนิดกับลูกที่เป็น “ออทิสติก” ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานก่อนการสร้างสรรค์ผลงานจึงขอกล่าวถึง ผู้ป่วยเด็กเป็นอันดับแรก ออทิสติก เป็นคำเรียกทับศัพท์จากว่า “Autism” ที่มีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า “Auto” ซึ่งแปลว่า Self หมายถึง การแยกตัวอยู่ตามลำพังในโลกของตัวเอง เปรียบเสมือนมีกระจกบาง ๆ เป็นกำแพงกั้นให้บุคคลเหล่านี้ออกจากสังคมรอบข้าง โรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิสซึม (Autism) นับเป็นความผิดปกติของสมองที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก สมองที่ทำงานผิดปกตินี้ จะแสดงอาการออกมาใน 3 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้ คือ ความผิดปกติทางสังคมและการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความผิดปกติทางการสื่อสารและภาษาและความผิดปกติทางพฤติกรรมและอารมณ์ (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2554: 3) จากบันทึกรายงานทางการแพทย์ได้กล่าวว่า ในปี พ.ศ. 2486 นายแพทย์ลีโอ แคนเนอร์ (Leo Kanner) จิตแพทย์ของสถาบันจอห์นฮอปกินส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รายงานถึง ว่ามีผู้ป่วยเด็กจำนวนหนึ่งมีลักษณะอาการผิดปกติไปจากเด็กคนอื่น ๆ ในช่วงวัยเดียวกัน เช่น พูดช้า ไม่สามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ พูดเลียนเสียง ไม่สนใจคนอื่น กระทำอาการซ้ำๆ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเล่นไม่เป็น กล่าวคือ ไม่รู้ และเข้าใจว่าควรเล่นอย่างไร นายแพทย์ลีโอแคนเนอร์จึงได้ศึกษาติดตามอาการของเด็กกลุ่มนี้อยู่ยาวนาน 5 ปี พบว่า เด็กเหล่านี้มีความบกพร่องทางสติปัญญาและพฤติกรรม จึงเรียกชื่อเด็กที่มีอาการเช่นนี้ว่า “Early Infantile Autism” (ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา, 2556) และกลายเป็นที่มาของคำว่า ออทิสติก (Autistic Disorder)

1. เด็กออทิสติกและการสร้างสรรค์ศิลปะของเด็กออทิสติก

เด็กออทิสติกนั้นมีโลกส่วนตัวสูงทำให้ไม่สามารถสื่อสารได้โดยง่ายและต้องใช้ความพยายามในการสื่อสารมากกว่าเด็กปกติหลายเท่า ดังเช่น การถามคำถามเด็กปกติ 1-2 ครั้ง เราจะสามารถได้รับคำตอบที่ตรงกับคำถาม แต่ในขณะที่การสื่อสารกับเด็กออทิสติกนั้นต้องใช้ความอดทนที่อาจจะต้องถามคำถามเดิม ๆ เป็นจำนวน 10-100 ครั้ง และอาจไม่ได้รับคำตอบและเป็นคำตอบ

ที่ไม่ตรงกับคำถาม ดังนั้นวิธีที่จะทำความเข้าใจต่อกัน เพื่อเป็นสื่อในการออกคำสั่งและสื่อสารในการ ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทานอาหาร การเข้าห้องน้ำเพื่อขับถ่าย จึงต้องอาศัยภาษาภาพ เพราะเด็ก ออทิสติกนั้นมีความเข้าใจในภาษาภาพได้ดีกว่าการฟัง การดูภาพจึงเป็นการอ่านผลจากประสาทตา ที่ สามารถแปลผลของภาพและจดจำความหมายได้

“ในเอกสารของกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวว่าการที่เด็กออทิสติกจำนวนมากมีการ ทำงานของสมองข้างขวาดีเกินปกติทำให้มีความสามารถพิเศษในการมองเห็นมีความจำที่ดีมีความ สามารถทางดนตรีและศิลปะ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 30) และเมื่อศิลปะนับเป็นเครื่องมือ สำคัญที่จะสร้างเด็กให้มีความเฉลียวฉลาด สามารถพัฒนาศักยภาพที่อยู่ภายในตัวเด็กให้เติบโตและ พัฒนาให้เกิดสติปัญญาอย่างครบถ้วน นักวิชาการจึงใช้งานสร้างสรรค์ทางศิลปะของเด็กออทิสติกที่ สร้างขึ้นจากจินตนาการส่วนตัวจัดแบ่งลักษณะของเด็กออทิสติกออกเป็น 3 ระดับ

2.1 เด็กออทิสติกอาการรุนแรงน้อย ในเด็กกลุ่มนี้จะเป็นเด็กที่มีสติปัญญาดี มีพัฒนาการ ทางภาษาในระดับกลางพอใช้สามารถเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ บางรายสามารถสอบเข้าศึกษาใน ระดับมหาวิทยาลัยและเข้าเรียนในสาขาที่ยากได้ เช่น แพทย์ วิศวกร คอมพิวเตอร์ ฯลฯ เราจึงเรียก เด็กกลุ่มนี้ว่าเด็กออทิสติกที่มีการเรียนรู้และสติปัญญาดีมีความสามารถสูง (High Functioning Autism) จึงทำให้มีความสามารถในการวาดภาพใกล้เคียงกับเด็กปกติ

กลุ่มเด็กออทิสติกกลุ่มนี้ นับเป็นกลุ่มเด็กออทิสติกที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ ใกล้เคียงกับเด็กปกติโดยจะเริ่มการพัฒนากล้ามเนื้อในการหยิบจับสามารถขีดเขียนลากเป็นวงกลม และสร้างสัญลักษณ์ตามที่ตนเองคิดฝันด้วยรูปทรงเรขาคณิตแบบง่าย ๆ เช่น ศีรษะ ลำตัว แขนขา มัก วาดเส้นเพียงเส้นเดี่ยวหรือเส้นแบบก้างปลาให้เกิดเป็นรูปทรงที่ปราศจากรายละเอียด เมื่อเด็กเข้าสู่ ช่วงอายุ 5 ปี เด็กจะเริ่มมีการพัฒนาการทางสายตาและกล้ามเนื้อมากขึ้นจากภาพวาดที่ขีดเขียนไว้ ทิศทางจะพัฒนาเป็นรูปทรงที่เริ่มมีความหมายเริ่มสื่อสารถึงบุคคลในครอบครัวภาพเขียนบุคคลมักมี ลักษณะหัวโต ตาโต เนื่องจากให้ความสำคัญกับใบหน้ามากที่สุด ร่างกายเป็นสิ่งที่เด็กมองข้าม ปาก มักมีขนาดใหญ่เพราะเป็นส่วนที่สำคัญในการพูด การเปล่งเสียง และการทานอาหาร

2.2 เด็กออทิสติกอาการรุนแรงปานกลางเด็กกลุ่มนี้ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมักแยกตัว มี พัฒนาการทางภาษาที่จำกัด ขาดสมาธิ ทำให้ไม่สามารถเรียนหนังสือได้ หรือเรียนได้แต่จะล่าช้ากว่า เด็กกลุ่มรุนแรงน้อย จนไม่สามารถเรียนในระดับที่สูงได้ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ดีพอสมควร มัก เป็นเด็กที่มีภาวะอาการผิดปกติอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น สภาวะสมาธิสั้นมักชอบอยู่ในโลกของตนเองไม่ สนใจสภาพแวดล้อมขาดความสามารถในการบังคับควบคุมกล้ามเนื้อและอาจจะมีภาวะหมกมุ่นเป็น พิเศษกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกินพอดี

ผลงานภาพวาดของเด็กออทิสติกอาการรุนแรงปานกลางนี้ส่วนมากมักเป็นใน ลักษณะลากเส้นขีดเขียนไปมา บางครั้งไร้ความหมายหรือบางครั้งเด็กจะวาดแต่สิ่งที่ตนเองสนใจและ หมกมุ่น ผลงานภาพวาดจึงมีความอิสระด้านรูปทรงที่เกิดจากจินตนาการและการปิดกั้นการรับรู้จาก โลกภายนอก จนสามารถเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า การมีภาวะหมกมุ่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นพิเศษ ผลงานทั้งหมดสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

กลุ่มที่ 1 เป็นเด็กออทิสติกอาการรุนแรงปานกลางที่มีความพร้อมทางกายแต่ขาดสมาธิใช้การถ่ายทอดแบบจับไวการวาดเส้นมักมีแรงกดขีดเส้นอย่างรุนแรงขี้น้ำซึม ๆ น้ำหนักของเส้นในการวาดจะชัดเจนกว่ารูปร่างและสร้างสัญลักษณ์ที่มีความหมายเฉพาะตน ที่ผู้อื่นไม่อาจเข้าใจได้ เช่น การเชื่อมโยงวัตถุที่ตนเองรู้จักกับสิ่งของต่าง ๆ แบบเข้ากันไม่ได้เป็นการสร้างภาพที่มีความแปลกแตกต่างจากความเป็นจริง การแปลภาพต้องใช้การพูดคุยสร้างความเข้าใจมักใช้สีที่ฉูดฉาดรุนแรงขี้น้ำซึมไม่ใช้การระบายสีลงในรูปร่างไม่คำนึงถึงการจัดภาพไม่เขียนภาพแต่ละภาพจนเสร็จเพราะเด็กกลุ่มนี้มีภาวะสมาธิสั้นร่วมด้วย

กลุ่มที่ 2 เป็นเด็กออทิสติกอาการรุนแรงปานกลางที่มีความบกพร่องทางร่างกายควบคุมสมาธิได้ในระยะเวลาอันสั้นรวมทั้งมีภาวะปัญญาอ่อนร่วมด้วยผลงานจึงเป็นเพียงการขีดเขียนแบบไร้ทิศทางอันเนื่องมาจากกล้ามเนื้ออ่อนแรงไม่สามารถออกแรงกดได้ดี

2.3 เด็กออทิสติกอาการรุนแรงมาก เด็กกลุ่มนี้จะมีภาวะปัญญาอ่อนร่วม จนกระทั่งการพัฒนาทางด้านภาษาและสังคมเป็นไปได้น้อยมาก ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ต้องมีผู้ดูแลไปตลอดชีวิต ผลงานจึงเป็นเพียงการขีดเขียนเส้นไปในทิศทางเดียวกันหรือในทิศทางตรงข้าม ขีดขี้น้ำซึมตามอารมณ์ เด็กไม่สามารถวาดเส้นเป็นรูปร่างได้เนื่องจากมีอาการร่วมหลายอย่าง ทำให้จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการสอนและควบคุมพฤติกรรม

ผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกรุนแรงมากกลุ่มนี้ มีความบกพร่องด้านการรับรู้สภาวะอารมณ์ของผู้อื่นจึงทำให้ไม่สามารถเข้าใจและตอบสนองรวมทั้งสื่อสารใด ๆ ได้มักจะขังตนเองอยู่ในโลกของตนเองไม่สามารถแบ่งปันความคิดหรือความรู้สึกให้ผู้อื่นรับรู้ได้ การวาดภาพจึงไม่สามารถควบคุมหรือกระตุ้นให้วาดได้เด็กจะวาดภาพใด ๆ ต่อเมื่อมีความต้องการเท่านั้นหากได้รับแรงกระตุ้นมากเกินไปอาจทำให้มีอาการฉุนเฉียวในกลุ่มเด็กที่มีภาวะอารมณ์ผิดปกติรุนแรงจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญควบคุมและปรับพฤติกรรมไปตามอาการที่ผิดปกติผลงานของเด็กกลุ่มนี้จึงเป็นเส้นที่ยุ่งเหยิงขีดขี้น้ำซึมไปมาซ้ำ ๆ จนไม่สามารถเทียบเคียงหรือประเมินได้ว่าภาพที่ลูกวาดนั้นเป็นภาพสิ่งใด เนื่องจากเป็นการแสดงอารมณ์ที่อยู่ภายในออกมาเป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เราเข้าใจถึงลักษณะการสร้างสรรคโดยทั่วไปของเด็กออทิสติกในกลุ่มอาการต่าง ๆ และสามารถเข้าใจในข้อจำกัดในการสร้างสรรค์ การจะทำความเข้าใจในลักษณะการวาดของเด็กออทิสติกได้นั้น จึงมีความจำเป็นต้องศึกษา และทำความเข้าใจในการสร้างสรรค์ของเด็กปกติระดับเดียวกันคือ ระดับปฐมวัย เพื่อหาลักษณะร่วมเทียบเคียง จนสามารถเห็นลักษณะเฉพาะที่สามารถบ่งชี้ถึงความผิดปกติของเด็กออทิสซึมได้

2. พัฒนาการด้านการวาดภาพของเด็กปกติ ระดับปฐมวัย 4-7 ปี

ในการศึกษาผลงานศิลปะนิพนธ์ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ได้ทดลองศึกษาภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก ในช่วงวัยระหว่าง 4-7 ปี เนื่องจากในช่วงระยะเวลานี้เด็กทั่วไปจะมีพัฒนาการศักยภาพด้านต่าง ๆ ในตัวเองอย่างมาก เช่น การมีสมาธิสติปัญญา การทำงานอย่างเป็น

ขั้นตอน รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld) นักจิตวิทยาการศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้า ผลงานและความคิดสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะของเด็กปกติที่มีอายุเริ่มตั้งแต่ 2 ปีครึ่ง จนถึงอายุ 12 ปี โดยการให้เด็กวาดภาพด้วยสีเทียนและสีชนิดอื่น ๆ อย่างอิสระ พบว่าเด็กมีพัฒนาการในการวาดภาพเป็น 5 ขั้นด้วยกัน

ขั้นที่ 1 : ขั้นขีดเขียน (Scribbling Stage) ขั้นเริ่มแรกนี้จะเป็นเด็กที่มีอายุประมาณ 2-4 ปี สามารถแบ่งระยะของพัฒนาการของขั้นนี้ออกเป็น 4 ขั้นคือ

1. **Disorder Scribbling** การขีดเขียนโดยไม่มีจุดหมายมักจะเป็นเส้นที่ขีดเขียนเป็นเพียงสายเส้นที่สะเปะสะปะยุ่งเหยิง ไร้ทิศทาง

2. **Longitudinal Scribbling** ขั้นขีดเป็นเส้นยาวเด็กจะเคลื่อนแขนขีดได้เป็นเส้นแนวยาว ขีดเขียนซ้ำๆ หลายครั้งทั้งแนวตั้งและแนวนอน แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางกล้ามเนื้อว่าเด็กค่อย ๆ ควบคุมกล้ามเนื้อของการเคลื่อนไหวของตนเองให้ดีขึ้น

3. **Circular Scribbling** ขั้นที่เด็กจะเริ่มมีความสามารถขีดลากเป็นวงกลม ซึ่งหมายถึงการทำงานประสานกันของสายตา (Eye-hand Coordination) กับกล้ามเนื้อ (Motor Coordination) ได้ดียิ่งขึ้น

4. **Naming Scribbling** ขั้นที่เด็กสามารถสื่อความหมายให้กับรอยขีดเขียนเช่น จะวาดบุคคลในครอบครัวที่ใกล้ชิด เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง เพื่อน

ขั้นที่ 2 : ขั้นเริ่มขีดเขียน (Pre-Schematic Stage) ขั้นนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 4-7 ปี ภาพที่เด็กเขียนนั้นเริ่มมีความหมาย รูปทรง รูปร่างจะสัมพันธ์กับความเป็นจริงของสภาพแวดล้อมมากขึ้นรวมทั้งสามารถนำเอาประสบการณ์ที่เด็กได้รับมาถ่ายทอดเป็นภาพวาดที่มีเรื่องราวได้มากขึ้น เด็กแสดงออกถึงความสนใจต่อสิ่งแวดล้อม ภาพคนที่วาดขึ้นมักจะเป็น พ่อ แม่ พี่ น้อง ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งเด็กใกล้ชิด ชอบใช้สีที่สะดุดตาหรือประทับใจ เช่น สี เหลือง แดง ฟ้า ฯลฯ จะไม่ชอบสีหม่น เช่น สี น้ำ เงิน เข้ม ดำ เทา น้ำตาล ช่องไฟ (Space) ภายในภาพยังไม่เป็นระเบียบ สิ่งที่วาดมักใช้ความคิดจินตนาการเป็นสำคัญ สิ่งของในภาพจะถูกจัดให้วางกระจัดกระจายอย่างไม่สัมพันธ์กัน และจะพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ตามอายุและวุฒิภาวะของเด็กการพัฒนารูปภาพในวัยนี้สามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตามอายุ ได้ดังนี้

1. เด็กอายุประมาณ 4 ปี การวาดภาพสามารถทำได้และมีลักษณะที่พอเข้าใจได้

2. เด็กอายุประมาณ 5 ปี ที่สามารถวาดภาพที่บอกเล่าเรื่องราวได้ แต่ไม่มีความซับซ้อนมากนัก รูปที่วาดมักเป็น รูปคน รูปบ้าน ต้นไม้ แต่ยังไม่มีการจัดองค์ประกอบภาพ การใช้สีตามความพอใจไม่คำนึงถึงความเป็นจริง

3. เด็กอายุประมาณ 6-7 ปี มีความสามารถที่จะแสดงออกให้เป็นภาพได้อย่างชัดเจน แต่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็กแต่ละคน

ขั้นที่ 3 : ขั้นขีดเขียน (Schematic Stage) ขั้นนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 7-9 ปี เป็นขั้นที่เด็กมีลักษณะของการวาดภาพที่มีความหมายคล้ายความจริง จะสังเกตได้จากส่วนประกอบในภาพดังนี้

1. การวาดภาพคนเด็กจะวาดเป็นศีรษะลำตัวแขนขาโดยการสร้างปริมาตรด้วยเส้นคู่ขนานรวมถึงมีรายละเอียดของใบหน้าถูกตำแหน่งใกล้เคียงความเป็นจริงเพิ่มมากขึ้น แต่จะเป็นเพียงสัญลักษณ์ของส่วนต่าง ๆ ในร่างกาย

2. การใช้สีเด็กจะใช้สีตามอารมณ์และสามารถใช้สีอย่างถูกต้องตามธรรมชาติ เช่น สีผิวคน สีน้ำตาล สีของต้นไม้สีเขียว เด็กมักเลือกใช้สีที่สะดุดตาและตามความชอบส่วนตัวเป็นหลัก

3. การใช้พื้นที่ว่างเด็กมีการจัดองค์ประกอบภาพแบบง่าย ๆ สามารถจัดวางสิ่งของลงในภาพได้อย่างเหมาะสม ภาพวาดจึงมีระเบียบบริเวณพื้นที่ว่างต่างๆ มักจะได้รับการวาดสิ่งตกแต่งต่างๆ ให้กระจัดกระจายไปทั่วบริเวณ เด็กเริ่มมีการออกแบบสวดลายเสื้อผ้าได้มากขึ้น มีการพัฒนาเรื่องการสังเกตรายละเอียดของรูปร่างรูปทรง หรือวัตถุมากขึ้น

4. การออกแบบเด็กมีการจัดองค์ประกอบแบบง่าย ๆ คือ รูปทรงที่เป็นจุดเด่นจะอยู่ตรงกลางภาพ และมีส่วนประกอบรองและพื้นหลังภาพที่วาดจะเติมพื้นที่ คำนี้ถึงหลักความเป็นจริงมากขึ้น

ขั้นที่ 4 : ขั้นวาดภาพของจริง (The Drawing Realism) ขั้นนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 9-11 ปี เป็นขั้นเริ่มต้นการวาดที่ปรากฏให้เห็นถึงลักษณะความเหมือนจริง การวาดภาพจะแสดงการใช้เส้นและสีตามความเป็นจริงที่เด็กได้รับจากประสบการณ์ตรง โดยจัดวางวัตถุให้สัมพันธ์กันจนนำไปสู่การวาดภาพแบบ 3 มิติ มีการใช้สัญลักษณ์ที่เด็กสร้างขึ้นมาแบบง่าย ๆ และจัดวางตำแหน่งของวัตถุให้ใกล้เคียงความจริงตามธรรมชาติได้

ขั้นที่ 5 : ขั้นตอนการใช้เหตุผล (The Stage of Reasoning) ขั้นนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 11-12 ปี เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ทำให้มีการพัฒนาการด้านการจดจำและสังเกตรายละเอียดให้ใกล้เคียงความจริงมากขึ้น ในด้านรูปร่าง สัดส่วนของคน สัตว์ วัตถุ สิ่งของต่าง ๆ จนสามารถให้สีได้เหมือนจริงมากขึ้น (Visually Minded) แต่เด็กยังคงมีการใช้สีตามความรู้สึกของตนเอง โดยมีความสัมพันธ์ทางอารมณ์กับโลกภายนอก (Non Visually Minded) มีการแสดงพื้นที่ว่าง รู้จักเส้นระดับสายตา ที่จะวางรูปทรง สิ่งของในภาพ ให้ปรากฏลักษณะเป็น 3 มิติ โดยการจัดเรียงขนาดวัตถุ จากขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็กตามลำดับ

3. การศึกษาเปรียบเทียบผลงานวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย ช่วงอายุ 4-7 ปี

จากการศึกษาเด็กออทิสติกที่มีระดับความบกพร่องและอาการความรุนแรงทั้ง 3 ระดับ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นด้วยวิธีการสังเกตผลงานภาพวาด การรวบรวมข้อมูลทางประวัติและการทดลองใช้การเรียนรู้ทางศิลปะแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ ทำให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของภาพวาดของเด็กออทิสติกที่สามารถอธิบายในรูปของตารางการเปรียบเทียบที่ชี้ให้เห็นถึงลักษณะ เฉพาะและความงามอันเกิดจากการวาดภาพของเด็กออทิสติกได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลงานศิลปะเด็กปกติกับเด็กออทิสติกระดับอายุ 4-7 ปี

กลุ่มตัวอย่างเด็กปกติ อายุ 4-5 ปี							
ชื่อ	อายุ	หัวข้อ คน	หัวข้อ สัตว์	หัวข้อ ต้นไม้	หัวข้อ บ้าน	หัวข้อสี	วันที่วาด
ด.ญ. ณัฐนันท์ สุขชีวา	4 ปี	N.a1		N.i1		N.q1	5 เมษายน 57
ด.ช. ณัฐพัชร์ บุญสัมฤทธิ์	4 ปี	N.a4		N.i2		N.q2	5 เมษายน 57
ด.ญ. ปิ่นปิ่นท์ ปิ่นกลาง	4 ปี	N.a3		N.i3		N.q3	5 เมษายน 57
ด.ญ. เพลีนนฤมิตร สุวิมล	4 ปี	N.a5		N.i4		N.q4	5 เมษายน 57
ด.ช. วิศรุต เกตุกระทีก	4 ปี	N.a2		N.i5		N.q5	5 เมษายน 57
ด.ช. ปณิธิ โกวานิชย์	5 ปี	N.b1		N.j1			11 พฤษภาคม 57
ด.ญ. ณภกมล ทองสุโชติ	5 ปี	N.b2		N.j2			11 พฤษภาคม 57
ด.ญ. วชิรธาร มโนสินธุ์	5 ปี	N.b3		N.j3			11 พฤษภาคม 57
ด.ช. รัฐนันท์ ลิ้มชัยเจริญ	5 ปี	N.b4		N.j4			11 พฤษภาคม 57
ด.ญ. กันตพร แซ่มสวัสดิ์	5 ปี	N.b5		N.j5			11 พฤษภาคม 57
ด.ญ. ณัฐนิชฐา เปรมปรี	6 ปี	N.c1			N.o1	N.s1	18 พฤษภาคม 57
ด.ญ. นงนภัส เอียงหลี่	6 ปี	N.c2			N.o2	N.s2	18 พฤษภาคม 57
ด.ญ. ณัฐธิดา ขาวเกื้อ	6 ปี	N.c3			N.o3	N.s3	18 พฤษภาคม 57
ด.ญ. นภัสรณ์ นันทกิจ	6 ปี	N.c4			N.o4	N.s4	18 พฤษภาคม 57
ด.ช. ศตพร ต้นเองฮวด	6 ปี	N.c5			N.o5	N.s5	18 พฤษภาคม 57
ด.ญ. ยมลภัทร ธนภัท	7 ปี	N.d1			N.p1		14 มิถุนายน 57
ด.ญ. เนตรชนก ศรีสุภชัย	7 ปี	N.d2			N.p2		14 มิถุนายน 57
ด.ญ. วัลย์เพ็ญ ศรีศิริ	7 ปี	N.d3			N.p3		14 มิถุนายน 57
ด.ญ. ลีลาวดี ทศน์ศรี	7 ปี	N.d4			N.p4		14 มิถุนายน 57
ด.ญ. ปาตาลี วสุวรารกร	7 ปี	N.d5			N.p5		14 มิถุนายน 57
ด.ช. ณภัทร พุ่มอ้อม	4 ปี		N.e1		N.m1		21 มิถุนายน 57
ด.ช. ศุภวิชญ์ วัดสาทร	4 ปี		N.e2		N.m2		21 มิถุนายน 57
ด.ญ. อ้อมเอม วิชานนท์	4 ปี		N.e3		N.m3		21 มิถุนายน 57
ด.ญ. เออริน ปรีชาพันธ์	4 ปี		N.e4		N.m4		21 มิถุนายน 57
ด.ช. ศิริวิทย์ ดวงวง	4 ปี		N.e5		N.m5		21 มิถุนายน 57
ด.ช. กฤษณา ธนะสังข์	5 ปี		N.f1		N.n1	N.r1	19 กรกฎาคม 57
ด.ญ. แคร่ วรวิน	5 ปี		N.f2		N.n2	N.r2	19 กรกฎาคม 57

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลงานศิลปะเด็กปกติกับเด็กออทิสติกระดับอายุ 4-7 ปี (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่างเด็กปกติ อายุ 4-7 ปี							
ชื่อ	อายุ	หัวข้อ คน	หัวข้อ สัตว์	หัวข้อ ต้นไม้	หัวข้อ บ้าน	หัวข้อ สี	วันที่วาด
ด.ช. ปรัชญา วีระอาชากุล	5 ปี		N.f3		N.n3	N.r3	19 กรกฎาคม 57
ด.ญ. พรชนิตว์ แก้วกมลศรี	5 ปี		N.f4		N.n4	N.r4	19 กรกฎาคม 57
ด.ญ. พลัม ไรวา	5 ปี		N.f5		N.n5	N.r5	19 กรกฎาคม 57
ด.ญ. เรไร รักสันติ	6 ปี		N.g1	N.k1			9 สิงหาคม 57
ด.ญ. อรรัมภา นาทะโก	6 ปี		N.g2	N.k2			9 สิงหาคม 57
ด.ญ. ปริญญา จารุมิศรี	6 ปี		N.g3	N.k3			9 สิงหาคม 57
ด.ช. ภูรินทร์ มงคลธรรม	6 ปี		N.g4	N.k4			9 สิงหาคม 57
ด.ญ. นฤมล จ่าง	6 ปี		N.g5	N.k5			9 สิงหาคม 57
ด.ญ. อชิรญา อุทัยพันธ์	7 ปี		N.h1			N.t1	16 สิงหาคม 57
ด.ญ. นารา พาลีบัตร	7 ปี		N.h2			N.t2	16 สิงหาคม 57
ด.ญ. เกวลี ทิพย์ช่วย	7 ปี		N.h3			N.t3	16 สิงหาคม 57
ด.ญ. ปิยวดี วงศ์วิสุทธิ	7 ปี		N.h4		N.l1	N.t4	16 สิงหาคม 57
ด.ญ. ปณิชา รอดกลิ่น	7 ปี		N.h5		N.l2	N.t5	16 สิงหาคม 57
ด.ญ. แคทลีน หวังอยู่	7 ปี				N.l3		13 กันยายน 57
ด.ญ. ธรรพร คล้ายดี	7 ปี				N.l4		13 กันยายน 57
ด.ญ. จิรมณี จีรวิ้งसानนท์	7 ปี				N.l5		13 กันยายน 57

*หมายเหตุ ไม่สามารถแสดงรายชื่อกลุ่มเด็กออทิสติกได้ตามสิทธิคุ้มครองเด็กพิเศษ

คำศัพท์เฉพาะ

1. ออทิสติกคำว่า“Autism” มีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า“Auto” ซึ่งแปลว่า Self หมายถึง การแยกตัวอยู่ตามลำพังในโลกของตัวเอง เปรียบเสมือนมีกำแพงใส หรือกระจกกั้นให้บุคคลเหล่านี้ ออกจากสังคมรอบข้างโรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิสซึม (Autism) เป็นความผิดปกติของสมองที่เกิดขึ้นในวัยเด็กสมองที่ทำงานผิดปกตินี้จะแสดงอาการออกมาใน 3 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้คือความผิดปกติทางสังคมและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นความผิดปกติทางภาษาและการสื่อสารความผิดปกติทางอารมณ์และพฤติกรรม

2. เด็กพิเศษมาจากคำเต็มว่า “เด็กที่มีความต้องการพิเศษ” หมายถึง เด็กกลุ่มที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษเพิ่มเติมจากวิธีการตามปกติ ทั้งในด้านการใช้ชีวิตประจำวัน การเรียนรู้และการเข้าสังคมเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของตนเอง โดยออกแบบการดูแลช่วยเหลือเด็กตามลักษณะความจำเป็น และความต้องการของเด็กแต่ละคน

3. ศิลปะบำบัด (Art Therapy) คือ การบำบัดรักษาทางจิตเวชรูปแบบหนึ่ง ที่ประยุกต์ใช้กิจกรรมทางศิลปะเพื่อค้นหาข้อบกพร่องความผิดปกติบางประการของกระบวนการทางจิตใจโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินทางจิตวิทยา

4. กลุ่มออทิสติกที่มีศักยภาพสูง (High Functioning Autism) ซึ่งจะมีระดับสติปัญญาปกติ หรือสูงกว่าปกติ มีพัฒนาการทางภาษาดีกว่ากลุ่มอื่น อาจมีความสามารถบางอย่างแฝงอยู่หรือเป็นอัจฉริยะแต่ยังมีความบกพร่องในทักษะด้านสังคม การรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของบุคคลอื่นในปัจจุบันมีผู้เรียกเด็กกลุ่มนี้อีกชื่อหนึ่งว่า แอสเพอร์เกอร์ (Asperger Syndrome) ตามชื่อแพทย์ผู้ค้นพบ

5. Contour Drawing คือ การวาดเส้นด้วย ประสาทสัมผัสทั้ง 3 ตา สมอง มือ สัมพันธ์กันโดยการวาดเส้นลากยาวแบบไม่ยกมือและใช้สายตาเพ่งพินิจแต่สิ่งที่มองอยู่โดยปล่อยให้ ตาเป็นผู้อ่านผลส่งไปให้สมองควบคุมมือให้วาดภาพที่เกิดจะมีอิสระ เส้นที่ลื่นไหลต่อเนื่อง ผลงานไม่คำนึงถึงความเหมือนจริง

4. สรุปผลจากการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี

ดังนั้นจากการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี จึงทำให้พบว่าเด็กปกติและเด็กออทิสติก มีพัฒนาการที่เหมือนและแตกต่างกันในหลายด้าน ในหัวข้อคน สัตว์ บ้าน ต้นไม้ สี (รูปคน) ดังนี้

สรุป

จากการศึกษาพบว่า เด็กแสดงออกทางศิลปะเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของอารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกที่มีผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายลักษณะ เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดหรือระบายความรู้สึกของเขาได้เต็มที่โดยการสร้างสัญลักษณ์ลงในภาพวาดของเขาอย่างเสรีและตรงไปตรงมา การสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เรื่องราวที่นำมาแสดงในภาพล้วนมาจากประสบการณ์จากความทรงจำ จินตนาการและการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น เด็กจะใช้ความคิดฝันที่สร้างขึ้นเองแสดงความรู้สึกนึกคิดนั้นออกมา ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การแสดงออกทางศิลปะ โดยการวาดภาพระบายสีของเด็กปกติที่เปรียบเทียบกับเด็กออทิสติก ทำให้เห็นความแตกต่างและลักษณะเฉพาะของผลงานภาพวาดของเด็กออทิสติกว่า มีความแตกต่างจากเด็กปกติในหลายด้าน ทั้งด้านรูปทรงที่บิดเบี้ยว ยืด หด ตัดทอน เส้นที่ขีดลากอย่างรุนแรงฉับพลัน ชอบเขียนซ้ำๆ ใช้สีรุนแรงตัดกัน วาดเฉพาะสิ่งที่ตนเองสนใจ มีอิสระในการวาดและถ่ายทอดทางความคิด ไม่มีการจัดองค์ประกอบภาพ เพราะไม่ยึดติดกับทฤษฎีทางศิลปะ เด็กมักอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่สนใจต่อผู้คนและสภาพแวดล้อม ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเด็กออทิสติกเป็นรายบุคคล จนทำให้เกิดความน่าสนใจและมีคุณค่าในเชิงศิลปะ ในขณะที่เด็กปกติมีพัฒนาการไปตามช่วงวัยตามหลัก พัฒนาการเด็ก และมีการพัฒนาเข้าใจโลกความเป็นจริงมากขึ้น เพราะมีหลักทฤษฎีทางศิลปะที่ได้รับมาจากการเรียนและการรับอิทธิพลจากเพื่อนวัยเดียวกัน ผลงานจึงมีความสมบูรณ์มากขึ้นเป็นลำดับ การศึกษาความแตกต่างของภาพวาดเด็กปกติกับเด็กออทิสติก สามารถเป็นเครื่องมือชี้วัดลักษณะเฉพาะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำ ศิลปะมาใช้พัฒนาศักยภาพของเด็กปกติและเด็กออทิสติกได้อย่างตรงเป้าหมาย พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้เพื่อใช้จัดกิจกรรมศิลปะบำบัด ในการฝึกเด็กออทิสติกได้ อย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับการรักษาทางการแพทย์ในปัจจุบัน และจากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น ผู้สร้างสรรค์จึงนำลายเส้นที่มีความงามของลูกเด็กชายออทิสติกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ ผลงานชุด เส้นใยแห่งความรักของแม่ ที่มุ่งเน้นเชื่อมโยงให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ แต่เรียงร้อยด้วยเทคนิคการถักโครเชต์ของผู้เป็นแม่ สอดผสานเชื่อมโยงกันหลอมรวมใจจนเป็นหนึ่งเดียว

5. ทฤษฎีเพศสภาพ (Gender) และความเป็นผู้หญิง (Femininity) กับความรักของแม่

นอกจากการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดลายเส้นของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก ซึ่งทำให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของภาพวาดเด็กออทิสติกแล้ว การสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่นั้นยังเกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ความเป็นเพศหญิงค่านิยมและวัฒนธรรมทางความคิดของผู้หญิง โดยเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเพศสภาพ (Gender) และความเป็นผู้หญิง (Femininity) ความเป็นผู้หญิงนั้นมีความแตกต่างทางเพศภาวะ ด้านร่างกายโดยธรรมชาติและยังมีความแตกต่างในด้านอื่น ๆ ที่มีผลสืบเนื่องมาจากธรรมชาติเป็นผู้กำหนดอีกด้วย เช่น ผู้หญิงจะทำหน้าที่ แม่ ผู้ให้กำเนิดบุตร ผู้หญิงมีความรักผูกพัน และทะนุถนอมลูกได้ดีกว่าผู้ชายดังที่ ปรีชา ช่างขวัญยืน นักปรัชญาที่มีชื่อเสียงของไทยกล่าวว่า

หากเราจะถือว่าความรักลูกเป็นวัฒนธรรม ก็ต้องเป็นวัฒนธรรมที่มาจากธรรมชาติของผู้หญิงเพราะผู้หญิงทั้งโลกเลี้ยงลูกโดยเต็มใจ ไม่ว่าจะอยู่ในสังคมระดับใดก็ตาม มีเชื่อว่าวัฒนธรรมสูงจะเลี้ยงลูกได้เต็มใจมากกว่า ด้วยเหตุนี้คนจำนวนมากจึงถือว่า ความรักลูกของผู้หญิงเป็นธรรมชาติ (ปรีชา ช่างขวัญยืน, 2557: 33)

บาร์ซิลส์ วิลลิงส์ และวอทเทอร์ (Barzins, Willing and Watter) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบ ลักษณะความเป็นหญิง หรือคุณลักษณะพิเศษที่ทำให้ปรากฏเป็นเพศหญิงหรือสถานภาพเริ่มต้นของเพศหญิงองค์ประกอบของลักษณะความเป็นหญิงมี 3 องค์ประกอบคือ

1. มีความผูกพันกับครอบครัว (Nurturant Affiliation) ประกอบด้วย ความนุ่มนวล (Tender) เมตตากรุณา (Compassionate) ให้ความอบอุ่น (Warm) สุภาพอ่อนโยน (Gentle) เห็นอกเห็นใจ (Sympathetic) แสดงความรักใคร่ (Affectionate) มีความเข้าใจเพื่อนมนุษย์ (Understanding) และอ่อนไหวต่อความต้องการต่างๆ (Sensitive to the needs of others)

2. ตามใจตนเอง (Self-Subordination) ประกอบด้วย มีความรักเด็ก (Child Like) เชื้อคนง่าย (Gullible) และชอบการประจบประแจง (Flatherable)

3. ความสนใจตนเอง (Introversion) ประกอบด้วย การพูดจานุ่มนวล (Soft Spoken) ปกป้อง น่าทะนุถนอม (Nurturance) และขี้อาย (Shy) (ปรีชา อรุณสวัสดิ์, 2531: 23)

สุภัทร พูลเกษ ได้กล่าวว่า ความเป็นชายหญิงนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัย 7 อย่างด้วยกัน ได้แก่ ลักษณะชนิดของต่อมเพศลักษณะของเครื่องเพศภายในของโครโมโซม ลักษณะที่มองเห็นภายนอกสภาพของฮอร์โมน การกำหนดเพศและการอบรมเลี้ยงดู สำหรับในทางปฏิบัตินั้นพบว่าปัจจัย 2 ประการ ได้แก่ การกำหนดเพศและการเลี้ยงดูนั้นสำคัญมากที่สุด (ปรีชา อรุณสวัสดิ์, 2531)

5.1 คุณลักษณะพฤติกรรมและบทบาทที่เกี่ยวข้องกับเด็กหญิง และผู้หญิงจะถูกสังคมสร้างขึ้นจากปัจจัยทางสังคมที่แตกต่างจากนิยามของเพศหญิงทางชีวภาพคือ ผู้หญิงสามารถแสดงลักษณะเฉพาะคือ สนใจความงามของสตรีระ สำนวร่างกายตนเอง มีความอ่อนช้อย นุ่มนวลพิถีพิถัน ในการตกแต่งร่างกาย ชอบเครื่องประดับและสิ่งของสวยงาม ชอบสีสัน ความสะอาด เรียบร้อย มีความอบอุ่น อ่อนโยนมีความเห็นอกเห็นใจมีความประณีต มีความสนใจในงานบ้านการรับใช้และปรนนิบัติ สามารถทำงานที่ต้องอาศัยการสังเกตแบบเป็นขั้นตอนแบบแผน รวมถึงงานที่ต้องใช้เวลาในการทำ ซ้ำๆ เป็นเวลานาน เพราะผู้หญิงมีความอดทน อดกลั้นได้ดีกว่าเพศชาย และมีระบบ ระเบียบ มีความลึกซึ้ง ซับซ้อนทางอารมณ์สูง สะเทือนใจอ่อนไหวง่าย ช่างจดจำ ชอบคิดมากวิตกกังวลทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกับการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็ก รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่หลากหลายของปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม

การแสดงออกทางอารมณ์ของผู้หญิง มักจะเกี่ยวข้องกับความเมตตาสงสารต่อสิ่งเร้าที่เข้ามา กระทบได้โดยง่าย มีอารมณ์อ่อนไหวในการรับรู้ รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ชอบความสวยงามเคร่งครัด ในเรื่องของจริยธรรม มีการควบคุมอารมณ์กิริยาเมื่อพบกับปัญหาได้ สมโภชน์ สุขวัฒน์ข กกล่าวว่า

โดยธรรมชาติคนเราที่เกิดมานั้นไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง เพศชาย จะมีฮอร์โมน ทั้งสองเพศ อยู่ในตัวคนเดียวกันเสมอ เพียงแต่อะไรมาน้อย เมื่อเติบโตขึ้นลักษณะที่ แสดงออก เป็นชายหญิงก็แสดงออกตามฮอร์โมนเพศ แต่ในด้านจิตใจนั้นเชื่อว่า มาจาก การอบรมเลี้ยงดูของ พ่อแม่เป็นตัวกำหนดบทบาทที่สำคัญ ความเป็นชาย หญิงจะ สมบูรณ์ เมื่อจิตใจกับร่างกายสัมพันธ์กันอย่างดี (ปรีชา อรุณสวัสดิ์, 2531)

เพศหญิงมักจะได้รับการสอนจากแม่คือ การเป็นผู้หญิงต้องรักสวยรักงาม มีความ เป็นแม่บ้าน แม่เรือนคือผู้หญิงที่ดี ความเป็นภรรยาและเป็นแม่ยังพันนาการของผู้หญิงให้แสดง บทบาทเหล่านั้นซ้ำแล้ว ซ้ำอีก ผู้หญิงคือเพศที่มักแสดงความเสียใจ ร้องไห้ รู้สึกสูญเสีย เมื่อรู้สึกผิด รู้สึกดีใจได้อย่างเป็นธรรมชาติในขณะที่การดำเนินชีวิตของผู้ชายนั้น สามารถสร้างบทบาทของตัวเอง กลายเป็นชายหนุ่มที่มีพื้นที่ของตัวเอง โดยที่ไม่ได้ผูกโยงหรือยึดติดกับบทบาทของ ความเป็นพ่อหรือ สามี ซึ่งแตกต่างจากผู้หญิง ที่ต้องถูกตรึงด้วยวัฒนธรรมของสตรี (ปราณี วงษ์เทศ, 2544: 72-73)

ในพื้นที่สาธารณะ ผู้หญิงมักถูกกีดกันจากสังคมมาโดยตลอด เหตุเพราะมีหน้าที่ ของความเป็นภรรยาที่ดีและหน้าที่แม่ หากดูแลสามีและลูกบกพร่อง ย่อมถูกสังคมตำหนิว่าทำหน้าที่ ไม่เหมาะสม ดังนั้นผู้หญิงเหล่านี้ต้องต่อสู้ อย่างมากกับแรงกดดันจากสังคมรอบข้าง ที่คาดหวังกับ บทบาทของความเป็นผู้หญิงผู้หญิงส่วนหนึ่ง พยายามจะก้าวข้ามการถูกกักขัง ด้วยจารีตและประเพณี เหล่านี้ แต่กลับกลายเป็นว่าผู้หญิงกลับถูกกีดกันมากยิ่งขึ้นและพื้นที่สาธารณะได้กลายเป็นพื้นที่ของ ผู้ชายโดยเฉพาะในรูปแบบของสังคมที่ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) (ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี, 2549: 7) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเพศสภาพ (Gender) ของชาย-หญิงเป็นเรื่องที่ถูกสร้างขึ้นมาจาก “วัฒนธรรม” และ “อำนาจ” ในการที่จะรักษาสภาพความแตกต่างนั้น ซึ่งนั่นหมายถึงว่า เพศสภาพดังที่เป็นอยู่ก็ไม่น่า แน่นนอนมีการเปลี่ยนแปลง "เป็นธรรมชาติ" ปัญหาเช่นนี้ได้นำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงในมิติต่างๆ มากมาย แนวคิดนี้ได้กลายเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความเหลื่อมล้ำทางเพศความเท่าเทียมกัน ระหว่างเพศการเคลื่อนไหวเรื่องสิทธิและบทบาทของสตรีการแก้ไขปัญหาคอขวด ความพยายามที่ จะกำจัดการใช้อำนาจระหว่างเพศ และการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม กฎหมาย และเศรษฐกิจที่เคยมี ผลกระทบกับสตรี

5.2 แนวคิดสตรีนิยมสายจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Feminism) เป็นแนวคิดสตรี นิยมที่ได้ใช้แนวคิดของจิตวิเคราะห์ในการอธิบายถึงการเกิดขึ้นของความเป็นหญิงความเป็นชาย ซึ่งทำ ให้ผู้หญิงมีความเป็นรองต่อผู้ชาย จึงควรมีการทำความเข้าใจพัฒนาการความเป็นชายเป็นหญิงเพื่อ เป็นส่วนช่วยในการพัฒนาในระดับจิตใจ

นักสตรีนิยมสายนี้เชื่อว่าความเป็นเพศหรือความเป็นชายเป็นหญิงไม่ใช่เรื่องทาง ชีวะที่มีมาแต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นในระดับจิตไร้สำนึก (Unconscious) ในพัฒนาการชีวิตช่วงต้น ๆ ของเด็กซึ่งถือว่าเป็นช่วงที่สำคัญในการก่อรูปอัตลักษณ์ของความเป็นเพศ เช่น งานของแนนซี โชโดรอฟ (Nancy Chodorow) (1978) ที่อธิบายว่าการเลี้ยงดูเด็กก่อนที่ไม่มีเพศสมมูลคือ การที่แม่เลี้ยงดูเด็ก

แต่เพียงผู้เดียวโดยที่พ่อคอยอยู่ห่าง ๆ ก่อให้เกิดการก่อรูปอัตลักษณ์ความเป็นเพศที่แตกต่างกันทำให้ผู้ชายไม่มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นมักเป็นคนที่ปิดกั้นตัวเองมีความเป็นตัวของตัวเองสูงส่วนผู้หญิงจะมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นแต่มีความเป็นตัวของตัวเองน้อยซึ่งเธอเสนอว่าความเป็นหญิงเป็นชายแบบนี้ไม่มีความเหมาะสมทั้งชายหญิง ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นควรเป็นการผสมผสานคุณลักษณะของทั้งสองเพศซึ่งจะเกิดโดยการเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงดูเด็กให้พ่อมีส่วนในการเลี้ยงดูลูกในระดับเดียวกับแม่ (equal parenting) (เย็นจิตร ถิ่นขาม, 2550)

แนวคิดสตรีนิยมและเพศสภาพได้ส่งผลต่อแนวคิดของผู้หญิงทั่วโลกและส่งผลกระทบต่อ การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของศิลปินหญิง ที่ใช้ศิลปะในการสื่อสาร การสร้างประเด็นเรียกร้องสิทธิ หรือเสียดสีสังคมที่มักมองว่า เพศหญิงเป็นวัตถุทางเพศหรือถูกกระทำให้ลดค่าของความเป็นหญิง ศิลปินบางส่วนในปัจจุบันจึงเป็นดังผู้จุดกระแสให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าและ ความเท่าเทียมกันของ มนุษย์ที่ได้ชื่อว่าเป็นเพศ “แม่”

6. ความสำคัญของเพศ“แม่”

ในภาษาอังกฤษจะเรียกผู้ที่ให้กำเนิดว่า “มาเธอร์ (Mother)” หรือ “มัม (Mom)” ซึ่ง นอกจากจะมีความหมายถึงการเป็นผู้ให้กำเนิดแล้ว ยังหมายรวมถึงความเป็นใหญ่หรือผู้เป็นใหญ่จาก หลักฐานทางโบราณคดีในยุคก่อนประวัติศาสตร์ได้ปรากฏภาพลักษณ์ของสตรีเพศในรูปมารดาที่ ยิ่งใหญ่ผู้ให้กำเนิดสรรพชีวิตและมวลมนุษยชาติ ก่อให้เกิดรูปแบบตำนานและเทพนิยายที่สะท้อน ลักษณะความเชื่อในเทวนารี (Goddess) และได้ปรากฏเทวนารีในรูปแบบต่าง ๆ ที่แสดงการเป็น มารดาแห่งโลกซึ่งเป็นผู้ให้ชีวิต การบำรุงเลี้ยงดู การบำบัดรักษา ความตาย อมตะ วิญญาณเป็นอิสระ และการเคารพบูชาเพศหญิงยังเกี่ยวข้องกับความสุขและความพึงพอใจของชีวิต โดยเฉพาะเรื่อง “ความอุดมสมบูรณ์” ในฐานะตัวเชื่อมต่อระหว่างบรรพบุรุษในอดีตกับคนรุ่นใหม่ (หฤทยา ขุนน้อย, 2547: 127)

“แม่” จึงนับเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในฐานะสตรี ที่ให้ความรักต่อลูก จัดเป็นความรักที่หาความรักใดมาเทียบได้ เพราะเป็นความรักที่เกิดจากความผูกพัน ตั้งแต่ลูกอยู่ในครรภ์จนลูกเกิด แม่นั้นเฝ้าถนอมเลี้ยงดูลูกด้วยใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยการให้ จากแรงบันดาลใจดังกล่าวนี้ ทำให้มีศิลปิน มากมายตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เลือกที่จะแสดงออกถึงแง่มุมของความรักของแม่ที่มีต่อลูก ดังจะเห็น ได้จากการสร้างภาพเคารพทางศาสนาในอดีต ที่กล่าวยกย่องถึงสตรี ในฐานะแม่ ผู้ประเสริฐ เช่น ใน สังคมไทยได้ใช้คำว่า “แม่” ในความหมายหลักคือ การเป็นผู้ให้ชีวิตหรือหญิงผู้ให้กำเนิดบุตรหญิงผู้ ปกป้องคุ้มครองและดูแลรักษาสังคมไทยยังใช้คำว่าแม่ตามความหมายนี้เรียกสิ่งดีงามตามธรรมชาติ อื่น ๆ เพื่อยกย่องเทิดทูนในฐานะผู้ให้กำเนิดและหล่อเลี้ยงชีวิต เช่น แม่น้ำ แม่โพสพ แม่ธรณี ความหมายของคำว่าแม่ ในลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นชัดอย่างชัดเจนว่า ในสังคมไทยแต่โบราณมา ยกย่องและให้เกียรติสตรีเพศผู้เป็นแม่ และตระหนักในบทบาทหน้าที่และบุญคุณของแม่ต่อชีวิตของ ลูก ๆ ตลอดมาทุกยุคทุกสมัย กล่าวได้ว่าในบริบทของสังคมวัฒนธรรมไทยแม่คือ ผู้เสียสละความสุข

ส่วนตนเพื่อลูก ๆ คอยดูแลเอาใจใส่และประคบประหงมลูกจนเติบโตใหญ่ ความรักของแม่ถือว่าเป็นความรักที่บริสุทธิ์สังคมไทยมักพูดถึงแม่ในฐานะของผู้ที่รักลูกยิ่งชีวิต

แม้ว่าโดยทั่วไปแล้วคำว่า “แม่” จะบ่งบอกความหมายของการเสียสละความรักและความผูกพันที่ผู้หญิงที่มีต่อลูกของตน แต่การที่สังคมไทยมีลักษณะวัฒนธรรมเฉพาะที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละชนชั้น ทำให้ความหมายของการเป็นแม่ ตลอดจนบรรทัดฐานแบบแผนพฤติกรรมและบทบาทฐานะของผู้หญิงในวัฒนธรรมของแต่ละชนชั้นย่อมแตกต่างกันไป (K@pook, 2558)

6.1 ศิลปกรรมที่แสดงออกถึงความ เป็น “แม่”

ประติมากรรมพระแม่มารีทองแห่งเอสเซน (Golden Madonna of Essen) ที่เป็นประติมากรรมของพระแม่มารีและพระบุตรที่มีแกนที่สลักจากไม้แล้วปิดด้วยทองคำเปลวพระแม่มารีทองแห่งเอสเซนเป็นส่วนหนึ่งของสมบัติของมหาวิหารเอสเซน ที่เดิมเป็นแอบบีเอสเซน ในนอร์ดไรน์-เวสต์ฟาเลนในเยอรมนีและตั้งแสดงอยู่ในมหาวิหาร

“พระแม่มารีทองแห่งเอสเซน” เป็นงานประติมากรรมที่สันนิษฐานกันว่าสร้างขึ้นในราวปีค.ศ. 980 ในช่วงสมัยของกษัตริย์มาทิลดาที่ 2 (ค.ศ.971 – ค.ศ.1011) พระราชนัดดาในจักรพรรดิออตโตที่ 1 เป็นประติมากรรมสูง 74 เซนติเมตร โดยมีฐานกว้าง 27 เซนติเมตร แกนประติมากรรมสลักจากไม้ชิ้นเดียวที่น่าจะเป็นไม้จากต้นพ็อพพลาแต่นักประวัติศาสตร์ศิลป์ก่อนหน้านี้ันสรุปว่าเป็นไม้จากต้นแพร์, พลัมหรือโล่มิวนัมด้วยทองคำเปลวทั้งองค์ที่หนาเพียง 0.25 มิลลิเมตรที่ยึดด้วยตะปูทองขนาดจิวขนาดของแผ่นทองที่ใช้ก็ต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับบริเวณที่ใช้บนองค์ประติมากรรม ทั้งพระพักตร์ของทั้งพระแม่มารีและพระบุตรใช้ทองเพียงแผ่นเดียวสีพระเนตรเคลือบด้วยคลัวซอนเน พระเนตรของพระแม่มารีลึกลงไปในเบ้าที่แกะไว้แต่พระเนตรของพระบุตรเพียงแต่ประทับไว้เฉยๆมือของพระบุตรทำด้วยเงินหล่อ และสร้างต่อเติมในคริสต์ศตวรรษที่ 14 พระหัตถ์ขวาเดิมสูญหายไปร่องรอยของการตกแต่งเดิมจากคริสต์ศตวรรษที่ 10 พบบนลูกโลกบนขาหลังขวาของม้านั่งและบนหนังสือรวมทั้งบนรัศมีเข็มกลัดรูปอินทรีที่ตรึงเสื้อคลุมของพระแม่มารีเป็นงานที่เพิ่มเติมในคริสต์ศตวรรษที่ 13 ซึ่งมีความงดงามและคงไว้ซึ่งความหมายที่แสดงออกถึงความรักอันบริสุทธิ์ของพระแม่ต่อพระบุตร

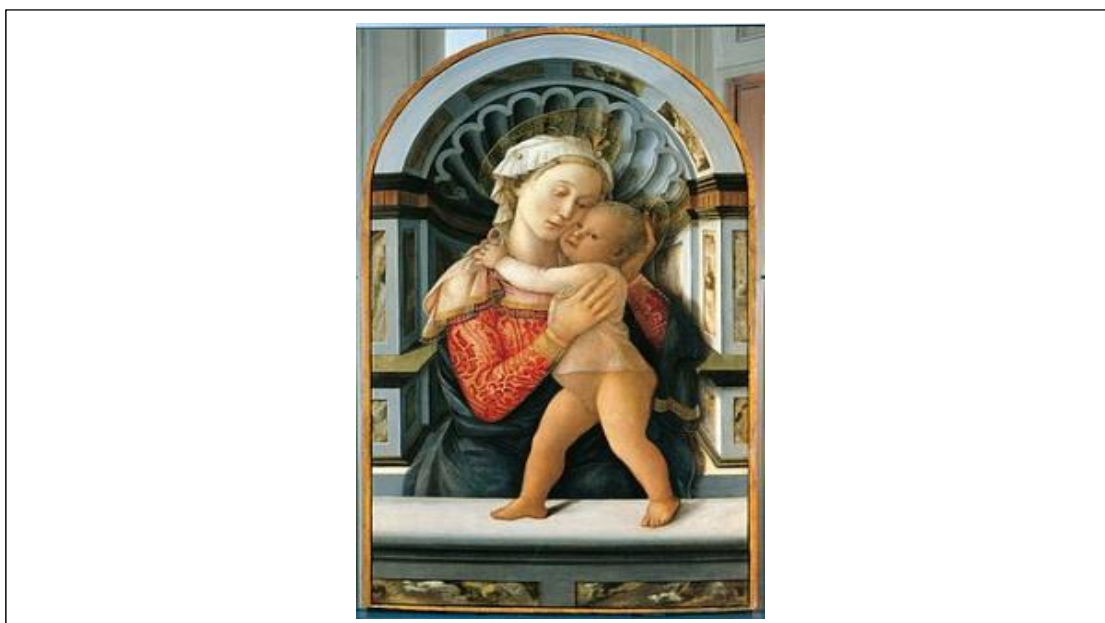
เมื่อเป็นเจ้าของอาสาอยู่ที่แอบบีเอสเซนในสมัยของมาทิลดาโซเฟียแห่งกันเดิร์สไฮม์เจ้าอาวาสองค์ต่อมา (ค.ศ. 1012–ค.ศ. 1039) และทีโอฟานู (ค.ศ. 1039–ค.ศ. 1058) แอบบีเอสเซนก็ทำการซื้องานศิลปะอันมีค่าที่สำคัญที่สุดมาเป็นสมบัติ ศิลปินผู้สร้างงานชิ้นนี้ไม่เป็นที่ทราบว่าเป็นใครสร้างโดยช่างทองโคโลญ เพราะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกางเขนโยโรของมหาวิหารโคโลญเท่าที่ทราบของพระแม่มารีและพระบุตรและเป็นประติมากรรมลอยตัวที่เก่าแก่ที่สุดของทางตอนเหนือของเทือกเขาแอลป์และเป็นงานชิ้นสำคัญที่ยังคงเหลืออยู่จากสมัยออตโตเนียน พระแม่มารีทองแห่งเอสเซน ยังคงเป็นประติมากรรมอันเป็นที่สักการะของคริสต์ พระแม่มารีทองเป็นงานชิ้นเดียวที่ยังอยู่ครบทั้งองค์ของลักษณะงานประติมากรรม ที่ดูเหมือนจะเป็นงานประติมากรรมที่สร้างในคริสต์ศาสนสถานทศวรรษที่ 10

ถึง 11 ทางตอนเหนือของยุโรปงานบางชิ้นของงานลักษณะนี้มีขนาดเท่าคนจริงโดย เฉพาะรูปสลัก พระเยซูตรึงกางเขน (ดังภาพที่ 21)

ภาพที่ 21 “พระแม่มารีทองแห่งเอสเซน” ประติมากรรมแกะสลักไม้ปิดทองคำเปลว ขนาด สูง 74 เซนติเมตร, ฐานกว้าง 27 เซนติเมตร ค.ศ. 980 ออโตโตเนี่ยนมหาวิหารเอสเซน, เยอรมนี ที่มา: วิกีพีเดียสารานุกรมเสรี, (2558), พระแม่มารีทองแห่งเอสเซน, เข้าถึงเมื่อ 20 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>

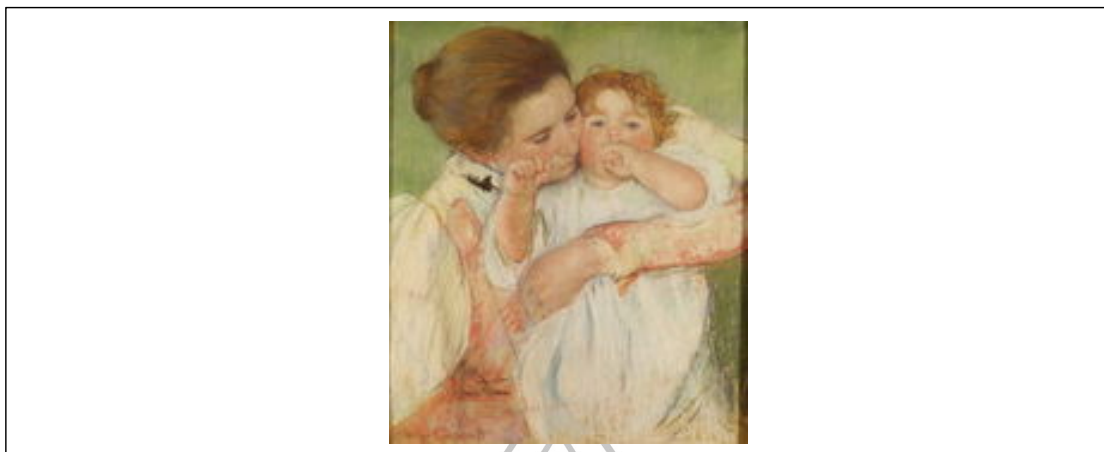
ภาพจิตรกรรมแม่พระและพระกุมารในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 12 และ 13 เมื่อลัทธิบูชาพระแม่มารีเป็นเผยแพร่กันในทวีปยุโรปการสร้างรูป “แม่พระและพระกุมาร” ก็เริ่มมีรูปแบบที่ต่างจากเดิม รูปสมัยแรกจะเป็นพระแม่มารีนั่งบัลลังก์และพระเยซูจะทรงแสดงกิริยาอย่างผู้ใหญ่ เช่น ยกพระหัตถ์ขึ้นเพื่อประทานพร ส่วนในสมัยยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) องค์ประกอบของรูปจะเป็นพระแม่มารีประทับมีพระเยซูบนพระเพลาดต่อมาในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 15 ในภาพเขียนแบบอิตาลี จะมีแม่พระและพระกุมารและนักบุญยอห์น เขียนขึ้นโดย ศิลปินฟิลิปโปลิปปี (อิตาลี: Filippo Lippi) (ค.ศ. 1406 - 8 ตุลาคม ค.ศ. 1469) เป็นจิตรกรที่มีความเชี่ยวชาญทางการเขียนจิตรกรรมฝาผนังฟิลลิปโปเป็นนักธรรมชาติวิทยาและมักจะมีการแสดงอารมณ์ขัน ไม่ใช้ทัศนมิติหรือการเขียนภาพลึกที่ทำให้ภาพดูลึกกว่าเป็นจริง (Foreshortening) มักจะชอบตกแต่งภาพด้วยสถาปัตยกรรม ภาพแม่พระและพระกุมารนั้นมีความงดงาม อ่อนโยน ที่แสดงออกให้เห็นถึงการวาดที่พยายามสร้างรูปทรงให้เกิดมิติ และพระบุตรมีความเป็นธรรมชาติไม่แข็งกระด้างแบบพระบุตรตามอุดมคติความเชื่อทางคริสต์ศาสนา แต่เป็นภาพมารดาและบุตรที่กำลังแสดงความรักความผูกพันกันเยี่ยงปู่ลูกคนธรรมดาทั่วไปได้อย่างน่าสนใจ (ดังภาพที่ 22)

ภาพที่ 22 “แม่พระและพระกุมาร” โดยฟิลลิปโปลิปปี (Filippo Lippi) ราว ค.ศ. 1440-1445
 พิพิธภัณฑ์ศิลปะแห่งชาติ, วอชิงตันดี.ซี., สหรัฐอเมริกา
 ที่มา: จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, (2557), ฟิลิปโปลิปปี, เข้าถึงเมื่อ 12 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้
 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>

ศิลปินแมรี สตีเวนสัน คัสซาตต์ (Mary Stevenson Cassatt 1844 -1926) ศิลปินแมรี สตีเวนสัน คัสซาตต์ ชาวอังกฤษ เป็นจิตรกรสมัยอิมเพรสชันนิสม์คนสำคัญของสหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึง 20 มีความเชี่ยวชาญทางการเขียนภาพสีน้ำมัน และการทำภาพพิมพ์ มักจะวาดภาพวิถีชีวิตทั้งทางการสังคมและโลกส่วนตัวของผู้หญิงโดยเน้นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างแม่และลูก แมรี คัสซาตต์ ใช้เวลาส่วนใหญ่ในประเทศฝรั่งเศส และได้แสดงผลงานร่วมกับจิตรกรอิมเพรสชันนิสม์คนอื่น ๆ

ความมีชื่อเสียงของคัสซาตต์มาจากการเขียนที่เต็มไปด้วยพลัง (Rigorously Drawn) งานเขียนในหัวข้อแม่และลูกของเธอในช่วงแรกยังเป็นงานเขียนที่ยังไม่ค่อยแสดงความรู้สึกทางอารมณ์มากนัก ดังเช่น ภาพ “แม่อุ้มการ์ตเนอร์” (Gardner Held by His Mother) ภาพเขียนหลายภาพจะเขียนถึงญาติพี่น้องหรือลูกค้า แต่ในระยะหลังคัสซาตต์มักจะใช้หุ่นเป็นแบบในการวาด และในช่วงต่อมาผลงานมักนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตที่เน้นความรักความผูกพันของแม่กับลูกที่มีความเด่นชัดและนำเสนอแง่มุมของความรักแม่ลูกที่ดูอบอุ่น ภาพวาดในช่วงนี้มักเป็นการบันทึกช่วงเวลาทางจิตใจ ความรักอันบริสุทธิ์งดงาม งานเขียนของคัสซาตต์ในระยะหลังทำให้นักถึงภาพเขียนพระแม่มารีและพระบุตรของสมัยยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาอิตาลี หลังจากปี ค.ศ. 1900 คัสซาตต์ก็เขียนแต่แม่กับลูกเกือบทั้งหมด (ดังภาพที่ 23)

ภาพที่ 23 Mary Cassatt Title: Mother and Child, 1897 Location: Musée D'Orsay, Paris, France Year: 1897 Dimensions: 17.72 inch wide x 20.87 inch high Orientation: Portrait

ในสังคมไทยได้ใช้คำว่า “แม่” ในความหมายหลัก คือการเป็นผู้ให้ชีวิตหรือหญิงผู้ให้กำเนิดบุตร หญิงผู้ปกป้องคุ้มครองและดูแลรักษา สังคมไทยยังใช้คำว่าแม่ตามความหมายนี้เรียกสิ่งดีงามตามธรรมชาติอื่น ๆ เพื่อยกย่องเทิดทูนในฐานะผู้ให้กำเนิดและหล่อเลี้ยงชีวิต เช่น แม่น้ำ แม่โพสพ แม่ธรณี ความหมายของคำว่าแม่ในลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นชัดอย่างชัดเจนว่าในสังคมไทยแต่โบราณมายกย่องและให้เกียรติสตรีเพศผู้เป็นแม่ และตระหนักในบทบาทหน้าที่และบุญคุณของแม่ต่อชีวิตของลูก ๆ ตลอดมาทุกยุคทุกสมัย กล่าวได้ว่า ในบริบทของสังคมวัฒนธรรมไทยแม่ คือ ผู้เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อลูก ๆ คอยดูแลเอาใจใส่และประคับประคองลูกจนเติบโตใหญ่ความรักของแม่ถือว่าเป็นความรักที่บริสุทธิ์ สังคมไทยมักพูดถึงแม่ในฐานะของผู้ที่รักลูกยิ่งชีวิต

แม้ว่าโดยทั่วไปแล้ว คำว่า “แม่” จะบ่งบอกความหมายของการเสียสละ ความรักและความผูกพันที่ผู้หญิงที่มีต่อลูกของตน แต่การที่สังคมไทยมีลักษณะวัฒนธรรมเฉพาะที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละชนชั้น ทำให้ความหมายของการเป็นแม่ ตลอดจนบรรทัดฐาน แบบแผน พฤติกรรม และบทบาทฐานะของผู้หญิงในวัฒนธรรมของแต่ละชนชั้นย่อมแตกต่างกันไป (K@pook, 2558)

ศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานในแนวคิดเกี่ยวกับเพศสภาพ เพศแม่

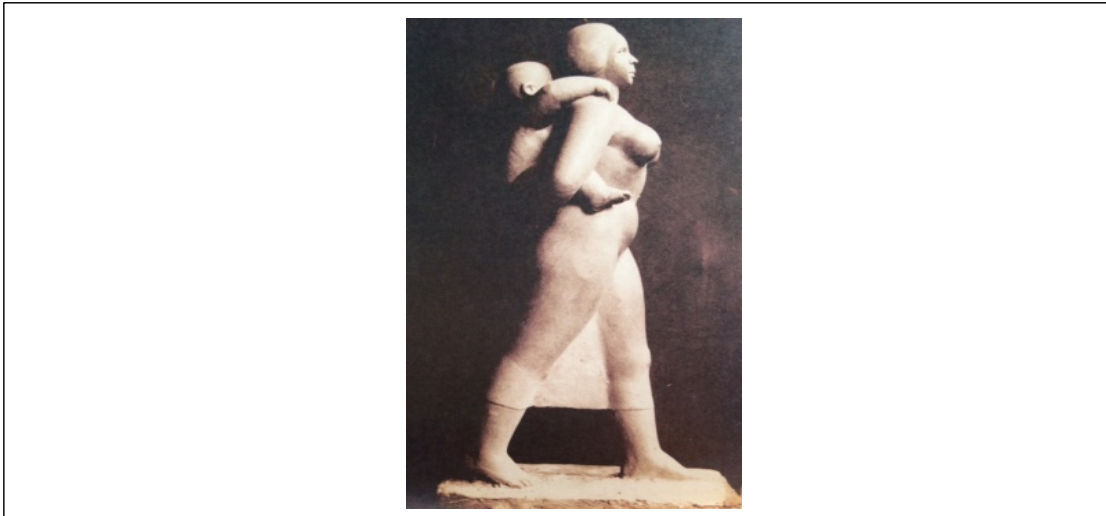
ศาสตราจารย์เกียรติคุณชลุต นิมเสมอ เกิดเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2472 ที่จังหวัดธนบุรี ท่านเป็นหนึ่งในศิษย์รุ่นแรก ๆ ของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี จบการศึกษาทางศิลปะจากวิทยาลัยเพาะช่างและได้เข้าศึกษาต่อที่คณะจิตรกรรมประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร จากนั้นได้มีโอกาสไปศึกษาต่อที่ประเทศอิตาลีจนได้รับประกาศนียบัตร Diploma of Fine Arts จากสถาบันศิลปะ Accademia di Belle Arti แห่งกรุงโรมประเทศอิตาลี

ศาสตราจารย์เกียรติคุณชลุต นิมเสมอ เป็นผู้สร้างสรรค์งานศิลปะช่วงรอยต่อระหว่างยุคเก่ากับยุคใหม่ของวงการศิลปะสมัยใหม่ของประเทศไทย ท่านสนใจในผลงานศิลปะหลายรูปแบบ และ

ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีคุณค่าไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งผลงานวาดเส้น จิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะภาพพิมพ์ และสื่อผสม โดยมีความเชื่อว่าศิลปะคือ สิ่งที่แสดงออกซึ่งแก่นแท้ของความเป็นมนุษย์เพื่อความเป็นมนุษย์ที่ดีขึ้นของมนุษยชาติศิลปินทุกคนจะแสดงความเป็นมนุษย์ตามทัศนะส่วนตัวออกมาในงานของตนไม่ด้านใดก็ด้านหนึ่งเสมอ ไม่ว่าจะเน้นในด้านความเป็นจริงหรืออุดมคติ ด้านชีวิตหรือจิตวิญญาณด้านรูปธรรมหรือนามธรรมด้านลบหรือด้านบวกก็ตาม ทั้งนี้เพราะงานศิลปะเหล่านั้นเป็นการแสดงออกของตัวศิลปินเอง เป็นการแสดงออกของมนุษย์ที่ตอบรับและตอบโต้กับสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคม ท่านเห็นว่าความเป็นมนุษย์คือ ความดี และความดีนั้นสามารถแสดงออกได้ด้วย “ความงาม” ความดีคือ ความรัก ความเมตตา ความเห็นอกเห็นใจ และความไม่เบียดเบียนระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และระหว่างมนุษย์กับชีวิตทั้งหลาย ดังนั้น งานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นจึงมีแนวโน้มไปในทางที่ดีงาม สงบบริสุทธิ์ และอบอุ่นด้วยความเป็นแม่กับลูกสาว พี่กับน้อง ผลงานของท่านบางนัยยะการวาดภาพแม่อุ้มลูกนั้น อาจแฝงไว้ซึ่งความรู้สึกของตัวศิลปินเอง เพราะเมื่อท่านสูญเสียภรรยาที่รักไป ท่านก็ได้ทำหน้าที่เป็นทั้งพ่อและแม่ในคราวเดียวกันให้กับลูก สัญลักษณ์สตรีในผลงานของท่านนั้นจึงอาจแทนความรู้สึกของตัวท่านเองที่มีต่อลูกสาว แต่เลือกใช้สัญลักษณ์ของสตรีผู้เป็นแม่ มาใช้เป็นตัวแทนของความรักที่ท่านมีต่อบุตรสาว รูปแบบและเรื่องราวของงานอาจเปลี่ยนไปตามความเหมาะสม และความจำเป็นในการแสดงออกแต่ชีวิตภายในซึ่งเป็นเนื้อหาสาระของงานศิลปะโดยตรงนั้น สำหรับท่านไม่มีการเปลี่ยนแปลง (ชุลุด นิมเสมอ, 2557 สัมภาษณ์)

ผลงานวาดเส้นชุดลูกสาวที่วาดขึ้น ในปี พ.ศ. 2528 ศาสตราจารย์เกียรติคุณชุลุด ถือว่างานวาดเส้นเป็นบันทึกประจำวันของชีวิตด้านความคิดและอารมณ์ รวมไปถึงการแก้ปัญหาและพัฒนา รูปทรง การตอบรับและตอบโต้กับสิ่งแวดล้อมและสังคม งานวาดเส้นชุดลูกสาวได้ใช้ผู้หญิงในรูปทรงที่ตัดทอนให้เป็นแบบเรียบง่ายแต่สามารถสื่อสารว่าเป็นแม่ เทคนิคเปลี่ยนจากสีฝุ่นปิดทองมาเป็นสีอะคริลิก รูปทรงส่วนรวมของภาพแสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่ซึ่งผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตมาช่วงเวลาหนึ่ง รูปทรงจะปรากฏตัวซ้ำ ๆ ในจังหวะต่าง ๆ ผสานกับการคลี่คลายของทัศนธาตุต่าง ๆ กันกระจายอยู่ทั่วภาพภาพชุดลูกสาวแสดงออกให้เห็นถึงความรักความผูกพันที่มีต่อลูกสาวรวมถึงความรักของแม่กับลูกซึ่งศิลปินมักจะได้รับแรงบันดาลใจมาจากบุคคลที่ใกล้ชิด ที่มีความผูกพันกันตัวศิลปินทั้งสิ้น (ดังภาพที่ 24-27)

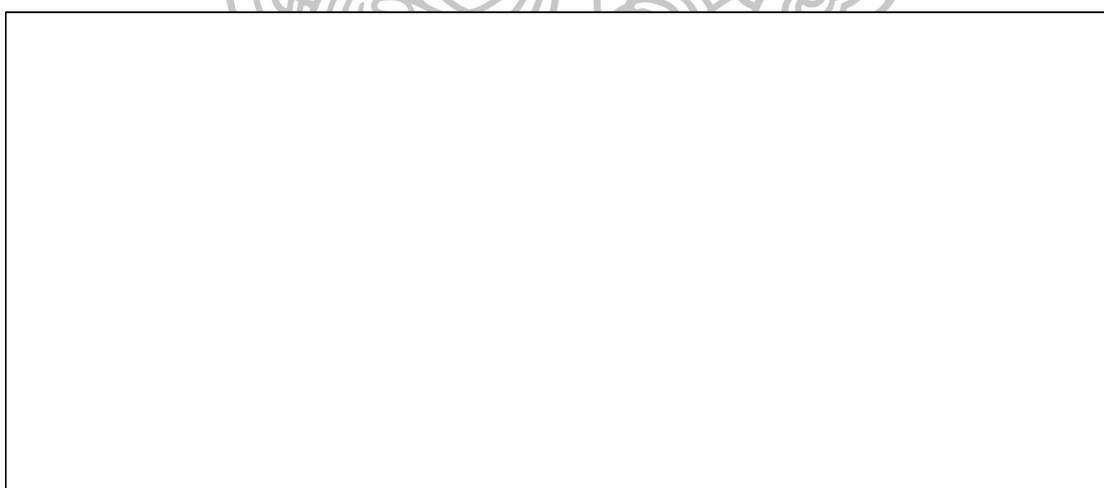
ภาพที่ 24 ผลงานแม่ (Motherhood) โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ ประติมากร ปีที่วาด พ.ศ. 2496 ประติมากรรมหล่อพลาสติก
ที่มา: ชูลูด นิ่มเสมอ, **ศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับชีวิตและศิลปะ** (กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2558).

ภาพที่ 25 ผลงานแม่และลูกสาว (Mother and Daughter) โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ ประติมากร ปีที่วาด พ.ศ. 2542 สีอะคริลิกบนกระดาษไทยขนาด 51 x 37 ซม. ผลงานสะสมของศาสตราจารย์เกียรติคุณ ชูลูด นิ่มเสมอ คอลเลคชันแอนด์อาร์ไคฟ
ที่มา: ชูลูด นิ่มเสมอ, **ศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับชีวิตและศิลปะ** (กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2558).

ภาพที่ 26 ผลงาน ยืนกอดลูกโคนต้นไม้ โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ ประติมากร ปีที่
 วาด พ.ศ. 2544 สีอะคริลิกบนกระดาษดำ ขนาด 50 x 35 ซม. ผลงานสะสมของ
 ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ คอลเลคชั่นแอนดาร์ไคฟ
 ที่มา: ชูลูด นิ่มเสมอ, **สัพเพพระเกี่ยวกับชีวิตและศิลปะ** (กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้น ตั้งแอนด์พับลิชชิ่ง
 จำกัด, 2558).

ภาพที่ 27 ผลงาน จู๋งลูกลงบันได (Mother and Child Descending a Staircase) โดย ศาสตราจารย์
 เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ ประติมากร ปีที่วาด พ.ศ. 2538 สีฝุ่นและดินสอบนกระดาษไทย
 ขนาด 75 x 53.5 ซม. ผลงานสะสมของ ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิ่มเสมอ คอลเลคชั่น
 แอนดาร์ไคฟ
 ที่มา: ชูลูด นิ่มเสมอ, **สัพเพพระเกี่ยวกับชีวิตและศิลปะ** (กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้น ตั้งแอนด์พับลิชชิ่ง
 จำกัด, 2558).

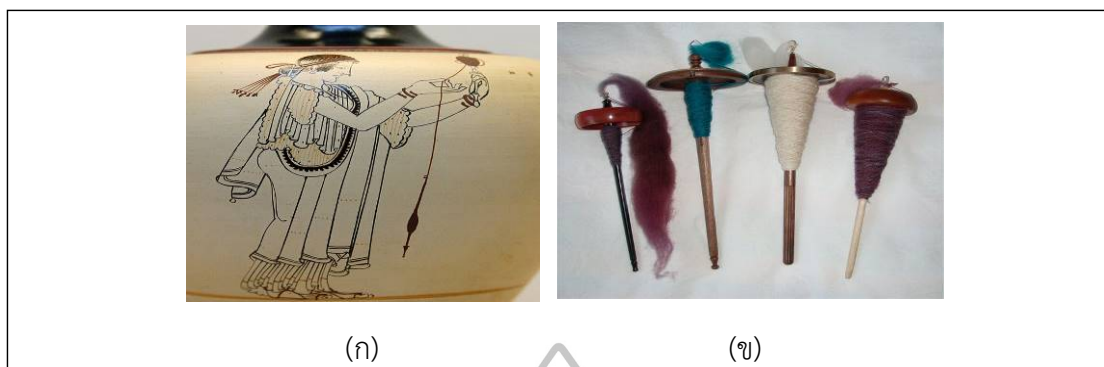
7. การใช้สัญลักษณ์และการแทนค่าด้วยเทคนิควิธีการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้เข้าใจว่าแม่นั้นมีความหมายอันลึกซึ้งและยิ่งใหญ่ เปรียบดั่งบ้านที่คอยปกป้องคุ้มภัยดูแลลูก จนเกิดเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้สร้างสรรค์ใช้ความรู้สึกแห่งความรักของแม่มาเป็นตั้งแรงบันดาลใจอันยิ่งใหญ่ ในการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องใช้กระบวนการหลายขั้นตอนให้เกิดเป็นผลงานที่แสดงออกถึงความรักอันบริสุทธิ์ได้นั้น จำเป็นต้องเลือกเทคนิคที่สามารถตอบสนอง และตรงตามแนวคิด จนเกิดเป็นผลงานที่ลงตัว โดยเลือกหยิบยกเอาเทคนิคงานหัตถกรรมที่ตนเองมีความชำนาญและสนใจ ความรักในงานถักในรูปแบบต่างๆ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาต่อยอดทางความคิดที่อยากจะนำเทคนิคการถักนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่สามารถใช้เป็นสื่อเชื่อมโยงแทนสายใยรัก โดยการใช้เส้นใยชนิดต่าง ที่แสดงออกถึงความเป็นเพศหญิง เพราะการถักโครเชต์นั้นต้องใช้สมาธิ ความอดทนสูงมากในการถัก ให้เกิดลวดลายที่ประณีต เป็นการทำงานที่ต้องใช้เวลา เปรียบได้กับความเป็นแม่ที่ต้องเลี้ยงดูลูกด้วยความรักเอาใจใส่ ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้น การทำความเข้าใจในวัสดุที่จะใช้เป็นสื่อแทนสายใยรักของแม่นั้น จึงต้องทำการศึกษาเพื่อให้รู้และเข้าใจถึงขอบเขตลักษณะเฉพาะ อันเกิดจากเนื้อวัสดุ ดังนั้นจึงขอกล่าวถึงวัสดุหลักที่ใช้ในการสร้างสรรค์ คือ เส้นด้าย

7.1 เส้นด้าย

เส้นด้าย คือ เส้นใยของวัสดุธรรมชาติที่นำมาปั่นให้เกิดการแตกตัวของเส้นใยและนำใยมาบิดเข้าด้วยกันจนเกิดการรวมตัว เป็นเส้นที่มีความยาวและมีความเหนียวทนทานต่อแรงดึง เส้นด้ายที่ถูกผลิตขึ้นมาครั้งแรกมาจากเส้นใยธรรมชาติจากเส้นใยฝ้ายลินิน ต่อมาจึงมีการคิดค้น การปั่นเส้นใยจากสัตว์ ใยไหมขนสัตว์ เช่น ขนแกะที่เป็นตัวแทนของเส้นใยที่สำคัญที่ผลิตขึ้นสำหรับใช้ถักทอเสื้อกันความหนาว

ลินิน คือ เส้นใยที่ถูกพบว่าเก่าแก่ที่สุดเมื่อประมาณ 7000 ปี เส้นด้ายที่ทำจากฝ้ายและใช้ผลิตผ้า เกิดขึ้นอย่างน้อย 7000 ปี และได้ถูกค้นพบครั้งแรกที่ประเทศอียิปต์ ส่วนหลักฐานของผ้าฝ้ายได้พบชิ้นส่วนของใยฝ้าย โดยนักโบราณคดีที่ประเทศเม็กซิโก และมีอายุตั้งแต่ 3500 B.C ก่อนคริสตกาล และที่พบในประเทศอินเดีย มีอายุ 3000 B.C ก่อนคริสตกาล รวมถึงใยฝ้ายที่ถูกค้นพบในประเทศเปรู มีอายุ 2500 B.C ก่อนคริสตกาล และในทางตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา ใยฝ้ายที่ถูกค้นพบมีอายุ 500 B.C ก่อนคริสตกาล ฝ้ายไม่ได้รับความนิยมในเชิงพาณิชย์ที่ยุโรป จนกระทั่งหลังจากการล่าอาณานิคมของโลกใหม่ เส้นใยที่ได้จากไหมถูกค้นพบที่ประเทศจีน มีอายุอยู่ในปี 2600 B.C. ก่อนคริสตกาล (ดังภาพที่ 28)

ภาพที่ 28 การแสดงเส้นด้ายและการย้อมด้วยสีจากวัสดุธรรมชาติ

(ก) ภาพเขียนลายเส้นแสดงการปั่นด้าย บนแจกันในสมัยกรีก ประมาณ 400 ก่อนคริสตกาล

(ข) ที่ปั่นด้ายด้วยมือ ที่เลียนแบบโบราณวัตถุ

ที่มา: Laurel M. Sheppard and Yarn accessed June 27, 2014, available from: <http://www.madehow.com/Volume-3/Yarn.html#b>

เส้นด้ายที่มีความหลากหลายของวัสดุ ที่มีการใช้ในการนำมาถัก ผม, หล้ากก, ขนสัตว์, เส้น เอ็น, ป่าน, ปอ, ขนสัตว์, ทอง, เงิน, เส้นทองแดง, ผ้าไหม, ผ้าฝ้ายสีขาว ด้ายเส้น ด้ายขนสัตว์, เส้นด้ายฝ้าย (estramadura) ด้ายไหม (cordonnet), ด้ายผ้าลินิน, ด้ายป่าน, ผ้าขนแกะ, chenille นอกจากนี้เรายังสามารถถักด้วยวัสดุที่ผิดปกติ เช่น ลวดทองแดง แผ่นพลาสติก ป่านศรนารายณ์ ปอ เศษผ้าขน สัตว์ unspun และแม่ขนของสุนัข ก็สามารถนำมาปั่นเป็นเส้นมาถักได้ ดังภาพที่ 17

วัสดุที่ใช้ในการทำเส้นด้ายนั้นมีด้วยกันหลายประเภท ประมาณ 15 ชนิด ที่แตกต่างกัน ทั้งด้ายที่ปั่นจากวัสดุธรรมชาติ จัดเป็นเส้นใยที่ถูกคิดขึ้นครั้งแรก ที่ได้จากพืช ใยฝ้าย ลินิน ใยอะซิเตท (ที่ทำจากเยื่อไม้ linters) ต่อมาจึงมีการคิดเส้นใยที่ได้จากสัตว์ เช่น ใยที่ทำจากขนแกะ ขนแพะ ขน กระต่าย ใยไหม ที่ได้จากการสาวใยไหมมารวมให้เกิดเป็นเส้นที่มีความเงางาม เหนียวนุ่มจนเป็นที่นิยม และมีการคิดเส้นใยสังเคราะห์ใยแร่มาปั่นผสมกับใยธรรมชาติขึ้นจนเกิดเป็นเส้นด้ายที่หลากหลายมากขึ้น

ในปัจจุบันการผลิตเส้นด้ายได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนสามารถคิดค้นเส้นใยที่แปลกใหม่ขึ้นมามากมายหลายประเภท เพื่อตอบสนองต่อการใช้งานที่แตกต่างกันไป ในกระบวนการผลิตผ้า ที่มีทั้งเส้นหนาเส้นบางที่ให้ความแตกต่างในเรื่องคุณสมบัติผิวสัมผัสเส้นใยบางประเภทเป็นการผสมกันระหว่างเส้นใยธรรมชาติ กับเส้นใยสังเคราะห์ หรือเส้นใยสังเคราะห์กับเส้นใยที่ได้มาจากแร่ ซึ่งนับว่าเส้นด้ายเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ไม่มีวันตาย

การเติบโตทางด้านสิ่งทอที่ทำให้วงการปั่นด้ายนั้นต้องพัฒนาต่อยอดเพื่อหาความแปลกใหม่ เพื่อใช้ในการผลิตในรูปแบบอุตสาหกรรม ที่ต้องการทั้งปริมาณและคุณภาพที่แตกต่างจากในอดีต ที่การปั่นด้ายนั้นเป็นเพียงงานอดิเรกที่แม่บ้านต้องทำในยามว่าง ผลิออกมาเพื่อใช้สอยแต่ในครัวเรือน

นับว่าด้ายคือสิ่งที่มีขึ้นเพื่อให้มนุษย์ได้ใช้ประโยชน์ เป็นปัจจัยหลักที่ใช้ผลิตเครื่องแต่งกาย ในทุกยุคทุกสมัย ดังจะเห็นได้จากผ้าที่สวยงามมากมายได้มาจากเส้นใยบาง ๆ ที่มนุษย์ได้รังสรรค์ให้เกิดความงดงามในวงการถักทอ

7.2 งานถักโครเชต์

โครเชต์ เป็นภาษาฝรั่งเศส หมายถึง “ตะขอ” เป็นกระบวนการในการสร้างโครเชต์ มาจากคำว่า croc หรือ croche แปลว่า ตะขอ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการทำของใช้หรูหราในชีวิตประจำวัน การถักไหมพรมน่าจะมีมาตั้งแต่โบราณในเมืองจีน อาระเบียหรืออเมริกาใต้ ด้วยการนำด้ายไหม ขนสัตว์มาถักทอเป็นห่วงโซ่ร้อยต่อกันจนเป็นผืนผ้าลวดลายงดงาม และได้รับความนิยมในยุโรปราว ค.ศ. 1800 สมัยแรกมนุษย์ใช้เพียงนิ้วซึ่งถือเป็นรูปตะขอถักเส้นไหม จึงไม่มีหลักฐานเป็นเครื่องมือมาให้คนรุ่นหลังได้เห็น ภายหลังมีการพัฒนาเครื่องมือโครเชต์แทนนิ้วทำจากงาช้าง ทองเหลือง หรือไม้เนื้อแข็ง โครเชต์ในยุคแรกเริ่มเป็นงานกลุ่มแม่บ้าน เพราะชนชั้นสูงใช้เฉพาะลูกไม้ที่เรียกว่า lacc ถักลำบาก ด้วยกระสวยเรียกว่า Bobbin ต่อมาเมื่อพระราชินีวิกตอเรีย ทรงโปรดไอริชโครเชต์ ถึงขนาดลงมือถักด้วยพระองค์เอง ชนชั้นกลางในสมัยนั้นจึงเริ่มหันมาซื้อผลิตภัณฑ์โครเชต์จากกลุ่มแม่บ้าน ความหมายของการถักโครเชต์ คือ การนำเข็มถักโครเชต์มาใช้เกี่ยวด้ายชนิดต่าง ๆ เพื่อถักเป็นลวดลายออกมาสวยงาม ความสำคัญของงานถักโครเชต์ เป็นงานฝีมือที่ควรอนุรักษ์ไว้เพราะถือว่าเป็นศิลปะประดิษฐ์อย่างหนึ่งที่ทำได้แสดงออกซึ่งความสามารถความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ถ้าทำด้วยใจรักจะเกิดความเพลิดเพลินเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

งานถักเป็นเทคนิคในการผลิตผ้าจากเส้นด้ายที่ได้มาจากการปั่นเส้นใยฝ้ายให้เกิดเป็นเส้น มีความเหนียวนุ่ม อ่อนตัว รวมถึงการถักเส้นใยที่เกิดจากขนสัตว์ ซึ่งการถักนั้นมีความแตกต่างจากการทอผ้า เพราะการทอผ้านั้นต้องใช้อุปกรณ์ขนาดใหญ่ที่เคลื่อนย้ายไม่ได้ ต้องมีพื้นที่เฉพาะในการทอผ้า แต่การถักนั้นสามารถนำไปถักได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ จึงทำให้การถักมีคุณค่ามากสำหรับคนท้องถิ่นและคนเร่ร่อน สิ่งที่พบในการถักที่เก่าแก่ที่สุดคือการถักถุงเท้าเพื่อสวมใส่เวลาเดินทาง และให้ความอบอุ่นในฤดูหนาว

ในคริสต์ศตวรรษที่ 3 อียิปต์เป็นประเทศที่พบสิ่งของเครื่องใช้เสื้อผ้าและถุงเท้า มีทั้งชิ้นส่วน ที่มีการถักแบบมีลวดลาย และมีการย้อมสีเส้นด้ายที่มีสีสันทัน และสีฟ้าคราม ถุงน่องผ้าฝ้ายสีขาว (ดังภาพที่ 10) ที่ถูกพบในคริสต์ศตวรรษที่ 11 ถึงคริสต์ศตวรรษที่ 14 ประวัติการถักยุคเริ่มต้นนั้นมาจากดินแดนตะวันออกกลาง ในแถบเปอร์เซีย ตุรกี อียิปต์ อิสราเอล ปาเลสไตน์ และจากนั้นได้แพร่กระจายไปยังยุโรปแถบเมดิเตอร์เรเนียนเส้นทางการค้า และหลังจากนั้นก็แพร่ไปถึงอเมริกาที่อาณาจักรของยุโรป (ดังภาพที่ 29)

ภาพที่ 29 หลักฐานที่ถูกค้นพบในผลงานถักยุคโบราณ

(ก) ถูงเท้าถักพบที่ประเทศอียิปต์

(ข) ถูงเท้าถักพบที่ประเทศอียิปต์

(ค) ชิ้นส่วนหลักฐานผ้าถักในสมัยโบราณ

ที่มา: Julie Theaker, **History 101**. accessed April, 2, 2006, available form <http://www.knitty.com/ISSUESpring06/FEAThistory101.html>

หลักฐานของการถักที่เก่าแก่ที่สุดคือ การถักนิตติ้ง ที่ทำโดยนักถักชาวมุสลิม ที่ถูกว่าจ้างโดยพระราชสำนัก คนชั้นปกครอง คนชั้นสูงในยุโรป รวมถึงในศาสนาคริสต์ ดังจะเห็นได้จากสิ่งที่พบในหลุมฝังศพในวัดของ Santa Maria la Real de Las Huelgas พระอารามหลวงที่อยู่ใกล้เมืองฮัมบูร์ก ประเทศเยอรมัน ที่พบบางส่วนของเสื้อผ้า ปกเสื้อ เบาะ เป็นงานถัก และสิ่งที่พบในประเทศสเปน คือ เบาะรองนั่งที่ถักนิตติ้ง ถูงมือที่พบในหลุมศพของเจ้าชายเฟอร์นันโด เดอลา ปกเสื้อที่แสดงถึงคำอวยพร Bara Ka (พร) งานถักที่ค้นพบจำนวนมาก รวมถึงอุปกรณ์อื่นๆ ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 13 ถูพบในมหาวิหาร ในประเทศสเปน (ดังภาพที่ 30)

ภาพที่ 30 เขียนโบราณที่แสดงให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ของการถัก

(ก) Bertram of Minden, Madonna Knitting, จิตรกรรมบนไม้ของแท่นบูชา, 1400-1410

(ข) ศิลปินชาวสก๊อต, ภาพลายเส้นคนเลี้ยงแกะถักนิตตั้งถักในขณะที่เฝ้าฝูงแกะ, sketch, ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 17

ที่มา: ก- Richard Rutt, *A History of Hand Knitting*, Batsford Ltd, 1987,

: ข- Ann Feitelson, *The Art of Fair Isle Knitting, History, Technique, Color & Patterns*, Interweave Press LLC, 1996, pp. 19 & 28.

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 14 เราจะเห็นงานถัก ได้จากภาพเขียนที่มีชื่อเสียงหลายภาพที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์ ในภาพวาดหลายภาพในยุโรป จะเห็นลายถักโครเชต์เป็นส่วนประกอบในภาพวาด เป็นดั่งการบันทึกการมีอยู่ของโครเชต์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ภาพวาดพระแม่มาเรียในคริสต์ศตวรรษ ที่ 14 (ดังภาพที่ 30)

งานถักเริ่มมีการแพร่ขยายความนิยมจากคนกลุ่มน้อยและแม่บ้านเริ่มขยายไปเป็นสังคมชนชั้นสูง รวมถึงศาสนา ชุดแต่งกายของกษัตริย์ ราชนี บรมวงศานุวงศ์ จนทำให้โครเชต์เกิดความนิยมในหมู่ชนชั้นสูง จนถูกบันทึกโดยภาพเขียนของศิลปินหลายชนชาติทำให้งานโครเชต์ดูมีคุณค่ามากกว่าเป็นการสร้างงาน ที่ใช้แต่เพียงในครัวเรือนของคนชนชั้นกลาง คนร่ำรวย ที่ทำเพื่อเน้นการสวมใส่ ให้ความอบอุ่นเท่านั้น ในคริสต์ศตวรรษที่ 14 เป็นต้นไป เช่น สิ่งทอทางโบราณคดีจำนวนมากที่สุดของการค้นพบ หมวกเด็ก เสื้อผ้า ถุงมือ ถุงเท้า ที่ถักจากขนสัตว์ ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 มีการคิดค้นลายถักที่เป็นลายกันหอย วนในถุง น่อง ผ้าไหม สีแดงที่ Eleanora Dado ภรรยาของเดอเมดิชิ ถูกฝังอยู่ และซึ่งรวมถึงรูปแบบการเป็นงานถักด้วยเส้นด้ายเป็นลูกไม้ ลายฉลุ งานถักมีการพัฒนามากขึ้นในอังกฤษ จนเกิดมีโรงเรียนสอนงานถักทำให้เกิดรายได้กับกลุ่มแม่บ้าน ชนชั้นล่างที่มีฐานะยากจน

แฟชั่นในยุคนั้นผู้คนสวมใส่กางเกง กุ้งน่อง จึงถูกผลิตส่งออกไปขายยังประเทศเนเธอร์แลนด์ สเปน และเยอรมันนี

ในปี ค.ศ. 1960 และ ปี ค.ศ. 1970 ได้มีการนำเอางานถักมาทำให้เป็นวิธีที่อิสระในการแสดงออก ที่ได้รับความสนใจในทุกวันนี้ ถูกสร้างเป็นผลงานประติมากรรมสามมิติ รวมถึงการถักเสื้อผ้าหรือพรมที่แสดงถึงการออกแบบที่เป็นนามธรรม และแบบเหมือนจริง

หนังสือแสดงการถักในช่วงกลาง ปี ค.ศ. 1800 มีขนาดเล็กเพียงประมาณ 4 นิ้ว 6 นิ้ว แต่รวมถึงภาพประกอบที่พิมพ์จากเทคนิคงานแม่พิมพ์ไม้ ที่บอกเล่าถึงวิธีการถักในรูปแบบต่าง ๆ ในสมัยนิยม การเลือกใช้วัสดุเส้นด้ายให้เหมาะกับงานถักแต่ละประเภท ตั้งแต่เส้น กระจเป่า หมวก รองเท้า รองเท้าแตะผู้ชาย การถักชุดชั้นในสตรีด้วยด้ายที่เป็นฝ้ายป็น ลินิน รวมทั้งผ้าขนสัตว์ ด้ายเงิน ด้ายทอง นับเป็นความก้าวหน้าและทำให้งานถักมีความแพร่หลาย จนเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจนถึงทุกวันนี้

โครเชต์เป็นกระบวนการสร้างผ้าจากการใช้เส้นใย หรือวัสดุอื่น ๆ ที่สามารถทำให้เกิดเป็นเส้น มีความเหนียวและอ่อนตัวเรียกว่า เส้นด้าย (Yarn Thread) จนสามารถนำมาใช้วัสดุที่เรียกกันว่า เข็มฝัก (Crochet hook) เป็นคำที่ได้มาจากภาษาฝรั่งเศส นำมาถักจนเกิดเป็นการเชื่อมต่อด้ายเกลียวห่วง ลูกโซ่ ที่ไขว้กันไปมา เกาะเกี่ยวจนเกิดเป็นผืนผ้า วัสดุถักสามารถทำได้ด้วยไม้ในช่วงแรก จนพัฒนามาเป็นโลหะ ที่ให้ความคงทนและสิ้นตัวเวลาถัก มากกว่าวัสดุประเภทไม้ จนท้ายที่สุดเข็มฝักก็ถูกผลิตขึ้นด้วยวัสดุราคาถูก เช่น พลาสติกที่ให้น้ำหนักเบา และคงทน รวมถึงมีความยืดหยุ่นลื่นตัวได้ดีไม่แพ้วัสดุโลหะ ในยุคแรกโครเชต์ถูกคิดขึ้นมาเพื่อสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานในชีวิตประจำวัน เช่น การถักเสื้อผ้าชุดในงานพิธีสำคัญทางศาสนา รวมทั้งชุดแต่งงานที่มีค่าและราคาสูงมาก อันเนื่องมาจากความประณีตและต้องใช้ทักษะความชำนาญสูง ในการถักข้าวของเครื่องใช้ กระจเป่าถือ โครเชต์สามารถสร้างสรรค์ออกมาได้งดงาม

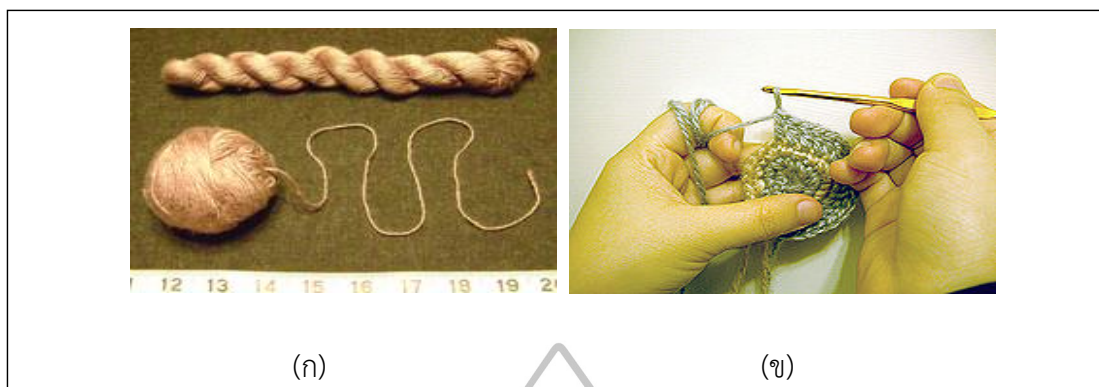
Lis Palu dan สร้างทฤษฎีว่าโครเชต์นั้นพัฒนามาจากการปฏิบัติที่สืบทอดกันมาในประเทศอิหร่าน, อเมริกาใต้, จีน แต่ไม่มีหลักฐานให้เห็นแน่นอนว่ามีงานฝีมือชนิดอื่นเกิดขึ้นก่อนที่โครเชต์จะได้รับความนิยมในยุโรปช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ข้อเขียนอ้างอิงที่เก่าแก่ อ้างถึงโครเชต์กับ Stip stitch crochet shep herd's knitting from the Memoirs of a Highland Lady by Elizabeth Grant (1797-1830) ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 อ้างอิงถึงรูปแบบการถักโครเชต์ปรากฏในนิตยสารดัตช์ “เพเนโลเป่” ในปี ค.ศ.1824 รูปแบบของโครเชต์ถูกพบเมื่อไม่นานมานี้ในนิตยสารสวีเดนชื่อ “Konst och nyhets magasin form edborgare avalla klasser” จากปี ค.ศ. 1819 ที่ไม่สนใจแนวคิดที่มีกับโครเชต์ที่อยู่ในสื่อสิ่งพิมพ์ตัวขี้อื่น ๆ กล่าวว่า โครเชต์ยังเป็นเทคนิคที่ใหม่ในคริสต์ ศตวรรษที่ 19 ที่นำเสนอเทคนิควิธีการในงานเย็บปักถักร้อย มีการอ้างอิงถึงงานฝีมือใน Gordey's Lady' Book in ค.ศ. 1846 และ ค.ศ. 1847 อ้างถึงงานโครเชต์ก่อนที่จะมีการจัดทำมาตรฐานงานโครเชต์ ในปี ค.ศ. 1848

กระบวนการและวิธีการปั่นฝ้ายที่เหมาะสมจะทำโครเซตต้องใช้แรงงานคนในการปั่นเส้นด้ายธรรมชาติให้มีขนาดที่เหมาะสมกับชิ้นงานที่จะถัก ไม่มีงานสิ่งทอที่สามารถนำมาเป็นตัวอย่งงานสิ่งทอที่อยู่รอดจากช่วงยุคเริ่มแรก ปี ค.ศ. 1840 ไม่มีการบันทึก หรือมีผ้าถักที่ถูกระบุว่าโครเซตหลงเหลืออยู่ เพราะไม่มีการเก็บรวบรวมหลักฐานทางโบราณคดีไว้ เพื่อระบุว่าโครเซตเริ่มต้นแน่ชัดเกิดขึ้นที่ใด มีความพยายามในการจัดแบ่งประเภทของงานถักออกเป็นหลายประเภท และมีความพยายามในการเทียบเคียงกับ Tambour ที่ใช้เส้นเชือกในการถักเพื่อใช้ในการซิงกลอง เป็นจุดเริ่มต้นของงานถัก ที่ค้นพบหลักฐานหลงเหลืออยู่ ให้เห็นถึงต้นกำเนิดความเป็นมาของเทคนิคงานถักในยุคเริ่มต้น

7.2.1 การปฏิวัติอุตสาหกรรมงานถักโครเซต

Kooler เสนอว่าอุตสาหกรรมในช่วงต้นเป็นกุญแจสำคัญสู่การพัฒนาของงานถักโครเซต เครื่องปั่นด้ายที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ (ฝ้าย) ได้ถูกใช้อย่างแพร่หลายและราคาไม่แพงในยุโรป และอเมริกาเหนือ หลังจากการประดิษฐ์ของเครื่องมือถักด้ายและปั่นกรวดด้าย ด้วยแรงงานคน แทนที่ฝาลินินที่ใช้มือหมุนสำหรับการใช้งานจำนวนมาก โครเซตเป็นเทคนิคที่ใช้ด้ายมากกว่าการผลิตสิ่งทออื่น ๆ ที่เทียบในขนาดและพื้นที่ที่เท่ากัน โครเซตมีความซับซ้อนของชิ้นงานมากกว่าเทคนิคการใช้ไม้ถักสองอัน เช่น นิตติ้งที่ให้ลวดลาย ไม่มีความซับซ้อนมากเท่าโครเซต รวมถึงโครเซตสามารถใช้เส้นด้ายที่มีขนาดเล็กมาก มีความละเอียดของลวดลายถักในระดับสูงมากกว่าเทคนิคอื่นๆ ผิวสัมผัสของงานถักโครเซตมีความแน่นคงรูป อันเนื่องมาจากการถักห่วงโซ่ที่ซับซ้อน ผนวกกับการสร้างปมที่ก่อลวดลายแปลกตา ด้วยเส้นด้ายขนาดเล็กมาก ทำให้ชิ้นงานดูมีความประณีต ละเอียดอ่อน สูงค่า อันเนื่องมาจากผู้ถักต้องใช้เวลาและความอดทนอย่างสูงมาก ในการใช้สมาธิจดจ่อกับชิ้นงานที่ถัก จึงทำให้โครเซตเป็นงานถักที่สามารถสร้างรายได้เป็นกอบเป็นกำให้กับเหล่าแม่บ้านที่สร้างสรรค์งานโครเซตมาจากความรักและความตั้งใจ

ในการถักเป็นงานอดิเรกในครัวเรือน กลายเป็นงานที่มีความต้องการในปริมาณมาก จากชนชั้นทุกระดับ จนทำให้เกิดการคิดค้นเครื่องมือถักด้วยเครื่อง Griswold ที่คิดระบบการสร้างลวดลายเรียบแบบขบวนการถัก เพื่อให้ได้ปริมาณมากเพียงพอต่อตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างประโยชน์ให้ทั้งผู้ถักที่เป็นแม่บ้าน ที่ยังนิยมการถักมือจนเกิดเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน สร้างรายได้มาจุนเจือครอบครัว ในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีการคิดเครื่องปั่นด้าย ถือกำเนิดของการปฏิวัติอุตสาหกรรม สิ่งทอที่ปั่นขนสัตว์และปั่นด้ายมาก ขึ้นด้วยเครื่องจักร แทนแรงงานคน และสามารถผลิตผ้าได้มากขึ้นจนกลายเป็นโรงงาน ผู้หญิงแทนที่จะถักด้วยมือต้อง เปลี่ยนหน้าที่มาเป็นผู้คุมเครื่องการผลิต นับเป็นก้าวสำคัญของการพัฒนาในระบบการถักที่เกิดเป็นงานพาณิชย์ (ดังภาพที่ 31)

ภาพที่ 31 ภาพเส้นด้ายและกระบวนการถักโครเชต์

(ก) เส้นด้าย

(ข) การถักชดหอย

ที่มา: James Masson, *Acrylic Fiber Technology and Applications* (New York: Marcel Dekker, Inc., 1995), p. 172-174.

ในปี ค.ศ. 1920 ผู้คนให้ความนิยมกับเสื้อถักเป็นอย่างมากในโลกตะวันตก เสื้อถักกันหนาวกลายเป็นแฟชั่นสำหรับผู้ชาย ผู้หญิง และเด็ก แฟชั่นเสื้อถักนี้ดึงดูดใจมากจนกลายเป็นเสื้อใส่สำหรับการกีฬาและการพักผ่อน เช่น กีฬาเทนนิส และคริกเก็ต งานถักได้รับความนิยมสูงสุดในปี ค.ศ. 1920 โด่งดังจากเจ้าชายแห่งเวลส์ ทรงสวมเสื้อถักในการเล่นกอล์ฟ ทำให้งานถักได้รับการยอมรับว่าเป็นแฟชั่นชั้นสูงที่สวมใส่ โดยบุคคลที่มีชื่อเสียง ทำให้คนหันมานิยมการถักชุดชั้นในสตรีมากขึ้น (ดังภาพที่ 31)

ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 งานถักกลายเป็นงานอดิเรกของสตรีเหล่าแม่บ้าน ช่วงสงครามนั้น เป็นช่วงที่ขาดแคลนถุงเท้า ถุงมือ หมวกกันหนาวที่ใช้สวมใส่ในเวลาทหารออกรบและเสื้อกันหนาว จึงต้องมีการขยายฐานการผลิตโดยมีการจัดตั้งโรงงานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้คนในช่วงนั้น รวมถึงมีการเปิดโรงงานเพื่อผลิตเส้นด้าย ชนิดต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับชิ้นงานที่จะถัก

การพัฒนางานถักมีมาอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของแฟชั่น จากรูปแบบเดิม กลายเป็นเริ่มมีการพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับการใช้งานมากยิ่งขึ้น เช่น การใส่ซิป การถักด้วย เส้นด้ายสังเคราะห์ เมื่อถึงช่วงเศรษฐกิจตก การหันมาถักเสื้อผ้าสวมใส่ราคาถูกกว่าการซื้อเสื้อผ้าใหม่ รวมถึงการใช้งานถักในการซ่อมแซมเสื้อผ้า ถุงเท้า ถุงมือ

ในปี ค.ศ. 1950 งานถักเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปจากการใช้สีที่เน้นโทนขรึมดูเป็นธรรมชาติ เริ่มมีการถักที่เน้นสีสดใส ทั้งเสื้อแขนสั้น แขนยาว ผู้หญิงได้รับการสอนงานถักจากหลักสูตรในโรงเรียน เพราะถือว่างานถักมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่นักเรียนสตรีควรเรียนรู้ ทักษะงานถักติดตัวไว้ มีนิตยสารในอังกฤษที่ตีพิมพ์วิธีการ และขั้นตอนการถักในหลายรูปแบบ เช่น ผ้าผ่านกระ เป้าของเล่นเด็ก ผ้าห่ม เสื้อผ้าในแบบต่าง ๆ (ดังภาพที่ 32)

ภาพที่ 32 ภาพถ่ายจากการบันทึกการสาธิตการถักโครเชต์ทางโทรทัศน์และหนังสือตีพิมพ์สอนงานถักโครเชต์

(ก) ภาพถ่ายจากการบันทึกการสาธิตการถักโครเชต์ทางโทรทัศน์

(ข) หนังสือแบบงานถักโครเชต์ “Paris Sponsors Crochet--Vintage Patterns for 1930s Hats, Gloves, Belts and Collars (Book 66) Paperback” เขียนโดย Spool Cotton Co. ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1935 และตีพิมพ์เผยแพร่ขึ้นใหม่ ในปี ค.ศ. 2009

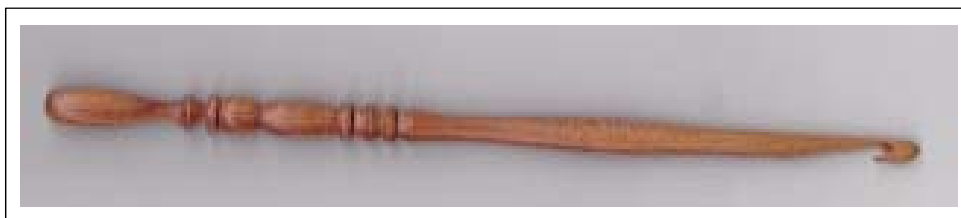
ที่มา: Toni Rexroat, **3 Tips for Thread Crochet**, accessed April 2, 2012, available from http://www.crochetme.com/blogs/how_to_crochet/archive/2012/10/15/3-tips-, <http://www.amazon.com/Sponsors-Crochet-Vintage-PatternsCollars/dp/1936049>

ในปี ค.ศ. 1980 ความนิยมในงานถักเริ่มลดลงในโลกตะวันตกล้ำสมัย เพราะมีการผลิตเสื้อผ้าขึ้นสวมใส่ในราคาที่เท่ากัน ความสะดวกในการใช้งานดูแลง่าย ในระบบการผลิตก็สามารถผลิตได้รวดเร็วในปริมาณมาก เครื่องถักคอมพิวเตอร์ทำให้เห็นวิธีการถักในรูปแบบใหม่ ๆ เครื่องมือถักจึงมีความสำคัญในการเป็นเครื่องมือที่ศิลปินใช้สร้างสรรค์งาน จนมีความงามที่เกิดจากงานถักนำไปสร้างสรรค์ให้กลายเป็นงานศิลปะ ยกกระดับให้งานหัตถกรรมพื้นบ้าน กลายเป็นงานที่แฝงไว้ด้วยความหมายและนัยยะตามที่ศิลปินตั้งใจ

8. เครื่องมือถักโครเชต์

การถัก เป็นกระบวนการที่ใช้มือในการควบคุมอุปกรณ์ เข็มถักมีทั้งชนิดที่เป็นเข็มถักเดี่ยว กับชนิดที่เป็นไม้ถักคู่ เพื่อทำเส้นด้ายให้เกิดเป็นห่วง เป็นชุด ที่ทำซ้ำกันเพื่อเชื่อมต่อเส้นใยให้เกิดเป็นชิ้นงาน เริ่มแรกนั้นการถักเกิดขึ้นเป็นห่วงโซ่ง่าย ๆ โดยการถักเส้นด้ายเกี่ยวโยงกันไปมาในรูปแบบ ห่วงซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นผืนผ้าโครเชต์เล็ก ๆ เมื่อถักต่อไปตามแบบลาย จนเกิดเป็นเสื้อผ้า ถุง

เท้า ถุงมือ ของใช้พื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่ใช้ในครอบครัวไม่ใช่การผลิตเพื่อการพาณิชย์ เป็นงานอดิเรกของแม่บ้าน ในยามว่างจากงานประจำ (ดังภาพที่ 33)

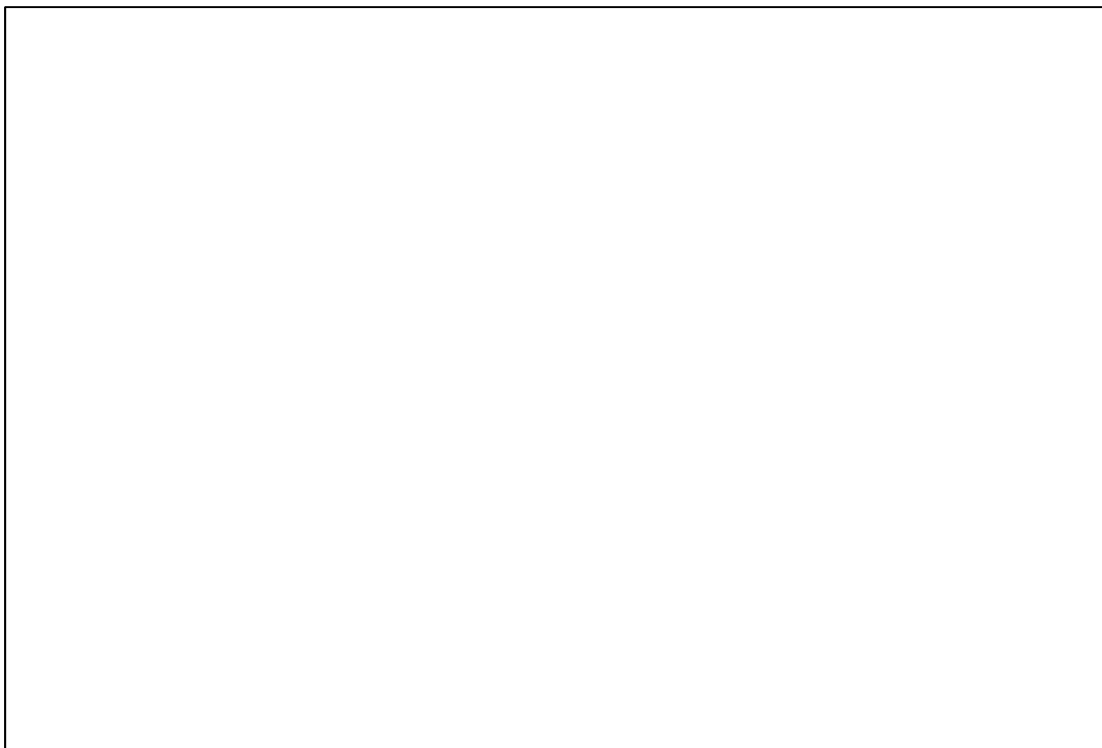

ภาพที่ 33 ภาพไม้ถักโครเชต์มีอายุประมาณปี ค.ศ. 1800-1840

ที่มา: Gwen Blakley Kinsler, A History of Crochet, Part 1, accessed June 7, 2012, available from <http://crochetqueen-royalramblings.blogspot.com/2013/08/the-history-of-crochet.html>

จากการค้นพบเข็มถักที่เป็นแท่งทองเหลืองสันนิษฐานได้ว่า อาจมีการถักผ้าตั้งแต่ในช่วงยุคเหล็ก การค้นพบหลักฐานที่เป็นปลายแหลมอาจจะเป็นเข็มถักผ้า หรือเข็มปักผม ไม้กลัด นักโบราณคดีจะ สามารถสรุปว่า เครื่องมือปลายแหลมนั้นเป็นเข็มสำหรับถักผ้าได้ เมื่อค้นพบพร้อมกับผ้าถัก ในเวลาที่ ชุด เข็มถักหลายชิ้นสามารถพิสูจน์ได้ว่ามาจากช่วงยุคกลาง ส่วนใหญ่เป็นทองแดงผสมหรือทองเหลือง เข็มขนาดใหญ่สำหรับถักผ้า เนื้อหยาบ อาจทำจากไม้หรือกระดูก แต่วัสดุนี้มีความโค้งงอมาก จึงเป็น เข็มถักที่ไม่มีคุณภาพ หลักฐานบางส่วนเข็มถักในยุคเริ่มแรก จะมีตะขออยู่ที่ปลายอีกด้านเพื่อดึงผ่านห่วงได้สะดวก เข็มประเภทนี้พบที่ประเทศตุรกีและในยุโรปตะวันออก

ในอดีตมีการบันทึกถึงอุปกรณ์ที่มีความหลากหลายตั้งแต่วัสดุพลาสติกหรือเหล็กตะขอที่มีให้เลือกมากกว่า 25 ขนาด ทั้งที่ทำด้วยโลหะ, ไม้, ก้างปลา, กระดูกเขาสัตว์, มอร์ส (วอลรัสงาช้าง) กระดองเต่า, งาช้าง, ทองแดง, เหล็ก, vulcanite, ยางผสมกับกำมะถันเงินและอาเกต (ดังภาพที่ 34)

ภาพที่ 34 อุปกรณ์การถักโครเชต์

- (ก) เข็มถักโบราณ
- (ข) ภาพเทคนิคการถัก
- (ค) เข็มถักขนาดต่าง

ที่มา : Nancy Nehring, **March is National Crochet Month**, accessed July 1, 2014, available from <http://www.lacebuttons.com/?cat=10>

ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2000 จนถึงปัจจุบันผลงานโครเชต์ได้ผลิตชิ้นงานให้ทั่วโลกได้ทำความรู้จักกับความมหัศจรรย์ของเส้นด้าย และอุปกรณ์ถักชิ้นเล็กๆ จนมีศิลปินที่ใช้งานถักโครเชต์มาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีรูปแบบหลากหลายออกมาให้เห็นอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นผลงานที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจจริงของศิลปินที่จะเลือกเอาเทคนิคโครเชต์มาใช้เป็นสื่อในการสร้างงานนั้นเป็นเรื่องที่ยากและต้องใช้กำลังใจ รวมถึงการเชื่อมโยงทางด้านแนวคิดให้มีความผสมผสานลงตัวกันได้อย่างแนบสนิทเพื่อถ่ายทอดแนวคิดและแง่มุมที่หลากหลายของศิลปิน โดยใช้งานโครเชต์เป็นสื่อดังจะเห็นได้จากศิลปิน Knitter ที่สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบศิลปะจัดวาง อินสตอลเลชัน อาร์ต (Installation Art)

9 รูปแบบศิลปะที่เกี่ยวข้องกับผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่

จากผลงานที่ศิลปินแสดงออกถึงเรื่องของความรักที่แม่มีต่อลูกนั้น ทำให้สามารถเข้าใจและซึ้งซัดไปถึงการให้ความสำคัญกับความรักของแม่กับลูก จึงมีศิลปินนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่ยังคง

ใช้แรงบันดาลใจที่ได้จากความรักที่แม่มีต่อลูกมาใช้ในการสร้างสรรค์ด้วยขบวนการ และเทคนิคที่มีความแตกต่างกันไปตามความสนใจของศิลปิน ซึ่งผู้สร้างสรรค์เองนั้นก็เป็นผู้หนึ่ง que เลือกหยิบยกแง่มุมแห่งความรักอันบริสุทธิ์นี้มาสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกถึงสายใยรักระหว่างแม่กับลูก โดยใช้เทคนิคที่ผู้สร้างสรรค์รักและชื่นชอบคือการถักโครเชต์ ที่เป็นดั่งเส้นใย เส้นเล็กๆ ร้อยเรียงกันจนเกิดเป็นผืนผ้าที่คงความประณีตอ่อนหวาน และยืดหยุ่นแต่แข็งแรง คงเอกลักษณ์ความเป็นผู้หญิง ทำให้มีศิลปินมากมายดังต่อไปนี้ เลือกใช้เทคนิคทางหัตถกรรมการถักโครเชต์ นำมาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นผลงานศิลปะร่วมสมัยอินสตอลเลชัน อาร์ต (Installation Art) หรือศิลปะจัดวาง ปลูกชีวิตให้งานหัตถกรรมโครเชต์ ไม่สูญหายไปตามกาลเวลา ในมุมมองที่น่าสนใจ

9.1 ศิลปะอินสตอลเลชัน (Installation Art) หรือศิลปะจัดวางเป็นผลงานที่มีความสัมพันธ์กับพื้นที่และมีการจัดการสภาพแวดล้อมทั้งหมด ซึ่งอาจเป็นพื้นที่เฉพาะ เจาะจงที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ปิดมีขอบเขตจำกัด ศิลปินที่สร้างงานประเภทนี้จะให้ความสำคัญกับการประกอบส่วนต่าง ๆ โดยไม่ได้เน้นที่ศิลปะ วัตถุชิ้นใดชิ้นหนึ่งเท่านั้น ศิลปะจัดวางเป็นงานศิลปะที่ทำให้ผู้ชมได้รับประสบการณ์ร่วมในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในบริบทที่ผลงานศิลปะอยู่แวดล้อมตัวผู้ชมและผู้ชมสามารถเป็นส่วนหนึ่งของงานองค์ประกอบโดยคร่าว ๆ ของศิลปะประเภทจัดวาง ได้แก่ ความเฉพาะเจาะจงกับพื้นที่ (Site-Specific) คือ การวางแผนคิดเกี่ยวกับพื้นที่ที่มีนัยยะสำคัญที่ต้องการความเฉพาะเจาะจงเพื่อสื่อความหมายตรงตามแนวคิดความชั่วคราวไม่คงทนถาวร (Temporality) ผลงานจัดวางมีลักษณะเสื่อมสลาย ไม่คงทนถาวรอาจมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละครั้งที่น่าออกแสดง ในกรณีที่เปลี่ยนสถานที่ความคิดของศิลปิน (Cerebral) ใช้แนวความคิดเป็นตัวนำ อาจเป็นความมุ่งหมายในการสร้างกายภาพ

การสร้างปฏิสัมพันธ์ (Interaction) การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ ผลงานและผู้ชมให้เกิดองค์รวมเป็นสำคัญ กระบวนการ (Process) ให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างผลงานมากกว่าผลสำเร็จ การเก็บบันทึกข้อมูล (Documentary Recording) เนื่องจากผลงานไม่คงทนถาวร ควรมีการเก็บบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบไว้ทั้งหมดได้แก่ภาพร่าง 2 มิติ (2D sketch), แบบจำลอง 3 มิติ (3D model) วิดีโอ (video) ภาพถ่าย (photography)

9.1.1 ศิลปะจัดวางมี 2 วิธีการหลัก

ศิลปะอินสตอลเลชันที่สร้างในพื้นที่เฉพาะเจาะจง Site-Specific Installation) การจัดวางประเภทนี้มีลักษณะเฉพาะเจาะจงกับพื้นที่เป็นการแทรกผลงานเข้ากับพื้นที่ การจัดวางแบบส่องเสริมทางกายภาพ (Rapprochement Site-Specific Installation) เป็นการแทรกผลงานเข้าไปสู่พื้นที่เฉพาะเจาะจงเพื่อส่องเสริมกายภาพความงามสร้างความสัมพันธ์จากสิ่งที่มีอยู่เดิมในพื้นที่กับสิ่งที่สร้างขึ้นใหม่ เพื่อเน้นความรู้สึกถึงห้องของลูกออกทิสติก

การจัดวางแบบเติมเต็มพื้นที่ Filled Space Installation : Enchantment การเติมเต็มเข้าไปให้เต็มพื้นที่ ใช้กายภาพความท้าทายในการสะกดคนดู เพื่อให้ผู้ชมเกิดความตื่นตะลึง การจัดวางแบบจำลองของจริง (Impersonations Filled Space Installation) การใช้พื้นที่เติมเต็ม เพื่อจำลองให้ดูเสมือนจริงเป็นการเปิดประเด็นเรื่องนัยยะของพื้นที่

และสถานที่ที่ถูกนำมาจำลองเป็นห้องลูกที่บิดเบี้ยวผิดรูป เพื่อให้เกิดความฉงนสงสัยการเกิดคำถามเกี่ยวกับการผิดที่ผิดทาง

10. ผลงานศิลปะของศิลปินสมัยใหม่ที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากการถักโครเชต์

จากการศึกษาถึงลักษณะการสร้างสรรค์ศิลปะจัดวางทำให้สามารถเข้าใจถึงหลักการและ ขบวนการนำเสนอ ที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์สามารถนำมาพัฒนาทางด้านรูปแบบและวิธีการในการ สร้างสรรค์ผลงานให้ตรงตามแนวคิดมากที่สุด การค้นคว้าศึกษาศิลปินที่สร้าง สรรค์ผลงานจากการถัก เส้นใยชนิดต่างๆ โดยการนำเสนอเอกลักษณ์เฉพาะตัว ดังจะเห็นได้จากศิลปินในกลุ่มดังต่อไปนี้

10.1 ศิลปินกลุ่ม Yarn Boming ที่มาของศิลปะ “ยาร์นบอมบิง” หรือ “กราฟฟิตี นิตติ้ง” (Graffiti Knitting) นั้นมีต้นกำเนิดมาจากรัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่นักถักโครเชต์ พยายามนำผลงานที่ถักไม่สำเร็จไม่รู้จะเอาไปทำอะไร จึงเกิดความคิดว่าน่าจะนำมาห่มคลุมสิ่งของ ต่าง ๆ จนเปลี่ยนจากการวางทิ้งเอาไว้กลายเป็นตั้งใจทำเพื่อนำลายถักมาห่มคลุมวัตถุโดยเฉพาะซึ่ง เป็นการประยุกต์งานฝีมือ เช่น การถักไหมด้วยมือ รวมถึงการถักนิตติ้งและโครเชต์ โดยที่ผู้ถักจะไม่ เปิดเผยนามเพราะบางครั้งนำไปถักคลุมของสาธารณะที่ผิดกฎหมาย ผลงานจะถูกทิ้งไว้ในเวลาอันสั้น การถักนั้นนิยมมาทำเป็นลวดลายหุ้มห่มพื้นผิวใดก็ได้ แต่ที่ทำกันก็คือการถักห่อหุ้มสิ่งของที่เป็น สาธารณะสมบัติทั้งหลาย ตั้งแต่เก้าอี้ในสวนสาธารณะ รถยนต์ เสารูปปั้น ต้นไม้ ซึ่งผลงานจะถูก รังสรรค์ซึ่งหากมองผ่านไกลๆอาจจะคิดว่าเป็นงานแพ้นต์แบบกราฟฟิตี เพราะลวดลายและสีสันดู คล้ายกัน แต่ข้อดีของผลงานกลุ่มยาร์นบอมบิงก็คือ สามารถแกะออกได้เลยโดยไม่ต้องใช้สิทาทับให้ เลอะเทอะ หรือจะปล่อยให้งานอยู่อย่างนั้นจนเส้นไหมพรมเสื่อมสภาพไปเอง ซึ่งใช้ระยะเวลาเป็น ปี ในตอนนี้กลุ่ม “ยาร์นบอมเบอร์” หรือนักถักนิรนามก็แพร่กระจายไปทั่วโลก

นักถักนิรนามหรือ “ยาร์น บอมเบอร์” ผู้สร้างผลงานที่ไม่เปิดเผยตัวศิลปิน “ยาร์น บอมเบอร์” คนแรกเป็นนักถักผู้หญิงชาวฮังการีเรียน ที่ใช้นามแฝงว่า “Babukatorium” และงานถักของเธอก็คือลายถักรูปใยแมงมุมกับต้นไม้ต้นหนึ่งในสวนสาธารณะ ทำให้ผู้ที่เดินผ่านสะดุดตาไปกับลวดลายใย แมงมุมสีสดใสราวกับสายรุ้ง เธอได้แรงบันดาลใจหลังจากได้ไปดูละครเวทีเรื่อง Midsummer Night's Dream หลังออกมาจากโรงละครเธอรู้สึกประทับใจกับลวดลายใยแมงมุมกับสายรุ้งมาก จนถึงกับรีบไปถัก ใยแมงมุมสีรุ้งที่ถักมาจากไหมพรมถึง 39 สี 247 วง มาแปะติดไว้ที่ต้นไม้ต้นหนึ่งที่อยู่หน้าโรงละคร จากนั้นเธอก็เลยคิดว่าคงจะดีหากใยแมงมุมแบบนี้ได้ไปห่มคลุมอยู่ที่ต้นไม้ จึงเกิดเป็นงานศิลปะต้นไม้ใย แมงมุมหลากสีของเธอนั่นเอง ที่ปรากฏห่มคลุมลำต้นของต้นไม้เอาไว้ทั้งต้นในช่วง 3 คืน แต่ความจริงแล้ว “Babukatorium” ใช้เวลาถักใยแมงมุมนี้นานถึง 3 เดือน เธอทำงานในตอนกลางคืนเริ่มถักอย่าง ชะมัดเขม่นไปที่ละเล็กละน้อยพอใกล้เช้าก็เก็บงานออกจากต้นไม้และกลับมาพักผ่อนก่อนจะกลับไปถักทอ ใยแมงมุมสีสดทั้งหลายอีกครั้งในคืนถัดไปเสร็จสมบูรณ์ จึงนำไปติดกับต้นไม้

แรงบันดาลใจของศิลปินกลุ่ม “ยาร์นบอมบิง” มักได้มาจากการรู้สึกต่อวัตถุที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไป นักถักได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสกับวัตถุหรือสถานการณ์ที่น่าสนใจก็จะนำมาถักห่มคลุมด้วยไหม สีสดใสไล่ตามอารมณ์ความรู้สึกของผู้ถัก (ดังภาพที่ 35)

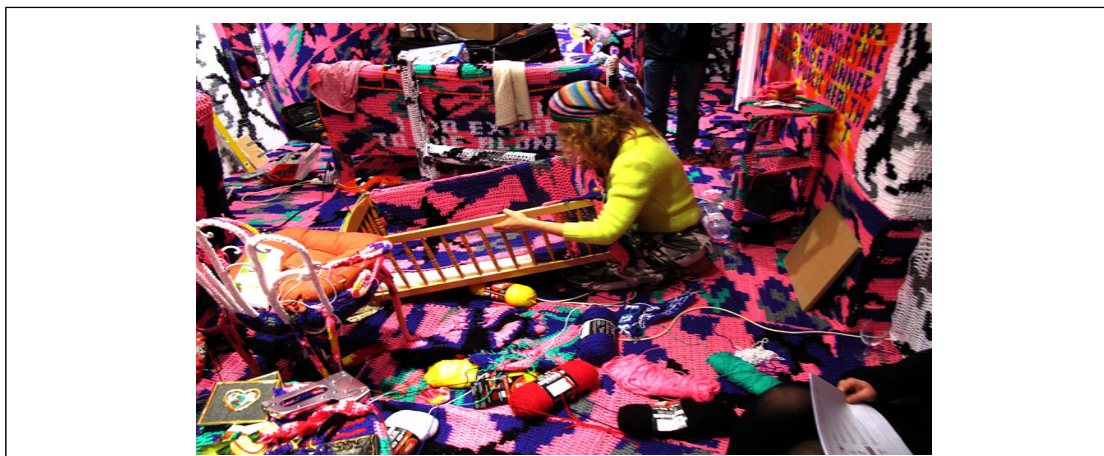
ภาพที่ 35 ศิลปินในกลุ่ม Yarn Bombing, การถักคลุมวัตถุและต้นไม้ตามที่สาธารณะ, 2011, Crochet.

ที่มา: Mandy Moore and Leanne Prain, *Yarn Bombing* (vancouver: printed in Korea, 2011), 25.

ผลงานถักกลุ่ม “ยาร์นบอมบิง” หรือ “กราฟฟิตี นิตติ้ง” ที่ถักห่มคลุมบนตู้โทรศัพท์ รวมถึงเก้าอี้ที่เป็นของสาธารณะที่เราเห็นคุ้นตาว่าเป็นสาธารณะสมบัติศิลปิน กลุ่มยาร์นบอมบิง มีด้วยกันเป็นทีม เป็นการถักแบบแยกส่วนช่วยกันทำหลังจากนั้นก็นำมารวมกันปะติดบนชิ้นงานจนเสร็จ

10.2 Agata Oleksiak

Agata Oleksiak ศิลปินชาวโปแลนด์ถือกำเนิดที่เมืองในประเทศโปแลนด์ เมื่อปี ค.ศ.1978 สำเร็จการศึกษาปริญญาโท สาขาการศึกษาวัฒนธรรมจากมหาวิทยาลัย Adam Mickiewicz เมือง Pozna ประเทศโปแลนด์ ค.ศ. 1997 และต่อมาได้ย้ายไปพำนักอาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา เธอได้รับรางวัลจากสโมสรศิลปกรรมแห่งชาติ สาขาประติมากรรม และเป็นที่ยอมรับในฐานะศิลปินมืออาชีพจากผลงานงานถักโครเชต์ ผลงานของเธอรวมถึงการสร้างผลงาน Fiber Art เป็นประติมากรรมโครเชต์รวมทั้งผลงานศิลปะจัดวาง (Installations) ภายใต้ปรัชญาที่ว่า “Life and art are inseparable” “ชีวิตและงานศิลปะไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้” (ดังภาพที่ 36)

ภาพที่ 36 Agata Oleksiak, (false apartment), 2009 AD. Installation, Christopher Henry Gallery

ที่มา: Rebecca's Crochet Blog, Yarn bomber, Olek, has a show downtown, accessed April 9, 2014, available form <http://www.freshamericanstyle.com/01decorating/knitwit>

แรงบันดาลใจและแนวคิดในการสร้างสรรค์ของ Agata Oleksiak การถักเป็นวิธีที่ใช้อุปมาถึงความซับซ้อนและความเชื่อมโยงของร่างกายและระบบจิตใจเป็นจิตวิทยาของศิลปินที่ต้องการสื่อถึงความรัก ความผูกพันของวิถีชีวิตของตัวศิลปินเอง ที่แสดงออกโดยความเชื่อมโยงของเส้นใยเส้นเล็ก ๆ ที่เกาะเกี่ยวกันจนเกิดเป็นผืนผ้าที่มีสีสันและลวดลายเหมือนสายรุ้ง การถักโครเชต์เป็นการเชื่อมต่อที่มีความแข็งแรง อันเนื่องมาจากการรวมตัวกันของเส้นด้ายจำนวนมาก หากเส้นด้ายเพียงหนึ่งเส้นขาดลงการเชื่อมต่อก็จะไม่สมบูรณ์และไม่สามารถเกิดผืนผ้าที่มีทั้งจำนวนและขนาดที่สามารถแสดงเอกลักษณ์และบุคลิกของศิลปินได้เป็นอย่างดีที่แสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีความซับซ้อนและความแตกต่างทางความคิดต่อสภาพแวดล้อมที่เข้ามากระทบ (Leslie Koch, 2010)

ศิลปินเลือกหยิบจับสิ่งของใกล้ตัว วัสดุสำเร็จรูป ข้าวของเครื่องใช้ที่ผูกพันใกล้ชิดรวมถึงวัสดุที่ศิลปินรู้สึกได้ส่วนตัวมานำเสนอในรูปสีสันสดใส ศิลปินมีบทบาทในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองและวัฒนธรรมรวมถึงอุดมคติทางเพศของนักสตรีนิยมและวิวัฒนาการของการสื่อสารที่มีส่วนผลักดันขอบเขตระหว่างแฟชั่นศิลปะ งานฝีมือ และศิลปะสาธารณะ หลอมรวมกับงานประติมากรรมแบบเพื่อฝัน โดยใช้งานถักที่เป็นวิธีการแบบเก่าที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนคนสำคัญของสิทธิสตรีความเสมอภาคทางเพศและเสรีภาพในการแสดงออกมาเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดเป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์ที่เกิดจากลายถักที่ใช้สีรุนแรงตัดกันในชิ้นงาน ประดุกสายรุ้งทอแสงบนผืนผ้าถักที่นำมารวมกันจนเกิดเอกภาพผลงานทั้งหมด ที่ศิลปินสร้างขึ้นนั้นเธอปฏิเสธว่าไม่ใช่งานในกลุ่ม Yarn bombing “ฉันไม่ได้เป็น Yarn Bomb” ที่ทำโดยศิลปินที่ไม่เปิดเผยนามและมีการสร้างงานเป็นกลุ่ม ในขณะที่ศิลปินสร้างผลงานถักที่เปิดเผยถึงที่มาที่ไปแนวคิดอย่างเด่นชัด รวมทั้งมีแนวคิดที่เน้นการแสดงออกถึงความรู้สึกที่ศิลปินมีต่อวัตถุ และมีจุดประสงค์ในการนำเสนอแง่มุมที่ลึกกว่างานในกลุ่ม Yarn Bombing อย่างมาก (JOKKA, 2013)

สำหรับการสร้างผลงานของศิลปินนั้นได้มีการรวบรวมข้อมูลและนำมาประมวลผลที่คาดว่า จะได้รับจากการแสดงแต่ละครั้งเพื่อเป็นการปลดปล่อยภาวะทางอารมณ์ที่ศิลปินมีในขณะนั้นโดยการ เลือกรูปภาพที่น่าสนใจ ในช่วงเวลาที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจนำมาถักห่ม กลุ่มวัตถุ หรือแม้แต่คนที่มีชีวิตด้วย ใหม่มพรมหลากสี ที่ศิลปินต้องการใช้สีเฉพาะที่มีในสายรุ้ง คือ ม่วง คราม น้ำเงิน เขียว เหลือง ส้ม แดง ที่ แทนค่าความรู้สึกถึงโลกแห่งจินตนาการที่สดใส การถักนั้นใช้การถักโคร่งสร้างมาจากวัตถุเป็นส่วน ๆ เมื่อ ถักได้ครบตามจำนวนที่ถักโคร่งสร้างไว้ (pattern) ศิลปินจึงนำชิ้นงานถักมาถักประกบกันจนเต็มวัตถุที่ ต้องการ เกิดเป็นผลงานที่แปลกตา ขวนมอม และแสดงถึงความเป็นผู้หญิง รวมทั้งอาจสื่อให้เห็นถึงอารมณ์ ชื่นชวนหัวเราะของศิลปิน ที่ทำให้วัตถุจริงที่เต็มไปด้วยความหมายและมีประโยชน์ แต่ศิลปินสามารถ แปลงสภาพวัตถุนั้นให้กลายเป็นวัตถุทางศิลปะ ลดหน้าที่และคุณค่าลงเหลือเพียงสีสันที่ให้ความรู้สึกละเอียดที่ สนุกสนาน เรียกรอยยิ้มให้กับผู้คนที่เข้าชมผลงานได้เสมอ

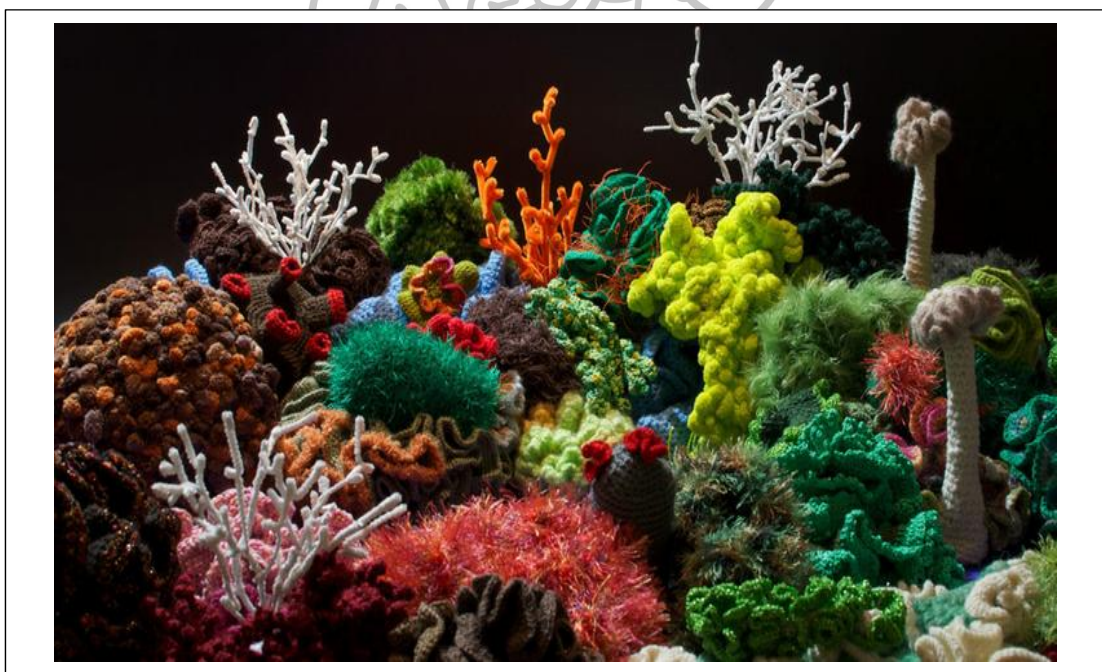
ผลงานชิ้นที่รู้จักกันดีที่สุดคือ อพาร์ทเม้นท์หลอก (False Apartment) ในปี ค.ศ. 2009 ผลงาน Installations ที่ศิลปินถักโคร่งครอบคลุมห้องอพาร์ทเม้นท์ที่ศิลปินทำงานอยู่ ของใช้ภายในห้อง ถูกถักครอบด้วยไหมพรมที่ถ่ายทอดความจริง มันเป็นภาพสะท้อนของชีวิต ความรัก ความไม่ไว้วางใจ รวมถึง ความต้องการทางเพศ ประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้นมา นำเสนอด้วยสีสันที่ได้แรงบันดาลใจมาจากสีของ สายรุ้งที่ฉูดฉาด ด้วยลายริ้วของแถบสีที่นำมาถักครอบทับปิดเนื้อแท้ของวัสดุจนมิด ทำให้ผลงานชิ้นอพาร์ท เม้นท์ปลอม มันเป็นจุดเด่นในสื่อต่างประเทศ รวมถึงสื่อสาธารณะทั่วไป เป็นงานถักที่ยิ่งใหญ่อีกชิ้นที่ต้อง ใช้เวลาในการทุ่มเทกับการถักนับร้อยชั่วโมง ทำให้งานถักเป็นที่ยอมรับในฐานะของงานศิลปะจัดวางได้ อย่างเต็มภาคภูมิเป็นสื่องานถักและสร้างสรรค์งานโคร่งที่ไม่ต้องยึดรูปแบบเดิม (ดังภาพที่ 37)

ภาพที่ 37 Agata Oleksiak, (false apartment), 2009 AD.Installation, Christopher HenryGallery
ที่มา: Rebecca's Crochet Blog, Yarn bomber, Olek, has a show downtown, accessed April 9, 2014, available from <http://www.freshamericanstyle.com/01decorating/knitwit>

10.3 Margaret and Christine มาร์กาเรตและคริสตินเป็นพี่น้องฝาแฝดที่ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน The Hyperbolic Crochet Coral Reef project คริสตินเป็นผู้ประสานงานหลักเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ของโครงการ ส่วนมาร์กาเรตจะเป็นผู้จัดการและหัวหน้าโครงการ โครงการของเขามักเริ่มสร้างขึ้นที่บ้านใน Highland Park เมือง Los Angeles พวกเขาสนใจปะการังในขณะที่ดูรายการ Battlestar Galactica และโทรทัศน์แฟนตาซีอื่น ๆ ที่นำเสนอแนวปะการังจำนวนมาก ในระหว่างการชมทีวีของศิลปินทั้งสองคนพี่น้องได้ถักโครเชต์เป็นรูปปะการังขึ้นที่แสดงถึงความงดงามของสีสดด้วยเส้นด้าย

ศิลปินมาร์กาเรตและคริสตินเติบโตขึ้นมากับการถักและโครเชต์ และการทำงานฝีมือแบบผู้หญิงอื่น ๆ เช่น การทำเครื่องแต่งกายและเย็บปักถักร้อย โดยได้รับการสอนทักษะเกี่ยวกับรายละเอียดในการถักโครเชต์จากนาง Barbara Wertheim ผู้เป็นแม่ของศิลปิน ถึงเป็นผู้บุกเบิกในเรื่องสตรีนิยมออสตราเลีย เธอตั้งสถานลี้ภัยผู้หญิงขึ้นมาเป็นคนแรกในรัฐควีนส์แลนด์ แต่แม่ของศิลปินก็ยังรักในการถักโครเชต์จนสามารถถ่ายทอดการถักโครเชต์ให้ศิลปินทั้งสองจนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์และเต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการของปะการังโลกใต้น้ำได้อย่างงดงาม (ดังภาพที่ 38)

ภาพที่ 38 Margaret and Christine Wertheim, Fohr Reef, a satellite of the Hyperbolic Crochet Coral Reef, 2012, Crochet, Installation

ที่มา: Carol Eckert, **Contemporary Basketry concepts, forms, materials, techniques, and processes related to basketry**, accessed April 2, 2014, available from <http://contemporarybasketry.blogspot.com/2012/08/color.html>

มาร์กาเรตให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงทางธรรมชาติของปะการังน้ำตื้นและปะการังที่อยู่
ในน้ำลึก ที่เธอได้ศึกษามาอย่างละเอียดทำให้เกิดผลงานที่มีโครงสร้างที่ถูกต้องตามหลักการทาง
วิทยาศาสตร์ น้องสาวของเธอคริสตินที่ชอบถักโครเชต์แบบแฟนตาซี ที่ใช้สีสันเกินจากความเป็นจริง
หลังจากอ่านบทความเกี่ยวกับการทำงานของ Dr.Taimi na ใน New Scientist ซึ่งมาร์กาเรตเป็น
นักเขียนอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ และศึกษาคณิตศาสตร์ฟิสิกส์ที่มหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลีย
เธอรู้สึกตื่นตื้นตันที่ค้นพบกับการบรรจบกันของความเป็นจริงตามธรรมชาติผสมกับหลักการทาง
วิทยาศาสตร์ สร้างงานหัตถกรรมที่อ่อนช้อยงดงามที่แสดงอัตลักษณ์ของความเป็นผู้หญิง ที่ฝังรากลึก
ในจิตใจรวมถึงความคิดในแนวสตรีนิยมที่แผ่มาจากมารดาที่เป็นนักบุกเบิกสตรีนิยมที่ออสเตรเลียใน
การเรียกร้องสิทธิให้กับสตรี ในเรื่องการเสมอภาคระหว่างชายหญิง (ดั่งภาพที่ 39)

ภาพที่ 39 Margaret and Christine Wertheim, Fohr Reef, a satellite of the Hyperbolic Crochet Coral Reef, 2012, Crochet, Installation

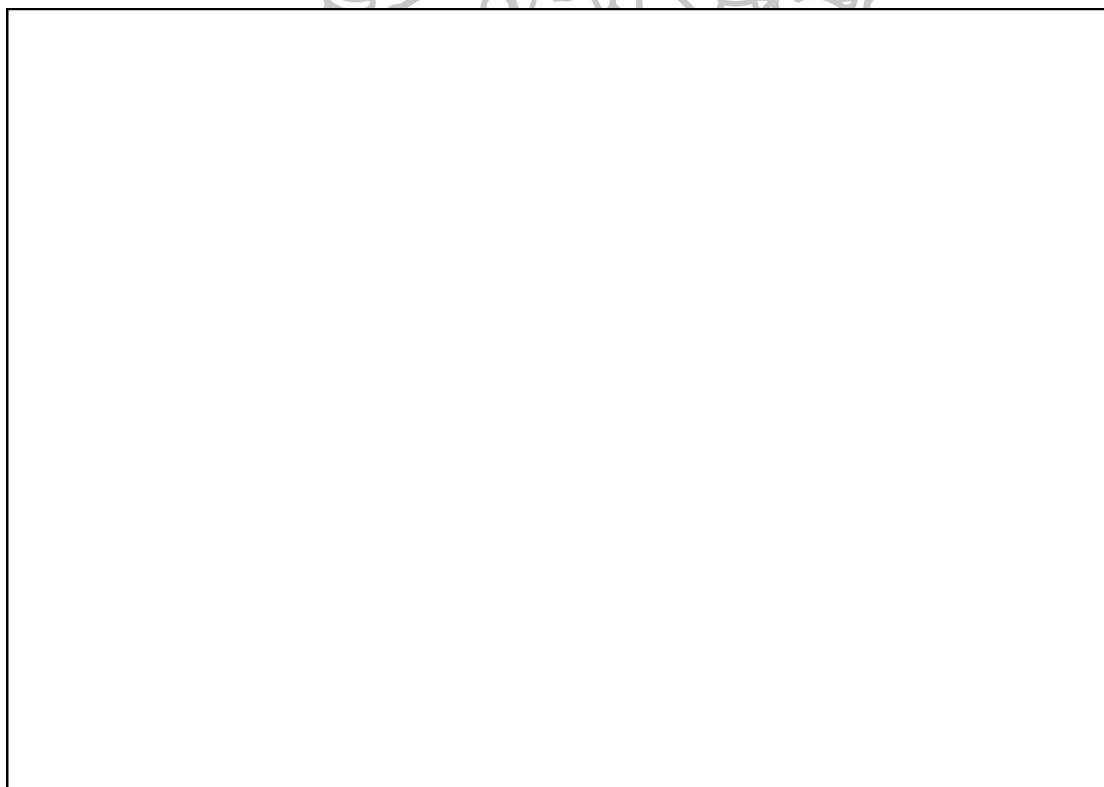
ที่มา: Carol Eckert, **Contemporary Basketry concepts, forms, materials, techniques, and processes related to basketry**, accessed April 2, 2014, available form <http://contemporarybasketry.blogspot.com/2012/08/color.html>

แนวคิดในการสร้างสรรค์แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างศิลปะและ
วิทยาศาสตร์ แนวปะการังรวมเอาหลักการทางคณิตศาสตร์มาสร้างสรรค์ผลงานที่ใช้สีสันที่เกินจาก
ความเป็นจริงเพื่อให้คนตระหนักถึงสภาพแวดล้อมที่งดงามของธรรมชาติได้ทะเล และชี้ให้เห็นถึง
วิกฤตที่กำลังเกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเล ซึ่งเป็นระบบนิเวศใหญ่ที่สำคัญ ปัญหาของมลพิษที่มีความ
รุนแรง ก่อความเสียหายให้กับแนวปะการัง ที่เคยสวยงามของมหาสมุทร ซึ่งเกิดจากน้ำมือมนุษย์ที่ทิ้ง
ขยะ เช่น ขวดพลาสติก เชือกไนลอน ถังน้ำมัน สารฟอกขาวที่ใช้ในสังคมเมือง ทิ้งลงทะเล จน
ก่อให้เกิดปัญหาการตายของแนวปะการังน้ำตื้น และแนวปะการังน้ำลึก อันเนื่องมาจากความมั่งคั่ง
ของผู้คน ทั้งจากคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ศิลปินจึงมุ่งประเด็นการสร้างสรรค์ไปที่การสร้าง

ผลงานถักโครเชต์ที่เป็นเทคนิคดั้งเดิม เป็นงานฝีมือในครัวเรือน นำมาสร้างสรรค์ให้ผลงานโครเชต์ กลายสภาพจากงานฝีมือเป็นงานศิลปะที่งดงามสูงค่าโดยถักแนวปะการังแฟนตาซี สร้างรูปทรงขึ้นมา จำนวนมาก เกิดจากการร่วมกันระหว่างศิลปิน 2 พี่น้องที่ได้รับการถ่ายทอดการถักมาจากมารดา โดย ผสานศาสตร์ 2 แขนง เข้าด้วยกันคือ วิทยาศาสตร์ และงานถักโครเชต์ จนเกิดเป็นผลงานที่มีเรื่องราว และรายละเอียด ที่ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ และใช้จินตนาการแบบแฟนตาซีมาช่วยเร่งสีสันให้เกิดผลงานศิลปะจัดวางที่สื่อถึงแนวปะการังในฝันได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ (ดังภาพที่ 40)

10.4 Joana Vasconcelos

Joana Vasconcelos เป็นศิลปินชาวโปรตุเกส เกิดในกรุงปารีสในปีค.ศ.1971 เธอใช้ชีวิตและทำงานอยู่ในลิสบอน, โปรตุเกส เธอได้ร่วมในการแสดงงานศิลปะในงาน Venice Biennale ปี ค.ศ. 2005 เธอเป็นศิลปินอาชีพที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ The Piece A Noiva (The Bride)

ภาพที่ 40 Joana Vasconcelos, Ilha dos Amores ,2 006, Installation180 cm.

ที่มา: Jonathan Ball, Joana Vasconcelos seus bordados e suas incríveis instalações, accessed March 4, 2014, available from <http://www.magriniartes.com.br/2014/01/25/joana-vasconcelos/>

แรงบันดาลใจและการสร้างสรรค์ของ Joana Vasconcelos อยู่ภายใต้แนวคิดสตรีนิยมที่ใช้เป็นประเด็นทางสังคมและการเมืองที่เกิดจากสภาพแวดล้อมรอบตัวโดยเลือกหยิบยกข้อเท็จจริงบางประการของชีวิตที่ถูกมองข้าม รวมถึงเรื่องเพศที่เป็นเรื่องส่วนตัวไม่ควรเปิดเผย แต่ศิลปินเลือกที่จะนำเสนอในแง่มุมที่แตกต่าง เพื่อตีแผ่ให้ผู้คนเห็นและยอมรับในความเป็นจริงของโลกที่กำลังดำเนินอยู่ และศิลปินเลือกที่จะออกเสียงให้กับบางสิ่งที่ควรเจียบให้ดังออกมา ทำให้กระแสการตอบรับในการแสดงงานของเธอหลายครั้งเกิดการต่อต้านไม่ยอมรับ อันเนื่องมาจากการถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงความไม่เหมาะสมต่อเยาวชนที่เข้าชมผลงาน แต่ศิลปินเพียงต้องการแสดงออกถึงแก่นแท้ของชีวิต และเลือกนำเสนอผ่านสื่อหลายประเภท จนเกิดเป็นผลงานที่แสดงออกถึงความเป็นสตรีนิยม ตามหลักแนวคิดของทฤษฎีคตินิยมลิติสตรี ซึ่งกำเนิดขึ้นจากขบวนการคตินิยมลิติสตรีเหล่านี้ มีเป้าหมายเพื่อทำความเข้าใจความไม่เสมอภาคทางเพศสภาพ โดยการสังเกตบทบาททางสังคมและประสบการณ์ชีวิตของสตรี มีการพัฒนาทฤษฎีเพื่อตอบสนองต่อประเด็นอย่างการสร้างเพศและเพศภาวะ คตินิยมลิติสตรีในอดีตบางรูปแบบถูกวิจารณ์ว่าคำนึงถึงแต่มุมมองของสตรีผิวขาว ชนชั้นกลางและมีการศึกษาเท่านั้น ซึ่งนำไปสู่คตินิยมลิติสตรีรูปแบบเจาะจงเชื้อชาติหรือหลายวัฒนธรรม

ผลงานชื่อ Decontextualises และ Subverts ที่นำวัตถุที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันมา (ดังภาพที่ 40) สร้างสรรค์ผ่านแนวคิดจนเกิดเป็นผลงานประติมากรรมลอยตัวและงาน “ศิลปะจัดวาง” ซึ่งหมายถึง ศิลปะที่ถูกสร้างภายในตัวสิ่งก่อสร้าง ถ้าตั้งอยู่ภายนอกก็มักจะเรียกว่า “ศิลปะภูมิทัศน์” (Land Art) และศิลปะสองประเภทนี้คาบเกี่ยวกับศิลปะจัดวาง อาจจะเป็นได้ทั้งศิลปะที่ติดตั้งอย่างถาวรหรือเพียงชั่วคราวก็ได้ ศิลปะจัดวางได้รับการติดตั้งในการแสดงงานนิทรรศการศิลปะ เช่น ในพิพิธภัณฑ์หรือหอศิลป์ หรือในบริเวณทั้งที่เป็นของส่วนบุคคลและของสาธารณชน ประเภทของงานก็ครอบคลุมตั้งแต่การใช้วัสดุที่พบโดยทั่วไป ที่มักจะเลือกสรรจากวัสดุที่ทำให้มีความสะท้อนอารมณ์รวมไปถึงวัสดุสมัยใหม่ เช่น วัสดุโพลีเมอร์ การแสดง ความเสมือนจริงแบบเต็มตัว (Immersive Virtual Reality) และอินเทอร์เน็ต ศิลปะจัดวางหลายชิ้นเป็นศิลปะเฉพาะที่ (Site-Specific Art) ซึ่งหมายความว่า เป็นงานที่ศิลปินออกแบบให้ติดตั้งตรงตำแหน่งหรือสถานที่ที่สร้างงานศิลปะโดย เฉพาะเท่านั้น ดังเช่น ในพระราชวังแวร์ซาย ประเทศฝรั่งเศส งานของเธอส่วนใหญ่เป็นผลงานจัดวางที่รวมเอาวัสดุหลายประเภททั้ง Installations Performance และ Video รวมทั้งการบันทึกโดยการถ่ายภาพที่จะเปิดเผยความรู้สึกที่รุนแรงของขนาดและการเรียนรู้ของสีในขณะที่การรวมรวมแนวคิดที่ท้าทายระบอบความคิดความเชื่อของสังคมที่ถือปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน (ดังภาพที่ 41)

แรงบันดาลใจอีกอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของศิลปิน คือ ศิลปะอาร์ตนูโว (Nuvo Realisme) ที่เป็นลักษณะศิลปะประยุกต์และเชื่อมโยงกับงานสถาปัตยกรรมจุดเด่นของผลงาน คือ ใช้รูปแบบธรรมชาติ โดยเฉพาะดอกไม้และพืชพรรณที่ลดทอนมาจากรูปแบบรูปชาติแมลง เปลือกหอย ใบไม้ และเถาวัลย์ โดยผ่านการตีความของศิลปิน จนเกิดผลงานที่โดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าค้นหา มีสีสันที่แปลกตาฉูดฉาดในชิ้นงานที่ใช้เส้นใยมาถักทอเชื่อมโยงกับวัสดุชนิดอื่น ๆ ศิลปะปอปอาร์ต เป็นแง่มุมที่ศิลปินมีความคิดแปลกใหม่สร้างขึ้นมาจากสภาพของ

ชีวิต ปัจจุบันซึ่งสะท้อนความรู้พื้นฐานอันธรรมดาที่ศิลปินมีส่วนร่วมอยู่ด้วยโดยพยายามเน้นรูปทรงวัตถุให้ชัดขึ้นบางครั้งศิลปินอาจต้องการแง่มุมที่เสียดสีสังคม ในยุคปัจจุบันศิลปินเชื่อว่าศิลปะสร้างขึ้นมาจากวิสัยทัศน์ที่มีความซับซ้อนวิพากษ์สังคมร่วมสมัย สถานะของผู้หญิงและความแตกต่างทางชนชั้นหรือเอกลักษณ์ประจำชาติ

ในศิลปะการจัดวาง การสร้างงานของศิลปินส่วนใหญ่เป็นผลงานจัดวางที่รวมเอาวัสดุหลายประเภทมาสร้างสรรค์การแทนที่คือแนวคิดหลักในการสร้างผลงานของศิลปินโดยใช้ความทรงจำของวัตถุสำเร็จรูปที่ถูกแทนที่ด้วยการถักโครเชต์ครอบคลุม หรือการแทนที่สิ่งที่เรารู้จักคุ้นเคย เช่น งานประติมากรรมที่มีความแข็งกระด้างโดยใช้งานถักโครเชต์ที่มีความอ่อนนุ่มมาเปลี่ยนความรู้สึกของวัสดุให้ดูนุ่มนวลอ่อนโยนขึ้น การสร้างความรู้สึที่ต่างขั้วทางความคิดทำให้เกิดคำถามเชิงสงสัยกับผู้ชมผลงานเพื่อหาความหมายกับสิ่งที่คุ้นเคย แต่ทำให้เปลี่ยนแปลงไปโดยการตีความหมายใหม่ของผู้ดูงาน

ภาพที่ 41 Joana Vasconcelos, I will survive, 2006, Installation
ที่มา: Jonathan Ball, Joana Vasconcelos seus bordados e suas incríveis instalações, accessed March 4, 2014, available form <http://www.magriniartes.com.br/2014/01/25/joana-vasconcelos/>

ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานชื่อ เจ้าสาว “The Bride” ที่เสียดสีสังคมโดยการนำเอาผ้าอนามัยแบบสอด (OB) ที่ยังไม่ได้ใช้แทนสาวบริสุทธิ์ มาสร้างเป็นโคมระย้าสูง 20 ฟุต ทำให้ผู้คนเมื่อเข้าไปดูใกล้ ๆ ต้องแปลกใจกับสิ่งที่ศิลปินมานำเสนอ เป็นผลงานที่ดูอ่อนช้อยงดงาม และตั้งอยู่สูงเหนือศีรษะผู้คน ทั้งที่ความเชื่อของคนส่วนใหญ่นั้นมองว่า ผ้าอนามัยแบบสอดเป็นของไม่น่ามองต้องหลบซ่อนในที่ลับ เป็นของใช้ส่วนตัวของสตรีเพศ ที่ไม่ถูกเปิดเผยและพูดถึงในสังคมเพศชาย ด้วยจำนวนของผ้าอนามัยแบบสอดกว่า 25,000 ชิ้น มาร้อยด้วยเชือกและโครงเหล็กจนก่อเกิดเป็นโคมระย้าที่ยิ่งใหญ่งดงาม ใครจะคิดได้ว่าโคมไฟที่สวยงามตรงหน้าจะทำจากผ้าอนามัยแบบสอด

ศิลปินมีความกล้าหาญที่จะเลือกหยิบจับวัสดุที่อยู่ในชีวิตประจำวันและถูกมองข้ามมาใช้ได้อย่างมีนัยยะชวนสนเท่ห์ ทำให้โคมไฟระย้าที่ดูมีมูลค่า ราคาแพง ต้องกลายเป็นเพียงสิ่งเสมือนที่ทำจากผ้าอนามัย เป็นการลดคุณค่าของมูลค่าสินค้าลงอย่างน่าหัวเราะและน่าอัปยศในการแสดงผลงานที่ประเทศญี่ปุ่น Japan's Echigo-Tsumari Art Triennial , in 2006; “Contaminação” (ดั่งภาพที่ 42)

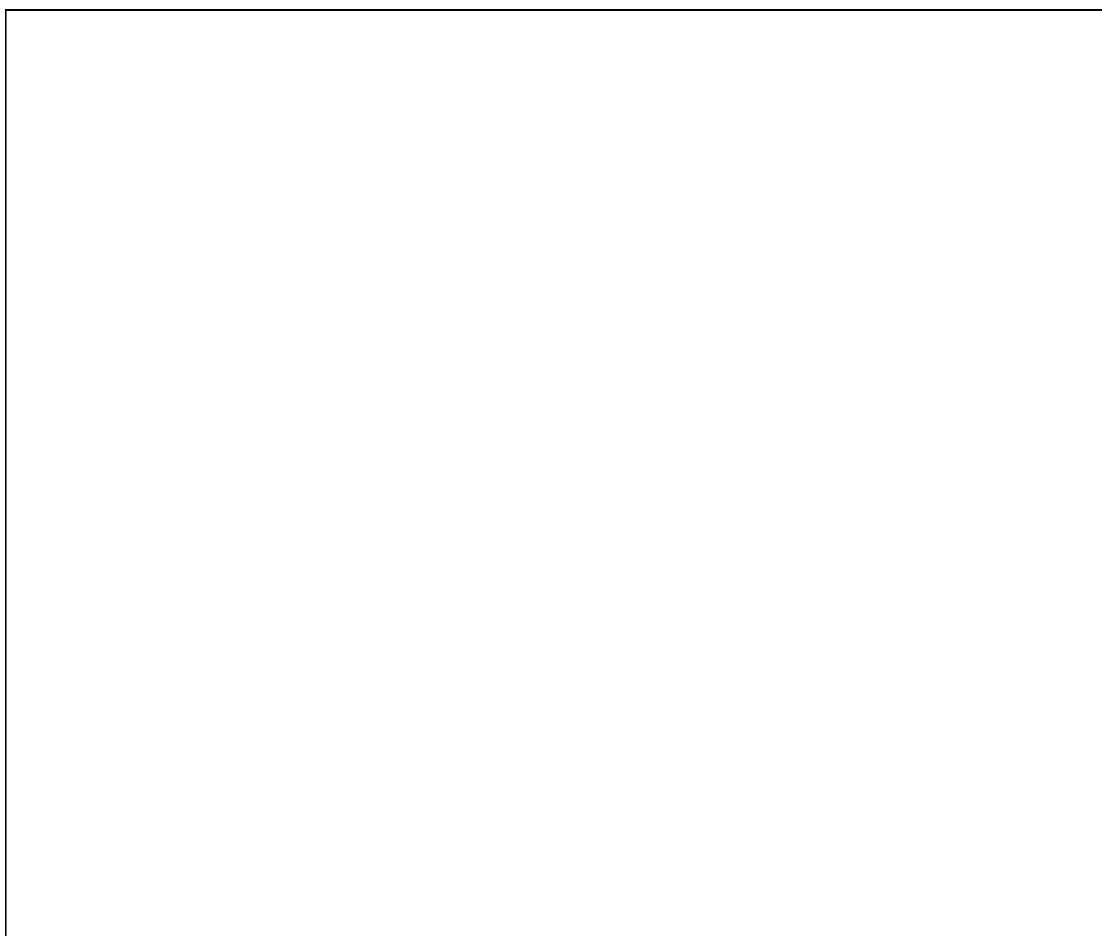

ภาพที่ 42 Joana Vasconcelos, The Bride “เจ้าสาว”, 2006, A Noiva Installation
ที่มา: Jonathan Ball, **Joana Vasconcelos seus bordados e suas incríveis instalações**, accessed March 4, 2014, available from <http://www.magriniartes.com.br/2014/01/25/joana-vasconcelos/>

10.5 Toshiko Horiuchi MacAdam

Toshiko Horiuchi MacAdam ศิลปินผู้รักในการถักทอได้สั่งไหมพรมจำนวนมากเป็นต้น ๆ เพื่อที่จะสร้างผลงานที่ใช้ความอดทนอย่างสูงในการถักโครเชต์ตลอดระยะเวลา 3 ปี ในสวนประติมากรรม Hakone ในเมือง Sapporo ประเทศญี่ปุ่น เพื่อให้ได้ผลงานศิลปะที่มีชีวิตชีวาขึ้นนี้ จุดเริ่มต้นและแรงบันดาลใจของงานเกิดจากความบังเอิญอย่างแท้จริงเมื่อเธอกำลังจัดแสดงผลงานที่ชื่อว่า “Multiple Hammock No. 1” มีเด็ก 2 คนเดินเข้ามาและถามเธอว่าขอลูเล่นบนนี้ได้ไหม โดยไม่ได้ตระหนักว่านี่เป็นการแสดงงานศิลปะที่ผู้ชมได้เพียงแต่มองและชื่นชมตีมูลค่ากับความงามของผลงานเท่านั้น ไม่สามารถแม้แต่จะจับต้อง อย่างไรก็ตามเธอคิดว่าจะไปเล่นบนมันเลย เด็กพวกนี้..ทำให้ศิลปินรู้สึกหงุดหงิดและหัวเสียที่เห็นเด็ก ๆ ปีนขึ้นไปบนประติมากรรมแสนรักของเธอ แต่ทันใดนั้นเธอก็มองเห็นความงดงามที่เกิดขึ้นบนผลงานของเธอมันมีชีวิต เด็ก ๆ ทำให้เส้นใยของผ้าดูมีชีวิตชีวาขึ้นมาทันที เมื่อมันถูกแกว่งไกว หรือยัดย้วยจากร่างเล็ก ๆ ของเด็กทั้งสองเกิดเป็นรูปฟอร์มที่ไม่ได้คาดคิดมีเสียงหัวเราะของเด็ก ๆ ที่เกิดจากความสนุกที่ได้ค้นพบที่เล่นใหม่กลายเป็นงานศิลปะที่มีชีวิตชีวาขึ้นมาทันที จากจุดนี้เองเธอจึงได้เริ่มทำงานชิ้นนี้ขึ้น โดยย้ายออกจากแกลลอรีมาในบริเวณด้านนอกและเริ่มทำงานสนามเด็กเล่นจากการถักโครเชต์ขึ้น ตาข่ายสีรุ้งถูกสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือของทีมวิศวกร

โครงสร้างของ TIS & Partners และสถาปนิก landscape หลายคนจาก Takano Landscape Planning ใช้เวลาในการวางแผนจัดสร้าง ต้องคำนวณกันอย่างละเอียดว่าโครงสร้างจะรับน้ำหนัก และตรวจสอบความแข็งแรงถึง 3 ปี ว่าเส้นไหมพรมแต่ละเส้นจะรับน้ำหนักได้มากน้อยแค่ไหนกว่าจะเปิดให้เด็ก ๆ เข้าไปเล่นกันได้กลาง ปี ค.ศ. 2000 นอกจากนี้ Toshiko เองก็ต้องใช้เวลาในการถักโครเชต์ทุกวัน วันละ 10 ชม. โดยส่วนใหญ่ต้องนั่งคุกเข่าถักนับเป็นงานที่ต้องอดทนสูง (ดังภาพที่ 43)

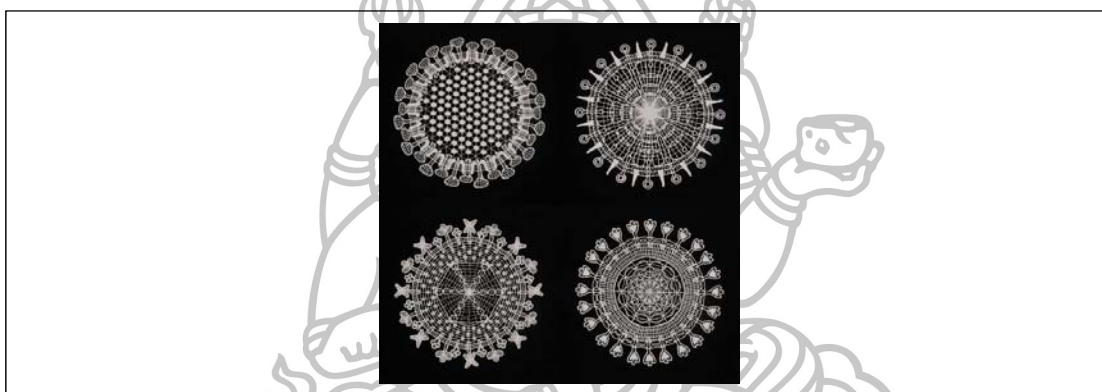
ภาพที่ 43 Toshiko Horiuchi MacAdam, Crochet Playgrounds, 2012, Installation

ที่มา: Peter Morville, **Crochet Playgrounds by Toshiko Horiuchi MacAdam**, accessed March 3, 2014, available from <http://carcalete.com/crochet-playgrounds-by-toshiko-horiuchi-macadam/>

10.6 Laura Splan

ศิลปินหญิง Laura Splan เกิดใน Memphis, Tennessee การศึกษา Master of Fine Art, Mills College, Oakland, CA ปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย สาขาศิลปะ

Bachelor of Art, University of California, Irvine, CA ทำงานในบรู๊คลิน นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา สร้างสรรค์ผลงานที่นำเสนอแนวคิดทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์ชีวภาพที่มีต่อร่างกายมนุษย์ ศิลปินสนใจ จุลินทรีย์ แบคทีเรีย ไวรัส ที่แฝงในอากาศที่อันตรายที่สามารถฆ่าชีวิตมนุษย์ได้ การแสดงที่เรียกว่า “บทสรุป” ที่มีศิลปะและวิทยาศาสตร์ที่เป็นแรงบันดาลใจความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะและวิทยาศาสตร์เธอสนใจในการเลือกใช้วัสดุหลากหลายและใช้กระบวนการแบบดั้งเดิมในการถัก งานฝีมือที่แสดงออกถึงความเป็นผู้หญิง ที่อ่อนหวาน และมีความสนใจใช้กระบวนการนำเสนอในหลายรูปแบบ เช่น การถัก การปัก การลอก การหล่อ ส่วนผสมที่ได้มาจากเลือดของตนเองนำมาสร้างเป็นงานศิลปะเพื่อให้ผู้คนตระหนักรู้ถึงอันตรายที่อยู่รอบตัวเรา (ดังภาพที่ 44)

ภาพที่ 44 Laura Splan, Doilies (SARS), 2004 รุ่น AP 10 + 2 คอมพิวเตอร์เครื่องเย็บปักถักร้อย ด้วยด้าย กำมะหยี่ ไม้เรียงราย คอลเลกชันของศิลปิน

ที่มา: Manuf Actured, **Laura Splan FORM FOLLOWS INFECTION**, accessed December 15, 2015, available from <http://www.museumofcontemporarycraft.org/manufactured/artists/splan.html>

ลอรา ศิลปินผู้สร้างผลงานที่แสดงออกถึงลักษณะความเป็นผู้หญิงตามแบบประเพณีนิยม ได้ตั้งนิยามถึงผู้หญิงว่าต้องบริสุทธิ์สะอาด สวยงาม อ่อนโยน ละมุนละไม ผลงานของ ลอรา นั้นเต็มไปด้วยลักษณะทางเพศหญิง เพราะการเลือกใช้แนวคิดที่สนใจนำเสนอรูปแบบ เสื้อผ้าสตรีที่บางใส อ่อนแอ แต่แฝงไว้ด้วยความพิเศษน่าสนใจให้กับผลงานชุดนี้ วอลล์เปเปอร์ ทุ่นโซว์เสื้อ เสื้อนอนของผู้หญิง, ชุดแต่งกายง่าย ๆ ที่ใช้สวมใสในบ้านที่เต็มไปด้วยงานปัก วัตถุเหล่านี้ทั้งหมดมีความหมายที่ต้องการตีค่ากับประเพณีจากอดีต ขอบเขตของสตรี ในผลงานชิ้นที่ศิลปินใช้ด้ายที่ย้อมด้วยเลือดของเธอเองนำมาปักเหมือนเป็นภาพตีเอนเอ และนำวัสดุมาทากาผิวและลอกออกเพื่อบันทึกชุมชนจากผิวหนัง และสร้างลงในผ้า แต่ละชิ้นเหล่านี้เป็นมุมมองที่สวยงาม และมีเสน่ห์ในเวลาเดียวกัน ศิลปินสร้างงานขึ้นอย่างพิถีพิถัน งานของ Laura Splan สะท้อนแนวคิดการเลือกใส่วัสดุแปลกใหม่เข้าไปในเนื้อผลงานและทุ่มเทฝีมือโดยใช้เทคนิคการทำงานหัตถกรรมมาประยุกต์ให้ตรงตามแนวคิดมากที่สุด

จนเกิดเป็นผลงานที่น่าสนใจและได้รับการยอมรับโดยการเพิ่มขอบเขตของภาพทางการแพทย์และชีวภาพทางวิทยาศาสตร์ เธอผลักดันให้ศิลปะก้าวข้ามขีดจำกัดเชื่อมโยงศาสตร์และศิลป์ได้อย่างลงตัว ศิลปินได้รับแรงบันดาลใจมาจากภาพของโครโมโซมเชื้อแบคทีเรียที่มีรูปร่างต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามาจากการดูผ่านกล้องจุลทรรศน์ นำรูปร่างของเชื้อโรคและแบคทีเรีย เช่น ไข้หวัดใหญ่ โรคเรื้อรัง Hepadna เอชไอวี SARS (ซาร์สไข้หวัดมรณะร้ายของ Severe Acute Respiratory Syndrome เป็นโรคที่รุนแรงเฉียบพลันการติดเชื้อทางเดินหายใจ) มาถักให้ดูเหมือนเป็นของใช้ภายในบ้าน เช่น ที่รองแก้ว โครเซตเสื้อคลุมของผู้หญิง จะเห็นได้ว่าการถักสวดลายเชื้อโรคที่ร่อนลอยในอากาศ หรือที่อยู่ตามเครื่องใช้ที่เราดูด้วยตาว่าสะอาดแต่แท้จริงเต็มไปด้วยเชื้อโรค ทำให้เห็นถึงความพิเศษในการนำเสนอรวมทั้งการคิดลายถักที่แตกต่างจากสวดลายมาตรฐานที่ใช้รูปแบบงานหัตถกรรมถักโดยทั่วไป จนสร้างความพิเศษน่าสนใจให้กับผลงานชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์จึงนำแนวคิดนี้มาใช้ในการพัฒนาลายถักที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

11. ผลการศึกษาศิลปินในกลุ่ม Fiber Art

ผลการศึกษาศิลปินในกลุ่ม Fiber Art กับแนวทางการสร้างสรรค์ชุด สายใยแห่งความรักของแม่จากการศึกษาศิลปินที่ใช้เทคนิคการถักโครเซต ได้แก่ ศิลปินดังต่อไปนี้

1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณชะลูด นิมเสมอ
2. Mary Stevenson Cassatt
3. ศิลปินกลุ่ม Yarn Boming
4. Margart and Christine Wertheim
5. Agata Oleksiak
6. Joana Vasconcelos
7. Toshiko Horiuchi MaxAdam
8. Laura Splan

ได้สร้างความสนใจให้กับผู้สร้างสรรค์ในหลายด้าน โดยเฉพาะประเด็นด้านแรงบันดาลใจ แนวคิด เทคนิค ผลลัพธ์ และสิ่งที่ได้รับจากการศึกษา ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา

ชื่อศิลปิน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
Agata Oleksiak ได้กล่าวถึงเนื้อหาของศิลปินไว้ที่ หน้า 72-73	<p>1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีแนวคิดของความเป็นผู้หญิง (Femininit) ที่มีความละเอียดอ่อนที่แสดงถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้หญิง</p> <p>2. เทคนิคถักโครเชต์</p> <p>3. ผลลัพธ์และการนำเสนอเป็นการแสดงผลงานศิลปะจัดวาง (Installation) ที่นำเสนอการสร้างงานที่เน้นถึงอารมณ์ ความรู้สึกที่อยู่ໃใจ</p>	<p>1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องศิลปิน สนับสนุนแนวคิดสตรีนิยม (Ferminism) การสร้างผลงานสตรี และอุดมคติทางเพศ</p> <p>2. เทคนิคถักนิตติ้ง</p> <p>3. รูปทรงของศิลปินเลือกใช้รูปทรงที่ได้ มาจากวัสดุสำเร็จรูป ในชีวิตประจำวัน โดย ศิลปินถักห่มคลุมวัตถุ โดยไม่มีการนำมาดัดแปลงแตกต่างกับรูปทรงของผู้สร้างสรรค์เป็นรูปทรงที่เกิดจากจินตนาการของลูกอันเกิดจาก (ออทิสติก) วาดเส้นที่มีผลงานรูปทรงบิดเบี้ยวผิดรูปเป็นรูปทรงอันบริสุทธิ์</p> <p>4. สี ศิลปินใช้สีฉูดฉาด รุนแรง สดใสเหมือนสายรุ้ง</p> <p>5. เทคนิคถักโครเชต์และถักนิตติ้งผสม</p> <p>6. ผลลัพธ์และการนำเสนอศิลปินนั้นเน้นการสร้างงานที่เสียดสี ประชดประชันสังคม ตามแนวคิดสตรีนิยม</p>	<p>1. เทคนิคการนำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวางอินสตอลเลชัน อาร์ต (Installation Art)</p> <p>2. เทคนิคการถักห่มคลุมวัสดุ</p>

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
Margaret and Christine Wertthelm ได้กล่าวถึงเนื้อหาของศิลปินไว้ที่หน้า 74-75	<p>1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นผู้หญิง (Femininit) ที่เป็นอัตลักษณ์ของสตรีที่มีความประณีต มีระเบียบ อุดหนุนและมีความละเอียดทางอารมณ์</p> <p>2. เทคนิคถักโครเชต์</p> <p>3. ผลลัพธ์และการนำเสนอเป็นการแสดงผลงานศิลปะจัดวาง (Installation) ที่นำเสนอการสร้างงานที่เน้นถึงอารมณ์ ความรู้สึกที่อยู่ไนใจ</p>	<p>1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีแนวคิดของสตรีนิยม (Feminism) ที่ได้แนวคิดมาจากมารดาที่เป็นผู้บุกเบิกสตรีนิยมในออสเตรเลีย ศิลปินสร้างผลงานศิลปะที่สะท้อนภาวะวิกฤติของมลภาวะทางทะเลเป็นการเรียกร้องให้คนหันมาเห็นความสำคัญของปะการังและระบบนิเวศน์</p> <p>2. รูปทรง ศิลปินใช้รูปทรงจากธรรมชาติที่มีการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาเป็นแนวทางในการศึกษาข้อมูลของปะการังที่มีความถูกต้อง ในขณะที่ผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้รูปทรงที่เกิดจากจินตนาการลายเส้นของลูกที่บิดเบี้ยว ผิดจากความจริงไม่ถูกต้อง</p> <p>3. ผลลัพธ์และการนำเสนอผลงานศิลปินใช้สีฉูดฉาด สะดุดตา แนวมานตาซีเกินจากสีธรรมชาติและมีการถักผลงานที่มีถูกต้องความเป็นจริงสูง</p>	<p>1. เทคนิคการนำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวางอินสตอลเลชัน อาร์ต (Installation Art)</p> <p>2. เทคนิคการถักทอคลุมวัสดุ</p>

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
Joana Vasconces ได้กล่าวถึงเนื้อหาของศิลปินไว้ที่หน้า 76-78	<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นผู้หญิง (Femininit) ที่เป็นอัตลักษณ์ของสตรีที่มีความประณีต มีระเบียบ อดทนและมีความละเอียดทางอารมณ์ 2. รูปทรงที่เกิดจากธรรมชาติ แต่รับอิทธิพลจากลัทธิอาร์ต นูโว (Nuvo Realism) ที่นำมาสร้างสรรค์จนเกิดเป็นรูปทรงใหม่ตามจินตนาไร้ขอบเขตของศิลปิน 3. เทคนิคการถักโครเชต์ หมักคลุม 4. ผลลัพธ์และการนำเสนอศิลปะจัดวาง (Installation) ที่เน้นการสร้างบรรยากาศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีแนวคิดของสตรีนิยม มุ่งประเด็นสังคม การเมือง ข้อเท็จจริงของชีวิตที่ถูกมองข้ามนำเสนอเรื่องเพศที่ไม่ควรเปิดเผย ตีแผ่ความเป็นจริงของสังคมที่ไม่เท่าเทียมกัน ระหว่างเพศหญิง เพศชาย เพศสภาพ 2. รูปทรงที่ได้จากวัตถุสำเร็จรูป เช่น เปียโน ประติมากรรมรูปคน สัตว์ ของใช้ในชีวิตประจำวัน 3. ใช้เทคนิคหลายประเภท ร่วมกันในผลงานชิ้นเดียว ผู้สร้างสรรค์ใช้เทคนิคเดียว 4. ศิลปินใช้สีสดจัด รุนแรง ตัดกัน ผู้สร้างสรรค์ใช้หมักสีโทนอ่อนขาว 5. ศิลปินมีการนำเสนอโดยติดตั้งกับตัวอาคาร แขนง ห้อย ใช้สื่อหลายประเภทในการนำเสนอ เช่น การแสดง (Performance) วิดีโออาร์ต (Video), ภาพถ่าย (Photograph) ศิลปะภูมิทัศน์ (Land Art) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคนิคการนำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวางสตอลเลชั่น อาร์ต (Installation Art) 2. เทคนิคการถักหมักคลุมวัสดุ

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
Toshiko Horiuchi MacAdam ได้กล่าวถึงเนื้อหาของศิลปินไว้ที่หน้า 79	1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นผู้หญิง (Fermininit) ที่เป็นอัตลักษณ์ของสตรีที่มีความประณีต มีระเบียบ อดทนและมีความละเอียดทางอารมณ์ ทั้งมีขั้นตอนในการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระเบียบ ผลงานมีความเป็นผู้หญิง 2. รูปทรงที่มาจากจินตนาการ 3. เทคนิคฉีกโครเซต 4. ผลลัพธ์และการนำเสนอศิลปะจัดวาง (Installation) ที่เน้นการสร้างบรรยากาศ	1. รูปทรงของศิลปิน สนใจยึด รูปทรงที่เป็นอิสระ ย้วย ยาน แก่งไกว เกิดรูปทรงที่ไม่คาดคิด รูปทรงจะมีการเคลื่อนไหวไปตามการสัมผัส ปีนป่ายของเด็กๆ 2. เทคนิคฉีกนิตตั้ง 3. ผลลัพธ์และการนำเสนอศิลปะจัดวาง (Installtion) ที่เน้นการสร้างบรรยากาศที่เป็นสวนประติมากรรมที่มีชีวิตอันเกิดจากการปีนเด็ก ๆ มีการปีนป่ายของการทำงานร่วมกับคนหลายแขนง เช่น วิศวกร สถาปนิก โรงงานทอเส้นด้ายชนิดพิเศษเพื่อทนกับการรับน้ำหนัก	1. เทคนิคการนำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวางสตอลเลชั่น อาร์ต (Installation Art) 2. เทคนิคการฉีกห่มคลุมวัสดุ
ศิลปินกลุ่ม Yarn Bombing ได้กล่าวถึงเนื้อหาของศิลปินไว้ที่หน้า 70-71	1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นผู้หญิง (Fermininit) ที่เป็นอัตลักษณ์ของสตรีที่มีความประณีต มีระเบียบ อดทนและมีความละเอียดทางอารมณ์ ทั้งมีขั้นตอนในการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ 2. เทคนิคฉีกโครเซต	1. รูปทรงเลือกใช้รูปทรงที่ได้มาจากวัสดุสำเร็จรูปในชีวิตประจำวัน วัตถุในที่สาธารณะชน โดยศิลปินฉีกห่ม คลุมวัตถุโดยไม่มีการนำมาดัดแปลง 2. เทคนิคใช้เทคนิคฉีกนิตตั้งและมีการทำงานเป็นกลุ่มที่ปกปิดตัวผู้ฉีกหรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า กราฟฟิตีนี้ตั้ง	1. เทคนิคการฉีกห่มคลุมวัสดุ

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
		3. ผลลัพธ์และการนำเสนอในหลายรูปแบบ ทั้งของที่ถูกถักห่มคลุมเป็นอาคารรถยนต์ จักรยาน ต้นไม้ และทุกสิ่งที่กลุ่มตกลงกันว่าจะถักคลุม และไม่คงทน เพราะหากถักคลุมสิ่งของสาธารณะประโยชน์ก็จะถูกรื้อทิ้งในเวลาไม่นาน	
Laura ได้กล่าวถึงเนื้อหาของศิลปินไว้ที่หน้า 80	1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นผู้หญิง (Femininit) ที่เป็นอัตลักษณ์ของสตรีที่มีความประณีต มีระเบียบ อดทน 2. เทคนิคถักโครเชต์	1. แนวคิดผลงานที่นำเสนอแนวคิดทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์ชีวภาพที่มีต่อร่างกายมนุษย์ 2. สนใจรูปทรงที่ได้มาจาก จุลินทรีย์ แบคทีเรีย ไวรัส ที่แฝงในอากาศ 3. ผลลัพธ์และการนำเสนอในหลายรูปแบบเฉพาะตน	1. ได้รับแนวคิดด้านการออกแบบลายถักที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
Mary Stevenson Cassatt ได้กล่าวถึงเนื้อหาของศิลปินไว้ที่หน้า 57	1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องความเป็นผู้หญิง (Femininity) ที่เป็นอัตลักษณ์ทางเพศแม่ สตรีที่มีความรักต่อลูก ความอบอุ่นอ่อนโยน และมีความละเอียดทางอารมณ์	1. รูปทรงแบบเหมือนจริง 2. เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน 3. ผลลัพธ์และการนำเสนอในหลายรูปแบบผลงานจิตรกรรม 2 มิติ	1. แนวคิดที่แสดงออกถึงความรักของแม่กับลูก

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะ
ของผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
ศาสตราจารย์ เกียรติคุณชูลุด นึมเสมอ ได้ กล่าวถึงเนื้อหา ของศิลปินไว้ที่ หน้า 59	1. ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องแสดงความรัก ของแม่กับลูก 2. รูปทรงที่มาจาก จินตนาการ	1. รูปทรงที่ได้มาจากคนใน ครอบครัว 2. เทคนิคจิตรกรรม 3. ผลลัพธ์และการนำเสนอ ในหลายรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ	1. แนวคิดที่แสดงออก ถึงความรักของแม่กับ ลูก

จากการศึกษาจึงได้พบว่าการสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่นั้นเกิดจาก
การได้รับแรงบันดาลใจอันยิ่งใหญ่มาจากลูกชายเด็กออทิสติกที่สร้างสรรค์ผลงานวาดรูปที่เต็มเปี่ยมไป
ด้วยพลังของเส้นที่อิสระเคลื่อนไหวไร้การควบคุม แม้รูปทรงจะบิดเบี้ยวผิดรูปแต่กลับเกิดความงาม
อย่างน่าประหลาดให้ผู้สร้างสรรค์นำลายเส้นของลูกที่ได้จากการใช้ศิลปะบำบัดมาสร้างสรรค์ผลงานให้
เป็นรูปทรง 3 มิติ ห่มคลุมด้วยเทคนิคงานถักโครเชต์ที่ผู้สร้างสรรค์รักและมีความสุข การพัฒนา
ผลงานนั้นจำเป็นต้องทำการศึกษาศิลปินในกลุ่ม Fiber Art ที่สร้างสรรค์ผลงานในการถักทอเพื่อเป็น
แนวทางในการพัฒนางานให้มีลักษณะและมีเอกลักษณ์เฉพาะตน ศิลปินที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ
ไปนั้น ทำให้เห็นถึงแนวคิด ขบวนการทางเทคนิคงานถักโครเชต์ วิธีการนำเสนอ จึงทำให้พบว่า
ผลงานสร้างสรรค์ชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่นั้น เป็นผลงานที่นำศาสตร์ 2แขนงมารวมกัน คือ
ลายเส้นบิดเบี้ยวของลูกออทิสติกผสมผสานกับเทคนิคทางหัตถกรรมถักโครเชต์ ซึ่งจากการศึกษา
ผลงานของศิลปินศึกษานั้น ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดและวิธีการที่แตกต่างกันในหลายด้าน ทั้งทางด้าน
แนวคิด รูปแบบ และวิธีการนำเสนอ ที่มีแนวคิดในการสร้างโลกจำลองอันเกิดจากลายเส้นของลูก
ออทิสติก จึงนับได้ว่าผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่ มีองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถกระตุ้นเตือนให้
ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าและความสามารถที่รอการถูกค้นพบของเด็กออทิสติกและมองเห็นความงามจาก
ความไม่สมบูรณ์

3.1.1 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปคน

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.a1	N.a2	N.a3	A.a1	A.a2	A.a3
					
N.a4	N.a5		A.a4	A.a5	

ภาพที่ 1 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ คน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปคน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติกอายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- วาดแบบเล่าเรื่อง (Literal Quality) - วาดตามความรู้สึก(Expressive Quality) และจินตนาการสื่อความรู้สึกเท่านั้น - สามารถบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ดังเช่น วาดบุคคลในครอบครัว แม่ พ่อ เนื้อหาไม่มีความซับซ้อน ต.ย. เช่น N.a1, N.a2 และ วาด ตนเอง ต.ย. เช่น N.a1, N.a2, N.a4- สามารถวาดแยกเพศ ชายหญิง ได้ชัดเจน จากเสื้อผ้า และทรงผม ต.ย. เช่น N.a4</p>	<p>- เรื่องราวส่วนมากจะเป็นการวาดภาพตนและ สร้างเรื่องราวจากความรู้สึกที่ตนเอง มีต่อสิ่งเร้า ที่ได้พบจากสภาพแวดล้อม แต่ไม่สามารถบอกเล่าเรื่องราวในภาพได้ ต.ย. เช่น A.a1-A.a5 - เป็นภาพตนเองที่มีโลกส่วนตัวสูง - มีการเขียนทับซ้อนกัน ต.ย.เช่น A.a5 เนื้อเรื่อง ไม่มีความเชื่อมโยงกัน - การสื่อสารขัดแย้งกับสิ่งที่วาด เช่น วาดตนเองจะบอกว่าวาดต้นไม้</p>
เส้น (Line)	<p>- เป็นเส้นคร่าวๆ เส้นรอบนอกรูปทรง (Outline) โดยขีดเขียนไปทั่วกระดาษ (Scribbling Stage) - วาดเส้นบนกระดาษซ้ำๆ อย่างมีสมาธิ - เส้นที่ยังไม่ต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการควบคุมกล้ามเนื้อยังไม่ดี - เส้นมีความชัดเจน - จะวาดให้ตรงกับความเป็นจริง - วาดผิดจะลบแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักการทางศิลปะที่ได้รับมาจากโรงเรียน</p>	<p>- เป็นเส้นคร่าวๆ ขีดเขียนไปทั่วกระดาษ (Scribbling Stage) - ใช้เส้นต่อเนื่องอิสระขีดเส้น รวดเร็วซับซ้อน ต่อเนื่องแบบ Contour Drawing คือการวาดเส้นด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 3 ตา สมอง มือ สัมผัสกัน ต.ย. เช่น A.a4 - การควบคุมกล้ามเนื้อยังไม่ดี - แรงกดเส้นในการวาดไม่สม่ำเสมอ - วาดเส้นทับซ้อน - ผิดไม่มีการลบ - เด็กไม่ชอบจะหยุดวาดเปลี่ยนกระดาษ</p>

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติกอายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- วาดจะแสดงเป็นสัญลักษณ์ที่เกิดจากรูปทรงเรขาคณิต - ตัดทอนรูปทรง (Distortion) ในลักษณะเปลี่ยนแปลงบิดเบือนไปจากความเป็นจริง เพื่อสื่อให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว - ไม่คำนึงถึงความเหมือนจริง - รูปคนศีรษะเป็นวงกลม เต็มเส้นเป็นแขน ขา ปาก จมูก ดูรู้ว่รูปคน - ส่วนใดที่เด็กเห็นว่าสำคัญน่าสนใจจะวาด ส่วนนั้นใหญ่เป็นพิเศษ ส่วนไหนที่ไม่สำคัญ อาจตัดทิ้งไป เช่น หัวโต ตาโต แขนขาเล็ก - ถ้าตัวมีปริมาตรจากเส้นคู่ ขาเท้าใช้เส้นเดี่ยว คู่ขนาน ต.ย. เช่น N.a1-N.a5 - สามารถแยกเพศ ชายหญิง ได้ชัดเจนจากเครื่องแต่งกาย ต.ย. เช่น N.a3, N.a5 - บอกความเป็นผู้ใหญ่เด็กได้จากขนาดและส่วนสูงของรูปทรงคนในภาพได้</p>	<p>- รูปทรงจะเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งที่เด็กต้องการวาด - มีพัฒนาการล่าช้า - ตัดทอนรูปทรง (Distortion) บิดเบือนจากของจริงเพื่อสื่อในการรับ รู้ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว - รูปทรงบิดเบี้ยวไม่ได้สัดส่วน - ศีรษะเป็นวงกลม - ถ้าตัวมีปริมาตรจากเส้นคู่ แขน ขา ใช้เส้นเดี่ยว - วาดภาพคนทุกคนมีหน้าตาลักษณะเหมือนกันหมดซ้ำๆ ทั้งความสูง - การวางท่าทาง หน้าตา - ไม่สามารถแยกเพศได้ ต.ย.เช่น A.a1-A.a5 - แยกไม่ได้ว่าบุคคลนี้เป็นผู้ใหญ่ หรือ เด็กเป็นหญิงหรือชาย - ไม่สามารถเขียนคนที่มีความสัมพันธ์กันแบบเด็กปกติ เช่น กลุ่มคน ต.ย.เช่น A.a5 - จะใช้วิธีเขียนทับไปมา - คนแต่ละคนอาจไม่เกี่ยวข้องกันดัง ต.ย.เช่น A.a5</p>
พื้นที่ว่าง (Space)	<p>- วาดรูปทรงตรงกลางกระดาษ - วาดรูปทรงรองมาประกอบ - รูปทรงไม่สัมพันธ์กับพื้นที่ว่าง - รูปทรงคนถูกวางเรียงในพื้นที่ว่าง - ไม่มีหลักการจัดองค์ประกอบ - ไม่สามารถระบุสถานที่ว่าเป็นที่ใด ต.ย. เช่น N.a1-N.a5</p>	<p>- วาดรูปทรงตรงกลางกระดาษ เช่น เดียว กับเด็กปกติ ต.ย. เช่น N.a1-N.a3 เปรียบเทียบ กับ ต.ย. เช่น A.a1-A.a3 มีความใกล้เคียงกัน - รูปทรงคนบางภาพจะมีการวาดซ้อนทับกันหลายครั้ง จนเกิดมิติทับซ้อน ต.ย. เช่น A.a5 เปรียบเทียบกับ ต.ย. เช่น N.a5</p>

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติกอายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
รายละเอียด (Details)	- มีการสังเกตที่ดีกว่าเด็กออทิสติกทำให้มีการวาดรายละเอียดของรูปทรงได้ดีกว่า ต.ย. เช่น N.a1, N.a4, N.a5	- เด็กออทิสติกจะไม่มีการสังเกตรายละเอียดมากนัก - เนื่องจากเด็กจะไม่ชอบสบตาและมองโดยตรง - ไม่ชอบสิ่งที่มีความเคลื่อนไหว เช่น จุดดำ ดวงตาคน ทำให้เด็กต้องใช้วิธีการชำเลื่องมอง เด็กออทิสติกส่วนใหญ่มีการจดจำที่ดี แต่เด็กสามารถจำวาดได้ ต.ย. เช่น A.a1-A.a5

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ผลงานของเด็กปกติมีพัฒนาการที่ดีกว่าเด็กออทิสติกหลายด้าน ทั้งด้านการเล่าเรื่อง รูปทรงรายละเอียดที่ใกล้เคียงความจริง ในขณะที่เด็กออทิสติกวาดเพียงเส้นโครงสร้างคนที่ซ้ำๆ กัน ไม่มีบุคลิกและไม่สามารถแยกเพศได้ แต่เด็กออทิสติกมีการใช้เส้นที่พิเศษกว่าคือ ใช้เส้นต่อเนื่อง มีความมั่นใจ จึงทำให้ผลงานเด็กออทิสติกมีท่าทางที่เคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่งแตกต่างจากเด็กปกติ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปคน

เด็กปกติ	เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลาง ที่สามารถวาดภาพได้)
	
	
	
	
	

ภาพที่ 2 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ คน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปคน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติกอายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	- เนื้อเรื่องส่วนใหญ่เป็นคนที่ครอบครัว พ่อแม่ ปู่ย่า ต.ย. เช่น N.b1,N.b3 -เริ่มวาดรูปทรงตามนิทาน เทพนิยายที่ตนเองชอบ เขียนซ้ำหลายครั้ง ต.ย. เช่น N.b2, N.b4	- เนื้อหาจะเป็นภาพตนเอง - ภาพดูวุ่นวายมีความรู้สึกมาเกี่ยวข้องเช่นภาพ ต.ย.เช่น A.b4 ที่ เด็กแสดงอารมณ์เสียใจ ร้องไห้ ต.ย. เช่น A.b2 ที่แสดงถึง การดืงนมแม่ - การทำความเข้าใจ ต้องพูดคุย
เส้น (Line)	- วาดเส้นต่อเนื่องได้ดีขึ้น ใช้เส้นแนวตั้ง แนวนอน เส้นโค้ง เส้นเฉียง - มีพัฒนาการควบคุม กล้ามเนื้อมือ สายตาได้ดีเป็นลำดับ - วาดผิดจะมีการลบแก้ไขจนกว่าจะพอใจ ต.ย. เช่น N.b4,N.b5	- เส้นมีการพัฒนาขึ้นเนื่องมาจากการพัฒนากล้ามเนื้อมือที่คล่องขึ้น - การใช้สายตาดูดีขึ้น - ขาดสมาธิจดจ่อ - เส้นจะมีความต่อเนื่องแบบ Contour Drawing วาดเส้นด้วยประสาธ สัมผัสทั้ง 3 ตา สมอง มือ ต.ย. เช่น A.b1-A.b5 - ชิดขยี้เส้น ฉับพลัน
รูปทรง (Shape and Form)	- โครงสร้างเริ่มสมบูรณ์มากขึ้น - มีการพัฒนาด้านสายตาและสมองมีความสัมพันธ์กันทำ - สามารถควบคุมมือในการวาดดีขึ้น - มีลำตัวแขนขาเป็น ปริมาตรเส้นคู่ - มีนิ้วรองเท้าสวมเสื้อผ้าแบบง่าย ๆ - แยกเพศและวัยได้ ชัดเจนมากขึ้นจากส่วนสูง ต.ย. เช่น N.b1 - สัดส่วนดีขึ้นแยกได้เป็น 4 ส่วน ตามข้อพับ -มีการจัดองค์ประกอบของภาพแบบกลุ่มยื่นเรียงหน้ากระดาน ต.ย.เช่น N.b1, N.b3 - ไม่คำนึงถึงสัดส่วนความเป็นจริง บ้านสูงเท่าคน ต.ย. เช่น N.b1, N.b4	- โครงสร้างรูปทรงพัฒนามากขึ้น - แขนขา ลำตัวเริ่มมีปริมาตรเส้นคู่ - ศีรษะทรงกลมหน้า ตายังไม่มีรายละเอียด - เสื้อผ้าสามารถใช้แยกเพศ ต.ย. เช่น A.b2 - สัดส่วนร่างกายแยกได้เป็น 3 ส่วน คือ ศีรษะ ลำตัว ขา - ขนาด และส่วนสูงสามารถแยกวัยผู้ใหญ่กับเด็กได้ รวมทั้งเพศชาย หญิง เช่นเดียวกับเด็กปกติ ต.ย. เช่น N.b1 กับ ต.ย. เช่น A.b1 - ไม่มีรายละเอียดแต่งเติมสัญลักษณ์ได้แบบเด็กปกติ ต.ย. เช่น N.b2 - จัดองค์ประกอบของ ภาพแบบกระจาย - แสดงอารมณ์เสียใจ ดีใจได้ ต.ย. เช่น A.b4 - เด็กปกติจะไม่แสดงอารมณ์เสียใจ ภาพเด็กปกติจะยิ้มมีความสุข

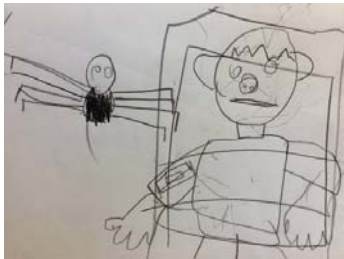

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติกอายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	-พื้นที่ว่างเริ่มลดน้อยลง อันเนื่องมาจากเด็กวาดรูปทรงต่าง ๆ มาประกอบมากขึ้น - พื้นที่ว่างเป็นเพียงฉากหลัง ท้องฟ้า ต.ย. เช่น N.b1, N.b3, N.b4, N.b5 - รูปทรงอยู่บนเส้นระดับ สายตา หรือ เส้นขอบฟ้า - ภาพยังไม่มีมิติ เพราะรูปทรงวางเรียงกัน - ไม่มีระยะ - ขนาดของรูปทรงมีผลให้เกิดมิติในภาพได้ ต.ย. เช่น N.b1,N.b3	- พื้นที่ว่างลดน้อยลงเช่นเดียวกับเด็กปกติ - วาดรูปทรงแทนที่พื้นที่ว่างจนเต็ม ต.ย.เช่น A.b1 ,A.b2 - ระยะความลึกเกิดจากการแบ่งพื้นที่ว่างในอากาศ จากการวาดเส้นเป็นรูปทรงทับ ซ้อนกันไปมา (Overlapping) ต.ย. เช่น A.b2 แตกต่างจาก N.b4 ของเด็กปกติที่รูปทรงมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ว่างในแบบไม่ทับซ้อนแต่มีมิติจากรูปทรงที่เคียงกัน
รายละเอียด (Details)	- มีรายละเอียดในภาพซับซ้อนมากขึ้น มีการออกแบบสัญลักษณ์แบบง่าย ๆ บนลวดลาย เสื้อผ้า - เริ่มมีการจัดองค์ประกอบภาพ ต.ย. เช่น N.b1-N.b5	- มีรายละเอียดในภาพมากขึ้น - ไม่มีการใช้สัญลักษณ์แบบเด็กปกติ ต.ย. เช่น N.b2 - มีการพัฒนารายละเอียดของลำตัว แขนขาเท่านั้น ต.ย. เช่น A.b1-A.b5 -ไม่มีการสร้างสัญลักษณ์ แบบเด็กปกติ

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า อายุมีผลทางพัฒนาการในการวาดภาพมาก เมื่อเด็กก้าวเข้าสู่วัย 5 ปี เด็กปกติมีการวาดเล่าเรื่องราวและรูปทรงได้ดีมากขึ้น มีรายละเอียดมากขึ้น สัดส่วน คนเริ่มเข้าใจความเป็นจริงมากขึ้น ในขณะที่เด็กออทิสติกก็มีการพัฒนาทั้งความคิด จินตนาการที่อยู่ในโลกของตนเอง รวมทั้งทักษะในด้านการวาดเส้นที่รุนแรงฉับไว สิ่งที่แตกต่างจากเด็กปกติที่เห็นได้ชัด คือ ภาพวาดของเด็กออทิสติกจะมีการเคลื่อนไหว และแสดงอารมณ์ของรูปทรงได้ดีกว่าภาพวาดของเด็กปกติ

3.1.3 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปคน

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย-ปานกลาง)		
					
N.c1	N.c2	N.c3	A.c1	A.c2	
					
N.c4	N.c5		A.c3	A.c4	A.c5

ภาพที่ 3 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ คน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปคน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อย-ปานกลาง)
เนื้อเรื่อง (Story)	- วาดแบบเล่าเรื่อง (Literal Quality) จากประสบการณ์ที่เด็กพบในชีวิตประจำวัน เช่น วาดบุคคลในครอบครัว แม่ พ่อ - วาดตามหัวข้อที่กำหนดได้-วาดตามความรู้สึก (Expressive Quality) และจินตนาการ วาดเจ้าหญิงจากเทพนิยาย ต.ย. เช่น N.c 1, N.c 5 วาด มนุษย์อวกาศ ต.ย N.c.2 วาดบุคคลในครอบครัว ต.ย เช่น N.c.4- วาดแยกเพศ ชาย หญิงได้	- เรื่องราวส่วนมากจะเป็นการวาดภาพตนเอง สร้างเรื่องราวจากความรู้สึกที่มีในโลกส่วนตัวและสิ่งเร้า ที่ได้พบจากสภาพแวดล้อม เนื้อเรื่องเริ่มมีความเชื่อมโยงกัน ต.ย เช่น A.c.1- A.c 5 การ สื่อสารอาจขัดแย้งกับสิ่งที่วาด มีภาษาของตนเอง ยังมีการเขียนรูปทรงทับซ้อน ต.ย. เช่น A.c.2 A.c,5
เส้น (Line)	- เส้นรอบนอก (Outline) - เส้นมีความต่อเนื่อง การควบคุมกล้ามเนื้อดีขึ้น - เส้นมี ความชัดเจนวาดตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น -วาดผิดจะลบแก้ไขให้ถูกต้อง	- เส้นรอบนอก (Outline) - ใช้เส้นต่อเนื่องอิสระ ชิดเส้นรวดเร็ว ชับไวทันที - สามารถควบคุมเส้นให้เป็นตามที่ต้องการวาดได้ดีขึ้น เนื่องจากควบคุมกล้ามเนื้อพัฒนาแรงกดเส้นในการวาดได้สม่ำเสมอมากขึ้น -วาดผิดไม่ลบ - วาดเส้นทับซ้อน ต.ย เช่น A.c.2
รูปทรง (Shape and Form)	- รูปทรงตัดทอน (Distortion) โดยสร้างรูปทรงในลักษณะบิดเบือนไปจากความเป็นจริง เพื่อสื่อให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว - คำนึงถึงความเหมือนจริง - รูปคนเริ่มแสดงลักษณะเพศ ชาย หญิง เด็ก ผู้ใหญ่ - ศีรษะ ลำตัว แขน ขา พัฒนามาจากรูปทรงเรขาคณิต - สัดส่วนเริ่มแบ่งตามข้อพับได้ 4 ส่วน ต.ย. เช่น N.c 4 - มีการสร้างรูปทรงให้มีปริมาตรด้วยเส้นคู่ขนานในส่วน ลำตัว แขน ขา ต.ย. เช่น N.c 1- N.c 5	- ตัดทอนรูปทรง (Distortion) บิดเบือนจากของจริงเพื่อสื่อในการรับรู้ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว - รูปคนเริ่มมีการพัฒนาใกล้เคียงคนของเด็กปกติแต่จะมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่า 1-2 ปี - แยกเพศ ชาย หญิง ได้มากขึ้นจากการแต่งตัวและทรงผม ต.ย. เช่น ข3 ,ข4, ข5 - สร้างรูปทรง ให้มีปริมาตรด้วยเส้นคู่ขนาน ในส่วนแขน ขา ลำตัวสี่เหลี่ยม ศีรษะทรงกลม - สัดส่วนเริ่มมี การพัฒนาเป็น 4 ส่วน ต.ย. เช่น A.c.3, A.c 5 ใกล้เคียงเด็กปกติ ต.ย. เช่น A.c 4

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อย-ปานกลาง)
พื้นที่ว่าง (Space)	- วาดรูปทรงตรงกลางกระดาษ และวาดรูปทรงรอบมาประกอบ -รูปทรงไม่สัมพันธ์กับพื้นที่ว่างคือ - มีการจัดองค์ประกอบแบบสมดุลรูปทรง สองข้างไม่เท่ากัน ต.ย. เช่น N.c 1-N.c 5	- วาดรูปทรงตรงกลางกระดาษ เช่นเดียวกับเด็กปกติ ต.ย. เช่น ก1-ก5 ใกล้เคียงกับ A.c 1- A.c 5 - รูปทรงคนบางภาพจะมีการวาดซ้อนทับกันหลายครั้งจนเกิดมิติทับซ้อนภาพเกิดมิติ ต.ย. เช่น A.c 5 - ไม่คำนึงถึงความสมดุลย์ในภาพ - ไม่มีการจัดองค์ประกอบ
รายละเอียด (Details)	- มีการสังเกตที่ดีกว่าเด็กออทิสติกทำให้มี การวาดรายละเอียดของรูปทรงได้ดีกว่า ดัง ต.ย. เช่น N.c 1- N.c 5	- เด็กออทิสติกจะไม่ค่อยมีการสังเกตรายละเอียดเพื่อตกแต่งมากนัก แต่จะวาดเฉพาะรูป ทรงหลัก ต.ย. เช่น A.c 1 - A.c5

สรุปผลการเปรียบเทียบภาพวาดในหัวข้อ คนของเด็กปกติ กับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี พบว่า ผลงานของเด็กปกติมีพัฒนาการที่ดีกว่าเด็กออทิสติกในด้านการเล่าเรื่อง รูปทรง และรายละเอียดที่ใกล้เคียงความจริงมากขึ้น ในขณะที่เด็กออทิสติกมี วิธีการวาดในขั้นที่สามารถแสดงการพัฒนาโครงสร้างคนที่มีสัดส่วนใกล้เคียงความจริงมากขึ้น คนมีบุคลิกและแสดงอารมณ์ได้ สามารถแยกเพศได้ มีการใช้เส้นต่อเนื่องอย่างมั่นใจ วาดผิดจะไม่ลบ ภาพมีความเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง ไม่มีการจัดองค์ประกอบภาพด้านหลัง ไม่คำนึงถึงความสมดุล จึงทำให้ผลงานเด็กออทิสติกมีความอิสระทางรูปแบบความคิด โดยไม่ติดยึดกับหลักทฤษฎีทางศิลปะ และเด็กออทิสติกจะมีการพัฒนาไปตามรายบุคคลแตกต่างกันไป

3.1.4 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปคน

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย-ปานกลาง)		
					
N.d1	N.d2	N.d3	A.c1	A.c2	A.c3
					
N.d4	N.d5		A.c4		A.c5

ภาพที่ 4 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ คน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปคน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อย-ปานกลาง)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- เนื้อเรื่องได้มาจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องในครอบครัว พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตายาย สถานที่ท่องเที่ยวที่ชอบ ต.ย. เช่น N.d 1, N.d 2, N.d 4, N.d 5</p> <p>- วาดคนตามจินตนาการจากนิทาน เทพนิยาย เจ้าหญิง เจ้าชาย ยานอวกาศ ต.ย. เช่น N.d 3</p>	<p>- เนื้อหาจะเป็นภาพตนเอง เรื่องเล่าของตนเองจะเป็นการเล่าเหตุการณ์ที่ประทับใจหรือ เสียใจและแสดงความรู้สึกในภาพเช่น อารมณ์ดีใจ อารมณ์เสียใจร้องไห้ ต.ย.เช่น A.d 5</p> <p>ภาพ เด็กร้องไห้มีน้ำตา ภาพดึงผมแม่ร้องไห้ เด็กออทิสติกจะไม่วาดภาพจากเทพนิยายแบบเด็กปกติ</p>
เส้น (Line)	<p>- มีพัฒนาการควบคุมกล้ามเนื้อและสายตา - ควบคุมการใช้เส้นต่อเนื่องได้ดีขึ้นสามารถขีดตามเส้นร่างได้เร็วและแม่นยำ - วาดผิดจะมีการลบแก้ไขให้ใกล้เคียงความจริงมากขึ้น - สามารถใช้เส้นหลายชนิดมาประกอบกันเป็นรูป ทรง ต.ย. เช่น N.d 1- N.d 5</p>	<p>- เส้นมีการพัฒนาขึ้นอันเนื่องมาจากการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กมือที่คล่องขึ้นการใช้สายตา ดีขึ้นแต่ยังขาดสมาธิจดจ่อ - เส้นต่อเนื่องและระมัดระวังในการลากเส้นมากขึ้น - ไม่คำนึงถึงความถูกต้องของสัดส่วน - ใช้เส้นหลายประเภทมาต่อกันเป็นรูปทรงได้ดีขึ้น ต.ย. เช่น A.d 1-5</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- มีการพัฒนาด้านสายตา และสมองมีความสัมพันธ์กันจากการฝึกทักษะการวาด ทำให้โครงสร้างคนสมบูรณ์มากขึ้น - สัดส่วนดีขึ้น แยกได้เป็น 4 ส่วน ตามข้อพับ ลำตัว แขน ขา เป็นปริมาตร เส้นคู่ - มีนิ้ว รองเท้า - เริ่มมีการออกแบบเสื้อผ้า ลวดลาย - แยกเพศและวัย ได้ชัดเจนมากขึ้น จากส่วนสูง ต.ย. เช่น N.d 1- N.d 5 - ยังไม่คำนึงถึงสัดส่วนความเป็นจริง ระหว่างบ้าน กับคน ต.ย. เช่น N.d 3</p>	<p>- มีการพัฒนาด้านสายตาและการสั่งการสมองในการควบคุมมือได้ดีขึ้น - โครงสร้างรูปคน พัฒนามากขึ้นแยกได้เป็น 4 ส่วน คือ ศีรษะ ลำตัว ขาท่อนบน ขาท่อนล่าง ต.ย. เช่น A.d.2 A.d,4 แขน ขา ลำตัวเริ่มมีปริมาตรด้วยเส้นคู่ ศีรษะทรงกลม - หน้าเริ่มมีรายละเอียดคล้ายจริง - สามารถแยกเพศได้ชัดเจนจากทรงผม เสื้อผ้า - ขนาด และส่วนสูงคนสามารถ แยกวัยผู้ใหญ่กับเด็กได้ ต.ย. เช่น A.d 1- A.d 5</p>

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อย-ปานกลาง)
พื้นที่ว่าง (Space)	- พื้นที่ว่างเริ่มมีความสัมพันธ์กับรูปทรง - วาดรูปทรงต่าง ๆ มาประกอบมากจนเต็มพื้นที่ว่าง - มีท้องฟ้าเป็นฉากหลัง ต.ย. เช่น N.d 1- N.d 5 - ภาพจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนพื้นดิน กับส่วนท้องฟ้า - รูปทรงอยู่บนเส้นระดับสายตา - รูปทรงวางเรียงกัน - มีระยะที่เกิดจากการวางรูปทรงซ้อน ทำให้ภาพเกิดระยะหน้า ระยะกลาง ระยะ หลัง ต.ย เช่น N.d 2, N.d 5 - จัดองค์ประกอบภาพแบบสมดุลสองข้างไม่เท่ากัน	- เริ่มมีการจัดวางรูปทรงสัมพันธ์กับพื้นที่ว่างมากขึ้น - เด็กบางคนวาดรูปทรง แทนที่พื้นที่ว่างจนเต็ม ต.ย. เช่น A.d 2 แต่บางคนอาจไม่สนใจว่ามีพื้นที่ว่างในภาพ - ไม่มีการวาดรูปทรง อื่นมา ประกอบ ต.ย. เช่น A.d 4, A.d 5 - จัดองค์ประกอบของภาพแบบกระจาย - รูปทรงจะถูกวาดกลาง กระดาษและกระจายไปทั่วจนกว่าจะพอใจ ต.ย. เช่น A.d.2 - สมดุลแบบจุดเด่น กลางภาพ ต.ย. เช่น A.d 1, A.d 3
รายละเอียด (Details)	- มีรายละเอียดในภาพซับซ้อนมากขึ้น - มีการออกแบบสัญลักษณ์ลวดลายตกแต่ง ต.ย. เช่น N.d 1- N.d 5	- มีรายละเอียดในภาพมากขึ้น - เริ่มมีการใช้สัญลักษณ์ตกแต่งเสื้อผ้าแบบเด็กปกติ ต.ย เช่น A.d.1, A.d 2 , A.d 4

สรุปผลจากการเปรียบเทียบภาพหัวข้อ รูปคน พบว่า เมื่อเด็กก้าวเข้าสู่วัย 7 ปี เด็กปกติมีการวาดเล่าเรื่องราวที่ได้รับจากประสบการณ์ใกล้เคียงความจริง มีความจดจำ และนำความประทับใจ จากภาพการ์ตูน เทพนิยายมาวาดเล่าเรื่องได้ดีขึ้น รูปทรงจะพัฒนาขึ้นโดยมีรายละเอียดมากขึ้นและตรงตามหลักการทางพัฒนาการศิลปะเด็ก ในขณะที่เด็กออทิสติกมีการพัฒนา ทั้งความคิดจินตนาการที่อยู่ในโลกของตนเอง ทักษะในด้านการวาดเส้นมีพัฒนาการมากขึ้น รูปทรงและสัดส่วนของมีสภาพดีขึ้นใกล้เคียงกับเด็กปกติ แต่จะมีการเล่าเรื่องราวและมุมมองที่แตกต่างไปจากความเป็นจริง เด็กออทิสติกจะเน้นเรื่องอารมณ์ความรู้สึก การเคลื่อนไหวของรูปคนมากกว่าการสนใจวาดภาพให้สวยมีรายละเอียดที่สมบูรณ์ แตกต่างจากเด็กปกติที่มีกวาดภาพคนที่ยื่นนิ่งๆ ไม่แสดงอารมณ์ อันทำให้ผลงานเด็กออทิสติกเกิดความน่าสนใจมากขึ้น เพราะภาพสามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้มากกว่าเด็กปกติ

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปสัตว์

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.e1	N.e2	N.e3	A.e1	A.e2	A.e3
					
N.e4	N.e5		A.e4	A.e5	

ภาพที่ 5 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสัตว์ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปสัตว์

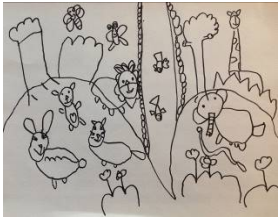

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	- วาดแบบเล่าเรื่องที่สื่อ ความหมายได้ตรงกับสัตว์ที่วาด (Early Pictorial) ต.ย. เช่น N.e1-N.e5 - วาดจากความรู้สึกและจินตนาการ ต.ย. เช่น N.e4 - ไม่มีความซับซ้อนในเรื่องราว ต.ย. เช่น N.c1-N.c5	- วาดจากความรู้สึก และจินตนาการเชื่อมโยงกับความจริงบางส่วน ต.ย. เช่น A.c1-A.c5- จินตนาการสัตว์ลักษณะใหม่ที่ไม่ได้อยู่จริง ต.ย. เช่น A.c1-A.c5
เส้น (Line)	-เส้นสั้น ๆ ไม่ต่อเนื่อง -การควบคุมกล้ามเนื้อยังไม่ดีเท่าที่ควร - มีแรงกดในการควบคุมน้ำหนักเส้น ไม่สม่ำเสมอ ต.ย. เช่น N.e1-N.e5 - ลากเส้นคำนึงถึงความถูกต้อง	- เส้นลากยาวแบบต่อเนื่องไม่ยกมือ - ควบคุมกล้ามเนื้อยังไม่ดี - จับอุปกรณ์ผิดวิธี - แรงกดไม่สม่ำเสมอ ต.ย. เช่น A.e1, A.e2 - เส้นไม่แม่นยำ - ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ต.ย. เช่น A.e1, A.e2
รูปทรง (Shape and Form)	- คำนึงถึงความเหมือนจริง ในลักษณะของสัตว์ชนิดต่างๆ ต.ย. เช่น N.e1-N.e5 - รูปแบบ แบบตัดทอน (Distortion) ในลักษณะบิดเบือนไปจากความจริง เพื่อสื่อในการรับรู้ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว - ใช้รูปทรงเรขาคณิตมาประกอบเป็นรูปทรง - สัดส่วนยังไม่สมจริง - รูปทรงแสดงท่าทางยืนนิ่ง ไม่เคลื่อนไหว - วาดรูปทรงเดี่ยวกระจายทั่วภาพ	-ไม่คำนึงถึงความเหมือนจริงรูปแบบตัดทอน (Distortion) ที่บิดเบือนไปจากความจริง เพื่อสื่อให้เข้าใจง่ายรวดเร็ว - สัดส่วนไม่สมจริง ผิดรูป ยืดยาว ต.ย. เช่น A.e4 - ใช้จินตนาการ วาดสัตว์ขึ้นมาใหม่ - ไม่สามารถระบุได้ว่าสัตว์ชนิดใด ต.ย. เช่น A.e1 - A.e5 จัดองค์ประกอบวางรูปทรงเดี่ยวและเป็นกลุ่ม ต.ย. เช่น A.e1 - A.e5 - รูปทรงแสดงอารมณ์และมีการเคลื่อนไหว

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปสัตว์ (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- วาดรูปทรงจนเต็มพื้นที่ ในส่วนที่เป็นพื้น (Ground) - มีการจัดองค์ประกอบในภาพ - ใช้ความสมดุลย์โดยกระจายรูปทรง - พื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปทรง	- ไม่คำนึงถึงพื้นที่ว่าง - ไม่มีการจัดวางรูปทรงเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ว่าง - วาดรูปทรง กลางกระดาษ - ไม่สามารถระบุสถานที่ว่าเป็นที่ใดพื้นที่ไม่มีมิติ ต.ย.เช่น A.e1-A.e5
รายละเอียด (Details) ในภาพ	- วาดรายละเอียดในหน้าสัตว์ได้ใกล้เคียงความจริง ต.ย. เช่น N.e1-N.e5 - แสดงอารมณ์ของสัตว์ ใจดี ยิ้ม ต.ย. เช่น N.e1, N.e3 - ไม่แสดงอารมณ์ตามลักษณะ สัตว์ที่เป็นจริง เช่น สัตว์ดุร้าย ต.ย. เช่น N.e1- N.e5 - มีการสร้างสัญลักษณ์แบบง่าย ๆ	- มีรายละเอียดน้อยในหน้าสัตว์ - จะให้ความสำคัญกับตาปาก และโครงสร้างโดยรวม - ไม่สามารถสื่อสารได้ว่าเป็นสัตว์ประเภทใด ต.ย. เช่น A.e3 , A.e5 - แสดงอารมณ์ของสัตว์ได้ โกรธ เช่น โกรธเศร้า ดีใจ ยิ้ม

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพสัตว์ของเด็กปกตินั้นเกิดจากการสังเกตสภาพแวดล้อม ที่ได้จากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เด็กใช้ความจดจำสมกับจินตนาการและการ สอนศิลปะจากโรงเรียนและคนในครอบครัว ทำให้เด็กสามารถต่อยอดพัฒนาการจากภาพคน เป็นภาพสัตว์ โดยการใช้พื้นฐานจากรูปทรงเรขาคณิตมาประกอบกันเป็นภาพสัตว์ที่ตัดทอนรูปทรงเพื่อสื่อสารถึงสัตว์ชนิดต่างๆได้ ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้น การวาดจะมีการพัฒนาอันเกิดจากการสังเกตภาพที่ปรากฏในหนังสือ เนื่องจากเด็กออทิสติกมีความจำที่ดี การมองภาพเพียงครั้งเดียว ก็สามารถนำมาวาดได้ แต่จะเป็นการวาดที่ผสมผสานกับจินตนาการ ที่เกิดจากความรูสึกภายใน ทำให้ภาพสัตว์ของเด็กออทิสติกนั้น ไม่ตรงกับความเป็นจริง เด็กจะจินตนาการสัตว์แปลกประหลาดขึ้นมาเอง โดยถ่ายทอดด้วยเส้นสีที่ฉับไว รุนแรงรวดเร็ว รูปทรงมีความเคลื่อนไหว ใช้สีแทนความรู้สึกที่มีต่อสัตว์

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปสัตว์

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.f1	N.f2	N.f3	A.f1	A.f2	A.f3
					
N.f4	N.f5		A.f4	A.f5	

ภาพที่ 6 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสัตว์ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 หัวข้อ รูปสัตว์

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- การวาดแสดงเป็นภาพคือ (Pictorial Stage) - วาดแบบเล่าเรื่องและวาดตามหัวข้อได้ถูกต้อง ต.ย. เช่น N.f1-N.f5 - วาดจากความรู้สึกจินตนาการ ต.ย. เช่น N.f1-N.f5 - เรื่อง ราวซับซ้อนมากขึ้น ต.ย.เช่น N.f1-N.f5</p>	<p>- วาดจากความรู้สึกจินตนาการและอารมณ์ ที่อยู่ภายใน ต.ย. เช่น A.f1-A.f5 - เนื้อเรื่องมี ความซับซ้อนมากขึ้น ต.ย.เช่น A.f5 วาดสัตว์ที่ชอบและสนใจเท่านั้น ต.ย.เช่น A.f1-A.f5 - สัตว์จะไม่สามารถ ระบุว่าเป็นชนิดใด</p>
เส้น (Line)	<p>- ควบคุมกล้ามเนื้อมือได้ดีขึ้น ควบคุมน้ำหนักเส้นได้ดีขึ้น วาดเส้นไม่ออกนอกเส้นร่าง- เส้นมีความต่อเนื่อง - แม่นยำ ต.ย. เช่น N.f1-N.f5 - คำนึงถึงความถูกต้องผิดพลาดแก้ไข - นำเส้น ตั้ง เส้นนอน เส้นเฉียง นำมาประกอบกับรูปทรงเรขาคณิตเกิดเป็นสัตว์ได้ ต.ย. เช่น N.f1-N.f5</p>	<p>- ควบคุมกล้ามเนื้อมือยังไม่ดี - แรงกดไม่สม่ำเสมอ - กดเส้นหนักมาก เบามาก - ลากยาว แบบต่อเนื่องไม่ยกมือไม่ลังเล - ไม่ระมัดระวัง - ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ต.ย. เช่น A.f1-A.f5 - ชอบใช้สีวาดเป็นเส้น - ไม่มีการเรียนกฎเกณฑ์ทางทฤษฎีใด ๆ ทางศิลปะ ต.ย. เช่น A.f1-A.f5</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- รูปทรงของสัตว์ที่นำมาจากความจำที่ได้จากประสบการณ์จริง - วาดสัตว์โดยการตัดทอน รายละเอียดที่ยากทิ้งไป - เหลือเพียงโครงสร้างรูปทรงเรขาคณิตง่ายๆ ไม่ซับซ้อน - ภาพสัตว์เป็นประสบการณ์ใหม่ที่เด็กไม่เคย - ใช้จินตนาการเชื่อมโยงความเป็นจริง - รูปสัตว์ ที่พอสื่อความได้ถึงสัตว์ชนิดต่างๆ - สัตว์ส่วนไม่สมจริงยืดยาวไม่เคลื่อนไหว - แสดงอารมณ์ ด้านบวกน่ารัก ใจดี - ไม่คำนึงถึงนิสัยจริงที่ดุร้ายของสัตว์ - เขียนรูปทรงเป็นกลุ่มกระจาย ต.ย. เช่น N.f1-N.f5</p>	<p>- รูปทรงสัตว์มีความสมจริงมากขึ้น - วาดโครงสร้างและลักษณะสัตว์ได้ - ใช้จินตนาการในการวาดสัตว์ - เลือกวาดเฉพาะสัตว์ที่สนใจเท่านั้น ต.ย. เช่น A.f1-A.f5 - สัตว์ส่วนไม่สมจริง ผิดรูป ยืดยาว ตัดทอน ให้ง่ายขึ้น - สัตว์ก็มีหน้าตา รูปร่างเหมือนกันทุกตัว - สัตว์ที่วาด จึงใกล้เคียงกับเด็กปกติ - วาดสัตว์จากความรู้สึกที่ตนคิด เป็นตัวแทนสัตว์แต่ละประเภท จะไม่สังเกตว่าสัตว์ชนิดเดียวกันมีความแตกต่างกัน - มักวาดรูปสัตว์เดี่ยว ต.ย.เช่น Af1-Af4 และวาดเป็นกลุ่ม ต.ย. เช่น A.f5</p>

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปสัตว์ (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- คำนึงถึงพื้นที่ว่าง โดยวาดรูปทรงจนเต็มพื้นที่ - มีการจัดวางองค์ประกอบภายในภาพให้สมดุล - พื้นที่มีความสัมพันธ์กับรูปทรงสัตว์ในป่า - มิติ เกิดจากรูปทรงที่วางเหลื่อมกัน ไม่ซ้อนทับ - มีพื้นที่ว่างรอบรูปทรง - มีการเพิ่มขนาดของรูปทรงทำให้เกิดมิติมากขึ้น ต.ย. เช่น N.f3, N.f5	- ไม่คำนึงถึงพื้นที่ว่าง - ไม่มีการจัดวางรูปทรงเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ว่าง - วาดรูปทรงกลาง กระจาด - ไม่สนใจความถูกต้อง - พื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปทรง - มิติทับซ้อนที่เกิด จากการวาดเส้นที่พื้นด้านหลัง ต.ย. เช่น A.f1-A.f5 แตกต่างจาก ต.ย. เช่น N.f1-N.f5 - มีการแสดงภาพป่า ภูเขา จนเกิดมิติในภาพ
รายละเอียด (Details)	- มีรายละเอียด ในหน้าสัตว์ครบ การสังเกตดีขึ้น ต.ย. เช่น N.f1-N.f5 - แสดงอารมณ์ ของสัตว์ดีใจ ยิ้ม ต.ย. เช่น N.f2, N.f5 - ไม่แสดงอารมณ์ตามลักษณะสัตว์ที่เป็นจริง เช่น ดู ร้าย ต.ย. เช่น N.f1-N.f5	- มีรายละเอียดน้อยในหน้าสัตว์ - ให้ความสำคัญกับตา ปาก และ โครงสร้างโดยรวม - ไม่สามารถสื่อสารได้ว่าคือ สัตว์ประเภทใด - แสดงอารมณ์ของสัตว์ได้

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพสัตว์ในเด็กปกติอายุ 5 ปี พบว่าเด็กปกติมีพัฒนาการที่สามารถวาดความสมจริงได้มากขึ้น ทั้งในด้านเนื้อหา รูปทรง พื้นที่ว่าง และรายละเอียด ตามที่เห็นได้จาก ภาพสัตว์ที่มีความซับซ้อนในการวาดรายละเอียดของรูปทรง มีการสร้างพื้นที่ว่างที่มีความสัมพันธ์กับรูปทรงมากขึ้น ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้นมีพัฒนาการวาดมากขึ้น คือ การที่รูปทรงเริ่มเข้าใจกลไกความจริงจากแบบที่เด็กเคยเห็นมา แต่ยังมีการใส่อารมณ์ความรู้สึกให้กับสัตว์โดยการใช้สี และการสร้างพื้นที่ว่างด้านหลังรูปทรงให้มีความหมาย แต่ไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริงของสัตว์นั้นๆ เพราะเป็นการเชื่อมโยงเรื่องราวที่ไม่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน คล้ายกับเป็นการวาดที่อยู่ในจินตนาการให้สัตว์มากกว่าให้สัตว์อยู่ในป่า

3.2.3 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปสัตว์

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.g1	N.g2	N.g3	A.g1	A.g2	A.g3
					
N.g4	N.g5		A.g4	A.g5	

ภาพที่ 7 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสัตว์ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปสัตว์

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	- วาดแบบเล่าเรื่องที่สื่อ ความหมายได้ตรงกับสัตว์ที่วาด (Early Pictorial) ต.ย. เช่น N.g 1-5 - วาดจากความรู้สึกและจินตนาการ ต.ย. เช่น N.g.4 - ไม่มีความซับซ้อนในเรื่องราว ต.ย. เช่น N.g.1-5	- วาดจากความรู้สึก และจินตนาการเชื่อมโยงกับความจริงบางส่วน ต.ย. เช่น A.g.1- A.g 5 - จินตนาการสัตว์ลักษณะใหม่ ที่ไม่มีอยู่จริง ต.ย. เช่น A.g 1- A.g 5
เส้น (Line)	- เส้นสั้นๆไม่ต่อเนื่อง การควบคุมกล้ามเนื้อ มือยังไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้มีแรงกดในการควบคุมน้ำหนักเส้นได้ ไม่สม่ำเสมอ ต.ย. เช่น N.g.1- N.g 5 การลากเส้นคำนึงถึงความถูกต้อง	- เส้นลากยาวแบบต่อเนื่องไม่ยกมือ การควบคุมกล้ามเนื้อ มือยังไม่ดี ทำให้จับอุปกรณ์ผิด วิธี แรงกดไม่สม่ำเสมอ ต.ย. เช่น A.g.1, A.g 2 เส้นที่วาดจึงไม่แม่นยำ ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ต.ย. เช่น A.g 1, A.g 2
รูปทรง (Shape and Form)	- คำนึงถึงความเหมือนจริง ในลักษณะของสัตว์ชนิดต่างๆ ต.ย. เช่น N.g.1- N.g 5 - รูปแบบแบบตัดทอน (Distortion) คือ การสร้างสรรค์ในลักษณะบิดเบือนไปจาก ของจริงโดยจะให้ความสำคัญกับรูปแบบที่ เหมือนจริงน้อยลงเพื่อสื่อในการรับรู้ให้เข้าใจ ง่ายและรวดเร็ว โดยใช้รูปทรงเรขาคณิต มาประกอบเป็นรูปทรง สัตว์ส่วน ยังไม่สมจริง - รูปทรงแสดงท่าทางยืนนิ่ง ไม่เคลื่อนไหว วาดรูปทรงเดี่ยวกระจายทั่วภาพ	- ไม่คำนึงถึงความเหมือนจริงรูปแบบแบบตัดทอน (Distortion) คือ การสร้างสรรค์ที่บิดเบือนไปจากของจริง โดยจะให้ความสำคัญกับรูปแบบที่เหมือนจริงน้อยลงเพื่อสื่อให้เข้าใจง่าย และรวดเร็ว สัตว์ส่วนไม่สมจริง ผิดรูป ยืดยาว ต.ย. เช่น A.g 4 - ใช้จินตนาการในการวาดสัตว์ขึ้นมาใหม่ ไม่สามารถระบุได้ว่า สัตว์ชนิดใด ต.ย. เช่น A.g.1 A.g -5 - รูปทรงเดี่ยวและเป็นกลุ่ม ต.ย. เช่น A.g 1- A.g 5 รูปทรงแสดงอารมณ์และมีการเคลื่อนไหว

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปสัตว์ (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- วาดรูปทรงจนเต็มพื้นที่ หรือส่วนที่เป็นพื้น (Ground) มีการจัดองค์ประกอบในภาพ ใช้ความสมดุลย์แบบกระจายรูปทรง พื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปทรง	- ไม่คำนึงถึงพื้นที่ว่าง ไม่มีการจัดวางรูปทรงเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ว่าง วางรูปทรงกลางกระดาษ ไม่สามารถระบุสถานที่ว่าเป็นที่ใดพื้นที่ไม่มีมิติ ต.ย. เช่น A.g.1 ต.ย. A.g.1- A.g.5
รายละเอียดในภาพ (Details)	- วาดรายละเอียด ในหน้าสัตว์ได้ใกล้เคียง ความจริง ต.ย.เช่น N.g 1 N.g -5 แสดงอารมณ์ของสัตว์ ใจดี ยิ้ม ต.ย.เช่น N.g 1, N.g 3 ไม่แสดงอารมณ์ตามลักษณะสัตว์ที่เป็นจริง เช่น สัตว์ดุร้าย ต.ย. เช่น N.g 1- N.g 5 มีการสร้างสัญลักษณ์แบบง่าย ๆ	- มีรายละเอียดน้อยในหน้าสัตว์ จะให้ความสำคัญกับตา ปาก และโครงสร้างโดย รวมไม่ สามารถสื่อสารได้ว่าเป็นสัตว์ประเภทใด ต.ย. เช่น A.g 3 , A.g 5 แสดงอารมณ์ของสัตว์ได้ โกรธ เช่น ต.ย. เช่น เศร้า ดีใจ ยิ้ม

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพสัตว์ของเด็กปกตินั้นเกิดจากการสังเกตสภาพแวดล้อม ที่ได้จากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เด็กใช้ความจดจำผสมกับจินตนาการและการสอนศิลปะจากโรงเรียนและคนในครอบครัว ทำให้เด็กสามารถต่อยอดพัฒนาการจากภาพคน เป็นสัตว์ โดยการ ใช้พื้นฐานจากรูปทรงเรขาคณิตมาประกอบกันเป็นภาพสัตว์ ที่ตัดทอนให้ง่ายเพื่อสื่อสารถึงสัตว์ชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้น การวาดก็มีการพัฒนาอันเกิดจากการสังเกตจากภาพในหนังสือ เนื่องจากเด็กออทิสติกมีความจำที่ดี การมองภาพเพียงครั้งเดียวก็สามารถนำมาวาดได้ แต่จะเป็นการวาดที่ผสมผสานกับจินตนาการ ที่เกิดจากความรู้สึกภายใน ทำให้ภาพสัตว์ของเด็กออทิสติกนั้น ไม่ตรงกับความเป็นจริง เด็กจะจินตนาการสัตว์แปลกประหลาดขึ้นมาเอง โดยถ่ายทอดด้วยเส้นสีที่ฉับไว รุนแรงรวดเร็ว รูปทรงมีความเคลื่อนไหว ใช้สีแทนความรู้สึกที่มีต่อสัตว์

3.2.4 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปสัตว์

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
 <p>N.h1</p>	 <p>N.h2</p>	 <p>N.h3</p>	 <p>A.h1</p>	 <p>A.h2</p>	 <p>A.h3</p>
 <p>N.h4</p>	 <p>N.h5</p>		 <p>A.h4</p>	 <p>A.h5</p>	

ภาพที่ 8 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปสัตว์ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปสัตว์

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	-การวาดแสดงเป็นภาพ (Pictorial Stage) - วาดแบบเล่าเรื่องและวาดตามหัวข้อได้ถูก ต้อง ต.ย เช่น N.h.1-5 -วาดจากความรู้สึกจินตนาการ ต.ย. เช่น N.h 1-5 - เรื่องราวซับซ้อน มากขึ้น ต.ย เช่น N.h.1-5	-วาดจากความรู้สึกจินตนาการและอารมณ์ ที่อยู่ภายใน ต.ย. เช่น A.h 1-5 - เนื้อเรื่องมีความ ซับซ้อนมากขึ้น ต.ย. เช่น A.h 5 - วาดสัตว์ที่ชอบและสนใจเท่านั้น ต.ย. เช่น A.h 1-5 สัตว์จะไม่สามารถระบุว่าเป็นชนิดใด
เส้น (Line)	- ควบคุมกล้ามเนื้อได้ดีขึ้น ควบคุมน้ำหนักเส้นได้ดีขึ้น วาดเส้นไม่ออกนอกเส้นร่าง - เส้นมีความต่อเนื่อง แม่นยำ ต.ย เช่น N.h.1-5 คำนึงถึงความถูกต้อง ผิดลบแก้ไข สามารถนำ เส้นตั้ง เส้นนอน เส้นเฉียง นำมาประกอบกับ รูปทรงเรขาคณิตเกิดเป็นสัตว์ได้ ต.ย. เช่น N.h 1-5	- ควบคุมกล้ามเนื้อยังไม่ดี แรงกดไม่สม่ำเสมอ กดเส้นหนักมาก เบามาก เส้นลากยาว แบบต่อเนื่องไม่ยกมือไม่ลั่นเล ไม่ระมัดระวัง ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ต.ย. เช่น A.h 1-5 - ชอบใช้สีมาวาดเป็นเส้น ไม่มีการเรียนกฎเกณฑ์ทาง ทฤษฎีใด ๆ ทางศิลปะ ต.ย. เช่น A.h 1-5
รูปทรง (Shape and Form)	- เป็นรูปทรงของสัตว์ ที่นำมาจากความจำที่ได้จากประสบการณ์จริง เด็กวาดสัตว์ โดย การตัดทอนรายละเอียดที่ยาก ทิ้งไป เหลือเพียงโครงสร้างรูปทรงเรขาคณิตต่างๆ ไม่ซับซ้อน ภาพสัตว์เป็นประสบการณ์ใหม่ ที่เด็กไม่คุ้นเคย เด็กจึงต้องใช้จินตนาการเชื่อมโยง ความเป็นจริง เกิดเป็น รูปสัตว์ ที่พอสื่อความได้ถึงสัตว์ชนิดต่างๆ สัตว์ส่วนไม่สมจริงยี่นึ่ง ไม่เคลื่อนไหว แสดงอารมณ์ด้านบวกคือ น่ารัก ใจดี ไม่คำนึงถึงนิสัยจริงที่ดุร้ายของสัตว์ - เขียน รูปทรงเป็นกลุ่มกระจาย ต.ย. เช่น N.h 1-5	- รูปทรงสัตว์มีความสมจริงมากขึ้น วาดโครงสร้างและลักษณะ สัตว์ได้ ใช้จินตนาการในการวาดสัตว์ จะเลือกวาดเฉพาะสัตว์ที่ สนใจเท่านั้น ต.ย. เช่น A.h 1-5 สัตว์ส่วนไม่สมจริง ผิดรูป ยืดยาว ตัดทอนในให้ง่ายขึ้น เช่นถ้าเขียนข้างก็จะมีหน้าตา รูปร่าง เหมือนกันทุกตัว สัตว์ที่ได้วาดจริง ใกล้เคียงกับเด็กปกติ คือ วาด สัตว์จากความรู้สึกที่ตนคิด เป็นตัวแทนสัตว์แต่ละ ประเภท จะไม่ สังเกตว่าสัตว์ชนิดเดียวกัน ก็มีความแตกต่างกัน ไม่เหมือนกัน ต.ย. เช่น A.h 4 ข้าง กับข้าง A.h 1 ,2, 3, 5 มีการวาดรูปทรง เดียว ต.ย. เช่น A.h 1-4 และเป็นกลุ่ม ต.ย. เช่น A.h.5

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปสัตว์ (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- คำนึงถึงพื้นที่ว่าง โดยวาดรูปทรงจนเต็มพื้นที่ มีความพยายามในการจัดวางองค์ประกอบภายในภาพให้สมดุล พื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กับรูปทรงสัตว์ในป่า - มิติ จะเกิดจากรูปทรงที่วางเหลื่อมกัน ไม่ซ้อนทับ มีพื้นที่ว่างรอบรูปทรงแต่มีการเพิ่ม ขนาดของรูปทรงทำให้เกิด มิติมากขึ้น ต.ย.เช่น N.h 3, N.h 5	- ไม่คำนึงถึงพื้นที่ว่าง ไม่มีการจัดวางรูปทรงเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ว่าง วาดรูปทรงกลาง กระดาษ ไม่สนใจความถูกต้อง พื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปทรง - มิติทับซ้อนที่เกิดจากการวาดเส้นที่พื้นด้านหลัง ต.ย. เช่น A.h.2-5 แตกต่างจาก A.h 1-5 ที่มี การแสดงภาพป่าเขาจนมีมิติในภาพ
รายละเอียด (Details)	- มีรายละเอียด ในหน้าสัตว์ครบ การสังเกตดีขึ้น ต.ย. เช่น N.h.1-5 - แสดงอารมณ์ของสัตว์ ดีใจ ยิ้ม ต.ย .เช่น N.h 2, N.h 5 ไม่แสดงอารมณ์ตามลักษณะสัตว์ที่เป็นจริงเช่น ดุร้าย ต.ย เช่น N.h.1-5	- มีรายละเอียดน้อยในหน้าสัตว์ จะให้ ความสำคัญกับตา ปาก และ โครงสร้างโดยรวมไม่สามารถสื่อสารได้ว่าคือ สัตว์ประเภทใด แสดงอารมณ์ของสัตว์ได้

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพสัตว์ในเด็กปกติ อายุ 5 ปีนั้นมีการพัฒนาการที่มีความสมจริงมากขึ้น ทั้งในด้านเนื้อหา เส้น รูปทรง พื้นที่ว่าง และรายละเอียดในภาพ ดังที่เห็นได้จากการวาดภาพสัตว์ที่มีความซับซ้อนในการวาดรายละเอียดของรูปทรงที่เป็นแบบใหม่ มีการสร้างพื้นที่ว่างที่มีความสัมพันธ์กับรูปทรงมากขึ้น ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้น มีการพัฒนาการวาดมากขึ้น คือ รูปทรงเริ่มเข้าใจความจริงจากแบบที่เด็กเคยเห็นมา แต่มีการใส่อารมณ์ความรู้สึกให้กับสัตว์โดยการใช้สี รวมถึงการสร้างพื้นที่ว่างด้านหลังรูปทรงให้มีความหมาย แต่ไม่สัมพันธ์

3.3.1 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.i1	N.i2	N.i3	A.i1	A.i2	A.i3
					
N.i4	N.i5		A.i4	A.i5	

ภาพที่ 9 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปต้นไม้ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี

ตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- วาดแบบเล่าเรื่องเป็นภาพที่สื่อความหมาย (Early Pictorial) ที่ได้ประสบการณ์มาจากการเห็นต้นไม้จริง ต.ย. เช่น N.i1-5 -วาดจากความรู้สึกและจินตนาการ เกิดรูปทรง ต้นไม้แบบง่าย ๆ ไม่เหมือนจริงมากนัก - ไม่มี ความซับซ้อนในเรื่องราว ต.ย. เช่น N.i1-5</p>	<p>- วาดจากความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อม - เด็กวาดต้นไม้ เคยสัมผัสจดจำ และนำมาถ่ายทอดในแบบที่ตนเองรู้จักเด็ก แต่ละคนอาจมองเห็นต้นไม้ในมุมมองที่แตกต่างกันไปต.ย. เช่น A.i1 มีมุมมองแบบเจาะเข้าไปในรายละเอียดเล็กๆ ซึ่ง เด็กปกติจะมองข้ามไม่ให้ความสำคัญ</p>
เส้น (Line)	<p>- เส้นต่อเนื่อง - ลากเส้นโครงสร้างโดยใช้เส้นตั้ง เส้นโค้ง เส้นซิกแซก เส้นตรง เส้นนอน - ควบคุมกล้ามเนื้อมือยังไม่ดี - มีแรงกดในการวาด ไม่สม่ำเสมอ - ควบคุม น้ำหนักเส้นไม่ดี - วาดเส้นตามบนเส้นร่างได้ดี ต.ย. เช่น N.i1-5</p>	<p>- เส้นลากยาวแบบต่อเนื่องไม่ค่อยมี - ควบคุมกล้ามเนื้อมือ ยังไม่ดี - ชิดเส้นรุนแรง - น้ำหนัก เส้นไม่สม่ำเสมอ กดหนัก - ไม่ระมัดระวังในการวาดเส้น - เส้นมีพลังการเคลื่อนไหว (Expression Drawing) ต.ย. เช่น A.i1, 5 - ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง - วาดผิดจะไม่ลบแก้ไข</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- รูปทรงต้นไม้ จัดเป็นรูปทรงพื้นฐานที่เด็กวาดออกมา ในลักษณะการใช้รูปทรงเรขาคณิต ประกอบเข้ากับเส้น ขนานแนวตั้ง - ถ่ายทอดสิ่งที่เด็กเห็นจดจำ ต้นไม้ในธรรมชาติ - ยังไม่ มีการสังเกตรายละเอียดโครงสร้างที่ถูกต้อง - ต้นไม้จะไม่มีกิ่งก้าน - ไม่มีรายละเอียด - ไม่ วาดใบแต่จะเลือกวาดเส้นรอบนอกรูปทรงต้นไม้ ต.ย. เช่น N.i1-5</p>	<p>- รูปทรงต้นไม้ไม่มีรายละเอียด - เป็นเพียงเส้นรอบนอก โครงสร้างต้นไม้เท่านั้น - ผิดรูป ยืดยาว - ไม่ถึงถึงความเหมือนจริง - ต้นไม้มีลักษณะซ้ำ ๆ กันทุกต้น - ยึดติดว่า ต้นไม้ต้องมีลักษณะแบบนี้ - ขนาดความสูงต้นไม้เท่ากัน - วาดตามคำบอกเล่าไม่ได้ - ไม่สามารถสร้างภาพในสมอง ก่อนได้ - วาดต้นไม้เป็นกลุ่มเรียงแถวใกล้เคียงเด็กปกติ ต.ย. เช่น A.i1-5</p>

ตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	<ul style="list-style-type: none"> - รูปทรงต้นไม้เป็นรูปทรงที่แสดงบนพื้นดิน(Ground) - ที่ว่างที่เป็นฉากหลัง ท้องฟ้าก้อน เมฆ พระอาทิตย์ ต.ย. เช่น N.i1, N.i2, N.i3, N.i5 - รูปทรงเรียงกันอยู่บนเส้นระดับสายตา หรือเส้นขอบฟ้า ต.ย. เช่น N.i1-5 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่คำนึงถึงพื้นที่ว่าง - ไม่มีการจัดวางรูปทรงเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ว่าง - วางรูปทรง กลางกระดาษและขยายออกด้านข้าง เพียงต้องการวาดให้เต็ม ต.ย. เช่น A.i2, A.i5 - มีมิติที่เกิดจากการเขียนต้นไม้ซ้ำๆ บนเส้นระดับสายตา ต.ย. เช่น A.i2, A.i5
รายละเอียด (Details)	<ul style="list-style-type: none"> - มีรายละเอียดและการสังเกตที่ดีขึ้น - เริ่มมีการออกแบบ - โดยการลดตัดทอนรายละเอียดที่ยากให้ง่าย - เป็นสัญลักษณ์ที่รู้ว่าต้นไม้คืออะไร ต.ย. เช่น N.i1-5 ไกลเคียง ต.ย. เช่น N.i3,N.i4 	<ul style="list-style-type: none"> - มีรายละเอียดในโครงสร้างน้อย - ให้ความสำคัญกับโครงสร้างโดยรวม - ต้นไม้เป็นสัญลักษณ์ - เลือกเจาะในรายละเอียดเล็ก ๆ ที่เด็กปกติมองข้ามนำมาขยาย ต.ย. เช่น A.i1

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพต้นไม้ของเด็กปกติ นั้น มีการสังเกตโครงสร้างและรายละเอียดของต้นไม้ได้ใกล้เคียงความจริง สามารถเขียนให้เห็นความแตกต่างของต้นไม้หลายชนิด จะเห็นได้จากรูปทรงของลำต้นและใบที่มีความแตกต่างกัน รายละเอียดยังเป็นการวาดตัดทอนให้เป็นเพียงรูปทรงง่ายๆ กิ่งก้านยังไม่ให้เห็นมากนัก มีการจัดองค์ประกอบในภาพ โดยวางรูปทรงต้นไม้เรียงกันลงบนเส้นระดับก่อนเสมอ (Based Line) แต่ในเด็กออทิสติกนั้น การวาดต้นไม้อาจไม่จำเป็นต้องวางบนเส้นระดับเสมอไป เด็กมีอิสระทางความคิดที่เป็นตัวเอง ไม่มีการสอน หรือเรียนรู้ทฤษฎีทางศิลปะใดๆ ผลงานจึงออกมาจากความจำและความรู้สึกภายในที่เด็กมีต่อสิ่งเร้า เด็กจึงใช้ความคิดและจินตนาการได้อย่างไม่มีกฎระเบียบ แต่บางครั้งเด็กออทิสติกเองมักชอบเลียนแบบภาพที่เห็น เช่น อาจเคยเห็นภาพป่ามีต้นไม้เด็กจะวาดต้นไม้ซ้ำ ๆ กัน เรียงกัน หรือซ้อนกัน ทำให้ภาพเกิดมิติจากการทับซ้อนได้อย่างน่าสนใจ

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

เด็กปกติ	เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
	
<p>N.j1 N.j2 N.j3</p>	<p>A.j1 A.j2 A.j3</p>
	
<p>N.j4 N.j5</p>	<p>A.j4 A.j5</p>

ภาพที่ 10 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปต้นไม้ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- วาดแบบเล่าเรื่องเป็นภาพแบบง่าย ๆ ที่สื่อความหมาย (Early Pictorial) ที่ได้ประสบการณ์ มาจากต้นไม้ ต.ย. เช่น N.j1-5 -วาดจากความรู้สึกและจินตนาการจากสิ่งที่พบ - สร้างภาพในใจก่อนวาด - มีการวางเนื้อเรื่องที่จะวาดลักษณะตรงไปตรงมา</p>	<p>- วาดจากความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติที่เคยพบ - จับอารมณ์ของต้นไม้จากสี - เนื้อเรื่อง มักจะมีความคิดแอบแฝง หรือซ่อนเร้นบางสิ่งไว้ในภาพ - ต้องใช้การพูดคุย จึงจะรู้ว่าเด็กคิดอะไร เด็กปกติมักวาดจากสิ่งที่จดจำแบบตรงไปตรงมาต่างจากเด็กออทิสติก</p>
เส้น (Line)	<p>- ควบคุมกล้ามเนื้อมือได้ดีขึ้น - มีแรงกดในการวาดสม่ำเสมอ - ควบคุมน้ำหนักเส้นได้ดีขึ้น แม่นยำ ต.ย. เช่น N.j1-5 - รู้จักการวางแผนและคิดภาพในใจก่อนลงมือ - วาดคำนึงถึงความถูกต้อง - สามารถวาดเส้นในลักษณะต่าง ๆ ได้ อย่างมั่นใจ</p>	<p>- ควบคุมกล้ามเนื้อมือดีขึ้น - สามารถควบคุมเส้นให้เกิดเป็นรูปทรงได้ดีขึ้น - แม่นยำมากขึ้น - น้ำหนักเส้นดีขึ้น - วาดเส้นช้าลงยังคงคิด - ไม่มีการใช้เส้นหลายประเภท เช่น เส้นซิกแซก เส้นทแยง จะมีเพียง เส้นตั้ง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นหยัก ต.ย. เช่น A.j1-A.j5 แตกต่างจาก ต.ย. เช่น A.j1 -A.j5 ที่มีการใช้เส้นหลายชนิดมากกว่า - มักวาดภาพเดิม ๆ ซ้ำ ๆ เนื่องจากที่มี ภาวะหมกมุ่น เช่น ถ้าจะวาดต้นไม้ก็จะวาดแต่ต้นไม้แบบเดิม ต.ย. เช่น A.j1, A.j2, A.j3</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- รูปทรงต้นไม้ ใช้รูปทรงเรขาคณิต - ลดตัดทอนให้ง่าย ต.ย. เช่น N.j1-5 - สังเกตรายละเอียด (Visual Type) - โครงสร้างของต้นไม้ถูกต้องมากขึ้น - ใบไม้ในลักษณะต่างๆ เริ่ม มีกิ่งก้าน - มีรายละเอียดสมจริงมากขึ้น</p>	<p>- รูปทรงต้นไม้จะเน้นให้เห็นลำต้นและรูปทรงส่วนใหญ่ - ใบไม่มีรายละเอียด เป็นเพียงเส้น รอบนอกโครงสร้างต้นไม้ - ลักษณะซ้ำ ๆ กันทุกต้น - เป็นสัญลักษณ์สากล ที่เด็กวาดทั้งเด็กปกติและเด็กออทิสติก ต.ย. เช่น N.j2 ใกล้เคียงกับ ต.ย. เช่น A.j2 ความสูงรูปทรงหลายระดับมากขึ้น</p>

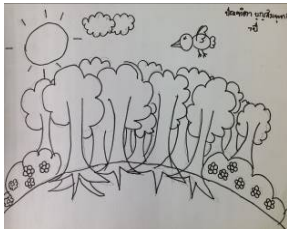

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้ (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- ภาพจะถูกแบ่งด้วยเส้นระดับก่อนเสมอ (Based Line) ใช้ในการจัดวางองค์ประกอบ ของพื้นดินและท้องฟ้า - จัดวางรูปทรงเป็นจังหวะ มีระยะหน้า ระยะ กลาง ระยะ หลัง - พื้นที่ว่างมีความสัมพันธ์กันเกิดมิติมากขึ้น	- ภาพจะถูกจัดวางรูปทรงอย่างอิสระ – ไม่คำนึงถึงการวางเส้นระดับ (Based Line) เหมือน เด็กปกติ ต.ย. เช่น N.j1 เปรียบเทียบความแตกต่างกับเด็กออทิสติก ต.ย. เช่น A.j1, A.j3 - วาดรูปทรงกระจาย - ไม่เป็นระเบียบ สามารถทำให้เกิดมิติและระยะในภาพได้ ลดความ อึดอัด ความซ้ำ
รายละเอียด (Details)	-การวาดรายละเอียดมีพัฒนาการขึ้น ดังจะเห็นได้จาก ต.ย. เช่น N.j1, N.j2, N.j5 ไกล เคียงความเป็นจริงมากขึ้น - สนใจวาดรูปทรงใหม่ เข้าไปประกอบในภาพ ต.ย. เช่น N.j1, N.j4	- รายละเอียดในภาพดีขึ้น - การสังเกตสภาพแวดล้อมดีขึ้น - รูปทรงสมบูรณ์มากขึ้น ต.ย. เช่น A.j1, A.j2 - ไม่เพิ่มรายละเอียดสิ่งอื่นในภาพ - วาดเฉพาะที่สนใจเท่านั้น

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพวาดต้นไม้ของเด็กปกติ อายุ 5 ปีนี้มีพัฒนาการมากขึ้นอันเนื่องจากประสบการณ์ พัฒนาการที่มีมากขึ้นนี้มีผลให้การสังเกตดีขึ้น ทั้งการวาดรูปทรง รายละเอียด การใช้พื้นที่ว่าง และการจัดองค์ประกอบภาพที่เริ่มมีความลงตัวมากขึ้น ดังจะเห็นได้จาก ภาพต้นไม้ที่มีลักษณะแตกต่างกันตามชนิดของต้นไม้ มีการสร้างพื้นที่ให้สัมพันธ์กับเรื่อง เช่น ต้นไม้ บนภูเขาหรือ ในป่า ในขณะที่เด็กออทิสติกก็มีพัฒนาการในการวาดหลายด้านคือ เส้นที่วาดลากช้าลง เนื่องจากมีการคิดถึงเรื่องและเนื้อหาที่วาดมากขึ้น ใช้จินตนาการผนวกกับประสบการณ์ที่มีมากขึ้น ทำให้ภาพ นั้นเริ่มเข้าใจถึงความจริงมากขึ้น แต่ยังไม่สามารถวาดต้นไม้ที่มีความแตกต่างได้ ต้นไม้จึงเป็นเพียงสัญลักษณ์ ที่ได้วาดคิดขึ้นแทนต้นไม้ทุกต้น

3.3.3 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.k1	N.k2	N.k3	A.k1	A.k2	A.k3
					
N.k4	N.k5		A.k4	A.k5	

ภาพที่ 11 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปต้นไม้ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- วาดแบบเล่าเรื่องเป็นภาพแบบง่าย ๆ ที่สื่อความหมาย (Early Pictorial) ที่ได้ประ สบการณ์มาจากการเห็น ต้นไม้จริง ต.ย. เช่น N.k. 1-5 –วาดจากความรู้สึกและจินตนาการ เกิด รูปทรงต้นไม้แบบง่าย ๆ ไม่เหมือนจริงมากนักไม่มีความซับซ้อนในเรื่องราว ต.ย. เช่น N.k1-N.k5</p>	<p>- วาดจากความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อม ต้นไม้ ที่เด็กเคยสัมผัส จดจำ และนำมาถ่ายทอดในแบบที่ตนเองรู้จัก เด็กแต่ละคนอาจมองเห็นต้นไม้ในมุมมองที่แตกต่างกันไป ต.ย เช่น A.k.1 มีมุมมองแบบเจาะเข้าไปในรายละเอียดเล็กๆ ซึ่งเด็กปกติจะมองข้ามไม่ให้ความสำคัญ</p>
เส้น (Line)	<p>- เส้นต่อเนื่องลากเส้นโครงสร้างโดยใช้เส้นตั้ง เส้นโค้ง เส้นซิกแซก เส้นตรง เส้นนอน - ควบคุมกล้ามเนื้อมือยังไม่ดี มีแรงกดในการวาดไม่สม่ำเสมอ ควบคุมน้ำหนักเส้นไม่ดี วาดเส้นตามบนเส้นร่างได้ดี ต.ย. เช่น N.k 1-N.k5</p>	<p>- เส้นลากยาวแบบต่อเนื่องไม่ยกมือ ควบคุมกล้ามเนื้อมือยังไม่ดี ทำให้ขีดเส้นรุนแรง น้ำหนักเส้นไม่สม่ำเสมอ กดหนักไม่ระมัดระวังในการวาดเส้น เส้นมีพลังการเคลื่อนไหว (Expression Drawing) ต.ย. เช่น A.k 1, A.k 5 ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง วาดผิดจะไม่ลบแก้ไข</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- รูปทรงต้นไม้จัดเป็นรูปทรงพื้นฐานที่เด็กวาดออกมาในลักษณะการใช้รูปทรงเรขาคณิต ประกอบเข้ากับเส้นขนานแนวตั้งถ่ายทอดสิ่งที่เด็กเห็นจดจำ ต้นไม้ ในธรรมชาติ แต่ยังไม่มีการสังเกตรายละเอียดโครงสร้างที่ถูกต้อง ต้นไม้จะไม่มีการสังเกตรายละเอียดโครงสร้างที่ถูกต้อง ต้นไม้จะไม่มีการสังเกตรายละเอียด โครงสร้างที่ถูกต้อง ต้นไม้จะไม่มีการสังเกตรายละเอียด โครงสร้างที่ถูกต้อง ต้นไม้จะไม่มีการสังเกตรายละเอียด โครงสร้างที่ถูกต้อง</p>	<p>- รูปทรงต้นไม้ไม่มีรายละเอียด เป็นเพียงเส้นรอบนอก โครงสร้างต้นไม้เท่านั้น ผิดรูป ยืดยาว ไม่คำนึงถึงความเหมือนจริง ต้นไม้มีลักษณะซ้ำ ๆ กันทุกต้น เพราะเด็กจะยึดติดว่าต้นไม้ต้องมีลักษณะแบบนี้ ขนาดความสูงต้นไม้เท่ากัน วาดตามคำบอกเล่าไม่ได้ เนื่องจากไม่สามารถสร้างภาพในสมองก่อนได้ วาดต้นไม้เป็นกลุ่มเรียงแถวใกล้เคียงเด็กปกติ ต.ย. เช่น A.k1-A.k5</p>

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้ (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- รูปทรงต้นไม้เป็นรูปทรงที่แสดงบนพื้นดิน (Ground) ที่ว่างที่เป็นฉากหลัง ท้องฟ้า ก้อนเมฆ พระอาทิตย์ ต.ย. เช่น N.k 1, N.k 2, N.k 3 N.k.5 รูปทรงเรียงกันอยู่บนเส้นระดับ สายตาหรือ เส้นขอบฟ้า ต.ย. เช่น N.k.1-5	- ไม่คำนึงถึงพื้นที่ว่าง ไม่มีการจัดวางรูปทรงเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ว่าง วางรูปทรงกลางกระดาษและขยายออกด้านข้าง เพียงต้องการวาดให้เต็ม ต.ย. เช่น A.k.2, A.k 5 - มีมิติที่เกิดจากการเขียนต้นไม้ซ้ำๆ บนเส้นระดับสายตา ต.ย. เช่น A.k 2, A.k 5
รายละเอียด ในภาพ (Details)	- มีรายละเอียดและการสังเกตที่ดีขึ้น - เริ่มมีการออกแบบโดยการลดตัดทอนรายละเอียดที่ยาก เป็นสัญลักษณ์ให้รู้ว่าต้นอะไร ต.ย. เช่น N.k 1-5 ไกล่เคียง ต.ย. N.k 3, N.k 4	- มีรายละเอียดในโครงสร้างน้อย ให้ความสำคัญกับโครงสร้างโดยรวม ต้นไม้เป็นสัญลักษณ์ ที่เด็กสร้างขึ้น - เลือกเจาะในรายละเอียดเล็ก ๆ ที่เด็กปกติมองข้ามนำมาขยาย ต.ย. เช่น A.k.1

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพต้นไม้ของเด็กปกตินั้นมีการสังเกตโครงสร้างและรายละเอียดของต้นไม้ได้ใกล้เคียงความจริง สามารถเขียนให้เห็นความแตกต่างของต้นไม้หลายชนิด จะเห็นได้จากรูปทรงของลำต้นและใบที่มีความแตกต่างกัน รายละเอียดยังเป็นการวาดตัดทอนให้เป็นเพียงรูปทรงง่ายๆ กิ่งก้านยังไม่ให้เห็นมากนัก มีการจัดองค์ประกอบในภาพโดยวางรูปทรงต้นไม้เรียงกันลงบนเส้นระดับ (Based Line) ก่อนเสมอ แต่ในเด็กออทิสติกนั้นการวาดต้นไม้อาจไม่จำเป็นต้องวางบนเส้นระดับเสมอไป เด็กมีอิสระทางความคิดที่เป็นตัวเอง ไม่มีการสอนหรือเรียนรู้ทฤษฎีทางศิลปะใดๆ ผลงานจึงออกมาจากความจำ และความรู้สึกภายในที่เด็กมีต่อสิ่งเร้า ใช้ความคิดและจินตนาการได้อย่างไม่มีกฎระเบียบ แต่บางครั้งเด็กออทิสติกเองมักชอบเลียนแบบภาพที่เห็น เช่น อาจเคยเห็นภาพป่าที่มีต้นไม้ เด็กจะวาดต้นไม้ซ้ำ ๆ กันเรียง หรือทับซ้อนกันทำให้ภาพเกิดมิติจากการทับซ้อนได้อย่างน่าสนใจ

3.3.4 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.11	N.12	N.13	A.11	A.12	A.13
					
N.14	N.15		A.14	A.15	

ภาพที่ 12 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปต้นไม้ ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	- วาดแบบเล่าเรื่อง เป็นภาพแบบง่าย ๆ ที่สื่อความหมาย (Early Pictorial) ที่ได้ประสบการณ์มาจากต้นไม้ ต.ย. เช่น N.l1-5 -วาดจากความรูสึกและจินตนาการจากสิ่งที่พบ มีการสร้างภาพในใจก่อนวาด มีการวางเนื้อเรื่องที่จะวาดลักษณะตรงไปตรงมา	- วาดจากความรูสึกที่มีต่อธรรมชาติที่เคยพบ จับอารมณ์ของต้นไม้จากสี - เนื้อเรื่องของเด็กออทิสติกมักจะมีความคิดของเด็กแอบแฝง หรือซ่อนเร้นบางสิ่งไว้ในภาพ ต้องใช้การพูดคุย จึงจะรู้ว่าเด็กคิดอะไร เด็กปกติมักวาดจากสิ่งที่จดจำแบบตรงไปตรงมา
เส้น (Line)	- ควบคุมกล้ามเนื้อมือได้ขึ้นดีมีแรงกดในการวาดสม่ำเสมอ ควบคุมน้ำหนักเส้นได้ ดีขึ้น แม่นยำ ต.ย. เช่น N.l 1-5 รู้จักการวางแผนและคิดภาพในใจก่อนลงมือ วาดคำนึงถึงความถูกต้อง สามารถวาดเส้นในลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ	- ควบคุมกล้ามเนื้อมือดีขึ้น ทำให้สามารถขีดเส้น ควบคุมเส้นให้เกิดเป็นรูปทรงได้ดีขึ้น แม่นยำมากขึ้น น้ำหนักเส้นดีขึ้น วาดเส้นช้าลง ควบคุมเส้นได้ดีขึ้น มียั้งคิด แต่ยังไม่มีการใช้เส้นหลายประเภท เช่น เส้นซิกแซก เส้นทะแยง จะมีเพียง เส้นตั้ง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นหยัก ต.ย. เช่น A.l1-5 แตกต่างจาก ต.ย. เช่น A.l 1-5 ที่มีการใช้เส้น หลายชนิดมากกว่า มักวาดภาพเดิม ๆ ซ้ำๆ เนื่องจากอาการของโรคที่มีภาวะหมกมุ่น เช่น ถ้าจะวาดต้นไม้ก็จะวาดแต่ต้นไม้แบบเดิม ต.ย. เช่น A.l 1, A.l 2 A.l3
รูปทรง (Shape and Form)	-รูปทรงต้นไม้ ใช้รูปทรง เรขาคณิต แบบลด ตัดทอนให้ง่าย ต.ย.เช่น N.l 1-5 มีการสังเกตรายละเอียด (Visual Type) โครงสร้างของต้นไม้ถูกต้องมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากใบไม้ในลักษณะต่างๆ เริ่มมีกิ่งก้าน มีรายละเอียด ที่สมจริงมากขึ้น	- รูปทรงต้นไม้จะเน้นให้เห็นลำต้นและรูป ทรงส่วนใหญ่ของใบไม่มีรายละเอียดเป็น เพียงเส้นรอบนอกโครงสร้างต้นไม้ ลักษณะซ้ำ ๆ กันทุกต้น เป็นสัญลักษณ์สากล ที่เด็กวาด ทั้งเด็กปกติ และเด็กออทิสติก ต.ย. เช่น A.l.2 ใกล้เคียงกับ ต.ย. เช่น A.l 2 ความสูงรูปทรงหลายระดับมากขึ้น

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปต้นไม้ (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- ภาพจะถูกแบ่งด้วยเส้นระดับก่อนเสมอ (Based Line) เพื่อใช้ในการจัดวางองค์ ประกอบของพื้นดินและท้องฟ้า มีการจัดวางรูปทรงเป็นจังหวะ มีระยะหน้า ระยะ กลาง ระยะหลัง ทำให้พื้นที่ว่างมีความสัมพันธ์กันเกิดมิติมากขึ้น	- ภาพจะถูกจัดวางรูปทรงอย่างอิสระ ไม่คำนึงถึงการวางเส้นระดับ (Based Line) เหมือนเด็กปกติ ต.ย. เช่น A.l 1 เปรียบเทียบความ แตกต่างกับเด็กออทิสติก ต.ย. เช่น A.l 1, A.l 3 จะเห็นว่า รูปทรงแบบกระจายไม่เป็นระเบียบนี้ ก็ สามารถทำให้เกิดมิติและระยะในภาพได้ ลดความอึดอัด ความซ้ำ
รายละเอียดในภาพ(Details)	-การวาดรายละเอียดมีพัฒนาการขึ้น ดังจะเห็นได้จาก ต.ย.เช่น N.l 1, N.l 2, N.l 5 โดดเด่นความเป็นจริงมากขึ้นสนใจวาดรูปทรงใหม่ เข้าไปประกอบในภาพ ต.ย. เช่น N.l 1, N.l 4	- รายละเอียดในภาพดีขึ้น มีการสังเกตสภาพแวดล้อมดีขึ้น ทำให้เกิดความสมบูรณ์ของรูปทรงมากขึ้น ต.ย. เช่น A.l 1, A.l 2 เด็กออทิสติก ไม่เพิ่มรายละเอียดสิ่งอื่นในภาพจะวาด เฉพาะที่สนใจเท่านั้น

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพวาดต้นไม้ของเด็กปกติ อายุ 7 ปี นั้นมีพัฒนาการมากขึ้นอันเนื่องมาจากประสบการณ์ และพัฒนาการนี้มีผลให้การสังเกตดีขึ้น ทำให้การวาดรูปทรงปรากฏรายละเอียด การใช้พื้นที่ว่าง การจัดองค์ประกอบภาพ และเริ่มมีความลงตัวมากขึ้นดังจะเห็นได้จากภาพต้นไม้ที่มีลักษณะแตกต่างกันตามชนิด ของต้นไม้ มีการสร้างพื้นที่ได้สัมพันธ์กับเรื่อง เช่น ต้นไม้บนภูเขาหรือในป่า ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้นมีพัฒนาการในการวาดหลายด้านคือ เส้นที่ซ้ำลง มีการคิดถึงเรื่องราวและเนื้อหาที่วาดมากขึ้น ใช้จินตนาการผนวกกับประสบการณ์มากขึ้น ทำให้ภาพนั้นเริ่มเข้าใกล้ความจริงมากขึ้น แต่ยังไม่สามารถวาดต้นไม้ที่มีความแตกต่างได้ ต้นไม้เป็นเพียงสัญลักษณ์ ที่ได้วาดคิดขึ้นแทนต้นไม้ทุกต้น

3.4.1 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปบ้าน

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.m1	N.m2	N.m3	A.m1	A.m2	A.m3
					
N.m4	N.m5		A.m4	A.m5	

ภาพที่ 13 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปบ้าน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปบ้าน

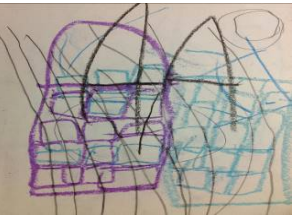

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- วาดแบบเล่าเรื่อง จากสิ่งที่ตนใกล้ชิด - บ้านถือเป็นส่วนสำคัญเพราะเป็นสัญลักษณ์ของครอบครัว เด็กจะรู้ว่าในบ้านมี พ่อ แม่ พี่น้อง และตนเอง บ้านจึงถูกหยิบยกมาใช้เป็นรูปทรงหลักต่อการวาดคน - วาดจากจินตนาการคิดฝันในสิ่งที่เด็กชอบ เช่น อยากได้บ้าน หลังใหญ่ เด็กบางคน อยากอยู่ตึกสูงบางคนอยากได้บ้านบนดิน ล้วนแต่เป็นเรื่องราวในจินตนาการที่ฝังลึกในใจ ต.ย. เช่น N.m1-N.m5</p>	<p>- วาดแบบเล่าเรื่องแทรกจินตนาการเข้าไป - วาดบ้านของตนเองในแบบง่ายสร้างสัญลักษณ์ เมื่อเด็กนึกถึงบ้าน เด็กออทิสติกหลายคนไม่สนใจบ้านหรือที่อยู่ของตนเอง เพราะเด็กมักขังตนเองอยู่ในโลกส่วนตัว ปิดกั้นเรื่องราวหรือสิ่งอื่นออกไป ทำให้ภาพบ้านที่วาดดูเงียบเหงา ขาดชีวิต ต.ย. เช่น A.m2 ต่างจากบ้านของเด็กปกติ ต.ย. เช่น N.m2-N.m4 ที่บ้านหมายถึง ครอบครัว เด็กออทิสติกมองบ้านต่างออกไป อาจมองเป็นเพียงวัตถุ</p>
เส้น (Line)	<p>- เส้นมีความต่อเนื่อง และเที่ยงตรงมากขึ้น - สามารถต่อเส้นให้เกิดเป็นรูปทรง - วาดรูปทรงของวัตถุที่มีปริมาตรได้ - ไม่มีมิติมากนัก</p>	<p>- เส้นมีความต่อเนื่อง - ขาดแรงกด - ขีดเส้นแบบอิสระ - เส้นมีความวุ่นวายซ้อนทับกัน -ไม่เป็นระเบียบ - ใช้เส้นแนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียงเส้นโค้ง เช่นเดียวกับเด็กปกติ</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- รูปทรงบ้านเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ - มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต - สร้างปริมาตรด้วยเส้นคู่ขนาน - มีความสมดุลแบบสองข้าง ไม่เท่ากัน</p>	<p>- รูปทรงบ้านเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ - มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบ นอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต -ไม่มีปริมาตร เป็นเพียงโครงสร้างของรูปทรงเรขาคณิตมาประกอบกัน - ไม่มีรายละเอียด -รูปทรงสื่อถึงบ้านได้ - มีความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน</p>

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ รูปบ้าน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- บ้านจะถูกวางบนเส้นระดับ (Based Line) - วางรูปทรงเรียงกัน - ออกแบบรูปทรงสัมพันธ์กับพื้นที่ว่าง - สร้างความสมดุลแบบสองด้านไม่เท่ากันเมื่ออยู่ร่วมกัน เกิดเอกภาพ ต.ย. เช่น N.m2 - ก้อนเมฆ และพระอาทิตย์ ช่วยทำให้ท้องฟ้าเชื่อมต่อกับตัวอาคารแบบไม่แยกขาดออกจากกัน ต.ย.เช่น N.m2-N.m5	- ภาพจะไม่มีเส้นระดับ (Based Line) - วาดรูปทรงลงไปตรงกลางพื้นที่ว่าง และค่อยขยายเรื่องราวออกไปด้านข้าง ต.ย. เช่น A.m1-5 - รูปทรงบ้านเป็นตัวกำหนดขอบเขตให้พื้นที่ว่าง ต.ย. เช่น A.m2 - ไม่มีการวาดพระอาทิตย์หรือก้อนเมฆในภาพ ทำให้พื้นที่ว่างด้านหลังไม่มีเรื่องราวขาดการเชื่อมต่อกันระหว่างรูปทรงและพื้นที่ว่าง ต.ย.เช่น A.m1-5
รายละเอียด (Details)	- มีการออกแบบลวดลาย การใช้รูปทรงเรขาคณิตแบบง่ายๆ นำมาประกอบกัน ใช้ตกแต่งรูปทรงให้ดูมีรายละเอียด และน่าสนใจมากขึ้น ต.ย. เช่น N.m2, N.m4	- ไม่มีการออกแบบรายละเอียดในรูปทรง แบบเด็กปกติ ต.ย. เช่น A.m1, A.m2 เปรียบเทียบกับ ต.ย. เช่น N.m2, N.m3, N.m4 จะเห็นได้ว่าบ้านที่วาด เป็นเพียงวาดโครงสร้างเป็นสัญลักษณ์แทนบ้านในความคิด

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพบ้านที่เด็กปกติวาดขึ้นนั้นมีรูปทรงบนพื้นฐานของรูปทรงเรขาคณิต เด็กสามารถแสดงความรู้สึกและจินตนาการถึงบ้านได้อย่างน่าสนใจ มีการใส่รายละเอียดที่สื่อถึงสภาพแวดล้อม ความแตกต่างของตัวบ้านอาคารสูงได้อย่างใกล้เคียงความจริง ในขณะที่เด็กออทิสติก มุ่งเน้นการวาดบ้านที่เป็นการสร้างสัญลักษณ์ บ้านที่ไม่แสดงถึงสภาพแวดล้อมใด ๆ ภาพมักเป็นบ้านที่ตั้งบนพื้นที่ว่างในจินตนาการที่เต็มไปด้วยส่วนประกอบที่ขาดการรวมตัวกัน คล้ายกับว่าผลงานมีเส้นแสดงความเคลื่อนไหว

3.4.2 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปบ้าน

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.n1	N.n2	N.n3	A.n1	A.n2	A.n3
					
N.n4	N.n5		A.n4	A.n5	

ภาพที่ 14 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปบ้าน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปบ้าน

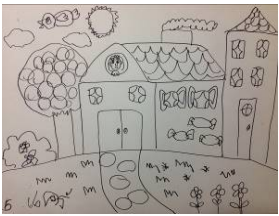

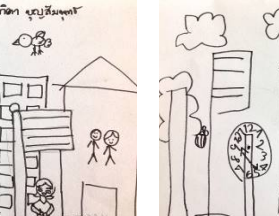

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- วาดแบบเล่าเรื่องตนเอง - เหตุการณ์บางช่วงในชีวิตที่ประทับใจ เช่น ปราสาทเจ้าหญิง เทพในนิยาย หรือจากสิ่งที่ใกล้ชิด - บ้านถือเป็นส่วนสำคัญเพราะเป็นสัญลักษณ์ของครอบครัว บ้านจึงถูกหยิบยกมาใช้เป็นรูปทรงหลักในหัวข้อครอบครัว</p>	<p>- วาดแบบเล่าเรื่องที่ได้สัมผัส - การเชื่อมโยงกันของเรื่องสองเรื่องที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลยนำมารวมไว้ด้วยกัน - แทรกจินตนาการเข้าไป เด็กออทิสติกมักวาดบ้านของตนเองในแง่มุมที่เป็นเพียงสัญลักษณ์บ้านในแง่วัตถุ ไม่มีคน สัตว์ ต.ย.เช่น A.n1-A.n4</p>
เส้น (Line)	<p>- เส้นที่ใช้วาดบ้านนั้นประกอบไปด้วย เส้น ตรง แนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียง เส้นโค้ง - เส้นมีความต่อเนื่องมาก - เส้นสม่ำเสมอ - ควบคุมการตัดเส้นตามได้แม่นยำขึ้น - สามารถต่อเส้นให้เกิดเป็นรูปทรงที่มีลักษณะต่าง ๆ ได้ ต.ย. เช่น N.n1-N.n5</p>	<p>- เส้นมีความต่อเนื่อง - มีแรงกดมากขึ้น - ชิดเส้นแบบอิสระ - ชิดขี้นเขียนซ้อนทับ - เส้นรุนแรงฉับพลัน แสดงพลังอารมณ์ (Expression Drawing) - ใช้ประสบการณ์ทางอารมณ์ แทนความเป็นจริงทางวัตถุเป็นอนความเป็นจริง เพื่อที่จะแสดงผลที่มีต่ออารมณ์ และเป็นศิลปะอัตวิสัย (subjective art form)</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- ใช้รูปทรงเรขาคณิตประกอบกันเป็นบ้าน - มีการออกแบบทั้งโครงสร้าง - รายละเอียดเกิดจากจินตนาการที่ผสมผสานกับความเป็นจริงของบ้าน - นำมาดัดแปลงให้เป็นรูปทรงที่ง่ายก่อนการวาด - การสร้างปริมาตรด้วยเส้นคู่ขนาน - มีความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน ต.ย. เช่น N.n1-N.n5 - ขนาดสัดส่วนระหว่างบ้านกับคน มีความสูงเท่ากัน</p>	<p>- รูปทรงบ้านมีปริมาตรมากขึ้นจากการวาดเส้นแนวตั้งคู่ขนาน ร่วมกับโครงสร้างของรูปทรงเรขาคณิตมาประกอบกันเป็นบ้าน - มีรายละเอียดของประตูหน้าต่าง ต.ย. เช่น A.n1-5 ใกล้ เคียงเด็กปกติ ต.ย. เช่น N.n1- 5 - ขาดความประณีต - จัดองค์ประกอบภาพแบบ ความสมดุลสองข้างไม่เท่ากัน - ใช้รูปทรงแบบเปิด - มีรูปทรงซ้อนทับกัน</p>

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ รูปบ้าน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- พื้นที่ว่างมีความสัมพันธ์กับรูปทรง - วาดคนก่อนจึงจะวาดบ้านจึงนับเป็นระยะที่ 2 ของภาพ - ภาพเริ่มมีระยะ ต.ย. เช่น N.n2 - มิติเกิดจากการจัดวางรูปทรงแบบ มีระยะหน้า ระยะกลาง ระยะหลัง - มีเส้นคั่นสายตา ให้ดูมีระยะลึก ต.ย. เช่น N.n2	- ภาพจะไม่มีเส้นแบ่งด้วยเส้นระดับ (Based Line) - วาดรูปทรงลง ไปตรงกลางพื้นที่ว่าง และค่อยขยายเรื่องราวออกไปด้านข้าง ต.ย. เช่น A.n1,A.n2,A.n4 รูปทรงบ้านเป็นตัว กำหนดขอบเขต ให้พื้นที่ว่าง ต.ย. เช่น A.n1-A.n4 - ภาพมีระยะเกิดจากการเหลื่อมซ้อนทับกันของเส้นและรูปทรง
รายละเอียด (Details)	- รายละเอียดในภาพมีการพัฒนามาขึ้นจะเห็นได้จาก - มีการออกแบบลวดลายโดยใช้ รูปทรงเรขาคณิตนำมาประกอบกันเป็นสัญลักษณ์ ใช้ตกแต่งรูปทรงให้ดูมีรายละเอียด และ น่าสนใจมากขึ้น ต.ย. เช่น N.n1	- รายละเอียดในภาพเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้จากประตูหน้าต่าง รั้วบ้าน นกบนฟ้า ต.ย. เช่น A.n4 - ไม่มีการออกแบบลวดลายเพื่อใช้ในการตกแต่งรูปทรง - ภาพจะเป็นเพียงโครงสร้างของอาคาร

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพบ้านของเด็กปกติ อายุ 5 ปี นั้นมีการพัฒนาขึ้นจากรูปทรงเรขาคณิตต่างๆ เริ่มมีการเพิ่มเติมรายละเอียดส่วนประกอบตกแต่งตัวอาคาร มีการวางตำแหน่งรูปทรงบนพื้นที่ว่าง จนทำให้ภาพเกิดมิติจากการเหลื่อมล้ำกันของรูปทรง ภาพที่เด็กวาดส่วนใหญ่จะเป็นความรู้สึกในด้านบวก มีความสุข รอยยิ้ม เริ่มมีการสร้างปริมาตรของรูปทรงบ้าน โดยมีการเพิ่มเส้นตั้งเส้นที่แสดงความเป็นปริมาตรของตัวบ้าน ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้นยังคงเป็นการใช้จินตนาการร่วมกับความจำ และมักแสดงความรู้สึกร่วมด้วย เช่น ไม่ชอบไปโรงพยาบาล เด็กจะขีดขี้นเส้นรุนแรงให้เห็นความโกรธไม่ชอบ รวมถึงการเลือกใช้สีที่แสดงอารมณ์ด้วย เด็กต้องการบอกเล่าถึงสิ่งที่พบมา เช่น สามารถบอกได้ว่า วาดภาพโรงพยาบาล โรงเรียน บ้าน ภาพเริ่มสื่อความหมายมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา สัดส่วนระหว่างคนกับบ้านจะไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

3.4.3 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปบ้าน

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.o1	N.o2	N.o3	A.o1	A.o2	A.o3
					
N.o4	N.o5	N.o5	A.o4	A.o5	A.o5

ภาพที่ 15 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปบ้าน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปบ้าน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- วาดแบบเล่าเรื่อง จากสิ่งที่ตนใกล้ชิด บ้านถือเป็นส่วนสำคัญเพราะเป็นสัญลักษณ์ ของครอบครัว เด็กจะรู้ว่าในบ้านมี พ่อ แม่ พี่น้อง และตนเอง บ้านจึงถูกหยิบยกมาใช้เป็นรูปทรงหลัก ต่อจากการวาดคน - วาดจากจินตนาการ คิดฝันในสิ่งที่เด็กชอบ เช่น อยากได้บ้านหลังใหญ่ เด็กบางคนอยากอยู่ตึกสูง บางคนอยากได้บ้านบนดิน ล้วนแต่ เป็นเรื่องราวในจินตนาการ ที่ฝังลึกในใจ ต.ย. เช่น N.o 1-5</p>	<p>- วาดแบบเล่าเรื่องแทรกจินตนาการเข้าไป เด็กออทิสติกมัก วาดบ้านของตนเอง ในแบบง่าย เป็นการสร้างสัญลักษณ์เมื่อเด็กนึกถึงบ้าน เด็กออทิสติกหลายคนไม่สนใจบ้านหรือที่อยู่ ของ ตนเองเพราะเด็กมักขังตนเองอยู่ในโลกส่วนตัว ปิดกั้น เรื่องราว หรือสิ่งอื่นออกไป ทำให้ภาพบ้านที่วาดดูเงิบเหงา ขาดชีวิต ต.ย. เช่น A.o2 ต่างจากบ้านของเด็กปกติ ต.ย. เช่น A.o 2-4 ที่บ้านมีความหมายถึงครอบครัว แต่เด็กออทิสติก มองบ้านต่างออกไปอาจมองเป็นเพียงวัตถุ</p>
เส้น (Line)	<p>- เส้นมีความต่อเนื่องและเที่ยงตรงมากขึ้น จนสามารถ ต่อเส้นให้เกิดเป็นรูปทรง - สามารถวาดรูปทรงของวัตถุ ที่มีปริมาตรได้ แต่ยังไม่มีความมั่นใจ</p>	<p>- เส้นมีความต่อเนื่อง แต่ขาดแรงกดเป็นการขีดเส้นแบบ อิสระ เส้นมีความวุ่นวาย ซ้อนทับ กัน ไม่เป็นระเบียบ ใช้เส้นแนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียงเส้นโค้ง เช่นเดียวกับเด็กปกติ</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- รูปทรงบ้านเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบ นอกที่แสดงพื้นที่ ขอบเขต โครงสร้างที่เกิดจากการสร้างปริมาตรด้วยเส้น คู่ขนาน - มีความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน</p>	<p>- รูปทรงบ้านเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบนอก ที่แสดงพื้นที่ขอบเขต ไม่มี ปริมาตร เป็นเพียงโครงสร้างของรูปทรงเรขาคณิตมา ประกอบกัน ไม่มีรายละเอียด สามารถสื่อความหมายถึงบ้าน ได้ มีความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน</p>

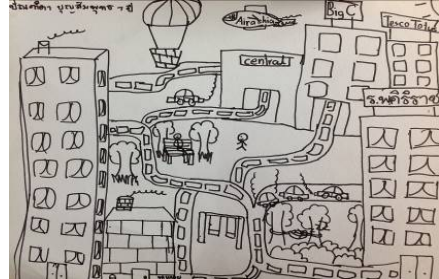
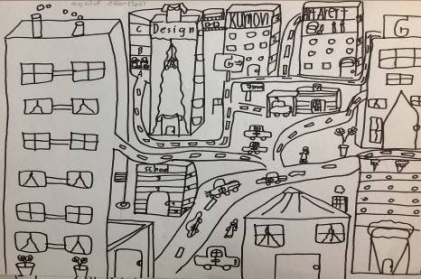

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ รูปบ้าน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	<p>- บ้านจะถูกวางบนเส้นระดับ (Based Line) โดยการวางรูปทรงเรียงกัน เด็กเริ่มออกแบบ ให้รูปทรงสัมพันธ์กับพื้นที่ว่าง โดยการสร้างความสมดุลแบบสองด้านไม่เท่ากัน แต่เมื่อ อยู่ร่วมกันเกิดเอกภาพกลมกลืน ต.ย.เช่น N.o 2 - ก้อนเมฆ และพระอาทิตย์ ช่วยทำให้ท้องฟ้าเชื่อมต่อกับตัวอาคารแบบไม่แยกขาดออกจากกัน ต.ย. เช่น N.o 2-5</p>	<p>- ภาพจะไม่มีเส้นระดับ (Based Line) แต่เด็กจะวาดรูปทรงลงไปตรงกลางพื้นที่ว่าง และค่อยขยายเรื่องราวออกไปด้านข้าง ต.ย เช่น A.o.1- A.o 5 – รูปทรงบ้านเป็นตัว กำหนดขอบเขตให้พื้นที่ว่าง ต.ย. เช่น A.o 2 จะมีการวาดพระอาทิตย์หรือก้อนเมฆ ในภาพ ทำให้พื้นที่ว่างด้านหลังมีเรื่องราว มีการเชื่อมต่อกันระหว่างรูปทรงและพื้นที่ว่าง</p>
รายละเอียด (Details)	<p>- มีการออกแบบลวดลาย การใช้รูปทรง เรขาคณิตแบบง่ายๆ นำมาประกอบกัน ใช้ตกแต่งรูปทรงให้ดูมีรายละเอียด และน่าสนใจมากขึ้น ต.ย. เช่น N.o.2, N.o 4</p>	<p>- ไม่มีการออกแบบรายละเอียดในรูปทรงแบบเด็กปกติ จะเห็นได้ว่าเป็นบ้านที่วาดเป็นเพียงวาดโครงสร้างเป็นสัญลักษณ์ แทนบ้านในความคิด นอกจากเด็กออทิสติกที่มีความสามารถในการสังเกตจะสามารถวาดรายละเอียดได้เหมือนจริง แม้จะมองเพียงแค่ครั้งเดียว</p>

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า บ้านของเด็กปกติที่มีการสร้างรูปทรงที่ยังคงอยู่บนพื้นฐานของรูปทรงเรขาคณิต เด็กสามารถแสดงความรู้สึกและจินตนาการถึง บ้านได้อย่างน่าสนใจ มีการใส่รายละเอียดที่มีเรื่องราวสื่อถึงสภาพแวดล้อม ที่เห็นถึงความแตกต่างของตัวบ้านอาคารสูงได้อย่างใกล้เคียงความจริง ในขณะที่เด็กออทิสติก มุ่งเน้นการวาดบ้านที่เป็นการสร้างสัญลักษณ์และไม่แสดงถึงสภาพแวดล้อมใดๆ ลักษณะเป็นบ้านที่ตั้งบนพื้นที่ว่างตามจินตนาการที่เต็มไปด้วยส่วนประกอบที่ขาดการรวมตัวกัน ผลงานมักมีเส้นแสดงความเคลื่อนไหว

3.4.4 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปบ้าน

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.p1	N.p2	N.p3	A.p1	A.p2	A.p3
					
N.p4	N.p5		A.p4	A.p5	

ภาพที่ 16 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ รูปบ้าน ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี

ตารางที่ 17 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปบ้าน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	<p>- วาดแบบเล่าเรื่อง เช่นเล่าเรื่องตนเอง กับ เหตุการณ์บางช่วงในชีวิตที่ประทับใจ เช่น ปราสาทเจ้าหญิงเทพนิยาย หรือ จากสิ่งที่ใกล้ชิด บ้านถือเป็นส่วนสำคัญ เพราะเป็นสัญลักษณ์ของครอบครัว บ้านจึงถูกหยิบยกมาใช้เป็นรูปทรงหลักในหัวข้อครอบครัว</p>	<p>- วาดแบบเล่าเรื่อง ที่เด็กสัมผัสมา หรือเป็นการเชื่อมโยงกันของเรื่องสองเรื่องที่ไม่มีความเกี่ยวพันกันเลย นำมารวมไว้ด้วยกัน แทรกจินตนาการเข้าไป เด็กออทิสติกมักวาดบ้านของตนเอง ในแง่มุมที่เป็นเพียงสัญลักษณ์บ้านในแง่วัตถุ ไม่มีคน สัตว์ ต.ย. เช่น Ap 1-4</p>
เส้น (Line)	<p>- เส้นที่ใช้วาดบ้านนั้นประกอบไปด้วย เส้น ตรง แนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียง เส้น โค้ง - เส้นมีความต่อเนื่อง และเที่ยงตรงมาก เส้นสม่ำเสมอ ควบคุมการตัดเส้นตามได้แม่นยำขึ้น จนสามารถต่อเส้นให้เกิดเป็นรูปทรงที่มีลักษณะต่าง ๆ ได้ ต.ย. เช่น N.p 1-5</p>	<p>- เส้นมีความต่อเนื่อง มีแรงกดมากขึ้น เป็นการขีดเส้นแบบอิสระ ขีดขยี้เขียนซ้อนทับเส้น รุนแรง ฉับพลัน แสดงพลังอารมณ์ (Expression Drawing) เด็กจะใช้ประสบการณ์ทางอารมณ์แทนความเป็นจริงทางวัตถุ จะบิดเบือนความเป็นจริงเพื่อที่จะแสดงผลที่มีต่ออารมณ์ และเป็นศิลปะอัตวิสัย (subjective art form) วาดเส้นด้วยความเร็ว เส้นซ้อนทับกัน</p>
รูปทรง (Shape and Form)	<p>- ใช้รูปทรงเรขาคณิตประกอบกันเป็นบ้าน - มีการออกแบบทั้งโครงสร้างและรายละเอียดอันเกิดจากจินตนาการที่ผสมผสานกับความเป็นจริงของบ้าน นำมาดัดแปลงให้เป็นรูปทรงที่ง่ายก่อนการวาด - การสร้างปริมาตรด้วยเส้นคู่ขนาน มีความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน ต.ย. เช่น Np 1-5 ขนาดสัดส่วนระหว่างบ้านกับคนมีความสูงเท่ากัน</p>	<p>- รูปทรงบ้านมีปริมาตรมากขึ้นจากการวาด เส้นแนวตั้งคู่ขนาน ร่วมกับโครงสร้างของรูป ทรงเรขาคณิต มาประกอบกันเป็นบ้าน มีรายละเอียดของประตูหน้าต่าง ต.ย. เช่น A.p1-5 ใกล้ เคียงเด็กปกติ ต.ย. เช่น N.p1- 5 แต่ขาดความประณีต จัดองค์ประกอบภาพแบบความสมดุล สองข้างไม่เท่ากัน ใช้รูปทรงแบบเปิด มีรูปทรงซ้อนทับกัน</p>

ตารางที่ 17 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ รูปบ้าน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- พื้นที่ว่างมีความสัมพันธ์กับรูปทรง เด็กจะวาดคนก่อนจึงวาดบ้านจึงนับเป็นระยะที่ 2 ของภาพ ทำให้ภาพเริ่มมีระยะ ต.ย. เช่น N.p 2 มิติเกิดจากการจัดวางรูปทรงแบบ มีระยะหน้า ระยะกลาง ระยะหลัง - มีเส้นคูล่าสายตา ให้ดูมีระยะลึก ต.ย. เช่น N.p 2	- ภาพจะไม่มีเส้นแบ่งด้วยเส้นระดับ (Based Line) แต่เด็กจะวาดรูปทรงลงไปตรงกลางพื้นที่ว่าง และค่อยขยายเรื่องราวออกไปด้านข้าง ต.ย. เช่น A.p1, A.p 2, A.p 4 รูปทรงบ้านเป็นตัวกำหนดขอบเขตให้พื้นที่ว่าง ต.ย. เช่น A.p 1-4 ภาพมีระยะเกิดจากการเหลื่อมซ้อนทับกันของเส้นรูปทรง
รายละเอียด (Details)	- รายละเอียดในภาพมีการพัฒนาขึ้นจะเห็นได้จากการออกแบบลวดลาย โดยใช้รูปทรงเรขาคณิตนำมาประกอบกันเป็นสัญลักษณ์ใช้ตกแต่งรูปทรงให้ดูมีรายละเอียด และน่าสนใจมากขึ้น ต.ย. เช่น N.p 1	- รายละเอียดในภาพเพิ่มมากขึ้นจะเห็นได้จาก ประตูหน้าต่าง รั้ว บ้าน นกบนฟ้า ต.ย. เช่น A.p 4 ไม่มีการออกแบบลวดลายเพื่อใช้ในการตกแต่งรูปทรง ภาพจะเป็นเพียงโครงสร้างของอาคาร

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า ภาพบ้านของเด็กปกติอายุ 7 ปีนั้นมีการพัฒนาขึ้นจากรูปทรงเรขาคณิตต่างๆ เริ่มมีการเพิ่มเติมรายละเอียดส่วนประกอบตกแต่ง ตัวอาคาร มีการวางตำแหน่งรูปทรงบนพื้นที่ว่างจนทำให้ภาพเกิดมิติจากการเหลื่อมล้ำกันของรูปทรง ภาพที่เด็กวาดส่วนใหญ่จะเป็นความรู้สึกในด้านบวก มีความสุข รอยยิ้ม เริ่มมีการสร้างปริมาตรของรูปทรงบ้าน โดยการเพิ่มเส้นตั้งและเส้นที่ก่อให้เกิดเป็นปริมาตรของตัวบ้าน ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้น ยังคงเป็นการใช้จินตนาการร่วมกับความจำและมักแสดงความรู้สึกร่วมด้วย เช่น การไม่ชอบไปโรงพยาบาล เด็กจะขีดขี้นเส้นรุนแรงให้เห็นความโกรธ ไม่ชอบ รวมถึงเลือกใช้สีมาวาดแสดงอารมณ์ด้วย ต้องการบอกเล่าถึงสิ่งที่พบมา เช่น สามารถวาดโรงพยาบาล โรงเรียน และบ้าน ภาพเริ่มสื่อความหมายมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา สัดส่วนระหว่างคนกับบ้านยังไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

3.5.1 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 4 ปี หัวข้อ สี

เด็กปกติ	เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
 <p>N.q1</p> <p>N.q2</p> <p>N.q3</p>	 <p>A.q1</p> <p>A.q2</p> <p>A.q3</p>
 <p>N.q4</p> <p>N.q5</p>	 <p>A.q4</p> <p>A.q5</p>

ภาพที่ 17 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ สี ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ สี รูปคน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	- วาดแบบเล่าเรื่อง (Literal Quality) - วาดตามความรู้สึก (Expressive Quality) และจินตนาการผสมกับความ เป็นจริง - วาดคนในครอบครัว	- เรื่องราวส่วนมากจะเป็นการวาดภาพตนเองกับพ่อ แม่ หรือคนใกล้ชิด - สร้างเรื่องราวจากความรู้สึกที่ตนเองมีต่อสิ่งเร้าที่ได้พบจากสภาพแวดล้อม
เส้น (Line)	- เส้นคร่าวๆ (Scribbling Stage) - เส้นรอบนอก (Outline) - ใช้เส้นหลายแบบรวมกัน	- เส้นคร่าวๆ (Scribbling Stage) - เส้นรอบนอก (Outline) - เส้นต่อเนื่องฉับพลัน
รูปทรง (Shape and Form)	- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ - มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบนอกที่ แสดงพื้นที่ขอบเขต โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1. รูปร่างเรขาคณิต เช่น บ้านยังไม่มีรายละเอียดและโครงสร้างที่ซับซ้อน 2. รูปร่างอิสระ เป็นรูปร่างที่ไม่มีโครงสร้างแน่นอน เช่น คน ต้นไม้ สัตว์ รูปคนจะถูกแบ่งสัดส่วนออกเป็น 3 ส่วน คือ ศีรษะ ลำตัว และช่วงขา รูปแบบตัดทอน (Distortion) บิดเบือนไปจากความจริงเพื่อให้เข้าใจง่าย ต.ย. เช่น N.q1-5	- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ - มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบนอก ที่แสดงพื้นที่ขอบเขต - ให้ ความสำคัญกับความคิดมากกว่าความเหมือนจริง - รูปทรงตัด ทอน (Distortion) ในลักษณะบิดเบือนไปจากความจริง ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว เช่นเดียวกับเด็กปกติ - รูปทรงยังเป็นแบบเปิด -มีท่าทางไม่สมสัดส่วน - ลำตัวบางคนจะขีดเป็นเส้น ก้างปลาเพราะไม่เห็นความสำคัญ ต.ย. เช่น A.q 3

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ สี รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
สี (colour)	<p>-ใช้ประสบการณ์ผสมกับจินตนาการในการเลือกสี ต.ย. เช่น N.q1-N.q 5 - สีที่ใช้เป็นกลุ่ม ของสี เท้หรือแม่สีวัตถุ (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน - ใช้สีอ่อนจาง (Tint) สีเท้ที่ผสม ขาว -ใช้ สี แก่ (Shade) สีเท้ที่ผสมดำให้ค่าสีหม่นลง - เลือกใช้สีโทนร้อน และ โทน เย็นในปริมาณที่เท่ากัน - ใช้สีโทนร้อนในปริมาณ 50% - ใช้สีโทนเย็นในปริมาณ 50% - เลือกใช้สีสดใส ระบายเคียงกัน จะ ไม่ใช้ สีหม่น ที่ลดค่าความสดจัดลง เช่น สีเทา สีน้ำตาลดำ สี เขียวขี้ม้า สีม่วงดำ - ใช้สีคู่ตรงข้าม เช่นระบายสีไปไม่มีสีเขียว และ แอปเปิ้ลสีแดงบนต้นค่าสีตัดกันแต่ กลับช่วยเพิ่มความสดให้สีเขียวสดมากขึ้น แดงจัดขึ้น - สี ตรงข้ามกันเมื่ออยู่เคียงกันมันจะ ขบเน้นกัน ให้มีชีวิตชีวาสูงสุด ต.ย. เช่น N.q 3, N.q 4 - ใช้สีโทน ร้อน โทนเย็นตัดกัน เช่น เขียวกับส้ม ต.ย. เช่น N.q 3 เลือักับ กระโปรง ทางเดินกับสนามหญ้าเมื่อสีเคียงกันจะเกิดการปรับให้สี แต่ละสีกลายเป็นสีคู่ประกอบซึ่งจะทำให้เกิดความขบเน้น แม้ไม่ ใช้สีตรงข้ามก็ตามแต่สีจะส่งอิทธิพลต่อกันทำให้นั้นลดค่าสีเท้ ของตัวมันเอง - ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น เช่น สีผิว คน สีผม ต.ย. เช่น N.q1- ใช้สีตามจินตนาการในส่วนของเสื้อผ้า บางครั้งอาจมีบางส่วนของร่างกายด้วย เช่น N.q1, N.q2, N.q3, N.q5</p>	<p>- ใช้จินตนาการและอารมณ์ในการเลือกสี ต.ย. เช่น A.q1-5 - สีที่ใช้ เป็นกลุ่มของสีเท้ หรือ แม่สีวัตถุ (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน - ใช้สีแก่ (Shade) สีเท้ที่ผสมดำให้ค่าสีหม่นลง เช่น สีดำ - เลือกใช้สี โทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่ต่างกัน - ใช้สีโทนร้อนในปริมาณ 70% - ใช้สีโทนเย็นในปริมาณ 30% - ใช้สีคู่ตรงข้ามระบายหน้าสี แดง ตัวเสื้อสีเขียว ที่มีค่าสีตัดกันรุนแรง แต่กลับช่วยเพิ่มความสด ให้สีเขียวสดมากขึ้น แดงจัดขึ้น - สีตรงข้ามกันเมื่ออยู่เคียงกันจะ เน้นกันให้มีชีวิตชีวาสูงสุด ต.ย. เช่น A.q1, A.q4 , A.q5 -ใช้สีโทน ร้อน โทนเย็นตัดกัน เช่น เขียว กับส้ม ต.ย. เช่น A.q1, A.q2, A.q4, A.q5 - เมื่อสีเคียงกันจะปรับ ให้สี แต่ละสีกลายเป็นสีคู่ประกอบ ซึ่ง จะทำให้เกิดความขบเน้น แม้ไม่ใช้สีตรงข้ามก็ตาม แต่สีจะส่ง อิทธิพลต่อกัน ทำให้นั้นลดค่าสีเท้ของตัวมันเอง ใช้สีได้ถูกต้อง ตามความเป็นจริงบางส่วน เช่น สีผิวคน สีผมส่วนมากเด็ก ออทิสติก จะจับอารมณ์ที่แฝงความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ ร้องไห้ โกรธ เด็กจะ ใช้สีแทนความรู้สึกถึงบุคคลนั้น เช่น ภาพแม่ ใจดีมีหัวสีฟ้า ต.ย. เช่น A.q1 ซึ่งสีฟ้ามีจิตวิทยาของสีหมายถึง ความอ่อนโยน - ภาพ ความโกรธ เด็กจะแทนค่าบุคคลด้วยหน้าสีแดง ต.ย. เช่น A.q5 ซึ่งสี แดง มีความหมายทางจิตวิทยาของสีคือ อันตราย สงคราม อำนาจ</p>

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4 ปี หัวข้อ สี รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 4 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- มีการใช้ที่ว่าง 2 แบบ คือ ที่ว่างของรูป หรือเนื้อหา เรียกว่าที่ว่างบวกและที่ว่างที่อยู่รอบๆ หรือส่วนที่เป็นพื้น (Ground) เรียกว่าที่ว่างลบ หรือที่ว่างที่อยู่เฉย - ใช้บริเวณว่างปิดเปิด (Close Space and Open Space) บริเวณว่างที่มีเส้นรอบนอกบรรจบกัน ทำให้รูปทรงที่วาด เป็นหน่วยเฉพาะแยกจากบริเวณว่าง ด้านหลังโดยสิ้นเชิง - ภาพมีระยะเกิดจากการเหลื่อมซ้อนกันของรูปทรงรวมถึงบรรยากาศสีกับบริเวณว่าง เส้นนำสายตา ต.ย. เช่น N.q 3	- มีการใช้ที่ว่าง 2 แบบ คือ ที่ว่างของรูปหรือ เนื้อหาเรียกว่าที่ว่างบวกและที่ว่างที่อยู่รอบ ๆ หรือส่วนที่เป็นพื้น (Ground) เรียกว่าที่ว่างลบหรือที่ว่างที่อยู่เฉย -ใช้บริเวณว่างแบบเปิด มีเส้นรอบนอกรูป - ทรงไม่บรรจบกันกระจัดกระจายไปทั่วพื้นหลัง - ทำให้มีพลังความเคลื่อนไหวแบบสบายไม่ตึงเครียด - ภาพมีระยะเกิดจากการเหลื่อมซ้อนกันของรูปทรง รวมถึงบรรยากาศสีกับบริเวณ ว่าง ต.ย. เช่น A.q1-A.q5
รายละเอียด (Details)	- มีการออกแบบ ทั้งเสื้อผ้า ทรงผม ลวดลายประดับ ดอกไม้ ทำให้ภาพดูมีชีวิต	- ไม่มีการออกแบบ ทั้งเสื้อผ้า ทรงผม ลวดลายประดับ ดอกไม้ ทำให้ภาพดูขาดชีวิต

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า การระบายสีของเด็กปกติ นั้น เด็กจะเลือกใช้สีเป็น 2 ลักษณะ คือ การใช้สีตามความเป็นจริง กับสีจากจินตนาการที่รู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ เด็กมักใช้สีแท้ แม่สี รวมถึงสีขั้นที่ 2 และใช้สีตัดกันหรือสีคู่ตรงข้าม เด็กมักเลือกใช้สีที่มีความสดใส ไม่ใช้สีโทนมืด หรือสีเบรคที่ถูกลดค่าความสดจัดของสีลง ไม่คำนึงถึงการรวมตัวกันของสี ใช้สีตามใจชอบและมักมีสีพิเศษที่เด็กชื่นชอบ เช่น เด็กผู้หญิงจะชอบสีชมพู เด็กผู้ชายจะชอบสีฟ้า ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้น มีความอิสระทางความคิดมาก ในการเลือกใช้สี เด็กจะเลือกใช้สีแทนค่าอารมณ์ของบุคคลในภาพ เช่น ครูดุ หน้าสีแดง แม่ดีใจผมสีฟ้าซึ่งทางจิตวิทยาการใช้สีนั้น สีฟ้าให้ความรู้สึกถึงความอ่อนโยน สีแดงแทนพลัง อันตราย สงคราม อำนาจ เด็กจะไม่คำนึงถึงความเป็นจริงแต่จะแสดงออกถึงความรู้สึกต่อรูปทรง รวมถึงมีการระบายสีที่แตกต่างจากเด็กปกติคือ จะระบายสีเป็นวงกลม ในขณะที่เด็กปกติจะระบายสีในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระเบียบมีขั้นตอน มีการวางแผนในการทำงาน แต่เด็กออทิสติกนั้นจะเป็นการวาดที่รวดเร็ว ไม่มีการวางแผน สำแดงพลังอารมณ์อย่างฉับพลัน (Expression Painting) เด็กจะใช้ประสบการณ์ทางอารมณ์แทนความเป็นจริงทางวัตถุ มักจะบิดเบือนความเป็นจริงเพื่อที่จะแสดงผลที่มีต่ออารมณ์ และเป็นศิลปะอัตวิสัย

3.5.2 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 5 ปี หัวข้อ สี

เด็กปกติ	เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
 <p>N.r1 N.r2 N.r3</p>	 <p>A.r1 A.r2 A.r3</p>
 <p>N.r4 N.r5</p>	 <p>A.r4 A.r5</p>

ภาพที่ 18 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ สี ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ สี รูปคน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	- วาดแบบเล่าเรื่อง (Literal Quality) – วาดตามความรู้สึก (Expressive Quality) และจินตนาการ ผสมกับความเป็นจริง - วาดตนเองและคนในครอบครัว หรือเจ้าหญิงเจ้าชาย	- เรื่องราวส่วนมากจะเป็นการวาดภาพตนเองกับพ่อ แม่ หรือคนใกล้ชิด - สร้างเรื่องราวจากความรู้สึกที่ตนเองมีต่อสิ่งเร้าที่ได้พบจากสภาพแวดล้อม
เส้น (Line)	- เส้นคร่าวๆ (Scribbling Stage) หรือ เส้นร่างเส้นตาม - เส้นรอบนอก (Outline)	- เส้นคร่าว ๆ (Scribbling Stage) เส้นรอบนอก (Outline) เส้นอิสระ (Free Drawing)
รูปทรง (Shape and Form)	- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ - มีความกว้างกับความยาว เกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1. รูปร่างเรขาคณิต เช่น บ้านมีรายละเอียด และโครงสร้างที่ซับซ้อนมากขึ้น 2. รูปร่างอิสระ เป็นรูปร่างที่ไม่มีโครงสร้างแน่นอน เช่น คน ต้นไม้ สัตว์ มีการ พัฒนามากขึ้น สัดส่วนดีขึ้น - รูปคน ถูกแบ่งสัดส่วนออกเป็น 4 ส่วน คือศีรษะ ลำตัว ช่วงขาบน ขาล่าง ตามข้อพับ - ไม่สมสัดส่วน ต.ย. เช่น N.r1, N.r2, N.r5 - รูปแบบตัดทอน (Distortion) สร้างสรรค์บิดเบือนจากความจริง	- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต -ให้ความสำคัญกับรูปแบบจากความคิดมากกว่าความเหมือนจริง - รูปคนถูกแบ่งสัดส่วนออกเป็น 3 ส่วน คือ ศีรษะ ลำตัว ช่วงขา - รูปแบบแบบตัดทอน (Distortion) ในลักษณะบิดเบือนไปจากความจริง ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว ต.ย. เช่น Ar2, Ar5, Ar5 - รูปทรงแบบเปิด - มีท่าทางไม่สมสัดส่วน - ลำตัวมีปริมาตรแบบเส้นคู่ ต.ย. เช่น Ar1, Ar3

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ สี รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
สี (colour)	<p>- ใช้ประสบการณ์ผสมกับจินตนาการในการเลือกสี ต.ย. เช่น Nr1-Nr5 - สีที่ใช้เป็น กลุ่มของสีแท้ หรือแม่สีวัตถุธาตุ (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน- ใช้สีขั้นที่ 2 สีม่วง สีส้ม สีเขียว ใช้สีขั้น ที่ 3 สีน้ำตาลแดง สีเขียวน้ำเงิน - ใช้สีอ่อนจาง (Tint) สีแท้ที่ผสมขาว - ใช้สีแก่ (Shade) สีแท้ ที่ผสมดำให้ค่าสีหม่นลง สีดำ น้ำเงินดำ - การค่าสีเบรคสีแท้ด้วยสีคู่ตรงข้ามที่ลดค่าความสดจัดลง เช่น สีเทา สีน้ำตาลดำ สีเขียวขี้ม้า สีม่วงดำ - เลือก ใช้สีโทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่เท่ากัน - ใช้สีโทนร้อนในปริมาณ 50% - ใช้สีโทนเย็นในปริมาณ 50% - เลือกใช้สีสดใสระบายเคียงกันจะไม่ใช้สีหม่น - ใช้สีคู่ตรงข้าม เช่นระบายสี ไปไม้ สีเขียวและแอมแปลสีแดงบนต้น ค่าสีตัดกัน สีม่วงกับสีเหลือง สีเหลือง สดสว่างขึ้น ต.ย. เช่น Nr1 สีตรงข้ามกัน เมื่ออยู่เคียงกัน มันจะเน้นกันให้มีชีวิตชีวาสูงสุด ต.ย.เช่น Nr1-ใช้สีคลุมโทนมากขึ้น เช่นใช้กลุ่มสีโทนร้อนอยู่ใกล้ กัน ต.ย. เช่น Nr1, Nr3, Nr5 โทนเย็นอยู่ใกล้กัน ต.ย. เช่น Nr1 ,Nr2, Nr4 -ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริง มากขึ้น เช่น สีผิวคน สีผม สีส่วนประกอบบนใบหน้าสมบูรณ์มากขึ้น - ใช้สีตามจินตนาการในการออกแบบ เสื้อผ้า ต.ย. เช่น Nr1, Nr2, Nr5</p>	<p>-ใช้จินตนาการและอารมณ์ในการเลือกสี ต.ย. เช่น Ar1-Ar5 -สีที่ใช้เป็นกลุ่มของสีแท้หรือ แม่สี (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุ - ใช้สีแก่ (Shade) สีแท้ที่ผสมดำให้ค่าสี หม่นลง เช่น สีดำ - เลือกใช้สีโทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่ต่างกัน - ใช้สีโทนร้อนในปริมาณ 60% - ใช้สีโทนเย็นในปริมาณ 40% - ใช้สีคู่ตรงข้าม เช่น เสื้อสีแดงพื้นหลังสี เขียวที่มีค่า สีตัดกันรุนแรง แต่กลับช่วยเพิ่มความสดให้สีแดงสดมากขึ้น แดงจัดขึ้น - สีตรงข้ามกัน เมื่ออยู่เคียงกันมันจะเน้นกันให้มีชีวิตชีวา สูงสุด ต.ย. เช่น Ar2, Ar5 - ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริง บางส่วน เช่น สีผิวคน สีผม เด็กออทิสติกจะเลือกจับอารมณ์คนที่แฝงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ ร้องไห้ โกรธ เด็กจะใช้สีแทนความรู้สึกถึงบุคคลนั้น เช่น ภาพคุณแม่ผม สีฟ้าเข้มดีใจ ต.ย. เช่น Ar1 ซึ่งสีฟ้ามีจิตวิทยาของ สีหมายถึงความอ่อน โยน ลูกใส่เสื้อสีเขียว - จิตวิทยาของสี หมายถึง การเติบโตภาพความโกรธ เด็กจะแทนค่าบุคคลด้วยหน้าสีแดง ต.ย. เช่น Ar3 ซึ่งสีแดงมีความหมายทางจิตวิทยาของสีคือ พลัง อันตราย สงคราม อำนาจ จึงนับว่าเด็กออทิสติกนั้นมีความสามารถในการจดจำท่าทางและความรู้สึกต่อสิ่งเร้าต่างได้ดี สามารถแปลค่าโดยการ ใช้สีแทนความรู้สึก</p>

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 5 ปี หัวข้อ สี รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 5 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 5 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	<p>- มีการใช้ที่ว่าง 2 แบบคือ ที่ว่างของรูป หรือเนื้อหา เรียกว่า ที่ว่างบวกและที่ว่างที่อยู่ รอบๆ ส่วนที่เป็นพื้น (Ground) คือที่ ว่างลบ - ใช้บริเวณว่างปิดและที่ว่างเปิด (Close Space and Open Space) บริเวณว่างที่มีเส้นรอบนอกบรรจบกัน ทำให้รูปทรงที่วาดเป็นหน่วยเฉพาะ แยกจากบริเวณว่างด้านหลัง - ภาพมีระยะเกิดจากการ เหลื่อมซ้อนกันของรูปทรง - บรรยากาศสีกับบริเวณว่าง - มีเส้นนำสายตา ต.ย. เช่น N.r1</p>	<p>- มีการใช้ที่ว่าง 2 แบบคือ ที่ว่างของรูปหรือ เนื้อหาเรียกว่า ที่ว่างบวก และที่ว่างที่อยู่รอบๆ หรือส่วนที่เป็นพื้น (Ground) เรียกว่าที่ว่างลบ หรือที่ว่างที่อยู่เฉย - ใช้บริเวณว่างแบบเปิด - มีเส้นรอบนอกรูปทรงไม่บรรจบกัน กระจัดกระจายไปทั่วพื้น หลัง ทำให้มีพลังความเคลื่อนไหวแบบสบายไม่ตึงเครียด ต.ย. เช่น Ar1, Ar3</p>
รายละเอียด (Details)	<p>- มีการออกแบบ ทั้งเสื้อผ้า ทรงผม ลวดลายเสื้อผ้า เครื่องประดับ ดอกไม้ ลายละเอียด ทำให้ภาพมีความ สมบูรณ์มากขึ้น</p>	<p>- เริ่มมีการออกแบบ ทั้งเสื้อผ้า ทรงผม ลวดลายเสื้อผ้า รวมถึงเริ่มมีพัฒนาการในการออก แบบพื้นหลังรูปทรงให้มี เนื้อหาสอดคล้องกับรูปทรง</p>

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า การใช้สีของเด็กปกติอายุ 5 ปีนั้นมีการพัฒนามากขึ้นในด้านต่างๆ ด้านเนื้อเรื่องที่มีความซับซ้อนมากขึ้น รูปทรงมีสัดส่วนที่ดีขึ้นแต่ท่าทางยังเป็นการยืนตรง ไม่มีการแสดงท่าทางลักษณะอื่น มีรายละเอียดมากขึ้น รู้จักการออกแบบ การเลือกใช้สีที่สอดคล้อง เริ่มมีพัฒนาการในการเลือกกลุ่มสี สีจะไม่ตัดกันรุนแรงมากนัก ในเด็กออทิสติกนั้นจะใช้สีตามอารมณ์ ไม่มีหลักการหรือทฤษฎีสีใด ๆ มาเป็นกฎเกณฑ์ การเลือกใช้สีมักเป็นสีสอดคล้อง สีตัดกันรุนแรง ไม่คำนึงถึงการอยู่ร่วมกันของสี ทำให้สีโดดและขาดการรวมตัว การระบายสียังไม่มีประสิทธิภาพดี เป็นการระบายสีแบบขี้สีบนกระดาษ ทิศทางไม่แน่นอน มักขีดสีทับกันไปมาจนเกิดการผสมสี ผลที่เกิดขึ้นให้ความรู้สึกที่ผสมผสานอารมณ์อันเกิดจากการเลือกใช้สีและการระบายสีที่ไร้ระเบียบ แต่เกิดความงามในภาพได้อย่างน่าสนใจ

3.5.3 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 6 ปี หัวข้อ สี

เด็กปกติ			เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)		
					
N.s1	N.s2	N.s3	A.s1	A.s2	A.s3
					
N.s4	N.s5		A.s4	A.s5	

ภาพที่ 19 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ สี ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ สี รูปคน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	- วาดแบบเล่าเรื่อง (Literal Quality) - วาดตามความรู้สึก (Expressive Quality) และจินตนาการ ผสมกับความเป็นจริง - วาดคนในครอบครัว	- เรื่องราวส่วนมากจะเป็นการวาดภาพตนเอง กับแม่ หรือคนใกล้ชิด - สร้างเรื่องราวจากความรู้สึกที่ตนเองมีต่อ สิ่งเร้าที่ได้พบจากสภาพแวดล้อม
เส้น (Line)	- เส้นคร่าวๆ (Scribbling Stage) - เส้นรอบนอก (Outline)	- เส้นคร่าว ๆ (Scribbling Stage) - เส้นรอบนอก (Outline)
รูปทรง (Shape and Form)	- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1. รูปร่างเรขาคณิต เช่น บ้าน ยังไม่มีรายละเอียดและโครงสร้างที่ซับซ้อน 2. รูปร่างอิสระเป็นรูปร่าง ที่ไม่มีโครงสร้างแน่นอน เช่น คน ต้นไม้ สัตว์ รูปคนจะถูกแบ่งสัดส่วนออกเป็น 3 ส่วน คือ ศีรษะ ลำตัว และช่วงขา รูป แบบแบบตัดทอน(Distortion) สร้างสรรค์ในลักษณะบิดเบือนไปจากของจริงเพื่อให้เข้าใจง่าย และรวดเร็ว ต.ย. เช่น N.s 1-5	- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบ นอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต -ให้ความสำคัญกับความคิด ของมากกว่าความเหมือนจริง - รูปแบบแบบตัดทอน (Distortion) โดยการสร้างสรรค์ในลักษณะบิดเบือนไปจากของจริง เพื่อสื่อความงามในการรับรู้ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว เช่นเดียวกับเด็กปกติ - รูปทรงยังเป็นแบบเปิด มีท่าทางแต่ไม่สมสัดส่วน ลำตัวในเด็กออทิสติกบางคนจะขีดเป็นเส้นก้างปลา เพราะไม่เห็นความ สำคัญ ต.ย. เช่น A.s 3

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบสภาพवादของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ สี รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
สี (colour)	<p>-ใช้ประสบการณ์ผสมกับจินตนาการในการเลือกสี ต.ย. เช่น N.s 1-5 -สีที่ใช้เป็นกลุ่มของสีแท้ หรือ แม่สี (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุ - ใช้สีอ่อนจาง (Tint) สีแท้ที่ผสมขาว -ใช้ สีแก่ (Shade) สีแท้ที่ผสมดำให้ค่าสี หม่นลง- เลือกใช้สีโทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่เท่ากัน - ใช้สีโทนร้อนใน ปริมาณ 50% - ใช้สีโทนเย็นในปริมาณ 50% - เลือกใช้สีสดใสระบาย เคียงกันจะไม่ใช้สีหม่น ที่ลดค่าความสดจัดลง เช่น สีเทา สีน้ำตาลดำ สีเขียว ขี้ม้า สีม่วงดำ - ใช้สีคู่ตรงข้าม เช่น ระบายสีไปไม่มีสีเขียว และ แอปเปิลสีแดงบนต้นคาสีตัดกันแต่กลับช่วยเพิ่ม ความสดให้สีเขียว สดมาก ขึ้น แดงจัดขึ้น สีตรงข้ามกัน เมื่ออยู่เคียง กันมันจะ ขบแน่นกัน ให้มี ชีวิต ชีวาสูงสุด ต.ย. เช่น N.s 3, N.s 4 - ใช้สีโทนร้อนโทนเย็นตัดกัน เช่น เขียว กับส้ม ต.ย. N.s 3 เลือักกับ กระโปรงทางเดินกับสนามหญ้าเมื่อสีเคียงกัน จะเกิดการปรับให้สีแต่ละสี กลายเป็น สีคู่ประ กอบซึ่งจะทำให้เกิดความขบแน่น แม้ไม่ใช้สีตรงข้ามก็ตาม แต่สีจะส่งอิทธิพลต่อกัน ทำให้สีนั้นลดค่าสีแท้ของตัวเอง - ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น เช่น สีผิวคน สีผม ต.ย. เช่น N.s 1- ใช้สีตามจินตนาการในส่วนของเสื้อผ้า บางครั้งอาจมีบางส่วนของร่างกายด้วย ต.ย. เช่น N.s 1, N.s 2, N.s 3, N.s 5</p>	<p>-ใช้จินตนาการและอารมณ์ในการเลือกสี ต.ย. เช่น A.s 1-5 - สีที่ใช้เป็นกลุ่มของสีแท้หรือ แม่สี (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุ- ใช้สีแก่ (Shade) สีแท้ที่ผสมดำให้ค่าสี หม่นลง เช่นสีดำ - เลือกใช้สีโทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่ต่างกัน - ใช้สีโทน ร้อนในปริมาณ 70% - ใช้สีโทนเย็นในปริมาณ 30% - ใช้สีคู่ตรงข้าม ระบายหน้าสีแดง ตัวเสื้อสีเขียว ที่มีค่าสีตัดกันรุนแรง แต่กลับช่วยเพิ่มความสดให้สีเขียวสดมากขึ้น แดงจัดขึ้น สีตรงข้ามกันเมื่ออยู่เคียงกันมันจะขม เน้นกันให้มีชีวิตชีวาสูงสุด ต.ย. เช่น A.s.1, A.s 4 , A.s 5 -ใช้สีโทนร้อนโทนเย็นตัดกัน เช่น เขียว กับส้ม ต.ย. เช่น A.s 1, A.s 2, A.s 4, A.s5 เมื่อสีเคียงกันจะเกิดการปรับให้สี แต่ละสี กลายเป็นสีคู่ประกอบซึ่งจะทำให้เกิดความขบแน่น แม้ไม่ใช้สีตรงข้ามก็ตาม แต่สีจะส่งอิทธิพลต่อกัน ทำให้สีนั้นลดค่า สีแท้ของตัวเอง ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริงบางส่วน เช่น สีผิวคน สีผมส่วน มาก เด็กออทิสติกจะจับอารมณ์ที่แฝงความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ ร้องไห้ โกรธ เด็กจะ ใช้สีแทนความรู้สึกถึงบุคคลนั้น เช่น ภาพแม่ ใจดี มีหัวสีฟ้า ต.ย. เช่น A.s1 ซึ่งสีฟ้ามีจิต วิทยาของสีหมายถึง ความอ่อนโยน และภาพความโกรธเด็กจะแทนค่าบุคคลด้วย หน้าสีแดง ต.ย. เช่น A.s 5 ซึ่งสีแดง มีความหมายทางจิตวิทยาของสีคือ อันตราย สงคราม อำนาจ</p>

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 6 ปี หัวข้อ สี รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 6 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 6 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- มีการใช้ที่ว่าง 2 แบบ คือ ที่ว่างของรูป หรือเนื้อหา เรียกว่าที่ว่างบวก และที่ว่าง ที่อยู่รอบๆ หรือส่วนที่เป็นพื้น (Ground) เรียกว่าที่ว่างลบ หรือที่ว่างที่อยู่เฉย - ใช้บริเวณว่างปิดเปิด (Close Space and Open Space)บริเวณว่างที่มีเส้นรอบนอกบรรจบกัน ทำให้รูปทรงที่วาดเป็นหน่วยเฉพาะ แยกจากบริเวณว่างด้านหลังโดยสิ้นเชิง - ภาพมีระยะเกิดจากการเหลื่อมซ้อนกันของรูปทรงรวมถึงบรรยากาศ สีสกับบริเวณว่าง เส้นนำสายตา ต.ย. เช่น N.s.3	- มีการใช้ที่ว่าง 2 แบบ คือ ที่ว่างของรูปหรือ เนื้อหาเรียกว่าที่ว่างบวก และที่ว่างที่อยู่รอบ ๆ หรือส่วนที่เป็นพื้น (Ground) เรียกว่าที่ว่างลบหรือที่ว่างที่อยู่เฉย ใช้บริเวณว่างแบบเปิด มีเส้นรอบนอกรูป ทรงไม่บรรจบกันกระจัดกระจายไปทั่วพื้นหลัง ทำให้มีพลังความเคลื่อนไหว แบบ สบายไม่ถึงเครียด - ภาพมีระยะเกิดจากการเหลื่อมซ้อนกัน ของรูปทรง รวมถึงบรรยากาศสีกับบริเวณว่าง ต.ย. เช่น A.s 1- A.s 5
รายละเอียด (Details)	- มีการออกแบบ ทั้งเสื้อผ้า ทรงผม ลวดลายประดับ ดอกไม้ ทำให้ภาพดูมีชีวิต	- ไม่มีการออกแบบ ทั้งเสื้อผ้า ทรงผม ลวดลายประดับ ดอกไม้ ทำให้ภาพดูขาดชีวิต

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า การระบายสีของเด็กปกติ นั้น เด็กจะเลือกใช้สีเป็น 2 ลักษณะ คือ การใช้สีตามความเป็นจริงกับการใช้สีจากจินตนาการที่รู้สึกต่อสิ่งต่างๆ เด็กมักใช้สีแท้หรือแม่สี รวมถึงสีขั้นที่ 2 และใช้สีตัดกันหรือสีคู่ตรงข้าม เด็กมักเลือกใช้สีที่มีความสดใส ไม่ใช้สีโทนมืดหรือสีเบรกที่ถูกลดค่าความสดจัด ใช้สีตามใจชอบโดยมักมีสีพิเศษที่เด็กชื่นชอบ เช่น เด็กผู้หญิงจะชอบสีชมพู เด็กผู้ชายจะชอบสีฟ้า ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้น มีความอิสระทางความคิดมากในการเลือกใช้สี เด็กจะเลือกใช้สีแทนค่าอารมณ์ของบุคคลในภาพ เช่น ครูดุ หน้าสีแดง แม่ดีใจผมสีฟ้า ซึ่งทางจิตวิทยาการใช้สีนั้นสีฟ้าให้ความรู้สึกถึงความอ่อนโยน สีแดงแทนพลัง อันตราย สงคราม อำนาจ เด็กจะไม่คำนึงถึงความเป็นจริงแต่จะแสดงออกถึงความรู้สึกต่อรูปทรงรวม ถึงมีการระบายสีที่แตกต่างจากเด็กปกติคือ จะระบายสีเป็นวงกลม ในขณะที่เด็กปกติจะระบายสีในทิศทางเดียวกัน อย่างเป็นระเบียบมีขั้นตอน มีการวางแผนในการทำงาน แต่เด็กออทิสติกนั้นจะเป็นการวาดที่รวดเร็ว ไม่มีการวางแผน สำแดงพลังอารมณ์อย่างฉับพลัน (Expression Painting) เด็กจะใช้ประสบการณ์ทางอารมณ์แทนความเป็นจริงทางวัตถุ จะบิดเบือนความเป็นจริงเพื่อที่จะแสดงผลที่มีต่ออารมณ์ และเป็นศิลปะอัตวิสัย

3.5.4 กลุ่มตัวอย่างผลงานวาดภาพเด็ก อายุ 7 ปี หัวข้อ สี

เด็กปกติ	เด็กออทิสติก (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
 <p data-bbox="432 775 488 804">N.t1</p> <p data-bbox="842 775 898 804">N.t2</p>	 <p data-bbox="1420 775 1476 804">A.t1</p> <p data-bbox="1733 775 1792 804">A.t2</p>
 <p data-bbox="327 1174 383 1203">N.t3</p> <p data-bbox="591 1174 647 1203">N.t4</p> <p data-bbox="965 1174 1021 1203">N.t5</p>	 <p data-bbox="1240 1174 1296 1203">A.t3</p> <p data-bbox="1532 1174 1588 1203">A.t4</p> <p data-bbox="1816 1174 1872 1203">A.t5</p>

ภาพที่ 20 ผลงานวาดภาพในหัวข้อ สี ของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ สี รูปคน

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
เนื้อเรื่อง (Story)	- วาดแบบเล่าเรื่อง (Literal Quality) - วาดตามความรู้สึก (Expressive Quality) และจินตนาการ ผสมกับความเป็นจริง - วาดตนเองและคนในครอบครัว หรือ เจ้าหญิง เจ้าชายในเทพนิยาย ฮีโร่และตัวการ์ตูน ที่เด็กชื่นชอบ	- เรื่องราวส่วนมากจะเป็นการวาดภาพตนเอง กับ พ่อ แม่ หรือคนใกล้ชิด - สร้างเรื่องราวจากความรู้สึกที่ตนเองมีต่อสิ่งเร้าที่ได้พบจากสภาพแวดล้อม
เส้น (Line)	- เส้นคร่าวๆ (Scribbling Stage) หรือ เส้นร่างเส้นตาม - เส้นรอบนอก (Outline)	- เส้นคร่าวๆ (Scribbling Stage) เส้นรอบนอก(Outline) เส้นอิสระ (Free Drawing)
รูปทรง (Shape and Form)	- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มีความกว้างกับความยาว เกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1.รูปร่างเรขาคณิต เช่น บ้านมีรายละเอียด และโครงสร้างที่ซับซ้อนมากขึ้น 2.รูปร่างอิสระเป็นรูปร่างที่ไม่มีโครงสร้างแน่นอน เช่น คน ต้นไม้ สัตว์ มีการพัฒนามากขึ้น สัดส่วนดีขึ้น- รูปคน ถูกแบ่งสัดส่วนออกเป็น 4 ส่วน คือ ศีรษะ ลำตัว ช่วงขาบน ขาล่าง ตามข้อพับ ไม่สม สัดส่วน ต.ย. เช่น N.t 1, N.t 2, N.t 5 รูปแบบตัดทอน (Distortion) สร้างสรรค์บิดเบือนจากความจริง	- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มีความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต - ให้ความสำคัญกับรูปแบบจากความคิดมากกว่าความเหมือนจริง - รูปคนถูกแบ่งสัดส่วนออกเป็น 3 ส่วนคือ ศีรษะ ลำตัว ช่วงขา รูปแบบแบบตัดทอน (Distortion) โดยการสร้างสรรค์ในลักษณะบิดเบือน ไปจากของจริง โดยจะให้ความสำคัญกับรูปแบบที่เหมือนจริงน้อย ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว ต.ย. เช่น A.t2, A.t5 - รูปทรงแบบเปิดมีท่าทาง แต่ไม่สมสัดส่วน ลำตัวมีปริมาตรแบบเส้นคู่ ต.ย. เช่น A.t 1, A.t 3

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบสภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ สี รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
สี (colour)	<p>- ใช้ประสบการณ์ผสมกับจินตนาการในการเลือกสี ต.ย. เช่น N.t 1- N.t 5-สีที่ใช้เป็นกลุ่ม -สีที่ใช้เป็นกลุ่มของสีแท้หรือแม่สี (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุ - ใช้สีขั้นที่ 2 สีม่วง สีส้ม สีเขียว - ใช้สีขั้นที่ 3 สีน้ำตาลแดง สีเขียวน้ำเงิน - ใช้สีอ่อนจาง (Tint) สีแท้ที่ผสมขาว - ใช้สีแก่ (Shade) สีแท้ที่ผสมดำให้ค่าสี หม่นลง สีดำ น้ำเงินดำ - การค่าสีแท้ด้วยสีคู่ตรงข้ามที่ลดค่าความสดจัดลง เช่น สีเทา สีน้ำตาลดำ สีเขียวขี้ม้า สีม่วงดำ- เลือกใช้สีโทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่เท่ากัน - ใช้สีโทนร้อนใน ปริมาณ 50% - ใช้สีโทนเย็นในปริมาณ 50% - เลือกใช้สีสดใส ระบายเคียงกันจะไม่ใช้สีหม่น - ใช้สีคู่ตรงข้าม เช่น ระบายสีไปไม้สีเขียว และแอปเปิ้ลสีแดงบนต้น ค่าสีตัดกัน สี ม่วงกับสีเหลือง สีเหลืองสดสว่างขึ้น ต.ย. เช่น N.t 1 สีตรงข้ามกัน เมื่ออยู่เคียงกันมันจะขบเน้นกันให้มีชีวิตชีวา สูงสุด ต.ย. เช่น N.t1-ใช้สีกลุ่มโทนมากขึ้น เช่น ใช้กลุ่มสีโทนร้อน อยู่ใกล้ กัน ต.ย. เช่น N.t 1, N.t 3, N.t 5 โทนเย็นอยู่ใกล้กัน ต.ย. เช่น N.t 1, N.t 2, N.t 4 - ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น เช่น สีผิวคน สีผม สีส่วนประกอบบนใบหน้าสมบูรณ์มากขึ้น - ใช้สีตามจินตนาการในการออกแบบเสื้อผ้า ต.ย. เช่น N.t 1, N.t 2, N.t 5</p>	<p>-ใช้จินตนาการและอารมณ์ในการเลือกสี ต.ย. เช่น A.t 1- A.t 5 - สีที่ใช้เป็นกลุ่มของสีแท้หรือ แม่สี (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุ - ใช้สีแก่ (Shade) สีแท้ที่ผสมดำให้ค่าสี หม่นลง เช่น สีดำ - เลือกใช้สีโทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่ต่างกัน- ใช้สีโทนร้อนใน ปริมาณ 60% - ใช้สีโทนเย็นใน ปริมาณ 40% - ใช้สีคู่ตรงข้าม เช่น เสื้อสีแดงพื้นหลังสีเขียว ที่มีค่าสีตัดกันรุนแรง แต่กลับช่วยเพิ่มความสดให้สีแดงสดมากขึ้น แดงจัดขึ้นตามหลัก ต.ย. เช่น A.t2, A.t5 - ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริงบางส่วน เช่น สีผิวคน สีผม เด็กออทิสติก จะเลือกจับอารมณ์คนที่แฝงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ ร้องไห้ โกรธ เด็กจะใช้สีแทนความรู้สึกถึงบุคคลนั้น เช่น ภาพคุณแม่ผมสีฟ้าเข้มดีใจ ต.ย. เช่น A.t 1 ซึ่งสีฟ้ามีจิตวิทยาของสีหมายถึง ความอ่อนโยน ลูกใส่เสื้อสีเขียว จิตวิทยาของสีหมายถึง การเติบโต ภาพความโกรธ เด็กจะแทนค่าบุคคล ด้วย หน้าสีแดง ต.ย. เช่น A.t 3 ซึ่ง สีแดงมีความหมายทางจิตวิทยาของสีคือ พลัง อันตราย สงคราม อานาจ จึงนับว่า เด็กออ-ทิสติกนั้นมีความสามารถในการจดจำบุคลิกและความรู้สึกต่อสิ่งเร้าต่างได้ดี สามารถแปลค่าโดยการที่ใช้แทนความรู้สึก</p>

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี หัวข้อ สี รูปคน (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 7 ปี	เด็กออทิสติก อายุ 7 ปี (อาการรุนแรงน้อยและรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
พื้นที่ว่าง (Space)	- มีการใช้ที่ว่าง 2 แบบคือที่ว่างของรูป หรือเนื้อหา เรียกว่าที่ว่างบวกและที่ว่างที่อยู่รอบ ๆ ส่วนที่เป็นพื้น (Ground) คือที่ว่างลบ -ใช้บริเวณว่างปิดและ ที่ว่างเปิด (Close Space and Open Space) บริเวณว่าง ที่มีเส้นรอบนอกบรรจบกัน ทำให้รูปทรงที่วาดเป็นหน่วยเฉพาะ แยกจากบริเวณว่างด้านหลัง ภาพมีระยะเกิดจากการเหลื่อมซ้อนกันของรูปทรง รวมถึงบรรยากาศ สีกับบริเวณว่าง เส้นนำสายตา ต.ย. เช่น N.t 1	- มีการใช้ที่ว่าง 2 แบบ คือ ที่ว่างของรูปหรือเนื้อหาเรียกว่าที่ว่างบวก และที่ว่างที่อยู่รอบๆ หรือส่วนที่เป็นพื้น (Ground) เรียกว่าที่ว่างลบหรือที่ว่างที่อยู่เฉย - ใช้บริเวณว่างแบบเปิด มีเส้นรอบนอกรูปทรงไม่บรรจบกัน กระจายไปทั่ว พื้นหลังทำให้มีพลังความเคลื่อนไหวแบบสบายไม่ตึงเครียด ต.ย. เช่น A.t 1, A.t 3
รายละเอียด (Details)	- มีการออกแบบ ทั้งเสื้อผ้า ทรงผม ลวดลายเสื้อผ้า เครื่องประดับ ดอกไม้ รายละเอียดทำให้ภาพมีความสมบูรณ์ มากขึ้น	- เริ่มมีการออกแบบ ทั้งเสื้อผ้า ทรงผม ลวดลายเสื้อผ้า รวมถึงเริ่มมีพัฒนาการใน การออกแบบพื้นหลังรูปทรงให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับรูปทรง

สรุปผลจากการเปรียบเทียบพบว่า การใช้สีของเด็กปกติ อายุ 5 ปี นั้นมีการพัฒนามากขึ้นในด้านต่าง ๆ ด้านเนื้อเรื่องที่มีความซับซ้อนมากขึ้น รูปทรง สัดส่วนดีขึ้น แต่ทำทางยังเป็นการยืงตรง ไม่มีการแสดงท่าทางลักษณะอื่น มีรายละเอียดที่มากขึ้น รู้จักการออกแบบในการเลือกใช้สีที่สจัด เริ่มมีพัฒนาการในการเลือกกลุ่มสีที่จะนำมาเคียงกัน สีจะไม่ตัดกันรุนแรงมากนัก ในเด็กออทิสติกนั้น ใช้สีตามอารมณ์ ไม่มีหลักการหรือทฤษฎีสีใด ๆ มาเป็นกฎเกณฑ์ การเลือกใช้สีมักเป็นสีสจัด สีตัดกันรุนแรง ไม่คำนึงถึงการอยู่ร่วมกันของสี ทำให้สีโดดและขาดการรวมตัว การระบายสียังไม่มีความประณีต เป็นการระบายสีแบบขยี้สีบนกระดาษ ทิศทางไม่แน่นอน มักขีดสีทับกันไป มาจนเกิดการผสมสี ผลที่เกิดกลับให้ความรู้สึกที่ผสมผสาน มีอารมณ์อันเกิดจากการเลือกใช้สีและการระบายสีที่ไร้ระเบียบ แต่เกิดความงามในภาพได้อย่างน่าสนใจ

ตารางที่ 22 สรุปผลการเปรียบเทียบการวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4-7 ปี (Normal)	เด็กออทิสติก อายุ 4-7ปี (Autistic) (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
คน	<p>- วาดแบบเล่าเรื่อง (Literal Quality) – วาดตามความรู้สึก (Expressive Quality) และจินตนาการสื่อความรู้สึกเท่านั้น - ขั้นการวาดแสดงเป็นภาพ (Pictorial stage) - เป็นเส้นคร่าวๆ ชีด เขียนไปทั่วกระดาษ (Scribbling Stage) -ขั้นรู้จักออกแบบ (Design stage) ใช้การสร้างปริมาตร แบบเส้นคู่ - เส้นรอบนอก (Outline) – รูปคนศีรษะรูปวงกลม (man dalas) ต่อมาเติมเส้นเป็นแขนขา ปาก จมูก แต่เราจะพอดูรู้ว่าเป็นรูปคน - ส่วนใดที่เด็กเห็นว่าสำคัญน่าสนใจ ก็จะวาดส่วนนั้นใหญ่เป็นพิเศษ ส่วนไหนที่ไม่สำคัญอาจตัดทิ้งไป หรือมีขนาดเล็กลง - รูปคนเริ่มมีการพัฒนาเข้าใจความจริง - คนจะยืนท่าตรงอย่างเดียวไม่เคลื่อนไหว ไม่แสดงอารมณ์ใด ๆ</p>	<p>- สร้างเรื่องราวจากความรู้สึกที่ตนเองมีต่อสิ่งเร้าที่ได้พบจากสภาพแวดล้อม - เนื้อเรื่องไม่มีความเชื่อมโยงกันสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันเข้ามาอยู่ด้วยกัน - ชัดแย้งกับความจริง เช่น แมงมุม รุกขฤๅญ - ใช้เส้นที่รวดเร็วฉับไว - ควบคุมกล้ามเนื้ออย่างไม่ดีนัก - แรกกดเส้นในการวาดไม่สม่ำเสมอ - ชีดและขยี้เส้นทับกัน - วาดเส้นอย่างต่อเนื่อง (Contour Drawing) - วาดไปโดยฉับพลันทันทีไม่ยั้งคิด ไม่มีการลบ - เส้นจะมีอิสระ (Expression Drawing) - โครงสร้าง รูปทรงพัฒนามากขึ้น แขนขา ลำตัวเริ่มมีปริมาตรเส้นคู่ - ไม่มีรายละเอียด - แยกไม่ได้ว่า บุคคลนี้เป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก เป็นหญิงหรือชาย - ชอบเขียนซ้ำๆแบบเดิมๆ - มีความรู้สึกมาเกี่ยวข้อง - ภาพแสดงอารมณ์ เสียใจ ร้องไห้ - คนจะมีลักษณะเคลื่อนไหว (movement)</p>

ตารางที่ 22 สรุปผลการเปรียบเทียบการวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4-7 ปี (Normal)	เด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี (Autistic) (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
คน	<p>- วาดแบบเล่าเรื่อง (Literal Quality) - วาดตามความรู้สึก (Expressive Quality) และจินตนาการสื่อความรู้สึกเท่านั้น - ขั้นการวาดแสดงเป็นภาพ (Pictorial stage) - เป็นเส้นคร่าวๆ ชีต เขียนไปทั่วกระดาษ (Scribbling Stage) - ขั้นรู้จักออกแบบ (Design stage) ใช้การสร้างปริมาตร แบบเส้นคู่ - เส้นรอบนอก (Outline) - รูปคนศีรษะรูปวงกลม (man dalas) ต่อมาเติมเส้นเป็นแขนขา ปาก จมูก แต่เราจะพอดูรู้ว่าเป็นรูปคน - ส่วนใดที่เด็กเห็นว่าสำคัญน่าสนใจ ก็จะวาดส่วนนั้นใหญ่เป็นพิเศษ ส่วนไหนที่ไม่สำคัญอาจตัดทิ้งไป หรือมีขนาดเล็กลง - รูปคนเริ่มมีการพัฒนาเข้าใจความจริง</p> <p>- คนจะยืนท่าตรงอย่างเดียวไม่เคลื่อนไหว ไม่แสดงอารมณ์ใดๆ</p>	<p>- สร้างเรื่องราวจากความรู้สึกที่ตนเองมีต่อสิ่งเราได้พบจากสภาพแวดล้อม - เนื้อเรื่องไม่มีความเชื่อมโยงกันสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันเข้ามาอยู่ด้วยกัน - ขัดแย้งกับความจริง เช่น แมงมุม รุกขฤๅญ - ใช้เส้นที่รวดเร็วฉับไว - ควบคุมกล้ามเนื้ออย่างไม่ดีนัก - แรกทเส้นในการวาดไม่สม่ำเสมอ - ชีตและขยี้เส้นทับกัน - วาดเส้นอย่างต่อเนื่อง (Contour Drawing) - วาดไปโดยฉับพลันทันทีไม่ยั้งคิด ไม่มีการลบ - เส้นจะมีอิสระ (Expression Drawing) - โครงสร้าง รูปทรงพัฒนามากขึ้น แขนขา ลำตัวเริ่มมีปริมาตรเส้นคู่ - ไม่มีรายละเอียด</p> <p>- แยกไม่ได้ว่าบุคคลนี้เป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก เป็นหญิงหรือชาย</p> <p>- ชอบเขียนซ้ำๆ แบบเดิมๆ - มีความรู้สึกมาเกี่ยวข้อง - ภาพแสดงอารมณ์ เสียใจ ร้องไห้ - คนจะมีลักษณะเคลื่อนไหว (movement)</p>

ตารางที่ 22 สรุปผลการเปรียบเทียบการวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4-7 ปี (Normal)	เด็กออทิสติก อายุ 4-7ปี (Autistic) (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
สัตว์	<p>- สามารถวาดรูปทรงสัตว์ที่แตกต่างจากคน - สื่อความหมายได้ว่าเป็นสัตว์ชนิดใด - ไม่คำนึงถึงความเหมือนจริง - เป็นการสร้างสัญลักษณ์ง่ายๆ ให้สื่อถึงสัตว์แต่ละชนิด-รูปทรงตัดทอน (Distortion) การเปลี่ยนแปลงรูปทรงไปจากความจริง เพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่าย - มีการออกแบบพื้นที่ว่างให้สัมพันธ์กับรูปทรง เช่น สัตว์อยู่ในป่า - ไม่แสดงท่าทาง หรืออารมณ์ของสัตว์</p>	<p>- สามารถวาดรูปทรงสัตว์ ที่แตกต่างจากคน แต่ไม่สื่อความหมายได้ว่าเป็นสัตว์ชนิดใด - ไม่คำนึงถึงความเหมือนจริง เป็นการสร้างสัญลักษณ์ง่าย ๆ สื่อถึงสัตว์ในจินตนาการ-รูปแบบแบบตัดทอน (Distortion) การเปลี่ยนแปลงรูปทรงไปจากความจริง เพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่าย รูปแบบที่เหมือนจริงลดน้อยลงเพื่อสื่อในการรับรู้ให้เข้าใจได้รวดเร็ว - ไม่มีการออกแบบพื้นที่ว่างให้สัมพันธ์กับพื้นที่ - ไม่มีรายละเอียด - แสดงท่าทางหรืออารมณ์ของสัตว์ เช่น ใจดี หรือดุร้าย รูปทรงเคลื่อนไหว (Movement)</p>
ต้นไม้	<p>- วาดแบบเล่าเรื่องเป็นภาพแบบง่ายๆ ที่สื่อความหมาย (Early Pictorial) ที่ได้ประสบการณ์มาจากสภาพแวดล้อม ต้นไม้ - ภาพจะถูกแบ่งด้วยเส้นระดับก่อนเสมอ (Based Line) เพื่อใช้ ในการจัดวางองค์ประกอบของพื้นดินและท้องฟ้า - ลดตัดทอนรูปทรงต้นไม้ที่ดูซับซ้อนให้ง่ายขึ้น เป็นรูปทรงเรขาคณิตต่างๆ -วาดต้นไม้ได้หลายชนิด ไม่ซ้ำกัน มีการสังเกตรายละเอียด ความแตกต่างของต้นไม้</p>	<p>- วาดจากความรู้สึกและอารมณ์ที่อยู่ภายในที่มีต่อสภาพแวดล้อม - ภาพจะถูกแบ่งด้วยเส้นระดับก่อนเสมอ (Based Line) - จัดวางองค์ประกอบของพื้นดินและท้องฟ้า - ลดตัดทอน - รูปทรงต้นไม้ที่ดูซับซ้อนให้ง่ายขึ้น - เป็นรูปทรงเรขาคณิต - ไม่มีกิ่งก้าน - วาดต้นไม้ แบบเดิมซ้ำๆ - ต้นไม้เป็นสัญลักษณ์ที่หมายรวมถึงต้นไม้ทุกต้น - เด็กไม่มีการสังเกตรายละเอียดของต้นไม้ชนิดอื่น</p>

ตารางที่ 22 สรุปผลการเปรียบเทียบการวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4-7 ปี (Normal)	เด็กออทิสติก อายุ 4-7ปี (Autistic) (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
บ้าน	<p>-บ้านถือเป็นส่วนสำคัญ เพราะเป็นสัญลักษณ์ ของครอบครัว มี พ่อ แม่ พี่น้อง และตนเอง ใช้ รูปทรงเรขาคณิตมาประกอบกันเป็น บ้าน อาคารสูง - รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มี ความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต - รูปทรงบ้าน มีความสนใจรายละเอียด โครงสร้าง ที่เกิดจากการสร้างปริมาตรด้วยเส้นคู่ขนาน - มีความสมดุลแบบสองข้าง ไม่เท่ากัน - พระอาทิตย์และก้อนเมฆ ช่วยทำให้ท้องฟ้า เชื่อมต่อกับพื้นดินและตัวอาคารแบบไม่แยกขาดออกจากกัน</p>	<p>- บ้านในความคิดของเด็กออทิสติกเป็นการสร้างสัญลักษณ์ที่อยู่ของตนเอง เด็กที่มีอาการรุนแรงจะไม่สนใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น เพราะเด็กมักขังตนเองอยู่ในโลกส่วนตัว ปิดกั้นเรื่องราว หรือ สิ่งอื่นออกไป ทำให้ภาพบ้านดูเรียบง่าย ขาดชีวิต บ้านเป็นเพียงแค่วัตถุไร้ความหมาย</p> <p>- รูปร่างเป็นลักษณะระนาบแบน 2 มิติ มี ความกว้างกับความยาวเกิดจากเส้นรอบ นอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต</p> <p>- รูปทรงบ้านเป็นรูปทรงง่ายๆ ไม่มีรายละเอียด โครงสร้างไม่มีปริมาตร - มีความสมดุล แบบสองข้างไม่เท่ากัน - ท้องฟ้าไม่เชื่อมต่อกับพื้นดิน และตัวอาคารแยกขาดจากกันไม่มีพระอาทิตย์ ก้อนเมฆเพราะไม่เห็นความสำคัญ</p>

ตารางที่ 22 สรุปผลการเปรียบเทียบการวาดภาพของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-7 ปี (ต่อ)

หัวข้อ	เด็กปกติ อายุ 4-7 ปี (Normal)	เด็กออทิสติก อายุ 4-7ปี (Autistic) (อาการรุนแรงน้อย และรุนแรงปานกลางที่สามารถวาดภาพได้)
สี (รูป คน)	<p>- ใช้ประสบการณ์ผสมกับจินตนาการในการเลือกสี -สีที่ใช้เป็นกลุ่มของสีแท้หรือแม่สี (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุ- ใช้สีขั้นที่ 2 สีม่วง สีส้ม สีเขียว- ใช้สีขั้นที่ 3 สีน้ำตาลแดง สี เขียวน้ำเงิน- ใช้สีอ่อนจาง (Tint) สีแท้ที่ผสมขาว - ใช้สีแก่ (Shade) สีแท้ที่ผสมดำให้ค่าสีหม่นลง สีดำ น้ำเงินดำ - การค่าสีเบรคสีแท้ด้วยสีคู่ตรงข้ามที่ลดค่า ความสดจัดลง เช่น สีเทา สีน้ำ ตาลดำ สีเขียวขี้ม้า สีม่วงดำ -เลือกใช้สีโทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่เท่ากัน- ใช้สีโทนร้อน ในปริมาณ 50% - ใช้สีโทนเย็น ในปริมาณ 50% - ใช้สีตรงข้ามกัน เมื่ออยู่เคียงกันมันจะขบแน่นกันให้มีชีวิตชีวาสูงสุด - ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น</p>	<p>-ใช้จินตนาการและอารมณ์ในการเลือกสี - สีที่ใช้เป็นกลุ่มของสีแท้หรือแม่สี (Hue) แดง เหลือง น้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุ - ใช้สีแก่ (Shade) สีแท้ที่ผสมดำให้ค่าสีหม่นลง เช่นสีดำ - เลือกใช้สีโทนร้อนและโทนเย็นในปริมาณที่ต่างกัน - ใช้สีโทนร้อนในปริมาณ 60% - ใช้สีโทนเย็นในปริมาณ 40% - ใช้สีคู่ตรงข้าม แดงกับเขียว เหลืองกับม่วง ส้มกับน้ำเงินตามหลักทฤษฎีสีคู่ประกอบของ Johannes itten สีตรงข้ามกัน เมื่ออยู่ เคียงกัน มันจะขบแน่นกันให้มีชีวิตชีวาสูงสุด - ใช้สีได้ถูกต้องตามความเป็นจริงบางส่วน เช่น สีผิวคน สีผม - เด็กออทิสติกจะเลือกจับอารมณ์คนที่แฝง อารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ ร้องไห้</p>

บทที่ 3 วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาลายเส้นของเด็กออทิสติกที่มีความงามจากความไม่สมบูรณ์ อันเกิดจากความผิดปกติทางสมอง ซึ่งเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ทางด้านทฤษฎีและสร้างสรรค์เข้าด้วยกันของศาสตร์ 2 แขนง คือ การใช้ศิลปะบำบัด จนพบลายเส้นที่มีเอกลักษณ์ของลูกที่แตกต่างจากเด็กปกติ ในระดับปฐมวัย อายุ 4-7 ปี ผสมผสานเข้ากับงานหัตถกรรมการถักโครเชต์ที่ถูกนำมาพัฒนาให้เกิดเป็นผลงานศิลปะที่มุ่งเน้นให้ผู้คนเห็นคุณค่าและความสามารถของเด็กออทิสติก ความงามที่บิดเบี้ยวแต่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหมายแห่งสายใยรักที่แม่มีต่อลูก และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจโลกของเด็กออทิสติก แรงบันดาลใจและข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะครั้งนี้จึงแบ่งกรอบของการสร้างสรรค์ออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้คือ

1. ความเป็นมาแนวคิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์
2. ภาพวาดลายเส้นของลูกออทิสติกที่เกิดจากการเก็บข้อมูลโดยการใช้ศิลปะบำบัดตลอดระยะเวลา 6 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553-2558 เพื่อรวบรวมข้อมูลลายเส้นที่มีลักษณะเฉพาะของลูก
3. ถ่ายทอดผลงานภาพลายเส้นของลูกออทิสติกมาสู่ผลงานสร้างสรรค์ด้านแนวทางวิธีการของศิลปะแบบ Installation Art

1. ความเป็นมาแนวคิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

แรงบันดาลใจทางด้านรูปทรงของผลงานสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่ ได้มาจากลายเส้นของลูกชายออทิสติกชื่อ ด.ช. ฉัตรกร สุวรรณศรี มีชื่อเล่นว่า น้องดาเต้ เกิดจากการทำเด็กหลอดแก้ว (IVF) เป็นขั้นสูงสุดของการทำปฏิสนธิ โดยการเลี้ยงตัวอ่อนในหลอดแก้ว เมื่อสุจิที่ถูกคัดเชื้อไว้แล้ว เจาะเปลือกไข่เข้าไปได้ จนไข่เกิดการแบ่งตัวจาก 2 เซล เป็น 4 เซล เป็น 8 เซล จนกลายเป็นตัวอ่อนที่เรียกว่า บลาสโตซิสต์คัลเจอร์ (Blastocyst Culture) หมายถึง กระบวนการเลี้ยงตัวอ่อนให้เจริญเติบโตภายนอกร่างกายจนถึงระยะบลาสโตซิสต์ ซึ่งเป็นระยะที่พร้อมจะฝังตัว จึงใส่คืนเข้าไปในโพรงมดลูก เป็นวิธีการทางการแพทย์ที่มีบุตรยาก 1 ใน 6 วิธีที่มีอยู่ในโลกและทันสมัยที่สุดในปัจจุบัน การทำบลาสโตซิสต์คัลเจอร์ ใช้วิธีการเลี้ยงตัวอ่อนภายนอกร่างกายเหมือนกับการทำเด็กหลอดแก้ว ซึ่งตามธรรมชาติแล้วเมื่อไข่กับอสุจิเกิดการปฏิสนธิกัน ก็จะแบ่งตัวเพิ่มจำนวนเซลล์ไปเรื่อย ๆ ในระหว่างที่ทางเดินมาที่ท่อไข่ จนระยะเวลาผ่านไป 5 วัน เมื่อตัวอ่อนแบ่งเซลล์ถึงประมาณ 80 - 100 เซลล์ และเจริญเป็นตัวอ่อนระยะบลาสโตซิสต์พร้อมที่จะฝังตัวในมดลูกต่อไปตัวอ่อนระยะบลาสโตซิสต์ จะแบ่งเซลล์เป็น 2 ชั้น คือ เซลล์ที่อยู่รอบนอกเรียกว่า เซลล์รกเด็ก หรือโทรแพคโตเดิร์ม (Trophectoderm) ซึ่งจะเจริญไปเป็นรกเด็กในครรภ์ และกลุ่มเซลล์ที่อยู่ภายในเรียกว่า เซลล์เด็ก หรือ

อินเนอร์เซลล์แมส (Inner Cell Mass) ซึ่งจะเจริญไปเป็นเด็กในครรภ์จนผู้สร้างสรรคได้ตั้งท้องลูก แต่ก็ต้องพบกับภาวะแท้งคุกคามตลอด จึงทำให้ต้องนอนพักอยู่บนเตียงนาน 3 เดือน จนครรภ์มีอายุได้ 35 สัปดาห์ คุณหมอจึงตัดสินใจผ่าคลอดให้ หลังคลอดได้ 3 วัน คุณหมอนำข่าวร้ายมาแจ้งว่า ลูกเป็นหัวใจรั่วทั้ง 4 ห้อง จำเป็นต้องทำการผ่าตัด หรือฉีดยาเพื่อให้หัวใจที่รั่วนั้นปิดตัวลง การตัดสินใจนั้นยากเพราะลูกอายุเพียง 3 วัน การผ่าตัดจึงจะเป็นเรื่องยาก ผู้สร้างสรรคจึงตัดสินใจฉีดยาให้เส้นเลือดหัวใจปิด แต่ผลหลังจากฉีดยาคือ รั่วไม่ปิดตัวลง แต่จำเป็นต้องหยุดการรักษาไว้ เพราะให้ยาเกินขนาดมากอาจเป็นอันตรายต่อลูก จึงจำเป็นต้องปล่อยให้เส้นเลือดใหญ่ในหัวใจรั่ว มีผลทำให้ลูกมีภาวะหัวใจโตเพราะหัวใจทำงานหนัก ทำให้การเลี้ยงและดูแลลูกยากกว่าปกติมาก เพราะลูกมีอาการร้องก๊อกร้องไห้ตลอดเวลา หน้าเขียวเวลาร้องไห้ จึงต้องดูแลใกล้ชิดมาตลอดจนลูกเติบโต อายุได้ 1 ปี ลูกไม่โต้ตอบการเรียก ไม่ออกเสียงเหมือนเด็กปกติ พอลูกอายุได้ 2 ปี ลูกไม่สื่อสารด้วยภาษา แต่จะใช้วิธีงูมือไปหาวัตถุที่ต้องการ ทำให้เริ่มสงสัยถึงพัฒนาการของลูก จึงพาลูกไปรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านพัฒนาการเด็ก จึงทำให้ทราบว่าลูกมีความผิดปกติทางสมองเป็นออทิสติก ระดับกลาง ซึ่งทำให้เกิดความสับสนและปฏิเสธคำวินิจฉัยของแพทย์ ผู้สร้างสรรคจึงพาลูกไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กพิเศษ (ออทิสติก) อีก 6 ท่าน คือ ศาสตราจารย์แพทย์หญิงอุมาพร ตรังคสมบัติ จิตแพทย์ และอาจารย์ประจำคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าของรางวัลจิตแพทย์ดีเด่น สาขาการวิจัยจากสมาคมจิตแพทย์ ศาสตราจารย์แพทย์หญิงเพ็ญแข ลิมศิลา แห่งโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ พ.ญ.สุวิมล ชีวมงคล กุมารแพทย์ด้านพัฒนาการเด็กและผู้เชี่ยวชาญด้านการนำศิลปะแขนงต่าง ๆ มาใช้ในการบำบัดผู้ป่วย (Creative Learning) พ.ญ.ปิ่นประภา ธรรมวิวัฒน์ กุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก นายแพทย์ณัฐวัฒน์ งามสมุทร จิตแพทย์เด็ก นายแพทย์ดุสิต ลิขนะพิชิตกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตแพทย์เด็กโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ทุกคนลงความเห็นตรงกันว่าลูกเป็นออทิสติกระดับกลาง (Autistic spectrum disorder) ซึ่งมีความบกพร่องทางพฤติกรรมหลายด้าน อาการหลักคือ ไม่สามารถสื่อสาร 2 ทางได้ ไม่สามารถบอกความคิดและความรู้สึกได้ตรงตามทีคิด สร้างความอึดอัดให้กับลูกเป็นอย่างมาก ลูกจึงมีภาวะหงุดหงิด ฉุนเฉียวง่าย ไม่สามารถควบคุมอารมณ์เวลาโกรธ จึงมีภาวะทำร้ายผู้อื่น การควบคุมจึงต้องใช้วิธีการหลายวิธีที่จะนำมาบำบัดอาการ การปรับพฤติกรรมและอารมณ์ที่ผิดปกติ ซึ่งอาจต้องใช้ยาร่วมด้วย และการฝึกสอนด้านการเรียนรู้โดยการกระตุ้นประสาทสัมผัสทั้งห้าซึ่งมีการทำเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การกระตุ้นประสาทสัมผัสทางผิวหนัง เพื่อให้รับรู้ถึงความใกล้ชิดระหว่างบุคคลการเล่นที่มีการสัมผัสทางผิวหนังมาก ๆ เช่น การนวดตัว การอุ้ม การกอดรัดพาดหัวเหียง การเล่นปุ๊ปุ๊ การเล่นจิกจี้ด้วยมือไปตามตัวลูก ทำให้เกิดความรักความอบอุ่น และความผูกพันระหว่างพ่อแม่กับลูก ซึ่งลูกออทิสติกนั้นมักจะแยกตัวจากบุคคลโดยสิ้นเชิง

2. การกระตุ้นประสาทสัมผัสทางตา ลูกออทิสติกมีปัญหาในการสบตาอย่างมาก เนื่องจากมีการสูญเสียทางด้านสังคม และการสื่อความหมาย การกระตุ้นในระยะเริ่มแรกจะเน้นเฉพาะการมองสบตากับพ่อและแม่เป็นอันดับแรกก่อน

3. การกระตุ้นประสาทสัมผัสทางหู เพื่อให้ตอบสนองต่อสิ่งเร้าของประสาทหู จะใช้เสียงบุคคลที่ใกล้ชิดกับลูกโดยกระซิบเรียกชื่อลูกที่ข้างหู ต่อไปใช้เสียงดนตรีที่มีจังหวะเสียงสูง ต่ำ เพื่อกระตุ้นด้านการเรียนรู้ และการสื่อความหมายให้ลูกตอบสนองได้ดียิ่งขึ้น

4. การกระตุ้นประสาทสัมผัสทางจมูก เพื่อให้ลูกได้เรียนรู้ความแตกต่างและรับรู้จากกลิ่นของอาหาร ดอกไม้ และผลไม้ เริ่มจากอาหารที่ลูกชอบรับประทาน

5. การกระตุ้นประสาทสัมผัสทางลิ้น เพื่อให้ลูกได้เรียนรู้และเรียนรู้ความแตกต่าง จากรสของอาหารต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย ทั้งเปรี้ยว เค็ม หวาน จืด เผ็ด ร้อน เย็น อุ่น ที่ลูกสามารถรับประทานได้ในชีวิตประจำวัน และสอบถามว่ามีรสชาติใด ให้ลูกสื่อสารออกมา (เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ, 2552: 1)

จากที่กล่าวมานั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของขั้นตอนการบำบัดทางกาย แต่ยังมีอีกด้านหนึ่งที่สามารถช่วยในการบำบัดในเรื่องของสมาธิ อารมณ์ ความคิด รวมถึงการกระตุ้นการสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจในภาวะอารมณ์ของลูกได้ดียิ่งขึ้นคือ การใช้ศิลปะมาบำบัด ดังที่นักทฤษฎีทางอารมณ์ (Affective Theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ออทิสติกมีความบกพร่องในการรับรู้สภาวะทางอารมณ์ของผู้อื่น จึงไม่สามารถเข้าใจและตอบสนองผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมายกับผู้อื่นได้ตรงตามเป้าหมาย (อุมพร ตรีงศมบัติ, 2554: 20)

ทฤษฎีนี้ยังกล่าวว่า ศิลปะที่เป็นภาษาภาพ สามารถเป็นเครื่องมือที่จะทำความเข้าใจเด็กออทิสติกได้โดยการเชื่อมโยงด้วยภาษาภาพ สามารถใช้เป็นแนวทางในการบำบัดได้ “ในเด็กออทิสติกจำนวนมากการทำงานของสมองข้างขวาตีเกินปกติ ทำให้มีความสามารถพิเศษในการมองเห็น มีความจำที่ดี มีความสามารถทางดนตรีและศิลปะ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 30)

ภาวะอาการของลูกออทิสติก ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร ที่ได้จากการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของลูก ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มายาวนาน จึงทำให้ได้พบว่าลูกมีภาวะโรคออทิสติก มีโลกส่วนตัวสูง ไม่ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่สบตา ไม่พาที ไม่สามารถสื่อสาร 2 ทาง โดยการโต้ตอบได้ตรงคำถาม และมีภาวะสมาธิสั้นร่วมด้วย (Attention Deficit Hyperactivity Disorders) อาการสมาธิสั้นนั้นมีผลทำให้ลูกไม่มีสมาธิในการจดจ่อต่อกิจกรรมที่ทำอยู่ การให้ลูกนั่งเพียงหนึ่งนาที่นั้น เป็นเรื่องที่ได้ยากมาก เพราะลูกมีพลังงานในตัวสูง ลูกมักโยกตัวไปมา เดินวนเวียน เพียงเพราะต้องการถ่ายเทพลังงาน ทำให้การเรียนรู้เป็นไปได้ยาก วิธีการหนึ่งที่สามารถสร้างสมาธิให้ลูกได้ คือ การให้ลูกทำกิจกรรมศิลปะบำบัด เมื่อลูกวาดภาพสิ่งหนึ่งที่สร้างความน่าสนใจอย่างมาก คือ จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ การเชื่อมโยงข้อมูลของวัตถุสิ่งของ 2 หรือ 3 สิ่งที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันลูกสามารถนำมารวมกันได้อย่างน่าสนใจ เพราะเด็กออทิสติกมักตัดทิ้งซึ่งความเป็นจริง มีโลกส่วนตัวสูง การจัดเรียงลำดับของข้อมูลไม่เป็นระบบ ทำให้สิ่งที่ลูกได้พบเห็นหรือสัมผัสนั้นเป็นความทรงจำเพียงรูปทรงของวัตถุ แต่ลูกไม่สามารถเข้าใจความหมายหรือหน้าที่ของสิ่งต่าง ๆ ได้แบบเด็กปกติ ทำให้เล่นไม่เป็น อันเกิดจากความผิดปกติของสมอง ดังนั้น การให้ลูกวาดภาพเพื่อถ่ายทอดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการทำความเข้าใจถึงภาวะอารมณ์และสิ่งที่ลูกสนใจ

2. ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะลายเส้นของลูก เด็กชายฉัตรกร สุวรรณศร

ความคิดสร้างสรรค์ในเชิงจิตวิทยา คือ สภาวะสร้างสรรค์ที่เกิดจากประสบการณ์และเนื้อหาของจิตสำนึกเป็นหลัก โดยใช้ความคิด เหตุผล กฎเกณฑ์ และหลักการต่าง ๆ ทางศิลปะ เพื่อนำอารมณ์และความรู้สึก หากจะมีส่วนใดที่เกิดจากอิทธิพลของจิตไร้สำนึกก็จะสามารถเห็นได้ แม้ศิลปินเองจะไม่ได้รับรู้หรือแสดงออก แต่เราก็สามารถที่จะวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนว่า เนื้อหาของงานศิลปะนั้น ๆ เกิดมาจากประสบการณ์ส่วนใดในชีวิต (Carl Jung, 2556: 70) และ วาสลาช และ โคแกน (Wallach and Kogan) มีความเชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่จะคิด “โยงสัมพันธ์” กล่าวคือ เมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ก็จะเป็นสะพาน ให้ระลึกถึงสิ่งอื่นได้ต่อไป สัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ (มุสตี กูอินทร์, 2525: 67) เดรดาล (Drevdahl: 1960) ให้ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของบุคคลในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ โดยอาจจะเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ และนำเสนอในรูปของผลผลิตทางศิลปะ หรือเป็นเพียงกระบวนการหรือวิธีการเท่านั้นก็ได้ จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ชี้ให้เห็นว่าศิลปะสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาสมองของลูกให้พัฒนาการตามวัย

จิตไร้สำนึกและความคิดสร้างสรรค์เป็นอัจฉริยะที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์อันโดดเด่นของบุคคลนั้น ในสมัยกรีกเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์คือสิ่งที่พระเจ้าประทานหรือจู่ให้เทพธิดาทั้ง 9 องค์ จากการพ่นลมหายใจแห่งความคิดสร้างสรรค์สู่ผู้ใด ความคิดสร้างสรรค์ก็จะมาจู่กับผู้นั้น ด้วยความเชื่อเช่นนี้ ความคิดสร้างสรรค์และอัจฉริยะจึงเป็นสิ่งที่อธิบายไม่ได้ อาจจะคล้ายกับที่ เซกันแตท (Charles de Secondat) กล่าวไว้ว่า การกล่าวถึงคนมีปัญญาเลิศหรือมีพรสวรรค์นั้นอย่างไม่ต้องรับรู้อันใด (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2531: 36)

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่ไม่อาจจะรับรู้ได้แน่ชัดว่าเกิดได้จากสิ่งใด ดังที่นักปรัชญาหลายท่านได้กล่าวไว้ หากใช้ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์มาช่วยอธิบายในลักษณะของความคิดในเชิงจิตไร้สำนึก (Unconscious) ทฤษฎีเด่น 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของ พอยแคร์ (Henri Poincare) ซึ่งเชื่อว่าปรากฏการณ์ฉับพลันของจิตภาพสร้างสรรค์คือผลของการฟักตัว (Incubation) อันเป็นช่วงเวลาของความคิดจากจิตไร้สำนึก ส่วนอีกทฤษฎีหนึ่งคือทฤษฎีของ โคเอสท์เลอร์ (Arthur Koestler) ซึ่งได้ผสมผสานความคิดของ พอยแคร์ กับความคิดสร้างสรรค์ ขึ้นอยู่กับการผสมจิตไร้สำนึกของจิตภาพในทางที่จิตสำนึกปกติไม่สามารถตอบสนองได้ หากเราหยุดคิดถึงปัญหานั้น ๆ กระบวนการภายในจิตใต้สำนึกเป็นกระบวนการที่สำคัญมากในทางความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดในภาวะบรรลู่ (Illumination) และปรากฏขึ้นมาหลังจากการขบคิดปกติได้ยุติลง แต่การขบคิดภายในจิตไร้สำนึกยังคงดำเนินต่อไป ในการฟักตัว และจุดประกายให้ปรากฏขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง เช่นเดียวกับการวาดของลูกที่ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าลูกต้องการวาดสิ่งใด ความคิดต่าง ๆ ของลูกจะปรากฏเป็นรูปที่ไม่มีความเชื่อมโยงกันภายในภาพ เช่น แมงมุม รุกขฉัตร คือ มีแมงมุม และมีรุกขฉัตร ที่นับเป็นความคิดจินตนาการที่หาที่มาที่ไปได้ยาก แต่หากเราทำความเข้าใจในทฤษฎี ของความคิดสร้างสรรค์ของ พอยแคร์ จึงสามารถเข้าใจได้ว่าลูก คงมองเห็นรูปทรง

ต่าง ๆ และจดจำ บ่มฟักไว้ในจิตใต้สำนึก และพววดภาพจู่ ๆ ความคิดที่นึกถึงแมงมุมก็ปรากฏขึ้น และมีความคิดอีกภาพที่เกิดซ้อนกันแต่ขาดการเชื่อมโยงและจัดลำดับ ทำให้ภาพไม่สามารถตีความหมายได้แบบเต็ยกปกติ แต่ถ้าในเชิงความคิดสร้างสรรค์แล้วถือว่าเป็นการวาดที่เกิดสิ่งแปลกใหม่ ทำให้ผู้ดูต้องใช้เวลาตีความและขบคิดถึงความเชื่อมโยงกันของรูปทรงและเรื่องราวการศึกษาแนวคิดของ วอลลาส (Graham Wallas) เสนอปฏิกริยาของความคิดสร้างสรรค์ 4 ขั้นตอนคือ

1. ภาวะการเตรียมการ (Preparation) คือ การเห็นและจดจำข้อมูลหรือระบุปัญหา
2. ภาวะฟักตัว (Incubation) เป็นการนำข้อมูลสู่จิตใต้สำนึกขบคิดอยู่ในข้อมูลที่ได้มา
3. ภาวะบรรล (Illumination) ภาวะที่ถูกต้องชัดเจนได้เรียบเรียงและเชื่อมโยงเข้า

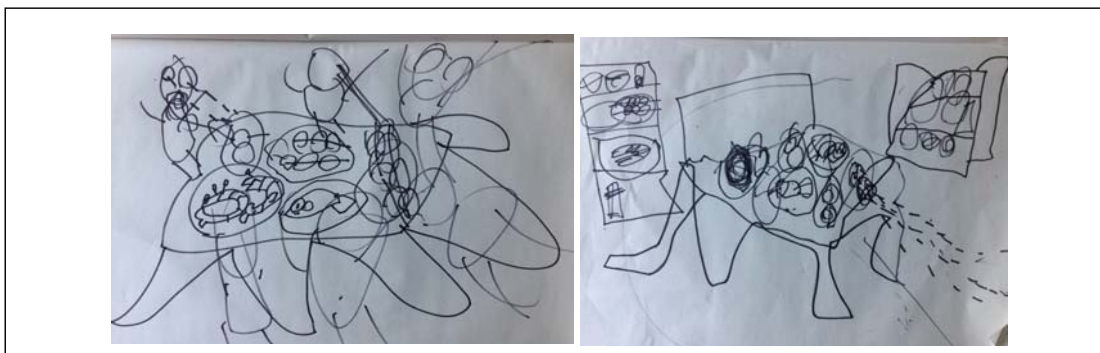
ด้วยกัน

สมบูรณ์

4. ภาวะกระจ่าง (Verification) ภาวะปรับให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้นเป็นการสร้างสรรค์ที่

การใช้กระบวนการศิลปะที่ผสมผสานการใช้สื่อทางทัศนศิลป์ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและปล่อยวาง การแสดงออกทางอารมณ์ ตามที่นักทฤษฎีของ Artfield ศิลปะคือ การสืบค้นอารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏหรือซ่อนเร้นภายในใจ กระบวนการศิลปะที่เหมาะสม จะนำไปสู่การสร้างบทสนทนาระหว่างกายและใจของลูก จากที่กล่าวมาข้างต้น จินตนาการสร้างสรรค์คือสิ่งสำคัญและเป็นที่มาของการทำความเข้าใจในลายเส้นบิดเบี้ยวแต่แฝงไว้ซึ่งความงดงามแห่งชีวิตของลูกออกทิสติก

การจะพัฒนาลูกจึงมีความจำเป็นต้องกระตุ้นความคิดและจินตนาการอย่างสม่ำเสมอจนเมื่อลูกเจริญเติบโต ลูกมีการพัฒนาการวาดที่ดีขึ้นจากการขีดเขียนที่ไร้ทิศทางไม่สามารถควบคุมได้แต่เมื่อฝึกบ่อย ๆ ลูกเริ่มมีการใช้เส้นที่มั่นคงขีดเขียนรูปทรงที่มีเค้าโครงมาจากของจริง มีการสังเกตดีขึ้นจดจ่อกับกิจกรรมดีขึ้น เมื่อนำผลงานมาวิเคราะห์ที่ดูตั้งที่ สเปียร์แมน (Spearman: 1963) ได้ให้ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการของการกระทำเพื่อให้ได้ผลผลิตใหม่ ๆ ทางความคิด ซึ่งเกิดจากความคิดจินตนาการมากกว่าการใช้เหตุผล การวาดภาพของลูกล้วนเกิดจากประสบการณ์และลูกนำประสบการณ์ที่ได้มาแปลค่าเป็นภาพวาดที่เต็มไปด้วยจินตนาการ จะเห็นความพิเศษของมุมมองและรูปทรงที่บิดผันไปจากความเป็นจริง ทำให้ผู้สร้างสรรค์เริ่มสนใจและนำมาวิเคราะห์จนสามารถเข้าใจได้ว่าลูกมีมุมมองที่แตกต่าง และปรากฏความงามอีกแบบหนึ่งในรูปทรงที่ไม่สมบูรณ์นั้นลูกได้ถ่ายทอดจินตนาการที่อยู่ในใจของเขา ออกมาเป็นภาพลายเส้นที่เล่าเรื่องราว ที่สนุกสนาน ตลกหรือโศกเศร้าตามประสบการณ์ในแต่ละวันที่เขาได้รับมา ดังภาพลายเส้นของลูก “ชื่อภาพโต๊ะทานข้าวที่แสนอร่อย” ที่วาดขึ้นในวันที่ 8 กรกฎาคม 2557 ลูกเล่าว่า บนโต๊ะอาหารมีจานลูกชิ้น กุ้งลอปเตอร์ ไข่ดาว ส้ม ปลาทอด มีตัวลูกเอง คุณย่า และแม่กำลังร้องไห้ น้ำตาไหล เขาวาดอย่างมั่นใจไม่มีการลบ หากคิดอะไรได้ลูกก็จะเติมลงไปเรื่อย ๆ จนกว่าลูกจะพอใจ รูปทรงส่วนใหญ่จะเป็นวัตถุสิ่งของใกล้ตัว จากที่บ้าน โรงพยาบาล โรงเรียน แต่เมื่อเขาถ่ายทอดออกมาเป็นลายเส้นจะเป็นเส้นที่อิสระและเลื่อนไหลอย่างต่อเนื่อง (ดังภาพที่ 45)

ภาพที่ 45 ภาพลายเส้นของลูก “ชื่อภาพโต๊ะทานข้าวที่แสนอร่อย” วาดในวันที่ 8 กรกฎาคม 2557

ดังนั้น ภาพลายเส้นจำนวนมาก จึงถูกวาดออกมาจากจิตที่ใสบริสุทธิ์ ไม่มีสิ่งเคลือบแฝงหรือทักขะใด ๆ ลูกวาดภาพจากความทรงจำ แล้วนำมาผสมผสานกับจินตนาการในมุมมองของตัวเอง เพื่อบอกเล่าเรื่องราวที่รับรู้ สิ่งประทับใจที่จดจำได้ สิ่งของที่อยากซื้อ ขนมที่อยากทาน จะถูกวาดออกมา อย่างว่องไว ด้วยเหตุนี้ศิลปะจึงเป็นดังประตูที่เชื่อมความรู้สึกนึกคิดของแม่กับลูก และเข้าไปอยู่ในโลกแห่งจินตนาการของลูก เพื่อใช้โอกาสนี้ในการที่จะเข้าใจและศึกษาลูกดังที่นักปรัชญา Benedetto Croce นักปรัชญาอิตาลี และนักประวัติศาสตร์ Benedetto Croce ได้ให้การยกย่องเรื่องของสหัชญาณ (Intuition) คือ การหยั่งรู้การเข้าใจการมองเห็นความสัมพันธ์อันเป็นความรู้ใหม่ และสามารถใช้ความรู้เดิมมาให้เหตุผลสิ่งที่เป็นความรู้ใหม่ได้โดยยังไม่เคยได้รับการบอกเล่าเหตุผลนั้นจากใครมาก่อนด้วยเช่นกัน แต่เขาได้พิจารณาว่ามันเป็นเรื่องของการรับรู้โดยทันทีเกี่ยวกับวัตถุชิ้นหนึ่ง ซึ่งด้วยเหตุผลบางประการทำให้วัตถุชิ้นนั้นปรากฏเป็นรูปทรงขึ้นมา มันเป็นการหยั่งรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ก่อนที่ใครคนหนึ่งจะสะท้อนภาพเกี่ยวกับมันออกมาผลงานศิลปะต่าง ๆ คือ การแสดงออกเป็นรูปทรงที่เป็นวัตถุของสหัชญาณอันนั้น แต่ความงามและความน่าเกลียดมิใช่คุณสมบัติของผลงานศิลปะแต่มันเป็นคุณสมบัติต่าง ๆ ของจิตวิญญาณที่แสดงออกในลักษณะของสหัชญาณในงานศิลปะเหล่านี้ (Arthur C. Danto: 1994) (ดังภาพที่ 46)

ภาพที่ 46 ภาพวาดลายเส้นของลูกที่แสดงจินตนาการจากสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน

จากการกระทำดังนี้พบว่า ศิลปะมีส่วนช่วยให้ลูกสงบ มีสมาธิดีขึ้น สามารถนั่งอยู่ได้นานขึ้น จากเดิม 1-2 นาที เป็น 5-10 นาที ดังนั้น ผลงานศิลปะจึงถือว่าเป็นประตุนาน้อยที่เปิดโลกของลูก สำหรับผู้สร้างสรรค์ภาพลายเส้นเหล่านี้จึงเป็นความหวัง ความรัก อันเปี่ยมล้น และตั้งใจที่พบสิ่งที่สามารถสื่อสารกับลูกได้ ผู้สร้างสรรค์จึงนำผลงานของลูกมาร้อยเรียงด้วยความปรารถนาว่า ผลงานศิลปะที่บริสุทธิ์เหล่านี้ จะมีชีวิตและแสดงถึงการทำงานร่วมกัน ระหว่างใจสองใจที่กำลังกลายเป็นดวงเดียว และการจะเข้าใจการสร้างสรรค์ของลูกได้นั้น จำเป็นต้องศึกษาการวาดของเด็กกออทิสติกในระดับปฐมวัยด้วย

2.1 การใช้ศิลปะบำบัดกับลูก เด็กชายฉัตรกร สุวรรณศร

การบำบัดด้วยศิลปะนั้นนับว่ามีประโยชน์มากในการช่วยฝึกสมาธิให้สามารถจดจ่อต่อกิจกรรมที่อยู่ตรงหน้าได้นานมากขึ้น เพราะศิลปะจัดเป็นการเรียนรู้ที่ผ่านขบวนการเล่นแบบมีความหมาย รวมทั้งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างลูกกับผู้สร้างสรรค์ ภาษาภาพจึงนับว่ามีความสำคัญมาก จากการทดลองเปรียบเทียบการใช้ภาษาพูดในการสื่อสารกับลูก มีการตอบสนองช้าหรือไม่ตอบสนองต่อสิ่งที่เราพยายามสื่อสารเลย เนื่องจากลูกไม่มีสมาธิจดจ่ออันเนื่องมาจากมีภาวะสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorders) ร่วมด้วย จึงทำให้ขาดความสนใจสิ่งใดรอบตัว ผนวกกับอาการออทิสซึมที่มีโลกส่วนตัวสูง ทำให้ลูกขาดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเหมือนเด็กปกติ แต่หากใช้การสื่อสารโดยการวาดภาพจะพบว่า ลูกมีความสนใจและมีความเข้าใจในสิ่งที่เราสื่อสารได้ตรงความหมาย ลูกสามารถทำตามและได้ตอบได้ดีขึ้น ดังนั้น ศิลปะจึงนับว่ามีความสำคัญมากในการใช้ฝึกการสื่อสารของเด็กออทิสซึมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยลดอาการเก็บกด กัดดันจากการบกร่องเรื่องการสื่อสาร ลูกอารมณ์ดีขึ้น และผู้สร้างสรรค์สามารถสอนลูกให้พูดได้มากขึ้นเป็นลำดับ จากการสังเกตพฤติกรรมตลอดระยะเวลา 8 ปี จะเห็นได้ว่าลูกมีพัฒนาการล่าช้ากว่าเด็กปกติทั่วไปประมาณ 4 ปี แต่มีการจดจำที่ดีจากการฝึกเรียนรู้จากภาพวาด ทำให้ลูกเรียนรู้ที่จะสื่อสารโดยการวาดบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ลูกรู้สึก หรือชอบสนใจเป็นพิเศษ จนเกิดเป็นลายเส้นที่มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง การวาดของลูกนั้นมีความอิสระทางความคิดและจินตนาการโดยไม่ผ่านการฝึกฝนใด ๆ แต่เป็นการวาดที่เกิดจากการจดจำและความสนใจ ลูกจะวาดรูปทรงหรือเรื่องราวที่สนใจเข้าไปมา ไม่มีการลบ แต่จะเป็นการเขียนทับจนเกิดเป็นเส้นที่ทับซ้อน จนเกิดมิติอันแปลกประหลาด ในมุมมองที่แปลกประหลาด รูปทรงบิดเบี้ยวผิดรูปผิดเหลี่ยม แต่ผู้สร้างสรรค์เห็นถึงความงามอันเกิดจากเส้นที่ซับซ้อนพลัน ทันที ไม่ยั้งคิด เส้นลื่นไหลเต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการ ดังที่นักจิตวิทยาการศึกษา ทอร์แรนซ์ ได้กล่าวไว้ว่า

“ความคิดสร้างสรรค์ คือ กระบวนการประสาทสัมผัสอันซับซ้อนต่อปัญหา ต่อสิ่งที่ขาดตกบกพร่อง ต่อช่องว่างของความรู้ ต่อปัจจัยที่สูญหายไป ต่อสิ่งที่ขาดการกลมกลืน ความสามารถที่จะแยกแยะสิ่งยุ่งยาก การค้นหาทางแก้ปัญหา การคาดเดาหรือการกำหนดสมมติฐานในสิ่งที่บกพร่อง การทดสอบครั้งแล้วครั้งเล่าและทำที่ดีที่สุดสามารถสื่อสารกับผลลัพธ์ที่ปรากฏนั้น” (Torrance, 1965: 663)

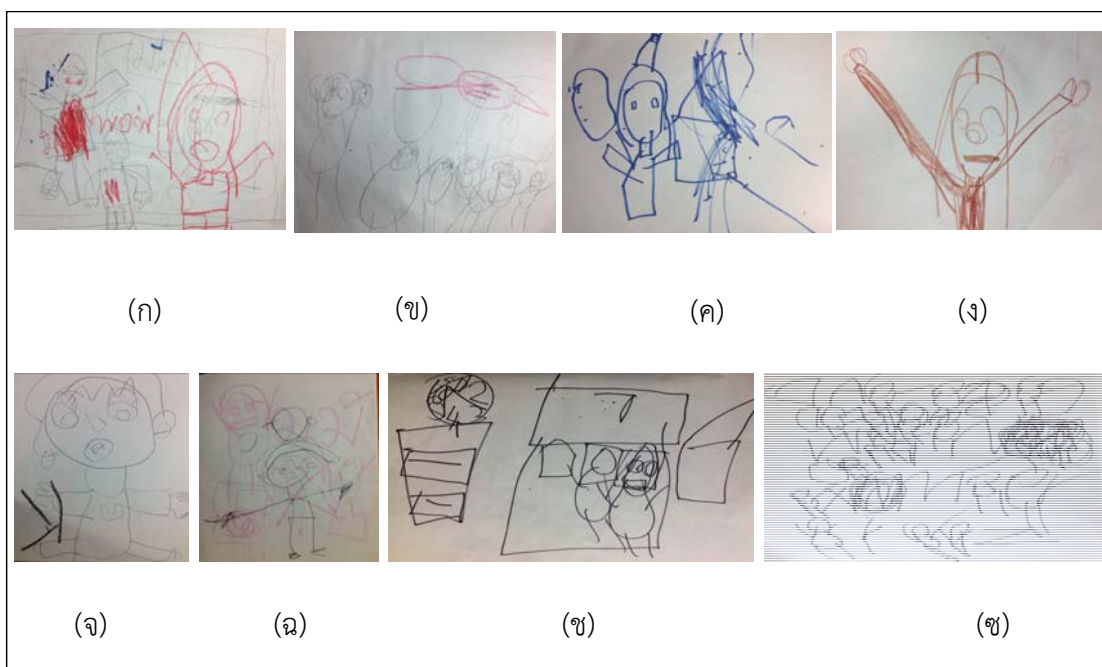

การวาดภาพจึงเป็นหนทางที่จะนำผู้สร้างสรรค์เข้าไปสู่โลกอันลึกลับในความคิดของลูก การพยายามเรียนรู้และทำความเข้าใจต่อลายเส้นที่ลูกวาด โดยเก็บข้อมูลจากภาพวาดของลูก ตั้งแต่ลูกอายุ 4-8 ปี มาเป็นระยะเวลานาน 5 ปี เพื่อศึกษาว่าศิลปะนั้นสามารถสร้างสมาธิให้ลูกได้ และสิ่งที่พบคือ ความงามอันเกิดจากเส้นที่ฉับพลันทันทีทันใด ไม่มีการจัดวางองค์ประกอบภาพ การขีดเขียนไม่คำนึงถึงความถูกต้อง รูปทรงบิดเบี้ยวโยเยไปมา ลูกมักวาดรูปทรงเพื่อบอกเล่าความสนใจและความชอบ จึงทำให้ลูกเขียนภาพเติมๆ ซ้ำๆ ทับซ้อนรูปทรงกันโดยไม่คำนึงถึงรูปทรงที่ลูกวาดไว้ก่อน เป็นการทำลายรูปทรงแรกโดยการเขียนทับซ้อน

2.2 พัฒนาการในการวาดของเด็กชายฉัตรกร สุวรรณศร ระหว่างอายุ 2-8 ปี เด็กชายฉัตรกร สุวรรณศร มักวาดรูปคน สัตว์ บ้าน และต้นไม้ รูปทรงเริ่มมีการพัฒนาจนสามารถแสดงอารมณ์ให้กับบุคคลที่ลูกวาดถึง เช่น คนเสียใจร้องไห้ วาดคนในครอบครัว พ่อแม่ และบุคคลใกล้เคียงทำให้ภายในภาพมีภาพคนมากกว่า 1 คน ดังจะเห็นได้จากส่วนประกอบภายในภาพที่เริ่มมีความหมายและมีความซับซ้อน แต่ยังไม่มีการจัดภาพเพราะลูกมักจะวาดซ้ำๆ ทับซ้อนรูปทรงโดยไม่คำนึงถึงรูปทรงที่ลูกวาดไว้ก่อนหน้านั้น เริ่มมีการใช้สีระบายขีดขยี้ในบางส่วนของภาพตามความพอใจ ไม่คำนึงถึงความเป็นจริงและไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ลูกมักวาดไปตามอารมณ์ที่ลูกรู้สึกในช่วงเวลานั้น ๆ การเชื่อมโยงและบูรณาการความคิดตามทฤษฎีการสร้างสรรค์ที่คณะของ แรงค์ (Otto Rank) สามารถอธิบายจินตนาการที่อิสระของลูกดังนี้ แรงค์

เชื่อว่าในเรื่องเจตจำนงของมนุษย์ โดยพิจารณาในเรื่องเจตจำนงแต่ครั้งเยาว์วัย โดยมีเจตจำนงของพ่อแม่ เด็กพร้อมจะปรับตัวเหมือนพ่อแม่ นั้นย่อมไม่เกิดความขัดแย้ง เด็กจึงพร้อมที่จะยอมต่อกฎเกณฑ์ของสังคม และทางด้านความคิดสร้างสรรค์เด็กจะอ่อนด้อยลงไป ส่วนเด็กที่ปฏิเสธการปรับตัวต่อพ่อแม่ ต่อกฎเกณฑ์ทางสังคมนั้น มีความคิดสร้างสรรค์และอิสระภาพเหนือกว่าเด็กที่ยอมทำตามกฎเกณฑ์โดยมุ่งไปสู่อิสระภาพอันสมบูรณ์ กำหนดเจตจำนงให้กับตนเอง จึงทำให้จินตนาการสัมฤทธิ์ผลในระดับสูง และไม่ถูกกฎเกณฑ์ใด ๆ เข้าครอบงำ เป็นทางเลือกของผู้สร้างสรรค์อย่างแท้จริง” (ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ, 2547:149)

จากทัศนะของ แรงค์ นี้จึงทำให้เห็นว่าผลงานของลูกน้อยอยู่นอกกฎเกณฑ์ ทางความคิดสร้างสรรค์ที่ออกนอกกรอบ รูปแบบการวาดมีความอิสระสูง รวมถึงไม่มีการฝึกฝนตามหลักทฤษฎีทางศิลปะ ผลงานวาดภาพของลูกเป็นพลังแห่งจิตวิญญาณที่เด็กปกติมีอาจทำได้แบบเด็กออทิสติก ดังจะเห็นได้จากพัฒนาการทางศิลปะของลูกดังต่อไปนี้ แต่กลับมีความงามที่เกิดจากรูปทรงที่บิดเบี้ยว ทับซ้อนนั้นอันเกิดจากจินตนาการของลูกออทิสซึม (ดังภาพที่ 47)

ภาพที่ 47 แสดงภาพวาดคนและสภาพแวดล้อม ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรี อายุ 6 ปี (พ.ศ. 2556) ขนาด

30X 20 เซนติเมตร

(ก) ภาพคนในครอบครัว

(ข) ภาพเพื่อนที่โรงเรียน

(ค) ภาพคนกับบ้าน

(ง) ภาพแม่

(จ) ภาพเด็กทารก

(ฉ) ภาพตาเต้กับเพื่อน

(ช) ภาพตาเต้ที่บ้าน

(ซ) คนบนถนน

จากการศึกษาผลงานของ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรี สามารถจำแนกออกเป็น 3 ระยะ โดยใช้หลักทฤษฎีพัฒนาการศิลปะของเด็กของ วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld) นักจิตวิทยาการศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าทางด้านพัฒนาการศิลปะของเด็กระดับปฐมวัย มาใช้ในการทำความเข้าใจ พัฒนาการทางศิลปะของลูกดังนี้

1. ระยะขีดเขียน (Scribbling Stage) ประมาณอายุระหว่าง 2-4 ปี ขั้นนี้แบ่งระยะของพัฒนาการได้ออกเป็น 4 ขั้นคือ

1.1 Disorder Scribbling การขีดเขียนไร้ทิศทางจะเป็นเส้นยุ่งเหยิง แบบสะเปะสะปะ กล่าวคือ การขีดเขียน โดยปราศจากความหมาย เป็นการลากเส้นแบบฉับพลัน แต่ไม่สามารถควบคุมน้ำหนักของเส้นหนักเบา มีสมาธิขีดเขียนเป็นเวลาสั้น ๆ ไม่ต่อเนื่อง ภาพที่เกิดในระยะแรกนี้จึงไม่สามารถสื่อความหมายได้ (ดังภาพที่ 48)

ภาพที่ 48 แสดงภาพลายเส้นยุ่งเหยิง สะเปะสะปะ ของ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรอายุ 3 ปี (พ.ศ. 2553)

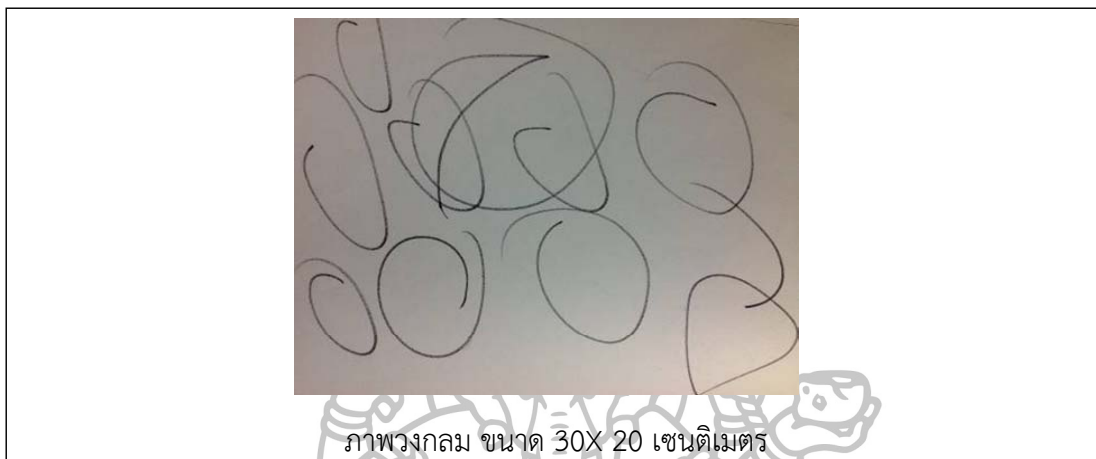
1.2 Longitudinal Scribbling **ขั้นขีดเป็นเส้นยาว** ลูกจะเคลื่อนแขนขีดได้เป็นเส้นแนวยาวขีดเขี่ยซ้ำ ๆ หลายครั้ง ทั้งแนวตั้งและแนวนอน แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางกล้ามเนื้อว่าลูกค่อย ๆ ควบคุมกล้ามเนื้อของการเคลื่อนไหวของตนเองได้ดีขึ้น น้ำหนักเส้นมั่นคงมากขึ้น แต่เป็นเพียงการขีดลากที่ไม่มีจุดหมายเป็นเพียงการเริ่มฝึกหยิบจับดินสอและสนใจเพียงการขูดขีดให้เกิดเป็นเส้น มักขีดเส้นซ้ำ ๆ ทับซ้อนกันไปมา (ดังภาพที่ 49)

ภาพเส้นแนวยาว ขนาด 30X 20 เซนติเมตร

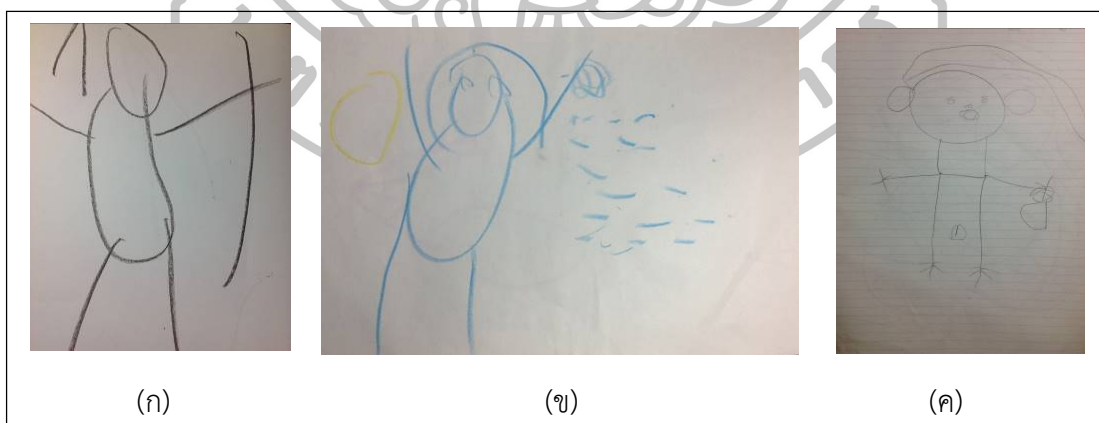
ภาพที่ 49 แสดงภาพลายเส้นแนวยาว ขีดเขี่ยซ้ำ ๆ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 3 ปี (พ.ศ. 2553)

1.3 CircularScribbling เป็นขั้นที่ลูกขีดลากเป็นวงกลม ระยะนี้การประสานงานของกล้ามเนื้อ (Motorcoodination) ดีขึ้น การประสานของกล้ามเนื้อมือและสายตา (Eye-hand Coodination) ดีขึ้น (ดังภาพที่ 50)

ภาพที่ 50 แสดงภาพวงกลม ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 4 ปี (พ.ศ. 2554)

1.4 Noming Scribbling ขั้นให้ชื่อรอยขีดเขียน การขีดเขียนเริ่มมีความหมายขึ้น เช่น จะวาดบุคคลในครอบครัวที่ใกล้ขีด พ่อ แม่ พี่ น้อง เป็นการใช้รูปทรงวงกลมนำมาประกอบกับเส้น เกิดเป็นรูปทรงคนแบบง่าย ๆ ที่ลูกสามารถเชื่อมโยงไปถึงบุคคลที่ลูกต้องการกล่าวถึง การทำความเข้าใจต้องใช้วิธีพูดคุยถามความหมายของภาพต่าง ๆ ที่ลูกวาด (ดังภาพที่ 51-52)

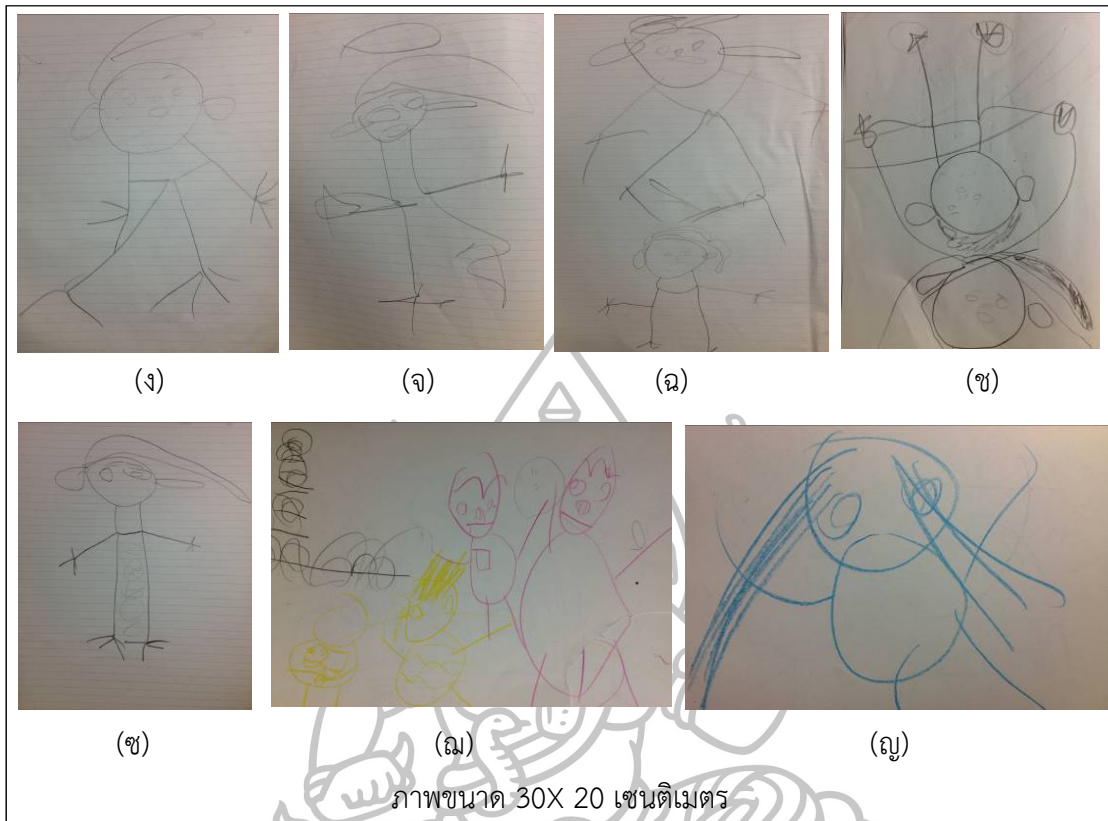

ภาพที่ 51 แสดงการขีดเขียนเริ่มมีความหมายขึ้น สามารถวาดคนในครอบครัวได้ ด.ช. ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 4 ปี (พ.ศ. 2554)

(ก) ภาพคนมีเพียงเส้น

(ข) ภาพคนเริ่มมีสภาพแวดล้อม

(ค) ภาพคนเริ่มมีหน้าตา

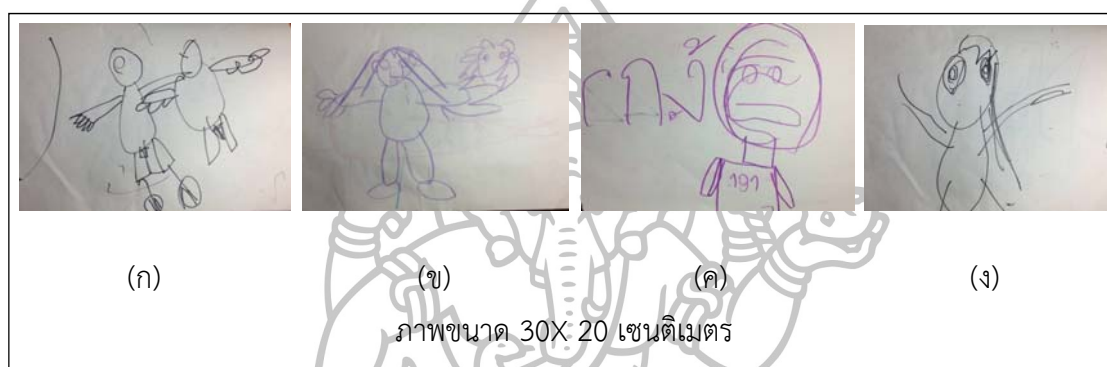

ภาพที่ 52 แสดงการขีดเขียนเริ่มมีความหมายขึ้น สามารถวาดคนในครอบครัวได้ ด.ช. ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 4 ปี (พ.ศ. 2554)

- (ง) ภาพคนมีนิ้ว
- (จ) ภาพคนเริ่มมีรายละเอียด
- (ฉ) ภาพคนสองคน
- (ช) คนสองคนกลับหัว
- (ฌ) คนดูเส้นชัดเจน
- (ฉ) ภาพคนในครอบครัว แม่ลูก
- (ญ) ภาพแม่ของฉัน

2. **ขั้นเริ่มขีดเขียน (Pre-Schematic Stage)** ประมาณอายุระหว่าง 4 - 7 ปี เป็นระยะเริ่มต้นการขีดเขียนภาพอย่างมีความหมายปรากฏเป็นรูปร่างขึ้น สัมพันธ์กับความเป็นจริงของโลกภายนอกมากขึ้นมีความหมายกับลูกมากขึ้น สัมพันธ์กับประสบการณ์ที่ลูกได้รับมา อันแสดงออกถึงความประทับใจ ความสนใจต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งสังเกตได้จากภาพคนที่ลูกวาด อาจเป็น พ่อ แม่ พี่ น้อง ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งลูกใกล้เคียง สภาพแวดล้อมที่ลูกคุ้นเคย ดังจะแยกได้ตามช่วงอายุ ดังนี้

ผลงานวาดภาพที่อายุประมาณ 4 ปี การวาดภาพมีลักษณะที่พอเข้าใจได้ สามารถเดาได้ว่าลูกสื่อสารถึงเรื่องใด สิ่งใดที่ลูกชอบที่ลูกให้ความสนใจ หรือสิ่งที่ลูกอยากได้ ลูกจะวาดและพูดสื่อสารถึงสิ่งนั้นๆ ซึ่งเป็นอาการหนึ่งของภาวะเด็กออทิสซึมที่มักหมกมุ่นกับบางสิ่งอย่างมาก จนลืมที่จะสนใจสภาพแวดล้อมอื่น ๆ สภาพแวดล้อมอื่นนอกเหนือจากที่ลูกสนใจจะถูกตัดทิ้ง ภาพในระยษนี้ ลูกยังไม่สนใจในการวาดส่วนประกอบอื่นจากสภาพแวดล้อมมากนัก ภาพจึงมีแต่ภาพคน แต่เริ่มมีพัฒนาการในการวาดแบบมีความหมายมากยิ่งขึ้น (ดังภาพที่ 53)

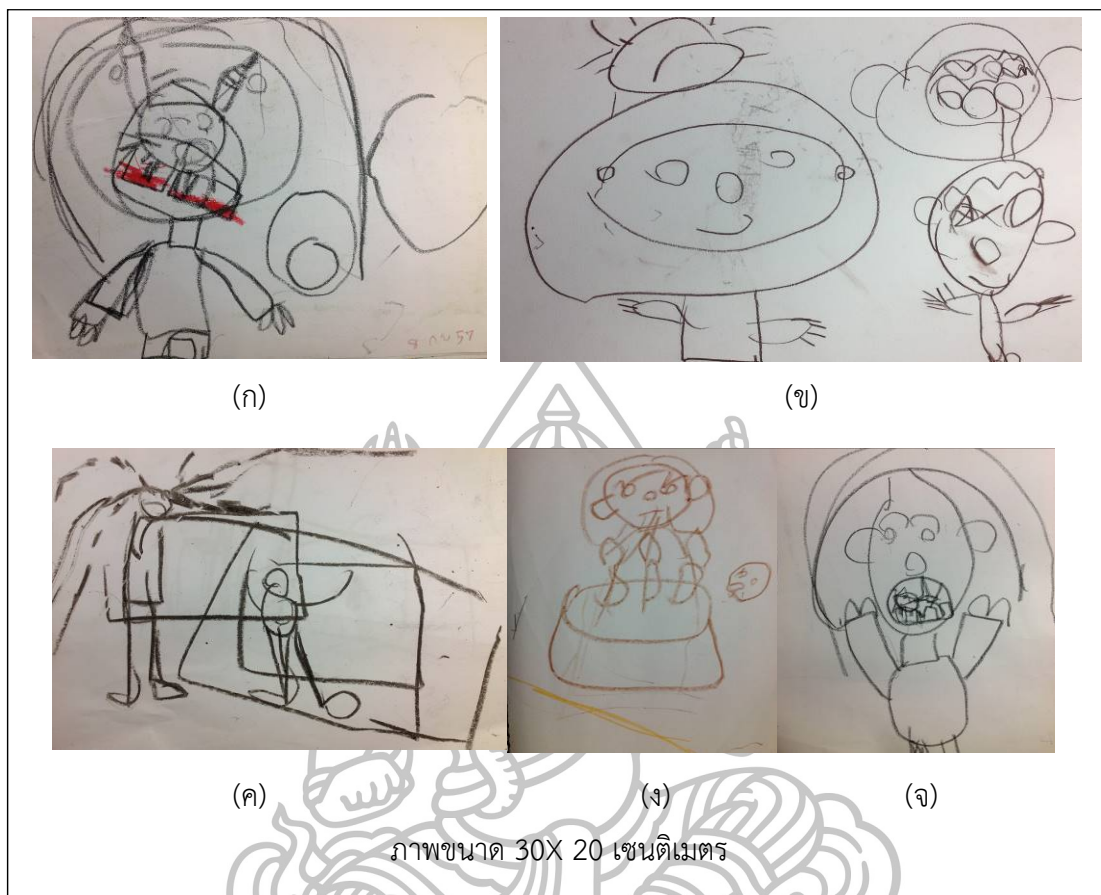

ภาพที่ 53 แสดงระยะเริ่มต้นการขีดเขียนภาพอย่างมีความหมายปรากฏเป็นรูปร่างขึ้น สัมพันธ์กับความเป็นจริงของโลกภายนอกมากขึ้นมี ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 5 ปี (พ.ศ. 2555)

(ก) ภาพคนในครอบครัว
 (ข) ภาพแม่โดนปูหนีบ
 (ค) ภาพตาเต้
 (ง) ภาพแม่

ผลงานวาดภาพเมื่ออายุประมาณ 5 ปี (พ.ศ. 2555) ในระยะนี้ ลูกสามารถวาดภาพได้ชัดเจนมากขึ้น อันเนื่องมาจากการพัฒนากล้ามเนื้อในการหยิบจับและความคุมเส้นได้แม่นยำมากขึ้น ลูกเริ่มมีสมาธิต่อเนื่อง จากวาด 1 นาที เพิ่มเป็น 5 นาที จนเป็นครึ่งชั่วโมง การสังเกตต่อสภาพแวดล้อมดีขึ้น มีความจดจำและอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และนำมาวาดเพื่อบอกเล่าถึงประสบการณ์ที่ลูกสนใจ ทำให้เห็นถึงลักษณะของการสื่อความหมายด้วยภาพ โดยการเชื่อมโยงจากสิ่งที่ไม่สัมพันธ์กันมาเชื่อมโยงกันได้อย่างน่าประหลาด ดังที่นักทฤษฎีของ วอลลาซ และโคแกน (Wallach and Kogan, 1965) “มีความเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดที่จะโยงสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อระลึกสิ่งใดได้ ก็จะเป็นสะพานให้ระลึกสิ่งอื่นได้ต่อไป” (มุสตี กุญอินทร์, 2525: 67)

สำหรับผลงานวาดภาพของลูกอายุประมาณ 6-7 ปี สามารถแสดงเป็นภาพได้ชัดเจนขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของลูกที่มีมากขึ้น การเล่าเรื่องดีขึ้น ลูกเริ่มสนใจสภาพแวดล้อมมากขึ้น สังเกตได้จากส่วนประกอบที่มีเรื่องราวมากขึ้น เช่น คน สัตว์ ต้นไม้ บ้าน รวมถึงการแสดงอารมณ์และท่าทางต่าง ๆ ได้ดีขึ้น (ดังภาพที่ 54)

ภาพที่ 54 ภาพแสดงเรื่องราวและรายละเอียดที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 6-7 ปี

(พ.ศ. 2556-2557)

(ก) ภาพแมงกิ้นฟัน

(ข) เพื่อนที่โรงเรียน

(ค) แม่ร้องไห้ตาแต่ปลอบใจ

(ง) เป่าเค้กวันเกิด

(จ) ดาแต่โดนแมงกิ้นฟัน

3. ขั้นขีดเขียน (Schematic Stage) ประมาณอายุระหว่าง 7-9 ปี เป็นขั้นที่ขีดเขียนให้คล้ายความจริงลักษณะการวาดภาพของลูก ขั้นเริ่มต้นเขียนภาพให้มีความหมาย สังเกตได้จากส่วนประกอบในภาพดังนี้

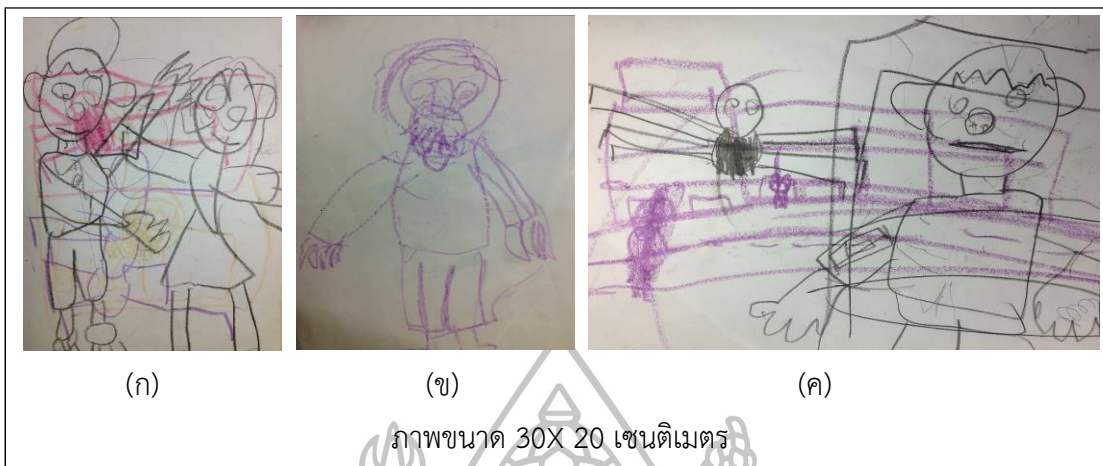
3.1 การวาดภาพคนในระยะแรกลูกจะเขียนวงกลมแทนศีรษะ มีเส้นยาวแทนแขนและขา มีลำตัวเมื่อลูกมีอายุมากขึ้น ลูกมีการพัฒนาการวาดเริ่มจากเท้าและเขียนไล่ขึ้นมาเป็นลำตัวรูปทรงคนอาจจะไม่สมบูรณ์ ลูกจะวาดเฉพาะในส่วนที่ลูกอยากจะวาดเท่านั้น ไม่สนใจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของรูปทรง การวาดลำตัวเป็นปริมาตรด้วยเส้นคู่ขนานรวมถึง แขน ขา และมี

รายละเอียดของใบหน้าเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงหลังลูกมักเริ่มวาดรูปทรงเริ่มจากขาแล้วจึงเขียนไล่ขึ้นมาเป็นลำตัว ซึ่งนับเป็นลักษณะการขึ้นรูปทรงของเด็กออทิสติกหลายคน ที่มักจะสังเกตจากส่วนต่าง ๆ ของรูปทรงที่สนใจ จึงเริ่มในส่วนที่อยากวาดก่อน เช่น บางคนเริ่มจากนิ้วมือ แล้วจึงเขียนไล่มาเป็นแขนและมาลำตัว ไปขา และจึงวาดศีรษะทีหลัง เช่นเดียวกับลูกที่มักขึ้นรูปโดยไม่มีแบบแผนตายตัวแบบเด็กปกติที่มักเริ่มจากศีรษะและจึงวาดลำตัว แขนขา บางภาพลูกอาจจะวาดเพียงบางส่วนของรูปทรงเท่านั้น อาจไม่มีศีรษะ หรือมีแต่ขาเท่านั้น ซึ่งนับเป็นการแสดงลักษณะที่ผิดไปจากพัฒนาการของเด็กปกติ ที่คำนึงถึงความถูกต้อง ผลงานของลูกสามารถวิเคราะห์ตามอาการได้ว่า เด็กออทิสติกนั้นมักมีความสนใจในบางสิ่งบางอย่างเป็นพิเศษ ระบบการมองก็มีความแตกต่างไปจากเด็กปกติ อันเกิดจากความคิดและมุมมองที่แตกต่าง ทุกอย่างที่วาดล้วนออกมาจากจินตนาการที่อยากจะเข้าใจ ดังที่คาร์ล จุง (Carl Jung) ได้กล่าวไว้ว่า

“สภาวะสร้างสรรค์เชิงจิตวิทยาส่วนบุคคลนั้น คือ สภาวะสร้างสรรค์ ที่เกิดจากประสบการณ์และเนื้อหาของจิตสำนึกเป็นหลัก เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะในลักษณะดั้งเดิมที่ใช้ความคิดเหตุผล กฎเกณฑ์และหลักการต่าง ๆ ทางศิลปะเพื่อนำอารมณ์ความรู้สึกและสัญลักษณ์ ที่พบในชีวิตประจำวัน และโลกกายภาพมาทำให้กลายเป็นศิลปะ หากจะมีส่วนใดที่เกิดจากอิทธิพลของจิตไร้สำนึกนั้นก็สามารเห็นได้ชัดว่า เป็นจิตไร้สำนึกในระดับส่วนตัว คือเป็นความแค้น ความหลงใหล ที่แม้ศิลปินเองจะไม่ได้รับรู้หรือแสดงออก แต่เราก็สามารถวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนว่า เนื้อหาของงานศิลปะนั้นๆ เกิดมาจากส่วนใดของชีวิต”(Carl Jung, 2556: 70)

จากแนวคิดดังกล่าว ทำให้เข้าใจในการสร้างสรรค์ของลูก ที่แสดงออกโดยการวาดรูปทรงที่ออกมาจากจิตไร้สำนึกในระดับส่วนตัว ที่ผู้ชมผลงานอาจจะไม่สามารถทำความเข้าใจในเรื่องราว หรือแปลภาพให้สื่อความหมายได้ แต่หากเราใช้หัวใจมองผลงานจากความรัก เราจึงจะพบกับความงามภายในภาพที่อาจดูยุ่งเหยิงเหล่านั้น (ดังภาพที่ 55)

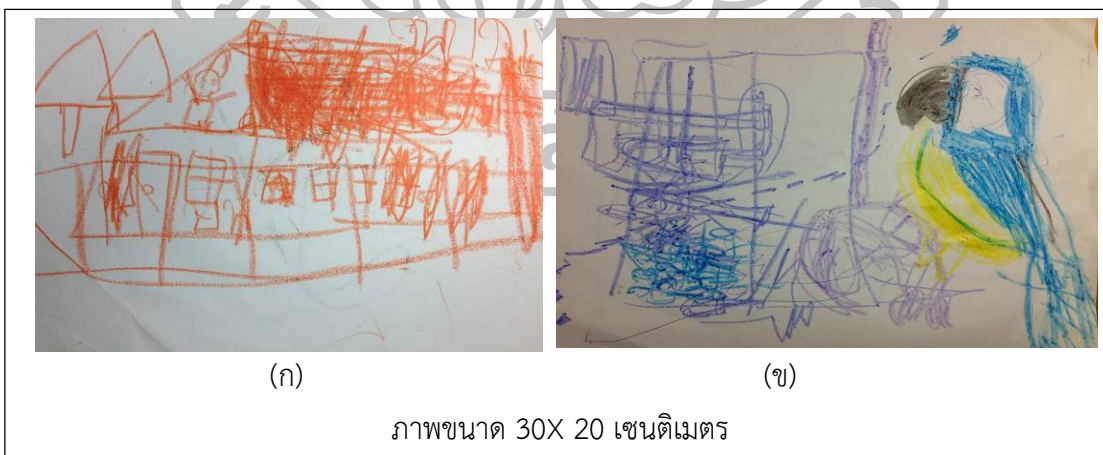

ภาพที่ 55 ภาพคน (พ.ศ. 2557-2558)

- (ก) ภาพดาเต้กับแม่
- (ข) ภาพดาเต้ทานขนม
- (ค) ภาพดาเต้กับแมงมุม

3.2 การใช้สีลูกจะใช้สีตามอารมณ์ ยังไม่สามารถใช้สีอย่างถูกต้อง ลูกจะใช้สีที่ประทับใจที่สุดดูตา สีสดใสก็ใช้สีเข้ม เช่น สีแดง สีดำ สีส้ม สีเหลืองและไม่มีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงของรูปทรงในช่วงแรก ต่อมาลูกมีพัฒนาการใช้สีได้ตรงกับความเป็นจริง เช่น หน้าคน สัตว์ ต้นไม้ จะสังเกตได้จากสัตว์ที่ลูกชื่นชอบคือ นก ลูกสามารถวาดและระบายสีได้ตรงตามความเป็นจริง (ดังภาพที่ 56-58)

ภาพที่ 56 ภาพแสดงการใช้สีของที่มีความสดใสและเต็มไปด้วยจินตนาการเกินจริง ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรอายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558)

- (ก) บ้านร้อน
- (ข) นกแก้วมาคอร์บลูแอนด์โกล

ภาพที่ 57 ภาพแสดงการใช้สีของที่มีความสดใสและเต็มไปด้วยจินตนาการเกินจริง ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558)

(ค) นกแก้วมาคอร์สีเหลือง

(ง) นกแก้วกรีนวิงมาคอร์

(จ) กุ้งเคฟิชสีแดง

(ฉ) กุ้ง

(ช) ดาเต้ตั้งผมแม่

(ซ) ดาเต้หาหมอ

ภาพที่ 58 ภาพแสดงการใช้สีของที่มีความสดใสและเต็มไปด้วยจินตนาการเกินจริง ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558)

(ณ) เทียวซาฟารี

(ญ) ปู

(ฐ) สิงโตทะเลเล่นน้ำ

(ฎ) ครีว

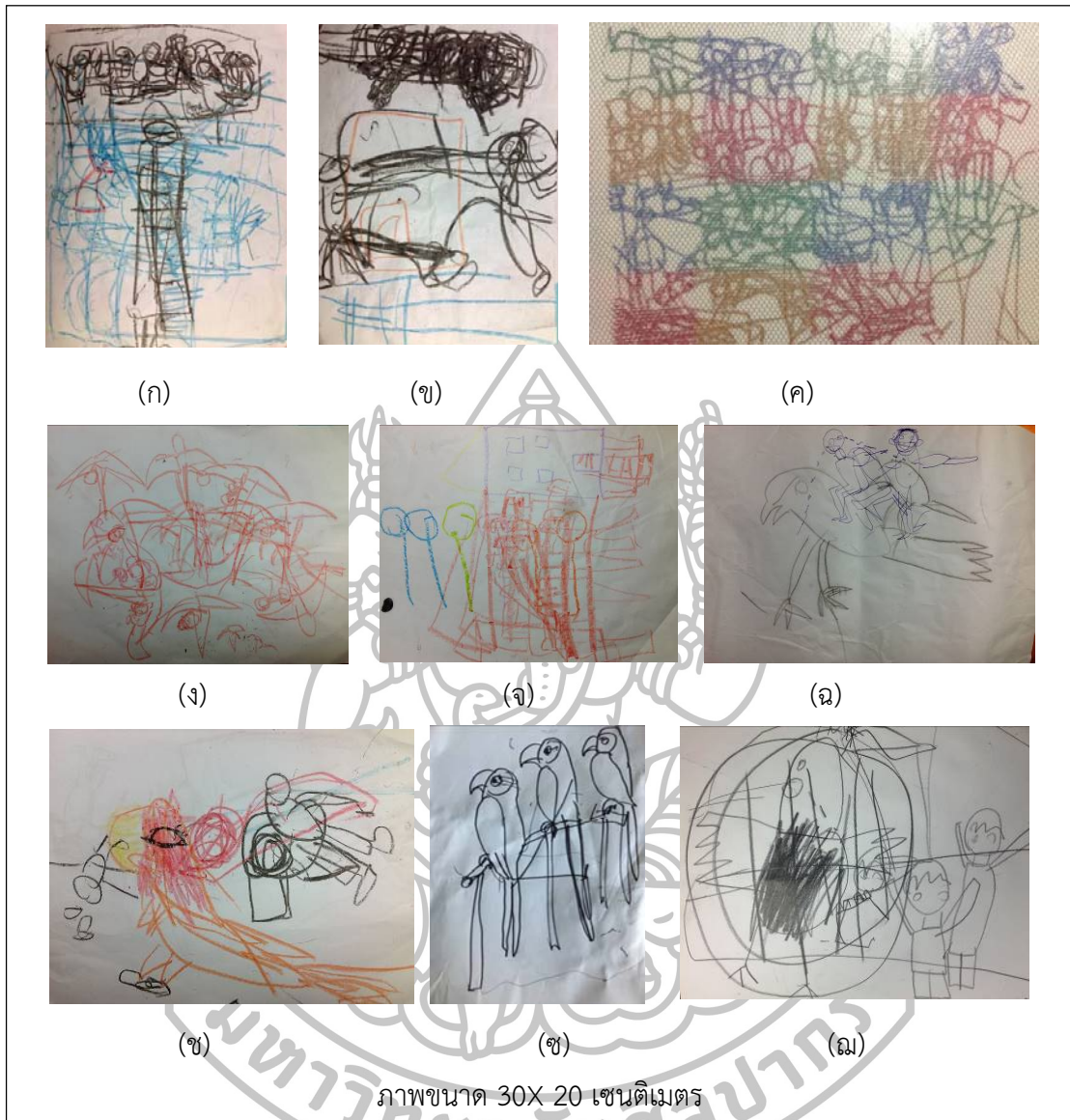
3.3 การใช้พื้นที่ว่างลูกมักจะวาดสิ่งต่าง ๆ บริเวณพื้นที่ใดว่าง วาดรูปทรงกระจัดกระจายทั่วภาพ ขาดระเบียบ ลูกยังไม่เข้าใจว่าควรจะวาดภาพตรงส่วนใดจึงจะเหมาะสม มักวาดรูปทรงโดยไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ของรูปทรงกับพื้นที่ว่าง (ดังภาพที่ 59)

ภาพที่ 59 การใช้พื้นที่ว่างภายในผลงาน ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558)

- (ก) บ้านยามคำคืน
- (ข) ดาเต้ไปโรงอาหาร
- (ค) บ้าน
- (ง) บ้านจันทบุรี

3.4 การออกแบบลูกยังไม่เข้าใจการจัดองค์ประกอบจึงมีเพียงการออกแบบตามที่ลูกชอบลูกวาดเพื่อให้เต็มพื้นที่ ลูกมักวาดรูปทรงไปตรงส่วนใดของภาพก็ได้ไม่มีการจัดลำดับความสำคัญในภาพลูกมักวาดทับซ้อนรูปทรงทับกันไปมา เป็นการเขียนทับจนเกิดเป็นการทำลายรูปทรงเก่าและเกิดเป็นกลุ่มรูปทรงใหม่ที่มีความน่าสนใจและซับซ้อนมากขึ้น (ดังภาพที่ 60-62)

ภาพที่ 60 ภาพการออกแบบที่ไม่มีหลักเกณฑ์ทางการจัดองค์ประกอบภาพ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร

อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558)

(ก) ภาพไปเที่ยวซาฟารีเวิลด์

(ข) เพื่อนแฉ่งของเล่น

(ค) ดูโชว์การแสดงนกแก้ว

(ง) ฟุ้งนกแก้วมาคอว์กำลังบิน

(จ) อดัมที่สวนนก

(ฉ) นกของฉัน

(ช) อยากได้สกเลตมาคอว์

(ซ) ฟุ้งนกแก้วมาคอว์

(ฅ) จัมโบ้ของฉัน

ภาพที่ 61 ภาพการออกแบบที่ไม่มีหลักเกณฑ์ทางการจัดองค์ประกอบภาพ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศรี

อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558)

(ญ) ดาเตะปาลบอลที่โรงเรียน

(ฎ) ในห้องน้ำที่โรงเรียน

(ฏ) ครูปู้ยห้อง นอนอยู่กับเด็ก ๆ

(ฐ) สวนสนุกที่โรงเรียน

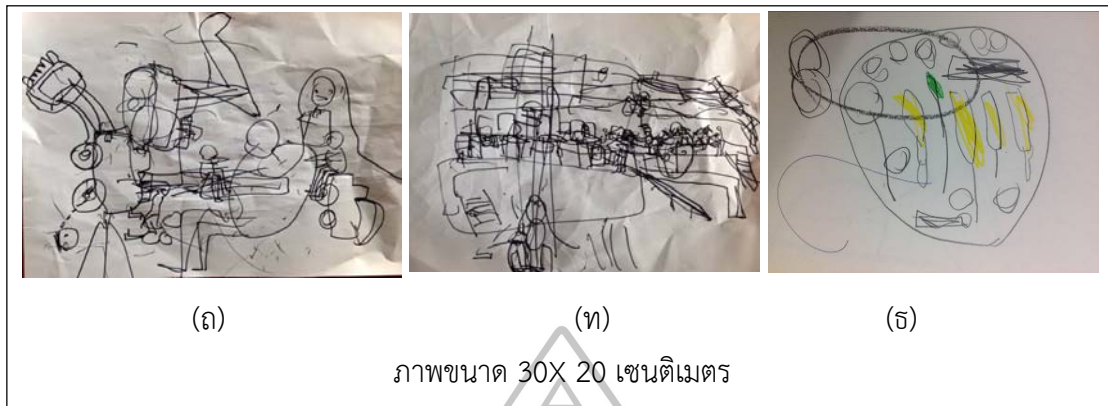
(ฑ) โรงเรียนของฉัน

(ฒ) อาคารเรียนบ้านพริก

(ณ) แม่มารับนั่งรถกลับบ้าน

(ด) ดาเตะตักกุงที่บ้าน

(ต) ปราสาทของดาเตะกับแม่

ภาพที่ 62 ภาพการออกแบบที่ไม่มีหลักเกณฑ์ทางการจัดองค์ประกอบภาพ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร
อายุ 7-8 ปี (พ.ศ. 2557-2558)

(ก) ดาเต้เล่นรถตัก

(ท) แม่พาไปห้างพาซีไอ

(ธ) อาหารญี่ปุ่นร้านยาโยอิ

จากการศึกษาผลงานภาพวาดลายเส้นของเด็กชายฉัตรกร สุวรรณศร พบว่า ลูกแสดงออกทางศิลปะเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของอารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกที่มีผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายลักษณะ โดยถ่ายทอดความคิดความรู้สึกของลูกโดยการสร้างสัญลักษณ์ลงในภาพวาดของลูกอย่างเสรีและตรงไปตรงมา การสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายของลูกมีลักษณะง่าย ๆ เรื่องราวที่ลูกนำมาแสดงในภาพล้วนมาจากประสบการณ์ความทรงจำและการเรียนรู้และจินตนาการของลูกทั้งสิ้นจากเริ่มแรกที่ลูกเริ่มวาดนั้นจะเป็นการวาดลากเส้นขีดเขียนไปมา กล้ามเนื้อมือยังไม่แข็งแรง ทำให้เส้นที่เกิดมีน้ำหนักไม่เท่ากัน หลังจากนั้นลูกเริ่มมีพัฒนาการที่ดีขึ้นเมื่ออายุได้ราว 4 ปี การวาดเริ่มมีความหมาย แม้จะเป็นเพียงรูปทรงง่าย ๆ ที่แตกต่างจากการวาดของเด็กในระดับอายุเดียวกันก็ตาม แต่ผลงานวาดภาพของลูกนั้นมีความสำคัญมากในการใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างแม่กับลูก เพราะลูกมักจะวาดในสิ่งที่ลูกสนใจ หรือชื่นชอบ รูปภาพของลูกจึงเหมือนเป็นประตูบานน้อยที่เปิดให้แม่ได้เดินเข้าไปเพื่อทำความเข้าใจลูก ภาพวาดต่าง ๆ นั้นล้วนเป็นการวาดที่ออกมาจากใจ จากความรู้สึก ภาพวาดของลูกนั้นมีความพิเศษด้านการเชื่อมโยงข้อมูลภายในภาพมีความขัดแย้งกันอย่างน่าประหลาดใจ เพราะลูกมักจะนำสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันมาวาดรวมกัน เช่นเดียวกับการพูด เช่น แมงมุมรูกุญแจ กุ้งลอปเตอร์กับซาลาเปา หรือซื้อคนกับสิ่งของ ลูกมีความผิดปกติทางสมองในด้านการเรียบเรียงข้อมูล การจัดระบบระเบียบ แตกต่างจากเด็กปกติในช่วงวัยเดียวกันที่จะมีการจัดเรียงข้อมูลตามความเป็นจริง ที่เห็นในสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก แต่ลูกออกทัศนิกนั้นจะไม่สามารถบอกเล่าถึงสภาพแวดล้อมที่เค้าสัมผัสได้ถูกต้องทั้งหมด ข้อมูลจึงมีเพียงการแสดงภาพออกเป็นช่วง ๆ บางส่วน และนำมาตัดต่อกันเชื่อมโยงเข้าด้วยกันหรือเชื่อมกันอย่างแนบสนิทไม่ได้

แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในภาพของลูกกลับมีความน่าสนใจอย่างแปลกประหลาด หากมองในเชิงศิลปะแล้วจะพบว่ามีความน่าสนใจ แบบแนวคติกกลุ่มศิลปะเซอร์เรียลลิซึมก็คือการใช้สิ่งที่เรียกว่าความบังเอิญ (Chance) มาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอผลงานโดยเฉพาะการหยิบเอาสิ่งของสองอย่างหรือมากกว่านั้นซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกันมาวางไว้ด้วยกันเหมือนเป็นการพบกันโดยบังเอิญที่ก่อให้เกิดความหมาย แม้แต่ละอย่างจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกันเลยแต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกันก็ย่อมจะกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดจินตนาการและความรู้สึกถึงเอกภาพแบบใหม่ซึ่งไม่ขึ้นกับเหตุผลหรือตรรกะใด ๆ ในโลกกายภาพรูปแบบผลงานศิลปะจะใช้วิธีการนำเอาสิ่งที่เป็นสภาวะปกติวิสัย ตั้งแต่ 2 สิ่งที่อยู่เข้ากันไม่ได้มาจัดรวมประกอบกันและแต่งเติมผสมผสานให้ดูเป็นสิ่งเดียวกันอย่างกลมกลืนรวมถึงการเชื่อมโยงความรู้สึกสัมผัสและประสบการณ์ทางการเห็นให้สอดคล้องกับความคิดเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องใหม่ ไกลเคียงทางด้านรูปแบบที่มีความน่าสนใจในเรื่องการสร้างรูปทรงและเรื่องราวที่คาดเดายาก

จากที่กล่าวมานั้นจึงเห็นได้ว่า ผลงานวาดภาพของลูก มีความน่าสนใจ ลูกสร้างสรรค์ผลงานออกมาจากใจ เป็นผลงานที่ไม่มีการฝึกฝนด้านทักษะจากระบบการศึกษา ดังนั้นจึงนับว่านี่คือผลงานศิลปะบริสุทธิ์ ออกจากใจลูกชายที่ถูกเรียกว่า ออทิสติก

3. ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่”

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” แต่ละชิ้นจะเน้นแสดงถึงความรัก ความผูกพันระหว่างแม่กับลูกจากการใช้เส้นด้ายสีขาวแทนความรักที่บริสุทธิ์ คลุมบนรูปทรงโครงโลหะที่มีรูปร่างบิดเบี้ยวที่เป็นการแสดงถึงการตระหนักถึงความงามในมุมมองของแม่

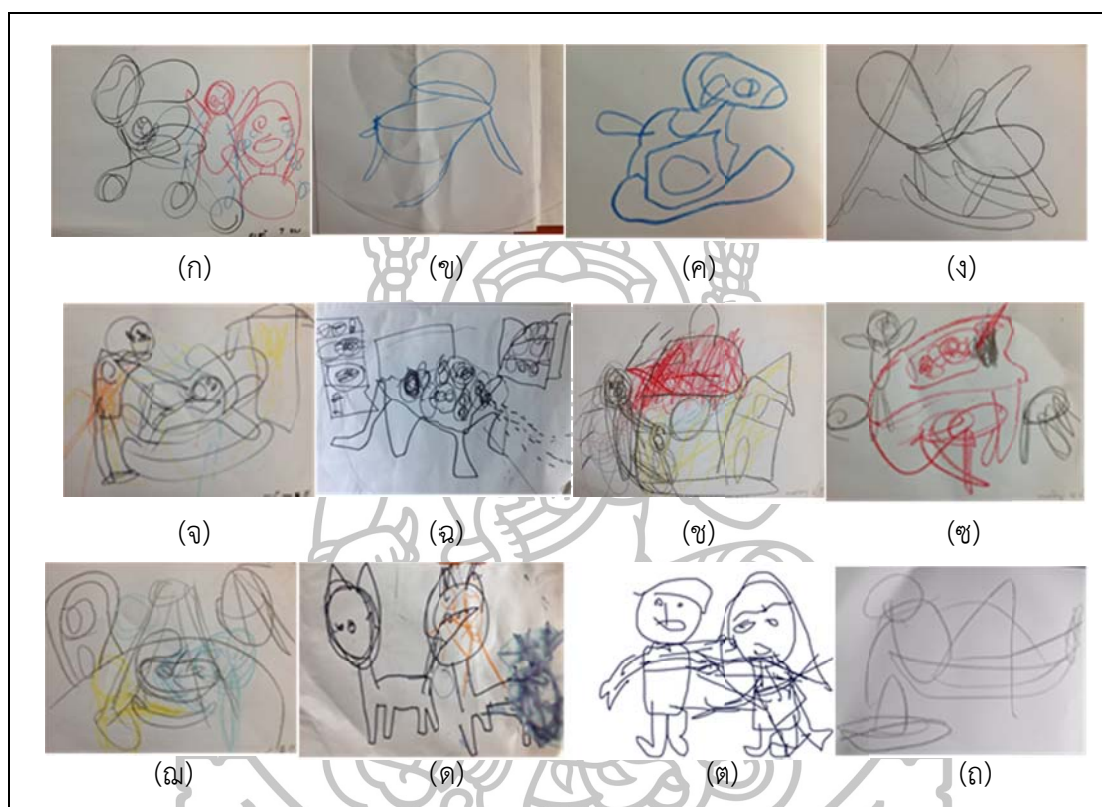
ขั้นตอนแรกเป็นการเก็บข้อมูลภาคเอกสารเป็นการศึกษาข้อมูลเอกสารเบื้องต้นจากหนังสือบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาทฤษฎีของศิลปะบำบัด ทฤษฎีความงามความเป็นสตรีในฐานะแม่ ข้อมูลพัฒนาการของศิลปะในเด็กปกติในระดับปฐมวัยช่วงอายุ 4-7 ปี ประวัติความเป็นมาของเส้นด้าย ประวัติของการถักโครเชต์ ตลอดจนแบบอย่างทางด้านศิลปกรรมของศิลปินที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมในครั้งนี้

หลังจากนั้นจะเป็นการเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติจริงโดยการนำศิลปะในหัวข้อ คน สัตว์ ต้นไม้ บ้าน สี ไปให้กลุ่มเด็กปกติและเด็กออทิสติกระดับกลางช่วงอายุ 4-7 ปี วาดเพื่อหาลักษณะร่วมและลักษณะเฉพาะเพื่อชี้ให้เห็นว่าผลงานวาดภาพที่เกิดจากฝีมือเด็กออทิสติกนั้นมีความน่าสนใจและมีความงามที่เกิดจากความไม่สมบูรณ์ และในการเริ่มสร้างผลงานจะใช้การทดลองวัสดุที่ใช้หลักการถักโครเชต์รวมถึงการประดิษฐ์ลายถักที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่โดยภาพรวมประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

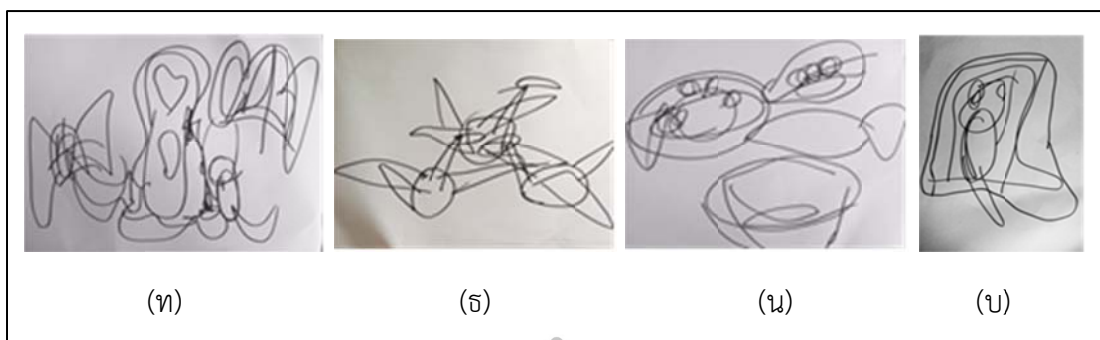

3.1 การรวบรวมข้อมูลจากภาพวาดลายเส้นของลูกออทิสติก ที่เกิดจากการเก็บข้อมูล โดยการใช้ศิลปะบำบัดตลอดระยะเวลา 6 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553-2558 เพื่อใช้ในการเป็นต้นแบบภาพร่างที่ตรงตามแนวคิดในผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่ (ดังภาพที่ 63-64)

ภาพที่ 63 ภาพวาดลายเส้นของลูกจำนวน 16 ภาพ ที่ได้คัดเลือกมาเป็นต้นแบบภาพร่าง

- (ก) ภาพรถเข็นเด็ก
- (ข) ภาพเปลนอน
- (ค) ภาพม้าโยก
- (ง) ภาพม้าโยกให้นม
- (จ) ภาพเปลกล่อมนอน
- (ฉ) ภาพโต๊ะอาหาร
- (ช) ภาพบ้านของฉัน
- (ซ) ภาพโต๊ะวาดรูป
- (ณ) ภาพห้องนอนของลูก
- (ด) ภาพแมว
- (ต) ภาพแม่กับลูก
- (ถ) ภาพเรือ

ภาพที่ 64 ภาพวาดลายเส้นของลูกจำนวน 16 ภาพ ที่ได้คัดเลือกมาเป็นต้นแบบภาพร่าง

(ท) ภาพประตูลูกต่าง

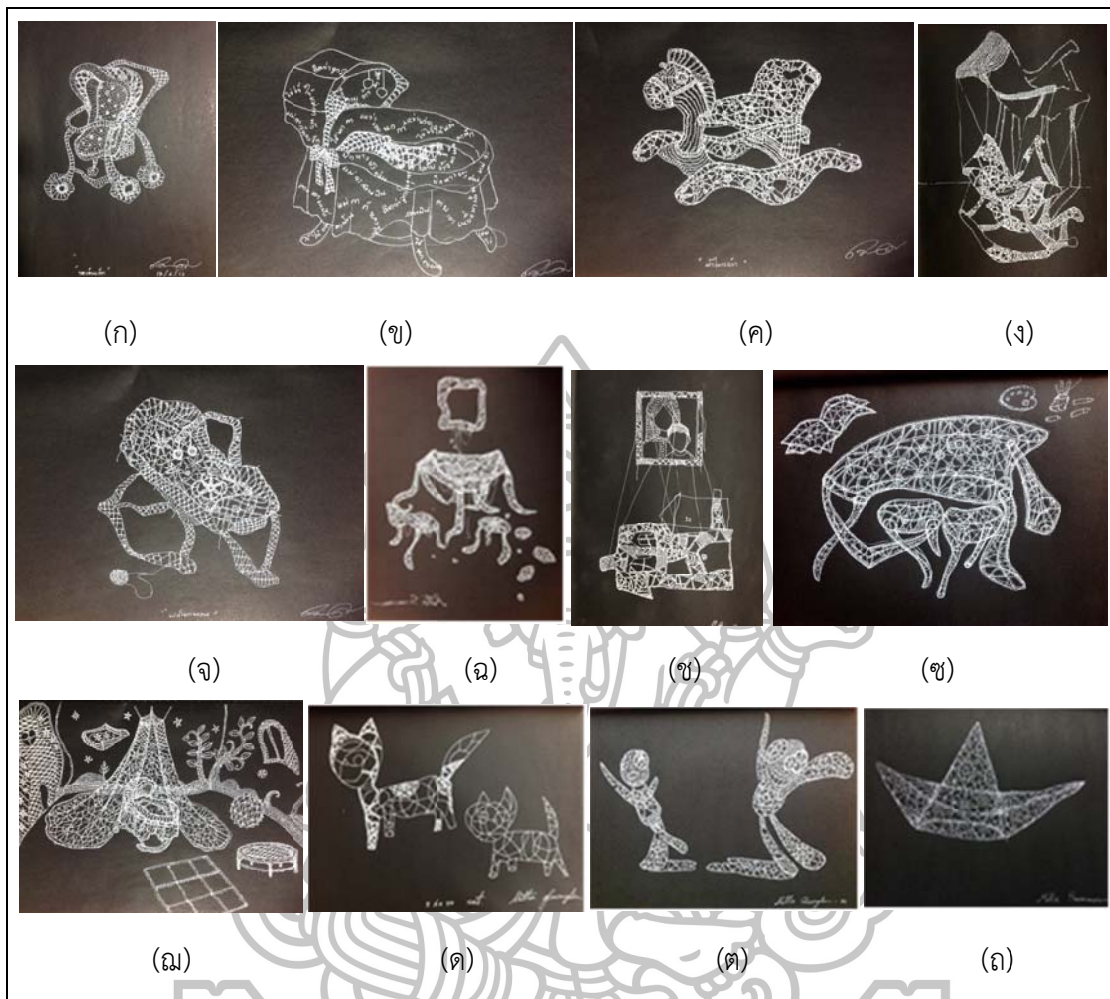
(ธ) ภาพนก

(น) ภาพจานชามอาหาร

(บ) ภาพกรอบรูป

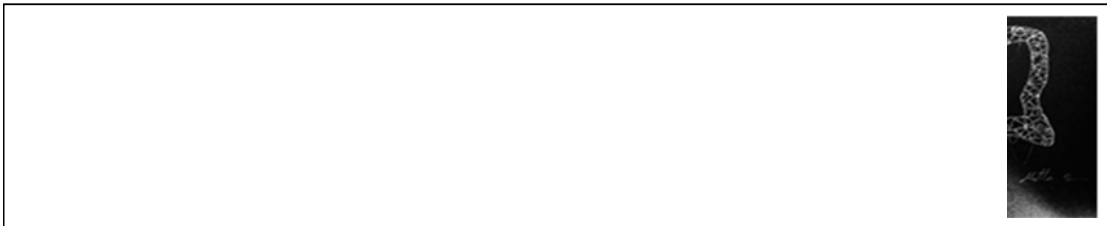
3.2 สร้างภาพร่างจำนวน 16 ชิ้น

จากผลงานวาดภาพของลูกที่ถูกนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ภาพร่างนั้น ทุกภาพจะเป็นภาพที่แสดงถึง จินตนาการที่ลูกถ่ายทอดผ่านมุมมองและการแปลค่าที่เกิดจากความผิดปกติของสมอง แต่ภาพกลับเต็มไปด้วยชีวิต ความบริสุทธิ์ และพลังอันเกิดจากการวาดเส้นอย่างรวดเร็ว จนเกิดเป็นผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ผู้เป็นแม่นั้นเกิดความประทับใจและนำมาสร้างสรรค์โดยการทำโครงสร้างที่ได้แรงบันดาลใจมาจากลายเส้นของลูกออกทีสติก โดยการนำผลงานวาดเส้น 2 มิติ มาทำให้เกิดเป็นภาพร่าง 2 มิติ จำนวน 16 ชิ้น (ดังภาพที่ 65-66)

ภาพที่ 65 ภาพร่างต้นแบบผลงานสร้างสรรค์

- (ก) ภาพรถเข็นเด็ก
- (ข) ภาพเปลกล่อมนอนของลูก
- (ค) ภาพม้าโยก
- (ง) ภาพม้าโยกให้นม
- (จ) ภาพเปลกล่อมนอน
- (ฉ) ภาพโต๊ะอาหาร
- (ช) ภาพบ้าน
- (ซ) ภาพโต๊ะวาดรูป
- (ฌ) ภาพห้องนอนของลูก
- (ด) ภาพแมว
- (ต) ภาพแม่กับลูก
- (ถ) ภาพเรือ

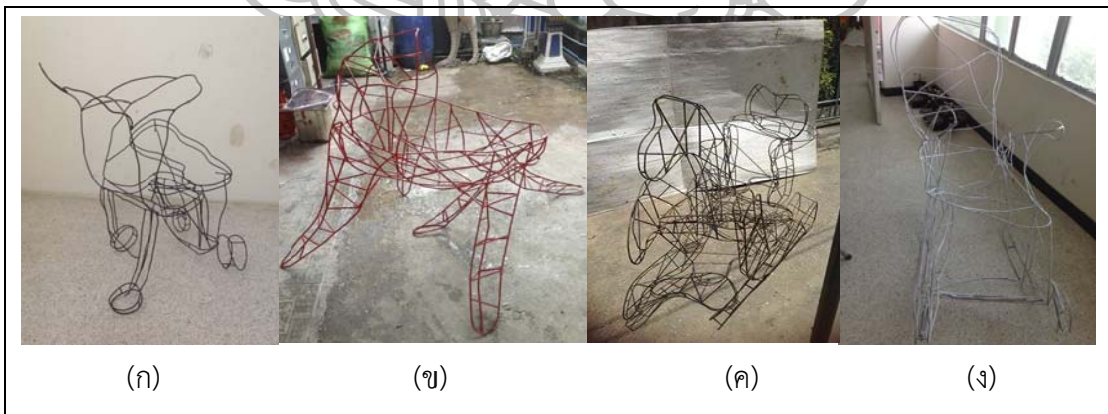

ภาพที่ 66 ภาพร่างต้นแบบผลงานสร้างสรรค์

- (ท) ภาพประตุน้ำต่าง
- (ธ) ภาพนก
- (น) ภาพจานชามอาหาร
- (บ) ภาพกรอบรูป

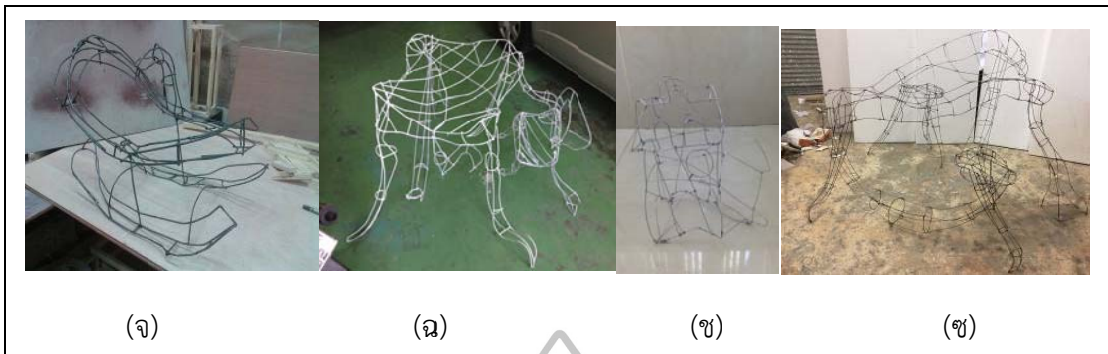
3.3 โครงสร้างจากเหล็กเส้น

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่โดยใช้วัสดุเหล็กเส้นเป็นโครงสร้างหลักจากเหล็กเส้น 2 ขนาดคือ ขนาด 3 มิลลิเมตร และขนาด 6 มิลลิเมตร และเส้นทองเหลืองขนาด 1.5 มิลลิเมตร ใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้ายจำนวนมากในเทคนิคโครเซตได้ดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 67-70)

ภาพที่ 67 แสดงการใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้าย

- (ก) ภาพรถเข็นเด็ก
- (ข) ภาพเปลกล่อมนอน
- (ค) ภาพม้ายอก
- (ง) ภาพม้ายอกให้นม

ภาพที่ 68 แสดงการใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้าย

(จ) ภาพเปลกล่อมนอน

(ฉ) ภาพโต๊ะอาหาร

(ช) ภาพบ้าน

(ซ) ภาพโต๊ะวาดรูป

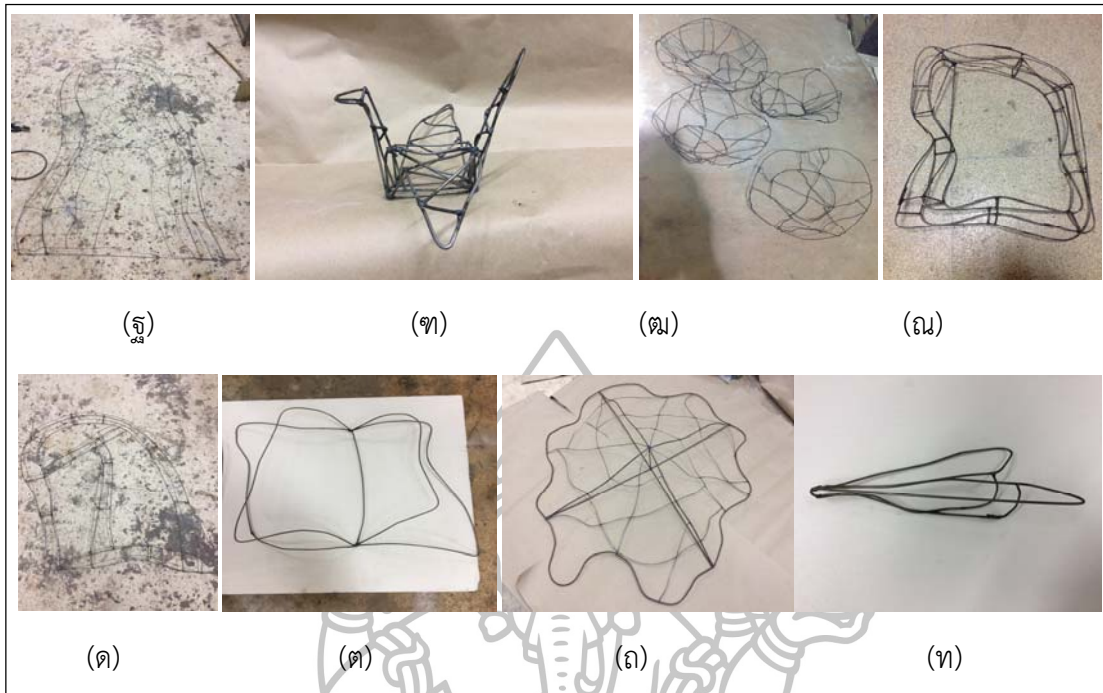
ภาพที่ 69 แสดงการใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้าย

(ณ) ภาพกระโຈມ

(ญ) ภาพแมว

(ฎ) ภาพคน

(ฏ) ภาพเรือ

ภาพที่ 70 แสดงการใช้วิธีเชื่อมเหล็กด้วยเครื่องเชื่อมความร้อนเพื่อสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว ผิดรูปให้สามารถคงรูป และทนต่อแรงดึงของเส้นด้าย

- (ฐ) ภาพประตูหน้าต่าง
- (ฑ) ภาพนก
- (ฒ) ภาพจานชาม
- (ณ) ภาพกรอบรูป
- (ด) ภาพหน้าต่าง
- (ต) จรวด
- (ถ) ภาพหนังสือนิทาน
- (ท) ภาพพื่นยกระดับ

การสร้างสรรคผลงานจากวัสดุเหล็กเส้นนั้นสามารถสร้างรูปทรงได้ตรงตามภาพร่างเหล็กนั้นว่ามีความสำคัญมากในการใช้งานในปัจจุบัน ธาตุเหล็กนี้มีมากเป็นอันดับที่ 2 ที่รองมาจากอะลูมิเนียมและซึ่งได้ค้นพบจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่มีการใช้งานมานาน 8000 ปี ซึ่งมีหลักฐานยืนยันในช่วงคริสต์ศักราช 1000 -2000 นั้นมีการถลุงเหล็ก จากธาตุเหล็กที่ได้จากธรรมชาติ จึงเกิดการใช้เหล็กจนถึงปัจจุบัน เหล็กเป็นโลหะสีเงิน สีเทา สีขาว ผิวเป็นเงา วิธีการหล่อสามารถยึดได้โดยใช้ค้อนทุบเป็นแผ่นบาง ๆ ได้ เหล็กมีความต้านทานแรงดึงสูงมาก คุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของเหล็กนั้นคือ สามารถหล่อแล้วขึ้นรูปใหม่ได้รวมทั้งมีความทนทานมากนอกจากนี้เหล็กสามารถใช้ใน

การโค้งงอมีขนาดเป็นรูปร่างรูปแบบและอื่น ๆ เพื่อนำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของที่เรานำมาใช้ในชีวิตประจำวันหรือนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมได้รวมถึงใช้เป็นวัสดุเพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะ

ตารางที่ 24 แสดงขนาดของเหล็กเส้นกลม SR-24

ชื่อ ขนาด Designation	เส้นผ่านศูนย์กลาง (มม.) Designation Diameter (mm.)	มวลระบุ (กก./ม.) Unit Weight (kg/m.)	พื้นที่หน้าตัด (ตร.มม.) Cross Section Area (sq.mm.)
RB6	6	0.222	28.3
RB8	8	0.395	50.3
RB9	9	0.499	63.3
RB10	10	0.616	78.5
RB12	12	0.888	113.1
RB15	15	1.387	176.7
RB19	19	2.226	283.5
RB22	22	2.984	380.1
RB25	25	3.853	490.9

การที่เหล็กมีคุณสมบัติแข็งแรงทำให้ศิลปินใช้เหล็กในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ดังเช่น ผลงานของศิลปินชาวยูเครนชื่อ Alexander Milov ซึ่งถักโครงเหล็กขึ้นเป็นหุ่นสองตัวหันหลังชนกัน ส่วนภายในมีหุ่นเด็กหันหน้าเข้าหากันอยู่โดยหุ่นเด็กนี้จะเรืองแสงเวลาค่ำคืน ผลงานชิ้นนี้สื่อความหมายสะท้อนความขัดแย้งภายนอกและภายในใจของคนโดยหุ่นหญิงชายที่หันหลังชนกัน สะท้อนถึงความขัดแย้งแต่ภายในกลับมีความเป็นเด็กใสชื่อบริษัทสีส่องสว่างอยู่ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวเชื่อมผู้คนเข้าด้วยกันในเวลาในช่วงแยะ ๆ ของชีวิตมาถึง โครงสร้างทั้งหมดมีขนาดยาว 18 เมตร กว้าง 5.5 เมตร สูง 7.5 เมตร จัดแสดงบนพื้นที่ทะเลทราย (ดังภาพที่ 71)

ภาพที่ 71 ภาพโครงสร้างในระหว่างประกอบผลงานประติมากรรมเด็กเข้ากับโครงเหล็ก
ที่มา: Kate Sierzputowski, **Large Wire-Frame Sculpture Shows the Glowing Forms of Children Trapped Within Adult Bodies**, accessed October 28, 2015, available form <http://www.thisiscolossal.com/2015/09/milov-wireframe-sculpture/>

สำหรับศิลปินหญิงที่น่าสนใจได้แก่ ศิลปินจีนชื่อ โจวจี (Zhou Jie) ซึ่งนำเสนอผลงานประติมากรรมเตียงเหล็กที่ยังทำไม่เสร็จ แล้วทิ้งเส้นลวดให้ที่มแมงออกมา ประติมากรรมเตียงเหล็กนี้จัดแสดงขึ้นที่หอศิลป์ ในกรุงปักกิ่ง ภายใต้ชื่อโครงการ “36 วัน” เธอใช้ชีวิตอยู่ภายในห้องโถงนิทรรศการที่มีเตียงที่ลัดทอด้วยลวดเหล็กที่ยังไม่เสร็จ รวมทั้งได้สร้างประติมากรรมที่ลัดทอด้วยลวดเหล็กในรูปของตุ๊กตา เธอนำอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้งโทรศัพท์มือถือสำหรับการดำรงชีวิตในจำนวน 36 วัน (ดังภาพที่ 72)

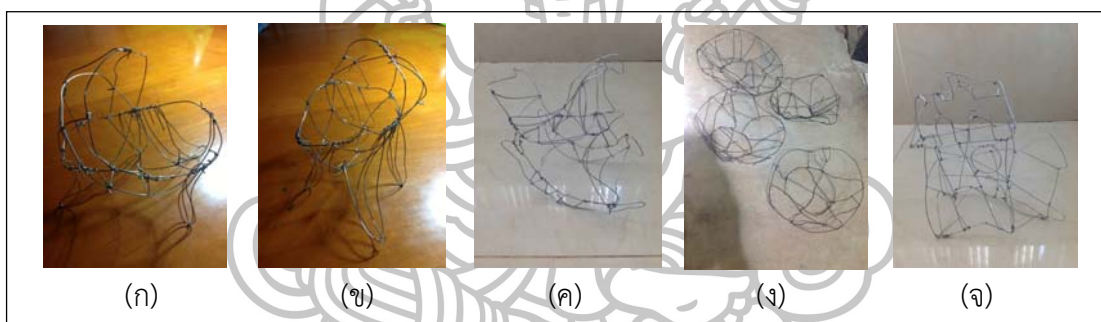
ภาพที่ 72 ภาพศิลปินนอนหลับบนเตียงลวดเหล็กเป็นเวลา 36 วัน
ที่มา: Zhou Jie, **Artist to sleep on iron wire bed for 36 days**, accessed October 23, 2014, available form http://www.chinadaily.com.cn/beijing/2014-08/14/content_18302571.htm

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะทำให้เห็นว่าเหล็กสามารถมาสร้างสรรค์งานศิลปะที่ทรงคุณค่าไม่เพียงเป็นแค่โครงสร้างภายในเท่านั้น แต่เพราะคุณสมบัติที่หลากหลายอย่าง ศิลปินมากมายจึงเลือกใช้เหล็กเส้น มาเป็นส่วนร่วมในผลงาน ดังเช่น ที่ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้เหล็กเส้นมาทำเป็นวัสดุโครงสร้าง เพราะเหล็กเส้นนั้นสามารถดัดงอได้ตามที่ต้องการ รวมทั้งมีความคงทน แข็งแรง คงรูปทรงได้ดีกว่าวัสดุประเภทอื่น ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้เคยทดลองใช้วัสดุ เช่น เส้นลวดขนาดเล็กนำมาผูกติดกันแต่พอนานลวดไม่สามารถคงรูปได้เท่าเหล็กเส้น และที่สำคัญที่สุดคือ เมื่อลองถักโครเชต์หุ้มคลุมโครงสร้างแล้ว เส้นลวดไม่สามารถทนต่อแรงดึงของเส้นใยด้ายได้ดีเท่าโครงเหล็กเส้น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตร นำมาดัดให้ได้รูปทรงที่ต้องการ แล้วจึงนำมาเชื่อมเข้าด้วยกันให้สอดคล้องกับแนวคิดที่ต้องการนำลายเส้นของลูกชาย 2 มิติ มาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นผลงาน 3 มิติ ที่มีความบิดเบี้ยว เอียงโย้ไม่มั่นคง ซึ่งวัสดุอื่นไม่สามารถรองรับกับแนวความคิดนี้ได้เท่าเหล็กเส้น

3.3.1 วัสดุที่ใช้ในการทดลองในการทำโครงสร้าง

ลวดสังกะสี ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 มิลลิเมตร ลวดดำขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง 1 มิลลิเมตร ทดลองนำมาดัดจนเกิดเป็นรูปทรง (ดังภาพที่ 73)

ภาพที่ 73 ภาพโครงสร้างจากลวดของผลงาน

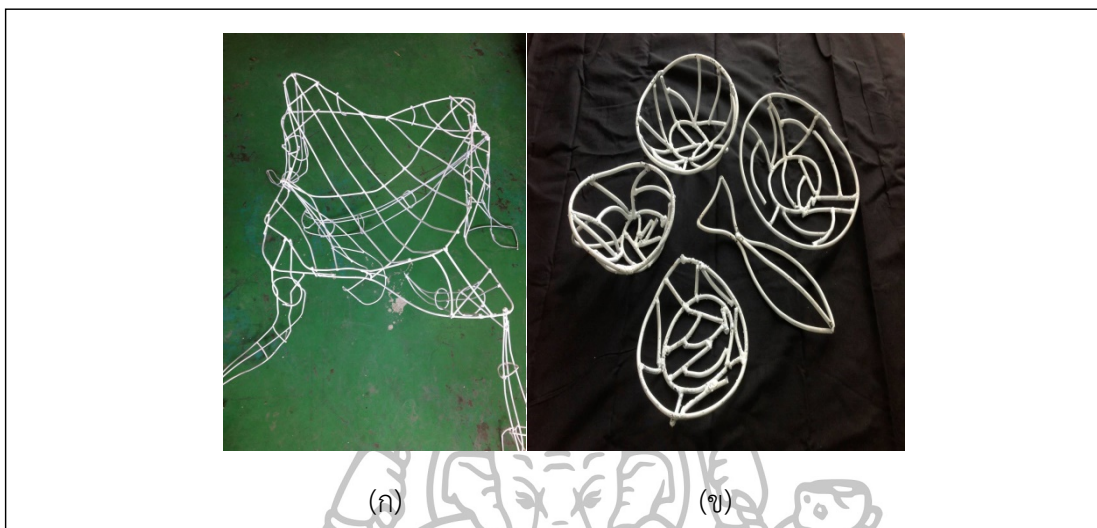
- (ก) ภาพเปลเด็กเงิน
- (ข) ภาพเปลเด็กลวดดำ
- (ค) ภาพเปลให้นมลวดสังกะสี
- (ง) ภาพงานขามลวดดำ
- (จ) ภาพบ้านลวดสังกะสี

เส้นทองเหลืองขนาดเล็ก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.20 มิลลิเมตร และใช้วิธีบัดกรี เชื่อมด้วยตะกั่วเชื่อมโดยใช้ความร้อนจากเครื่องหัวบัดกรี (ดังภาพที่ 74)

ภาพที่ 74 ภาพแมวในจินตนาการของลูก

เหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร (ดังภาพที่ 75)

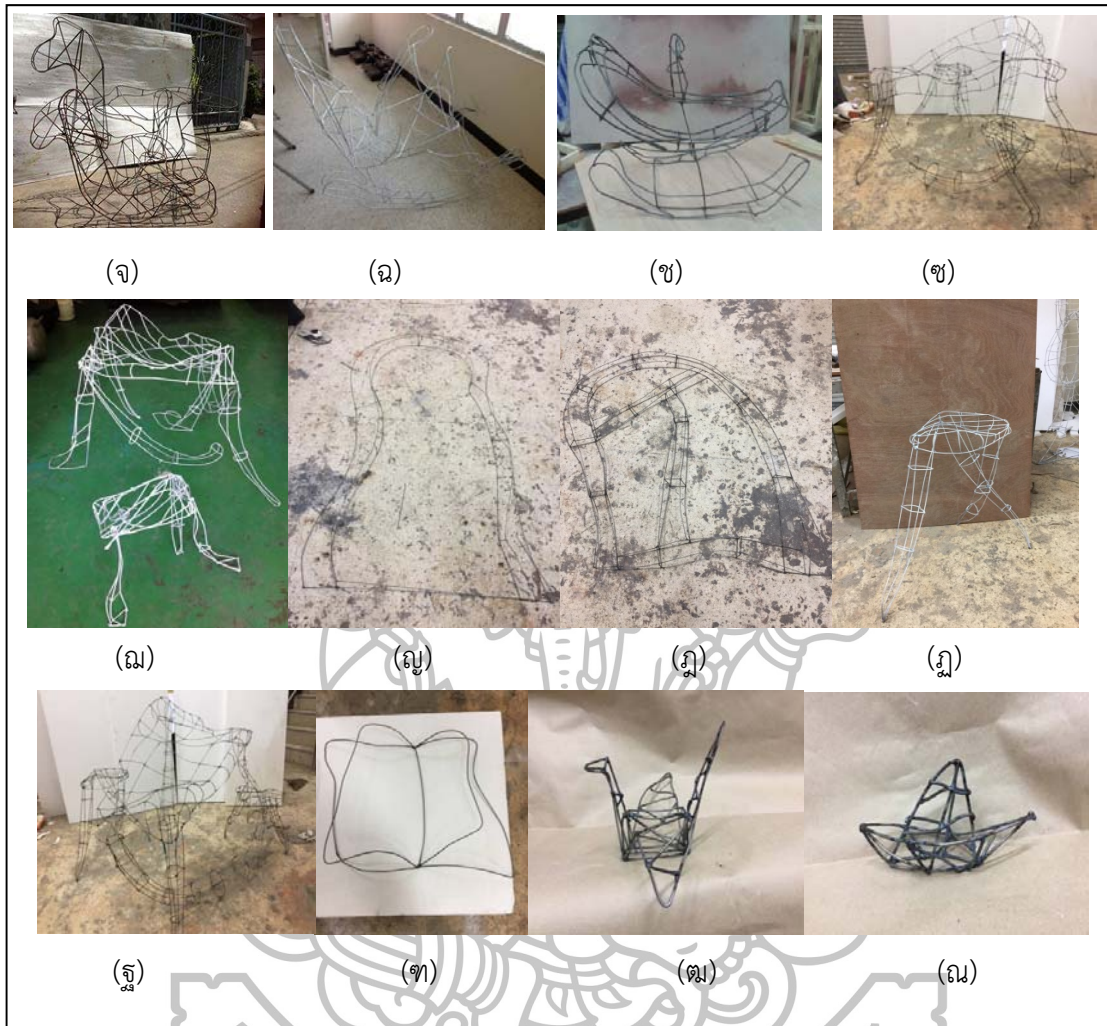
ภาพที่ 75 ภาพส่วนประกอบต่าง ๆ เหล็กเส้นเล็ก ไม่แข็งแรงเพียงพอที่ทนต่อแรงดึงของโครด์
 (ก) ภาพโต๊ะอาหาร
 (ข) จานซาม

เหล็กเส้นขนาด 6 มิลลิเมตร (ดังภาพที่ 76-78)

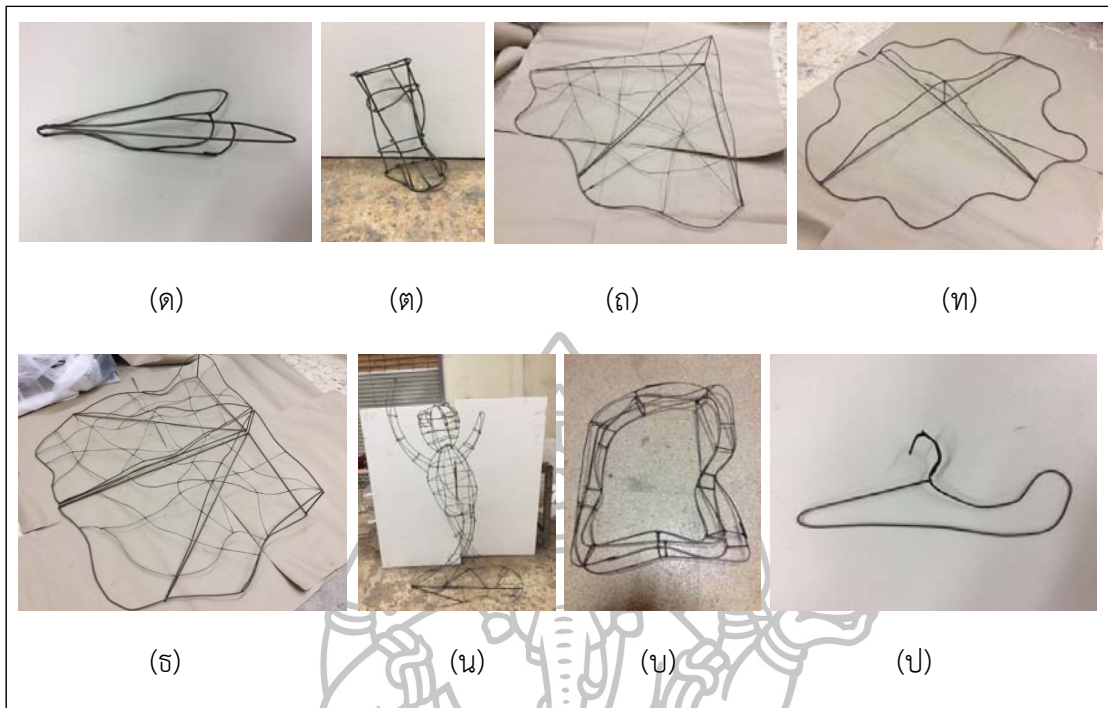
ภาพที่ 76 ภาพส่วนประกอบต่าง ๆ

- (ก) รถเข็นเด็ก
- (ข) รถเข็นเด็กที่ทดลองนำลวดตระแกรงเหล็กมากรุโดยรอบเพื่อคงรูปร่างของโครเซตีให้ได้รูปทรงตรงตามภาพร่าง
- (ค) เปลสีแดงที่ทดลองใช้เส้นด้ายสีแดงสดเพื่อสื่อถึงสายโลหิตที่เชื่อมโยงสายใยแม่ลูก
- (ง) แก้ว

ภาพที่ 77 ภาพส่วนประกอบต่าง ๆ

- (จ) ม้าโยกที่ทดลองเปลี่ยนเป็นไหมพรมสีขาวดำแสดงถึงสภาพแวดล้อมที่เข้ามาทำร้ายลูก
- (ฉ) แก้อุ้มแม่ให้นมลูกแสดงถึงช่วงเวลาแห่งความรัก
- (ช) แก้อุ้มลูกทานนม
- (ซ) โต๊ะอาหาร
- (ฌ) โต๊ะศิลปะ แก้อุ้ม
- (ญ) โครงประตู
- (ฎ) หน้าต่าง
- (ฏ) แก้อุ้มวาดรูป 3 ขา
- (ฐ) โต๊ะศิลปะ
- (ฑ) สมุดนิทาน
- (ณ) นก
- (ณ) เรือ

ภาพที่ 78 ภาพส่วนประกอบต่าง ๆ

- (ด) จรวด
- (ต) แก้วใส่น้ำ
- (ถ) ฐานพื่นยกระดับชั้นที่ 1
- (ท) ฐานพื่นยกระดับเดียว
- (ธ) ฐานพื่นยกระดับชั้นที่ 2
- (น) คน
- (บ) กรอบรูป
- (ป) ไม้แขวนเสื้อ

หลังจากเลือกวัสดุเหล็กเส้นเป็นวัสดุหลักในการทำโครงสร้างที่นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่ตรงตามแนวคิดที่ได้วางไว้ ซึ่งคุณสมบัติที่ดีของเหล็กนั้น มีความคงทน แข็งแรง ยืดหยุ่นได้ ดัดโค้งงอได้ดี ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการทดลองโดยใช้เหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร มาใช้ทำโครงสร้างแต่พบปัญหาว่าโครงสร้างอ่อนยวบ โครงสร้างไม่แข็งแรง จึงทำให้จำเป็นต้องเพิ่มขนาดของเหล็กเป็นขนาด 6 มิลลิเมตร เพื่อให้โครงสร้างคงรูปและแข็งแรง ก่อนการนำผลงานถักโครเซตมาห่มคลุมนั้น ผู้สร้างสรรค์ได้ทดลองใช้กระดาษเหล็กตาละเอียดมาทำการกรู เพื่อสร้างรูปทรงให้เกิดปริมาตรตรงตามภาพร่าง หลังจากกรูกระดาษเหล็กทั่วโครงสร้าง จึงนำโครเซตไปคลุมทับ การเปลี่ยนโครงเหล็กให้ใหญ่ขึ้นนั้นทำให้โครงสร้างทนต่อแรงดึงของโครเซตได้ดีขึ้น ซึ่งการศึกษาทดลองในส่วนนี้นับเป็นช่วงแรกของการพัฒนาและค้นหาเทคนิคในการสร้างสรรค์

สำหรับในช่วงที่สองของการพัฒนาและค้นหาเทคนิคในการสร้างสรรค์ เริ่มจากการที่ได้โครงสร้างที่แข็งแรงตามที่ต้องการแล้ว จึงทำการพัฒนาเพื่อให้ได้ผลงานที่ตรงตามแนวคิดมากขึ้น เนื่องจากในผลงานที่ใช้กระดาษเหล็กกรุโดยรอบรูปทรงทำให้เกิดปัญหาคือเมื่อกรุโครเซตลงไปแล้วกระดาษเหล็กกลับโผล่ขึ้นมาแสดงตัว รบกวนลวดลายของงานโครเซต ดังนั้นในผลงานชิ้นต่อมาผู้สร้างสรรค์จึงไม่กรุกระดาษเหล็ก แต่ใช้งานถักโครเซตถักห่มคลุมลงไปบนโครงสร้างเหล็กโดยตรงจนเกิดเป็นผลงานที่ตรงตามแนวคิดมากขึ้น แต่ยังมีปัญหาเกิดขึ้นที่ตัวผลงาน คือ โครงสร้างเหล็กกลับแสดงตัวออกมาเด่นชัดมาก จนทำให้งานถักโครเซตเห็นเส้นโครงสร้างเหล็กชัดเจนมากเกินไป ทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องพัฒนาโครงสร้างให้มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น ต้องคำนึงถึงความโค้ง เว้า นูน ยุบ ของโครงสร้างให้มากขึ้น เพื่อให้ผลงานเกิดความลงตัวได้มากที่สุด

ในช่วงที่สามซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของการพัฒนาและค้นหาเทคนิคในการสร้างสรรค์ ในช่วงนี้ มุ่งเน้นไปที่การทำโครงสร้างที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด แทนที่จะใช้เหล็กทำโครงสร้างเป็นเส้นตรง แต่จะเลือกใช้การดัดเหล็กให้โค้งงอ และนำมาเชื่อมต่อกันจนเกิดเป็นโครงสร้างที่เกิดความลงตัว และไม่เห็นโครงสร้างเหล็กที่แข็งกระด้าง แต่เกิดเป็นโครงสร้างที่เน้นความอ่อนนุ่มมากกว่าที่ผลงานที่ผ่านมา และมีความแข็งแรง คงทนมากขึ้น เมื่อนำงานถักโครเซตมาห่มคลุม ไม่เห็นโครงสร้างเหล็กที่เป็นเส้นตรงอีกต่อไป เพราะโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นนั้น เข้าผสมผสานกับงานโครเซตได้เป็นอย่างดี จนเกิดความลงตัวและผลงานเกิดความสมบูรณ์ตรงตามแนวคิด

3.4 การสร้างสรรค์งานถักโครเซต

การถักโครเซตนับเป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่สำคัญที่สุดและต้องใช้ความรัก ความสนใจ ความพยายาม ความอดทน และจินตนาการการถักโครเซตจะเริ่มจากการคิดสร้างลวดลายถักที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง แล้วเลือกเส้นใยที่จะนำมาถักให้สามารถแสดงออกถึงความรู้สึกที่อ่อนโยน อ่อนคล้อยสายสัมพันธ์ความรักของแม่ที่มีต่อลูก เส้นใยทั้งหมดจึงเลือกใช้เส้นใยธรรมชาติ ที่มีการฟอกสี ที่เป็นสีขาว เพื่อสื่อให้เห็นถึงความรักที่บริสุทธิ์ ดังนั้นจึงสามารถแบ่งขั้นตอนการถักออกเป็น 5 ระยะได้ดังนี้ (ดังภาพที่ 79)

ภาพที่ 79 ภาพการถักโครเซตเข้าประกอบกับโครงสร้างผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่

ระยะที่ 1 การทดลองค้นหาลายถักที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองโดยการนำลายถักแบบพื้นฐานที่เคยศึกษาและมีความชำนาญในการถักมายาวนานทำการดัดแปลงลายถักให้มีลวดลายแปลกแตกต่างจากลายถักแบบมาตรฐานจากการนับห่วง แต่ผู้สร้างสรรค์ไม่มีการนับห่วงตรงตามลายมาตรฐานทำให้ลายถักเกิดความโย้เย้บิดเบี้ยวผิดรูปซึ่งตรงตามแนวคิดที่ต้องการสร้างความรู้สึกลูกที่เป็นอติสติกเป็นความงามที่เกิดจากความไม่สมบูรณ์ของลายถักซึ่งในช่วงแรกจะเป็นการถักด้วยเส้นใยเพียงชนิดเดียวทั้งรูปทรงโดยถักด้วยด้ายโพลีเอสเตอร์ (Polyester yarn หรือเรียกว่า Spun yarn) โหมดขนาดใหญ่เพียงขนาดเดียวแต่ใช้การถักลวดลายที่คิดขึ้นเองไม่ตรงตามแบบแผนลายมาตรฐาน ผลงานถักจึงเกิดความน่าสนใจและแตกต่างจากลายถักที่มีมาก่อน แต่พื้นผิวงานถักสม่ำเสมอเท่ากันรวมทั้งเลือกใช้สีครีมเพียงสีเดียวถักคลุมทั้งผลงาน (ดังภาพที่ 80)

ภาพที่ 80 ระยะที่ 1 การทดลองค้นหาลายถักที่เป็นเอกลักษณ์

ระยะที่ 2 การพัฒนาลายถักโครเชต์เลือกใช้ไหมเส้นฝ้าย เส้นใหญ่พิเศษ Cotton Jumbo เส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100% เส้นใหญ่พิเศษ เป็นไหมพรมสีขาว และสีดำ โดยการถักไหมขาวผสมผสานกับเส้นไหมสีดำโดยทดลองเปลี่ยนสีเส้นใยให้ตอบสนองต่อแนวคิด เช่น เลือกใช้เส้นใยสีขาวแทนความรักที่บริสุทธิ์ สีดำ ที่แสดงถึงความไม่ปลอดภัยของสภาพแวดล้อม (ดังภาพที่ 81)

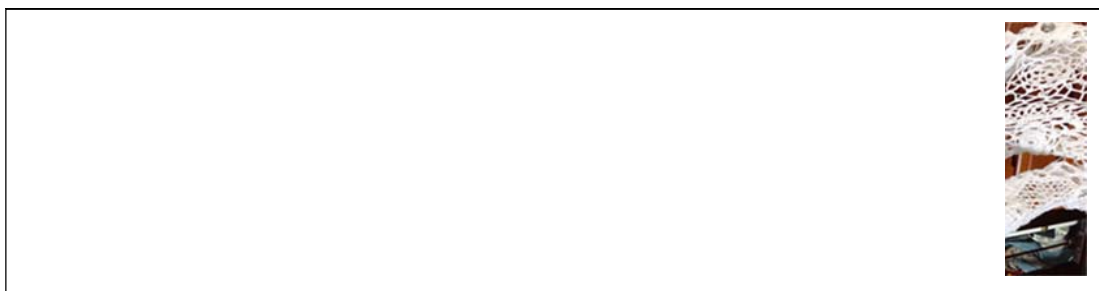
ภาพที่ 81 ระยะที่ 2 การพัฒนาลายถักโครเชต์เส้นฝ้าย เส้นใหญ่พิเศษ Cotton Jumbo เส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100%

ระยะที่ 3 การพัฒนาลายถักโครเชต์ทดลองใช้เส้นฝ้าย เส้นเล็ก 120 กรัม ย้อมโรงงานถักด้วยไหมขนาดเล็กขนาดเดียว ทดลองใช้เส้นด้ายสีแดงสด นำมาถักด้วยลายมาตรฐานเกิดผลงานที่ผสมผสานลายถักหลายลายมีความลงตัวในลายถักตรงตามแนวคิดมากขึ้น จากการทดลองใช้สีแดงเพื่อแทนสายเลือดของแม่ที่เชื่อมโยงกับลูก แต่กลับให้ความรู้สึกที่ เศร้าสร้อย หดหู่ ความตายไม่ตรงตามแนวคิด (ดังภาพที่ 82)

ภาพที่ 82 ระยะที่ 3 การพัฒนาลายถักโครเชต์ทดลองใช้เส้นฝ้าย เส้นเล็ก 120 กรัม

ระยะที่ 4 การพัฒนาลายถักโครเชต์เลือกใช้เส้นใยที่มีสีอ่อนลง เช่นสี ขาว สีครีม และมีการพัฒนามาใช้เส้นใยที่มีขนาดแตกต่างกัน มาถักผสมผสานกัน ในช่วงแรกเกิดปัญหาของความไม่สมดุลและขาดการเชื่อมต่อกันอย่างแนบสนิท จึงทำให้ต้องพัฒนาลายถักให้สามารถเชื่อมโยงลวดลายต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันและสามารถรวมตัวกันได้อย่างมีเอกภาพและความงามจากความไม่สมบูรณ์ให้ได้โดยใช้เส้นใยสีขาว สีครีมเป็นเส้นใยจากธรรมชาติ เพื่อสื่อถึงความรักอันบริสุทธิ์ของแม่ที่มีต่อลูก แต่ต้องมีการพัฒนางานถักให้สามารถตอบสนองต่อโครงสร้างของรูปทรง ที่บิดเบี้ยวโยเย และเริ่มกลับมาทบทวนแนวคิดว่าผู้สร้างสรรค์นั้นเลี้ยงดูลูกด้วยความรักความใส่ใจมีความประณีตทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องลูก จึงทำให้มีผลต่อการปรับเปลี่ยนลายถัก คือ หันกลับมาถักแบบที่เน้นความประณีตเพื่อสื่อถึงความรักที่มีต่อลูก ที่แม่ต้องใช้ความตั้งใจความอดทนเช่นเดียวกับการถักโครเชต์ที่จำเป็นต้องมีระบบระเบียบ มีความอดทน มุ่งมั่นทำด้วยใจรักและทดลองผสมผสานเส้นใยชนิดต่าง ๆ หลอมรวมกันทั้งขนาดเล็กขนาดกลางขนาดใหญ่ (ดังภาพที่ 83)

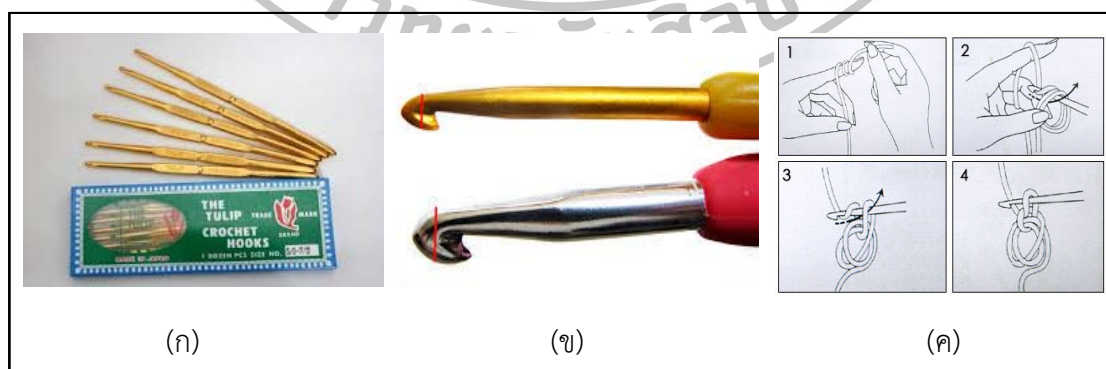

ภาพที่ 83 ระยะที่ 4 การพัฒนาลายถักโครเชต์เลือกใช้เส้นใยที่มีสีอ่อนลง

ระยะที่ 5 ผลงานถักที่สมบูรณ์อันเกิดจากการพัฒนาและการแก้ปัญหา ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทำให้เกิดความลงตัวในด้านลายถัก โดยเลือกลายถักที่มีความประณีตถูกต้องงดงาม แทนค่าความรู้สึกที่แม่ต้องการเลี้ยงดูลูกด้วยความรักความใส่ใจ และลายถักโครเชต์ที่เป็นลายหยาบ ถีห่าง ไม่งดงาม แทนค่าชีวิตลูกที่ไม่ปกติ เมื่อนำลายถัก 2 แบบนี้มาผสมผสานกัน จึงเกิดความงามจากความไม่สมบูรณ์ และนำลายถักมาห่มคลุมโครงสร้างของรูปทรงสายเส้นของลูกออกทิสติกให้แนบสนิทกับโครงสร้าง และต่อเติมองค์ประกอบอื่นๆ ให้ผลงานแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกที่เป็นสายใยแห่งความรักของแม่ที่มีต่อลูกซึ่งนับเป็นความรักอันบริสุทธิ์หาสิ่งใดมาแทนได้

3.4.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการถัก

เข็มถักโครเชต์ปัจจุบันมีหลายชนิดแต่ชนิดที่นิยมใช้ คือ สแตนเลส เพราะทนทานไม่เปราะง่าย ส่วนเข็มถักที่เป็นวัสดุทำจากไม้มีน้ำหนักเบาแต่ไม่ลื่นตัวกับเส้นด้ายในเวลาถัก และกล่อนชำระได้ง่ายจึงไม่เป็นที่นิยม การถักนั้นจำเป็นต้องเลือกเข็มกับด้ายที่ใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสมในงานโครเชต์ต้องดูแบบและลายก่อน ผลงานที่ได้จะสวยงาม การใช้ไหมพรมขนาดเล็กกว่าเข็มงานถักที่ได้จะมีลักษณะหลวม ถ้าใช้ไหมพรมขนาดเส้นใหญ่กว่าเข็มผลงานที่ได้จะมีลักษณะแน่น เพื่อให้งานที่ได้ดูสวยงาม ก็ควรใช้เข็มกับด้ายให้เหมาะสม (ดังภาพที่ 84)

ภาพที่ 84 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการถักโครเชต์

(ก) เข็มควักขนาดต่าง ๆ

(ข) ภาพหัวตะขอเกี่ยว

(ค) ภาพการปฏิบัติงานถักขึ้นลาย

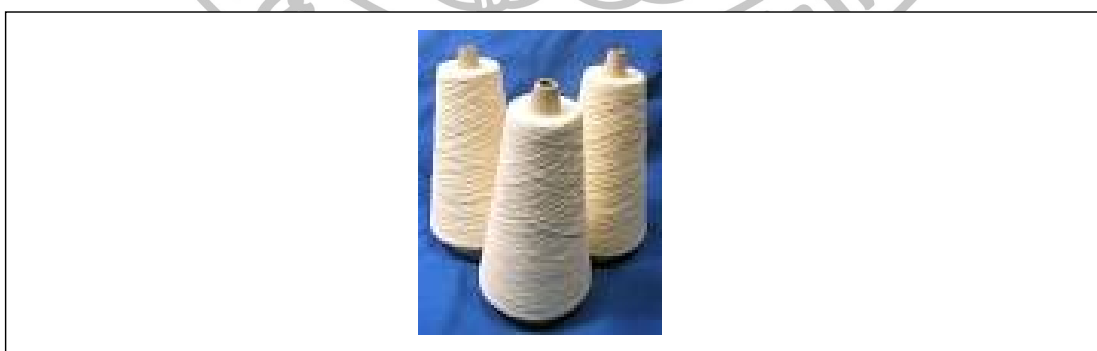
3.4.2 เส้นด้ายแยกตามชนิดของวัตถุดิบที่นำมาผลิต

การศึกษาถึงคุณลักษณะของเส้นด้ายที่ต้องการแสดงออกถึงสายใยรักของแม่ที่มีต่อลูกเป็นความอบอุ่นอ่อนโยนนุ่มนวล ผู้สร้างสรรค์จึงจำเป็นต้องทดลองถักโครเชต์เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมของผลงานถักที่ออกมาเพื่อดูว่าได้ผลงานตรงตามแนวคิดที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้โดยการทดลองถักด้วยเส้นด้ายชนิดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 85)

ภาพที่ 85 ภาพเส้นด้ายจากเส้นใยฝ้ายธรรมชาติ

เส้นฝ้ายเส้นเล็ก 120 กรัม (ย้อมจากโรงงาน) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก cotton 100% เมื่อทำการถักเส้นใยฝ้าย 100% จะให้ผิวสัมผัสที่อ่อนโยนนุ่มนวลแสดงออกถึงความประณีตงดงามรวมถึงสีที่เป็นธรรมชาติสอดคล้องกับแนวความคิดและด้วยขนาดไหมเส้นเล็กทำให้ลวดลายถักนั้นมีความละเอียดประณีตและสามารถสร้างลวดลายถักได้หลากหลายแต่เส้นฝ้ายเล็กต้องใช้เวลาในการถักมากกว่าเส้นฝ้ายขนาดใหญ่ (ดังภาพที่ 86)

ภาพที่ 86 ภาพเส้นฝ้ายเส้นเล็ก 120 กรัม

เส้นฝ้ายเส้นใหญ่พิเศษ Cotton Jumbo เส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100% เส้นใหญ่พิเศษขนาดใหญ่กว่าไหมพรม 4 ply เมื่อทำการถักเส้นใยฝ้ายเส้นใหญ่พิเศษผลงานลวดลาย

ถักมีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้นแต่ให้ความรู้สึกที่ไม่ละเอียดอ่อนแต่กลับให้ความรู้สึกถึงความแข็งแรงโอบอุ้มห่มคลุมและใช้เวลาในการถักในพื้นที่ขนาดเดียวกันน้อยกว่าผลงานเสร็จสมบูรณ์ได้เร็วขึ้นจึงถูกใช้มาเป็นลายถักเพื่อเน้นโครงสร้างของรูปทรงให้มีความชัดเจนมากขึ้น (ดังภาพที่ 87)

ภาพที่ 87 เส้นฝ้ายเส้นใหญ่พิเศษ Cotton Jumbo เส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100% เส้นใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่กว่าไหมพรม 4 ply

เส้นฝ้ายเส้นเล็ก 120 กรัม (handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก cotton 100% เมื่อทำการถักฝ้ายเส้นเล็กที่ปั่นด้วยมือนั้นให้ความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติมากขึ้นผู้สร้างสรรค์จึงเน้นเส้นฝ้ายชนิดนี้มากที่สุดเพราะสร้างความรู้สึกร่วมโยงผสมผสานความรู้สึกรักสายสัมพันธ์อันอบอุ่นของแม่ที่มีต่อลูก (ดังภาพที่ 88)

ภาพที่ 88 เส้นฝ้ายเส้นเล็ก 120 กรัม (handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก cotton 100%

เส้นฝ้ายเส้นใหญ่ 200 กรัม (handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นใหญ่ cotton 100% เมื่อทำการถักด้วยเส้นฝ้ายเส้นใหญ่ที่ปั่นด้วยมือนั้นให้ความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น ลายถักให้

ความซับซ้อนได้แต่ไม่เหมาะที่จะใช้ลวดลายถักที่มีลายละเอียดมากนักเพราะเส้นฝ้ายที่มีขนาดใหญ่ผู้สร้างสรรค์จึงเน้นถักเส้นฝ้ายชนิดนี้เพื่อเป็นลายโครงสร้างที่ใช้ผสมผสานกับงานถักโครเชต์ด้วยเส้นฝ้ายขนาดเล็กเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่อ่อนโยนมากขึ้นหากใช้เส้นฝ้ายขนาดใหญ่อย่างเดียวจะทำให้ผลงานดูหยาบกระด้างไม่แสดงความอ่อนโยนนุ่มนวล ดังนั้น ผู้สร้างสรรค์จึงเลือกการถักที่ผสมผสานเส้นฝ้ายหลายประเภทเข้าด้วยกัน (ดังภาพที่ 89)

ภาพที่ 89 เส้นฝ้ายเส้นใหญ่ 200 กรัม (handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นใหญ่ cotton 100%

เส้นฝ้ายเส้นเล็ก 75 กรัมเส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100% เส้นเล็กจากการถักเส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็กจะได้ลวดลายที่ละเอียดประณีตมากเป็นพิเศษ แต่มีข้อเสีย คือ ถักยากและผลงานใช้เวลานานในการถักทำให้สร้างสรรค์ผลงานได้ช้าแต่เส้นฝ้ายเส้นเล็กนี้ให้ความรู้สึกถึงความประณีตสูงจึงถูกนำมาถักเชื่อมกับงานถักเส้นฝ้ายขนาดต่าง ๆ เพื่อสร้างความกลมกลืนผสมผสานกัน (ดังภาพที่ 90)

ภาพที่ 90 เส้นฝ้ายเส้นเล็ก 75 กรัมเส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100%

เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นใหญ่ cotton 100% ขนาด 100 กรัม ถ้าผลิตด้วย ฝ้าย 100 % เราเรียกเส้นด้ายชนิดนี้ว่าด้ายฝ้าย (Cotton yarn) ใช้เส้นฝ้ายชนิดนี้เพื่อถักทอวัสดุที่ไม่ มีรายละเอียดมากเป็นลายโครงสร้างให้ผลงานดูมีปริมาตรที่แข็งแรงและเพิ่มความน่าสนใจของผลงาน ถักให้เกิดพื้นผิวที่แตกต่างอันเกิดจากขนาดของเส้นด้าย (ดังภาพที่ 91)

ภาพที่ 91 เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นใหญ่ cotton 100%ขนาด 100 กรัม ถ้าผลิตด้วยฝ้าย 100 %

TM SOFT #5 ด้ายถักเส้นใหญ่ทำจาก acrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศ ญี่ปุ่นเมื่อทำการถักเส้นด้ายชนิดนี้ให้ผิวสัมผัสที่แตกต่างจากเส้นใยธรรมชาติเพราะมีความมันเงาและมีความกระด้างในผิวสัมผัสทำให้งานมีความแปลกใหม่และเป็นการทดลองผสมผสานเส้นใยธรรมชาติ กับเส้นใยสังเคราะห์แต่ให้ความรู้สึกผสมกลมกลืนกันได้เป็นอย่างดี (ดังภาพที่ 92)

ภาพที่ 92 TM SOFT #5 ด้ายถักเส้นใหญ่ทำจากacrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศญี่ปุ่น

TM CHABA ทำจาก acrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศไทยใช้วัสดุจาก ประเทศญี่ปุ่นเป็นเส้นใยสังเคราะห์ที่มีผิวมันน้อยแต่นุ่มนวลให้ความรู้สึกใกล้เคียงเส้นใยธรรมชาติ (ดัง ภาพที่ 93)

ภาพที่ 93 TM CHABA ทำจาก acrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศไทยใช้วัสดุจากประเทศญี่ปุ่นเป็นเส้นใยสังเคราะห์ที่มีผิวมันน้อยแต่นุ่มนวลให้ความรู้สึกใกล้เคียงเส้นใยธรรมชาติ

ไหมพรม NPFashion ไหมถักโครเชต์ใช้สำหรับงานถักโครเชต์เป็นเส้นไหมพรมที่ให้ความฟูตัวเวลาถักสามารถถักผลงานได้เร็วเพราะขนาดเส้นไหมพรมมีขนาดใหญ่กว่าเส้นฝ้ายและมีความสั้นรวมถึงอ่อนตัวทำให้งานถักเกิดผิวสัมผัสที่หลากหลายแตกต่างกว่าการใช้เส้นแบบเดี่ยวถ้าผลิตด้วยฝ้าย 100 % เราเรียกเส้นด้ายชนิดนี้ว่าด้ายฝ้าย (Cotton yarn) ผลิตด้วยไนลอน 100 % เราเรียกเส้นด้ายชนิดนี้ว่าด้ายไนลอน (Nylon) เส้นใยโพลีเอสเตอร์ (Polyester yarn) หรือเรียกว่า Spun yarn) ด้ายอะคริลิก (Acrylic yarn) ด้ายปอ (Linen yarn) ด้ายขนสัตว์ (Woolen yarn) เป็นต้น (ดังภาพที่ 94)

ภาพที่ 94 ไหมพรม NPFashion ไหมถักโครเชต์ใช้สำหรับงานถักโครเชต์เป็นเส้นไหมพรมที่ให้ความฟูตัวเวลาถัก

4. รายละเอียดของผลงานสร้างสรรค์

4.1 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 1 ภาพรถเข็นเด็ก

ภาพที่ 95 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 1 ภาพรถเข็นเด็ก

(ก) ภาพลายเส้นรถเข็นเด็กของลูก

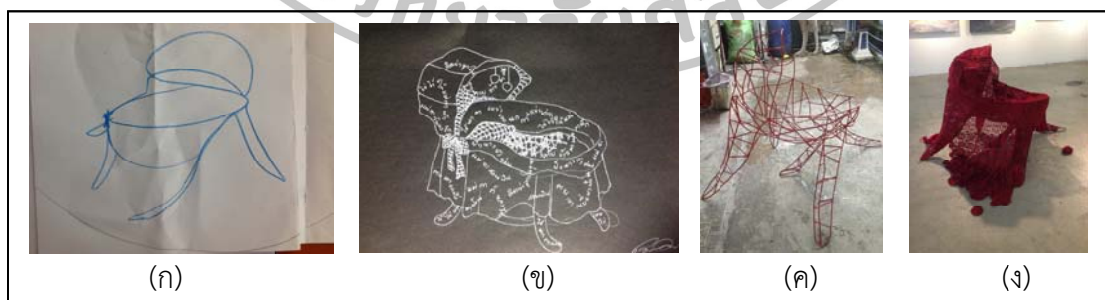
(ข) ภาพร่างลายเส้นรถเข็นเด็ก

(ค) ภาพโครงสร้างเหล็ก

(ง) ภาพงานเสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 1 เป็นภาพรถเข็นเด็กที่ลูกวาดแสดงถึงลักษณะรถเข็นที่ตัดทอนมาจากของจริงให้ดูเป็นรูปทรงที่ยังมีเค้าโครงสื่อถึงรถเข็นที่ลูกเคยพบเห็นและได้ใช้จินตนาการเสริมแต่งให้ภาพแสดงอารมณ์ในเชิงเล่าเรื่องรวมถึงแสดงการเคลื่อนไหวของรูปทรงภายในภาพผู้สร้างสรรค์เห็นถึงความงามจึงเลือกภาพผลงานรถเข็นของลูกนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานที่แสดงถึงความผูกพันของแม่กับลูกโดยใช้รถเข็นแทนความหมายถึงอ้อมกอดที่แม่กอดลูกให้อบอุ่นและปลอดภัย (ดังภาพที่ 96)

4.2 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 2 ภาพเปลกล่อมนอนของลูก

ภาพที่ 96 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 2 ภาพเปลกล่อมนอนของลูก

(ก) ภาพลายเส้นเปลนอนของลูก

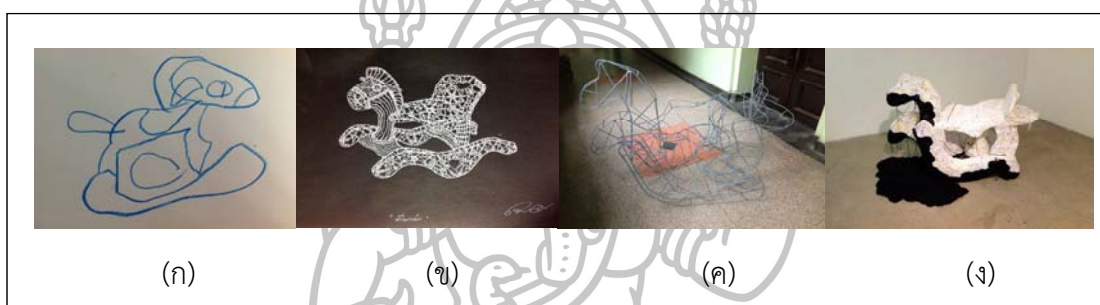
(ข) ภาพร่างเปลนอนของลูก

(ค) ภาพโครงสร้างเหล็กเปลนอนของลูก

(ง) ภาพงานเปลนอนของลูกเสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 2 เป็นภาพเปลากล่อมนอนของลูก ที่สื่อที่แสดงถึงความรักความอบอุ่น ที่แม่เฝ้าทะนุถนอมลูกให้เติบโตในอ้อมกอดของแม่ โครงสร้างเหล็กเปลนอนของลูกเริ่มจากการทดลองใช้เหล็กเส้น 2 ขนาด 3 มิลลิเมตร 6 มิลลิเมตร นำมาเชื่อมติดกันด้วยรูปเชื่อม เพื่อทำโครงสร้างให้แข็งแรง และพ่นสีแดง เพื่อพรางเส้นเหล็กให้กลมกลืนกับงานถักโครเชต์ภาพงานเปลนอนของลูกเสร็จสมบูรณ์ แสดงเปลนอนลูกที่ถักห่มคลุมด้วยโครเชต์สีแดงสด เปรียบเสมือนสายโลหิตที่เชื่อมโยงระหว่างแม่สู่ลูก ด้วยสายใยแห่งสายสัมพันธ์ตั้งแต่ลูกอยู่ในครรภ์แม่ (ดังภาพที่ 97)

4.3 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 3 ภาพม้าโยก

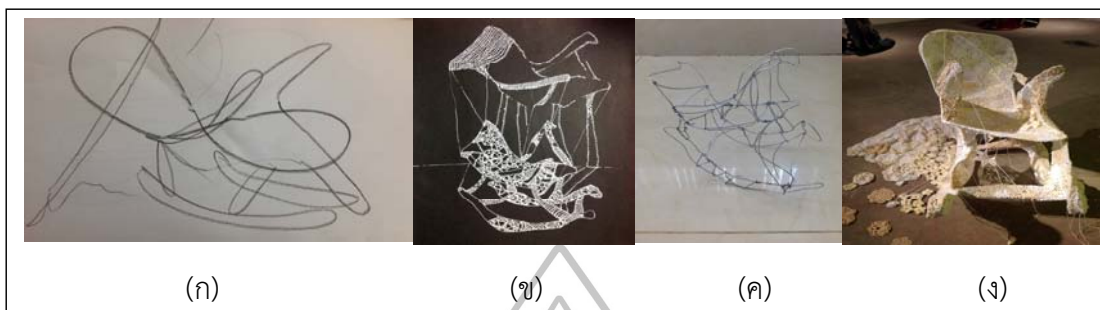

ภาพที่ 97 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 3 ม้าโยก

- (ก) ภาพลายเส้นลูกม้าโยก
- (ข) ภาพร่างม้าโยก
- (ค) โครงสร้างเหล็กม้าโยก
- (ง) ภาพงานม้าโยกเสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 3 เป็นผลงานม้าโยกที่ลูกเล่นโยกเยกไปมา ลูกชื่นชอบเล่นม้าโยกเป็นประจำซึ่งม้าโยกนั้นมีประโยชน์มากในการบำบัด (Sensory Integration therapy) เป็นวิธีที่ช่วยให้เด็กมีการรับรู้ทางประสาทสัมผัสดีขึ้น โดยให้เด็กทำกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นการรับรู้ทางสัมผัส กิจกรรมที่ทำได้แก่การเคลื่อนไหวร่างกายแบบต่าง ๆ เช่น การโยกเยกการไกวตัวเด็กการกระโดดการหมุน (อุมาพรต รังคสมบัติ, 2550: 6) โครงสร้างเหล็กม้าโยก ใช้โครงเหล็กเส้นขนาด 6 มิลลิเมตร ที่เลือกใช้เส้นเหล็ก 6 มิลลิเมตรเพราะโครงสร้างม้าโยกมีขนาดใหญ่ จำเป็นต้องทำโครงสร้างให้แข็งแรง มีการเชื่อมยึดเกาะเหล็กละเอียดมากขึ้น ภาพงานม้าโยกเมื่อเสร็จสมบูรณ์ แสดงม้าโยกที่มีขนาดใหญ่กว่าขนาดจริง เพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงพลังแห่งรูปทรงเพื่อเอาชนะสภาพแวดล้อม และเป็นการแสดงรูปทรงม้าโยกที่บิดเบี้ยว แต่สามารถขยับและนั่งเล่นได้จริง โดยใช้โครเชต์สีขาวกับสีดำ มาทดลองถักผสมกัน คือ ด้านบนเป็นโครเชต์สีขาวเพื่อแสดงถึงความรักที่บริสุทธิ์ของแม่ ด้านล่างคลุมด้วยโครเชต์สีดำ เพื่อแสดงถึงสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวลูกที่เลวร้ายที่เข้ามาในชีวิตลูก ที่ผู้เป็นแม่พยายามปกป้องคุ้มครองลูกด้วยชีวิต (ดังภาพที่ 98)

4.4 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 4 ภาพม้าโยกให้นมของคุณแม่

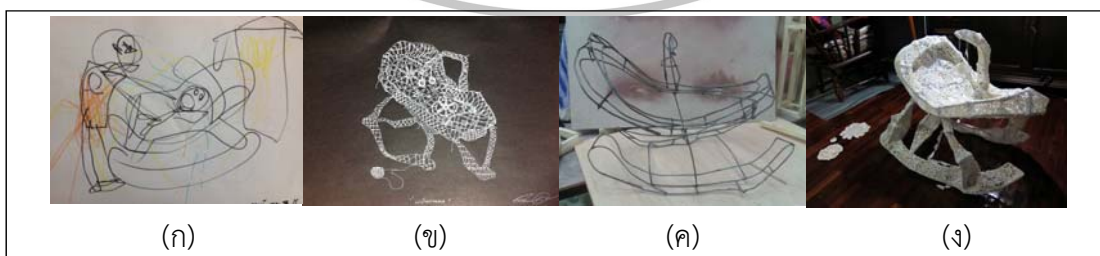

ภาพที่ 98 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 4 ม้าโยกให้นมของคุณแม่

- (ก) ภาพลายเส้นเก้าอี้โยกกลมลูก
- (ข) ภาพร่างเก้าอี้โยกกลมลูก
- (ค) โครงสร้างเหล็กเก้าอี้โยกกลมลูก
- (ง) ภาพงานเก้าอี้โยกกลมลูกเสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 4 เป็นภาพลายเส้นเก้าอี้โยกกลมลูกของลูก ที่แสดงถึงช่วงเวลาที่แม่ให้นมลูก กล่อมลูกนอน ด้วยเพลงกล่อมเด็ก ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก โครงสร้างเหล็กเก้าอี้โยกกลมลูกใช้โครงเหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร ที่เลือกใช้เส้นเหล็ก 3 มิลลิเมตร เพราะโครงสร้างเก้าอี้โยกกลมลูกมีขนาดเท่าจริง เพราะต้องการเชื่อมโยงวัตถุให้เข้าใกล้ความเป็นจริงมากขึ้น เพราะหากสร้างขนาดใหญ่กว่าความเป็นจริงจะเปลี่ยนค่าความรู้สึกให้ดูน่ากลัวและไม่อ่อนโยน งานเก้าอี้โยกกลมลูกเสร็จสมบูรณ์ แสดงรูปทรงที่คอบอุนอ่อนโยน โดยใช้โครเชต์ห่มคลุมรูปทรงด้วยโครเชต์สีครีมขาวเปรียบดังความรักที่บริสุทธิ์ของแม่กับลูก และใช้เส้นด้ายขนาดเล็กที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ เพื่อแสดงช่วงเวลาที่พิเศษ ระหว่างแม่กับลูก (ดังภาพที่ 99)

4.5 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 5 เปลกล่อมนอนหลังให้นม

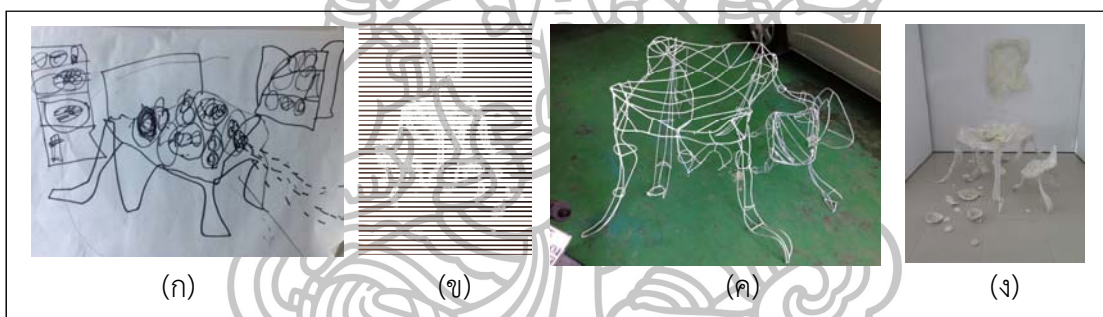
ภาพที่ 99 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 5 เปลกล่อมนอนหลังให้นม

- (ก) ภาพลายเส้นเปลสำหรับทานนมของลูก
- (ข) ภาพร่างเปลสำหรับทานนมของลูก
- (ค) โครงสร้างเหล็กเปลสำหรับทานนม
- (ง) ภาพงานเปลสำหรับทานนมที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 5 เป็นภาพเปลากล่อมนอน หลังให้หมที่แม่กับลูกใช้เวลาอยู่ด้วยกัน ลูกวาดจากความทรงจำที่แม่กล่อมลูก ภาพร่างเปลให้หมลูกแสดงช่วงเวลาที่หวนรำลึกถึงการเลี้ยงลูก มีการออกแบบลวดลายถักที่ละเอียดมากขึ้น วางจังหวะถี่ห่างอย่างลงตัวมากขึ้น โครงสร้างเหล็กเปลทานนม ใช้เหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร เพื่อให้โครงเหล็กไม่รบกวนและแสดงตัววัสดุเหล็กออกมาเด่นชัด เมื่อทำโครงสร้างเสร็จแล้วจึงพ่นสีขาวเพื่อสร้างความกลมกลืนให้กับรูปทรงกับโครเซต ผสมผสานกันอย่างลงตัว ภาพงานเปลสำหรับทานนมที่เสร็จสมบูรณ์ แสดงรูปทรงที่เปรียบดั่งอ้อมกอดแม่ ที่โอบอุ้มลูกไว้ในอก ยามให้หมลูกเป็นช่วงเวลาที่อยู่คนเดียว ผลงานถูกถักห่มคลุมด้วยเส้นไหมธรรมชาติ ขนาดเส้นใยที่นำมาถักมีขนาดเล็ก ผสมกับเส้นใยขนาดกลาง โดยเลือกใช้เส้นใยสีขาวครีม เพื่อสื่อถึงความรักที่บริสุทธิ์ของแม่ที่มีต่อลูก (ดังภาพที่ 100)

4.6 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 6 ภาพโต๊ะอาหาร

ภาพที่ 100 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 6 ภาพโต๊ะอาหาร

(ก) ภาพลายเส้นโต๊ะอาหารของลูก

(ข) ภาพร่างโต๊ะอาหารลูก

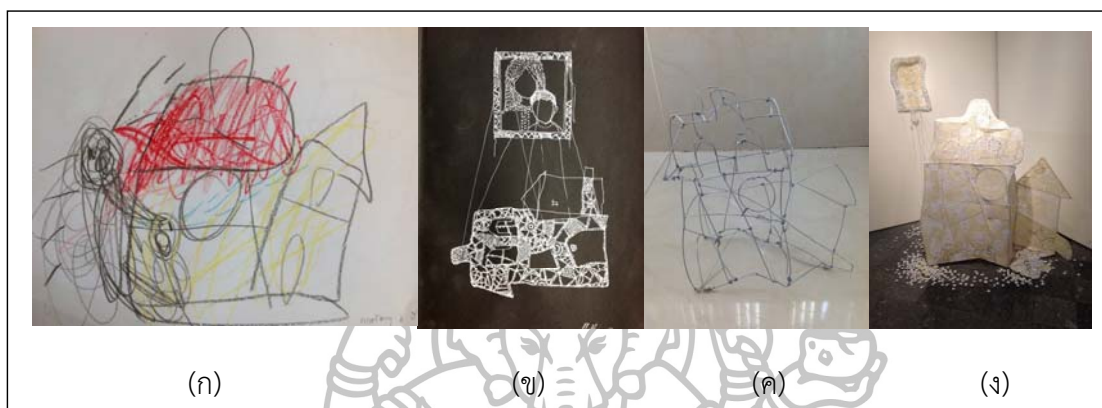
(ค) โครงสร้างเหล็กโต๊ะอาหารลูก

(ง) ภาพงานเสร็จสมบูรณ์โต๊ะอาหารลูก

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 6 เป็นภาพโต๊ะอาหารที่ลูกวาดขึ้นจากความทรงจำผสม ผสานกับจินตนาการ ถึงอาหารที่ลูกชื่นชอบ เช่น กุ้งลอฟเตอร์ ลูกชิ้น ปลาทอด ส้ม ลูกถ่ายทอดอารมณ์ด้วยลายเส้นที่ฉับไว แสดงความรู้สึกของรูปทรงคนได้ชัดเจนว่าสนใจอาหารบนโต๊ะ ภาพร่างโต๊ะอาหารที่แสดงช่วงเวลาในระหว่างกำลังทานอาหาร วุ่นวายจานชามอาหารตกกระจายลงบนพื้นเลอะเทอะซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ต้องพบเจอกันเป็นประจำทุกวัน โครงสร้างเหล็กโต๊ะอาหารลูก ใช้เหล็กเส้น 2 ขนาด ผสมกัน คือ โครงสร้างหลักที่ต้องการความแข็งแรงใช้เหล็กขนาด 6 มิลลิเมตร และใช้เหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร เป็นการสร้างปริมาตรให้กับรูปทรงให้ดูแข็งแรงขึ้น เพื่อทนต่อแรงดึงของงานถักโครเซต งานเสร็จสมบูรณ์ผลงานโต๊ะอาหารลูก เป็นการออกแบบลายถักที่สอดคล้องกับแบบลายถักจากในชิ้นที่ผ่านมาก็คือ ใช้

เส้นด้าย 2 ขนาด เส้นด้ายขนาดเล็ก เส้นด้ายขนาดกลาง และเส้นที่นำมาใช้เป็นเส้นใยจากฝ้ายปั่น สีธรรมชาติสีขาวครีม เพื่อสื่อให้เห็นถึงความรักแม่ที่มีต่อลูก (ดังภาพที่ 101)

4.7 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 7 ภาพบ้านของฉัน

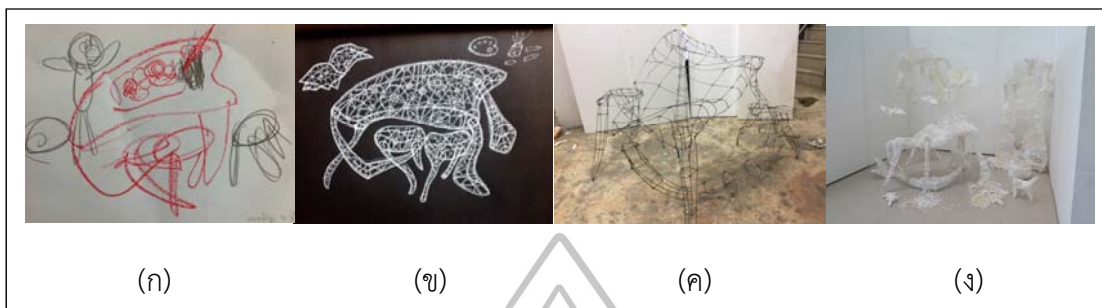

ภาพที่ 101 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 7 บ้านของฉัน

- (ก) ภาพลายเส้นบ้านแห่งรักของลูก
- (ข) ภาพร่างบ้านแห่งรักของลูก
- (ค) โครงสร้างเหล็กบ้านแห่งรัก
- (ง) ภาพงานผลงานบ้านแห่งรักที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 7 เป็นภาพบ้านของฉันที่โย้เย้ ที่มาจากภาพที่ลูกจินตนาการขึ้นจากการจำภาพจากนิทานและสื่อสารถึงบ้านที่มีแม่กับลูก ภาพร่างบ้านแห่งรักแสดงบ้านที่ลึมนอนและเชื่อมโยงกับภาพแม่กับลูกแทนสายใยชีวิตที่ผูกพันกับบ้านแม่จะมีปัญหาต่าง ๆ มากที่เข้ามา แต่แม่จะเป็นบ้านที่คอยปกป้องคุ้มภัยให้ลูกเอง โครงสร้างเหล็กผลงานบ้านแห่งรัก เป็นการนำลายเส้นของลูกโดยไม่ได้มีการตัดแปลง นำมาถอดแบบและเชื่อมด้วยเหล็กเส้น 2 ขนาด คือเหล็กเส้นขนาด 6 มิลลิเมตร ใช้ทำโครงสร้างหลักเพื่อให้รูปทรงคงรูปและทนต่อแรงดึงของโครเซตได้ดี และเหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร ใช้สร้างปริมาตรของรูปทรง ให้เกิดมิติ และความแข็งแรงมากขึ้น เพราะในการนำโครเซตที่ถักเสร็จเป็นผืนผ้ามาซึ่งจะมีความเหนียวแข็งแรง และจำเป็นต้องใช้แรงดึงเพื่อให้โครเซตเข้ารูป ดังนั้น เหล็กที่นำมาทำเป็นโครงสร้างจึงจำเป็นต้องมีความแข็งแรงมากพอ ผลงานบ้านแห่งรักที่เสร็จสมบูรณ์ แสดงรูปทรงบ้านในแบบลายเส้นเด็กออกทิสติกที่โครงสร้างบิดเบี้ยวผิดรูป แต่มีความงดงามด้วยลายถักโครเซตที่เป็นลายประดิษฐ์ ร่วมกับลายถักแบบมาตรฐานงานถัก แต่สามารถผสานลายถักทั้ง 2 แบบได้แบบลงตัว (ดังภาพที่ 102)

4.8 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 8 ภาพโตะวาดรูป

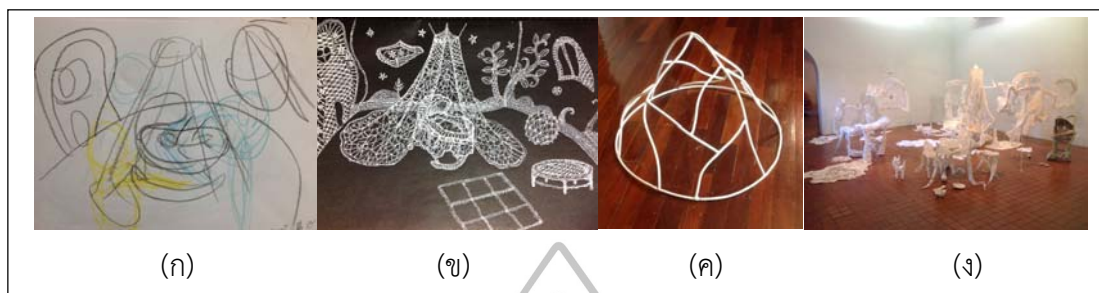

ภาพที่ 102 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 8 ภาพโตะวาดรูป

- (ก) ภาพลายเส้นโตะเรียนศิลปะของลูก
- (ข) ภาพร่างผลงานโตะเรียนศิลปะของลูก
- (ค) ภาพโครงสร้างเหล็กผลงานโตะเรียนศิลปะของลูก
- (ง) ภาพผลงานโตะเรียนศิลปะของลูกที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 8 เป็นภาพโตะวาดรูปที่ลูกมักวาดรูปเล่นทุกวัน แสดงถึงความสนุกสนาน ที่ลูกมีต่อกิจกรรมวาดภาพ ในมุมมองที่บิดเบี้ยวผิดรูปทรงของโตะเรียนศิลปะที่ลูกมักมาวาดภาพทุกวัน ลูกแสดงถึงความรวดเร็วในการวาดเส้นที่ต่อเนื่องจนเกิดเป็นรูปทรงโตะที่แปลกประหลาดน่าสนใจ ภาพร่างโตะศิลปะแสดงโตะเรียนศิลปะที่รูปทรงบิดเบี้ยวเคลื่อนไหวลื่นไหลเป็นโตะที่ดูมีชีวิตสนุกสนาน โครงสร้างเหล็กผลงานโตะเรียนศิลปะของลูกเป็นการสร้างรูปทรงด้วยเหล็กเส้น 2 ขนาด ที่ถอดมาจากลายเส้น 2 มิติของลูก นำมาสร้างให้เกิดเป็นรูปทรง 3 มิติ ในมุมมองที่แปลก โดยใช้เหล็กขนาด 6 มิลลิเมตร ในการทำโครงสร้างหลักและใช้เหล็กขนาด 3 มิลลิเมตร ในการสร้างปริมาตร ให้รูปทรงใกล้เคียงภาพร่างมากที่สุด ภาพผลงานโตะเรียนศิลปะของลูกที่เสร็จสมบูรณ์ เป็นการนำงานถักที่เป็นการถักที่ใช้เส้นด้ายหลายขนาดมาถักร่วมกัน เพื่อสร้างให้เกิดความน่าสนใจ ความแปลกใหม่และมีความงามที่เน้นความอ่อนหวานในแบบผู้หญิง ผลงานชิ้นนี้มีความน่าสนใจ คือ การคิดลายถักแบบใหม่ผสมกับลายถักแบบมาตรฐาน และใช้เส้นด้ายขนาดใหญ่พิเศษที่มีความยากในการถักเพราะต้องใช้แรงในการเกี่ยวดึงควักเข็มขึ้นลง รวมทั้งความยากที่จะถักลายด้วยด้ายเส้นเล็กพิเศษ ที่ต้องไขสายตาและความประณีตในการนับห่วงที่มีขนาดเล็ก นับว่าผลงานชิ้นนี้มีความยาก ในหลายด้าน ทั้งด้านการยึดโยงเส้นด้ายเข้ายึดกับโครงสร้างเหล็ก และการแก้ปัญหาต่าง ๆ จนผลงานเสร็จสมบูรณ์ ตรงตามภาพร่าง (ดังภาพที่ 103)

4.9 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 9 ภาพโตะวาดรูป

ภาพที่ 103 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 9 ภาพห้องนอนของลูก

(ก) ภาพลายเส้นห้องนอนลูก

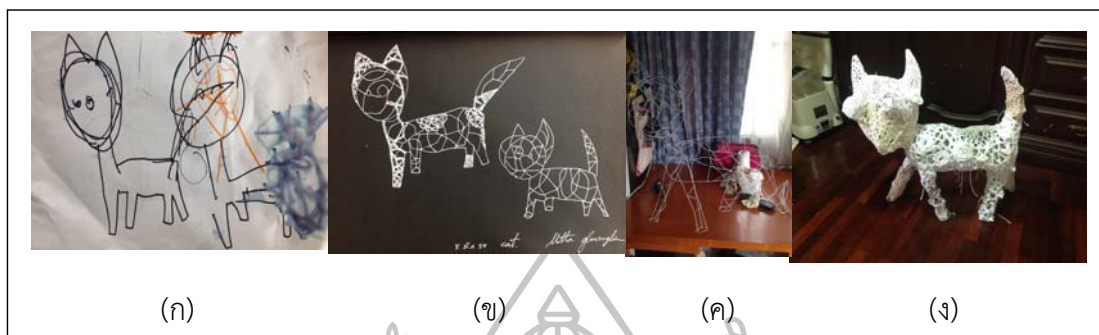
(ข) ภาพร่างห้องนอนลูก

(ค) โครงสร้างเหล็กผลงานห้องนอนลูก

(ง) ภาพผลงานห้องนอนลูกเสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 9 เป็นภาพห้องนอนของลูกที่บิดเบี้ยว มีมิติที่แปลกตา ประกอบไปด้วย เพลเด็ก มุ้งครอบ ประตูหน้าต่าง ลูกกวาดโดยใช้เส้นต่อเนื่อง วาดอย่างรวดเร็ว แสดงห้องที่ลูกเติบโตมา ลูกวาดจากความจำและสิ่งที่คุ้นเคยภาพร่างห้องนอนลูก แสดงห้องที่เต็มไปด้วยไออุ่นของความรัก เอาใจใส่ สวยงามตามจินตนาการที่ได้แรงบันดาลใจมาจากลายเส้นของลูก โครงสร้างเหล็กผลงานห้องนอนลูก ทำเป็นโครงสร้างมุ้งกระโจม ที่ใช้ห่มคลุมผลงานเปลกล่อมนอน ใช้เหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร ภาพผลงานห้องนอนลูกเสร็จสมบูรณ์ เป็นห้องที่ถูกสร้างขึ้นจากการรวมผลงานทั้งหมด มาจัดวาง ให้เกิดเรื่องราวที่เชื่อมโยงกัน แสดงโลกของลูกออกทิสติกที่บิดเบี้ยว ผิดรูป แต่เต็มไปด้วยความงดงามที่สะอาดบริสุทธิ์ดูความรักของแม่ (ดังภาพที่ 104)

4.10 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 10 ภาพโตะวาด

ภาพที่ 104 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 10 ภาพแมว

- (ก) ภาพลายเส้นแมวของลูก
- (ข) ภาพร่างแมวของลูก
- (ค) โครงสร้างเหล็กผลงานแมวของลูก
- (ง) ภาพผลงานแมวของลูกเสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 10 เป็นภาพแมวที่ลูกชอบ แสดงออกถึงการสังเกตที่ดีขึ้น เด็กออทิสติกมักจะวาดบางส่วนของหน้าตา แต่จะไม่วาดองค์ประกอบหน้าตาจนครบภาพร่างแมวของลูก แสดงภาพแมวที่น่ารัก ที่ลูกชื่นชอบ ด้วยลักษณะหัวโต ผิดสัดส่วนแต่ให้ความรู้สึกที่ดูน่าเอ็นดูของแมว โครงสร้างเส้นทองเหลือง ผลงานแมวของลูกเป็นการสร้างรูปทรงด้วยการเชื่อมเส้นทองเหลืองขนาด 1.5 มิลลิเมตร เส้นขนาดเล็กที่ถอดมาจากสายเส้น 2 มิติของลูกนำมาสร้างให้เกิดเป็นรูปทรง 3 มิติ ในการสร้างปริมาตรให้รูปทรงใกล้เคียงภาพร่างมากที่สุด ส่วนภาพผลงานแมวเสร็จสมบูรณ์ เป็นการนำงานถักโครเชต์ที่ใช้เส้นด้ายขนาดเล็กและขนาดกลาง นำมาถักผสมผสานกัน เพื่อสร้างปริมาตรที่มีพื้นผิวที่น่าสนใจ และแฝงไปด้วยความน่ารักของแมวที่ลูกวาด (ดังภาพที่ 105)

4.11 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 11 ภาพแม่กับลูก

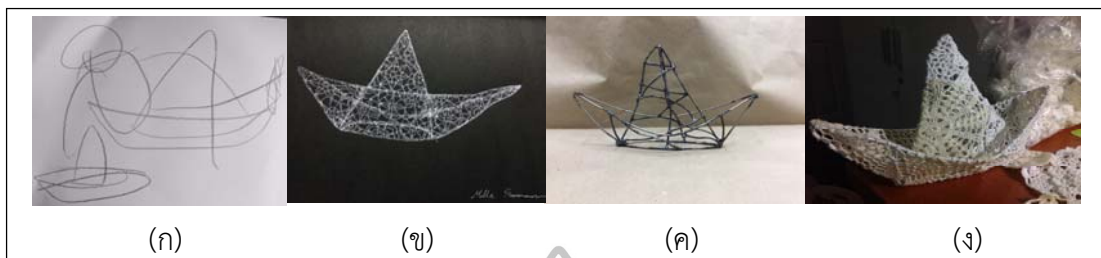

ภาพที่ 105 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 11 ภาพแม่กับลูก

- (ก) ภาพลายเส้นแม่กับลูก
- (ข) ภาพร่างผลงานแม่กับลูก
- (ค) โครงสร้างเหล็กผลงานแม่กับลูก
- (ง) ภาพผลงานแม่กับลูกเสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 11 เป็นภาพแม่กับลูก แสดงท่าทางเอามือจับกันของแม่กับลูก ภาพร่างผลงานแม่กับลูกเป็นภาพที่แสดงลักษณะแม่กับลูกที่นำรูปทรงลายเส้นของลูกนำมาคลี่คลายให้ตรงตามจินตนาการของผู้สร้าง ที่แสดงความรักความผูกพัน ที่เต็มไปด้วยความสุข โครงสร้างเหล็กผลงานแม่กับลูกเป็นการเป็นการสร้างรูปทรงด้วยเหล็กเส้น 2 ขนาด โดยใช้เหล็กขนาด 6 มิลลิเมตร ในการทำโครงสร้างหลักและใช้เหล็กขนาด 3 มิลลิเมตร ในการสร้างปริมาตรให้รูปทรงใกล้เคียงภาพร่างมากที่สุด ภาพผลงานแม่กับลูกเสร็จสมบูรณ์เป็นผลงานที่ใช้งานหลักโครงเซตมาทอหุ้มทับ แต่ทั้งโครงสร้างเหล็กไว้มากขึ้น เพื่อจะเน้นให้เห็นถึงลายเส้นของลูกมากยิ่งขึ้น และต้องการให้ผลงานดูไม่ถักให้เสร็จสมบูรณ์ เปรียบดังการที่ลูกนั้นถูกถักทอขึ้นจาก 2 มือแม่ และต้องเรียนรู้และเติบโตไปด้วยกัน (ดังภาพที่ 106)

4.12 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 12 ภาพแม่กับลูก

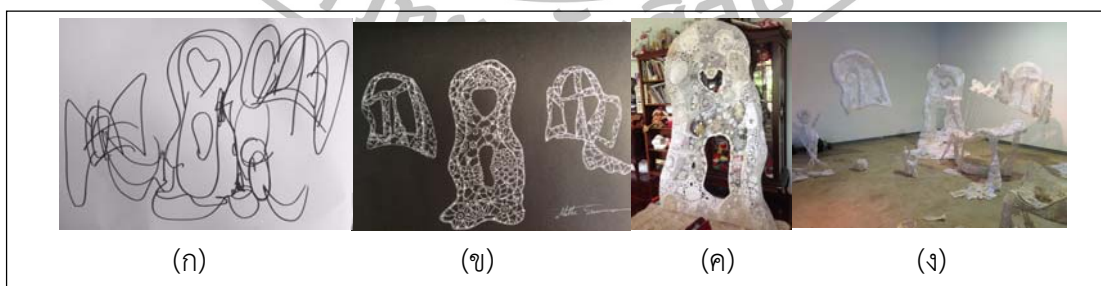

ภาพที่ 106 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 12 ภาพเรือ

- (ก) ภาพลายเส้นเรือของลูก
- (ข) ภาพร่าง ผลงานเรือ
- (ค) ภาพโครงสร้างเหล็กผลงานเรือ
- (ง) ภาพผลงานเรือที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 12 ภาพเรือของลูกวาดจากการนำความทรงจำจากนิทานนำมาวาดเพื่อบอกเล่าถึงช่วงเวลาที่คุณอยากลงไปเรือ เพื่อไปเที่ยวดูปลาในน้ำภาพร่างผลงานเรือเป็นภาพที่แสดงลักษณะเรือที่เป็นเรือพับแต่ยังคงโครงสร้างจากลายเส้นของลูกไว้ โครงสร้างเหล็กผลงานแม่กับลูก เป็นการเป็นการสร้างรูปทรงด้วยเหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร ในการสร้างรูปทรงให้ใกล้เคียงภาพร่างมากที่สุด ภาพผลงานแม่กับลูกเสร็จสมบูรณ์เป็นผลงานที่ใช้งานถักโครเชต์มาห่อหุ้มทับจนมิด เพื่อให้โครเชต์แสดงผลให้เกิดปริมาตรตรงตามภาพร่าง (ตั้งภาพที่ 102)

4.13 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 13 ภาพประตูหน้าต่าง

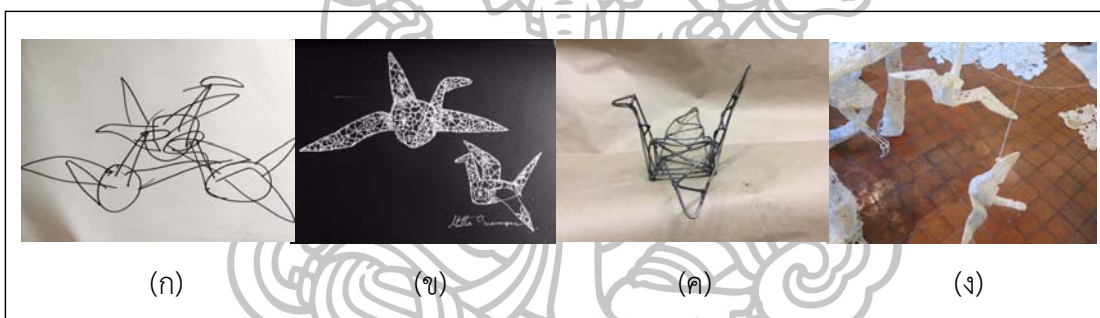

ภาพที่ 107 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 13 ภาพประตู หน้าต่าง

- (ก) ภาพลายเส้นประตูหน้าต่างของลูก
- (ข) ภาพร่างผลงานประตูหน้าต่าง
- (ค) ภาพโครงสร้างเหล็กผลงานประตูหน้าต่าง
- (ง) ภาพผลงานประตูหน้าต่างที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 13 ภาพประติมากรรมและหน้าต่างมาจากภาพลายเส้นประติมากรรมหน้าต่างของลูก เป็นภาพที่ลูกวาดจากสิ่งที่ลูกเห็นจากสภาพแวดล้อมที่บ้าน ในห้องที่ลูกเติบโตมาเป็นลายเส้นที่วาดอย่างรวดเร็ว ไม่มีการลบแก้ไข ภาพร่างผลงานประติมากรรมหน้าต่าง เป็นการนำภาพลายเส้นของลูกมาสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานที่มีโครงสร้างของประติมากรรมหน้าต่างที่บิดเบี้ยว แต่มีความงามที่ละเอียด ประณีตจากลายถักโครเชต์ภาพโครงสร้างเหล็กผลงานประติมากรรมหน้าต่าง เป็นการนำโครงสร้างตามแบบภาพร่าง ให้เกิดเป็นผลงาน 3 มิติ ที่บิดเบี้ยว โครงสร้างหลักใช้เหล็กเส้นขนาด 6 มิลลิเมตร และใช้เหล็กขนาด 3 มิลลิเมตร สร้างปริมาตร ภาพผลงานประติมากรรมหน้าต่างที่เสร็จสมบูรณ์ เป็นผลงานที่ลูกนำไปประกอบกับผลงานชิ้นอื่นๆ เพื่อสร้างบรรยากาศของห้อง ที่เปรียบเสมือนโลกของลูก โดยการรวมกันด้วยงานถักโครเชต์ ที่มีลวดลายใกล้เคียงกันและตรงตามแนวคิด (ดังภาพที่ 108)

4.14 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 14 ภาพนก

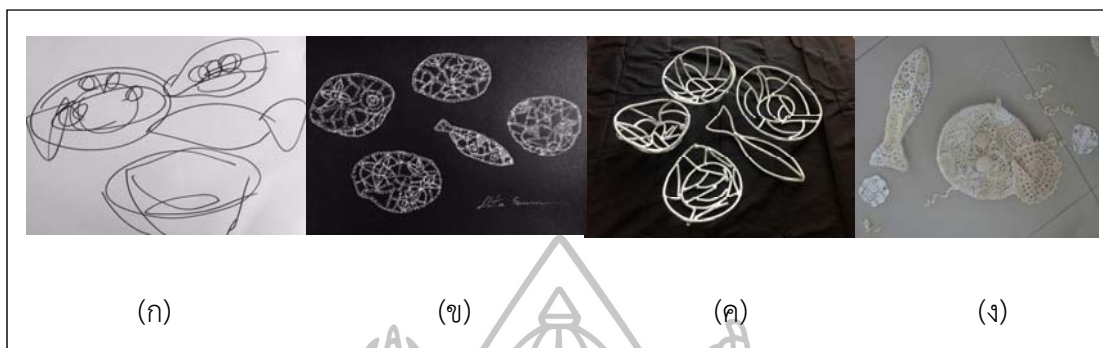
ภาพที่ 108 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 14 ภาพนก

- (ก) ภาพลายเส้นนกของลูก
- (ข) ภาพร่างนก
- (ค) ภาพโครงสร้างเหล็กนก
- (ง) ภาพผลงานนกที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 14 ภาพนกมาจากภาพลายเส้นนกของลูกเป็นภาพที่ลูกวาดนกหลายตัว ลูกมีความสนใจและชื่นชอบมาก ทำให้ลูกมักวาดรูปนกซ้ำๆ กัน ลูกวาดอย่างรวดเร็วเส้นต่อเนื่อง ภาพร่างนกเป็นการสร้างรูปทรงที่ได้มาจากลายเส้นลูกแต่ถูกทำให้ดูง่ายขึ้น และเรียบแบบนกกระดาษ ห่มคลุมด้วยโครเชต์ที่ใช้เส้นด้ายเส้นเล็ก ที่มีลายถักที่ประณีตละเอียด ภาพโครงสร้างเหล็กนกเป็นการสร้างรูปทรงด้วยเหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร เพื่อสร้างรูปทรงและปริมาตร ภาพผลงานนกที่เสร็จสมบูรณ์เป็นการใช้โครเชต์เส้นด้ายขนาดเล็กถักด้วยลายที่ละเอียดประณีตมาห่มคลุมโครงสร้างนกทั้งหมด เพื่อให้เป็นนกที่สวยงาม (ดังภาพที่ 109)

4.15 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 15 ภาพงาน ชามอาหารเช่นปลาไข่ดาวลูกชิ้น

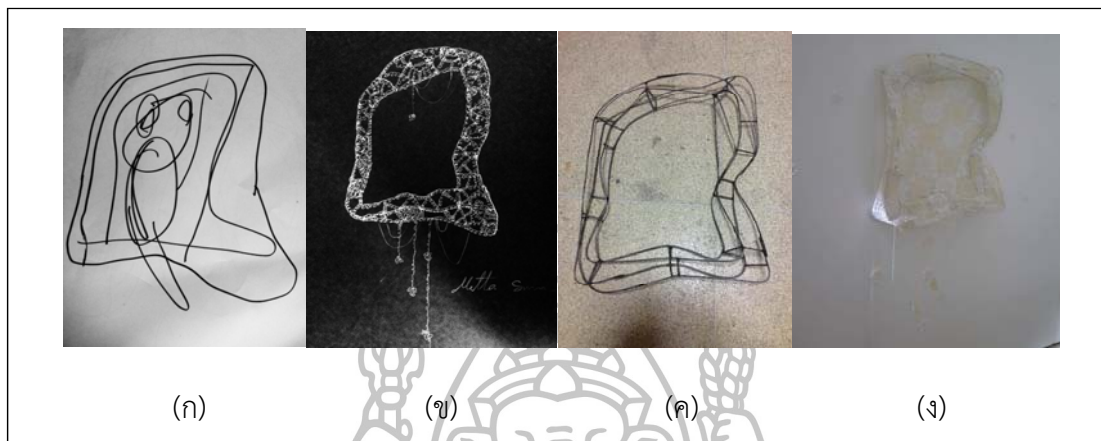

ภาพที่ 109 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 15 ภาพงาน ชามอาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้น

- (ก) ภาพลายเส้น งาน ชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้นลูก
- (ข) ภาพร่าง งาน ชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้น
- (ค) ภาพโครงสร้างเหล็ก ผลงาน งาน ชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้น
- (ง) ภาพผลงาน งาน ชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้น เสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 15 ภาพ งาน ชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว และลูกชิ้น มาจากภาพลายเส้น งาน ชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้นลูก เป็นภาพที่ลูกวาดถึงอาหารบนโต๊ะอาหาร เป็นช่วงเวลาที่ลูกชอบ ลูกมักวาดภาพอาหารหลายประเภทแต่ก็มักวาดภาพเดิมซ้ำ ภาพร่าง งาน ชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว ลูกชิ้น เป็นการนำลายเส้นของลูกมาวาดโดยการสร้างสรรค์ให้งาน และอาหารมีความงดงาม เปรียบกับความรักของแม่ที่ต้องการให้ลูกได้ทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ ภาพ โครงสร้างเหล็ก ผลงานงาน ชาม อาหาร เช่น ปลาไข่ดาว ลูกชิ้น เป็นการสร้างโครงสร้างด้วยเหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร และภาพผลงาน งาน ชาม อาหาร เช่น ปลา ไข่ดาว และลูกชิ้น ที่เสร็จสมบูรณ์เป็นผลงานที่นำเสนออาหารจานโปรดของลูกโดยการถักโครเชต์มาช่วยสร้างปริมาตรให้ผลงานมีความประณีตอ่อนหวาน (ดังภาพที่ 110)

4.16 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 16 ภาพกรอบรูป

ภาพที่ 110 ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 16 ภาพกรอบรูป

- (ก) ภาพลายเส้นภาพกรอบรูปของลูก
- (ข) ภาพร่างกรอบรูป
- (ค) ภาพโครงสร้างเหล็ก ผลงานกรอบรูป
- (ง) ภาพผลงานกรอบรูปเสร็จสมบูรณ์

ภาพต้นแบบผลงานชิ้นที่ 16 ภาพกรอบรูป มาจากภาพลายเส้นภาพกรอบรูปของลูกเป็นภาพที่ลูกวาดกรอบรูปที่มีรูปคนในครอบครัวที่ใกล้ชิดลูกอยู่ในกรอบรูปนั้น ภาพร่างกรอบรูปเป็นภาพที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงกรอบรูปที่บิดเบี้ยว แทนตัวลูก และแม่แทนด้วยโครเซต ที่ประดิษฐ์มาห่มคลุมโครงสร้างกรอบนั้น ให้แทนสายใยรักของแม่ที่มีต่อลูก ภาพโครงสร้างเหล็กผลงานกรอบรูปเป็นโครงสร้างที่ใช้เหล็กเส้นขนาด 3 มิลลิเมตร เชื่อมต่อกันตามแบบภาพร่าง 2 มิติ ให้เกิดเป็นผลงานโครงสร้าง 3 มิติ ที่ใช้ประกอบผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่ ส่วนภาพผลงานกรอบรูปเสร็จสมบูรณ์เป็นผลงานที่ใช้งานโครเซต ด้วยเส้นด้ายขนาดเล็ก เป็นการประกอบกันจากลายประดิษฐ์และลายแบบมาตรฐานผสมผสานกันตามแบบภาพร่าง (ดังภาพที่ 106)

5. การนำผลงานถักโครเซตเข้าห่มคลุมโครงสร้าง

การนำผลงานถักโครเซตเข้าห่มคลุมโครงสร้าง มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 วัดแบบที่ได้จากโครงสร้างเหล็กเพื่อนำมาถอดเป็นแพทเทิร์นในส่วนต่าง ๆ ด้วยกระดาษ (ดังภาพที่ 111)

ภาพที่ 111 การประกอบผลงานถักเข้ากับโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 2 นำผลงานถักเข้าประกอบกับโครงเหล็ก โดยการถักให้ติดกับตัวโครงสร้าง
 ขั้นตอนนี้มีการพัฒนาและแก้ปัญหา ดังนี้

การถักประกอบระยะที่ 1 เป็นการถักตามแบบที่ได้จากการวัดมาจากโครงสร้างรูปทรง
 แต่ผลที่ได้รับคือ ตัวผลงานดูแน่นและรูปทรงดูทึบตัน เพราะลายถักที่ดูเป็นระเบียบเรียบร้อยจนทำให้
 ผิดไปจากแนวความคิดหลักที่ต้องการแสดงออกถึง ความบกพร่องและความไม่สมบูรณ์ จึงได้ทำการ
 พัฒนาสู่ระยะต่อไป (ดังภาพที่ 112)

ภาพที่ 112 การประกอบผลงานถักเข้ากับโครงสร้าง

การถักประกอบระยะที่ 2 เป็นการถักที่เริ่มมีการปรับเปลี่ยนลายถักที่ใช้ไหมพรมเส้นใหญ่
 เปลี่ยนเป็นใช้ไหมธรรมชาติขนาดกลางและขนาดเล็กมาถักผสมกับไหมพรมเส้นใหญ่และทั้งระยะห่างของ
 ช่วงการถักให้ลายโปร่งคลายตัวมากขึ้น ผลที่ได้รับน่าพอใจและสามารถแสดงออกถึงความไม่สมบูรณ์
 บกพร่องได้โดยมีการพัฒนาประดิษฐ์ลายถักขึ้นมาใหม่ผสมผสานกับลายมาตรฐานจนเกิดการผสมผสานตัว
 มากขึ้น (ดังภาพที่ 113)

ภาพที่ 113 การประกอบผลงานถักเข้ากับโครงสร้าง

การถักประกอบระยะที่ 3 เป็นการถักประกอบที่มีการพัฒนาและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างลงตัวมากที่สุด ทั้งด้านลายถัก การทิ้งระยะห่างเพื่อสร้างลายให้มีความโปร่ง จนสามารถนำมาถักประกอบได้ง่ายขึ้น ลดแรงตึงของลายถัก รวมทั้งลายถักสามารถยืดตัวได้มากขึ้น ผลที่ได้รับทำให้ผลงานมีการแสดงออกถึงความงามอันเกิดจากลายถักที่ก่อรูปร่างบนโครงสร้างที่บิดเบี้ยว เกิดเป็นผลงานที่มีเอกภาพ ตรงตามแนวคิดมากที่สุด

6. การนำผลงานต้นแบบมาจัดวางในแนวศิลปะจัดวาง (Installation Art)

การนำผลงานต้นแบบมาจัดวางต้องการนำเสนอให้เห็นถึงโลกแห่งจินตนาการอันบริสุทธิ์ของลูกออกทิสติก ที่เป็นความงามอันเกิดจากความบกพร่องไม่สมบูรณ์ ผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture นำมาจัดวางเรียงร้อยเรื่องราวในแนวทาง Installation Art ที่มุ่งเน้นการสร้างพื้นที่เฉพาะให้ผู้ชมเห็นถึงความพิเศษ ทั้ง รูป ทรง สี และบรรยากาศที่เน้นความอบอุ่นและสร้างชีวิตให้กับผลงานวาดเส้นของลูกให้กลายเป็นผลงานสามมิติที่สามารถสัมผัสได้จริง ผู้ชมจะสามารถเข้าใจและพบกับความงาม ความพยายาม ความอดทน ของผู้สร้างสรรค์ที่เป็นแม่

ในการนำผลงานมาจัดวางนั้น จำเป็นต้องมีการสร้างภาพร่าง เพื่อเป็นแบบในการกำหนดตำแหน่งของวัตถุแต่ละชิ้นให้มีความหมายที่แตกต่างกันไปและกำหนดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกัน การสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่แบ่งผลงานออกเป็น 3 ชุดโดยจัดสร้างห้องขึ้น 1 ห้องเพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตหรือโลกทั้งใบของลูกที่เติบโตและใช้ชีวิตวนเวียนอยู่ภายในห้องแห่งนี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรักความอบอุ่น และความผูกพัน ระหว่างสายใยรักของแม่ที่มีต่อลูกดังจะเห็นได้จากผลงานต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 114-117)

6.1 ภาพรวมการติดตั้งผลงานศิลปะจัดวาง

(ก)

(ข)

ภาพที่ 114 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559

(ก) การนำผืนผ้ามาประกอบเพื่อสร้างอารมณ์ที่อ่อนโยน

(ข) ภาพการจัดแสดงผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 115 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559
 (ค) ประติมากรรมที่บิดเบี้ยวแต่งดงามด้วยงานถักโครเชต์
 (ง) ภาพขยายรายละเอียดงานถักติดประติมากรรม
 (จ) ภาพผลงานในมุมซ้ายแม่เล่นกับลูก

ภาพที่ 116 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559

(จ) ภาพลูกกำลังเตะลูกบอล

(ข) ภาพขยายภาพโต๊ะอาหารของลูกที่มีอาหารบนโต๊ะ

(ค) ภาพโต๊ะอาหารของลูกที่มีอาหารหล่นกระจาย

ภาพที่ 117 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติหอศิลป์เจ้าฟ้าวันที่ 16 มีนาคม 2559

(ณ) ภาพมุมมองต่าง ๆ ของผลงาน

(ญ) ภาพมุ่งกระโจม และเปลกลุ่มลูกนอน

ผลงานแสดงทั้งหมดมีขนาดกว้าง 6 เมตรยาว 7 เมตร สูง 3 เมตร และใช้ระยะเวลาในการสร้างสรรค์ที่ยาวนาน 3 ปีเต็ม ด้วยความมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่น่าเสนอความงามจากลายเส้นที่บิดเบี้ยวของลูกอ้อที่สติกได้เสร็จสมบูรณ์ตรงตามแนวคิดอย่างดีที่สุด

บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์กระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” มีผลงานจำนวนทั้งสิ้น 16 ชิ้น ที่จัดแสดงในประเภทผลงานประติมากรรม Soft Sculpture รูปแบบศิลปะอินสตอลเลชัน (Installation Art) จะใช้รายละเอียดในการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ ที่ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร หลักการทางสุนทรียศาสตร์ การวิเคราะห์ความงามของผลงาน การวิเคราะห์ความงามในการวาดภาพของลูกอเทิสติก การวิเคราะห์การสร้างจินตนาการของลูกในการสร้างสรรค์ ประเด็นที่ 2 คือ การวิเคราะห์ ด้านการสร้างสรรค์ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ที่เน้นการวิเคราะห์คุณสมบัติด้านเนื้อหา (Content Properties) คุณสมบัติด้านส่วนประกอบการรับรู้ (Elemental Properties) การวิเคราะห์ความหมายของคุณสมบัติส่วนประกอบของทัศนธาตุ เช่น เส้น รูปร่าง สี พื้นผิว เป็นต้น ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

1.1 การวิเคราะห์จากหลักทางสุนทรียศาสตร์

ภาพวาดของลูกเด็กอเทิสติกนั้น จัดเป็นผลงานศิลปะที่เกิดจากจินตนาการที่บริสุทธิ์ เพราะเป็นผลงานที่ถ่ายทอดออกมาโดยตรงจากจิตใจ การนำภาพผลงานของลูกที่คัดเลือกจากภาพวาดจำนวนมากนั้น จำเป็นต้องใช้หลักการทางสุนทรียศาสตร์ ที่ว่าด้วยเรื่องของความงามในเชิงศิลปะสุนทรียศาสตร์ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Aesthetics ที่มาจากภาษากรีกว่า Aisthetikos นับเป็นความรู้สาขาหนึ่งที่ว่าด้วยความงาม สิ่งที่น่าชมทั้งในธรรมชาติและในงานศิลปะ โดยศึกษาถึงประสบการณ์ คุณค่าความงาม และมาตรฐานในการศึกษาว่าอะไรงามหรือไม่งาม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2522: 4) สุนทรียศาสตร์ใช้การรับรู้ได้ด้วยผัสสะทางสุนทรียธาตุ (Aesthetics Element) ซึ่งมี 3 อย่างคือ 1. ความงาม (Beauty) 2. ความแปลกหูแปลกตา (Picturesqueness) และ 3. ความน่าทึ่ง (Sublimity) (กิริติ บุญเจือ, 2522: 263) ทั้งนี้เพื่อให้ซาบซึ้งในสุนทรียภาพและคุณค่าของสิ่งที่ยาม ไพเราะ หรือรื่นรมย์ ไม่ว่าจะเป็ธรรมชาติ หรือศิลปะ (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ, 2530: 6) ความรู้สึกซาบซึ้งในคุณค่าดังกล่าวนี้ย่อมจะเจริญเติบโตได้โดยประสบการณ์ หรือการศึกษา อบรมฝึกฝน จนเป็นอุปนิสัยเกิดขึ้นเป็นรสนิยม (Taste) ขึ้นตามตัวบุคคล และความรู้สึกนี้จึงอาจมีแตกต่างกันได้มากแม้ระหว่างบุคคลต่อบุคคลที่ว่าสุนทรียภาพ เป็นความรู้สึกจากการรับรู้บริสุทธิ์ในห้วงเวลาหนึ่ง (ทวีเกียรติ ไชยงยศ, 2528: 3)

นักสุนทรียศาสตร์ได้นำเสนอทฤษฎีทางความงามไว้หลายทฤษฎี ดังจะยกมากล่าวพอสังเขปดังนี้

ความงามเป็นคุณสมบัติของวัตถุ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าวัตถุต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีความงามในตัวของตัวเอง เช่น สวยเพราะสี สัน ทรวดทรง รูปร่างที่แปลกตา พื้นผิวที่อ่อนนุ่ม หรือแข็งกระด้าง การที่เราเริ่มให้ความสนใจในวัตถุนั้นก็เป็นเพราะความงามของวัตถุนั้นเอง ที่เป็นตัวกระตุ้นความรู้สึกชื่นชอบชื่นชม และมองว่าความงามเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ดังเช่น ภาพวาดของลูกที่สร้างสรรค์รูปทรงที่มีความผิดแปลกแตกต่างไปจากวัตถุปกติ จนก่อให้เกิดเป็นรูปทรงแบบใหม่ ที่สื่อความหมายให้ผู้ดูต้องใช้การมองและการตีความอันอาจจะต้องเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้ดูเอง เช่น โตะของลูกที่โยเยบิดเบี้ยว ย่อมมีเค้าโครงที่พอเข้าใจได้ว่าเป็น โตะ เมื่อนำผลงานภาพลายเส้นของลูก 2 มิติ มาสร้างเป็นผลงาน 3 มิติ ที่ห่มคลุมด้วยงานถักโครเชต์ ยิ่งส่งผลให้ผลงานมีความงามอย่างมีเอกภาพที่แปลกตา ดังที่ อริสโตเติล (Aristotle. 384-322 B.C.) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความงามที่เป็นวัตถุวิสัยนี้ว่า สุนทรียธาตุนั้นมีจริง โดยไม่ขึ้นกับความคิดของมนุษย์ สุนทรียธาตุมีมาตรการตายตัวแน่นอนในตัวเอง ดังนั้น ความงามของวัตถุจึงเป็นคุณสมบัติอันเกิดจากรูปร่าง รูปทรง สี สัน สัดส่วนที่ประกอบกันเข้าอย่างกลมกลืนมีความสมดุล จึงถือว่าความงามที่เป็นวัตถุวิสัยหรือสุนทรียธาตุนั้นเป็นความงามที่สมบูรณ์แบบ (กำจร สุนพงษ์ศรี, 2556:39)

ความงาม คือ ความรู้สึกพลิตเพลิน แนวคิดตามทฤษฎีนี้คือ การที่เรามองเห็นคุณค่าของความงามในสิ่งใดใดก็แล้ว จิตเป็นตัวกำหนดความงาม การนำผลงานวาดเส้นที่มีรูปทรงไม่สมบูรณ์ มาใช้เป็นสื่อสัญลักษณ์แทนความผิดปกติของลูกชายนั้น มีความน่าสนใจตั้งแต่ขบวนการคิด การถ่ายทอด ซึ่งลูกมีเอกลักษณ์ในการวาดและการถ่ายทอดมุมมองที่มีความสนุกสนานแฝงอยู่ในภาพเหล่านั้น ผลงานของลูกก่อให้เกิดการกระตุ้นความคิดที่จะเชื่อมโยงรูปทรงที่แปลกประหลาดเข้ากับการแสวงหาความหมายในการพยายามตีความ ผลงานจึงคล้ายกับมีการตั้งคำถามในตัวเอง และคำตอบที่ได้มักสร้างรอยยิ้ม เพราะเป็นจินตนาการที่แปลกใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเพลโต นักปรัชญาชาวกรีก (Plato 472 -347 B.C) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องของความงามว่า ความงามที่แท้จริงนั้นอยู่ในโลกแห่งจินตนาการ (World of Idea) เขาเชื่อว่าความงามอยู่ที่จิตเป็นตัวกำหนด ส่วนความคิดนั้นอยู่ในห้วงแห่งจินตนาการที่อยู่นอกเหนือไปจากโลกนี้ กล่าวคือ จิตต้องสร้างต้นแบบแห่งความงามขึ้น สิ่งใดที่มีลักษณะใกล้เคียงกับจินตนาการในต้นแบบมากเพียงใด ย่อมถือว่าเป็นความงามเพียงนั้น ความชอบความพลิตเพลินเป็นสิ่งแสดงถึงคุณค่าตามมา (กำจร สุนพงษ์ศรี, 2556: 15)

ความงามเป็นสภาวะสัมพัทธ์ นักสุนทรียศาสตร์คิดบางท่านเชื่อว่า ความงามไม่ใช่เป็นจิตวิสัย และก็ไม่ใช่เป็นวัตถุวิสัยอย่างสิ้นเชิงเช่นกัน แต่ความงามเป็นภาวะสัมพัทธ์ระหว่างวัตถุกับบุคคล เช่น ความเป็นแม่ที่รักลูกและมีความเมตตาสงสารลูกด้วยแล้ว ทำให้การมองผลงานเหล่านั้นเต็มเปี่ยมไปด้วยความรักและความเข้าใจ จากไม่งามก่อให้เกิดเป็นความงามภายในจิตใจของผู้เป็นแม่ ทัศนะนี้ก็นับว่ามีส่วนถูกต้องอยู่ที่การยอมรับว่าทั้งบุคคลและ วัตถุมีความสำคัญด้วยกันทั้งคู่ในการตี

คุณค่าทางสุนทรียะ แต่เราก็ต้องยอมรับว่าความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งสองสิ่งดังกล่าวนี้ เป็นรากฐานรองรับคำว่าคุณค่าทางสุนทรียะ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เข้าใจในหลักการทางสุนทรียศาสตร์เรื่องความงามที่มีความสำคัญในการนำมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงคุณค่าของผลงานลายเส้นของลูกออตติสติกได้เป็นอย่างดี

1.2 การวิเคราะห์ความงามในภาพของ ด.ช. ฉัตรกร สุวรรณศร

ผลงานศิลปะเด็กของลูกนั้น มีความน่าสนใจในเรื่องการวาดเส้นที่รวดเร็ว เส้นต่อเนื่องคล้ายการวาดเส้นจากประสาทสัมผัส (Contour Drawing) การวาดภาพของลูกนั้นเป็นการวาดที่เกิดจากการมองรูปทรงและถ่ายทอดโดยไม่ผ่านกระบวนการคิด ไตร่ตรองแยกแยะใดๆ ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ตัดทิ้งซึ่งความเป็นจริงของสัดส่วนวัตถุ เป็นการมองเพื่อการเขียนภาพโดยไม่ต้องการเหตุผล และผลของการได้เห็นจะไม่มีความคิดเข้าไปกำกับข้องเกี่ยว เพราะความคิดจะเร็วกว่าตา เร็วกว่ามือ และจะทำให้ละเลยสิ่งซึ่งเป็นจริงอยู่ตรงหน้า จนเกิดผลงานที่มีความงามอย่างประหลาดดังที่ เพลโต ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องของความงามว่า ความงามที่แท้จริงนั้นอยู่ในโลกแห่งจินตนาการ (World of Idea) ที่มีจิตเป็นตัวกำหนด ตั้งแต่การที่เลือกรูปทรงที่วาดจบจนผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ภาพวาดของลูกมีลักษณะบิดเบี้ยวผิดไปจากแบบที่วาด แต่เป็นผลงานที่มีความงามจากแนวคิด จินตนาการที่บริสุทธิ์สะอาด หลุดพ้นจากหลักการทางทฤษฎีทางศิลปะ และเป็นความงามที่แปลกใหม่และเต็มไปด้วยสิ่งที่น่าสนใจเพื่อความเข้าใจ ดังที่นักปรัชญาชื่อ เอมมานูเอล คานท์ (Immanuel Kant) ชาวเยอรมันได้กล่าวไว้ว่า “บางครั้งเราก็มีความรู้สึกมีความสุข เพื่อความสุขเท่านั้น” ซึ่งแปลความหมายได้ว่า เป็นความรู้สึกพอใจในอารมณ์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ จอห์น ฮอสเปอร์ (John Hospers) ที่ว่า สุนทรียภาพ “เป็นลักษณะของประสบการณ์ที่ไม่มีผลในทางปฏิบัติ”

การวาดภาพของลูกนั้นใช้วิธีการขั้นพื้นฐานที่สามารถสร้างความเข้าใจ อธิบายความหมายต่าง ๆ ได้ที่ช่วยสื่อสารให้เกิดความเข้าใจระหว่างแม่กับลูกที่เป็นรูปธรรมได้ กระบวนการของการวาดภาพทุกขั้นตอน ลูกจะเกิดการเรียนรู้ในทุกมิติ เช่น การเรียนรู้องค์ประกอบการจัดวางภาพ การเรียนรู้และการสังเกตโครงสร้างส่วนต่างๆ ของวัตถุ และการเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมจากการรับรู้เช่นนี้ได้นำไปสู่การแสดงออก โดยอาศัยการวิเคราะห์ แยกแยะวัตถุเหล่านั้นและจะลอกเลียนแบบ ลักษณะต่าง ๆ ของวัตถุนั้น ๆ ให้ได้ ถึงแม้ว่าลูกจะไม่สามารถถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องตามสัดส่วนที่เป็นจริงก็ตาม แต่การสร้างรูปทรงต่าง ๆ ของลูกนั้นล้วนเกิดจากการสังเกตและจดจำวัตถุ เช่น วัสดุนั้นเป็นสิ่งมีชีวิต มีโครงสร้างและคุณสมบัติที่แตกต่างกับวัสดุอื่น ๆ อย่างไร ลูกเริ่มเรียนรู้และเปรียบเทียบโครงสร้างทางกายภาพ และการหยั่งรู้คล้ายกับที่ อังรี แบรกซอง (Henry Bergson, 1859-1941) นักปรัชญาลัทธิสัญชาตนิยม ชาวฝรั่งเศสระดับผู้นำคนหนึ่ง กล่าวว่า สัญชาตญาณ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นทันทีทันใดและฉับพลันจากอวัยวะสัมผัส เป็นเรื่องธรรมชาติมากกว่าการเรียนรู้ เป็นสภาวะของการปะทะกันระหว่างอวัยวะสัมผัสกับโลกภายนอก (กำจร สุนพงษ์ศรี, 2556: 6) การเรียนรู้ในรูปทรงที่จะวาดผสมผสานกับประสบการณ์การมองแบบ

เปรียบเทียบ โดยใช้ลักษณะความเข้าใจในเรื่องของเส้นเป็นพื้นฐาน เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นหยัก มุมและเส้นอิสระ จะถ่ายทอดการมองเห็น และความรูสึกภายในจิตใจของลูกออกมาเป็นภาพที่บิด เบี้ยว ผิดรูป แต่มีความสวยงามซึ่งแสดงความเป็นลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของลูก ศิลปะของลูก อาจจะสอดคล้องกับการสร้างสรรค์ของกลุ่มศิลปะเซอร์เรียลลิซึมโดยบังเอิญ จากการใช้สิ่งที่เรียกว่า “ความบังเอิญ” (Chance) มาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอผลงาน โดยเฉพาะการหยิบเอาสิ่งของสอง อย่างหรือมากกว่านั้น ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกันมาวางไว้ด้วยกัน เหมือนเป็นการพบกันโดยบังเอิญที่ ก่อให้เกิดความหมาย แม้แต่ละอย่างจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกันเลย แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันในพื้นที่ เดียวกัน ก็ย่อมจะกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดจินตนาการและความรูสึกถึงเอกภาพแบบใหม่ ซึ่งไม่ขึ้นกับเหตุผล หรือตรรกะใดๆในโลกกายภาพ การนำสิ่งของที่ดูเข้ากันไม่ได้และไม่มีความเกี่ยวข้องกันมาจัดรวม ประกอบกันโดยแต่งเติมผสมผสานให้ดูเป็นสิ่งเดียวกันอย่างกลมกลืน รวมถึงการเชื่อมโยงความรูสึก สัมผัสและประสบการณ์ทางการเห็นให้สอดคล้องกับความคิดใหม่จนเกิดเป็นรูปทรงใหม่ นั่นเอง

นอกจากนี้ผลงานภาพวาดของ ด.ช.ฉัตรกร สุวรรณศร ยังสะท้อนถึงลักษณะของ “ตัวตนภายใน ความคิดบริสุทธิ์ หรือ จิตไร้สำนึก” ที่ต้องการผสมผสานความฝันกับความจริงแห่งโลก ภายนอก เข้าด้วยกัน กล่าวคือ ซึ่งเป็นการแสดงความรูสึกนึกคิดภายในออกมาอย่างเสรีในทุกรูปแบบ โดยปราศ จากการควบคุมใด ๆ ทั้งสิ้น ดังที่ อ็องเดร เบรอตง เป็นผู้ริเริ่มเผยแพร่แนวคิดของกลุ่มเซอร์เรียลลิซึม ที่เห็นว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตไร้สำนึกของฟรอยด์ มีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของมนุษย์ เบรอตง และพรรคพวก ได้นำเอาวิธีการเชื่อมโยงเสรี (Free Association) ของฟรอยด์มาประยุกต์ใช้กับศิลปะ โดยให้ศิลปินวาดรูปหรือเขียนสิ่งที่ล่องเข้ามาใน ความคิดโดยไม่ต้องสนใจเหตุผลหรือตรรกะใดๆ งานศิลปะของเซอร์เรียลลิซึม จึงเป็นทั้งเนื้อหาและ สัญลักษณ์ต่างๆ ที่ผุดบังเกิดจากจิตไร้สำนึก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นการสร้างสรรค์จากโลก ภายในของศิลปินและโลกที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ของโลกกายภาพ จากการที่ลูกมีการคิดและจินตนาการ ที่ผิดแปลกแตกต่างจากเด็กปกติในช่วงวัยเดียวกัน และเกิดจากความผิดปกติทางสมอง ที่มีความ ผิดพลาดด้านการเรียงลำดับข้อมูล ทำให้จินตนาการที่อยู่ในจิตไร้สำนึกและจิตไร้สำนึกผสมปนเปกัน และไม่สามารถหาเหตุผลเพื่อมาอธิบายรูปที่วาดได้ หรือไม่สามารถหาความเชื่อมโยงเกี่ยวพันของ วัตถุที่วาดได้ ดังนั้นการผสมผสานรูปทรงจึงเป็นสิ่งที่แปลกประหลาด ผู้ดูต้องใช้การคาดคะเนแทน การหาเหตุผลเพื่อมาทำความเข้าใจสิ่งที่วาด การทำความเข้าใจความนึกคิดของลูกได้นั้นต้องใช้ศิลปะ บำบัดเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การวาดภาพเปรียบได้กับประตูที่สามารถเปิดโลกของลูกเพื่อทำ ความเข้าใจในภาวะทางความคิดรวมถึงพัฒนาการของลูกได้

2. การวิเคราะห์ด้านการสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่

การวิเคราะห์ขั้นนี้ จะเป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่ได้สำรวจไว้เข้ากับการค้นหาคุณค่า และ ความสมบูรณ์ในผลงานศิลปะ โดยอาศัยทฤษฎีทางทัศนศิลป์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการตีความและ ประเมินคุณค่าของผลงาน โดยจะมีแนวทางในการวิเคราะห์จากความสัมพันธ์ของคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

2.1 คุณสมบัติด้านเนื้อหา (Content Properties)

การที่เนื้อหาของผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่นำเสนอถึงความรักที่แม่มีต่อลูก ซึ่งเป็นความผูกพันโดยธรรมชาติของเรา ทำให้ทฤษฎีด้านเพศสภาพของความเป็นเพศแม่สามารถนำมาวิเคราะห์ถึงคุณสมบัติและคุณค่าด้านเนื้อหาของผลงานได้ มนุษย์เราไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง เพศชาย จะมีฮอร์โมนทั้งสองเพศอยู่ในตัวคนเดียวกันเสมอ เมื่อเติบโตขึ้นลักษณะที่แสดงออกเป็นชายหญิงก็แสดงออกตามฮอร์โมนเพศ แต่ในด้านจิตใจนั้นเชื่อว่ามาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นสำคัญ ความเป็นชาย หญิงจะสมบูรณ์ เมื่อจิตใจกับร่างกายสัมพันธ์กันอย่างดี (ปรีชา อรุณสวัสดิ์, 2531) สืบเนื่องมาจาก ธรรมชาติกำหนด เช่น ผู้หญิงจะทำหน้าที่แม่ผู้ให้กำเนิดบุตร ผู้หญิงมีความรักผูกพัน และทะนุถนอมลูกได้ดีกว่าผู้ชายดังที่ ปรีชา ช่างขวัญยืน กล่าวว่า หากเราจะถือว่าความรักลูกเป็นวัฒนธรรม ก็ต้องเป็นวัฒนธรรมที่มาจากธรรมชาติของผู้หญิง เพราะผู้หญิงทั่วโลกเลี้ยงลูกโดยเต็มใจ ไม่ว่าจะอยู่ในสังคมระดับใดก็ตาม มิใช่ว่าวัฒนธรรมสูงจะเลี้ยงลูกได้เต็มใจมากกว่าด้วยเหตุนี้คนจำนวนมากจึงถือว่า ความรักลูกของผู้หญิงเป็นธรรมชาติ (ปรีชา ช่างขวัญยืน, 2557: 33) การเลือกเนื้อหาที่สร้างสรรค์ เรื่องเส้นใยแห่งความรักของแม่นั้นจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสม เพราะเป็นการแสดงออกถึงสิ่งที่อยู่ภายในจากจิตใจสำนึกของความเป็นเพศแม่ ผู้สร้างสรรค์ต้องเผชิญกับเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย เพื่อจะได้มาซึ่งคำว่าแม่นั้นช่างแสนยาก และเมื่อวินิจฉัยว่าลูกมีภาวะผิดปกติทางสมอง ยิ่งทำให้เกิดความรักความเมตตาสงสารต่อลูกมากขึ้นเป็นทวีคูณ

การที่ผลงานชุด เส้นใยแห่งความรักของแม่ ต้องการนำเสนอถึงสายใยรักที่แม่มีต่อลูก ความรู้สึกรักลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ซึ่งเป็นความรักที่บริสุทธิ์โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ เพียงหวังให้ลูกเติบโตขึ้นอย่างมีชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้และไม่เป็นภาระต่อสังคม การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้จึงมุ่งเน้น ให้ผู้คนเห็นถึงความสามารถของลูกออทิสติกในด้านการวาดภาพ ที่เกิดมาจากลายเส้นที่ออกมาจากใจ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวในชีวิต ความคิด รวมถึงจินตนาการที่แปลกประหลาด ด้วยความรักที่เฝ้าดูแลลูกมานาน และความหวังที่จะให้ผู้คนตระหนักรู้ถึงความสามารถอันเกิดจากผลงานวาดเส้นที่บิดเบี้ยว ไม่สวยงาม ทำให้ผู้เป็นแม่สามารถมองข้ามเส้นแบ่งแห่งความงามกับไม่งามไปได้ และกลับมองเห็นว่า ลายเส้นที่ถูกถ่ายทอดอย่างตรงไปตรงมา กลายเป็นศิลปะที่มีความงามบริสุทธิ์ ไม่มีสิ่งเคลือบแฝง โดยมีแม่ทำหน้าที่ปกป้องดูแลลูก ด้วยใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหวังที่อยากจะเห็นลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น แม้การพัฒนาจะเชื่องช้า แต่แม่ก็มีความหวังอย่างไม่ท้อถอย ดังนั้น แม่จึงเปรียบดังโครเชต์ห่มคลุมลูก คล้ายกับว่า การถัก คือ การเสริมสร้างเลี้ยงดูชีวิตลูก ยิ่งถักห่มคลุมรูปทรงจนก่อร่างมากขึ้นเท่าใดก็เหมือนกับการเลี้ยงลูกที่เติบโตใหญ่ขึ้นเท่านั้น ลายเส้นที่ลูกวาดบิดเบี้ยว เปรียบได้กับโครงสร้างของชีวิตลูกที่ไม่สมบูรณ์เฉกเช่นเด็กคนอื่น ๆ และแม่ยังเชื่อว่าปาฏิหาริย์แห่งรักจะนำพาเราก้าวข้ามช่วงเวลาที่ยากลำบากนี้ไปได้ และทำให้ผู้คนเห็นถึงความงามจากความบกพร่องนี้ ด้วยการทำงานร่วมกันระหว่างแม่กับลูก

2.2 คุณสมบัติด้านส่วนประกอบารรับรู้ (Elemental Properties)

2.2.1 เส้นจากผลงานวาดเส้นของลูกออทิสติก ในผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่นั้น เส้นจัดได้ว่ามีความสำคัญอย่างมาก เส้นที่นำมาสร้างสรรค์ทั้งหมดของผลงานได้มาจากลายเส้นของลูกออทิสติกที่ทำการรวบรวมไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558 เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 5 ปี เส้นของลูกนั้นมีลักษณะเฉพาะ คือ การวาดเส้นมักใช้เส้นต่อเนื่อง ชิดลากโดยไม่มีความลังเลคล้ายการวาดแบบ (Automatic Drawing) คือ การวาดออกมาโดยไม่มีเนื้อหาและการวาดเส้นจากประสาทสัมผัส (Contour Drawing) เส้นที่เกิดขึ้นมาจากการมองรูปทรง แล้ววาดจากสิ่งที่เห็นอยู่ตรงหน้า โดยไม่มีเรื่องราวของกระบวนการคิด ไตร่ตรอง ลูกลากเส้นได้รวดเร็วฉับไว ทำให้เส้นมีลักษณะต่อเนื่องลื่นไหล สามารถแสดงพลังแห่งการเคลื่อนไหว นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้เส้นโค้งกับเส้นลักษณะอื่นๆ ได้อย่างสัมพันธ์กลมกลืนกันจนเกิดเป็นรูปทรงต่างๆ ที่เกิดจากเส้นที่แสดงการเคลื่อนไหวไปข้างหน้า เขียนซ้ำ ๆ มีเส้นหนักเส้นเบา จนเกิดความลงตัว เส้นที่เกิดขึ้นสามารถเห็นได้

2.2.2 เส้นจากโครงสร้างเหล็ก เกิดจากการคัดเลือกภาพลายเส้นของลูกที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านเนื้อหาและรูปร่าง นำมาถอดแบบสร้างให้เป็นโครงเส้นโดยเลือกใช้วัสดุเหล็กเส้นมาทำโครงสร้าง จนเกิดเป็นผลงานที่มีเส้นที่เคลื่อนไหว ลื่นไหล ต่อเนื่อง บิดเบี้ยว โย้เย่ แสดงความรู้สึกถึงความไม่มั่นคง แต่สามารถคงรูปอยู่ได้

2.2.3 เส้นจากเส้นด้าย ในการสร้างสรรค์งานถักโครเชต์ เส้นด้ายที่มีหลายขนาดจะเกาะเกี่ยวกันไป คลุมโครงสร้างเหล็ก ทำให้ผลงานเกิดความรู้สึกอ่อนโยน อ่อนหวานแบบผู้หญิง เพราะเส้นที่เกิดขึ้นจากการถักกลดลายนั่นส่งผลให้ผลงานมีความอ่อนนุ่มแต่คงรูปอยู่ได้ด้วยเส้นจากโครงสร้างเหล็ก

2.2.4 รูปทรง (Form) รูปทรงในผลงาน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 รูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ คนและสัตว์ ภาพวาดลายเส้นของลูกจะพบรูปทรงคน ในลักษณะตัดทอนตามจินตนาการที่ดูเข้าใจง่าย เป็นการวาดที่สื่อสารโดยตรงถึงบุคคลที่ใกล้ชิด รูปทรงมีความเคลื่อนไหว อิสระ มีชีวิต กระโดด โลดเต้น ประหนึ่งว่าเป็นภาพของคนกำลังวิ่งเล่น และมีเสียงหัวเราะออกมา

กลุ่มที่ 2 รูปทรงของวัตถุ ส่วนใหญ่มักเป็นข้าวของเครื่องใช้รอบ ๆ ตัว เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เพลเด็ก เตียงนอน ข้าวของเครื่องใช้ หรือวัตถุที่วาดขึ้นจากความทรงจำ เนื่องจากลูกจะรู้สึกปลอดภัยและสบายใจเมื่ออยู่กับสิ่งที่คุ้นเคย รูปทรงคงความเป็นจริงในบางส่วนที่ทำให้สามารถรู้ว่าเป็นวัตถุชนิดใด ลูกจะวาดภาพเดิมซ้ำ ๆ เสมือนว่าหมกมุ่นอยู่กับสิ่งที่ทำให้ลูกอบอุ่น ปลอดภัย คือ บ้านและข้าวของเครื่องใช้ในบ้าน และยังแสดงถึงความมีชีวิตของวัตถุในฐานะที่เป็นสมาชิกในครอบครัว เช่น โต๊ะ 5 ขา เดินได้ เก้าอี้จอมเดิน เพลนอนที่แกว่งเองได้หรือเคลื่อนไหวอย่างน่าสนใจในมุมมองพิเศษของเด็กออทิสติก

2.2.5 สี (Colour) การใช้สีในผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่นี้ ใช้สีส่วนรวม โทนสีขาและครีมอ่อน เป็นสีที่เกิดจากตัววัสดุเส้นใยธรรมชาติ สีของเส้นฝ้าย เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายถึงความรักของแม่ที่สะอาดบริสุทธิ์เป็นความรักที่เกิดโดยธรรมชาติของผู้หญิงเพศแม่

2.2.6 บริเวณว่าง (Space) บริเวณว่างจะถูกนำมาใช้รอบ ๆ รูปทรงของวัตถุต่างๆ ในบริเวณพื้นที่ห้อง เพื่อก่อให้เกิดเป็นพื้นที่เฉพาะ (Site Specific) ของลูกกับความต้องการปกป้องคุ้มครองดูแลลูกของแม่ ผลงานเป็นผลงานประเภท Soft Sculpture ผสมผสานกับศิลปะในการจัดวาง (Installation Art) ที่เน้นอารมณ์ความรักความอบอุ่นและการปกป้องดูแล ด้วยการถักโครเชต์ไปทั่วทั้งห้องจัดแสดงที่เน้นการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นหรือโอบอุ้ม

2.2.7 ลักษณะผิว (Texture) ลักษณะพื้นผิวปรากฏชัดจากลายถักโครเชต์ ที่เกิดจากเส้นด้ายที่เกาะเกี่ยวจนเกิดเป็นผืนผ้าที่มีพื้นผิวหยาบละเอียด โดยขึ้นอยู่กับขนาดของเส้นด้ายที่ใช้ในการถัก ถ้าด้ายเส้นใหญ่จะเกิดพื้นผิวที่มีความหยาบและเกิดลวดลายเด่นชัด หากใช้ไหมเส้นเล็ก ๆ จะเกิดผิวสัมผัสที่ละเอียดอ่อนนุ่ม ลวดลายที่มีความผสมกลมกลืนกันอย่างลงตัวของการถัก นี้เป็นสื่อแทนสายใยรักของแม่

2.3 คุณสมบัติด้านโครงสร้าง (Structural Properties)

การจัดวางรูปทรงให้เกิดความสัมพันธ์กับพื้นที่นั้นนับเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่ เปรียบได้กับการสร้างโลกในจินตนาการของลูกจากภาพลายเส้น 2 มิติ ให้เกิดเป็นผลงาน 3 มิติ ที่ผู้คนสามารถเดินเข้าไปในโลกของลูกได้ การใช้หัวใจแห่งความเมตตาแห่งพินิจผลงานจะเห็นถึงความเพียรพยายามที่ก่อรูปเส้นด้ายเส้นเล็ก ๆ ให้เกิดเป็นกลุ่มรูปทรงที่แสดงถึงความรักอันยิ่งใหญ่ของแม่ที่มีต่อลูก และความต้องการให้สังคมเข้าใจเด็กพิเศษเหล่านี้

การจัดวางองค์ประกอบของผลงานจะเน้นการกระจายรูปทรงเป็นส่วนๆ เพื่อบอกเล่าเรื่องราว และเนื้อหาที่มีความแตกต่างกัน เช่น การจัดวางเปลและมุ้งกระโจมให้อยู่กลางห้องนั้นเป็นการสร้างจุดเด่นด้วยรูปทรงที่มีความสูง เพื่อบอกเล่าถึงช่วงเวลาคล่อมลูกนอนหลับในห้องที่อบอุ่น มุ้งกระโจมแทนการปกป้องดูแลรักษาให้ลูกปลอดภัย ตั้งอยู่ในครรภ์แม่ ผลงานทุกชิ้นมีการจัดวางในตำแหน่งที่ต่อเนื่องกัน เพื่อนำสายตาและความสนใจจากด้านหน้าไปถึงด้านหลัง รูปทรง วัสดุและสีที่เป็นโทนขาวเหมือนกันก่อให้เกิดเอกภาพ ในทางศิลปะและไม่อาจแบ่งแยกออกจากกันได้ ให้ความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียว (Oneness) คล้ายกับความเป็นแม่และลูก

2.4 คุณสมบัติด้านเทคนิควิธีการ (Technical Properties)

เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่นำเสนอให้ผลงานมีคุณค่า และเป็นตั้งเครื่องมือที่จะบอกเล่าถึงแนวความคิดในทุกขั้นตอน เริ่มจากเทคนิคการทำโครงสร้างด้วยเหล็กเส้นที่ต้องการใช้การเชื่อมเหล็ก เพื่อให้ผลงานเสร็จสมบูรณ์ตรงตามแนวความคิด เทคนิคการถักโครเชต์ที่ต้องใช้ความชำนาญและความตั้งใจอดทนทุ่มเทและระยะเวลา เพื่อเป็นสื่อแทนสายใยรักของแม่ที่มีต่อลูก การถักโครเชต์เปรียบได้กับการเลี้ยงดูลูกน้อยตั้งแต่ในครรภ์จนก่อกำเนิดและเติบโต การถักเพื่อก่อรูปนั้นต้องใช้เวลาเช่นเดียวกับการเลี้ยงลูกที่ต้องอดทน เพียรพยายามทำทุกอย่างให้ดีที่สุด ลายถักได้ถูกประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแนวคิดมากที่สุด เช่น ลายถักแบบไม่เป็นระเบียบเปรียบได้กับชีวิตที่ไม่มีแบบแผน และลายถักที่เป็นลายมาตรฐานเปรียบได้กับการตั้งใจเลี้ยงลูกให้ดีที่สุดตามแบบที่สังคมกำหนด

เทคนิคการถักโครเชต์นั้น จัดเป็นเทคนิคหัตถกรรมที่สตรีถักเพื่อใช้ในครัวเรือน จนถูกพัฒนามาเป็นงานถักเชิงพาณิชย์ แต่ผู้สร้างสรรค์นั้นต้องการสร้างผลงานที่มีลายถักในแบบที่ผสมผสาน ทั้งระบอบวิธีถักแบบเก่ากับการคิดลายถักที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว จนเกิดเป็นผลงานที่มีความน่าสนใจ ตรงตามแนวคิดได้

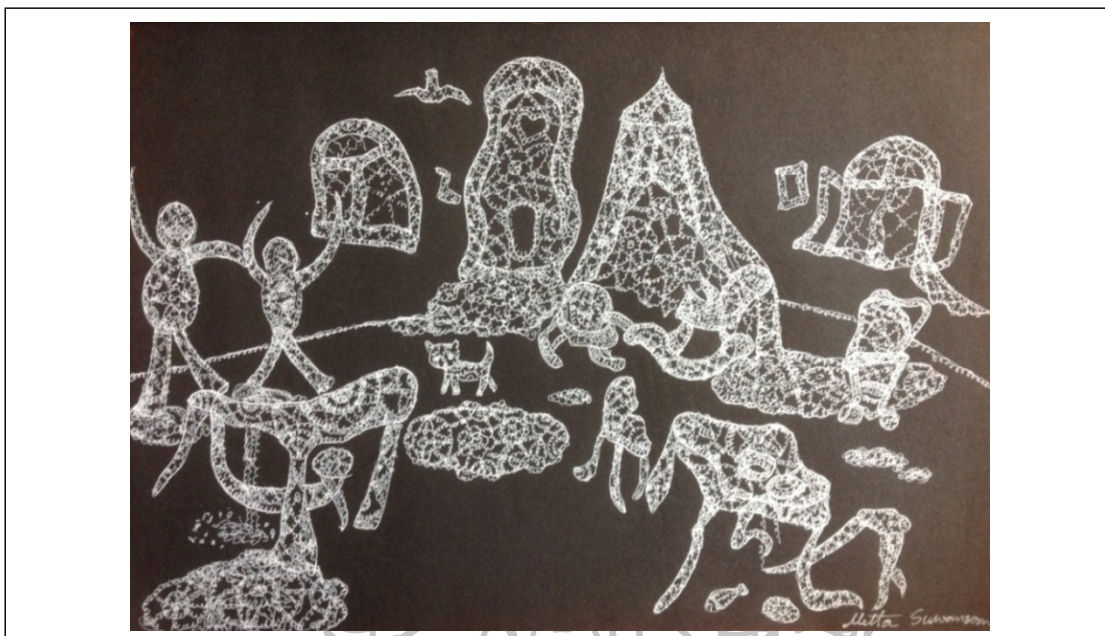
2.5 คุณสมบัติด้านความรู้สึก (Expressional Properties)

การสร้างสรรคผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่เป็นการสร้างสรรค์ที่มุ่งเน้นให้เกิดการตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความรักของแม่ที่มีต่อลูก และให้รู้ถึงความสามารถในด้านการวาดภาพของลูกออกทีสติก ผลงานทั้งชุดถูกกำหนดตำแหน่งจัดวางให้เรียงร้อยเรื่องราวตามความรู้สึกที่ต้องการให้ผู้ชมค่อยเดินสำรวจ โลกที่ซับซ้อนไร้ระเบียบ แต่เติมเต็มไปด้วยความรักที่สะอาดบริสุทธิ์ของแม่ ต้องการถ่ายทอดจินตนาการที่บิดเบี้ยว ให้บังเกิดเป็นกลุ่มรูปทรงที่สะท้อนอารมณ์ ดังเช่นที่ ท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ ชลูด นิยมเสมอ ได้เคยกล่าวถึงผลงานชุดนี้ว่า เส้นใย ถักทอ ลวดลาย รูปทรง จังหวะ ถักทอ โอบอุ้ม หุ้มห่ม ถักด้วยใจที่ชุ่มด้วยความรัก หุ้มห่ม เติมเต็ม ความขาดหายไปของความบริบูรณ์ ความรู้สึกจากใจไหลผ่านเส้นใยและการถักเข้าโอบอุ้มความพร่อง บิดเบี้ยวของรูปทรง ให้กลายเป็นความงามความน่าประทับใจ เป็นความร่วมมือของสองชีวิต ที่โยงใยด้วยสายเลือด สร้างความหวัง ด้วยใจที่ล้นด้วยความรัก บรรารณานี้ สร้างความต้อโอกาส ให้งดงามด้วยความ สะท้อนใจ ให้สะท้อนใจด้วยเส้นใย ที่ก่อรูปความงามที่บิดผัน ความงามที่เกิดจากการประสาน กลมกลืนกันของความพร่อง ความเติมเต็ม จากเส้นไปสู่ท่วง ปม ไปสู่ระนาบ ไปสู่รูปทรง ไปสู่กลุ่มรูปทรงที่สะท้อนอารมณ์ ชลูด นิยมเสมอ, (2556), ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มหาวิทยาลัยศิลปากร, สัมภาษณ์, 8 พฤษภาคม.

3. ลักษณะของผลงาน ชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่

การสร้างสรรคผลงาน ในหัวข้อ เส้นใยแห่งความรักของแม่ ที่ได้รับแรงบันดาลใจแรกสุด มาจากการเฝ้าสังเกตการณ์วาดภาพของลูกอยู่เป็นระยะเวลานาน 6 ปี จึงทำให้สามารถเข้าใจบุคลิก และลักษณะการวาดภาพของลูกได้จินตนาการและลายเส้นที่แปลกตาจัดว่า เป็นภาพศิลปะที่ปราศจากทักษะทางการเรียนรู้จากระบบการศึกษา ภาพทั้งหมดวาดออกมาจากแรงบันดาลใจที่ยิ่งใหญ่ และส่งผลให้แม่สร้างสรรค์ผลงานที่ต้องการสื่อให้ผู้คนเห็นถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่มีต่อลูก จนเกิดเป็นผลงานภาพร่างดังนี้ ประตุ หน้าต่าง คน เปลเด็ก มุ้งกระโจม ม้าโยก แก้วอี้ให้นม โต๊ะอาหาร โต๊ะอาหาร แก้วอี้ รถเข็นเด็ก กรอบรูป นก แมว (ดังภาพที่ 118)

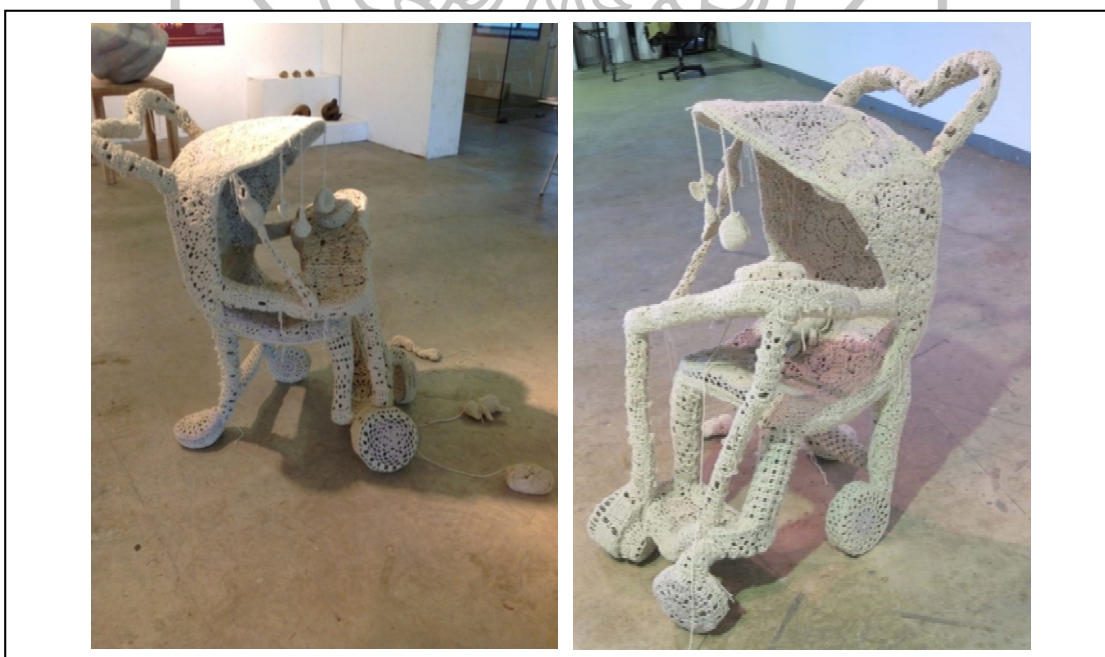

ภาพที่ 118 ภาพร่างต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ชุด เส้นใยแห่งความรักของแม่

ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่แบ่งระยะการทำงานได้เป็น 3 ช่วง รวมเป็นผลงานสร้างสรรค์จำนวน 1 ชุดประกอบไปด้วยรูปทรง 17 ชิ้น

3.1 ผลงานชุดที่ 1 ระยะเริ่มแรกของความคิด (ระยะฟุ้งฟักของผลงานสร้างสรรค์) ผลงานในภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2556 มีจำนวนผลงาน 3 ชิ้น ดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 119-121)

ภาพที่ 119 ผลงานชิ้นที่ 1 รถเข็นเด็กอ่อน

ภาพที่ 120 ผลงานชิ้นที่ 2 เปลกล้อมเด็กอ่อน

ภาพที่ 121 ผลงานชิ้นที่ 3 ม้าโยกสำหรับเด็ก

ตารางที่ 25 แสดงการวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1	
การวิเคราะห์แนวคิดและเนื้อหา	<p>ผลงานชิ้นที่ 1 รถเข็นนี้เป็นการสร้างสรรค์พาหนะรถเข็นที่พาลูกออกเดินทางไปในที่ต่างๆ ลูกจึงเกิดความชื่นชอบ และเป็นช่วงเวลาแห่งการทำความรู้จักกับสภาพแวดล้อม</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 เปลกล่อมนอนนั้นเป็นการสร้างสรรค์ รูปทรงเปลที่ลูกวาดขึ้น แทนความรักที่แม่มีต่อลูก เปรียบดั่งลูกอยู่ในครรภ์มารดาที่ปกป้อง คุ่มภัย จึงใช้รูปทรงเปลนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงช่วงเวลาที่ยอบอุ่น</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 ม้าโยก เป็นการสร้างสรรค์ รูปทรงของเล่นเด็กที่สื่อถึงช่วงเวลาของความสนุก เต็มไปด้วยรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ แทนคำสัญญาสัญญัยเด็ก</p>
เส้น (Line)	<p>ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นการนำผลงานวาดเส้นที่คัดเลือกจากผลงานภาพวาดของลูก จำนวนมากลูกวาดจากความทรงจำและสิ่งที่คุ้นเคย ผลงานชิ้นนี้มีความสมบูรณ์ในการถ่ายทอดรายละเอียด ที่ดูมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง แม้โครงสร้างจะบิดเบี้ยว แสดงความไม่แข็งแรงของโครงสร้าง แต่มีความงามอันเกิดจากเส้นแบบต่อเนื่องลื่นไหลที่สื่อแสดงออกถึงความรู้สึกภายใน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 เป็นการใช้เส้นที่แสดงความรู้สึกที่มั่นใจ แสดงออกด้วยอารมณ์ที่มีต่อวัตถุนั้น ลูกมักไม่สนใจในหน้าที่ของวัตถุ แต่ลูกมักสนใจที่รูปทรงทำให้ลูกวาดออกมาอย่างสนุกและเป็นการจำลองภาพตรงหน้าแบบง่ายๆ โดยใช้แต่เส้นโค้ง (Curve Line) ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุกภาพอ่อนโยน นุ่มนวล</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 เป็นการใช้เส้น 2 ลักษณะมาประกอบกัน คือเส้นตรงกับเส้นโค้ง อันแสดงถึงการพัฒนาเรื่องการสังเกตรายละเอียดที่มีมากขึ้น</p>
ด้านรูปร่างรูปทรง (Shape/Form)	<p>ผลงานชิ้นที่ 1 มีการสร้างรูปทรงที่บิดเบี้ยว โครงสร้างโย่เย่ไม่มั่นคง มีขนาดใกล้เคียงกับวัตถุจริง เพื่อสื่อให้ผู้ดูสามารถใช้ประสบการณ์เชื่อมโยงไปถึงรถเข็นเด็ก</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 เป็นรูปทรงที่มีโครงสร้างแบบตัดทอน ยืด หด เพื่อให้รูปทรงดูใกล้เคียงกับผลงานวาดภาพของลูก มีลักษณะไม่สมมาตรสองข้างไม่เท่ากัน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 เป็นรูปทรงที่มีความใกล้เคียงกับวัตถุจริงมากขึ้น รูปทรงมีลักษณะยืดหยุ่นไม่สมบูรณ์ บิดเบี้ยวตามลายเส้นของลูก มีขนาดใหญ่กว่าวัตถุจริง</p>

ตารางที่ 25 แสดงการวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1 (ต่อ)

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1	
พื้นผิว (Texture)	<p>ผลงานชิ้นที่ 1 มีพื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยไหมพรมเส้นใยสังเคราะห์ไหมพรม NPFashion ไหมถักโครเชต์ใช้สำหรับงานถักโครเชต์ เป็นเส้นไหมพรมที่ให้ความฟูตัวเวลาถัก สามารถถักผลงานได้เร็ว เพราะขนาดเส้นไหมพรมมีขนาดใหญ่กว่าเส้นฝ้าย และมีความลื่น รวมถึงอ่อนตัว ทำให้งานถักเกิดผิวสัมผัสที่หลากหลาย ขนาดกลาง เกิดเป็นพื้นผิวสัมผัสที่มีความหยาบตามลายที่ถัก แต่มีความอ่อนนุ่มของเนื้อวัสดุ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 มีพื้นผิวสัมผัสที่ละเอียดกว่าชิ้นที่ผ่านมาเพราะเส้นด้ายที่นำมาถักเป็นเส้นด้ายขนาดเล็ก สีแดงสด ลวดลายที่ถักโครเชต์ก็เป็นลายที่ละเอียด เน้นความประณีตพื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ เส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัม การเชื่อมต่อผลงานลายถักเรียบเนียน เพื่อสื่อถึงความรักอันอ่อนโยน ทนถนอมดั่งสายโลหิตที่แม่ส่งถ่ายถึงลูกในครรภ์</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 มีพื้นผิวสัมผัสของไหมพรม จากเส้นใยสังเคราะห์ TM SOFT #5 ด้ายถักเส้นใหญ่ทำจาก acrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศญี่ปุ่น เมื่อทำการถักเส้นฝ้ายชนิดนี้ให้ผิวสัมผัสที่แตกต่างจากเส้นใยธรรมชาติ เพราะมีความมันเงา และมีความกระด้างในผิวสัมผัสทำให้งานมีความแปลกใหม่ และเป็นการทดลองผสมผสานเส้นใยธรรมชาติกับเส้นใยสังเคราะห์แต่ให้ความรู้สึกผสมกลมกลืนกันดีเป็นอย่างดี โดยเลือกใช้ไหมพรม 3 ชนิด และ 3 ขนาดในการถักผสมผสานกัน ทำให้ผลงานเกิดลวดลายและผิวสัมผัสที่มีทั้งอ่อนนุ่ม หยาบกระด้างในส่วน of ไหมพรมสีดำซึ่งเป็นไหมพรมสังเคราะห์ ส่วนไหมพรมขนาดเล็ก และขนาดกลางให้ผิวสัมผัสที่นุ่มนวล ละเอียดอ่อนขึ้นในส่วนของสีขาว ด้านบนรูปทรง</p>
สี (Color)	<p>ผลงานชิ้นที่ 1 สีครีมน้ำตาลเจือเขียวอ่อน เป็นสีที่ดูอบอุ่นเน้นโครงสีจากธรรมชาติ แทนความจริงของสรรพสิ่งที่อยู่รอบตัว</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 ผลงานเปลเด็กอ่อน สีแดง เป็นการทดลองการใช้เส้นด้ายสีแดงสด เพื่อสื่อแทนสายโลหิต ที่เชื่อมโยงสายสัมพันธ์ของ แม่กับลูกทางสายเลือด แต่เมื่อถักครอบคลุมโครงสร้างเสร็จสมบูรณ์ผลงานกลับไม่ตรงกับแนวคิดที่ต้องการแสดงถึงความงดงาม บริสุทธิ์สะอาด</p>

ตารางที่ 25 แสดงการวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1 (ต่อ)

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1	
สี (Color)	<p>ของความรักแม่กับลูก สีแดง พลังของสีที่ดูรุนแรงและสามารถเปลี่ยนความหมายผลงานไปในทางด้านลบได้ จึงได้ทำการเปลี่ยนเป็นเส้นด้ายเป็นโทนสีธรรมชาติ สีขาว สีครีม ในผลงานชิ้นต่อไป</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 ผลงานม้าโยก เป็นการทดลองใช้สีเพื่อสื่อความหมาย โดยเลือกใช้สี 2 สีมาถักผสมกันภายในรูปทรง คือสีขาวกับสีดำ ซึ่งสีขาวแทนความรักของแม่ที่บริสุทธิ์ต้องการปกป้องดูแลลูก ให้พ้นจากอันตรายจากสภาพแวดล้อม คือสีดำที่อยู่รอบตัวลูก เส้นด้ายสีดำจะเป็นใหม่พรมจากเส้นใยสังเคราะห์ เพื่อแทนโลกในยุคปัจจุบัน แต่เมื่อถักเสร็จสมบูรณ์ ผลงานมีความน่าสนใจแต่ไม่ตรงกับแนวความคิดหลักจึงจำเป็นต้องพัฒนาผลงานให้ตรงตามแนวคิดมากยิ่งขึ้น</p>
รูปทรงกับพื้นที่ว่าง (Form/Space)	<p>ผลงานชิ้นที่ 1, 2, 3 รูปทรงมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ว่างมาก เพราะพื้นที่ว่างทำให้ผลงานมีมิติ และสามารถสร้างพื้นที่ให้มีความหมายในการจำลองโลกแห่งจินตนาการของลูกออทิสติก โดยการจัดวางรูปทรงในตำแหน่งที่กำหนด</p>
เทคนิควิธีการ (Techniques)	<p>ผลงานชิ้นที่ 1, 2, 3 ผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ผสมผสานกับศิลปะจัดวาง (Installation Art) ที่ใช้เทคนิคการถักโครเชต์ร่วมกับสายเส้นของลูกออทิสติก ที่ได้มาจากการทำศิลปะบำบัด</p>

ตารางที่ 26 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์	
การแก้ปัญหาภาพร่าง	<p>ผลงานชิ้นที่ 1 การทำภาพร่างนั้น จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลในหลายด้าน ทั้งทางด้านเอกสารและการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการการปฏิบัติจริง เพื่อนำวิเคราะห์ วิจัย เพื่อหาแนวทางของแนวความคิดในการสร้างสรรค์ให้มีเอกลักษณ์และเป็นองค์ความรู้ทางด้านการสร้างสรรค์ที่ไม่เคยมีมาก่อนนั้น ต้องใช้ความพยายามและความตั้งใจสร้างสรรค์เพื่อเลือกและทดลองทำภาพร่าง รวมทั้งนำเสนอหัวข้อในการสร้างสรรค์ จำนวนหลายชิ้น เพื่อนำเสนอคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ กรรมการเพื่อประเมินและชี้แนะแนวทางจนได้หัวข้อ เส้นใยแห่งความรักของแม่นั้น ซึ่งเป็นหัวข้อที่เป็นประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในการทำผลงานในขั้นต่อไปได้อย่างดี ผลงานชุดนี้ เป็นการนำศาสตร์ 2 แขนงมารวมกันคือการนำลายเส้นของลูกอ้อทิสติก ที่ได้มาจากการทำศิลปะบำบัด กับงานหัตถกรรมการถักโครเชต์ ที่ถูกนำมาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นผลงานที่มีคุณค่า ภาพร่างชุดแรกนั้น ได้คัดเลือกลายเส้นที่ลูกวาดที่รูปทรงมีความสมบูรณ์ นำมาร่างภาพลายเส้นด้วยสีขาวลงบนกระดาษสีดำ ซึ่งกระดาษสีดำนั้นสามารถทำให้เห็นลวดลายของลายถักได้ชัดเจนมากขึ้นทำให้ง่ายต่อการทำงาน และการวางลายถักลงในตำแหน่งต่าง ๆ ในรูปทรง</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 ทดลองทำภาพร่างลงบนกระดาษขาว แต่ผลที่เกิดขึ้นกลับมองเห็นลายถักได้ไม่ชัดเจนรวมถึงอารมณ์ของภาพร่างไม่ให้ความรู้สึกถึงความสะอาดอ่อนโยนแบบภาพร่างบนกระดาษดำ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 ภาพร่างผลงานชิ้นนี้เริ่มปรับเปลี่ยนขนาด ให้รูปทรงมีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อต้องการเอาชนะสภาพแวดล้อม และต้องการสร้างพลังของรูปทรงด้วยขนาด การทำภาพร่างมีการพัฒนาให้มีความประณีตในลวดลายมากยิ่งขึ้น และภาพร่างทำให้สามารถขยายแบบจาก 2 มิติ ให้เป็นผลงาน 3 มิติ ได้เข้าใจง่ายขึ้น</p>

ตารางที่ 26 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1 (ต่อ)

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์	
การแก้ปัญหาด้านรูปทรงและโครงสร้าง	<p>ผลงานชิ้นที่ 1 การสร้างสรรค์ผลงาน รถเข็นเด็กนั้นเริ่มจากการนำแบบภาพร่างมาขยาย และ หาววัสดุ ชนิดต่างๆ มาทำการทดลอง เพื่อคัดเลือกวัสดุที่เหมาะสมจะนำมาทำเป็นโครงสร้าง การคัดเลือกนั้นต้องดูจากผลของโครงสร้างชนิดใดจะทนต่อแรงดึงของโครเซตได้มากกว่ากัน เพราะโครเซต เมื่อถูกรวมกันเป็นผืนผ้าขนาดใหญ่จะมีความเหนียวทนทานคงรูป ทำให้การเลือกวัสดุเหล็กจึงมีความเหมาะสมมากที่สุด และทดลองทำโครงเพื่อสร้างปริมาตร ด้วยวัสดุตระแกรงหลอดขนาดเล็ก ผลงานที่ได้ทำให้มีปริมาตร ได้ตรงตามภาพร่าง แต่มีข้อเสียคือ ตระแกรงเหล็กจะแสดงตัวลอดผ่านช่องว่างของผ้าถักโครเซต ทำให้รบกวนงานถักโครเซต จึงจำเป็นต้องพัฒนาการทำโครง สร้างในผลงานชิ้นต่อมา</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 มีการพัฒนาต่อจากผลงานชิ้นที่1 คือการพัฒนาเรื่องการเลือกขนาดของโครงสร้างเหล็กเส้น โดยเลือกใช้เหล็กเส้น 2 ขนาด คือขนาด 6 มิลลิเมตร ร่วมกับขนาด 3 มิลลิเมตร ทำให้สามารถทำโครงสร้างให้มีการเชื่อมต่อที่ถี่ขึ้นโดยมีโครงสร้างหลักเป็นเหล็กขนาด 6 มิลลิเมตร และเหล็กขนาด 3 มิลลิเมตรเป็นตัวสร้างปริมาตรให้กับรูปทรง และตัดเอาตระแกรงเหล็กออกได้ และสามารถคงรูปผลงานโดยไม่มีตระแกรงมารบกวนลายถัก ทำให้ผลงานมีความแข็งแรงขึ้นและมีความผลานลงตัวมากขึ้น</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 พัฒนาโครงสร้างขึ้น โดยการทดลองขยายขนาดรูปทรงให้ใหญ่กว่าขนาดของวัตถุจริงของม้าโยก เพื่อต้องการสร้างรูปทรงที่มีพลังให้เกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น แต่ผลงานชิ้นใหญ่นั้นกลับมีผลทำให้ขัดกับแนวคิด เพราะขนาดใหญ่ทำลายความรู้สึกของวัตถุที่เป็นของเล่น แต่กลับสร้างพลังที่มีความรู้สึกน่าหวาดกลัว ในผลงานชิ้นต่อไปจึงลดขนาดลงให้เท่ากับขนาดวัตถุจริง</p>
การแก้ปัญหาลายถัก	ผลงานชิ้นที่ 1 การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นแรกนั้นมีการศึกษาเทคนิคในกระบวนการถัก ในลวดลายต่างๆ มีการทดลองถักด้วยเทคนิคงานถักชนิดตั้งพื้นฐานซึ่งมีการศึกษาการถักลาย 4 ชั้นดังนี้

ตารางที่ 26 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1 (ต่อ)

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์	
การแก้ปัญหาลายถัก	<p>1. ลายการ์เตอร์ (Garter Stich) คือ ลายถักชนิดตั้งที่เกิดจากการถักชนิดตั้งทุกแถว ลายที่เกิดขึ้นจะเหมือนกันทั้งสองด้าน </p> <p>2. ลายสต็อกกิ้งหรือลายสต็อกกินิท (Stocking or Stockinette stich) คือ ลายถักชนิดตั้งที่เกิดจากการถักชนิด 1 แถว สลับกับเพิร์ล 1 แถว ทำให้ลายที่เกิดขึ้นมีด้านหนึ่งเป็นลายชนิด (เป็นรูปตัว V) และอีกด้านหนึ่งเป็นลายเพิร์ล (เป็นลายเส้นขวางเล็ก ๆ) </p> <p>3. ลายลูกฟูกเล็ก (K1P1 rib) คือการถักชนิด 1 ห่วงสลับกับเพิร์ล 1 ห่วง ตลอดแถว เมื่อขึ้นแถวใหม่ให้ถักลายให้ตรงกัน </p> <p>4. ลายลูกฟูกใหญ่ (Double Rib) คือการถักชนิด 2 ห่วงสลับกับเพิร์ล 2 ห่วง ตลอดแถว เมื่อขึ้นแถวใหม่ให้ถักลายให้ตรงกัน </p> <p>และศึกษาและปฏิบัติงานถักโครเชต์ตั้งเทคนิคต่อไปนี้ การศึกษาแพทเทิร์นงานถักและการจำสัญลักษณ์ในการสร้างลายถัก การถักแบบมาตรฐาน เริ่มจากการแบบต่างๆ ถักลายดอก ลายสับปะรดแบบต่างๆ ถักดอกไม้ ถักลายพื้น ถักลายดอกกรัก ลายพัดเล็ก และเริ่มศึกษาคุณลักษณะของเส้นด้าย ไหมพรม และเส้นใยธรรมชาติชนิดต่าง นำมาทดลองถัก และดูผลงานถักว่า เส้นใยแบบใดมีความเหมาะสมและลงตัวที่จะนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่ตรงตามแนวคิดในผลงานชิ้นแรกนั้นจึงใช้เส้นใยไหมพรมสังเคราะห์ สีครีมเขียวอ่อน เพื่อเน้นความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติ และอ่อนนุ่ม</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 ผลงานชิ้นนี้ทดลองใช้เส้นด้ายในการถักเส้นเล็กที่สุดด้ายเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัมเส้นฝ้ายพื้นเมือง cotton 100% เส้นเล็ก จากการถักเส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก จะได้ลวดลายที่ละเอียดประณีตมากเป็นพิเศษ แต่มีข้อเสียคือ ถักยาก และผลงานใช้เวลานานในการถักทำให้</p>

ตารางที่ 26 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1 (ต่อ)

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์	
	<p>สร้างสรรค์ผลงานได้ซ้ำ แต่เส้นฝ้ายเส้นเล็กนี้ให้ความรู้สึกถึงความประณีตสูง</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 ยังคงใช้ไหมพรมสังเคราะห์ ขนาดเส้นใหญ่ 2 สี คือขาวและดำ เส้นใยสังเคราะห์นั้นเมื่อถักรวมตัวกันเป็นผืนขนาดใหญ่ มีการหดตัวตามแบบลาย ถ้ายาลายแน่นจะทำให้การซิงดิงมีความยากเพราะแน่น จึงนำมาพัฒนาในผลงานชิ้นต่อมา</p>
การแก้ปัญหาคำ ประกอบงานถักเข้ากับ โครงสร้าง	<p>ผลงานชิ้นที่ 1 ผลงานชิ้นแรกนั้น ต้องมีการทดลองและปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาทางเทคนิคที่ใหม่และมีความยากตรงที่ไม่เคยถักห่มคลุมรูปทรงบนโครงเหล็กมาก่อนทำให้เกิดความยากลำบาก เพราะโครงเหล็กนั้น คงรูป และมีตระแกรงเหล็กที่นำมาสร้างปริมาตรทำให้การยึดติดกับโครงสร้างต้องใช้ความพยายามมาก ต้องมีการวัดสัดส่วนแพทเทิร์นที่ถอดมาจากโครงสร้างเหล็ก การทำงานในขั้นนี้จึงใช้เวลามากกว่าผลงานจะเสร็จสมบูรณ์ เพราะต้องมีการแก้ไข ที่ตระแกรงเหล็กแสดงตัวผ่านลวดลายงานถัก ทำให้รบกวนผลงานจึงต้องนำปัญหาไปแก้ไขในผลงานชิ้นต่อไป</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 2 ผลงานชิ้นนี้ การประกอบผลงานยากมากเพราะเป็นการทดลองถักด้วยเส้นด้ายขนาดเล็ก ที่มีการยืดหยุ่นน้อยทำให้ต้องระมัดระวังมากขึ้นในการเข้าไปถักประกอบผลงาน หากดึงแรงผลงานอาจเกิดความเสียหายได้</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 3 ผลงานชิ้นนี้ ทดลองใช้เส้นไหมพรมขนาดใหญ่พิเศษ 3 ขนาด คือเส้นฝ้าย เส้นใหญ่ 200 กรัม (handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมือง เส้นใหญ่ cotton 100% เมื่อทำการถักด้วยเส้นฝ้ายเส้นใหญ่ที่ปั่นด้วยมือนั้น ให้ความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น ลายถักให้ความซับซ้อนได้ แต่ไม่เหมาะที่จะใช้ลวดลายถักที่มีลายละเอียดมากนักเพราะเส้นฝ้ายที่มีขนาดใหญ่ และ เส้นด้าย TM SOFT #5 ด้ายถักเส้นใหญ่ทำจาก acrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศญี่ปุ่น เมื่อทำการถักเส้นฝ้ายชนิดนี้ให้ผิวสัมผัสที่แตกต่างจากเส้นใยธรรมชาติ เพราะมีความมันเงา และมีความกระด้างในผิวสัมผัสทำให้งานมีความแปลกใหม่ และเป็นการทดลองผสมผสานเส้นใยธรรมชาติกับเส้นใยสังเคราะห์แต่ให้ความรู้สึกผสมกลมกลืนกันได้เป็นอย่างดี</p>

ตารางที่ 26 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1 (ต่อ)

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์	
การแก้ปัญหาคการใช้สี	ผลงานชิ้นที่ 1 การเลือกใช้สีในผลงานชิ้นแรกมุ่งเน้นใช้สีที่ดูเป็นธรรมชาติ โดยเลือกสีไหมพรม สีครีมน้ำตาลเจือสีเขียวอ่อน เพื่อสื่อถึงชีวิต ผลงานชิ้นที่ 2 เลือกใช้สีแดงสด สื่อแทนสายโลหิตของแม่สู่ลูก แทนความรักความผูกพัน ผลงานชิ้นที่ 3 เส้นด้ายสีดำ เพื่อแทนโลกในยุคปัจจุบัน แต่เมื่อถักเสร็จสมบูรณ์ ผลงานมีความน่าสนใจแต่ไม่ตรงกับแนวความคิดหลักจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนการใช้สีในผลงานชิ้นต่อไป
การติดตั้งและปัญหาในการติดตั้ง	ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นผลงานเดี่ยว ผลงานชิ้นที่ 2 เป็นผลงานเดี่ยว ผลงานชิ้นที่ 3 เป็นผลงานเดี่ยว
สรุป	เป็นช่วงของการค้นหาทั้งทางด้านแนวความคิด รวมถึงเทคนิควิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ผลงานในระยะแรกนี้พบแนวทางการสร้างรูปทรงที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพลายเส้นของลูก จึงนำมาเป็นแนวทางในการสร้างรูปทรง และค้นหาเทคนิคการสร้างรูปทรง พบว่าวัสดุหลักมีความเหมาะสมที่สุดเพราะสามารถตั้งอได้ตามแบบที่วางไว้ โดยการนำเทคนิคการถักโครเชต์ที่ผู้สร้างสรรค์มีความชำนาญมาใช้เป็นตัวสร้างปริมาตรให้เกิดขึ้นกับรูปทรง

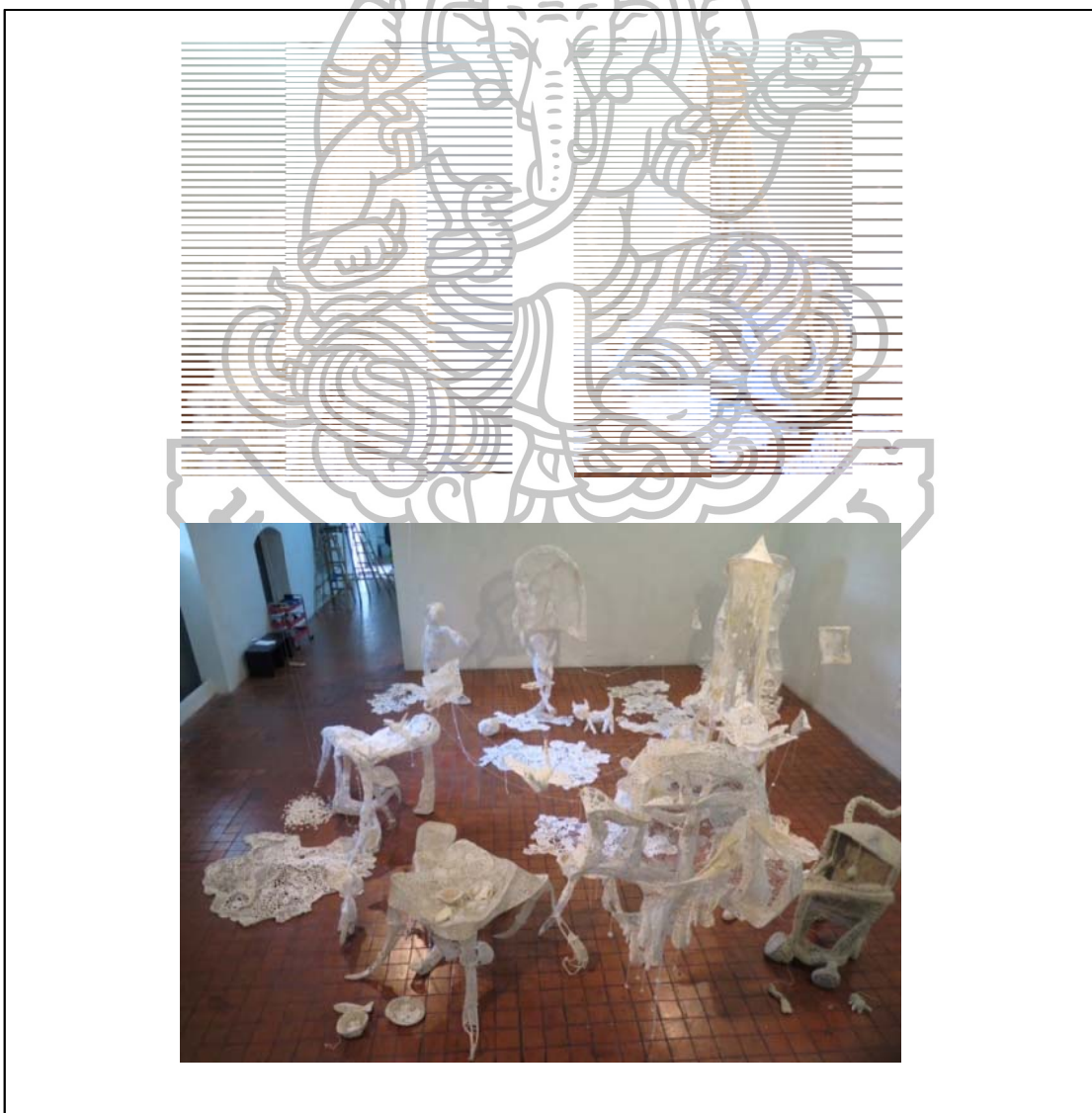
3.2 ผลงานชุดที่ 2 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2557 ประกอบไปด้วยผลงานทั้งสิ้นจำนวน 4 ชิ้น จะเห็นได้จากตารางการวิเคราะห์ดังหัวข้อต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 122-125)

ภาพที่ 122 ผลงานชิ้นที่ 4 เปลกล่อมนอน

ภาพที่ 123 ผลงานชิ้นที่ 5 แก้อ้อไห้หมลูก

ภาพที่ 124 ผลงานชิ้นที่ 6 มั่งกระโจม

ภาพที่ 125 ผลงานชิ้นที่ 7 บ้านแห่งความรักของ แม่กับเต้

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 2

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2	
การวิเคราะห์แนวคิดและเนื้อหา	<p>ผลงานชิ้นที่ 4 เปลกล่อมนอนเป็นการแสดงช่วงชีวิตวัยเยาว์ของลูก</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 5 แก้อ้อยกให้นมลูก เป็นการแสดงให้เห็นถึงช่วงเวลาที่มีคุณค่าทางจิตใจเมื่อนึกถึง เวลาที่นังโยกไปมาบนเก้าอี้ ให้ลูกดูนมจากอกแม่ เป็นความผูกพันที่งดงามภายในจิตใจ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 6 มุ้งกระโจมแสดงการปกป้องและแม่คอยคุ้มภัยอันตรายที่จะเข้ามาหาลูก</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 7 บ้านแห่งความรักของแม่กับตาเต้ บ้านเปรียบได้กับชีวิตและโลกทั้งใบของลูก เป็นที่พักพิง อบอุ่น ปลอดภัย</p>
เส้น(Line)	<p>ผลงานชิ้นที่ 4 เป็นการแสดงเส้นแบบง่ายๆแบบผลงานศิลปะเด็ก ที่ไม่คำนึงถึงโครงสร้างที่ถูกต้อง พอรู้ได้ว่าเป็นเปลกล่อมนอนของลูก</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 5 เป็นการแสดงเส้นรูปทรงที่บิดเบี้ยว โย้เย่ และแสดงความเคลื่อนไหว</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 6 เป็นการแสดงเส้นที่เป็นการวาดแบบศิลปะเด็ก เป็นสัญลักษณ์บ้าน ที่ถูกตัดทอนรายละเอียดจนดูเป็นรูปทรงง่าย ๆ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 7 ผลงานบ้านของฉัน แม่กับตาเต้ เป็นผลงานที่คงลายเส้นของลูกมาอย่างตรงไปตรงมา เพื่อสื่อให้ผู้ดูผลงานย้อนนึกถึงผลงานศิลปะเด็ก ผลงานดูมีความเป็นเหลี่ยมแบน คล้ายลายเส้น 2 มิติ แต่ถูกสร้างสรรค์ให้เป็นผลงาน 3 มิติ เพื่อ ต้องการให้รูปทรงมีพลังสามารถเดินดูได้รอบ มากกว่าผลงานแบบ 2 มิติ</p>
ด้านรูปร่างรูปทรง (Shape/Form)	<p>ผลงานชิ้นที่ 4 เป็นรูปทรงอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 5 เป็นรูปทรงอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 6 เป็นรูปทรงอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 7 เป็นรูปทรงอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน</p>
พื้นผิว (Texture)	<p>ผลงานชิ้นที่ 4 พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ เส้นฝ้าย ขนาดเส้นเล็ก 120 กรัม (ย้อมจากโรงงาน) เส้นฝ้ายพื้นเมือง เส้นเล็ก cotton 100% เมื่อทำการถักเส้นใยฝ้าย 100% จะให้ผิวสัมผัสที่อ่อนโยนนุ่มนวล แสดงออกถึงความประณีตงดงาม เกิดเป็นพื้นผิวสัมผัสที่มีความอ่อนนุ่มของเนื้อวัสดุ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 5 พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ 3 ขนาดผสมผสานกัน ขนาดกลางและเส้นฝ้ายขนาดเส้นเล็ก 120 กรัม</p>

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 2 (ต่อ)

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2	
	<p>(handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็กที่สุด cotton 100% 75 กรัม เมื่อทำการถัก ฝ้ายเส้นเล็กที่ปั่นด้วยมือนั้นให้ความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติมากขึ้น ข้าพเจ้าจึงเน้นเส้นฝ้ายชนิดนี้มากที่สุด เกิดเป็นพื้นผิวสัมผัสที่มีความอ่อนนุ่มของเนื้อวัสดุ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 6 พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลางและเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัม เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก จากการถัก จะได้ลวดลายที่ละเอียดประณีตมากเป็นพิเศษ เกิดเป็นพื้นผิวสัมผัสที่มีความอ่อนนุ่มของเนื้อวัสดุ และยืดหยุ่นดีขึ้น</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 7 พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลางเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 120 กรัม (handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก cotton 100% เมื่อทำการถัก ฝ้ายเส้นเล็กที่ปั่นด้วยมือนั้นให้ความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติมากขึ้น เกิดเป็นพื้นผิวสัมผัสที่มีความอ่อนนุ่ม</p>
สี (Color)	ผลงานชิ้นที่ 4, 5, 6, 7 เป็นการนำสีจากเส้นใยธรรมชาติทั้งหมด รวมทั้งมีการผสมผสานสี 3 สี ถักเชื่อมโยงกัน คือ สี ขาวจากฝ้าย สีครีมจากฝ้ายทอมือ สีครีมเหลืองจากฝ้ายไม่ฟอกสี
รูปทรงกับพื้นที่ว่าง (Form/Space)	ผลงานชิ้นที่ 4, 5, 6, 7 รูปทรงมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ว่างที่กำหนดขึ้นเป็นพื้นที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น เพื่อต้องการสร้างกลุ่มรูปทรงที่เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวที่ต้องการแสดงถึงโลกในจินตนาการของลูกออทิสติก
เทคนิควิธีการ (Techniques)	ผลงานชิ้นที่ 4, 5, 6, 7 ผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ผสมผสานกับศิลปะจัดวาง (Installation Art) ที่ใช้เทคนิคการถักโครเชต์ร่วมกับลายเส้นของลูกออทิสติก ที่ได้มาจากการทำศิลปะบำบัด

ตารางที่ 28 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะที่ 2

การแก้ปัญหา ในการสร้างสรรค์	
การแก้ปัญหาภาพร่าง	ผลงานชิ้นที่ 4, 5, 6,7 เป็นการพัฒนาแนวคิดในการเลือกรูปทรงที่จะนำมาประกอบกันในผลงาน ทำให้ต้องมีการทำภาพร่างขึ้นมาจำนวนมาก เพื่อคัดเลือกให้ตรงตามแนวคิดที่วางไว้ การทำภาพร่างนั้นยังคงใช้เทคนิคการใช้ปากกาหมึกสีขาว วาดลงบนกระดาษสีดำ เกิดเป็นผลงานภาพร่างที่สามารถนำมาขยายได้ตรงตามแนวคิดมากที่สุด รวมทั้งสามารถสร้างให้เกิดมิติแบบลวงตาเพื่อใช้ในการทำโครงสร้างได้อย่างดี
การแก้ปัญหาด้านรูปทรงและโครงสร้าง	ผลงานชิ้นที่ 4, 5 พัฒนาโครงสร้างขึ้น โดยสร้างขนาดรูปทรงให้เท่าขนาดของวัตถุจริง เพื่อต้องการดึงความรู้สึกของผู้ดู ใช้สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ตรงได้เร็วที่สุด ผลงานชิ้นที่ 6 ผลงานชิ้นนี้มุ่งกระโจม นี้ออกแบบมาจาก ลายเส้นมุ้งกระโจมที่ลูกวาด สื่อถึงมุ้งที่กันแมลงปกป้องลูก ผู้สร้างสรรค์จึงแก้โครงสร้างของมุ้งให้มีความยาว และยกตัวขึ้นสูงมากกว่าปกติ เพื่อจงใจที่จะห่มคลุม ผลงานชิ้นเปลากล่อมนอนลูก เพื่อเชื่อมโยงเรื่องราวในช่วงเวลาของการหลับของลูก ที่อบอุ่นปลอดภัย ผลงานชิ้นที่ 7 ผลงานชิ้นนี้ต้องสร้างปริมาตรให้เกิดขึ้นจากลายเส้น 2 มิติ เพื่อต้องการจำลองภาพลายเส้นที่ตัดทอนของบ้านที่เป็นสัญลักษณ์ของที่พักพิง แต่ต้องการทำโครงสร้างให้ดูใกล้เคียงและเรียบง่าย ได้ความรู้สึกเมื่อเห็นครั้งแรก เชื่อมโยงกับภาพบ้านในผลงานศิลปะเด็ก
การแก้ปัญหาลายถัก	ผลงานชิ้นที่ 1 ผลงานเปลให้นมลูก เป็นการทดลองเปลี่ยน เส้นด้ายที่ใช้ถักคือเลือกใช้เส้นใยที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ คือฝ้ายปั่น สีครีม ไม่พอกขาว ทำให้ผลงานชิ้นนี้มีความลงตัวมากที่สุด รวมถึงการทดลองถักลายประดิษฐ์ผสมกับลายถักแบบมาตรฐาน เพื่อสื่อให้เห็นว่าลายถักมาตรฐานนั้นมุ่งนำเสนอ ถึงการเลี้ยงดูลูกนั้น ผู้เป็นแม่นั้นย่อมต้องการเลี้ยงดูลูกให้ดีที่สุด เปรียบกับลวดลายที่สวยงามตรงตามลายมาตรฐานที่สังคมคิดว่าดีงาม ในขณะที่ลายประดิษฐ์ เปรียบได้กับตัวของข้าพเจ้าที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีเลี้ยงลูกให้เหมาะสมไปตามอาการของโรคที่ลูกเป็น ลายถักก็เปรียบเป็นตัวแทนของวิถีชีวิตของเราสองคนแม่ลูก จำนวนการถักยิ่งมากเท่าไรนั่นก็หมายถึงการเติบโตไปตามวัยของลูกซึ่งนับว่ามีความสำคัญมาก ผลงานชุดนี้จึงเปรียบได้กับวิถีชีวิตที่กำลังต้องดำเนินต่อไปไม่สิ้นสุด

ตารางที่ 28 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะที่ 2 (ต่อ)

การแก้ปัญหา ในการสร้างสรรค์	
	ผลงานชิ้นที่ 2 เส้นด้ายที่ใช้ถักเป็นเส้นใยธรรมชาติ สีขาวครีม ถูกพัฒนาต่อเนื่องจากผลงานชิ้นที่ผ่านมา ผลงานชิ้นที่ 3 ลายถักถูกพัฒนาขึ้นคือใช้เส้นใยขนาดเล็กพิเศษ เพื่อเน้นความอ่อนหวาน งดงามแบบลายถักมาตรฐานหลายแบบผสมผสานกันอย่างลงตัวมากขึ้น
การแก้ปัญหาการประกอบงานถักเข้ากับโครงสร้าง	ผลงานชิ้นที่ 4 การประกอบผลงานชิ้นนี้ ซึ่งเป็นผลงานขนาดเล็ก ทำให้สามารถควบคุมการประกอบเข้าได้ง่ายแต่มีความยากตรงใช้เส้นใยธรรมชาติเส้นเล็กต้องระมัดระวังในการดัดงอคลุมรูปทรง ผลงานชิ้นที่ 5 ผลงานชิ้นนี้มีขนาดเท่าจริงและสามารถโยกตัวไปมาได้ คล้ายแก้วใต้น้ำจริง จึงทำให้ต้องยกตัวโครงสร้างขึ้นเพื่อสะดวกและง่ายต่อการประกอบชิ้นงานถักเข้ากับโครงสร้าง ผลงานชิ้นที่ 6 ผลงานชิ้นนี้มุ่งกระโຈມนี้ โครงสร้างมีเพียงโครงมุ้งด้านบน แต่ชิ้นงานส่วนใหญ่คือส่วนของงานถักโครเชต์ ที่ถักคลุมลงมาจนถึงพื้น เกิดเป็นโครงสร้างที่สามารถปรับเปลี่ยนไปได้ตามพื้นที่ ผลงานชิ้นที่ 7 ผลงานบ้านเป็นโครงสร้างที่คงความเป็นงานวาดเส้นของลูก ที่ถูกตัดทอนให้ดูง่ายไม่ซับซ้อน
การแก้ปัญหาการใช้สี	ผลงานชิ้นที่ 4, 5, 6, 7 เป็นการนำสีจากเส้นใยธรรมชาติทั้งหมด รวมทั้งมีการผสมผสานสี 3 สี ถักเชื่อมโยงกัน คือ สี ขาวจากฝ้าย สีครีมจากฝ้าย ทอมือ สีครีมเหลืองจากฝ้ายไม่ฟอกสี ผลงานชุดนี้ตั้งใจให้เป็นสีเป็นโทนเดียวกัน เพื่อสร้างเอกภาพ
การติดตั้งปัญหาในการติดตั้ง	ผลงานชิ้นที่ 4, 5, 6 ผลงานมีการพัฒนาโดยการนำผลงานมาจัดวางร่วมกับผลงานทั้ง 3 ชิ้นนี้ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวในช่วงเวลาอันอบอุ่นของลูก ผลงานชิ้นที่ 7 ผลงานบ้านแห่งความรัก จัดวางเป็นรูปทรงเดี่ยว ที่มีการนำดอกไม้ดอกเล็ก ๆ มาโปรยปรายประกอบเพื่อสร้างบรรยากาศถึงความอบอุ่นภายในบ้านแห่งจินตนาการของลูก
สรุป	ผลงานในชุดนี้มีการพัฒนาหลายขั้นตอน ตั้งแต่การพัฒนาโครงสร้าง และการพัฒนาลวดลายถักรวมทั้งการเลือกใช้เส้นด้ายที่มีความเหมาะสมและให้ผลทางเทคนิคที่มีความลงตัว เพิ่มความสมบูรณ์ให้กับรูปทรงที่บิดเบี้ยว ด้วยการนำสีที่มีการควบคุมโทนสีในโทนขาว ครีม ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพมากขึ้นกว่าผลงานชุดที่ผ่านมา

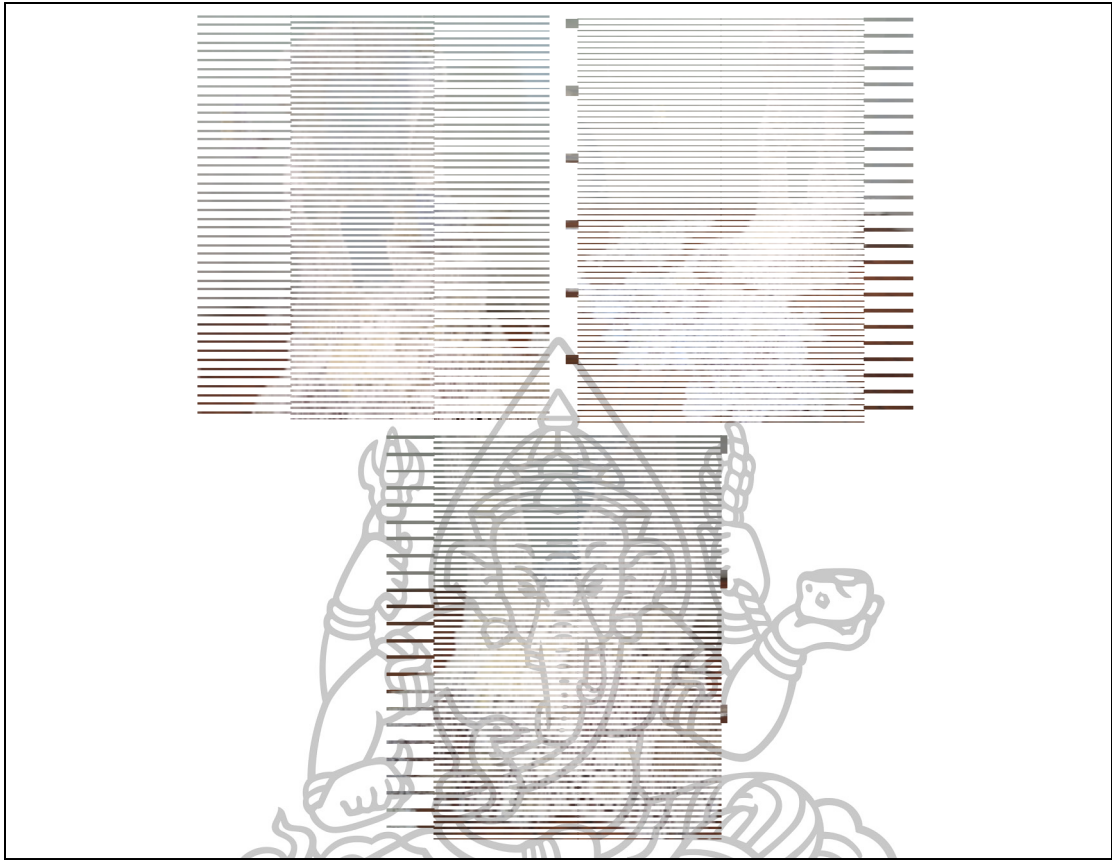
3.3 ผลงานชุดที่ 3 เป็นผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ในระดับของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ซึ่งมีแนวคิดรูปแบบ การจัดแสดง เทคนิคการสร้างสรรค์และสิ่งที่ต้องการให้ผู้ดูได้รับคือ ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ 1 ชุด ภายใน 1 ห้องจัดแสดง ประกอบไปด้วยผลงานทั้งหมด 17 ชิ้น ในแนวทางศิลปะจัดวาง (Installation Art) ผลงานแต่ละชิ้นเป็นประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ผลงานทั้งหมดประกอบด้วยผลงานชิ้นที่ 1 รถเข็นเด็กอ่อน, ผลงานชิ้นที่ 2 เปลกล้อมเด็กอ่อน ผลงานชิ้นที่ 3 ม้าโยกสำหรับเด็กผลงานชิ้นที่ 4 เปลกล้อมนอนผลงานชิ้นที่ 5 เก้าอี้ให้นมลูก, ผลงานชิ้นที่ 6 มุ้งกระโจมผลงานชิ้นที่ 7 บ้านแห่งความรักของแม่กับดาเต้ ผลงานชิ้นที่ 8 โต๊ะวาดรูปของดาเต้ ผลงานชิ้นที่ 9 โต๊ะอาหารของดาเต้ ผลงานชิ้นที่ 10 ประตู ผลงานชิ้นที่ 11 แมวผลงานชิ้นที่ 12 หน้าต่าง 2 บานผลงานชิ้นที่ 13 คน แม่กับดาเต้ ผลงานชิ้นที่ 14 หนังสือนิทานผลงานชิ้นที่ 15 ปลาผลงานชิ้นที่ 16 เรือ ผลงานชิ้นที่ 17 กรอบรูป (ดังภาพที่ 126-133)

ภาพที่ 126 ผลงานชิ้นที่ 8 โต๊ะวาดรูปของดาเต้

ภาพที่ 127 ผลงานชิ้นที่ 9 โต๊ะอาหารของดาเต้

ภาพที่ 128 ผลงานชิ้นที่ 10 ประตู่

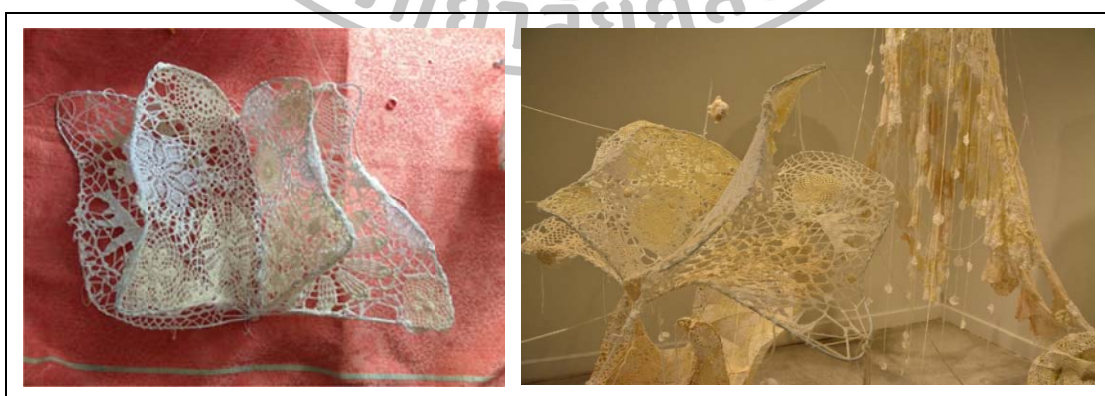
ภาพที่ 129 ผลงานชิ้นที่ 11 แมว

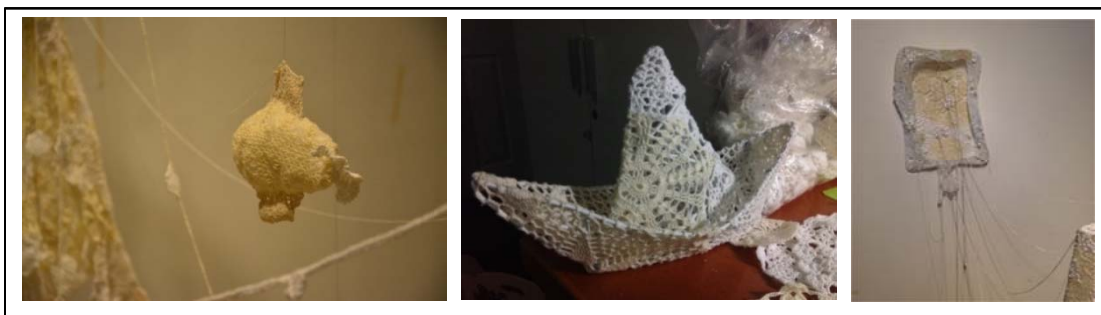
ภาพที่ 130 ผลงานชิ้นที่ 12 หน้าต่าง 2 บาน

ภาพที่ 131 ผลงานชิ้นที่ 13 คน แม่กับดาเต้

ภาพที่ 132 ผลงานชิ้นที่ 14 หนังสือนิทาน

ภาพที่ 133 ผลงานชิ้นที่ 15 ปลาผลงานชิ้นที่ 16 เรือผลงานชิ้นที่ 17 กรอบรูป

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3	
การวิเคราะห์แนวคิดและเนื้อหา	<p>ผลงานชิ้นที่ 8 แสดงถึงโต๊ะวาดภาพของลูกที่มีรูปทรงพิเศษ มีขาโต๊ะยืดยาว บิดงอโค้ง ดูแปลกตาและเต็มไปด้วยข้าวของเครื่องใช้ เช่น ถ้วยใส่น้ำ ล้างสีที่น้ำหกลงพื้น สมุดวาดรูป ที่มีนกบินออกมา เทียบเล่น เป็นจินตนาการที่ลูกนึกถึงเหตุการณ์ต่างๆและ วาดเล่าเรื่องออกมาได้อย่างน่าสนใจ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 9 แสดงถึงโต๊ะอาหารที่ลูกต้องนั่งทานในทุก ๆ วัน ซึ่งประกอบไปด้วย เก้าอี้ และโต๊ะอาหาร 5 ขาที่กำลังแสดงท่าทางเคลื่อนไหวได้ ประหนึ่งจะวิ่งหนีไป เป็นมุมมองที่สนุกสนานในจินตนาการลูก และมีส่วนประกอบอื่น ๆ ที่น่าสนใจ คือ จาน ชาม ที่มีอาหารที่ลูกทานหกกระจายทั่วพื้น เป็นช่วงเวลาทีโกลาหล วุ่นวาย</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 10 แสดงถึงประตูบ้านที่ลูกวาดออกมาอย่างรวดเร็ว เป็นรูปทรงบิดเบี้ยว เป็นรูปทรงอิสระ ที่ดูมีมิติมากกว่าประตูปกติ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 11 แสดงถึงแมวที่ชอบแอบเข้ามาเพื่อจะหาของกินที่ตกหล่นเวลาที่ลูกทานอาหาร</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 12 แสดงถึงหน้าต่างที่บิดเบี้ยว เป็นหน้าต่างที่มีรูปทรงอิสระ แปลกตา</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 13 แสดงถึงรูปทรงคน ที่ลูกสื่อสารถึงแม่กับลูกที่กำลังวิ่งเล่นกัน เอากระดาษมาพันกับจรวดเล่นกัน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 14 แสดงถึง สมุดวาดภาพ ของลูกที่กำลังโยยบินไปตามสายลมที่พัดเข้ามาทางหน้าต่าง</p>

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3 (ต่อ)

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3	
	<p>ผลงานชิ้นที่ 15 แสดงถึง ปลา ที่ลูกชิ้นชอบกำลังบินออกมาจากสมุทวาทภาพ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 16 แสดงถึง เรือกระดาษที่ลูกชอบวาดเป็นจินตนาการที่ลูกอยากนั่งเรือไปในแม่น้ำ เพื่อจับปลา</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 17 แสดงถึงกรอบรูป ที่มีภาพบุคคลที่ลูกใกล้ชิด เวลาที่ลูกคิดถึง ลูกจะเอามาดู</p>
เส้น (Line)	<p>ผลงานชิ้นที่ 8 เส้นในผลงานศิลปะนี้เป็นเส้นที่มีความลื่นไหลต่อเนื่อง ทำให้รูปทรงดูมีความรู้สึกเคลื่อนไหว คล้ายจะมีชีวิต คุณลักษณะของเส้นนั้นสามารถเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรู้สึกที่ลูกมีต่อวัตถุได้</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 9 เส้นในผลงานศิลปะอาหาร เป็นเส้นที่แสดงความเคลื่อนไหว</p>
	<p>ต่อเนื่อง เส้นเป็นโครงสร้างของรูปทรง ลูกมักใช้เส้นโค้งมากกว่าเส้นตรง เส้นโค้ง แบบคลื่น ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง อ่อนโยน นุ่มนวล</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 10 เส้นในผลงานประติมากรรม เป็นเส้นที่แสดงความอิสระ ลูกวาดเส้นเดี่ยวต่อเนื่องกันอย่างรวดเร็ว เป็นลักษณะการวาดเส้นแบบมั่นใจผลที่เกิดขึ้นคือ เส้นมีพลังและต่อเนื่อง มักใช้เส้นโค้งในการวาด</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 11 เส้นในผลงานแมว เป็นการใช้เส้นโค้งวงแคบและเส้นอิสระ ที่แสดงความรู้สึกมีชีวิต และเคลื่อนไหว เป็นการวาดเส้นที่เกิดจากความรู้สึกที่มีต่อวัตถุตรงหน้า รวมถึงความประทับใจ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 12 เส้นในผลงานหน้าต่าง เป็นเส้น อิสระลูกมักจดจำรูปทรงของวัตถุและวาดโดยไม่หยุดคิด ทำให้รูปทรงผิดจากความเป็นจริง</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 13 เส้นในผลงานคน แมงก้านดาเต้ ใช้เส้นโค้ง และเส้นอิสระ ให้ความรู้สึกด้วยการเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูป และโครงสร้างของภาพ</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 14 เส้นในผลงาน สมุทวาทภาพ เส้นโค้งแบบคลื่น ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ลื่นไหลต่อเนื่อง ผสมกับเส้นตรง</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 15 เส้นในผลงานปลา ใช้เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกถึงพลัง ความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทางที่รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 16 เส้นในผลงาน เรือ เป็นเส้นที่แสดงโครงสร้างรูปทรงที่หยุดนิ่ง โดยใช้เส้นตรงประกอบกัน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 17 เส้นในผลงาน กรอบรูป เส้นอิสระ แสดงความเคลื่อนไหวไม่สมมาตร</p>

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3 (ต่อ)

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3	
ด้านรูปร่างรูปทรง (Shape/Form)	<p>ผลงานชิ้นที่ 8 รูปทรงในผลงานโตะศิลปะรูปที่ลักษณะเป็น 3 มิติ โดยนอกจากจะแสดง ความกว้าง ความยาวแล้วยังมีความลึก หรือความหนา นูน ด้วยเช่น รูปทรงกลม ทรงกระบอก ให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร ที่เกิดจากการใช้ค่าน้ำหนัก หรือการจัดองค์ประกอบของรูปทรงหลายรูปรวมกัน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 9 ในผลงานโตะอาหารเป็นรูปของวัตถุโตะที่แสดงความเคลื่อนไหวคล้ายกับสิ่งมีชีวิต ที่สามารถเจริญเติบโต เคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลงรูปได้</p>
ด้านรูปร่างรูปทรง (Shape/Form)	<p>ผลงานชิ้นที่ 10 ผลงานประติมากรรมเป็นรูปที่ไม่ใช่แบบเรขาคณิต หรือแบบอินทรีย์ แต่เกิดขึ้นอย่างอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน ซึ่งเป็นไปตามอิทธิพลที่ลูกได้รับ และจดจำจากสภาพแวดล้อมรอบตัวลูก</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 11 ผลงานแนว เป็นรูปอินทรีย์ (Organic Form) เป็นรูปของสิ่งที่มีชีวิต หรือคล้ายกับสิ่งมีชีวิต ที่สามารถเจริญเติบโต เคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลงรูปได้ เช่น สัตว์ พืช</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 12 หน้าต่าง เป็นรูปอิสระ (Free Form) เป็นรูปที่ไม่ใช่แบบเรขาคณิต หรือแบบอินทรีย์ แต่เกิดขึ้นอย่างอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 13 ผลงานคน แมกกับดาเต้เป็นรูปอินทรีย์ (Organic Form) เป็นรูปของสิ่งที่มีชีวิต ที่สามารถเจริญเติบโต เคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลงรูปได้ รูปของคนนี้แทนตัวลูกและแทนตัวแม่</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 14 ผลงาน สมุดวาดภาพ เป็นรูปอิสระ (Free Form) เป็นรูปที่เกิดขึ้นอย่างอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 15 ผลงาน ปลาเป็นรูปของสิ่งที่มีชีวิตรูปอินทรีย์ (Organic Form) ที่สามารถเจริญเติบโต เคลื่อนไหวได้</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 16 ผลงาน เรือทรงสามเหลี่ยม ให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร สื่อแทนเรือกระดาด</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 17 ผลงาน กรอบรูป เป็นรูปทรงอิสระที่สื่อความหมายถึง กรอบรูปใส่ภาพบุคคลในครอบครัวที่ลูกใกล้ชิด รูปทรงจะบิดเบี้ยว ผิดเหลี่ยมโย้เย้ แสดงถึงความไม่สมดุลและไม่คงรูป</p>

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3 (ต่อ)

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3	
พื้นผิว (Texture) ที่เกิดจากงานถักโครเชต์	ผลงานชิ้นที่ 8 ในผลงานโต๊ะศิลปะเป็นพื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยมือ หรือกายสัมผัส เป็นลักษณะพื้นผิวที่เป็นอยู่จริง ๆ ของผิวหน้าของวัสดุนั้น ๆ ซึ่งสามารถสัมผัสได้จากงานถักโครเชต์พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ 3 ขนาดผสมผสานกัน ขนาดกลาง และเส้นฝ้ายขนาดเส้นเล็ก 120 กรัม (Handmade) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็กที่สุด cotton 100% 75 กรัม เมื่อทำการถัก ฝ้ายเส้นเล็กที่ปั่นด้วยมือนั้นให้ความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติมากขึ้น ข้าพเจ้าจึงเน้นเส้นฝ้ายชนิดนี้มากที่สุด ผลงานชิ้นที่ 9 ในผลงานโต๊ะอาหารพื้นผิวลักษณะต่าง ๆ จะให้ความรู้สึกต่องานศิลปะที่แตกต่างกันพื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วย
พื้นผิว (Texture) ที่เกิดจากงานถักโครเชต์	เส้นใยธรรมชาติ เส้นฝ้าย ขนาดเส้นเล็ก 120 กรัม (ย้อมจากโรงงาน) เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก cotton 100% เมื่อทำการถักเส้นใยฝ้าย 100% จะให้ผิวสัมผัสที่อ่อนโยนนุ่มนวล แสดงออกถึงความประณีตงดงาม เกิดเป็นพื้นผิวสัมผัสที่มีความอ่อนนุ่มของเนื้อวัสดุ พื้นผิวหยาบจะให้ความรู้สึกกระตุ้นประสาท หนักแน่น มั่นคง แข็งแรง ถาวร ในขณะที่ผิวเรียบจะให้ความรู้สึกเบา สบาย การใช้ลักษณะของพื้นผิวที่ต่างกันอย่าง ผลงานชิ้นที่ 10 ผลงานประติมากรรมพื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลาง 120 กรัม และเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัม เส้นฝ้ายพื้นเมืองเส้นเล็ก จากการถัก จะได้ลวดลายที่ละเอียดประณีตมากเป็นพิเศษ เกิดเป็นพื้นผิวสัมผัสที่มีความอ่อนนุ่มของเนื้อวัสดุ และยืดหยุ่นดีขึ้น ผลงานชิ้นที่ 11 ผลงานแนว พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลาง 120 กรัม เส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัม รวมทั้งเส้นไหมพรมใยสังเคราะห์ เส้นฝ้าย เส้นใหญ่ 100 กรัม ผลงานดูมีปริมาตรที่แข็งแรงและเพิ่มความน่าสนใจของผลงานถักให้เกิดพื้นผิวที่แตกต่างอันเกิดจากขนาดของเส้นด้าย ผลงานชิ้นที่ 12 หน้าต่าง พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลาง 120 กรัม และเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัม ไหมพรม NPFashion ไหมถักโครเชต์ใช้สำหรับงานถักโครเชต์ เป็นเส้นไหมพรมที่ให้ความฟูตัวเวลาลัก เพราะขนาดเส้นไหมพรมมีขนาดใหญ่กว่าเส้นฝ้าย และมีความลื่นรวมถึงอ่อนตัว ทำให้งานถักเกิดผิวสัมผัสที่หลากหลาย เกิดเป็นพื้นผิวที่มีเรื่องราว

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3 (ต่อ)

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3	
	<p>ผลงานชิ้นที่ 13 ผลงานคน แม่กับตาเต้พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลาง 120 กรัม และเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัม</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 14 ผลงาน สมุดวาด ภาพ พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลาง 100 กรัม และเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัมและ TM SOFT #5 ด้ายถักเส้นใหญ่ทำจาก acrylic แท้ 100% ผลิตในประเทศญี่ปุ่น เมื่อทำการถักเส้นฝ้ายชนิดนี้ให้ผิวสัมผัสที่แตกต่างจากเส้นใยธรรมชาติ เพราะมีความมันเงา ผิวสัมผัสจะดูอ่อนนุ่มและหยาบผสมกัน</p>
พื้นผิว (Texture) ที่เกิดจากงานถักโครเชต์	<p>ผลงานชิ้นที่ 15 ผลงานปลา พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลาง 120 กรัม และเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัม</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 16 ผลงาน เรือ พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ และเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 100 กรัม</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 17 ผลงาน กรอบรูป พื้นผิวที่เกิดจากงานถักโครเชต์ด้วยเส้นใยธรรมชาติ ขนาดกลาง 120 กรัม และเส้นฝ้าย เส้นเล็ก 75 กรัม</p>
สี (Color)	<p>ผลงานชิ้นที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 เป็นการนำสีจากเส้นใยธรรมชาติทั้งหมด รวมทั้งมีการผสมผสานสี 3 สี ถักเชื่อมโยงกัน คือ สีขาวจากฝ้าย สีครีมจากฝ้ายทอมือ สีครีมเหลืองจากฝ้ายไม่ฟอกสี ผลงานชุดนี้ตั้งใจให้เป็นสีเป็นโทนเดียวกัน เพื่อสร้างเอกภาพในผลงานศิลปะ</p>
รูปทรงกับพื้นที่ว่าง (Form/Space)	<p>ผลงานชิ้นที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 เมื่อนำรูปทรงหลายๆ รูปมาวางใกล้กัน รูปเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์ดึงดูด หรือผลักไล่ซึ่งกันและกัน การประกอบกันของรูปทรงอาจทำได้โดยใช้รูปทรงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน รูปทรงที่ซ้อนกัน รูปทรงที่ผนึกเข้าด้วยกัน รูปทรงที่แทรกเข้าหากัน รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน หรือรูปทรงที่บิดพันกัน การนำรูปเรขาคณิต รูปอินทรีย์ และรูปอิสระมาประกอบเข้าด้วยกัน จะได้รูปลักษณะใหม่ ๆ อย่างไม่สิ้นสุด</p>
เทคนิควิธีการ (Techniques)	<p>ผลงานชิ้นที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ผลงาน ประติมากรรมประเภท Soft Sculpture ผสมผสานกับศิลปะจัดวาง (Installation Art) ที่ใช้เทคนิคการถักโครเชต์ร่วมกับลายเส้นของลูกอ้อทิสติกที่ได้มาจากการทำศิลปะบำบัด</p>

ตารางที่ 30 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3	
การแก้ปัญหาภาพร่าง	<p>ผลงานชิ้นที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 เป็นการพัฒนาแนวคิดในการเลือกรูปทรงที่จะนำมาประกอบกันในผลงาน ทำให้ต้องมีการทำภาพร่างขึ้นมาจำนวนมาก เพื่อคัดเลือกให้ตรงตามแนวคิดที่วางไว้ การทำภาพร่างนั้นยังคงใช้เทคนิคการใช้ปากกาหมึกสีขา วาดลงบนกระดาษสีดำ เกิดเป็นผลงานภาพร่างที่สามารถนำมาขยายได้ตรงตามแนวคิดมากที่สุด รวมทั้งสามารถสร้างให้เกิดมิติแบบลวงตาเพื่อใช้ในการทำโครงสร้างได้อย่างดี เพราะภาพร่างที่ทำขึ้นในผลงานชุดที่ 3 นี้ จะมีความละเอียดมากขึ้นคือ ทำแบบภาพร่างเป็น 2 ลักษณะคือ ภาพร่างที่แสดงโครงสร้างและการวางตำแหน่งของลายฉลุ ที่จะเลือกลายฉลุให้ถี่ห่าง หรือใช้ไหมเส้นด้ายชนิดไหนให้เกิดความเหมาะสมลงตัว ภาพร่างสามารถทำให้การทำงานเกิดความผิดพลาดน้อย เพราะเป็นการวางแผนโดยผ่านภาพร่าง ลักษณะภาพร่างแบบที่ 2 คือ การทำภาพร่างเฉพาะโครงสร้างหลักภายใน ก่อนห่มคลุมด้วยโครเซต เพื่อง่ายต่อการนำไปสร้างประกอบโครงสร้างภายใน และมีความผิดพลาดน้อย</p>
การแก้ปัญหาด้านรูปทรงและโครงสร้าง	<p>ผลงานชิ้นที่ 8 ในผลงานโต๊ะศิลปะ มีการพัฒนาโครงสร้างขึ้น โดยสร้างขนาดรูปทรงให้เท่าขนาดของวัตถุจริงเป็นรูปทรงอิสระ (Free Form) ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน เพื่อต้องการดึงความรู้สึกของผู้ดู ให้สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ตรงได้เร็วที่สุด ซึ่งให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว มีพลัง รูปอิสระจะมีลักษณะ ขัดแย้งกับรูปเรขาคณิต แต่กลมกลืนกับรูปอินทรีย์ รูปอิสระอาจเกิดจากรูปเรขาคณิตหรือรูปอินทรีย์ ที่ถูกกระทำจนมีรูปลักษณะเปลี่ยนไปจากเดิมจน เช่น โต๊ะศิลปะที่มีขาขีดยาว เชื่อมโยงเสมือนโต๊ะที่มีชีวิต ทำให้ผลงานมีรูปทรงที่แปลกตา ไม่เคยพบเห็นมาก่อน ผู้ดูจึงได้รับประสบการณ์ในการดูและเกิดจินตนาการร่วมได้ถึงโลกในจินตนาการของเด็กกอธิสติก</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 9 ในผลงานโต๊ะอาหาร เป็นรูปทรงของโต๊ะอาหารที่มี 5 ขา ให้ความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวอย่างมีชีวิต รูปทรงมีความโย้เย้ไม่สมมาตร ทำให้เกิดความยากลำบากในหลายขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการเชื่อมเหล็กโครงสร้างภายในที่ต้องคำนึงถึงความแข็งแรงที่โครงสร้างจะทนต่อแรงดึงของโครเซตได้ ดังนั้นโครงสร้างจึงต้องเลือกใช้เหล็กเส้น 2 ขนาดคือขนาด 6 มิลลิเมตรและเหล็กเส้น 3 มิลลิเมตร เพื่อทำโครงสร้างให้ยึดหยุ่นตรงตามแบบภาพร่าง</p>

ตารางที่ 30 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3 (ต่อ)

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3	
การแก้ปัญหาด้าน รูปทรงและโครงสร้าง	<p>ผลงานชิ้นที่ 10 ผลงานประติมากรรม เป็นรูปทรงที่มีโครงสร้างแนวทแยงสูง ดังนั้น การเชื่อมประกอบเพื่อขึ้นรูปผลงานจึงต้องใช้เหล็กเส้น 2 ขนาด คือ ขนาด 6 มิลลิเมตร และเหล็กเส้น 3 มิลลิเมตร ในการทำโครงประติมากรรมที่บิดเบี้ยว และมีปริมาตรความหนา แบบไม่สมดุลกัน และมีความสูงที่สูงกว่าขนาด ประติมากรรมจริง จึงเกิดปัญหาการบิดตัวโค้งงอได้ง่ายดังนั้นจึงต้องทำการเสริมเหล็ก ตัดให้โค้งงอ เพื่อให้กลมกลืนกับงานหลักโครเซตมากที่สุด</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 11 ผลงานแมว เป็นรูปทรงมีโครงสร้างคล้ายแมว มีหัวโต แต่มีขนาดเล็กทำให้ไม่สามารถใช้โครงสร้างที่เป็นเหล็กเส้นได้ จึงเปลี่ยนวัสดุ โครงสร้างเป็นใช้เส้นทองเหลืองขนาด 2 มิลลิเมตร มาเชื่อมด้วยตะกั่ว และ สานโครงสร้างเหล็กจนเกิดเป็นปริมาตรให้ตรงตามลายเส้นของลูกมากที่สุด</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 12 ผลงานหน้าต่าง เป็นผลงานที่มีโครงสร้างบิดเบี้ยวไม่ สมมาตร ตามแบบหน้าต่างปกติ ทั้งโครงสร้างโยเยแสดงถึงการบิดตัวของ หน้าต่าง เพื่อความคงรูปและแข็งแรงและสามารถทนแรงดึงของโครเซตได้ จึงต้องสร้างปริมาตรให้กับรูปทรง โดยใช้เหล็กเส้นขนาด 6 มิลลิเมตร และ เหล็กเส้น 3 มิลลิเมตร ทำโครงสร้าง เพื่อสร้างปริมาตรให้รูปทรง</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 13 ผลงานคน แมกซ์ดาเต้ มีโครงสร้างเป็นรูปคนแบบง่ายตาม แบบงานศิลปะของลูกแต่นำมาเพิ่มปริมาตรเพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงคนที่ สามารถมองได้รอบ ประดุกมีชีวิตจริง</p> <p>ผลงานชิ้นที่ 14, 15, 16, 17 ผลงานมีโครงสร้างขนาดเล็ก เพื่อเป็นส่วนประกอบให้กับผลงานโครงสร้างขนาดใหญ่เพื่อช่วยสร้างเรื่องราว ให้ ผลงานทั้งชุดเกิดความสมบูรณ์โดยโครงสร้างของส่วนประกอบทั้งหมดใช้ โครงสร้างเหล็กขนาด 3 มิลลิเมตร เพื่อไม่รบกวนงานหลักโครเซต รวมทั้ง ผลงานทุกชิ้นจะถูกพันสีขาวเพื่อความกลมกลืนกับงานหลักโครเซต</p>
การแก้ปัญหาลายฉลุ และการเลือกใช้ เส้นด้าย	<p>ผลงานชิ้นที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 เส้นด้ายที่ใช้ฉลุคือ เลือกใช้เส้นใยที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ คือ ฝ้ายปั่น สีครีม ไม่พอกขาว ทำให้ผลงานชิ้นนี้มีความลงตัวมากที่สุด รวมถึงการทดลองฉลุลายประดิษฐ์ ผสมกับลายฉลุแบบมาตรฐาน เพื่อสื่อให้เห็นว่าลายฉลุมาตรฐานนั้นมุ่ง นำเสนอ ถึงการเลี้ยงดูลูกนั้น ผู้เป็นแม่นั้นย่อมต้องการเลี้ยงดูลูกให้ดีที่สุด เปรียบกับลวดลายที่สวยงามตรงตามลายมาตรฐานที่สังคมตีค่าว่าดีงาม ในขณะที่ลายประดิษฐ์ เปรียบได้กับตัวของข้าพเจ้าที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธี</p>

ตารางที่ 30 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3 (ต่อ)

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3	
การแก้ปัญหาลายฉลุและการเลือกใช้เส้นด้าย	เลี้ยงลูกให้เหมาะสมไปตามอาการของโรคที่ลูกเป็น ลายฉลุก็เปรียบเป็นตัวแทนของวิถีชีวิตของเราสองคนแม่ลูก จำนวนการฉลุยิ่งมากเท่าไรนั้นก็หมายถึงการเติบโตไปตามวัยของลูกซึ่งนับว่ามีความสำคัญมาก ผลงานชุดนี้จึงเปรียบได้กับวิถีชีวิตที่กำลังต้องดำเนินต่อไปไม่สิ้นสุดในผลงานชุดนี้ ลายฉลุมีความประณีตและมีจัดวางจังหวะลายอย่างลงตัวจนเกิดการผสมผสานกันอย่างน่าสนใจ ถือว่าผลงานในชุดนี้มีความลงตัวในด้านการแก้ปัญหาลายฉลุมากที่สุด
การแก้ปัญหาการประกอบงานฉลุเข้ากับโครงสร้าง	ผลงานชิ้นที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 การแก้ปัญหาการประกอบผลงานฉลุในผลงานชุดที่ 3 นี้ มีความชำนาญมากขึ้นในการวางแผน และขบวนการและขั้นตอนที่จะปฏิบัติงานเชื่อมลายโดยการฉลุหุ้มคลุมโครงเหล็กได้แนบสนิทมากที่สุด มีการพัฒนาผลงานโดยการทิ้งโครงสร้างเหล็กไว้บางส่วนและมีการฉลุโครงเซตด้วยด้ายขนาดเล็กมาคลุมทับเส้นเหล็กเพื่อต้องการให้เกิดการรวมตัว และสร้างความรู้สึกว่าผลงานนั้นไม่สมบูรณ์ การแก้ปัญหาความทึบตันของลายฉลุที่ทำให้รูปทรงดูอึดอัดได้แก้ไขโดยการฉลุทิ้งระยะห่างของลายให้มากขึ้น ลายดูโปร่งและสามารถมองลอดผ่านได้ จนเกิดมิติซ้อนทับกันอย่างน่าสนใจ
การแก้ปัญหาการใช้สี	ผลงานชิ้นที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 เป็นการใช้สีจากเส้นใยธรรมชาติทั้งหมด รวมทั้งมีการผสมผสานสี 3 สี ฉลุเชื่อมโยงกัน คือ สีขาวจากฝ้าย สีครีมจากฝ้ายทอมือ สีครีมเหลืองจากฝ้ายไม่ฟอกสี ผลงานชุดนี้ตั้งใจให้เป็นสีเป็นโทนเดียวกัน เพื่อสร้างเอกภาพในผลงานศิลปะ
การติดตั้งปัญหาในการติดตั้ง	ผลงานชิ้นที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 เมื่อนำรูปทรงหลายรูปทรงมาวางใกล้กัน รูปเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์ดึงดูด หรือผลักไสซึ่งกันและกัน การประกอบกันของรูปทรง อาจทำได้โดยใช้รูปทรงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน เป็นเรื่องราวเดียวกัน มาจัดวางเรียงร้อยเรื่องราวให้ผู้ดูผลงานสามารถเดินเข้ามาในโลกของลูกออกทิสติก เพื่อทำความเข้าใจว่าภายในโลกของเด็กกลุ่มนี้มีมุมมองที่แตกต่าง มีรูปแบบความคิดที่แปลกแตกต่างจากคนทั่วไป ดังนั้นการเดินเข้ามาเพื่อพิจารณาไปที่ละกลุ่มรูปทรง จะพบความงามที่เกิดบนรูปทรงที่บกพร่องไม่สมบูรณ์ แต่เป็นความงามอันเกิดจากรักและความตั้งใจของแม่ที่มีต่อลูก รูปทรงที่ซ้อนกัน รูปทรงที่ผืนึกเข้าด้วยกัน รูปทรงที่แทรกเข้าหากัน รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน หรือ รูปทรงที่บิดผัน บิดเบี้ยว จะได้รูปลักษณะใหม่ ๆ อย่างไม่สิ้นสุด เกิดเป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์แบบพิเศษ

ตารางที่ 30 การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3 (ต่อ)

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 3	
สรุป	ผลงานในชุดที่ 3 นี้ มีการพัฒนาและมีความลงตัวทั้งทางด้านแนวความคิด ขบวนการสร้างสรรค์ และเทคนิควิธีการที่ถูกการกลั่นกรอง ทดลองและแก้ปัญหาจากผลงาน 2 ชุดที่ผ่านมา และสามารถแก้ปัญหาต่างในการสร้างสรรค์ได้อย่างลงตัวที่สุด เกิดเป็นกลุ่มรูปทรงที่มีความเป็นเอกภาพ ตรงตามแนวคิดมากที่สุด

4. การวิเคราะห์แนวคิดและกระบวนการวิธีการในการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 134 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์จัดแสดงที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559

แนวคิดและกระบวนการวิธีการในการนำเสนอผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่ หลังจากการสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละชุดได้ดำเนินการไปตามกรอบเวลาที่กำหนด โดยเริ่มจากการเก็บข้อมูลภาคเอกสาร การค้นหาแนวทางการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น การแสวงหากรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ การค้นหาขบวนการทางเทคนิคที่ใช้สร้างรูปทรง เทคนิคในการถักโครเชต์ และพัฒนาการของผลงานทั้งชุดขึ้นอย่างเป็นลำดับ ผลงานทั้งหมดได้ถูกนำมาจัดแสดงในห้องแสดงผลงาน ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2559 เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ออกสู่สาธารณชน ในความเป็นจริงก่อนหน้านั้นผลงานในชุด เส้นใยแห่งความรักของแม่ ได้เข้าร่วมประกวดในการจัดการประกวดต่าง ๆ หลายเวที และประสบความสำเร็จในการประกวดผลงานระดับชาติ เช่น ในการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60 ประจำปี 2557 ผลงานชุดที่ 3 ในชื่อชุด โต๊ะอาหารของตาเต้ ได้รับรางวัลเหรียญเงินในงานประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ซึ่งในปีนั้นไม่มีผู้ได้รับ

รางวัลเหรียญทองเหรียญเงินจึงนับเป็นรางวัลสูงสุดในสาขาสื่อผสม และในปีต่อมาผลงานชุดที่ 3 ในชื่อชุด โตะศิลปะของดาเต้ ได้รับรางวัลเหรียญทองแดงในงานประกวดศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 61 ประจำปี 2558 ได้อย่างน่าภาคภูมิใจ นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลในผลงานชุดที่ 2 ชื่อผลงาน บ้านแห่งรัก ในการประกวดศิลปกรรมนำสิ่งที่ดีสู่ชีวิตครั้งที่ 27 ประจำปี 2558 รวมทั้งรางวัลและทุนสร้างสรรค์ และถูกรับเชิญสัมภาษณ์ในรายการข่าวบันเทิง ช่วงข่าวบันเทิง ทางสถานีโทรทัศน์ Thai Pbs เนื่องในงานแถลงข่าวศิลปินผู้รับรางวัลศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60 ในหัวข้อ “การติดตั้งงานศิลปะจัดวาง และปัญหาในการเคลื่อนย้ายติดตั้ง” ออกอากาศวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 เวลา 15.30 น. รับเชิญสัมภาษณ์ในรายการข่าวบันเทิง ทางสถานีโทรทัศน์ Thai Pbs ในหัวข้อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมที่ได้แรงบันดาลใจมาจากลายเส้นเด็ก ออทิสติก ผสานกับงานหัตถกรรม ถักโครเชต์ และรับเชิญสัมภาษณ์ออกอากาศในรายการแลโลกศิลปะ ทางสถานีโทรทัศน์ Thai Pbs ครั้งที่ 2 รับเชิญสร้างสรรค์ผลงานการแสดงงาน 10 International 2015 ศิลปกรรมนานาชาติ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ประจำปี 2558 ด้วยผลงานชุดที่ 1 ชื่อผลงาน เปลสายโลหิตและลงตีพิมพ์บทความวิชาการ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก อายุ 4-5 ปี โดย เมตตา สุวรรณศรี ลงตีพิมพ์ในวารสารศิลป์ พีระศรี “Journal of Fine Art” ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (15 มีนาคม 2558) ซึ่งจัดโดยคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร รวมถึงรับคัดเลือกให้ได้รับทุนต่าง ๆ เช่น ทุนสร้างสรรค์ศิลปกรรมศิลป์พีระศรี โครงการเชิดชูเกียรติศิลปินยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 14 ประจำปี 2557 ทุนสนับสนุนการสร้างสรรค์ศิลปะมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ทุนเชิดชูเกียรติ อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์จากงบประมาณแผ่นดิน ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ 2557 และร่วมโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับผลงานชุด เส้นใยแห่งความรักของแม่ ได้อย่างสมความภาคภูมิใจ (ดังภาพที่ 135)

ภาพที่ 135 ผลงานเสร็จสมบูรณ์ จัดแสดงที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559

ผลงานจัดแสดง ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า ในวันที่ 16-26 มีนาคม พ.ศ. 2559 เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นจากภาพร่าง ที่แสดงภาพในห้องที่ประกอบไปด้วยประตู หน้าต่าง ข้าวของ เครื่องใช้ของลูก เป็ดเด็ก มุ้งกระโจม รถเข็นเด็ก โต๊ะเรียนศิลปะ โต๊ะอาหารในห้องครัว งานขามที่หก กระดาษ สัตว์เลี้ยง ที่แสดงออกถึงวิถีชีวิต ความรัก ความอบอุ่น อ่อนโยน และความสัมพันธ์ของ สายใยรักของแม่ที่มีต่อลูกอันเป็นที่รัก ซึ่งจัดเป็นพื้นที่ ๆ ที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีนัยยะสำคัญ ในการสื่อความหมายต่อผู้ชมผลงาน และสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างผลงานกับผลงาน และผู้ชม การติดตั้งผลงานในพื้นที่ขนาดใหญ่ของ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า จัดว่า ผลงานทั้ง 3 ชุด ตามแบบที่วางไว้ โดยคำนึงถึงการร้อยเรียงเรื่องราว โดยใช้รูปทรงเป็นตัวกำหนดสะท้อนนัยยะ การถ่ายทอดรูปแบบโครงสร้างที่บิดเบี้ยวไม่สมส่วน ผิดเหลี่ยม ผิดรูป บางชิ้นงานมีรูปทรงที่ดูสิ้นไหล หลอมเหลวเหมือนจะทรงตัวไม่ได้ เป็นการใช้สัญลักษณ์ของรูปทรงแทนคำถึงตัวลูกที่ไม่สามารถพึ่งพา ตนเองได้ บางรูปทรงแสดงรูปทรงที่มีลักษณะที่ดูเคลื่อนไหว ประหนึ่งมีชีวิต เป็นการสะท้อนมุมมอง ของลูกออกทิสติกที่สนุกสนาน ผู้สร้างสรรค์ตั้งใจนำเสนอให้ผู้ชมสามารถเดินเข้ามาในผลงานได้ ตาม เส้นทางที่ทอดตัวเข้าไปในผลงานผ่านชิ้นงาน ในมุมต่าง ๆ ที่แสดงสัญลักษณ์ใหม่ แง่มุมใหม่ ให้ผู้ดู ผลงานได้เปิดใจยอมรับว่าทุกชีวิตไม่มีความสมบูรณ์แบบ โต๊ะที่โย้เย้ แต่ก็สามารถทรงตัวอยู่ได้ เหมือนกับชีวิตมนุษย์ที่พยายามเอาตัวรอด ไม่ยอมตาย ตามคติที่ว่าทุกชีวิตยอมเวียนว่ายไปตาม กระแสแห่งโชคชะตา แต่หากเรามองด้วยใจแห่งเพื่อนมนุษย์ที่มีเมตตา เราจะสามารถก้าวข้ามเส้น

แบ่งแห่งความไม่งาม และลงลึกเข้าไปถึงก้นบึ้งแห่งศรัทธาที่ว่า ทุก ๆ สรรพสิ่งนั้นย่อมมีความงามที่แตกต่าง ความงามอันเกิดจากรูปทรงไม่งาม เช่น ลูกที่บกพร่อง ไม่ปกติ แต่มีแม่ที่คอยให้ความรัก ความเอาใจใส่และมีเมตตากับลูกเสมอ ความรู้สึกถึงความรักอันนี้ ผู้ดูผลงานจะสามารถสัมผัสได้จาก ความประณีตของงานถักโครเชต์ ที่มีความวิจิตรบรรจง ที่จะผสมผสานความแตกต่างของขนาดเส้นด้าย คุณลักษณะของวัสดุ จนก่อเกิดเป็นกลุ่มรูปทรงที่มีความงามจากโครงสร้างที่ไม่สมบูรณ์ ผิดรูปเหล่านี้ เส้นสายระโยงระยางในผลงานที่จัดแสดงนั้น ผู้สร้างสรรค้จึงใจนำเส้นด้ายมาโยงเกาะเกี่ยวจากผลงาน ชิ้นหนึ่งไปสู่ผลงานอีกชิ้นหนึ่ง เพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของวัตถุ ที่เปรียบเป็นการเดินทางเข้าสู่โลกแห่งจินตนาการของลูกชายออทิสติก ที่จะเต็มไปด้วยเรื่องราวแห่ง ความทรงจำในช่วงเวลาต่าง อาจกล่าวได้ว่า ผู้ดูผลงานได้ก้าวเข้าสู่โลกอันลึกลับของลูกออทิสติก และผู้ สร้างสรรค้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ดูจะเห็นถึงความงามจากความไม่สมบูรณ์ และยอมรับในความสามารถ ของเด็กออทิสติก (ดังภาพที่ 135)

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุดเส้นใยแห่งความรักของแม่ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมประเภท Soft Sculpture โดยนำเสนอเป็นผลงานศิลปะจัดวาง (Installation Art) ที่ใช้เทคนิคการถักโครเชต์ร่วมกับสายเส้นของลูกอ้อทิสติกและการสร้างพื้นที่ที่มีความเฉพาะเจาะจง (Site-Specificity) ที่เลือกสรรพื้นที่ที่มีนัยยะสำคัญ เพื่อสื่อให้เห็นถึงโลกที่บิดเบี้ยว และมุมมองที่แตกต่างจากปกติของลูกอ้อทิสติก และการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวผลงานกับพื้นที่และผู้ชมให้เกิดเป็นความรู้สึกและความเข้าใจในภาวะของลูก ซึ่งผู้สร้างสรรค์ต้องการจำลองโลกในจินตนาการของลูกอ้อทิสติก โดยมุ่งเน้นให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกประทับใจในความเพียรพยายามในการถักโครเชต์ที่มีความประณีตละเอียดอ่อน จนก่อให้เกิดกลุ่มรูปทรงที่มีความงามจากโครงสร้างที่ไม่สมบูรณ์แต่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรักที่แม่มีต่อลูกอ้อทิสติกนี้

ผลงานวาดภาพเด็กอ้อทิสติกนั้น มักแสดงความกล้าที่จะวาดแบบไม่ยั้งคิด โดยการแปรค่าของวัตถุที่เห็นแบบผิดปกติในด้านการจัดเรียงและประมวลข้อมูล ลูกไม่สามารถเข้าใจในหน้าที่ของวัตถุต่างได้แบบเด็กปกติ ทำให้การวาดภาพรูปทรงนั้น เป็นการตีความหมายใหม่ ที่สร้างขึ้นเองตามความเข้าใจกับรูปทรงนั้นๆ เช่น ผลงานของลูกที่เห็นรถของเล่น แต่ลูกกลับมองว่า เอารถของเล่นมาทางท้องและเอาน้ำใส่หรือรถทางท้องอาจกลายเป็นรถที่เปลี่ยนหน้าที่เป็นเรือ ตามที่ จิน แอร์ นักกิจกรรมบำบัด ได้อธิบายว่า เด็กอ้อทิสติกจะมีความสามารถของตัวรับรู้ความรู้สึก และกระบวนการนำความรู้สึกไปที่สมองผิดปกติ ซึ่งอาจมากเกินไป โดยเฉพาะด้านระบบการทรงตัว (Vestibular Sense) การรับสัมผัส (Tactile Sense) เมื่อมีการรับรู้ข้อมูลมากเกินไป ก็จะเกิดภาวะไวต่อการรับรู้ จึงแสดงออกโดยการหลีกเลี่ยงจากความเป็นจริงหรือสิ่งเร้า เมื่อเด็กอ้อทิสติกรับรู้ความรู้สึกจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเข้ามาแล้วไม่สามารถทำการจัดระเบียบของสิ่งเร้านั้นได้ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองออกมาเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมได้ ดังนั้น เด็กอ้อทิสติกจึงไม่สามารถเรียนรู้วิธีการเล่นได้อย่างถูกต้อง มักตีความโดยการเชื่อมโยงที่ผิดพลาด ทำให้เห็นวัตถุต่างผิดที่ผิดทาง ทำให้ภาพวาดของลูกเกิดเป็นรูปทรงใหม่ ที่ตัดทิ้งซึ่งความเป็นจริงของวัตถุทั้งหมด ไม่คำนึงถึงความถูกต้องของเรื่องราว ลูกมีความสุขโดยการสื่อสารด้วยภาษาภาพที่ตรงไปตรงมาแทนการบอกเล่าด้วยภาษาพูดและภาษาเขียนดังที่ วาสลาซ และ โคแกน (Wallach and Kogen, 1965) “มีความเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่จะคิดโยงสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ก็จะเป็นสะพานให้ระลึกถึงสิ่งอื่นได้ต่อไป” (มุสตี กุญอินทร์, 2525: 67) ดังนั้น การจะทำความเข้าใจถึงภาวะ

ของการวาดภาพของลูกได้นั้นจึงจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลเพื่อศึกษา วิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อหา ลักษณะเฉพาะของการวาดภาพของลูกออทิสติกว่ามีความน่าสนใจ รวมถึงมีความงามอย่างไรจึงได้ ทำการศึกษาเปรียบเทียบดังข้อมูลสรุปต่อไปนี้

1. ผลงานศิลปะของเด็กปกติและเด็กออทิสติก

ผลงานศิลปะของเด็กปกติและเด็กออทิสติกในระดับอายุ 4-7 ปี มีความแตกต่างในการ ถ่ายทอดระหว่างเด็กปกติกับเด็กออทิสติก ในส่วนของการใช้จินตนาการและกระบวนการวาดภาพ ดังนี้

การใช้จินตนาการ การใช้จินตนาการของเด็กปกติเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับจาก สภาพแวดล้อม ที่เด็กสนใจชื่นชอบ จดจำและนำมาวาดเพื่อเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่เด็กต้องการ สื่อสารได้ แต่เด็กออทิสติกไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับจากประสบการณ์ได้แบบเด็กปกติ เพราะ เด็กมีความบกพร่องด้านการสื่อสาร และการจัดเรียงข้อมูลในสมอง ทำให้ผลงานนั้น ไม่สามารถบอก เล่าเรื่องราวที่ต้องการสื่อสารได้ตรงตามที่คิด รวมถึงความผิดปกติด้านการเชื่อมโยงข้อมูลจากวัตถุจริง และแปรค่าของสมองไม่สามารถทำได้ถูกต้อง ผลงานจึงมีความแปลกแตกต่างไปตามอาการของ โรคที่เป็น

กระบวนการวาดภาพ กระบวนการวาดภาพของเด็กปกติ นั้น มีขั้นตอนการวาดและ เรียนรู้การใช้เทคนิคการวาดและการระบายสีได้อย่างถูกต้อง สามารถพัฒนาเทคนิควิธีการวาดขึ้นตาม ช่วงวัยที่เพิ่มขึ้น รวมถึงมีการสอนและเรียนรู้หลักทฤษฎีจากระบบการศึกษาในโรงเรียนเด็กจะมีขีด ความสามารถหรือศักยภาพการแสดงออกทางศิลปะที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเด็กวัยนี้จะวาดรูปคล้ายจริง และพัฒนาสู่การวาดรูปเหมือนจริงในที่สุด ทำให้มีพัฒนาการด้านเทคนิคสูง ในขณะที่เด็กออทิสติกนั้น ไม่มีขั้นตอนในการเรียนรู้ขบวนการทางเทคนิค บ่อยครั้งที่เด็กออทิสติกนั้นมักจับอุปกรณ์ผิด และใช้ เครื่องมือผิดหน้าที่ ไม่เข้าใจวิธีการระบายสี และไม่สามารถถ่ายทอดสีได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ต้นไม้อาจสีม่วง เด็กมีความเป็นปัจเจก มีความเป็นอิสระแตกต่างกันเป็นเอกเทศ เด็กออทิสติก 10 คน ก็จะมีพบว่ามีความแตกต่างตามอาการของโรคทั้ง 10 คน จึงเป็นความยากมากที่จะระบุตายตัวในการ สอนทฤษฎีทางศิลปะในแบบเดียวกัน แม้ในช่วงวัยเดียวกันก็ตาม ผลงานเด็กออทิสติกจึงมีความ แตกต่าง ขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายและอาการของโรค

การเปรียบเทียบผลงานศิลปะเด็กปกติกับลูกออทิสติก ดังที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นถึง ความแตกต่าง อันเกิดจากพัฒนาการที่มีความแตกต่างกันในด้าน การถ่ายทอดของเด็กปกติ ที่จะมี พัฒนาการที่สามารถสื่อสาร และพัฒนาได้อย่างเต็มระบบ ทั้งด้าน ทักษะความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้ง การนำเสนอข้อเท็จจริงของรายละเอียดที่เห็น ในขณะที่ลูกออทิสติก ไม่สามารถที่จะควบคุมและคาด เดาถึงพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ได้ ผลงานที่ถูกวาดของลูกจึงมีลักษณะไม่ติดขัดกับความเป็นจริง รูปทรงจึงบิดเบี้ยวผิดรูป ผิดเหลี่ยม โย้เย่ไม่สมมาตร ไม่คงรูป และมีความเคลื่อนไหว เป็นดังเสียงเงียบ ที่มีเสียงดังกึกก้องภายในใจของลูกเองเพียงผู้เดียว ผู้สร้างสรรค์ต้องใช้ศิลปะบำบัดลูกเพื่อนำตนเอง

เข้าไป บรรจบกับชายขอบแห่งโลกในจินตนาการของลูก ที่กว้างใหญ่เกินกว่าที่จะเข้าใจหรือตีความหมายได้เกิดเป็นความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ของรูปทรง

2. การสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความรักและความผูกพันของแม่กับลูกออทิสติก

การสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความรักและความผูกพันของแม่กับลูกออทิสติกและการตระหนักถึงคุณค่าความเป็นเพศแม่ในงานศิลปะซึ่งนับเป็นสายใยแรกเริ่มตั้งแต่กำเนิดชีวิตน้อยๆ ความรักความผูกพันที่มีมาตั้งแต่ลูกอยู่ในครรภ์สายใยนั้นส่งถ่ายตั้งเช่น สายรกที่ส่งถ่ายอาหารเพื่อไปเลี้ยงตัวอ่อนในมดลูกเปรียบได้กับที่กำบังโอบอุ้มคุ้มภัยให้กับลูกตั้งแต่อยู่ในกายแม่จากความรักนี้เองไม่ว่าลูกนั้นจะเกิดมาเป็นเช่นไรแม่ไม่มีวันทอดทิ้งและหมดรักในตัวลูกได้เลยผู้สร้างสรรค์จึงหยิบยกเอาความรู้สึกลึกซึ้งที่มีคุณค่านี้มาสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคโครเซต มาเป็นสื่อแสดงออกถึงความรักของแม่ที่เฝ้าเลี้ยงดูลูกน้อยตั้งแต่ในครรภ์จนเติบโตใหญ่ โดยกับการถักโครเซต ก่อรูปเส้นด้ายเส้นเล็กด้วยความตั้งใจให้ผลงานถักนั้นออกมาประณีตงดงามเพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนความรักความเอาใจใส่ของแม่ที่ต้องการเลี้ยงดูลูกให้ดีที่สุดเต็มความสามารถ ดังที่ ปรีชา ช่างขวัญยืน ได้กล่าวไว้ว่า หากเราจะถือว่าความรักลูกเป็นวัฒนธรรมก็ต้องเป็นวัฒนธรรมที่มาจากธรรมชาติของผู้หญิงเพราะผู้หญิงทั่วโลกเลี้ยงลูกโดยเต็มใจไม่ว่าจะอยู่ในสังคมระดับใดก็ตามมิใช่ว่าวัฒนธรรมสูงจะเลี้ยงลูกได้เต็มใจมากกว่าด้วยเหตุนี้คนจำนวนมากจึงถือว่าความรักลูกของผู้หญิงเป็นธรรมชาติ(ปรีชา ช่างขวัญยืน, 2557: 33) การสร้างสรรค์ผลงานที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหวัง ความฝัน ที่อยากจะเห็นลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้นนั้น เป็นตั้งใจอันยิ่งใหญ่ ให้ผู้เป็นแม่พยายามทำทุกวิถีทาง เพื่อสร้างโอกาสให้กับลูก เพื่อให้ลูกได้รับการยอมรับ จากสังคม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยไม่เป็นภาระของผู้อื่น จากแรงใจนี้จึงนำผลงานวาดเส้นของลูก มาผสมผสานกับงานถักโครเซตจนเกิดผลงานที่กลมกลืน มีคุณค่าและมีความงามที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่อบอุ่นอ่อนโยนของความรักของแม่

3. คุณลักษณะของความเป็นผู้หญิง

คุณลักษณะของความเป็นผู้หญิง (Feminity) นั้นนับว่ามีความสำคัญที่เป็นการกำหนดอัตลักษณ์โดยธรรมชาติเป็นผู้กำหนดความเป็นเพศหญิงที่มีความพิเศษ เพราะผู้หญิงนั้นสามารถให้กำเนิดบุตรเป็นผู้เลี้ยงดูปกป้องให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกอันจะหาความรักใดมาเปรียบเทียบกับความรักของแม่ที่มีต่อลูกได้ เพราะความเป็นผู้หญิงนี้เองที่เป็นคุณลักษณะที่แตกต่างจากเพศชายผู้หญิงมีความรักในความสวยงามประณีตบรรจงมีความละเอียดรอบคอบมีขั้นตอนและรายละเอียดทางอารมณ์ต่อสิ่งเร้า กล้าแสดงออกถึงความเสียใจ ดีใจ จึงทำให้ผู้หญิงมีด้านที่ซับซ้อนทางความรู้สึกมากกว่าผู้ชายที่เน้นการแสดงออกแบบตรงไปตรงมาด้านอารมณ์ มีความอบอุ่นอ่อนโยนโอบอุ้มเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่นมีความอดทนสูงด้วยลักษณะทางกายภาพที่อ่อนแอกว่าเพศชายจึงเหมาะที่จะทำงานที่อยู่กับที่ได้นาน ความเป็นผู้หญิงนี้ ที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์รักมีความรักและสนใจในงานฝีมือทุกประเภทจนศึกษาและเรียนรู้ฝึกฝน ทุกขบวนการในการสร้างสรรค์ ทุกเทคนิคใน

กลุ่มงานผ้า งานถัก งานปัก งานดุนนูน งานย้อม งานหล่อ แต่การที่ผู้สร้างสรรค์เลือกเทคนิคการถักโครเชต์มาเป็นสื่อสัญลักษณ์เพราะ งานถักโครเชต์สามารถถ่ายทอดความรู้สึกได้ตรงตามแนวคิดสร้างสรรค์ และเป็นการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงได้ดีกว่าเทคนิคอื่น

4. การเลือกเทคนิคโครเชต์

การเลือกเทคนิคโครเชต์ ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์นั้น เป็นความรักและชื่นชอบในงานในกลุ่มหัตถกรรม (Handicraft) คืองานที่ทำด้วยมือหรืออุปกรณ์ง่ายๆ ที่อาศัยทักษะและ เน้นประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก แต่เทคนิคที่ผู้สร้างสรรค์ชื่นชอบนั้นคืองานถักโครเชต์ เป็นผลงานที่สามารถถ่ายทอดได้ถึงความประณีต ละเอียดย่อน ความตั้งใจ ต้องมุ่งมั่น ใช้สมาธิ รวมถึงต้องใช้ทักษะ การฝึกฝนจนเกิดความชำนาญและความแม่นยำในการจดจำลวดลายและสามารถผูกลายใหม่ขึ้นมาเอง

5. ประโยชน์ที่ได้รับกับผู้สร้างสรรค์จากการถักโครเชต์

ประโยชน์ที่ได้รับกับผู้สร้างสรรค์จากการถักโครเชต์ จากปัญหาต่างๆ ที่เข้ามากระทบทำให้จิตใจเกิดความวุ่นวาย สับสน การถักโครเชต์นั้นช่วยทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสงบทางใจ หลุดพ้นจากปัญหาในขณะที่ถัก เพราะต้องใช้สมาธิในการนับจำนวน ห่วงแต่ละห่วงในการสร้างลวดลายการถักเป็นวิธีการแปรรูปจากเส้นด้ายเป็นผืนผ้า โดยการคล้องห่วงให้เกี่ยวกัน ดังนั้นการถักโครเชต์คือการรวมเส้นด้ายด้วยเข็มถักเปรียบเหมือนการทำสมาธิ จดจ่อต่อสิ่งที่อยู่ตรงหน้า นอกจากนี้การถักโครเชต์สามารถสร้างความกว้างยาวโดยขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ถักโครเชต์สร้างของเส้นด้ายมีการเกาะเกี่ยวกันของห่วง มีความยืดหยุ่นไม่คงรูปรีดผ้าไม่ล้วย ให้ความอบอุ่นและหากถักห่าง จะให้ความเย็นสบายระบายอากาศได้ดีไม่มีรอยต่อ และที่สำคัญ คือ โครเชต์มีความเหนียว ทนทานต่อแรงดึง เพราะเป็นการยึดเกาะกับเส้นใยเล็กๆ มากมายมารวมกัน คุณลักษณะที่ดีดังกล่าวจึงเป็นความพิเศษที่เป็นแรงบันดาลใจให้เลือกใช้เทคนิคโครเชต์ในการสร้างสรรค์ผลงาน ด้านการเลือกวัสดุถักต้องคัดสรรให้ตรงตามแนวคิดมากที่สุด โดยเลือกใช้เส้นใยที่มาจากวัสดุธรรมชาติ สีขาว ครีမ် เพื่อสื่อถึงความรัก ที่บริสุทธิ์ของแม่ เมื่อผลงานเสร็จสมบูรณ์เราจะสามารถเห็นถึงความพยายาม และความตั้งใจที่ผู้ถักนั้นบรรจงสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์ของความเป็นผู้หญิง

6. คุณลักษณะที่แตกต่างกับศิลปินกลุ่มอื่นๆ

ศิลปินงานถักกลุ่ม Fiber Art เป็นศิลปกรรมในกลุ่มที่สร้างขึ้นสำหรับพื้นที่เฉพาะนั้นๆ เช่น ทำขึ้นเพื่อติดตั้งในแกลเลอรีหรือพื้นที่กลางแจ้ง ความสำคัญของผลงานไม่ได้อยู่ที่ศิลปวัตถุชิ้นใดชิ้นหนึ่ง แต่จะอยู่ที่การประกอบส่วนต่าง ๆ หรือสภาพแวดล้อมทั้งหมดเป็นงานศิลปะที่ทำให้คนดูได้ประสบการณ์ในการอยู่ร่วมหรือการมีศิลปะแวดล้อมรอบตัวผู้ดูเช่นเดียวกับจิตรกรรมฝาผนังในพื้นที่

สาธารณะและศิลปะในสถาปัตยกรรมทางศาสนาต่างๆ ที่มักจะมีลักษณะการจัดวางทุกอย่างโดยคำนึงถึงองค์รวมที่เน้นความรู้สึกที่บรรยากาศ

การสร้างผลงานในเทคนิคการถักโครเชต์ ของศิลปินกลุ่ม Fiber Art มีลักษณะการสร้างงานที่ใช้เส้นใยในการถักทอเส้นใยที่ได้จากวัสดุธรรมชาติและวัสดุสังเคราะห์และก้าวข้ามความเป็นงานฝีมือ ศิลปินเพียงเลือกใช้เทคนิคแบบเก่าที่มีในอดีตมาปรับเปลี่ยนวิธีคิดและการนำเสนอเปลี่ยนความหมายของวัสดุ ให้กลายเป็นสิ่งอื่น แทนค่าความรู้สึกที่เกิดจากตัวผลงานรวมถึงบรรยากาศที่รายล้อมตัวผู้ชม นับเป็นความสำเร็จอย่างสูงที่ ศิลปินสามารถยกระดับผลงานหัตถกรรมงานช่างที่ผู้คนคุ้นเคย มาสร้างสรรค์จนเกิดเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก

ผลงานของศิลปินกลุ่ม Fiber Art ทำให้ผู้สร้างสรรค์เห็นถึงพลังที่ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องใช้ทั้งความคิด ความพยายาม ความอดทน ความตั้งใจ มุมานะรวมทั้งมีการวางแผนทำงานอย่างมีระบบ ขั้นตอน ที่ต้องการนำเสนอเทคนิคการถักโครเชต์ เข้ากับความคิดสร้างสรรค์ ที่เกิดจากประสบการณ์ของตัวศิลปินเอง และมีการนำเสนอในแง่มุมที่น่าสนใจคุณลักษณะของงานถักโครเชต์มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากกลุ่มงานถักชนิดอื่น ๆ เนื่องจากว่าโครเชต์เป็นเทคนิคการถักซึ่งแสดงการเกี่ยวเส้นใยจากห่วงเล็ก ๆ และปมที่ยึดเกี่ยวกันไปมาจนปรากฏเป็นลวดลายมีความละเอียด ประณีตและสามารถสร้างรูปทรงที่ไว้อยู่ต่อได้ตามความต้องการและยังมีความความคงทนแข็งแรงทนต่อแรงดึงได้ดี ดังนั้น จึงมีศิลปินนำมาเป็นสื่อในการสร้างสรรค์อยู่จำนวนมากไม่น้อย

งานถักของศิลปินที่นำมาศึกษา เช่น Agata Oleksiak ทำให้งานถักในแบบดั้งเดิมกลับมาเป็นที่ยอมรับในฐานะสื่อในการสร้างสรรค์ที่เกิดจากการใช้เส้นใยเพียงเส้นเดียวในการถักทอเชื่อมต่อกันจนเกิดเป็นผืนผ้าที่เต็มไปด้วยสีสันทันหรือ Margaret and Christine Wertheim นั้นก็เลือกใช้เทคนิคโครเชต์มาเป็นสื่อในการนำเสนอความละเอียดอ่อนงดงามในแบบผู้หญิง ส่วนผลงานปะการังแฟนซีเป็นการถักโครเชต์ที่นำเสนอความเป็นจริงตามธรรมชาติที่ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์และเข้ากันได้อย่างลงตัวกับจินตนาการในการใช้สีสันทันแบบแฟนตาซี ผลงานปะการังแฟนซีจึงมีกลิ่นไอของความเป็นหญิงที่ขอบความงามของสีสันทันที่ฉูดฉาดหรือบางอารมณ์ก็ขอบสีที่อ่อนหวานนุ่มนวล แนวคิดนี้ปรากฏในผลงานของ Joana Vasconcelos ที่มีการใช้สีที่ตัดกันอย่างรุนแรงหรือเลือกใช้สีคู่ตรงข้ามซึ่งศิลปินต้องการส่งเสียงให้กับบางสิ่งๆ ที่เจ็บและถูกเก็บซ่อนให้มีเสียงดังเนื่องจากมีแนวคิดทางสตรีนิยมหัวรุนแรงที่ต้องการนำเสนอวัสดุสำเร็จรูปที่มาจากโรงงานอุตสาหกรรมมาใช้เสียดสีประชดประชันสังคมและศิลปินหญิง Laura Splan สร้างสรรค์ผลงานที่นำเสนอแนวคิดทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์ชีวภาพที่มีต่อร่างกายมนุษย์ ศิลปินสนใจจุลินทรีย์แบคทีเรีย ไวรัส ที่แฝงในอากาศที่อันตรายที่สามารถฆ่าชีวิตมนุษย์ได้ การแสดงที่เรียกว่า “บทสรุป” ที่มีศิลปะและวิทยาศาสตร์ที่เป็นแรงบันดาลใจความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะและวิทยาศาสตร์ โดยนำภาพจากกล้องจุลทรรศน์ที่ขยายเชื้อโรคต่าง ๆ นำมาเป็นต้นแบบในการสร้างงานถักที่เป็นความงามอันเกิดจากความน่ากลัวของเชื้อโรค

จากการศึกษาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า แรงบันดาลใจแนวคิดและขอบข่ายทางเทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์ที่ศิลปินแต่ละท่านมีจุดร่วมกันคือ ลักษณะความเป็นผู้หญิงที่แสดงออกถึงความ

ละเมียดละไม ดังที่ มิลเลอร์ และ เคอัม (Miller and Keame) เคยกล่าวไว้และสอดคล้องกับที่ เบอร์นาร์ด (Bernard) ได้วิเคราะห์ว่าสตรีนั้นมีความสนใจความงามมีความอ่อนไหวสูงมีความประณีต และมีความอดทน

ประเด็นสุดท้ายในการสร้างงานถักโครเชต์ของผู้สร้างสรรค์ ได้แก่ ความรักและหลงใหลใน เส้นใยและผลงานที่มีมาแต่อดีตที่ไม่มีเทคนิคการถักใดจะสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ละเอียด งดงาม และแข็งแรงไร้รอยต่อ โดยใช้เพียงเส้นด้าย เส้นเดียว แต่นำมาถักจน เกิดเป็นชิ้นงานที่มีลวดลาย ซับซ้อนงดงามแฝงไว้ด้วยกลิ่นไอของความเป็นผู้หญิง เพราะผู้หญิงเป็นเพศที่รักความสวยงาม ชื่นชอบ ความประณีตอันเกิดจากธรรมชาติของผู้หญิง ซึ่งผู้สร้างสรรค์นั้นก็ถูกเลี้ยงดู มาในครอบครัวที่ชื่นชอบ งานฝีมือประเภทต่าง ๆ การเห็นแม่ถัก ญาติที่เป็นผู้หญิงจับกลุ่มกันถักเสื้อผ้า และนำมาอวดกันว่า ของใครมีฝีมือประณีต และมีการถ่ายทอดเทคนิคการถักจากคนในครอบครัว จึงเป็นการฝังรากลึกเข้าไปในจิตใจมาแต่เยาว์วัยว่า การถักคือ งานของผู้หญิง แทบไม่เคยเห็นผู้ชายถักโครเชต์ แม้ในโรงเรียน วิชาการเรือนก็มีแต่ให้ผู้หญิงเป็นผู้ถัก ส่วนผู้ชายต้องทำกิจกรรมอื่น ๆ ถือเป็นภาระแบ่งแยกอย่าง เด่นชัดว่า งานถักถือกำเนิดและเป็นที่รู้จักเพราะผู้หญิงเป็นผู้รังสรรค์ให้เกิดผลงานที่วิจิตรงดงามนั้น และนี่เองคือสาเหตุที่ผู้สร้างสรรค์รักและผูกพัน จนเกิดเป็นความสนใจหลงใหลในเสน่ห์ของงานถัก โครเชต์ จากการสร้างงานที่ผ่านมานั้น ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ทักษะอันเกิดจากความรักมายาวนาน ในการ ถักมาเป็นเครื่องมือรวมกับความรักที่มีต่อตัวลูก จึงได้เห็นถึงความงามอันเกิดจากลายเส้นที่บริสุทธิ์ ปราศจากการปรุงแต่ง เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกอย่างตรงไปตรงมา ก่อเกิดรูปทรงที่มีความพิเศษ ผิดเหลี่ยม ผิดรูป บิดเบี้ยวไปตามจินตนาการ และด้วยทักษะอันเกิดจากตัวลูกอย่างแท้จริง ผู้ สรรค์สร้างสรรค์ได้ ใช้ศิลปะมาบำบัดลูก เพื่อใช้ในการรักษาอาการสมาธิสั้นไม่จดจ่อต่อสิ่งที่อยู่ตรงหน้า ศิลปะสามารถช่วยให้ลูกมีความสนใจต่อรูปทรงและมีความสุขที่จะบอกเล่าเรื่องราวที่ลูกประสบพบ เจอในแต่ละวัน จนลูกเกิดสมาธิ เป็นการทำงานศิลปะที่ใช้แนวคิดทางการแพทย์หลอมรวมกับงาน ศิลปะการถักโครเชต์ของผู้สร้างสรรค์จนเกิดเอกลักษณ์ที่เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างแม่กับลูก และเป็นงานที่ออกมาจากความรักรักความผูกพันเป็นสายใยที่เกาะเกี่ยวเชื่อมโยงไม่มีที่สิ้นสุด ดังเช่น การถัก โครเชต์ การถักทอ เส้นด้ายเพียงเส้นเดียว ก่อเกิดรูปทรงที่ผสมความงามอันเกิดจากความบกพร่อง

7. ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่”

ภาพที่ 136 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 137 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” (มุมสูง)

ภาพที่ 138 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายโต๊ะอาหารของเด็ก

ภาพที่ 139 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพมุมมองผลงานโต๊ะเรียนศิลปะ

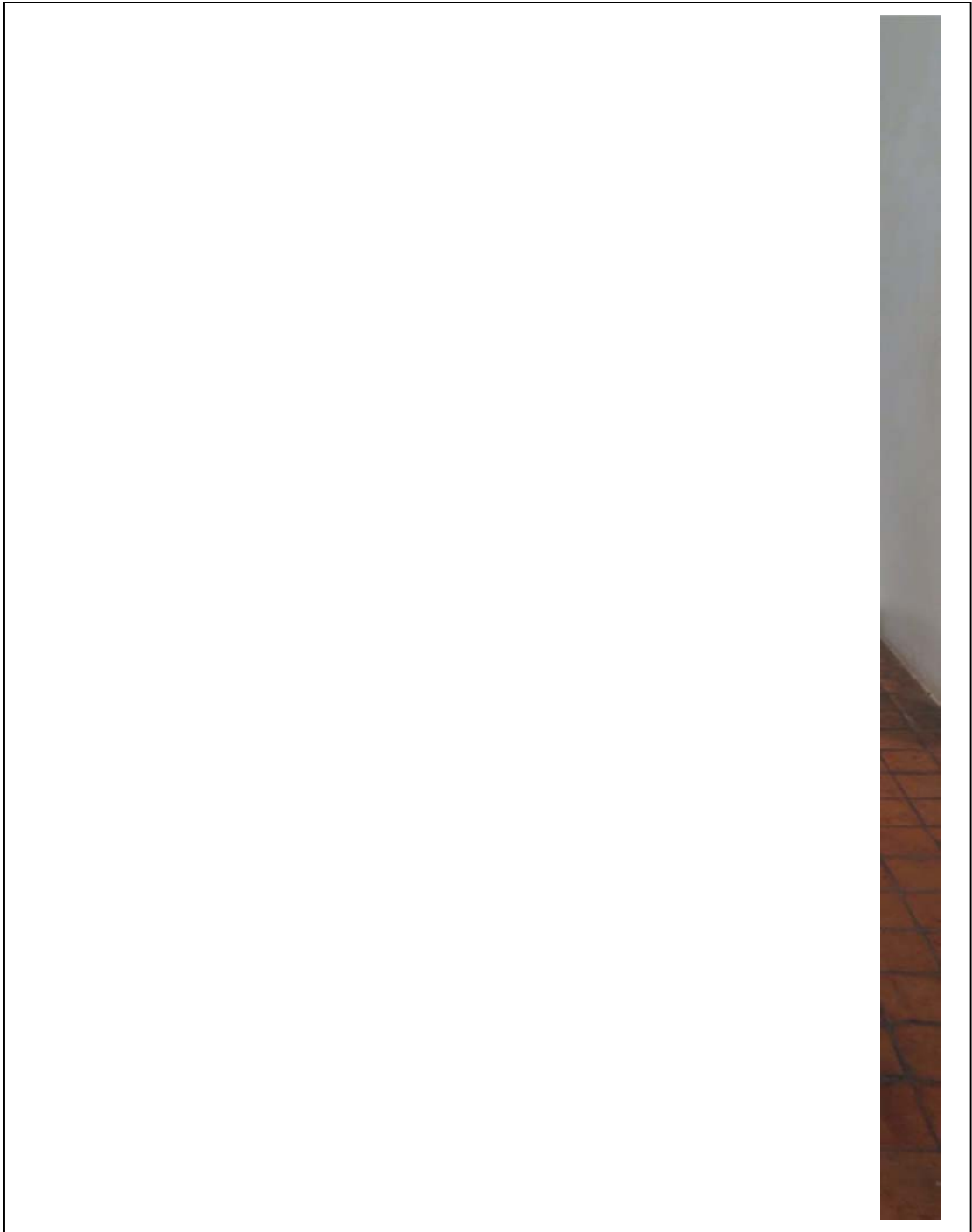
ภาพที่ 140 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุดโต๊ะเรียนศิลปะ

ภาพที่ 141 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายผลงานชุดโต๊ะเรียนศิลปะ

ภาพที่ 142 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายลายถักของขาโต๊ะอาหารของลูก

ภาพที่ 143 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุดประติมากรรม

ภาพที่ 144 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายประติมากรรม

ภาพที่ 145 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” มุมต่าง ๆ

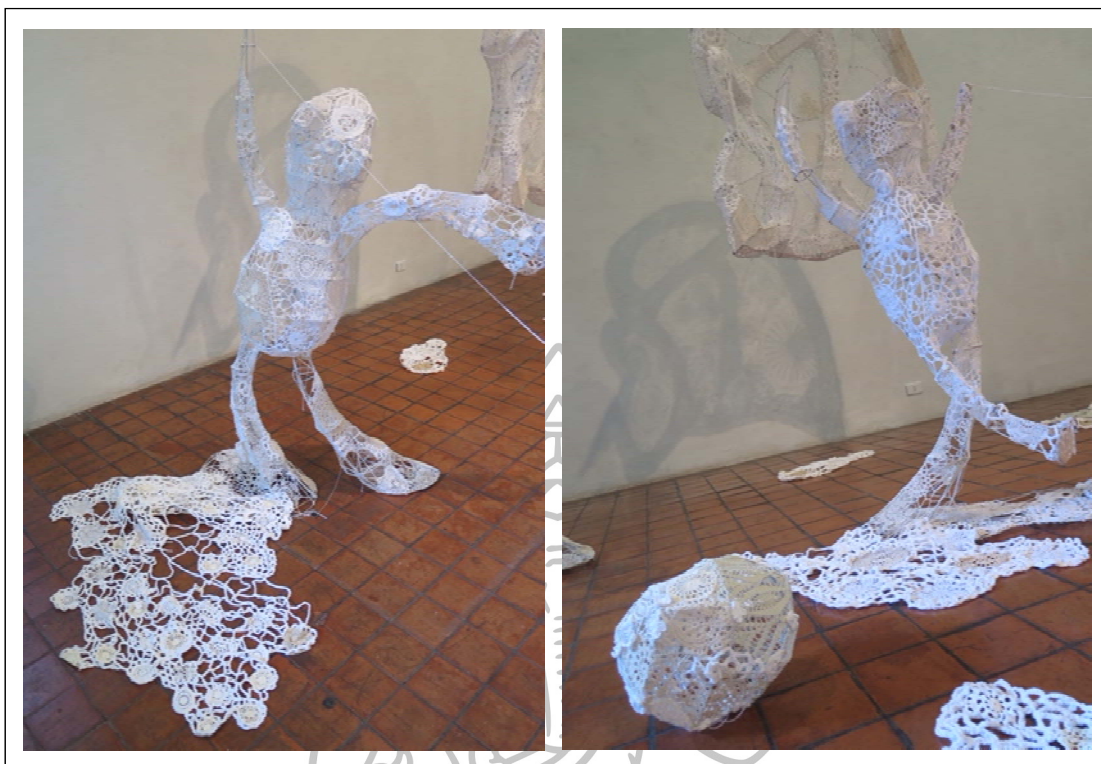
ภาพที่ 146 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุดรถเข็นเด็ก

ภาพที่ 147 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุดหน้าต่างห้องนอน

ภาพที่ 148 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานชุด มุ่งกระโจนกับเปลกล่อมลูกนอน
และม้าโยกให้นม

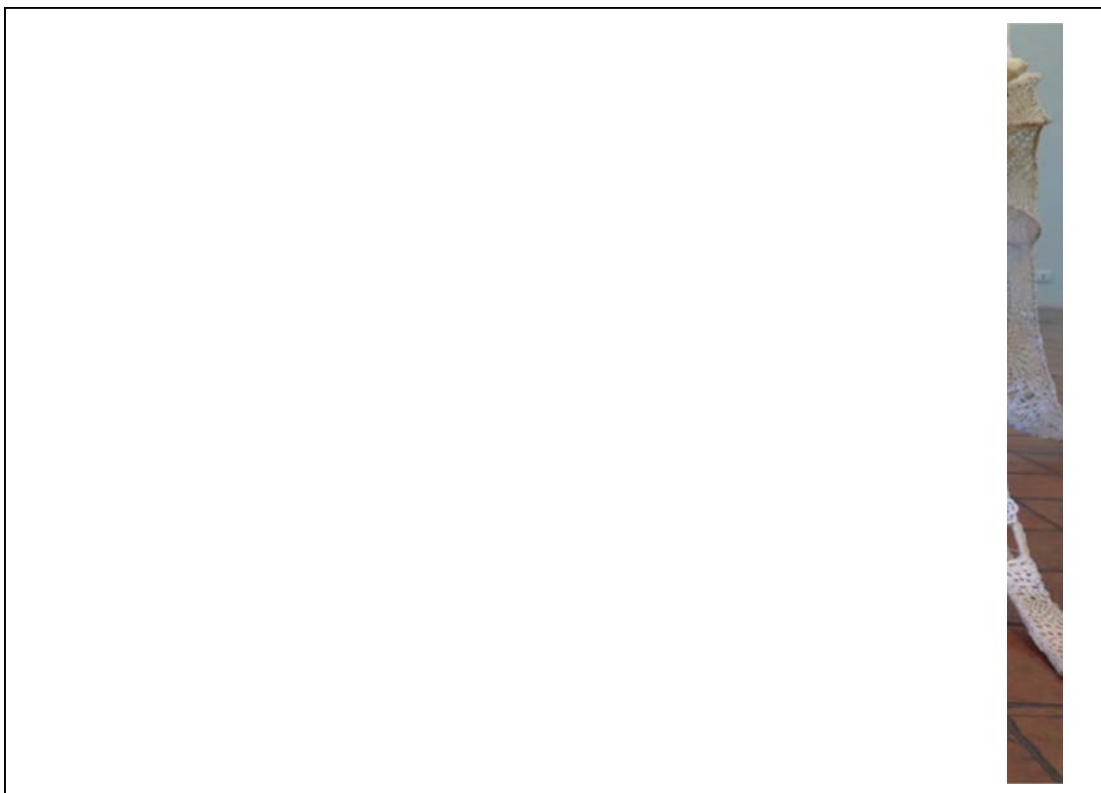

ภาพที่ 149 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานแม่กับลูก

ภาพที่ 150 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานปลา

ภาพที่ 151 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ผลงานแมว

ภาพที่ 152 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” ภาพขยายผลงานโต๊ะอาหาร

ภาพที่ 153 ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” การติดตั้งผลงานศิลปะจัดวาง

ภาพที่ 154 ผลงานชุด “สายใยแห่งความรักของแม่” จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า
วันที่ 16 มีนาคม 2559

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก**. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2556). **สุนทรียศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัททิว พรีน.
- _____. (2556). **ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัทสารมวลชนจำกัด.
- จิราพร ศรีเจริญกาญจน์. (2551). **ทางแก้ไขพฤติกรรมออทิสซึม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอคทีฟพรีน.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2555). **สตรีศึกษา สตรีนิยม**. กรุงเทพฯ: วนิดาการพิมพ์.
- ไชยันต์ ไชยพร. (2548). **หลัง-สตรีนิยม**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- ชลูด นิมเสมอ. (2531). **องค์ประกอบทางศิลปะ**. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา. (2555). **ศิลปะบำบัดในเด็กพิเศษ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พญา.
- ธนศ วงศ์ยานนาวา. (2556). **เพศ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมมติ.
- นิพาดา เทวกุล, หม่อมหลวง. (2558). **ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)**. เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก https://pirun.ku.ac.th/~agrpct/lesson1/creative_thinking.html
- นวลแข ปาลิวณิช. (2536). **ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย**. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับลิชชิง.
- ปรีชา ช้างขวัญ. (2557). **สตรีในคัมภีร์ตะวันออก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา อรุณสวัสดิ์. (2531). **การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นชายและความเป็นหญิงสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพฯ: ปริญญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2556). **ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภูมิ น้าวล. (2556). **คาร์ล จุง**. กรุงเทพฯ: โครงการสรรพสาสน์ สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก.
- เย็นจิตร ถิ่นขาม. (2550). **สตรีนิยม (Feminism)**. เข้าถึงเมื่อ 9 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/357827.%20%E0%B9%96>
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2547). **ศิลปะหลังสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- วันทนีย์ วาสิกะสิน. (2543). **สังคมสงเคราะห์แนวสตรีนิยม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภย์สงเสริมอุตสาหกรรม. (2554). **สี่ธรรมชาติดกับมนุษย์**. เข้าถึงเมื่อ 3 เมษายน. เข้าถึงได้จาก http://kmipc6.blogspot.com/2011_05_01_archive.html
- สุชาติ สุทธิ. (2544). **สุนทรียภาพของชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมอธรรม.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2557). **ทฤษฎีสังคมวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร รอดบุญ. (2551). **คู่มือการแสดงผลศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุริยะ ฉายะเจริญ. (2558). **Installation ศิลปะประเภทยืดหยุ่น (ศิลปะจัดวาง)**. เข้าถึงเมื่อ 8 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก <http://jumpsuri.blogspot.com/2015/06/installation.html>
- อุมพร ตรังคสมบัติ. (2554). **ช่วยลูกออทิสติก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชันตราการพิมพ์.

- อุไรวรรณ ภาวดี (ปิติ มณียากุล). (2555). **ร้อยเรียงผ้าถัก**. กรุงเทพฯ: บริษัททวี พริน.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. (2552). **ศิลปปะป.3**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- Ball, Jonathan. (2014). Joana Vasconcelos seus bordados e suas instalações. Accessed March 4. Available from <http://www.magnumart.com.br /2014/01/25 / joana- vasconcelos/>
- Brady, Henry. (2014). **Joana Vasconcelos's Floating Pavilion : Portugal at the Venice Biennale**. Accessed June 4. Available from <http://theculturetrip.com/ europe/ portugal/articles/joana-vasconcelos-s- floating-pavilion-portugal-at-the-venice-biennale/>.
- Butler, Judith. (1993). **Bodies That Matter: On the Discursive Limits of Sex**. New York: Routledge.
- Caroleckert, (2014) Contemporary Basketry concepts, forms, materials, techniques, and processes related to basketry. Accessed April 2. Available from <http://contemporarybasketry.blogspot.com/2012/08/color.html>
- Creative Commons Attribution-ShareAlike License. (2014). Natural dyes. Accessed June 4. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Natural_dye
- East Midland Oral History Archive Web maintainer. (2002). **Yarn Preparation**. Accessed March 15. Available from www.le.ac.uk/emoha/community/resources/hosiery/yarn.html
- Feitelson, Ann. (1996). **The Art of Fair Isle Knitting**. History, Technique, Color & Patterns. Interweave Press LLC.
- Jobson, Christopher. (2012) Crochet playground by Toshiko Horiuchi MacAdam. Accessed June 7. Available from <http://crochetqueen-royalramblings.blogspot.com /2013/08/the-history-of-crochet.html>.
- JOKKA. [pseud]. (2013). **The yarn sculpture: Olek – Agata Oleksiak**. Accessed June, 17, 26. Available from <http://flexiblefashion1.blogspot.com/2013/06/artist-olek-agata-oleksiak-crocheted.html>.
- Kinsler, Gwen Blakley. (2012). **A History of Crochet**. Accessed June 7. Available from <http://crochetqueen-royalramblings.blogspot.com /2013/08/the-history-of-crochet.html>.
- Mall, Mellisa. (2014). **The history of yarn.crochetvolution**. Accessed June 26. Available from <http://crochetvolution.com/archives/ fall-2012/the-history-of-yarn>
- Margaret, Meanlouise Wertheim's. (2014). **Ted talk about the Crochet Coral Reef project**. Accessed June, 15. Available from <http://meanlouise.com/?p=9509>
- Masson, James (1995). **Acrylic Fiber Technology and Applications**. New York: Marcel Dekker, Inc.
- Masson, James. (1995). **Acrylic Fiber Technology and Applications**. New York: Marcel Dekker, Inc.

- Moore, Mandy and Leanne Prain. (2011). **Yarn Bombing**. vancouver: printed in Korea.
- Morville, Peter. (2014). **Crochet Playgrounds by Toshiko HoriuchiMacAdam**. Accessed March 3. Available from <http://carcalete.com/crochet-playgrounds-by-toshiko-horiuchi-macadam/>
- Nehring, Nancy. (2014). **March is National Crochet Month**. Accessed July 1. Available from <http://www.lacebuttons.com/?cat=10>
- Oleknyc [pseud]. (2013). **Biography**. Accessed June, 15. Available from http://oleknyc.com/resources/images/about/OLEK_BIO_2014.pdf
- Pratchett, Terry. (2010). **Crochet history and Technique**. Accessed May 8. Available from <http://booksandpictures.wordpress.com/2011/05/Toni>
- Rebecca's Crochet Blag. (2014). **Yarn bomber, Olek, has a show in downtown**, Accessed April 9. Available from <http://www.freshamericanstye.com/01decorating/knitwitRichardRutt.AHistoryofHandKnitting.BatsfordLtd.1987>
- Rexroat. [pseud]. (2012). **3 Tips for Thread Crochet**. Accessed June 2. Available from http://www.crochetme.com/blogs/how_to_crochet/archive/2012/10/15/3-tips-
- Sheppard, Laurel M. . (2014). **Yarn. N/A**. Accessed June, 27. Available from www.madehow.com/Volume-3/Yarn.html#b
- Stept. [pseud]. (2014). **Don't call it knitting: Olek's Crazy Crocheted World 2007-2014**. Accessed June 15. Available from <http://weburbanist.com/2010/12/04/dont-call-it-knitting-oleks-crazy-crocheted-world/>
- Theaker, Julie. (2006). **History 101**. Accessed April 2. Available from <http://www.knitty.com/ISSUESpring06/FEAThistory101.html>
- Toshiko HoriuchiMacAdam. (2004). **Beyond the comfort zone**. Accessed June 15. Available from http://www.knitjapan.co.uk/eatures/c_zone/horiuchi/profile.htm
- VaneaCera. [pseud]. (2011). **Joana Vasconcelos**. Accessed June 2. Available from <http://designcollector.net/joana-vasconcelos/>
- Vasconcelos, Joana. (2013). **Joana Vasconcelos**. Accessed June 9. Available from http://www.joanavasconcelos.com/biografia_en.aspx
- Weiher, Christine. (2014). **The history of crochet**. Accessed June 4. Available from <http://www.allfreecrochet.com/Basics/The-History-of-Crochet> from <http://www.thisiscolossal.com/2012/07/crochet-playgrounds-by-toshiko-horiuchi-acadam/>
- Wikipedia. (2014). **ToshikoMacAdam last modified on 2 June 2014**. Accessed June 13. Available from https://en.wikipedia.org/wiki/Toshiko_MacAdam
- Wikipedia. (2014). **Crochet**. Accessed June 22. Available from <https://en.wikipedia.org/wiki/Crochet>
- Wikipedia. (2014). **Margaret Wertheim last modified**. Accessed June 1. Available from https://en.wikipedia.org/wiki/Margaret_Wertheim

ภาคผนวก

**ประสบการณ์ของศิลปินผู้สร้างสรรค์กับการหล่อหลอมให้เกิดเป็นผลงาน
ชุด เส้นใยแห่งความรักของแม่
ประวัติของศิลปินและพัฒนาการที่ส่งผลต่อโครงการเส้นใยแห่งความรักของแม่**

เมตตา สุวรรณศรี ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานชุด “เส้นใยแห่งความรักของแม่” เกิดเมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2514 เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้าในปี พ.ศ. 2528 -2530 บิดานายสมจิตต์ กล่ำกลิ่น อาชีพรับราชการอาจารย์ระดับ 9 ดำรงตำแหน่งครั้งสุดท้ายก่อนการเกษียณอายุราชการ ในตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปัจจุบันข้าราชการบำนาญ มารดา นางมะลิ กล่ำกลิ่น อาชีพรับราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาที่โรงเรียนชุมชนทองประชาอุทิศ เขตลาดกระบัง ในตำแหน่งครูใหญ่ ปัจจุบันข้าราชการบำนาญ บิดามารดามุ่งส่งเสริมอบรมให้รักในการอ่านหนังสือ และให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษาดำเนินดีตลอดมา รวมถึงการให้ความรู้ด้านต่างๆ ส่งเสริมอบรมเลี้ยงดูให้มีคุณธรรมประกอบแต่ความดี จนได้เข้าศึกษาต่อทางด้านศิลปะอย่างจริงจังในวิทยาลัยช่างศิลป์

การศึกษาเรียนรู้ด้านศิลปะ เมตตา สุวรรณศรี เริ่มเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่วิทยาลัยช่างศิลป์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วุฒิมัธยมศึกษา ปวช. สายอาชีพ ในปี พ.ศ. 2531-2533 หลังจบการศึกษา ได้สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ ในหลักสูตรศิลปบัณฑิต ปี พ.ศ. 2529 ที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ผู้มีความรู้และสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ในสาขาวิชาจิตรกรรม สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ และสาขาวิชาศิลปะไทยและผลิตบัณฑิตที่มีความกว้างขวาง หลักสูตรนี้ประกอบไปด้วย วิชาแกนที่ให้ความรู้ทางทฤษฎีทางศิลปะ ทฤษฎีการสร้างสรรค์ทฤษฎีทางทัศนียวิทยา หลักการด้านกายวิภาคทฤษฎีสีและการสังเคราะห์ ทฤษฎีทางองค์ประกอบสุนทรียศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ และศิลปะการวิจารณ์และประกอบด้วยวิชาแกนเฉพาะสาขาใน 5 สาขาวิชาหลัก อันได้แก่ สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ สาขาวิชาศิลปะไทยและสาขาวิชาทฤษฎีศิลป์ โดย ได้เลือกสาขาวิชาภาพพิมพ์เป็นวิชาเอก สาขาวิชาที่เลือกนี้เน้นศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการแสดงออกของคุณลักษณะเฉพาะ และเทคนิควิธีการในการพิมพ์แบบอินตาลีโออย่างละเอียด ด้วยวิธีทรายพอยท์ (Drypoint) และเอชชิง (Etching) โดยทดลองปฏิบัติด้วยการใช้เส้นสี น้ำหนัก และพื้นผิว รูปร่าง เนื้อที่ว่าง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงออกกับเทคนิค วิจารณ์แนะนำเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และเลือกสาขาวิชาทฤษฎีศิลป์เป็นวิชาโท ซึ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรอบรู้ในวิชาการด้านศิลปะ ทั้งทางกว้างและทางลึก สามารถวิจัยวิเคราะห์ วิจารณ์ บรรยายผลงานศิลปะ ผลิตตำราและทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการวิจัยและการผลิตตำราทางวิชาการศิลปะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติให้สอดคล้องควบคู่กันไป ผู้สร้างสรรค์ได้รับประสบการณ์จากสาขาวิชาโท โดยเฉพาะหลักการทางจิตวิทยากับงานศิลปะ ซึ่งเน้นศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านจิตวิทยาในงานศิลปะที่มีต่อการสัมผัส รับรู้อารมณ์ ความรู้สึก ความเข้าใจ และการแปลความหมายในงานศิลปะ โดยศึกษาทฤษฎี

ทางด้านจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ แรงจูงใจ การแสดงออกในงานศิลปะ ตลอดจนการใช้สัญลักษณ์ของศิลปิน และศึกษาหลักการดูงานศิลปะประเภททัศนศิลป์ และวิธีการวิเคราะห์ผลงานทางศิลปะ อย่างมีหลักเกณฑ์ ด้วยการใช้ทฤษฎีในการวิเคราะห์แบบต่าง ฝึกการเขียนวิเคราะห์โดยการศึกษาจากงานศิลปะต้นแบบ แผ่นภาพและสไลด์ มีการศึกษานอกสถานที่ในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ทางศิลปะ เมื่อศึกษาในระดับชั้น ปีที่ 4 ได้รับคัดเลือกให้รับทุนภูมิพลประเภทรางวัลเรียนดี ประเภทคะแนนเฉลี่ย สะสมสูงสุดของชั้นปี ในปี 4 ทำศิลปนิพนธ์ในหัวข้อ ดินแดนใหม่ในจินตนาการ (The imagination of wonderland) ศิลปนิพนธ์ศึกษาและปฏิบัติโครงการศิลปนิพนธ์สาขาภาพพิมพ์เฉพาะบุคคลตามหัวข้อ และจุดมุ่งหมายที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อศิลปนิพนธ์ สาขาภาพพิมพ์ ศิลปะนิพนธ์ประกอบด้วย ผลงานภาพพิมพ์ และเอกสาร อธิบายกระบวนการ สร้างสรรค์ตามระเบียบว่าด้วยการทำศิลปะนิพนธ์ของคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ศิลปนิพนธ์ ดินแดนใหม่ในจินตนาการ มีแนวคิดถึงการสร้าง ดินแดนใหม่ที่สะอาดบริสุทธิ์ ปราศจากการคุกคามจากมนุษย์ที่เรียกตนเองว่าผู้สร้างแต่แท้จริงแล้วคือผู้ทำลาย เพื่อต้องการให้ผู้เกิดจิตสำนึก รักและหวงแหนต่อธรรมชาติที่เป็นดั่งบ้านเกิด และที่กำเนิดชีวิต โดยมี ผศ. รัศมี ตั้งโฉลก เป็นผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

ในปี พ.ศ.2538 ได้สำเร็จการศึกษาโดยได้รับปริญญา ศ.บ.(เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาภาพพิมพ์และเข้าศึกษาในระดับปริญญาศิลปมหาบัณฑิตสาขาภาพพิมพ์ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีโครงสร้างของหลักสูตร ได้แก่ รายวิชาบังคับ 26 หน่วยกิต รายวิชาเลือก 8 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 10 หน่วยกิต หลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตบัณฑิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะในสาขาภาพพิมพ์ในระดับสูงและเพื่อผลิตบัณฑิตผู้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการศิลปะ สามารถบรรยาย วิเคราะห์ เพื่ออธิบายเกี่ยวกับงานศิลปะ และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในด้านศิลปะภาพพิมพ์ ในจากการศึกษาหลักสูตรนี้ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้ที่สูงขึ้นกว่าปริญญาตรี อันได้แก่ความรู้ด้านองค์ประกอบศิลปะขั้นสูง ภาพพิมพ์ขั้นสูง สัมมนาภาพพิมพ์ สุนทรียศาสตร์ ศิลปะวิจารณ์ ประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยใหม่ วิจัยทางสังคมศาสตร์และปัญหาทางทัศนศิลป์ เนื้อหาของรายวิชาดังกล่าวจะกล่าวถึง ปฏิบัติภาพพิมพ์ขั้นสูงโดยกำหนดโครงการเฉพาะบุคคล ศึกษาค้นคว้าทดลองทั้งทางด้านความคิด รูปแบบ เทคนิคและวัสดุ เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการแสดงออกที่สัมพันธ์กับแนวความคิด วิจัยและอภิปรายเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม การสัมมนาโดยให้นักศึกษาได้มีการแลกเปลี่ยนและการ อภิปรายเกี่ยวกับโครงสร้างและหลักการในด้านวิชาการสาขาภาพพิมพ์และศิลปกรรมแขนงอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ทั้งการเสนอหัวข้อปัญหาต่างๆ เพื่อการสัมมนาโดยมีอาจารย์ประจำวิชาเป็นผู้ควบคุม ในรายวิชาองค์ประกอบศิลปะขั้นสูง ได้ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการสร้างสรรค์โดยใช้วิธีการขององค์ประกอบศิลป์ ขั้นตอนการแก้ปัญหา การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์ส่วนบุคคล วิจัย และอภิปรายเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม สำหรับความรู้ทางด้านทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น วิชาสุนทรียศาสตร์ศึกษาเอกสารที่เน้นถึงมาตรฐานและทฤษฎีทางสุนทรียศาสตร์ที่สำคัญในประวัติศาสตร์ศิลป์ เพื่อให้สามารถอธิบายและชี้ให้เห็นถึงมาตรฐานเป็นแนวทางในการ

วิจารณ์เปรียบเทียบ และวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ศึกษาเกี่ยวกับหลักและวิธีการวิจัยในการค้นคว้าหาความจริง หรือหลักการบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องทัศนศิลป์ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาและเหตุผล โดยศึกษาถึงการกำหนดชื่อเรื่อง การกำหนดเค้าโครงของการวิจัย การวางแผน การวิจัยการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อกำหนด ข้อสรุปอย่างมีเหตุผล พร้อมด้วยการอ้างอิงอย่างครบถ้วน และการเรียบเรียงเอกสารวิจัยอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของการวิจัย

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์หัวข้อ ดุลยภาพของโลกในจินตนาการ (Equilibrium of imagination world) ซึ่งมีแนวความคิด ที่แสดงให้เห็นถึงพลังแห่งธรรมชาติ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่เป็นธาตุทั้ง 4 ที่เป็นต้นกำเนิดของพลังแห่งธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ โดยแสดงเป็นดินแดนใหม่ที่มีความเคลื่อนไหวของพลังธรรมชาติอันรุนแรงเกินที่มนุษย์จะควบคุมได้

จบการศึกษาหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากรในปีการศึกษา พ.ศ.2539

หลังสำเร็จการศึกษา ได้สอบคัดเลือกเข้ารับราชการที่วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี 1 ปี และได้ขอย้ายกลับมาสอนที่วิทยาลัยช่างศิลป์ ลาดกระบังได้รับราชการเป็นอาจารย์สอนในสาขาวิชาภาพพิมพ์ ในเทคนิคภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Intaglio) และรายวิชาทฤษฎีศิลป์ให้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส.และระดับปริญญาตรี ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เมื่อวิทยาลัยช่างศิลป์มีการเปลี่ยนแปลงย้ายจากกระทรวงศึกษา มาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จึงเปลี่ยนตำแหน่งจากอาจารย์เป็นครู ดำรงตำแหน่งทางวิชาการครู วิทยฐานะชำนาญการ และรับราชการรวมเป็นระยะเวลา 15 ปี 8 เดือน จึงได้ขอลาสอบเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรในปีพ.ศ. 2556 หลักสูตรนี้ หลักปรัชญาคือสร้างบุคคลให้เป็นศิลปินและผู้เชี่ยวชาญระดับสูง มีความสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ เป็นผู้นำในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการ และนักจัดการทางทัศนศิลป์ วัตถุประสงค์คือ ผลิตดุษฎีบัณฑิตให้เป็นผู้นำในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ระดับสูง สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตผู้มีความรู้ทางวิชาการด้านทัศนศิลป์ สามารถวิเคราะห์ วิจัย และอธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ ผลิตดุษฎีบัณฑิตให้เป็นผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านศิลปะและวัฒนธรรม สามารถขยายขอบเขตและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชาติการศึกษา ดุษฎีบัณฑิตมุ่งเน้น ศึกษา วิเคราะห์ อภิปราย ทฤษฎีและประเด็นทางทัศนศิลป์ ตลอดจนทฤษฎีกระบวนการทำการวิจัยและประเด็นทางศิลปวัฒนธรรม บริบทและสภาพแวดล้อมของสังคมที่เกี่ยวข้องการสร้างสรรค วิจัยทางทัศนศิลป์

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้สร้างสรรค์มีความรักในการวาดภาพตั้งแต่เด็ก ทั้งที่พื้นฐานครอบครัว พ่อคุณแม่เป็นอาจารย์ทางสายวิทย์ แต่ท่านก็สนับสนุนให้เรียนในสิ่งที่ชอบ เพราะท่านคงเห็นแววมมาตั้งแต่เด็กจึงตัดสินใจให้ผู้สร้างสรรค์ เข้าเรียนในวิทยาลัยช่างศิลป์ ที่เป็นการศึกษาสายตรงในสายวิชาช่างศิลป์ เมื่อได้เรียนในสิ่งที่รัก จึงทำให้มีผลการเรียนที่วิทยาลัยช่างศิลป์ในระดับดีมาก จบการ ศึกษาด้วยคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 2 ของรุ่น ในปี พ.ศ. 2533 ที่จบการศึกษา เพราะความรักที่จะวาดรูปรวมถึงเป็นคนที่มีความมุ่งมั่น อดทน ไม่ย่อท้อต่อความเหน็ดเหนื่อย ที่ต้องทำงานพิเศษเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว อันเนื่องมาจาก มีพี่น้อง 5 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ การทำงาน

พิเศษโดยการรับสอนศิลปะเด็กทั้งตามโรงเรียนตัวเข้ามหาวิทยาลัยศิลปากร รวมถึงศิลปะเด็กเล็กตามบ้าน ทำให้เพิ่มความอดทนในการเรียนควบคู่ไปกับการทำงานตลอดระยะเวลา 5 ปี ในระดับปริญญาตรี แต่เพราะการแบ่งเวลาที่ดิฉันทำให้มีระดับการเรียนได้รับเกรดเฉลี่ยสูงสุดของชั้นปีที่ 4 สร้างความภาคภูมิใจ ให้มีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เพราะมีความรักในการสอนอันเนื่องมาจากสอนพิเศษมายาวนาน จนเกิดความเข้าใจในการถ่ายทอด ที่จะแนะนำการสร้างสรรครวมถึงแนวความคิดในการสร้างงานให้เด็กที่เรียนประสบผลสำเร็จได้อย่างดี จึงมีความฝันที่อยากจะประกอบอาชีพรับราชการตามแนวทางเดียวกับบิดา มารดา จึงทำให้ตัดสินใจสอบเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และช่วงเวลาที่เรียนอยู่นี้เป็นช่วงที่บ่มเพาะแนวคิด มุมมอง และมีความเชี่ยวชาญในเทคนิคภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเป็นอย่างมาก จนได้รับรางวัลจากผลงานที่สร้างสรรค์ในช่วงนี้ รางวัลที่ได้รับคือ รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัยธนาคารกสิกรไทยในปี พ.ศ. 2540 และรางวัลดีเด่นศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 9 ปี พ.ศ. 2540 ส่งผลงานเข้าร่วมประกวด ศิลปกรรมร่วมสมัยธนาคารกสิกรไทย ได้รับรางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย ประจำปี 2541 อีกครั้ง ในขณะที่เข้ารับราชการเป็นอาจารย์สอนสาขาภาพพิมพ์ในเวลานั้น ได้ถูกคัดเลือกให้ส่งผลงานไปประกวดในระดับนานาชาติ ในปี 2545 ทำให้ได้รับรางวัล HONORABLE MENTION AWARD, 10th ASIAN ART BIENNALE BANGLADESH หลังจากนั้น และในปี 2547 ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมแสดงศิลปะนานาชาติ ณ ประเทศญี่ปุ่น THE 10th ANNIVERSARY OF POST-EARTHQUAKE RESTORATION HYOGO INTERNATIONAL COMPETITION OF PAINTING จาก 81 ประเทศทั่วโลก และได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีการพัฒนาทั้งทางด้านแนวความคิดตลอดจนรูปแบบการนำเสนอ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและร่วมสมัยอยู่ตลอด ในช่วงที่เข้ารับราชการนั้น ผู้สร้างสรรค์ได้ร่วมแสดงผลงานศิลปะกับหน่วยงานต่างๆอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนารูปแบบและแนวคิดอยู่เสมอ โดยไม่ยึดติดกับแนวคิดเดิมที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้ว แนวทางใหม่ที่พบคือ การมีความสนใจในกลุ่มงานหัตถกรรม ในทุกเทคนิค ได้ศึกษาและฝึกฝนอย่างจริงจังต่อเนื่องยาวนาน เรียนรู้ระบบการถักในรูปแบบต่างๆ รวมถึงงานปัก งานย้อม งานหล่อ ในทุกๆ เทคนิค ด้วยความรักและความชอบ จึงได้ใช้ความรู้ที่ได้รับมานำมาประยุกต์และใช้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ที่มีบุคลิกและมีเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเอง เช่น การใช้ผ้าสำเร็จรูปมาพิมพ์ภาพเหมือนตนเองด้วยเทคนิคสีน้ำมันและนำมาผสมผสานกับงานปัก ดุนนูน เพื่อสร้างให้ผลงานเกิดมิติที่แปลกใหม่ การนำวัสดุเสื่อม สีสันต่าง ๆ และวัสดุตกแต่งงานผ้านำมาใช้ร่วมด้วย ทำให้ในช่วงเวลานั้นมีความสุขกับการทำงานในแนวใหม่ที่ไม่อิงขบวนการทางภาพพิมพ์ ที่มีระบบขั้นตอนเคร่งครัด สร้างสรรค์ผลงานได้อิสระขึ้นมาเป็นจำนวนมาก จึงรวมกลุ่มศิลปินหญิง 4 คน แสดงงานที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า ในปี พ.ศ.2549 นับเป็นก้าวแรกของการเปลี่ยนจากเทคนิคภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ที่ทำมายาวนาน เป็นผลงานสื่อผสม (Mixed media) ในขบวนการที่ผสมผสานระหว่างงานภาพพิมพ์ งานเพ้นท์ งานปั้น งานปัก งานถัก งานดุนนูน งานย้อม งานหล่อ จนเกิดความลงตัวทางรูปแบบและแนวคิด หลังจากนั้นก็ร่วมแสดงงานในวาระต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะการเป็นครูสอนศิลปะที่ดั้นด้น ไม่สามารถหยุดนิ่งอยู่กับที่ได้ ต้องมีการสร้างสรรค์งานอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นต้นแบบที่ดีแก่ลูกศิษย์ หลังจากนั้นได้รวมกลุ่มศิลปินหญิง

อีกครั้งในปี พ.ศ. 2553 แสดงผลงานกลุ่มศิลปินหญิง In my mind ครั้งที่ 2 แสดงงานที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า หัวข้อ Love in my mind ที่เริ่มใช้เทคนิคงานถักโครเชต์ บนไม้แขวนเสื้อขนาดใหญ่กว้าง 3 เมตร สูง 5 เมตร ซึ่งสร้างพลังและความรู้สึกโดยการนำผ้ายัดสีขาวนำมาถักจนกลายเป็นเสื้อผู้หญิงขนาดใหญ่ ห่มคลุม ลงมาที่พื้นเชื่อมโยงกับปูนปั้น หล่อด้วยปูนปลาสเตอร์ เป็นรูปปั้นลูกชายในชุดหมีนั่งอยู่ 365 ตัว โดยรอบ สร้างความน่าสนใจและได้รับคำชื่นชมจากคนมาชมผลงานเป็นอย่างมาก นี่จึงเป็นผลงานถักโครเชต์ชิ้นแรกที่น่ามาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะในแนวคิดที่แสดงความรักที่มีต่อลูกชายที่เป็นออทิสติก หลังจากนั้นได้นำผลงานมาเสนอสอบเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอก ได้รับคำวิจารณ์และเสนอแนะด้วยดีจากอาจารย์หลายท่าน และเมื่อได้เข้าศึกษาต่อจึงนำผลงานชิ้นนี้มาต่อยอดเสนอเป็นผลงานที่จะสร้างสรรค์ในระดับปริญญาเอก ในระหว่างศึกษาอยู่นี้ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์หลายท่านทั้งอาจารย์ด้านศิลปะและอาจารย์วิชาการ ที่ให้คำชี้แนะตลอดมา โดยเฉพาะศาสตราจารย์ ชลูด นิ้มเสมอ ท่านได้ให้คำชี้แนะเป็นพิเศษ จนผลงานเกิดความลงตัวพัฒนาไปสู่ผลงานถักโครเชต์ ซึ่งในช่วงแรกนั้น ผู้สร้างสรรค์ใช้งานปั้นหล่อเป็นรูปลูกนำมาผสมผสานกับงานถัก แต่ได้รับการชี้แนะว่า ไม่ควรมีงานปั้นหล่อลูกชายเข้ามาในผลงาน ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดให้มีความลึกซึ้งมากขึ้น แยกย่อยในการนำเสนอ โดยการไล่สายเส้นของลูกชายออทิสติก นำมาเชื่อมโยงกับงานถักโครเชต์ที่ผู้สร้างสรรค์รักและมีความชำนาญ จนเกิดเป็นผลงานที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากรางวัลในระดับชาติที่ได้รับ รวมถึงระดับนานาชาติ ผลงานที่ได้รับรางวัลในงานประกวดศิลปกรรมในปี พ.ศ.2557 เป็นรางวัลแรกหลังจากหยุดการส่งประกวดผลงานมาเป็นระยะ เวลา 15 ปี และนับเป็นรางวัลที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับชีวิตเป็นอย่างมากคือได้รับรางวัลเหรียญเงิน ประเภทสื่อผสม จากการแข่งขันประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ (MixedMedia 60 และในปีเดียวกันนั้นก็ได้รับรางวัล ศิลป์ พีระศรี ทุนสร้างสรรค์ศิลปกรรมศิลป์พีระศรี โครงการเชิดชูเกียรติศิลปินยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 14 ประจำปี พ.ศ.2557 และได้รับทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์จากงบประมาณแผ่นดิน หมวดเงินอุดหนุนทั่วไปของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 และทุนเชิดชูเกียรติ อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี ในปี พ.ศ.2557 นับเป็นปีที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพอย่างมาก และรับเชิญเป็นศิลปินออกรายการ What's upspring ทางช่อง SpringNew ในหัวข้อ การใช้งานศิลปะในการบำบัดเด็กออทิสติก และการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะของ เมตตา สุวรรณศรี วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ออกอากาศสด เวลา 10.30 น. 2 ตอน ในเวลา 30 นาที ที่ได้มีโอกาสพูดถึงแนวคิดและแนวทางการสร้างสรรค์ที่มุ่งเน้นให้ผู้คนหันมาเห็นความสามารถของกลุ่มเด็กออทิสติก โดยใช้ลูกชายของตนเองเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ จนเกิดผลงานที่สะท้อนมุมมองในเบื้องลึกแห่งจิตในมนุษย์ที่แม่มีต่อลูก และหากผู้คนทั่วไปจะมองผลงานที่บิดเบี้ยวของเด็กออทิสติกนี้ว่าด้อยค่าแล้ว ผู้สร้างสรรค์ก็อยากปลูกจิตสำนึกอันดีงามให้เกิดภายในใจผู้คน ให้มองผลงานของเด็กออทิสติกด้วยหัวใจและความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ จึงจะเห็นความงามที่บริสุทธิ์ซ่อนอยู่ภายใต้เส้นที่บิดเบี้ยวนั้น หลังจากการออกอากาศไปได้รับเสียงตอบรับด้วยดีจากผู้ชม และเริ่มทำให้ผู้คนเห็นถึงคุณค่าและการใช้ศิลปะนำมาบำบัดที่ได้ผลดี หากทำด้วยความเข้าใจ หลังจากนั้นได้รับการติดต่อจากสถานีโทรทัศน์ Thai Pbs สัมภาษณ์ใน

รายการข่าวบันเทิงเนื่องในงานแถลงข่าวศิลปินผู้รับรางวัลศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60 ในหัวข้อ "การติดตั้งงานศิลปะจัดวาง และปัญหาในการเคลื่อนย้ายติดตั้ง" ออกอากาศวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 เวลา 15.30 น. และได้รับเชิญสัมภาษณ์ในรายการข่าวบันเทิง ทางสถานีโทรทัศน์ Thai Pbs ในหัวข้อการสร้างสรรคผลงานศิลปะผสมที่ได้แรงบันดาลใจมาจากลายเส้นของเด็กก้อทิสติก ผสานกับงานหัตถกรรม ถักโครเชต์ ถ่ายทอดวันเสาร์ที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2557 เวลา 12.30 น. เป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าความงามอันเกิดจากลายเส้นของเด็กก้อทิสติกนั้นนับเป็นศิลปะที่บริสุทธิ์ออกมาจากใจ ใช้เป็นแนวทางในการสื่อสารอีกทางหนึ่ง ก็ได้รับความสนใจและตอบรับอย่างดี และในปี พ.ศ. 2558 ได้เขียนบทความวิชาการ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กก้อทิสติก บทความที่ 1: อายุ 4-5 ปี โดย เมตตา สุวรรณศรี ลงตีพิมพ์ในวารสารศิลปพีระศรี "Journal of fine Art" ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 15 มีนาคม พ.ศ. 2558 ISSN 2392-5884 ซึ่งจัดโดย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งผู้สร้างสรรคมีความหวังว่า บทความนี้จะ เป็นประโยชน์สำหรับเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยโรคก้อทิสซึมได้ในอนาคต หากมีการศึกษาการใช้ศิลปะ บำบัดอย่างจริงจัง จะเป็นผลดีกับเด็กจำนวนมากที่ป่วยด้วยอาการก้อทิสซึมนี้ และในปี พ.ศ. 2558 ได้รับทุนสนับสนุนการสร้างสรรคศิลปะมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ และรางวัลที่สร้างความภาคภูมิใจในชีวิตของการทำงานศิลปะอีกครั้ง คือ การได้รับรางวัลเหรียญทองแดง ประเภท สื่อผสม (Mixed Media) จากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 61 พ.ศ. 2558 รวมถึงรางวัลดีเด่น ศิลปกรรมโตชิบา "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" ครั้งที่ 27 และถูกเสนอชื่อเข้ารับรางวัล Prudential Eye Awards 2016 "CATEGORY 5: BEST EMERGING ARTIST USING SCULPTURE" for the third Prudential Eye Awards that will take place on 19th January 2016 in Singapore. The Prudential Eye Awards are annual awards for emerging artists in the Greater Asia region ณ ประเทศสิงคโปร์ นับเป็นงานในระดับเอเชีย ที่มีมาตรฐานสูงและมีการคัดเลือกจากภัณฑารักษ์ (curator) ระดับนานาชาติในฐานะศิลปินหน้าใหม่ที่สร้างสรรคผลงานดีเยี่ยมประจำปี 2016 การถูกเสนอชื่อเข้ารับรางวัลอันทรงเกียรตินี้ จึงนับเป็นการสร้างความมั่นใจและทำให้อยาก พัฒนาผลงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อการก้าวเดินไปอย่างมั่นใจบนเส้นทางศิลปะที่ผู้สร้างสรรคได้ เลือกเดิน จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นว่าผู้สร้างสรรคมีแนวทางที่มุ่งมั่น ในการสร้างสรรคผลงาน ศิลปะอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากลำดับพัฒนาการในการสร้างสรรคผลงานตั้งแต่เข้าศึกษาใน ระดับต้นจนถึงปัจจุบัน ตามตารางด้านล่างนี้

จากการเรียนรู้ ศึกษาและประสบการณ์ทางศิลปะข้างต้น สามารถนำเสนอในรูปแบบ ของตารางความเป็นมาและพัฒนาของงานสร้างสรรคทั้งที่เป็นผลงานประกอบการศึกษาและผลงานที่ ได้รับรางวัล โดยเรียงตามระยะเวลาได้ดังต่อไปนี้

ผลงานสร้างสรรค์ของเมตตา สุวรรณศรี

ปี พ.ศ.	การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
2534	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าศึกษาระดับศิลปะบัณฑิตที่คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร - สาขิตการเขียนภาพคนเหมือนในการแสดงงานศิลปะหัตถกรรมของกรมอาชีวศึกษา - การแสดงผลงานนักศึกษาคณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร
2535	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงงานศิลปะที่วทศน์คณะจิตรกรรมมหาวิทยาลัย ศิลปากร - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่น เยาว์ครั้งที่ 10
2536	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงงานศิลปะที่วทศน์คณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ครั้งที่ 2 - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ครั้งที่ 11 - การแสดงผลงานศิลปะของนักศึกษาคณะจิตรกรรมมหาวิทยาลัยศิลปากร - การแสดงผลงานจิตรกรรมที่วทศน์ ณ. ประเทศเคนยา - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของการปริโตเรียมแห่งประเทศไทย
2537	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 40 - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยธนาคารกสิกรไทย - การแสดงงานศิลปกรรมร่วมสมัยศิลปินรุ่นเยาว์ครั้งที่ 12
2538	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 41 - การแสดงนิทรรศการศิลปะ- กรรม“นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” โตชิบา ครั้งที่ 7 - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยธนาคารกสิกรไทย - การแสดงศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 10 หัวข้อ “ป่าเขาลำเนาไพร” - การแสดงผลงานนักศึกษาคณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร
2539	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าศึกษาต่อในระดับศิลปะมหาบัณฑิตที่คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร - การแสดงผลงานศิลปะนิพนธ์ของนักศึกษาปีสุดท้าย คณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร - การแสดงงานศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 42 - การแสดงผลงานนิทรรศการศิลปะกรรม“นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” โตชิบาครั้งที่ 8 - การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัย ธนาคารกสิกรไทย
2540	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงผลงานศิลปกรรมของคณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์ - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยเนื่องในวาระครบรอบ 55 ปี ของคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร - การแสดงศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ของบริ ษัทโตชิบา ครั้งที่ - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย - การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 43 - รางวัลชนะเลิศศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 9 - ร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย-รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรม
2541	<ul style="list-style-type: none"> - รับราชการในตำแหน่งอาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์ สุพรรณบุรี - รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัย ของธนาคารกสิกรไทย - การแสดงศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต”ของ บริษัทโตชิบา ครั้งที่ 10 - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย - การแสดงศิลปกรรม “ นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต “ของ บริษัทโตชิบา ครั้งที่ 10 - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย - การแสดงผลงานศิลปกรรมของคณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์ ครั้งที่ 5 - การแสดงศิลปกรรม “ นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต “ของ บริษัทโตชิบา ครั้งที่ 10 - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย

ปี พ.ศ.	การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ	
2542	-การแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบของอาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์	
2543	-การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัย ของศิลปินกลุ่มเหลี่ยม	
2544	-การแสดงศิลปกรรมภาพเหมือนศิลปินของ มหาวิทยาลัยศิลปากร	
2545	<p>รางวัล HONORABLEMENTION AWARD, 10th ASIAN ART BIENNALEBANGLADESH</p> <p>-การแสดงศิลปกรรมของศิลปินอาเซียน ครั้งที่10 ณ. ประเทศบังกลาเทศ</p> <p>-10th ASIANART BIENNALE BANGLADESH2001</p> <p>-การแสดงศิลปกรรมคณาจารย์สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ ณ. สีส้มแกลลอเลีย</p>	
2546	-การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมของกลุ่ม5 ศิลปิน ณ. สีส้มแกลลอเลีย	
2547	<p>ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมศิลปะนานาชาติ ประเทศญี่ปุ่น</p> <p>THE 10th ANNIVERSARYOFPOST- EARTHQUAKRESTORATION HYOGO INTERNATIONAL COMPETITIONOFPAINTINGจาก ประเทศทั่วโลก 81</p> <p>- การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยเนื่องในวาระครบ รอบ 10 ปีหลังเกิดแผ่นดินไหว“การประกวด ศิลปะนานาชาติ</p> <p>- THE 10th ANNIVERSARYOFPOST EARTHQUAK RESTORATIONHYOGointernational COMPETITION OF PAINTING ณ. ประเทศญี่ปุ่น</p>	
2549	<p>- การแสดงนิทรรศการศิลปกรรม กลุ่ม 3 ศิลปินหญิง กลุ่ม In My Mind ณ.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถ. เจ้าฟ้า พระนคร กรุงเทพฯ 11-29 มกราคม 2549</p> <p>- แสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัย black and whiteหอศิลป์ ซีคอนสแควร์</p>	
2550	- แสดงผลงานศิลปกรรม ณ ประเทศญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยไทยมา	
2551	<p>- การแสดงนิทรรศการศิลปกรรม กลุ่ม 3 ศิลปินหญิง กลุ่มIn My Mindณ.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถ. เจ้าฟ้า พระนคร กรุงเทพฯ ครั้งที่ 2</p>	
2552	<p>-แสดงผลงานนิทรรศการศิลปกรรม ในหัวข้อ ดอกไม้ให้คุณ ณ. สยามพารากอน</p> <p>- รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสาขาวิชา ศิลปะภาพพิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศิลปินพันธ์ 1-2)</p>	
	<p>- งานมหกรรมศิลปะชาวตา ซีคอนสแควร์25 กันยายน 2552ณ.Art Square ชั้น 3 ห้างสรรพสินค้าซีคอนสแควร์</p>	
2553	<p>- ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยเพาะช่างดินเป็อน หมึก</p> <p>- ศิลปินรับเชิญ รายการสอนศิลป์ ทางสถานี itvเรื่องการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมจากพอยล์ ร่วมกับงานปีสี่</p>	

ปี พ.ศ.	การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
	<p>- รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสาขาวิชา ศิลปะภาพ พิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศิลปนิพนธ์ 1-2)</p>
2554	<p>- ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมคณาจารย์วิทยาลัย ช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ช็อคคอน สแควร์ - ศิลปินรับเชิญ รายการสอนศิลป์ ทางสถานี itv เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม ครั้งที่2 - รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสาขาวิชา ศิลปะภาพ พิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศิลปนิพนธ์ 1-2)</p>
2555	<p>- รับคัดเลือกให้เขียนฉากบังเพลิงที่ติดไว้กับพระเมรุ"สมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชรรัตน" ในงานพระราชพิธี พระ รักษานเพลิงพระศพ 21 มีนาคม 2555 - ร่วมแสดงผลงาน สีน้าของมูลนิธิแสงสว่าง . สยามพารากอน - รับเชิญเป็นวิทยากร ให้กับมหาวิทยาลัย รัตนโกสินทร์ วิทยาลัยเพาะช่าง ในหัวข้อบรรยาย งานศิลปะร่วมสมัย 2555 - ร่วมแสดงผลงาน สีน้าของมูลนิธิแสงสว่าง ณ สยามพารากอน - รับเชิญเป็นวิทยากร ให้กับมหาวิทยาลัย รัตนโกสินทร์ วิทยาลัยเพาะช่าง ในหัวข้อบรรยายงานศิลปะร่วมสมัย 2555</p>
	<p>- ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมเทิด พระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยวิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ - รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสาขาวิชา ศิลปะภาพ พิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศิลปนิพนธ์ 1-2) - รับเชิญแสดงผลงานสื่อผสมโครงการ ณ 'ดิน เป็นอนมิก'</p>
เริ่มศึกษาปริญญาเอก 2556	<p>- ร่วมแสดงผลงานมิตรสัมพันธ์ไทย-ลาว - ร่วมแสดงผลงานภาพพิมพ์ชิ้นเล็ก สาขาภาพ พิมพ์คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร - รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสาขาวิชา ศิลปะภาพพิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศิลปนิพนธ์ 1-2)</p>
2557	<p>- ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์จากงบประมาณแผ่นดิน (หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป) ของบัณฑิตวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ - ทุนเชิดชูเกียรติ อาจารย์ ถวัลย์ ดัชนี - ร่วมโครงการศึกษาประวัติศาสตร์โบราณสถาน และสภาพแวดล้อม เพื่อการสร้าง สรรค์ศิลปะภาพพิมพ์ ณ.ประเทศกัมพูชา - เขียนบทความในหนังสือ ArtThesis^{14th} Pon-Chang Academy of Art ในหัวข้อ หรือจะเป็นเพียงกระแส เสียง หนึ่ง..ที่ เหยียบย่าง ลงบนเส้นทางศิลปะ นิทรรศการศิลปนิพนธ์ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง - เขียนบทความในหนังสือ ArtThesis^{14th} Pon-Chang Academy of Art ในหัวข้อ หรือจะเป็นเพียงกระแส เสียง หนึ่ง..ที่ เหยียบย่าง ลงบนเส้นทางศิลปะ นิทรรศการ ศิลปนิพนธ์ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง - ร่วมแสดงผลงานประเภทสื่อผสมศิลปกรรมแห่งชาติ (Mixed Media) ครั้งที่ 60</p>
	<p>- รางวัลศิลป์ พีระศรี ทุนสร้างสรรค์ศิลปกรรมศิลป์พีระศรี โครงการเชิดชูเกียรติศิลปินยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 14 ประจำปี 2557 - รางวัลเหรียญเงิน ประเภทสื่อผสมจากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ (Mixed Media) ครั้งที่ 60</p>

ปี พ.ศ.	การสร้างสรรคผลงานศิลปะ
	<p>- รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสาขาวิชา ศิลปะภาพ พิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศิลปนิพนธ์ 1-2)</p> <p>What' supspring รับเชิญเป็นศิลปินออกรายการทางช่อง SpringNew ในหัวข้อ การใช้งานศิลปะในการบำบัด เด็กออทิสติก</p> <p>และการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะของเมตตา สุวรรณศร วันที่ 9กรกฎาคม 2557ออกอากาศสดเวลา 10.30 น.</p> <p>ตอนที่ 1 การสร้างสรรค์งานของ เมตตา สุวรรณศร</p> <p>ตอนที่ 2 การใช้ศิลปะบำบัดลูกชายออทิสติก</p> <p>-สัมภาษณ์ในรายการ ข่าวบันเทิง ช่วงข่าวบันเทิง ทางสถานีโทรทัศน์ ThaiPbsเนื่องในงานแถลงข่าวศิลปินผู้รับรางวัลศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60 ในหัวข้อ การติดตั้งงานศิลปะจัดวาง และปัญหาในการ “ เคลื่อนย้ายออกอากาศวันที่ 25กรกฎาคม 2557เวลา 15.30 น.</p> <p>รายการรับเชิญสัมภาษณ์ในสถานีโทรทัศน์ Thai Pbs ในหัวข้อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมที่ได้แรงบันดาลใจมาจากลายเส้นเด็กออทิสติกผสมกับงานหัตถกรรม ถักโครเชต์ ถ่ายทอดวันเสาร์ที่ 13 กันยายน 2557 เวลา 12.30 น. โดย Thai Pbs new รับเชิญ</p> <p>สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในโครงการ "cubic museum" project was planned as an international exchange exhibition between silpakorn university and aichi university of fine art</p> <p>(Two institutes has concluded the exchange agreement in 2011) "cubic museum" exhibition in Bangkok, December,2014 and also in Aichi in 2015</p> <p>-รับเชิญเป็นกรรมการตัดสิน การประกวด ออกแบบหน้าเด็กของบริษัทS&Pในหัวข้อ “ดอกไม้” ประจำปี 2557 ณ. บริษัท S&P (29 ตุลาคม 2557)</p> <p>- รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสาขาวิชา ศิลปะภาพ พิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศิลปนิพนธ์ 1-2)</p> <p>-รางวัลเหรียญเงินประเภทสื่อผสม (Mixed Media) จากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60</p>
2558	<p>-จิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ- รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสาขาวิชา ศิลปะภาพพิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศิลปนิพนธ์ 1-2)</p> <p>-บทความวิชาการ เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก บทความที่1 : อายุ 4-5 ปี โดย เมตตา สุวรรณศร ลงตีพิมพ์ในวารสารศิลปะที่ระศรี “Journal of fine Art” ปีที่ 2 ฉบับที่ 2)15 มีนาคม 2558(ISSN 2392 -5884 ซึ่งจัดโดยคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร</p> <p>-รับเชิญสร้างสรรค์ผลงานการแสดงผลงาน 10 international 2015 ศิลปะกรรมนานาชาติ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์</p> <p>-เขียนบทความในหนังสือArtThesis ^{15th} Major of Painting Sculpture and Graphic Arts Pon-Chang Academy of Art Rajamangala University of Technology Rattanakosin ในหัวข้อ Installation Art: ศิลปะจัดวาง นิทรรศการ ศิลปนิพนธ์ ครั้งที่ 15 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง.หอศิลป์ G 23</p>
	<p>ศูนย์ศิลปกรรมแห่งประเทศไทย สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วันที่ 11-30 มิถุนายน 2558</p> <p>-แสดงงานเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558</p> <p>สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยช่างศิลป์</p> <p>ทุนสนับสนุนการสร้างสรรคศิลปะมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ แสดงงานศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 61</p> <p>-รางวัลเหรียญทองแดง ประเภทสื่อผสม (Mixed Media) จากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 61</p> <p>-รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดูมีชีวิต” ครั้งที่ 27 ถูกเสนอชื่อเข้ารับรางวัล Prudential Eye Awards 2016 "CATEGORY 5: BEST EMERGING ARTIST USING SCULPTURE" for the third Prudential Eye Awards that will take place on 19th January 2016 in Singapore. The Prudential Eye Awards are annual awards for emerging artists in the Greater Asia region. ณ ประเทศสิงคโปร์ นับเป็นงานในระดับเอเชียในฐานะศิลปินหน้าใหม่ที่สร้างสรรค์ผลงานตีพิมพ์ประจำปี 2016</p>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางเมตตา สุวรรณศรี	
เกิด	10 กันยายน 2514 , กรุงเทพฯ	
ที่อยู่ปัจจุบัน	245/1 หมู่ 1 แขวงทับยาว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520	
	อีเมลล์ : metta_a@hotmail.com โทรศัพท์ : 092-321 7778 , 081-8603455 , 02-7381489	
ประวัติการศึกษา		
พ.ศ. 2538	สำเร็จการศึกษาศิลปบัณฑิต ภาพพิมพ์ (เกียรตินิยมอันดับ 2) คณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร	
พ.ศ. 2541	สำเร็จการศึกษาศิลปมหาบัณฑิต ภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร	
พ.ศ. 2556	ศึกษาต่อปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	
ประวัติการทำงาน		
พ.ศ. 2542-ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาพพิมพ์ วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	
พ.ศ. 2547-2559	อาจารย์พิเศษ สาขาศิลปะภาพพิมพ์ศิลปนิพนธ์ คณะวิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
เกียรติประวัติ		
พ.ศ. 2539	ได้รับพระราชทานทุนภูมิพล (ประเภทเรียนดี)	
พ.ศ. 2540	รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 9 รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย ประจำปี 2540	
พ.ศ. 2541	รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย ประจำปี 2541	
พ.ศ. 2545	HONORABLE MENTION AWARD , 10 th ASIAN ART BIENNALEBANGLADESH	

- พ.ศ. 2547 ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมแสดงศิลปะนานาชาติ ณ. ประเทศญี่ปุ่น
THE 10th ANNIVERSARY OF POST- EARTHQUAK
RESTORATION HYOGO INTERNATIONAL COMPETITION
OF PAINTING
- พ.ศ. 2557 รางวัลศิลป์ พีระศรี ทุนสร้างสรรคศิลปกรรมศิลป์พีระศรี ครั้งที่ 14
รางวัลเหรียญเงิน ประเภทสื่อผสม (MixedMedia)
ได้รับเลือกจากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60
ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์จากงบประมาณแผ่นดิน
(หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป) ของบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ 2557
ทุนเชิดชูเกียรติ อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี
รับเชิญเป็นศิลปินออกรายการ What'supspring ทางช่อง
SpringNew ในหัวข้อ การใช้งานศิลปะในการบำบัดเด็กออทิสติก
และการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะของเมตตา สุวรรณศร วันที่ 9
กรกฎาคม 2557 ออกอากาศสดเวลา 10.30 น.
สัมภาษณ์ในรายการข่าวบันเทิง ช่วงข่าวบันเทิง ทางสถานีโทรทัศน์
ThaiPbs เนื่องในงานแถลงข่าวศิลปินผู้รับรางวัลศิลปกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ 60 ในหัวข้อ “การติดตั้งงานศิลปะจัดวาง และปัญหาในการ
เคลื่อนย้ายติดตั้ง” ออกอากาศวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 เวลา
15.30 น.
โครงการสอนศิลปะเด็กพิเศษที่มูลนิธิแสงสว่าง เพื่อผู้พิการและ
เด็กออทิสติก ประจำปี 2558
รับเชิญสัมภาษณ์ในรายการข่าวบันเทิง ทางสถานีโทรทัศน์ ThaiPbs
ในหัวข้อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมที่ได้แรงบันดาลใจมา
จากลายเส้นเด็กออทิสติก ผสานกับงานหัตถกรรม ถักโครเชต์
ถ่ายทอดวันเสาร์ที่ 13 กันยายน 2557 เวลา 12.30 น.
แสดงนิทรรศการโครงการนำเสนอผลความก้าวหน้า
ของนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์
ในหัวข้อ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” โดย เมตตา สุวรรณศร
ณ หอศิลป์ PSG Art Gallery คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และ
ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2557

พ.ศ. 2558

รางวัลเหรียญทองแดง ประเภทสื่อผสม (Mixed Media)
 จากการประกวด ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 61
 รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 27
 ศิลปินรับเชิญสร้างสรรค์ผลงาน
 10 international 2015 ศิลปกรรมนานาชาติ
 วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
 บทความวิชาการ เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็ก
 เด็กปกติกับเด็กออทิสติก
 บทความที่ 1 : อายุ 4-5 ปี โดย เมตตา สุวรรณศรี
 ลงตีพิมพ์ในวารสารศิลป์ พีระศรี
 “Journal of fine Art” ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (15 มีนาคม 2558)
 ISSN2392-5884 ซึ่งจัดโดยคณะจิตรกรรมประติมากรรม
 และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ทนสนับสนุนการสร้างสรรค์ศิลปะมูลนิธิรัฐบุรุษ
 พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
 โครงการสอนศิลปะเด็กพิเศษที่มูลนิธิแสงสว่าง เพื่อผู้พิการและ
 เด็กออทิสติก ประจำปี 2558

พ.ศ.2559

รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องการวิจัยและสร้างสรรค์ให้
 นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะจิตรกรรมประติมากรรมภาพพิมพ์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร ในวันที่ 21 เมษายน 2559
 ออกรายการไทยบันเทิง ThaiPBS หัวข้อ มองงานศิลปะเชิงวิชาการ
 ของไทย ผ่านศิลปินที่ได้ออกเตอร์ ออกอากาศวันที่
 19 มีนาคม 2559 เวลา 12.30 น
 แสดงผลงาน ประเภทสื่อผสม (Mixed Media)
 ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 62
 แสดงผลงานกระบวนการสร้างสรรค์ของนักศึกษา
 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต รุ่นที่ 1 ที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ
 หอศิลป์เจ้าฟ้า วันที่ 16 มีนาคม 2559
 ร่วมโครงการ Art Camp 58 กองทุนส่งเสริมการศึกษาการ
 สร้างสรรค์ ศิลปะ มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
 3-7มิถุนายน 2559 จังหวัดกระบี่